

I

(Kötelezően közzéteendő jogi aktusok)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2006/48/EK IRÁNYELVE

(2006. június 14.)

a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról (átdolgozott szöveg)

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésének második és harmadik mondatára,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárással összhangban ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽⁴⁾ több alkalommal jelentős mértékben módosították. Mivel most az irányelv további módosítása vált szükségessé, annak szövegét az áttekinthetőség érdekében át kell dolgozni.
- (2) A hitelintézeti tevékenység megkezdésének és folytatásának megkönnyítése érdekében elengedhetetlen a tagállamok hitelintézetekre vonatkozó jogszabályai között fennálló, legnagyobb akadályokat képező különbségek felszámolása.
- (3) Ez az irányelv nélkülözhetetlen eszközét képezi a belső piac megvalósításának a hitelintézeti tevékenység területén mind a letelepedés, mind a pénzügyi szolgáltatások nyújtásának szabadsága szempontjából.
- (4) A Bizottság „A pénzügyi keretrendszerének megvalósítása: cselekvési terv” című, 1999. május 11-i közleménye felsorol számos olyan célkitűzést, amelyeket a pénzügyi szolgáltatások belső piacának kiterjesztése érdekében meg kell valósítani. Az Európai Tanács 2000. március 23–24-i lisszaboni ülésén a cselekvési terv 2005-ig történő megvalósítását tűzte ki célul. A szavatolótökére vonatkozó

rendeletek átadása a cselekvési terv lényeges elemét képezik.

- (5) A hitelintézeti koordinációt szolgáló intézkedéseknek minden intézményre vonatkozniuk kell, mind a megtakarítások védelme, mind az ilyen intézmények közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében. Szükség szerint figyelembe kell azonban venni azokat az objektív különbségeket, amelyek az intézmények alapszabályaiban és a nemzeti jogszabályok által megállapított sajátos céljaiban fennállnak.
- (6) Az intézkedések hatályát ezért amennyire csak lehet, ki kell szélesíteni, hogy az kiterjedjen mindazokra az intézményekre, amelyek üzleti tevékenységük keretében betétek formájában vagy egyéb módon, úgymint kötvények és más hasonló értékpapírok folyamatos kibocsátása révén visszafizetendő pénzeszközöket vesznek át a nagy nyilvánossághoz tartozó ügyfelektől, és amelyek saját számlájukra hiteleket nyújtanak. Kivételeket kell biztosítani egyes olyan hitelintézetek esetében, amelyekre ez az irányelv nem alkalmazható. Az irányelv rendelkezései nem sérthetik az olyan különleges kiegészítő engedélyekről rendelkező nemzeti jogszabályok alkalmazását, amelyek alapján a hitelintézetek sajátos tevékenységeket folytathatnak, vagy bizonyos fajta műveleteket végezhetnek.
- (7) Helyénvaló az olyan elengedhetetlen mértékű harmonizáció megvalósítása, amely szükséges és elégséges ahhoz, hogy biztosítsa az engedélyek és a prudenciális felügyeleti rendszerek kölcsönös elismerését, lehetővé téve egyetlen, a Közösség egész területén érvényes engedély kiadását, valamint a székhely szerinti tagállam prudenciális felügyelete alkalmazását. Ennél fogva az üzleti terv kötelező elkészítését csupán olyan tényezőnek kell tekinteni, amely lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára, hogy objektív kritériumok alkalmazásával, pontosabb ismeretek alapján döntsenek. Bizonyos fokú rugalmasságra mindazonáltal lehetőség van a hitelintézetek jogi formájával szemben támasztott követelményeket vagy a banknevek védelmét illetően.

⁽¹⁾ HL C 234., 2005.9.22., 8. o.

⁽²⁾ HL C 52., 2005.3.2., 37. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. szeptember 28-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2006. június 7-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 126., 2000.5.26., 1. o. A legutóbb a 2006/29/EK irányelvvel (HL L 70., 2006.3.9., 50. o) módosított irányelv.

- (8) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a hitelintézeti tevékenység megkezdésére és folytatására, valamint ezek prudenciális felügyeletére vonatkozó szabályok bevezetését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az irányelv terjedelme és hatása miatt az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározottak szerinti szubsidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.
- (9) Azonos jellegű pénzügyi követelményeket kell támasztani a hitelintézetekkel szemben a megtakarítók számára hasonló védelem, a hitelintézetek összehasonlítható csoportjai számára pedig tisztességes versenyfeltételek biztosítása érdekében. A további összehangolásig megfelelő strukturális arányszámokat kell kialakítani, amelyek a nemzeti hatóságok közötti együttműködés keretében lehetővé teszik a hasonló típusú hitelintézetek pozícióinak szokványos módszerekkel történő megfigyelését. Ennek az eljárásnak elő kell segítenie a tagállamok által létrehozott és alkalmazott mutatórendszerek fokozatos közelítését. Mindazonáltal különbséget kell tenni egyfelől az olyan mutatók között, amelyek a hitelintézetek megbízható irányítását hivatottak szolgálni, másfelől azokat, amelyeket gazdasági és monetáris politikai célokból hoztak létre.
- (10) A kölcsönös elismerés és a székhely szerinti tagállam felügyeletének elvei megkövetelik, hogy a tagállamok illetékes hatóságai ne adják ki, illetve vonják vissza az engedélyt, amennyiben bizonyos tényezők, többek között az üzleti terv tartalma, a tevékenységek földrajzi eloszlása vagy a tényleges tevékenységek egyértelműen jelzik, hogy egy hitelintézet azért választotta egy bizonyos tagállam jogrendszerét, hogy megkerülje a szigorúbb előírásokat annak a másik tagállamnak a területén, ahol tevékenységeinek nagyobb hányadát végezni szándékozik vagy végzi. Amennyiben erre nincs egyértelmű utalás, azonban egy bankcsoport vállalatának eszközei többsége egy másik tagállamban található, amelynek illetékes hatóságai látják el az összevont alapú felügyeletet, akkor a 125. és 126. cikkkel összefüggésben az összevont alapú felügyelet gyakorlására vonatkozó illetékesség csak az említett illetékes hatóságok jóváhagyásával módosítható. A jogi személyiséggel rendelkező hitelintézet abban a tagállamban kap engedélyt, ahol az alapító okirat szerinti székhelye található. A jogi személyiséggel nem rendelkező hitelintézet abban a tagállamban működött központi irodáját, ahol engedélyt kapott. Ezen túlmenően a tagállamok előírják, hogy egy hitelintézet központi irodájának mindig a székhely szerinti tagállamban kell lennie, és működését is ténylegesen ott fejti ki.
- (11) Az illetékes hatóságok nem adhatnak engedélyt, vagy nem engedélyezhetik tovább egy hitelintézet működését, ha felügyeleti feladataik hatékony gyakorlásában gátolhatják őket az intézmény és más természetes vagy jogi személyek között fennálló szoros kapcsolatok. E tekintetben a már engedélyezett hitelintézetek is megfelelnek az illetékes hatóságok elvárásainak.
- (12) A felügyeleti szervek felügyeleti hatásköreinek hatékony gyakorlására történő utalás az összevont alapon történő felügyeleti tevékenységre vonatkozik, amelyet olyan hitelintézet felett kell gyakorolni, amely esetében a közösségi jog rendelkezései így rendelkeznek. Ilyen esetekben az engedély iránti kérelemmel megkeresett hatóságok azonosítani tudják a szóban forgó hitelintézet feletti összevont (konszolidált) alapon történő felügyelet gyakorlására illetékes hatóságokat.
- (13) Ez az irányelv lehetővé teszi a tagállamok, illetve az illetékes hatóságok számára, hogy a tőkekövetelményeket egyedi és összevont alapon alkalmazzák, és – ahol indokoltnak látják – eltekintsenek az egyedi alapon történő alkalmazásuktól. Az egyedi, az összevont alapú és a határokon átnyúló összevont alapú felügyelet a hitelintézetek ellenőrzésének hatékony eszközei. Ez az irányelv lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára, hogy támogassák a határokon átnyúló hitelintézeteket azáltal, hogy előmozdítja az együttműködést közöttük. Így különösen az illetékes hatóságoknak továbbra is alkalmazniuk kell a 42., a 131., és a 141. cikket tevékenységeik és tájékoztatás iránti kérelmeik összehangolása érdekében.
- (14) A székhely szerinti tagállamban engedélyezett hitelintézetek számára lehetséges, hogy fióktelepeket létesítsenek vagy szolgáltatásnyújtás útján a Közösség egész területén az I. mellékletben felsorolt tevékenységek bármelyikét vagy mindegyikét folytassák.
- (15) A tagállamok az illetékes hatóságaik által engedélyezett hitelintézeteikre a 9. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében, a 9. cikk (2) bekezdésében, valamint a 12., 19-21., 44-52., 75. és 120-122. cikkben előírtaknál szigorúbb szabályokat is megállapíthatnak. A tagállamok ezen túlmenően előírhatják a 123. cikk egyedi vagy egyéb alapon történő alkalmazását, valamint azt, hogy a 73. cikk (2) bekezdésében leírt köztes szinten történő összevonást (szubkonszolidációt) a csoporton belül más szinteken is végrehajtsák.
- (16) Indokolt kiterjeszteni a kölcsönös elismerést az I. mellékletben felsorolt tevékenységekre akkor is, ha azokat hitelintézetek leányvállalataként működő pénzügyi szervezetek végzik, feltéve, hogy az ilyen leányvállalatokra kiterjed anyavállalkozásaik összevont (konszolidált) felügyelete, és megfelelnek bizonyos szigorú feltételeknek.
- (17) A letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlásával összefüggésben a fogadó tagállam megköveteli a székhely szerinti tagállamban nem hitelintézetként engedélyezett intézményektől, hogy megfeleljenek a saját nemzeti törvényei, illetve rendeletei egyedi rendelkezéseinek az I. mellékletben nem szereplő tevékenységek tekintetében, feltéve, hogy egyrészt a szóban forgó rendelkezések összhangban állnak a közösségi joggal és a közös védelméért hivatottak szolgálni, másrészt, hogy az ilyen intézményekre vagy az ilyen tevékenységekre nem vonatkoznak egyenértékű szabályok a székhely szerinti tagállam törvényei vagy rendeletei szerint.

- (18) A tagállamok biztosítják, hogy semmi sem gátolja azt, hogy a kölcsönös elismerésben részesülő tevékenységeket ugyanolyan módon lehessen végezni, mint a székhely szerinti tagállamban, mindaddig, amíg az nem ütközik a közjó védelmét szolgáló törvényi rendelkezésekbe a fogadó tagállamban.
- (19) Valamennyi tagállamban azonos tartalmú szabályokat kell alkalmazni az olyan hitelintézetek fiókjaira, amelyek központi irodája a Közösségen kívül van. Fontos azt biztosítani, hogy ezek a rendelkezések ne legyenek kedvezőbbek, mint azok, amelyek a tagállamokból származó intézmények fióktelepeire vonatkoznak. A Közösség képes olyan megállapodást kötni harmadik országokkal, amely az említett fióktelepeknek a Közösség egész területén azonos elbánást biztosító szabályok alkalmazását írja elő. A harmadik országban engedélyezett hitelintézetek fióktelepei nem élnek a Szerződés 49. cikkének második bekezdése alapján a szolgáltatásnyújtás szabadságával, vagy a letelepedés szabadságával, azon a tagállamon kívül, ahol magukat a fióktelepeket létesítették.
- (20) Megegyezésre van szükség viszonyossági alapon a Közösség és harmadik országok között avégett, hogy az összevont (konszolidált) felügyelet gyakorlati megvalósítása a lehető legtágabb földrajzi területre terjedhessen ki.
- (21) A hitelintézetek rendezett pénzügyi helyzetének, különösen fizetőképességüknek felügyeletéért a székhely szerinti tagállam felelős. A fogadó tagállam illetékes hatóságai az üzletágak likviditásának és a pénzügyi politikák felügyeletéért felelősek. A piaci kockázat felügyelete a székhely szerinti tagállam és a fogadó tagállam illetékes hatóságai közötti szoros együttműködés tárgyát képezi.
- (22) A belső bankpiac zavartalan működése nemcsak jogi szabályozást tesz szükségessé, hanem szoros és rendszeres együttműködést és a szabályozási és felügyeleti gyakorlatok jelentősen javított közelítését is a tagállamok illetékes hatóságai között. Különösen, az egyes hitelintézeteket érintő problémák megfontolása és a kölcsönös információcseré a 2004/5/EK bizottsági határozattal⁽¹⁾ felállított Európai Bankfelügyeleti Bizottságban történik. Ez a kölcsönös tájékoztatási eljárás semmi esetre sem pótolja a kétoldalú együttműködést. Saját ellenőrzési jogkörük sérelme nélkül, a fogadó tagállam illetékes hatóságai, szükséghelyzetben saját kezdeményezésükre, vagy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságainak kezdeményezését követően folytathatják annak vizsgálatát, hogy a területükön letelepedett hitelintézetek tevékenysége megfelel-e a rájuk vonatkozó jogszabályoknak, a megbízható ügyviteli és számviteli eljárások elveinek és a kielégítő belső ellenőrzés követelményeinek.
- (23) Ajánlatos megengedni az információcserét az illetékes hatóságok és az olyan hatóságok vagy szervezetek között,
- amelyek rendeltetésüknél fogva elősegítik a pénzügyi rendszer stabilitásának megerősítését. A megküldött tájékoztatás bizalmas jellegének megőrzése érdekében a címzettek körét szűk korlátok között tartják.
- (24) Bizonyos viselkedési formák, így a csalás és a bennfentes visszaélések, befolyásolhatják a pénzügyi rendszer stabilitását, beleértve annak integritását, még akkor is, ha azok hitelintézetektől eltérő intézményeket érintenek. Meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek mellett az információcsere ilyen esetekben engedélyezett.
- (25) Amennyiben ki van kötve, hogy információ csak az illetékes hatóságok kifejezett egyetértésével továbbítható, adott esetben ezek a hatóságok szigorú feltételek betartásától teszik függővé hozzájárulásukat.
- (26) Szintén engedélyezni kell az információcserét egyfelől az illetékes hatóságok, másfelől a központi bankok és más, monetáris hatósági minőségben hasonló feladatot ellátó szervezetek, valamint szükség szerint a fizetési rendszerek felett gyakorolt felügyeletért felelős más hatóságok között.
- (27) A hitelintézetek prudenciális felügyeletének és a hitelintézeti ügyfelek védelmének erősítése céljából a könyvvizsgáló kötelessége azonnal jelenteni az illetékes hatóságoknak, ha munkájának ellátása során olyan tények jutnak tudomására, amelyek jelentősen befolyásolhatják a hitelintézet pénzügyi helyzetét, illetve igazgatási és számviteli szervezetét. Ugyanebből a célból a tagállam is előírja, hogy e kötelezettség minden körülmények között fennáll, amikor a könyvvizsgáló munkavégzése során ilyen tényeket tár fel olyan vállalkozásnál, amely szoros kapcsolatban áll egy hitelintézettel. A könyvvizsgálók kötelessége, amelynek értelmében az illetékes hatóságokkal szükség esetén közölniük kell a hitelintézettel kapcsolatos bizonyos tényeket, illetve döntéseket, amelyeket egy nem pénzügyi vállalatnál végzett munkájuk során tárnak fel, önmagában nem változtat a szóban forgó vállalkozásnál elvégzendő feladataik természetén, sem azon, ahogyan e feladatokat annál a vállalkozásnál el kell látniuk.
- (28) Az irányelv szerint meg kell határozni a szavatolótké bizonyos elemeire vonatkozó minősítő kritériumokat, a tagállamok ugyanakkor szigorúbb rendelkezéseket alkalmazhatnak.
- (29) A szavatolótkét képező tételek jellegének függvényében ezen irányelv különbséget tesz az olyan tételek között, amelyek az eredeti szavatolótkét képezik és azok között, amelyek a járulékos szavatolótkét képezik.
- (30) Annak kifejezésre juttatása érdekében, hogy a járulékos szavatolótkét képező tételek nem ugyanolyan természetűek, mint azok, amelyek az eredeti szavatolótkét alkotják, a szavatolótkében foglalt járulékos tőkeelemek összege

⁽¹⁾ HL L 3., 2004.1.7., 28. o.

nem haladja meg az eredeti szavatolótőkét. Ezen túlmenően, a járulékos szavatolótőke egyes bennfoglalt tételei összességében nem haladják meg az eredeti szavatolótőke összegének felét.

- (31) A verseny torzulásának elkerülése érdekében az állami hitelintézetek nem szerepeltethetik szavatolótőkéjük között a tagállamok vagy a helyi hatóságok által nekik nyújtott garanciákat.
- (32) Ha a felügyelet során bármikor meg kell határozni egy hitelintézeti csoport összevont (konszolidált) szavatolótőkéjének összegét, a számítást ezen irányelvnek megfelelően végzik
- (33) A szavatolótőke kiszámítására, a hitelintézet kockázati kitettségének való megfelelésre, valamint a kockázatok koncentrációjának felmérésére használandó pontos számviteli módszer figyelembe veszi a bankok és más pénzügyi intézmények éves és összevont (konszolidált) beszámolójáról szóló, 1986. december 8-i 86/635/EGK tanácsi irányelv ⁽¹⁾ rendelkezéseit, amely irányelv magában foglalja a Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján az összevont (konszolidált) beszámolóról szóló, 1983. június 13-i 83/349/EGK hetedik tanácsi irányelv ⁽²⁾ rendelkezéseinek egyes kiigazításait, vagy a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽³⁾, annak függvényében, hogy melyik vonatkozik a nemzeti jogban a hitelintézetek beszámoltatására.
- (34) A minimális tőkekövetelmények központi szerepet játszanak a hitelintézetek felügyeletében és a felügyeleti technikák kölcsönös elismerésében. E tekintetben a minimális tőkekövetelményekre vonatkozó rendelkezéseket más, olyan sajátos jogi eszközökkel együtt kell figyelembe venni, amelyek szintén a hitelintézetekre vonatkozó alapvető felügyeleti technikák harmonizációját célozzák.
- (35) A versenytorzulás megelőzése érdekében és a belső piac bankrendszerének erősítése végett helyénvaló a közös minimális tőkekövetelmények meghatározása.
- (36) A megfelelő szolvencia biztosítása céljából fontos a minimális tőkekövetelmények meghatározása, amelyek a kockázat mértékének megfelelően súlyozzák az eszközöket és a mérlegen kívüli tételeket.
- (37) Ezzel kapcsolatban a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság 2004. június 26-án elfogadta a tőkemérés és a tőkekövetelmények nemzetközi közelítésére vonatkozó keretszabályokat. Ezen irányelvnek a hitelintézetek minimális tőkekövetelményére

vonatkozó rendelkezései, valamint a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőkemegfeleléséről szóló 2006. június 14-i 2006/49/EK irányelvnek ⁽⁴⁾ a minimális tőkekövetelményre vonatkozó rendelkezései egyenértékűek a bázeli keretmegállapodás rendelkezéseivel.

- (38) Alapvető fontosságú a Közösség területén működő hitelintézetek sokféleségének figyelembe vétele a különböző kockázati érzékenységi szinteket magában foglaló és különböző komplexitási fokot igénylő hitelkockázatok lefedését szolgáló minimális tőkekövetelmények kiszámítására vonatkozó különböző módszerek biztosításával. A külső minősítések és a hitelintézeteknek az egyedi hitelkockázati paraméterekre vonatkozó saját becsléseinek használata a hitelkockázati szabályok kockázati érzékenységeinek és prudenciális biztonságának számottevő fokozását jelentik. Szükség van megfelelő ösztönzőkre, hogy a hitelintézetek a kockázaterzékenyebb módszerek alkalmazásának irányába mozduljanak el. Az ezen irányelv hitelkockázati módszereinek alkalmazásához szükséges becslések elvégzésekor a hitelintézeteknek hozzá kell igazítaniuk adatfeldolgozási igényeiket ügyfelek jogos adatvédelmi érdekeihez, ahogy azt az adatvédelemről szóló, meglévő közösségi jogszabályok előírják, miközben erősíteniük kell a hitelintézetek hitelkockázat-mérési és -kezelési eljárásait, hogy olyan módszereket tegyen lehetővé a hitelintézetek szabályozói szavatolótőkére vonatkozó előírásainak meghatározására, amelyek tükrözik az egyes hitelintézetek folyamatainak kifinomultságát. Az adatfeldolgozásnak összhangban kell lennie a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁵⁾ meghatározott, a személyes adatok átadására és szabad áramlására vonatkozó szabályokkal. E tekintetben az adatok kezelésekor az ügyfelekkel kapcsolatos kockázatnak való kitettségre és a kockázatkezelésre vonatkozóan meg kell fontolni, hogy az tartalmazza a hitelkockázat-mérési és -kezelési rendszerek kifejlesztését és hitelesítését. Mindez nem csak a hitelintézetek jogos érdekeinek érvényesítését szolgálja, de egyben ennek az irányelvnek azokat a céljait is, amelyek a jobb kockázatmérési és -kezelési módszerek használatához és ahhoz fűződnek, hogy azokat a szabályozói szavatolótőke céljaira alkalmazzák.
- (39) Tekintettel arra, hogy mind külső minősítés, mind a hitelintézet saját becslése vagy belső minősítése alkalmazható, figyelembe kell venni azt a tényt, hogy jelenleg csak ez utóbbit készíti egy olyan jogalany – maga a hitelintézet –, melyre közösségi engedélyezési eljárás vonatkozik. Külső minősítések esetén az ún. elismert minősítő intézetek termékeit használják, melyekre a Közösségben jelenleg nem vonatkozik engedélyezési eljárás. Figyelemmel a külső minősítések jelentőségére a tőkekövetelmények ezen irányelv szerinti meghatározásával kapcsolatosan, a minősítő intézetekre vonatkozó megfelelő jövőbeni engedélyezési és felügyeleti eljárásnak továbbra is felülvizsgálat tárgyát kell képeznie.

⁽¹⁾ HL L 372., 1986.31.12., 1. o. A legutóbb a 2003/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 178., 2003.7.17., 16.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 193., 1983.7.18., 1. o. A legutóbb a 2003/51/EK irányelvvel módosított irányelv.

⁽³⁾ HL L 243., 2002.9.11., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L Lásd e Hivatalos Lap 201. oldalát.

⁽⁵⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o. A legutóbb az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

- (40) A minimális tőkekövetelményeknek arányban kell állniuk a kockázatokkal. A követelményeknek különösen a viszonylag kismértékű, de nagyszámú kitétségekből fakadó kockázati szintek csökkentését kell tükrözniük.
- (41) Ezen irányelv rendelkezései megfelelnek az arányosság elvének, különös tekintettel a hitelintézetek nagysága, a lebonyolított ügyleteik mértéke és tevékenységi körük közötti különbségekre. Az arányosság elvének betartása azt is jelenti, hogy a lakossági kockázatokkal kapcsolatban lehetőség szerint elismerik a lehető legegyszerűbb hitelminősítési eljárásokat, még a belső minősítésen alapuló módszer (IRB-módszer) alkalmazásakor is.
- (42) Ezen irányelv „előremutató jellegének” köszönhetően a hitelintézetek maguk választhatnak három különböző összetettségű módszer közül. Annak érdekében, hogy különösen a kisebb hitelintézetek a kockázatrészeinyebb IRB-módszert választhassák, az illetékes hatóságok végrehajtják a 89. cikk (1) bekezdés a) illetve b) pontjának rendelkezéseit. Az irányelv e rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy a 86. cikk (1) bekezdés a) és b) pontjában említett kockázati osztályok magukban foglaljanak minden kockázatot, amelyek ebben az irányelvben – közvetlen vagy közvetett módon – azokhoz hozzárendelve szerepelnek. Általános szabályként az illetékes hatóságok nem tehetnek különbséget a három módszer között a felülvizsgálati eljárás során, tehát például a sztenderd módszer szerint működő hitelintézetekre nem lehet kizárólag ezen okból szigorúbb ellenőrzést alkalmazni.
- (43) Fokozottan el kell ismerni a hitelkockázat-csökkentési technikákat, ugyanakkor a szabályozási keretrendszernek biztosítania kell, hogy a fizetőképességet nem ássa alá a nem helyénvaló elismerés. Ahol csak lehetséges, az adott tagállamokban bevett, szokásos biztosítékokat el kell ismerni a hitelkockázat csökkentésére a sztenderd módszerben, de más módszerekben is.
- (44) Annak biztosítása érdekében, hogy a hitelintézetek értékpapírosítási tevékenységeiből és befektetéseiből fakadó kockázatokat és kockázatcsökkentéseket megfelelő mértékben figyelembe vegyék a hitelintézetekre vonatkozó minimális tőkekövetelmények meghatározásánál, szükség van az ilyen tevékenységek és befektetések kockázatrészeinyeségen és prudenciális biztonságon alapuló kezelésére vonatkozó szabályok beépítésére.
- (45) A hitelintézetek jelentős mértékű működési kockázatot viselnek, amelynek fedezéséhez szavatolótőkére van szükség. Alapvető fontosságú a Közösség területén működő hitelintézetek sokféleségének figyelembe vétele a működési kockázatok követelményeinek számításához biztosított – a kockázatrészeinyeség különböző szintjeit és a komplexitás különböző fokozatait magukban foglaló – többféle módszer által. Szükség van megfelelő ösztönzőkre, hogy a hitelintézetek a kockázatrészeinyebb módszerek alkalmazásának irányába mozduljanak el. Tekintettel arra, hogy a működési kockázat mérését és kezelését szolgáló technikák még kialakulóban vannak, a szabályokat felül kell vizsgálni, és szükség esetén aktualizálni kell. Ez vonatkozik a különböző üzletágak díjaira és a kockázatcsökkentési technikák elismerésére is. Ezzel kapcsolatban a működési kockázat tőkekövetelményének számításához kapcsolódó egyszerű módszerek alkalmazásakor különös figyelmet kell fordítani a biztosításra.
- (46) A hitelintézetek csoportjának megfelelő fizetőképessége biztosítása érdekében alapvető fontosságú, hogy a minimális tőkekövetelményeket a csoport konszolidált pénzügyi helyzete alapján alkalmazzák. Annak érdekében, hogy biztosítsák a szavatolótőkének a csoporton belüli megfelelő elosztását, valamint ahol szükséges, a megtakarítások védelmét célzó rendelkezésre állását, a minimális tőkekövetelmények a csoporton belüli önálló hitelintézetekre vonatkoznak, feltéve hogy ez a cél más módon nem érhető el hatékonyan.
- (47) A hitelintézetek nagy kockázatainak felügyeleti ellenőrzésére vonatkozó alapvető szabályokat harmonizálni kell. A tagállamok számára ugyanakkor változatlanul lehetővé kell tenni, hogy az ezen irányelvben megfogalmazottaknál szigorúbb rendelkezéseket is elfogadhassanak.
- (48) A hitelintézetek kockázatvállalásainak nyomon követése és ellenőrzése a felügyelet szerves részét képezi. Emiatt a kockázatvállalások egyetlen ügyfélre vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjára történő túlzott összpontosulása a veszteség kockázatának elfogadhatatlan mértékét eredményezheti. Az ilyen helyzet a hitelintézet fizetőképességére hátrányosnak tekinthető.
- (49) Mivel a belső bankpiac hitelintézetei közvetlen versenyben állnak, a megfigyelés követelményeinek a Közösség területén meg kell egyezniük.
- (50) Miközben célszerű a nagy kockázatvállalások felső határának megállapításához a kockázat fogalmának meghatározását a hitelkockázat minimális tőkekövetelményének meghatározására alapozni, addig elviekben nem célszerű a kockázati súlyozásokra vagy fokokra hivatkozni. Ezek a kockázati súlyozások és fokok azzal a céllal lettek kialakítva, hogy a hitelintézetek által viselt hitelezési kockázatok fedezésére szolgáló általános fizetőképességi követelményt állítsanak fel. Annak érdekében, hogy korlátozva legyen a hitelintézet által egyetlen ügyfél vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportja révén elszenvedhető legnagyobb veszteség, célszerű a nagy kockázatok meghatározására olyan szabályokat elfogadni, amelyek figyelembe veszik a kockázatvállalás nominális értékét, a kockázati súlyozások vagy fokozatok alkalmazása nélkül.
- (51) Bár kívánatos, hogy a nagy kockázatokra vonatkozó rendelkezések változtatásáig a számítási követelmények limitálása érdekében megengedett legyen a hitelkockázat-csökkentés hatásainak a minimális tőkekövetelményekre megengedtethez hasonló elismerése, a hitelkockázat csökkentésére vonatkozó szabályokat a nagyszámú ügyfélnek való kitétségből fakadó, általános diverzifikált hitelkockázatok összefüggésében alakították ki. Ennek megfelelően az egyéni ügyfélnél vagy az ügyfelek csoportjánál esetlegesen felmerülő maximális veszteségek korlátozását célzó nagy kockázatok felső határának megállapításánál az ilyen technikák hatásainak elismerése prudenciális korlátok alá esik.

- (52) Amikor egy hitelintézet saját anyavállalatával, vagy az anyavállalatának más leányvállalatával kapcsolatban vállal kockázatot, különösen nagy elővigyázatosságra van szükség. A hitelintézetek által vállalt kockázatok kezelése teljesen önálló módon történik, a megbízható bankirányítás elveivel összhangban, tekintet nélkül az egyéb megfontolásokra. Ha a hitelintézetben közvetlenül vagy közvetve befolyásoló részesedéssel rendelkező személyek befolyásukat feltehetőleg az intézmény körültekintő és megbízható irányításának rovására gyakorolják, az illetékes hatóságok megfelelő intézkedéseket tesznek annak érdekében, hogy véget vessenek ennek a helyzetnek. A nagykockázatok vállalásának területén egyedi, szigorúbb korlátozásokat tartalmazó szabályokat kell megállapítani a hitelintézet részéről saját csoportjával kapcsolatban vállalt kockázatok vonatkozásában. Ugyanakkor nem szükséges az ilyen sztenderdeket alkalmazni, amennyiben az anyavállalat pénzügyi holdingtársaság, vagy hitelintézet, vagy ha a többi leányvállalat olyan hitel- vagy pénzügyi intézmény illetve vállalkozás, mely kiegészítő szolgáltatásokat nyújt, feltéve, hogy minden ilyen vállalkozásra kiterjed a hitelintézet összevont alapú felügyelete.
- (53) A hitelintézetek biztosítják a megfelelő mennyiségű, minőségű és elosztású belső tőkeellátottságot a jelenlegi vagy az esetlegesen felmerülő kockázatok lefedésére. Ennek megfelelően a hitelintézeteknek olyan stratégiákkal és eljárásokkal kell rendelkezniük, amelyekkel értékelhetik belső tőkeellátottságukat, és megfelelő szinten tarthatják azt.
- (54) Az illetékes hatóságoknak meg kell győződniük arról, hogy a hitelintézetek jó szervezeti struktúrával és megfelelő szavatolóitókével rendelkeznek a jelenlegi vagy esetlegesen felmerülő kockázataik lefedésére.
- (55) A belső bankpiac hatékony működése érdekében az Európai Bankfelügyeleti Bizottság hozzájárul ezen irányelv következetes alkalmazásához és a felügyeleti gyakorlatok közelítéséhez a Közösség teljes területén, és évente jelentést készít a közösségi intézmények számára az elért fejlődésről.
- (56) Ugyanebből az okból és annak biztosítása érdekében, hogy a több tagállamban tevékenykedő közösségi hitelintézetek ne viseljének az egyes tagállamok illetékes hatóságainak engedélyezési és felügyeleti felelősségéből fakadó, aránytalanul nagy terhet, alapvető jelentőségű, hogy szorosabbá fűzzék az illetékes hatóságok közötti együttműködést. Ebben a vonatkozásban erősíteni kell az összevont alapú felügyelet szerepét. Az Európai Bankfelügyeleti Bizottság támogatja és javítja az ilyen együttműködést.
- (57) A hitelintézetek összevont (konszolidált) alapú ellenőrzése legfőképpen arra irányul, hogy védje a szóban forgó hitelintézetek betéteseinek érdekeit és biztosítsa a pénzügyi rendszer stabilitását.
- (58) Annak érdekében, hogy az összevont alapú felügyelet hatékony legyen, azt minden bankcsoportra alkalmazzák, beleértve azokat, amelyek anyavállalatai nem hitelintézetek. Az illetékes hatóságok rendelkeznek az ilyen felügyelet ellátásához szükséges jogi eszközökkel.
- (59) A különböző tevékenységeket folytató olyan csoportok esetében, amelyek anyavállalatai legalább egy hitelintézetnek minősülő leányvállalatot irányítanak, az illetékes hatóságok felmérik az ilyen csoporthoz tartozó hitelintézet pénzügyi helyzetét. Az illetékes hatóságok rendelkeznek legalább azokkal az eszközökkel, amelyek révén az egy csoportba tartozó valamennyi vállalkozás vonatkozásában hozzáférnek a feladatuk ellátásához szükséges információkhoz. Többféle pénzügyi tevékenységet folytató vállalkozások csoportjai esetében meg kell teremteni a különböző pénzügyi ágazatok felügyeletéért felelős hatóságok közötti együttműködést. Későbbi koordinációig a tagállamok az irányelv célkitűzéseinek megvalósítása érdekében megfelelő konszolidációs módszereket írnak elő.
- (60) A tagállamok megtagadhatják vagy visszavonhatják a banki engedélyt egyes csoportstruktúrák esetén, amelyeket nem tartanak alkalmasnak a banki tevékenységek folytatására, legfőképpen azért, mert e struktúrák felügyeleti ellenőrzését nem tudják eredményesen ellátni. E tekintetben az illetékes hatóságok rendelkeznek a szükséges jogkörökkel hogy biztosíthassák a hitelintézetek megbízható és megfelelő működését.
- (61) A belső bankpiac hatékonyságának növelése érdekében, valamint, hogy biztosítsák a Közösség polgárai számára a szükséges mértékű átláthatóságot, szükséges, hogy az illetékes hatóságok nyilvánosságra hozzák ezen irányelv végrehajtásának módját, lehetővé téve az értékelhető összehasonlítást.
- (62) Annak érdekében, hogy erősítsék a piaci fegyelmet, és ösztönözzék a hitelintézeteket piaci stratégiájuk, kockázatalellenőrzésük és belső irányítói szervezetük javítására, biztosítani kell, hogy a hitelintézetek megfelelően tájékozottak a közvéleményt.
- (63) Ezen irányelv, valamint a hitelintézetek tevékenységéről szóló többi irányelv által szabályozott területeken felmerülő kérdések vizsgálata szükségessé teszi az illetékes hatóságok és a Bizottság közötti együttműködést különösen, ha az a szorosabb koordináció céljából folyik.
- (64) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

- (65) A pénzügyi szolgáltatásokról szóló jogszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. február 5-i állásfoglalásában ⁽¹⁾ az Európai Parlament kérte, hogy a Parlament és a Tanács egyenlő szerepet játsszon a Bizottság végrehajtói szerepe gyakorlásának felügyeletében, annak érdekében, hogy ez tükrözze a Szerződés 251. cikke értelmében a Parlamentre ruházott jogalkotási jogkört. Ugyanazon a napon a Parlament előtt tett ünnepélyes nyilatkozatában a Bizottság elnöke támogatta ezt a kérést. 2002. december 11-én a Bizottság betervezte egy az 1999/468/EK határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatot, módosítva a 2004. április 22-i módosított javaslat által. Az Európai Parlament úgy véli, hogy ez a határozat nem őrzi meg jogalkotási előjogait. Az Európai Parlament véleménye szerint lehetőséget kell adni az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arra, hogy egy meghatározott időtartamon belül értékelhesse végrehajtási jogköröknek a Bizottságra való átruházását. Ezért helyénvaló azon időtartam korlátozása, amelyen belül a Bizottság végrehajtási intézkedéseket fogadhat el.
- (66) Az Európai Parlamentnek a módosítások és végrehajtási intézkedések terveztenek első átadásától kezdve három hónapot kell biztosítani azok megvizsgálására és a véleményalkotásra. Sürgős és megfelelően indokolt esetben ugyanakkor lehetővé kell tenni ezen időtartam lerövidítését. Amennyiben ezen időtartam alatt az Európai Parlament állásfoglalást fogad el, a Bizottságnak újra meg kell vizsgálnia a módosítástervezeteket vagy intézkedéseket.
- (67) A piaci zavar elkerülése és a szavatolótőke általános szintjén a folyamatosság biztosítása érdekében helyénvaló különleges átmeneti szabályozásokat hozni.
- (68) A minimális tőkekövetelményekre vonatkozó szabályok kockázatérzékenysége tekintetében kívánatos annak folyamatos felülvizsgálata, hogy azok jelentős hatást gyakorolnak-e a gazdasági ciklusra. A Bizottság, figyelembe véve az Európai Központi Bank hozzájárulását, jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezekről az aspektusokról.
- (69) A likviditási kockázatok felügyeletéhez szükséges rendelkezéseket a jövőben szintén harmonizálják.
- (70) Ez az irányelv összhangban áll az alapvető jogokkal, valamint figyelembe veszi különösen az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elveket mint a közösségi jog általános elveit.
- (71) Ezen irányelvnek a nemzeti jogba való átültetésére irányuló kötelesség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek tartalmán a korábbi irányelvekhez képest jelentős mértékben változtattak. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelesség az eddigi irányelvekből adódik.
- (72) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak a XIII. melléklet B. részében megállapított irányelvek nemzeti jogba való átültetésére vonatkozó határidőkkel kapcsolatos kötelességeit.

⁽¹⁾ HL C 284. E., 2002.11.21., 115. o.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

TARTALOM

I. CÍM	TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK
II. CÍM	A HITELINTÉZETI TEVÉKENYSÉG MEGKEZDÉSÉRE ÉS FOLYTATÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK
III. CÍM	A LETELEPEDÉS SZABADSÁGÁRA ÉS A SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS SZABADSÁGÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
1. szakasz	Hitelintézetek
2. szakasz	Pénzügyi intézmények
3. szakasz	A letelepedés jogának gyakorlása
4. szakasz	A szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlása
5. szakasz	A fogadó tagállam illetékes hatóságainak hatásköre
IV. CÍM	HARMADIK ORSZÁGOKKAL VALÓ KAPCSOLATOK
1. szakasz	Harmadik országbeli vállalkozásokra vonatkozó bejelentés és a piacrajutás feltételei ezekben az országokban
2. szakasz	Harmadik országbeli illetékes hatóságokkal való együttműködés az összevont alapú felügyelet vonatkozásában
V. CÍM	A PRUDENCIÁLIS FELÜGYELET ÉS A KÖZZÉTÉTEL ALAPELVEI ÉS GYAKORLATI ESZKÖZEI
1. FEJEZET	A PRUDENCIÁLIS FELÜGYELET ALAPELVEI
1. szakasz	A székhely szerinti és a fogadó tagállam hatásköre
2. szakasz	Adatcsere és hivatali titoktartás
3. szakasz	Az éves és összevont beszámolók törvényességi ellenőrzéséért felelős személyek kötelezettségei
4. szakasz	Az illetékes hatóságok szankcionálási jogköre és a bírósághoz fordulás joga
2. FEJEZET	A PRUDENCIÁLIS FELÜGYELET GYAKORLATI ESZKÖZEI
1. szakasz	Szavatolótőke
2. szakasz	Kockázatok elleni védelem
1. alszakasz	Alkalmazási fokozatok
2. alszakasz	A követelmények kiszámítása
3. alszakasz	A szavatolótőke minimális szintje

3. szakasz	A hitelkockázatok fedezését célzó minimális szavatolótőkére vonatkozó követelmények
1. alszakasz	Sztenderd módszer
2. alszakasz	Belső minősítésen alapuló módszer
3. alszakasz	Hitelkockázat csökkentés
4. alszakasz	Értékpapírosítás
4. szakasz	A működési kockázatok fedezését célzó minimális szavatolótőkére vonatkozó követelmények
5. szakasz	Nagykockázatvállalások
6. szakasz	A pénzügyi szektoron kívüli befolyásoló részesedés
3. FEJEZET	A HITELINTÉZETEK ÉRTÉKELÉSI ELJÁRÁSA
4. FEJEZET	AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÁLTAL LEFOLYTATOTT FELÜGYELET ÉS KÖZZÉTÉTEL
1. szakasz	Felügyelet
2. szakasz	Az illetékes hatóságok általi közzététel
5. FEJEZET	A HITELINTÉZETEK ÁLTALI KÖZZÉTÉTEL
VI. CÍM	VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖRÖK
VII. CÍM	ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK
1. FEJEZET	ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK
2. FEJEZET	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK
I. MELLÉKLET	A KÖLCSÖNÖS ELISMERÉS ALÁ TARTOZÓ TEVÉKENYSÉGEK LISTÁJA
II. MELLÉKLET	MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK OSZTÁLYOZÁSA
III. MELLÉKLET	SZÁRMAZTATOTT ÜGYLETEK REPÓÜGYLETEK, ÉRTÉKPAPÍR- ÉS/VAGY ÁRUKÖLCSÖNZÉSI VAGY KÖLCSÖNVÉTELI, HOSSZÚ ELSZÁMOLÁSI IDEJŰ ÜGYLETEK, VALAMINT A LETÉTI HITELEK ÜGYFÉL-HITELKOCKÁZATÁNAK KEZELÉSE
1. rész	Fogalm meghatározások
2. rész	A módszer megválasztása
3. rész	A „piaci árazás” („market to market”) módszere
4. rész	Az „eredeti kockázatvállalás” módszere
5. rész	Sztenderd módszer
6. rész	Belső modell módszer
7. rész	Szerződéses nettósítás
IV. MELLÉKLET	SZÁRMAZTATOTT ÜGYLETEK TÍPUSAI

V. MELLÉKLET	A KOCKÁZATOK SZERVEZÉSÉNEK ÉS KEZELÉSÉNEK TECHNIKAI KRITÉRIUMAI
VI. MELLÉKLET	SZTENDERD MÓDSZER
1. rész	Kockázati súlyok
2. rész	Külső hitelminősítő intézmények elismerése és hitelminősítéseinek megfeleltetése
3. rész	A külső hitelminősítő intézmények hitelminősítéseinek használata a kockázati súlyok meghatározására
VII. MELLÉKLET	BELSŐ MINŐSÍTÉSEN ALAPULÓ MÓDSZER
1. rész	Kockázattal súlyozott kitétségmenték és várható veszteségek
2. rész	PD, LGD és lejárat
3. rész	Kitétségmenték
4. rész	A belső minősítésen alapuló módszer minimumkövetelményei
VIII. MELLÉKLET	A HITELKOCKÁZAT MÉRSÉKLÉSE
1. rész	Elismerhetőség
2. rész	Minimumkövetelmények
3. rész	A hitelkockázat mérséklés hatásainak kiszámítása
4. rész	Lejárat eltérés
5. rész	Hitelkockázat mérséklési technikák kombinációja a sztenderd módszer szerint
6. rész	Kosarat alkalmazó hitelkockázat mérséklési technikák
IX. MELLÉKLET	ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS
1. rész	Fogalm meghatározások a IX. melléklet alkalmazásában
2. rész	Jelentős mértékű hitelkockázat átruházásának elismerésére vonatkozó minimumkövetelmények, valamint az értékpapírosított kitétségek kockázattal súlyozott kitétségmenteinek és várható veszteség értékeinek kiszámítása
3. rész	Külső hitelminősítés
4. rész	Kiszámítás
X. MELLÉKLET	MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT
1. rész	Alapvető mutató módszere
2. rész	Sztenderd módszer
3. rész	Fejlett mérési módszerek
4. rész	Különböző módszerek együttes alkalmazása
5. rész	Veszteség kategóriák

XI. MELLÉKLET	AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÁLTALI FELÜLVIZSGÁLAT ÉS ÉRTÉKELÉS TECHNIKAI KRITÉRIUMAI
XII. MELLÉKLET	A NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL TECHNIKAI KRITÉRIUMAI
1. rész	Általános kritériumok
2. rész	Általános követelmények
3. rész	Egyes eszközök vagy módszerek alkalmazásához szükséges minősítési követelmények
XIII. MELLÉKLET A. rész	HATÁLYUKAT VESZTETT IRÁNYELVEK ÉS AZOK EGYMÁST KÖVETŐ MÓDOSÍTÁSAI (a 158. cikkben említettek szerint)
XIII. MELLÉKLET B. rész	ÁTÜLTETÉSI HATÁRIDŐK (a 158. cikkben említettek szerint)
XIV. MELLÉKLET	KORRELÁCIÓS TÁBLÁZAT

1. CÍM

TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

(1) Ez az irányelv a hitelintézeti tevékenység megkezdésére és folytatására, valamint annak prudenciális felügyeletére vonatkozik.

(2) A 39. cikk és az V. cím 4. fejezetének 1. szakasza a pénzügyi holdingtársaságokra és a vegyes tevékenységű holdingtársaságokra alkalmazandó, amennyiben központi irodájuk a Közösség területén van.

(3) A 2. cikk értelmében az irányelv hatálya alól véglegesen kizárt intézmények a 39. cikk és az V. cím 4. fejezete 1. szakaszának alkalmazásában pénzügyi intézménynek minősülnek, kivéve mindazonáltal a tagállamok központi bankjait.

2. cikk

Az irányelv nem alkalmazható a következőkre:

- a tagállamok központi bankjai,
- a postai elszámolóközpontok,
- Belgiumban az „Institut de Réescompte et de Garantie/ Herdiscontering- en Waarborginstituut”,
- Dániában a „Dansk Eksportfinansieringsfond”, a „Daanmarks Skibskreditfond”, a „Dansk Landbrugs Realkreditfond” és a „KommuneKredit”,
- Németországban a „Kreditanstalt für Wiederaufbau”, a „Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz” alapján az állami lakáspolitikai szerveiként elismert vállalkozások, amelyek túlnyomórészt nem banki ügyletekkel foglalkoznak, valamint az említett törvény értelmében non-profit lakásépítési vállalkozásként elismert vállalkozások,
- Görögországban a „Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων” (Tamio Parakatathikon kai Danion),
- Spanyolországban az „Instituto de Crédito Oficial”,
- Franciaországban a „Caisse des dépôts et consignations”,
- Írországban a „credit unions” és a „friendly societies”,
- Olaszországban a „Cassa depositi e prestiti”,
- Lettországban a „krājaizdevu sabiedrības”, a „Krājaizdevu sabiedrību” alapján szövetkezeti vállalkozásoknak minősülő vállalkozások, amelyek kizárólag a tagjaik részére nyújtanak pénzügyi szolgáltatásokat,
- Litvániában „Centrinė kredito unija”-n kívüli „kredito unijos”,
- Magyarországon a „Magyar Fejlesztési Bank Rt.” és a „Magyar Export-Import Bank Rt.”,

— Hollandiában a „Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV”, az „NV Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij”, az „NV Industriebank Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering” és az „Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV”,

— Ausztriában a közhasznú lakásépítési egyesületként elismert vállalkozások, valamint az „Österreichische Kontrollbank AG”,

— Lengyelországban a „Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo – Kredytowe” és a „Bank Gospodarstwa Krajowego”,

— Portugáliában az 1986. január 1-jén létező „Caixas Económicas”, kivéve azokat, amelyeket részvénytársasági formában alapítottak és a „Caixa Económica Montepio Geral”-t,

— Finnországban a „Teollisen yhteisön rahasto Oy/Fonden för industrielt samarbete AB” és a „Finnvera Oyj/Finnvera Abp”,

— Svédországban a „Svenska Skeppshypotekskassan”,

— az Egyesült Királyságban a „National Savings Bank”, a „Commonwealth Development Finance Company Ltd”, az „Agricultural Mortgage Corporation”, a „Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd”, a „Crown Agents for overseas governments and administrations”, a „credit unions” és a „municipal banks”.

3. cikk

(1) Egy, vagy több, ugyanazon tagállamban elhelyezkedő hitelintézet, amely 1977. december 15-én az azokat felügyelő és ugyanazon tagállamban letelepedett központi szerv kapcsolt vállalkozása volt, mentesülhet a 7. és 11. cikk (1) bekezdésének követelményei alól, ha legkésőbb 1979. december 15-ig a nemzeti jogalkotás úgy rendelkezett, hogy:

- a) a központi szerv és a kapcsolt intézmények kötelezettségvállalásai egyetemleges kötelezettségeket képeznek, illetve a kapcsolt intézmények kötelezettségvállalásait a központi szerv teljes körűen garantálja,
- b) a központi szerv és az összes kapcsolt intézmény szolvenciáját és likviditását együtt, az összevont (konszolidált) beszámolók alapján ellenőrzik, és
- c) a központi szerv vezetősége jogosult utasításokat adni a kapcsolt intézmények vezetőségének.

A helyi működésű hitelintézetek, amelyek 1977. december 15-e után folyamatosan váltak az első albekezdés szerinti központi szerv kapcsolt vállalkozásává, kihasználhatják az első albekezdésben megállapított feltételeket, amennyiben azok természetes módon egészítik ki a szóban forgó központi szervhez tartozó intézményhálózatot.

Olyan hitelintézetek esetében, amelyeket nem a tengertől újabban visszahódított területeken létesítettek, és amelyek nem a központi szervnek alárendelt vagy annak felelős létezőintézmé-

nyek feldarabolásából vagy egyesítéséből származnak, a Bizottság a 151. cikk (2) bekezdésében említett eljárás szerint a második albekezdés alkalmazására vonatkozó további szabályokat állapíthat meg, beleértve az első albekezdésben előírt mentességek hatályon kívül helyezését, ha megítélése szerint a második albekezdésben megállapított rendelkezésekből hasznot húzó új intézmények kapcsolódása a központi szervhez kedvezőtlen hatással lehet a versenyre.

(2) Az a hitelintézet, amely az (1) bekezdés első albekezdésében meghatározott módon kapcsolódik egy ugyanazon tagállamban található központi szervhez, szintén mentesülhet a 9. és 10. cikkek, valamint a V. cím 2. fejezete 2., 3., 4., 5. és 6. szakaszának, valamint 3. fejezete rendelkezései alól, feltéve, hogy a magára a központi szervre vonatkozó említett rendelkezések alkalmazásának sérelme nélkül a központi szerv és a kapcsolt intézmények által együttesen alkotott egységre azok a rendelkezések összevont alapon vonatkoznak.

Mentesség esetén a 16., 23., 24., 25., 26. cikk (1)-(3) bekezdése, 28. és 28-37. cikk a központi szerv és a kapcsolt intézmények által együttesen alkotott egységre vonatkozik.

4. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. hitelintézet:
 - a) olyan vállalkozás, amely a nyilvánosságtól betéteket vagy más visszafizetendő pénzeszközöket vesz át, valamint saját számlára hiteleket nyújt; vagy
 - b) a 2000/46/EK irányelv ⁽¹⁾ szerinti elektronikuspénz-kibocsátó intézmény;
2. engedély: olyan, a hatóságok által bármilyen formában kibocsátott okirat, amely jogot biztosít hitelintézeti tevékenység folytatására;
3. fióktelep: olyan üzletviteli hely, amely jogilag nem önálló részét képezi egy hitelintézetnek, és amely közvetlenül bonyolítja a hitelintézeti tevékenység szerves részét képező ügyleteket vagy az ügyletek egy részét;
4. illetékes hatóságok: a hitelintézetek felügyeletére törvény vagy rendelet által felhatalmazott nemzeti hatóságok;
5. pénzügyi intézmény: olyan vállalkozás, amely nem hitelintézet, és amelynek fő tevékenysége tulajdoni részesedések megszerzése, vagy az I. melléklet 2-12. pontjában felsorolt tevékenységek közül egynek vagy többnek a folytatása;
6. intézmények: az V. cím 2. fejezete 2. és 3. szakaszának alkalmazásában a 2006/49/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott intézmények;
7. székhely szerinti tagállam: az a tagállam, amelyben a hitelintézet működését a 6-9. és 11-14. cikknek megfelelően engedélyezték;
8. fogadó tagállam: az a tagállam, amelyben a hitelintézet fiókteleppel rendelkezik, vagy amelyben szolgáltatásokat nyújt;
9. ellenőrzés: az anyavállalat és leányvállalat közötti olyan kapcsolat, amely a 83/349/EGK irányelv 1. cikkében meghatározottak szerinti, vagy egy ehhez hasonló viszony egy természetes vagy jogi személy és egy vállalkozás között;
10. részesedés: az 57. cikk o) és p) pontjának, a 71-73. cikk, valamint az V. cím 4. fejezete alkalmazásában a Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontján alapuló, a bizonyos típusú vállalkozások éves beszámolóiról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelv ⁽²⁾ 17. cikkének első mondata szerinti részesedés, illetve egy vállalkozás szavazati jogainak vagy a tőkéjének 20 %-os vagy annál nagyobb közvetlen vagy közvetett tulajdonlása;
11. befolyásoló részesedés: olyan közvetlen vagy közvetett részesedés egy vállalkozásban, amely a tőke vagy a szavazati jogok legalább 10 %-át képviseli, illetve amely lehetővé teszi számottevő befolyás gyakorlását annak a vállalkozásnak az irányítása felett;
12. anyavállalat:
 - a) a 83/349/EGK irányelv 1. és 2. cikkében meghatározott anyavállalat; vagy
 - b) a 71-73. cikk, az V. cím 2. fejezetének 5. szakasza és 4. fejezete alkalmazásában a 83/349/EGK irányelv 1. cikke (1) bekezdésének megfelelő anyavállalat, valamint minden olyan vállalkozás, amely az illetékes hatóságok megítélése szerint ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol egy másik vállalkozásra;
13. leányvállalat:
 - a) a 83/349/EGK irányelv 1. és 2. cikkében meghatározott leányvállalat; vagy
 - b) a 71-73. cikk, az V. cím 2. fejezetének 5. szakasza és 4. fejezete alkalmazásában a 83/349/EGK irányelv 1. cikke (1) bekezdésének megfelelő leányvállalat, valamint minden olyan vállalkozás, amelyre az illetékes hatóságok megítélése szerint ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol egy anyavállalat.

⁽¹⁾ Az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről szóló, 2000. szeptember 18-i 2000/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 275., 2000.10.27., 39. o.).

⁽²⁾ HL L 222., 1978.8.14., 11. o. A legutóbb a 2003/51/EK irányelvvel módosított irányelv.

- A leányvállalatok valamennyi leányvállalata azon vállalkozás leányvállalatának is tekintendő, amely az előbbiek eredeti anyavállalata;
14. tagállami hitelintézeti anyavállalat: olyan hitelintézet, amelynek hitelintézet vagy pénzügyi intézmény leányvállalata van, vagy részesedése van egy ilyen intézményben, és önmaga nem leányvállalata más, ugyanabban a tagállamban engedélyezett hitelintézetnek, vagy ugyanabban a tagállamban felállított pénzügyi holdingtársaságnak;
 15. tagállami pénzügyi holdingtársaság anyavállalat: olyan pénzügyi holdingtársaság, amely nem leányvállalata egy ugyanazon tagállamban engedélyezett hitelintézetnek, vagy egy ugyanazon tagállamban felállított pénzügyi holdingtársaságnak;
 16. EU-szintű hitelintézeti anyavállalat: tagállami hitelintézeti anyavállalat, amely nem leányvállalata tagállamban engedélyezett hitelintézetnek vagy tagállamban felállított pénzügyi holdingtársaságnak;
 17. EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat: olyan tagállami pénzügyi holdingtársaság anyavállalat, amely nem leányvállalata tagállamban engedélyezett hitelintézetnek, vagy tagállamban létesített másik pénzügyi holdingtársaságnak;
 18. közszektorbeli intézmény: a központi kormányzatnak, regionális kormányoknak vagy helyi hatóságoknak felelős nem kereskedelmi közigazgatási szervek, vagy az illetékes hatóságok szerint a regionális és helyi hatóságokkal megegyező felelősséget gyakorló hatóságok, vagy nem kereskedelmi jellegű, a központi kormányzat tulajdonában álló vállalkozások, amelyekre külön garanciális szabályok vonatkoznak, és ide tartozhatnak még olyan jogilag szabályozott autonóm testületek, amelyek állami ellenőrzés alatt állnak;
 19. Pénzügyi holdingtársaság: olyan pénzügyi vállalkozás, amelynek leányvállalatai kizárólag, vagy nagy részben hitelintézetek vagy pénzügyi vállalkozások, és a leányvállalatok közül legalább egy hitelintézet, és amely nem minősül a 2002/87/EK irányelv⁽¹⁾ 2. cikkének 15. pontja szerinti vegyes pénzügyi holdingtársaságnak;
 20. vegyes tevékenységű holdingtársaság: olyan anyavállalat, amely nem minősül a 2002/87/EK irányelv 2. cikkének 15. pontja szerinti pénzügyi holdingtársaságnak, hitelintézetnek vagy vegyes pénzügyi holdingtársaságnak, és amelynek leányvállalatai közül legalább egy hitelintézet;
 21. kiegészítő banki szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás: olyan vállalkozás, amelynek fő tevékenysége ingatlan-tulajdonlás vagy -kezelés, adatfeldolgozási szolgáltatások nyújtása vagy más hasonló tevékenység, amely járulékos vagy kiegészítő jellegű egy vagy több hitelintézet fő tevékenysége mellett;
 22. működési kockázat: a nem megfelelő vagy rosszul működő belső folyamatokból, személyekből és rendszerekből, vagy külső eseményekből eredő veszteség kockázata, amely magában foglalja a jogi kockázatot is;
 23. központi bankok: magában foglalja az Európai Központi Bankot is, eltérő rendelkezés hiányában;
 24. behajtható összegre vonatkozó kockázat: a követelés összegének az ügyfél részére nyújtott készpénz- vagy nem készpénzhitelre keresztül történő csökkentéséből adódó kockázat
 25. nemteljesítési valószínűség: az ügyfélnek egy éves időszakot meghaladó nemteljesítési valószínűsége;
 26. veszteség: az V. cím 2. fejezetének 3. szakasza alkalmazásában, gazdasági veszteség, beleértve a lényeges diszkonthatásokat, valamint a behajtásból származó lényeges közvetlen és közvetett költségeket;
 27. nemteljesítéskori veszteségráta: az ügyfél részéről bekövetkező nemteljesítésből eredő veszteségnek a nemteljesítés időpontjában fennálló követeléshez viszonyított aránya;
 28. hitelegyenértékesítési faktor: a jelenleg le nem hívott kötelezettség értékének a nemteljesítéskor lehívásra kerülő és fennálló része a jelenleg le nem hívott kötelezettség értékének arányában kifejezve, a kötelezettség mértékét a meghatározott határérték határozza meg, kivéve, ha a nem meghatározott határérték magasabb;
 29. várható veszteség: az V. cím 2. fejezetének 3. szakasza alkalmazásában az ügyfél esetleges nemteljesítéséből eredő várható veszteség nagysága vagy az egy év alatt keletkező behajtható összeg nagysága, a nemteljesítés időpontjában fennálló követelés arányában kifejezve;
 30. hitelkockázat mérséklés: hitelintézetek által alkalmazott eljárás a hitelintézet által viselt kitettséggel vagy kitettségekkel összefüggő hitelkockázatok csökkentésére;
 31. előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet: olyan hitelkockázat-mérséklési eljárás, amelynél a hitelintézet kitettségéhez kapcsolódó hitelkockázat csökkentése a hitelintézet azon jogából ered – amely szerint az ügyfél nemteljesítése, vagy az ügyféllel kapcsolatos hitelesemények beálltakor – meghatározott vagyontárgyakat vagy összegeket értékesíthet, előidézheti azok transzferálását vagy rendelkezésre bocsátását, vagy azokat visszatarthatja, vagy csökkentheti a kitettség összegét a kitettség összegének és a hitelintézettel szembeni kitettség közötti különbség szintjére, illetve a kitettséget ezzel a különbözettel helyettesítheti;

⁽¹⁾ Az egy pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről szóló, 2002. december 16-i 2002/87/EK európai parlament és tanács irányelv (HL L 35., 2003.2.11., 1. o.). A 2005/1/EK irányelvvel módosított irányelv.

32. előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet: olyan hitelkockázat mérséklési eljárás, amelynél a hitelintézet kitettségéhez kapcsolódó hitelkockázat csökkentése egy harmadik fél kötelezettségvállalásából származik, amely szerint az adós részéről bekövetkező nemteljesítéskor vagy bizonyos más hitelemények beálltakor bizonyos összeg kifizetésére vállal kötelezettséget;
33. „repóügylet”: a 2006/49/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése m) pontjában meghatározott „repómegállapodás” vagy „fordított repómegállapodás” meghatározása alá tartozó bármely ügylet;
34. „értékpapír- és/vagy árukölcsönzés vagy kölcsönvétel”: a 2006/49/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének n) pontjában meghatározott „értékpapír- vagy árukölcsönzés” vagy „értékpapír- vagy árukölcsönvétel” meghatározása alá tartozó bármely ügylet;
35. betétjellegű okirat: a kölcsönző hitelintézet által kibocsátott betéti okirat vagy ahhoz hasonló eszköz;
36. értékpapírosítás: az alább felsorolt jellemzőkkel rendelkező ügylet vagy rendszer, amelynél a kitettséggel vagy kitettségekkel kapcsolatos hitelkockázatot több tranche-ba sorolják.
- az ügylet vagy rendszer keretében eszközölt kifizetések a kitettség vagy kitettségek pooljának teljesítése függvényében alakulnak; és
 - a tranche-oknak történő alárendelés határozza meg a veszteségek elosztását az ügylet vagy rendszer futamideje alatt;
37. hagyományos értékpapírosítás: olyan értékpapírosítás, amelynél az értékpapírosított kitettségeket értékpapírokat kibocsátó különleges értékpapírosítási célú gazdasági egységre ruházzák át. Ez az értékpapírosítást kezdeményező hitelintézettől az értékpapírosított kitettség tulajdonjogának átruházásával vagy köztes részesedéssel keresztül történik. A kibocsátott értékpapírok az értékpapírosítást kezdeményező hitelintézet számára nem jelentenek fizetési kötelezettséget;
38. szintetikus értékpapírosítás: olyan értékpapírosítás, amelynél a tranche-ba sorolás hitelderivatívákkal vagy garanciákkal valósul meg és a kitettségek az értékpapírosítást kezdeményező hitelintézet mérlegében maradnak;
39. tranche: az egy vagy több kitettséghez kapcsolódó hitelkockázat szerződésben meghatározott szegmense, ahol e szegmens egy pozíciójához – figyelmen kívül hagyva az ezen vagy más szegmens pozíciói tulajdonosainak közvetlenül harmadik felektől nyújtott hitelkockázat fedezetét – magasabb vagy alacsonyabb hitelveszteségkockázat kapcsolódik minden más ilyen szegmens azonos szintű kockázatú pozícióihoz képest;
40. értékpapírosított pozíció: értékpapírosítással szembeni kitettség;
41. értékpapírosítást kezdeményező: az alábbiak valamelyike:
- olyan vállalkozás, amely vagy önmagán vagy hozzá kapcsolódó vállalkozásokon keresztül közvetlenül, vagy közvetlen részese volt az eredeti megállapodásnak, amelyben meghatározták az adós, vagy a potenciális adós kötelezettségeit vagy potenciális kötelezettségeit, és akik kitettsége az értékpapírosítás tárgyát képezi; vagy
 - olyan vállalkozás, amely megvásárolja egy harmadik fél kitettségeit, amelyeket bevezet a mérlegébe, majd értékpapírosítja;
42. szponzor: az értékpapírosítást kezdeményezőtől különböző, harmadik felek kitettségeit felvásárló olyan hitelintézet, amely eszközfedezet melletti értékpapír kibocsátási programot vagy más értékpapírosítási sémát hoz létre és működtet;
43. hitelminőség javítás: szerződéses megállapodás, amely révén az értékpapírosítási pozíció hitelminősége javul a szerződéses megállapodás nélküli helyzethez képest, beleértve azokat a minőségjavításokat is, amelyeket hátrább sorolt tranche-okon és más fajta hitelkockázati fedezeteken keresztül érnek el;
44. különleges értékpapírosítási célú gazdasági egység: vagyonekezelő vagy hitelintézettől különböző egyéb vállalkozás, amelyet egy vagy több értékpapírosítás végrehajtására hoztak létre, és amelynek tevékenysége az értékpapírosítás végrehajtásához szükséges mértékre korlátozódik, struktúrájában a kezdeményező hitelintézet kötelezettségeit elválasztják a különleges értékpapírosítási célú gazdasági egység kötelezettségeitől, és tulajdonosi jogok gyakorlói jogaikat korlátlanul elzárólagosíthatják vagy értékesíthetik;
45. kapcsolatban álló ügyfelek csoportja:
- két vagy több természetes vagy jogi személy, akik, vagy amelyek – az ellenkező bizonyításáig – egyetlen kockázati tényezőt képeznek, mivel egyikük közvetlen vagy közvetett ellenőrzése alatt áll a másik vagy a többi; vagy
 - két vagy több természetes vagy jogi személy, akik, vagy amelyek között nincs az a) pontban foglalt ellenőrzést jelentő kapcsolat, mégis egyetlen kockázati tényezőnek tekintendők, mivel olyan keresztkapcsolatok állnak fenn közöttük, amelyek alapján ha egyikük pénzügyi nehézségbe kerülne, a másiknak vagy a többinek valószínűleg visszafizetési gondokkal kellene megküzdenie;
46. szoros kapcsolatok: olyan helyzet, amelyben két vagy több természetes vagy jogi személy összekapcsolódik bármely következő módon:
- tulajdonosi részesedés formájában, amely egy vállalkozás szavazati jogainak vagy tőkéjének 20 %-os vagy azt meghaladó részben közvetlen vagy ellenőrzés útján fennálló tulajdonlása;
 - ellenőrzési kapcsolat; vagy
 - az a tény, hogy mindkettő vagy mindegyik ellenőrzési kapcsolat révén tartósan kapcsolódik ugyanahhoz a harmadik személyhez;

47. Elismert tőzsdék: az illetékes hatóságok által elismert tőzsdék, amelyek megfelelnek a következő feltételeknek:

- a) rendszeresen működnek;
- b) a tőzsde székhely szerinti országának megfelelő hatóságai által kibocsátott vagy jóváhagyott szabályzattal rendelkeznek, amelyben meghatározzák a tőzsde működésének feltételeit, a tőzsdére jutás feltételeit, valamint azokat a feltételeket, amelyeknek az egyes szerződéseknek meg kell felelniük, mielőtt azokkal a tőzsdén ténylegesen kereskedhetnek; és
- c) olyan elszámolási mechanizmussal rendelkeznek, amelynek révén a IV. mellékletben felsorolt ügyletekre napi letéti követelmények vonatkoznak, amelyek így az illetékes hatóságok megítélése szerint kellő biztonságot nyújtanak.

5. cikk

A tagállamok megtiltják személyek vagy a hitelintézetnek nem minősülő vállalkozások számára, hogy betétgyűjtésre vagy más visszafizetendő pénzeszközök nyilvánosságtól történő gyűjtésére irányuló üzletszerű tevékenységet folytassanak.

Az első bekezdés nem vonatkozik a tagállam vagy annak regionális vagy helyi hatóságai, vagy olyan nemzetközi szervezetek által folytatott betétgyűjtésre és egyéb források gyűjtésére, amelyeknek egy vagy több tagállam tagja, valamint olyan esetekre, amelyeket nemzeti vagy közösségi jogszabályok kifejezetten szabályoznak, feltéve, hogy a szóban forgó tevékenységek a betétesek és a befektetők védelmét szolgáló és az említett esetekre alkalmazható rendeletek és szabályozók hatálya alá tartoznak.

II. CÍM

A HITELINTÉZETI TEVÉKENYSÉG MEGKEZDÉSÉRE ÉS FOLYTATÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

6. cikk

A tagállamok megkövetelik a hitelintézetektől, hogy tevékenységük megkezdése előtt engedélyt szerezzenek. Az ilyen engedélyre vonatkozó követelményeket a tagállamok állapítják meg a 7-12. cikkek sérelme nélkül, és tájékoztatják ezekről a Bizottságot.

7. cikk

A tagállamok előírják, hogy az engedély iránti kérelemhez üzleti tervet kell csatolni, amely meghatározza, többek között, a folytatni kívánt üzleti tevékenység fajtáit és a hitelintézet szervezeti felépítését.

8. cikk

A tagállamok nem írhatják elő, hogy az engedély iránti kérelem vizsgálata a piac gazdasági szükségleteinek szempontjából történjen.

9. cikk

(1) A nemzeti jogszabályokban megállapított egyéb általános feltételek sérelme nélkül, az illetékes hatóságok nem adják ki az

engedélyt, ha a hitelintézet nem rendelkezik elkülönített szavatoló tőkével, vagy abban az esetben, ha az indulótőke nem éri el az 5 millió EUR-t.

Az „induló tőke” az 57. cikk a) és b) pontjában meghatározott tőkéből és tartalékokból áll.

A tagállamok határozhatnak úgy is, hogy azok a hitelintézetek, amelyek nem felelnek meg az elkülönített szavatoló tőkére vonatkozó feltételeknek, és amelyek 1979. december 15-én már működtek, tovább folytathatják üzleti tevékenységüket. A tagállamok felmentést adhatnak az ilyen hitelintézetek számára a 11. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében foglalt követelmény teljesítése alól.

(2) A tagállamoknak jogukban állhat a következő feltételek mellett engedélyt adni olyan sajátos hitelintézeti kategóriák számára, amelyeknek indulótőkéje nem éri el az (1) bekezdésben meghatározott összeget:

- a) indulótőke nem lehet kevesebb, mint 1 millió euro;
- b) az érintett tagállamok kötelesek tájékoztatni a Bizottságot azon indokairól, amelyek alapján e lehetőséget gyakorolják; és
- c) az összes olyan hitelintézet nevét, amely nem rendelkezik az (1) bekezdésben meghatározott minimális tőkével, a 14. cikkben említett felsorolásban ilyen értelmű megjegyzéssel kell ellátni.

10. cikk

(1) A hitelintézet szavatoló tőkéje nem csökkenhet a 9. cikkben az engedélyezés időpontjára előírt induló tőke összege alá.

(2) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy az 1993. január 1-jén már működő hitelintézetek, amelyek szavatoló tőkéje nem éri el az induló tőke 9. cikkben előírt szintjét, tovább folytathatják tevékenységüket. Ebben az esetben a hitelintézetek szavatoló tőkéje nem csökkenhet az 1989. december 22-ét követően elért legmagasabb szint alá.

(3) Ha a (2) bekezdésben említett kategóriába tartozó hitelintézet ellenőrzését átveszi egy, az intézmény felett korábban ellenőrzést gyakorló személytől különböző természetes vagy jogi személy, a hitelintézet szavatoló tőkéjének legalább az indulótőke 9. cikkben meghatározott szintjét el kell érnie.

(4) Bizonyos sajátos körülmények között és az illetékes hatóságok egyetértésével, ha a (2) bekezdésben említett kategóriába tartozó két vagy több hitelintézet egyesül, az egyesülés révén létrejövő hitelintézet szavatoló tőkéje mindaddig nem csökkenhet az egyesülés előtti hitelintézeteknek az egyesülés időpontjában meglévő szavatoló tőkéjének összege alá, amíg a 9. cikkben meghatározott megfelelő szintet el nem érték.

(5) Ha az (1), (2) és (4) bekezdésben említett esetekben a szavatoló tőke szintje lecsökkenne, az illetékes hatóságok, amennyiben a körülmények indokolják, határidőt adhatnak

a hitelintézet számára, hogy az a biztosított határidőn belül rendezze helyzetét vagy megszüntesse tevékenységét.

11. cikk

(1) Az illetékes hatóságok csak akkor adják meg az engedélyt a hitelintézet számára, ha az intézmény üzleti tevékenységének tényleges irányítását legalább két személy végzi.

Az illetékes hatóságok nem adják meg az engedélyt, ha ezek a személyek nem rendelkeznek megfelelően jó hírnévvel, vagy nincs kellő tapasztalatuk ilyen feladatok ellátásához.

(2) A tagállamok megkövetelik, hogy:

- a) valamennyi, jogi személyiséggel és a rá vonatkozó nemzeti jogszabályok alapján létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező hitelintézetnek a központi irodája ugyanabban a tagállamban legyen, mint amelyikben a létesítő okirat szerinti székhelye található; és
- b) minden más hitelintézetnek abban a tagállamban kell központi irodáját fenntartani, amely számára az engedélyt kiadta, és ahol üzletszerű tevékenységét ténylegesen folytatja.

12. cikk

(1) Az illetékes hatóságok mindaddig nem adnak engedélyt a hitelintézeti tevékenység megkezdésére, amíg nem kaptak tájékoztatást azoknak a részvényeseknek vagy tagoknak a személyazonosságáról, legyenek akár természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek akár közvetlenül, akár közvetve befolyásoló részesedéssel rendelkeznek, valamint az ilyen részesedések összegéről.

E cikkkel összefüggésben a befolyásoló részesedés meghatározásához az értékpapírok hivatalos tőzsdére történő bevezetéséről és ezen értékpapírokra vonatkozó nyilvánosságra hozandó tájékoztatásról szóló, 2001. május 28-i 2001/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 92. cikkében említett szavazati jogokat kell figyelembe venni.

(2) Az illetékes hatóságok nem adnak engedélyt, ha a hitelintézet megbízható és megfelelő vezetése biztosításának szükségességére tekintettel, nincsenek meggyőződve a részvényesek vagy tagok alkalmasságáról.

(3) Ahol szoros kapcsolatok állnak fenn a hitelintézet és más természetes vagy jogi személyek között, az illetékes hatóságok csak akkor adnak engedélyt, ha ezek a kapcsolatok nem gátolják felügyeleti feladataik hatékony ellátását.

Az illetékes hatóságok akkor sem adnak engedélyt, ha egy harmadik ország törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, amelyek a hitelintézettel szoros kapcsolatban álló egy vagy több természetes vagy jogi személyre vonatkoznak, illetve

⁽¹⁾ HL L 184., 2001.7.6., p. 1. A legutóbb a 2005/1/EK irányelvvel módosított irányelv.

azon törvények, szabályozások és adminisztratív rendelkezések végrehajtási nehézségei akadályozzák felügyeleti feladataik hatékony ellátását.

Az illetékes hatóságok előírják a hitelintézetek számára, hogy bocsássák rendelkezésükre azokat az információkat, amelyek e bekezdésben említett feltételek teljesítésének folyamatos figyelemmel kíséréséhez szükségesek.

13. cikk

Minden olyan esetet, amikor az engedély kiadását elutasító döntés születik, meg kell indokolni, és a kérelmezőt a kérelem kézhezvételétől számított hat hónapon belül, vagy, amennyiben a kérelem hiányos, a határozathoz szükséges információk elküldésétől számított hat hónapon belül tájékoztatni kell az indokokról. A határozatot a kérelem kézhezvételétől számított 12 hónapon belül mindenképpen meg kell hozni.

14. cikk

Minden engedély kiadásáról értesíteni kell a Bizottságot.

Valamennyi hitelintézet, amelyek számára kiadták az engedélyt, bekerül egy jegyzékbe. A Bizottság közzéteszi ezt a jegyzéket az Európai Unió Hivatalos Lapjában, és azt naprakész állapotban tartja.

15. cikk

(1) Az illetékes felügyeleti hatóságnak előzetesen ki kell kérnie a többi érintett tagállam illetékes hatóságainak véleményét hitelintézet engedélyezésekor, a következő esetekben:

- a) az érintett hitelintézet egy másik tagállamban engedélyezett hitelintézet leányvállalata;
- b) az érintett hitelintézet egy másik tagállamban engedélyezett hitelintézeti anyavállalatának leányvállalata; vagy
- c) az érintett hitelintézet ugyanazoknak a természetes vagy jogi személyek ellenőrzése alatt áll, mint akik, vagy amelyek ellenőrzése alatt egy másik tagállamban engedélyezett hitelintézet áll.

(2) Az illetékes hatóságnak, mielőtt kiadná a hitelintézetnek a működési engedélyt, konzultációt kell folytatnia az érintett tagállamnak a biztosítói intézetek, illetve a befektetési vállalkozások felügyeletének ellátásáért felelős illetékes hatóságával a következő esetekben:

- a) az érintett hitelintézet a Közösségben engedélyezett biztosítói intézet vagy befektetési vállalkozás leányvállalata;
- b) az érintett hitelintézet a Közösségben engedélyezett biztosítói intézet vagy befektetési vállalkozás anyavállalatának leányvállalata; vagy

- c) az érintett hitelintézet a Közösségben engedélyezett biztosítóintézetet vagy befektetési vállalkozást ellenőrző természetes vagy jogi személy ellenőrzése alatt áll.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett érintett illetékes hatóságok konzultációt folytatnak egymással az ugyanazon csoporthoz tartozó másik vállalkozás részvényeseinek alkalmasságára, valamint a vállalkozás vezetésében részt vevő igazgatóság tagjai jó hírnevének és szakmai felkészültségének értékelésére vonatkozó döntés előtt. Az illetékes hatóságoknak ki kell cserélniük egymással a részvényesek alkalmasságára, valamint az igazgatóság tagjai jó hírnevére és szakmai felkészültségére vonatkozó információkat, amelyek fontosak lehetnek egy engedély kiállításához, továbbá a működési feltételek betartásának folyamatos értékeléséhez.

16. cikk

A fogadó tagállamok nem írhatnak elő engedélyeztetési, illetve dotációs tőkére vonatkozó követelményeket más tagállamban engedélyezett hitelintézetek fióktelepei részére. Az ilyen fióktelepek létesítése és felügyelete a 22., 25., 26. cikk (1) – (3) bekezdéseivel, 29-37. és 40. cikkekkal összhangban történik.

17. cikk

(1) Az illetékes hatóságok csak akkor vonhatják vissza a hitelintézetnek kiadott engedélyt, ha a szóban forgó intézmény:

- a) 12 hónapon belül nem használja fel az engedélyt, kifejezetten lemond az engedélyről, vagy hat hónapnál hosszabb időre felhagyott üzletszerű tevékenységének folytatásával, amennyiben az érintett tagállam nem rendelkezett arról, hogy ezekben az esetekben az engedély érvényét veszti;
- b) valótlan nyilatkozatok révén, vagy más szabálytalan eszköz igénybevételel szerezte meg az engedélyt;
- c) többé nem felel meg az engedély kiállításának alapját képező feltételeknek;
- d) már nem rendelkezik elegendő szavatolótőkével, vagy többé már nem lehet számítani arra, hogy eleget tesz a hitelezőivel szemben fennálló kötelezettségeinek, és különösen akkor, ha már nem képes tovább szavatolni a rábízott eszközök biztonságát; vagy
- e) egyéb olyan esetben, amelyre vonatkozóan a nemzeti jogszabályok az engedély visszavonásáról rendelkeznek.

(2) Az engedély visszavonását minden esetben indokolni kell és arról az érintetteket tájékoztatják. Az engedély visszavonásáról értesítik a Bizottságot.

18. cikk

Tevékenységük gyakorlásához a hitelintézetek – az olyan szavak használatát szabályozó fogadó állami rendelkezések ellenére, mint „bank”, „takarékpénztár” vagy egyéb banki elnevezések – a Közösség egész területén ugyanazt a nevet használhatják, mint

amelyet abban a tagállamban használnak, amelyben központi irodájuk található. Összetéveszhetőség bármilyen veszélye esetén a fogadó tagállam egyértelműség céljából előírhatja, hogy a nevet egy meghatározott magyarázó résszel kell kiegészíteni.

19. cikk

(1) A tagállamok megkövetelik a közvetlenül vagy közvetve befolyásoló részesedést megszerezni szándékozó természetes vagy jogi személyektől, hogy az illetékes hatóságokat előzetesen tájékoztassák, közölve a megszerezni kívánt részesedés nagyságát. Hasonlóképpen tájékoztatni köteles az ilyen személy az illetékes hatóságokat, ha úgy szándékozik befolyásoló részesedését növelni, hogy ezzel a tőke vagy a szavazati jogok általa birtokolt hányada elérné vagy meghaladná a 20 %-ot, 33 %-ot vagy 50 %-ot, illetve ha ezáltal a hitelintézet a leányvállalatává válna.

A (2) bekezdés sérelme nélkül, az illetékes hatóságoknak az első és második albekezdésekben előírt értesítés időpontjától számítva legfeljebb három hónap áll rendelkezésre, hogy kifogást emeljenek az ilyen tervvel szemben, amennyiben, tekintettel a hitelintézet megbízható és körültekintő vezetése biztosításának szükségességére, nincsenek meggyőződve az érintett személy alkalmasságáról. Ha az illetékes hatóságok nem emelnek kifogást a tervvel szemben, meghatározhatják végrehajtásának végső határidejét.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett részesedést megszerezni kívánó személy egy másik tagállamban engedélyezett hitelintézet, biztosítóintézet vagy befektetési vállalkozás, illetve egy másik tagállamban engedélyezett hitelintézet, biztosítóintézet vagy befektetési vállalkozás anyavállalata vagy egy másik tagállamban engedélyezett hitelintézetet, biztosítóintézetet vagy befektetési vállalkozást ellenőrző természetes vagy jogi személy szerzi meg, és amennyiben az ügylet következményeként az a hitelintézet, amelyben a vevő részesedés megszerzésére tesz ajánlatot a vevő leányvállalatává válna, illetve a vevő ellenőrzése alá kerülne, az ügylet vizsgálatához lefolytatandó a 15. cikk szerinti előzetes konzultáció.

20. cikk

Egy hitelintézetben fennálló közvetlen vagy közvetett befolyásoló részesedést elidegeníteni szándékozó természetes vagy jogi személyektől a tagállamok megkövetelik, hogy az illetékes hatóságokat előzetesen tájékoztassák, közölve az elidegeníteni kívánt részesedés nagyságát. Hasonlóképpen tájékoztatni köteles az ilyen személy az illetékes hatóságokat, amennyiben befolyásoló részesedésének olyan csökkentését tervezi, hogy a tőke vagy a szavazati jogok általa birtokolt hányada 20 %, 33 % vagy 50 % alá süllyedne, illetve ha ezáltal a hitelintézet megszűnik a leányvállalata lenni.

21. cikk

(1) A hitelintézet a tudomására jutott, a tőkéjét érintő minden olyan részesedésszerzésről, illetve -elidegenítésről, amelyek

következtében a részesedés a 19. cikk (1) bekezdésében és 20. cikkében említett küszöbértékeket meghaladja vagy azok alá csökken, tájékoztatja az illetékes hatóságokat az olyan részesedésszereséről, illetve -elidegenítéséről.

A hitelintézetek továbbá évente legalább egyszer tájékoztatják az illetékes hatóságokat a befolyásoló részesedéseket birtokló részvényesek, illetve tagok nevééről és az általuk birtokolt részesedések nagyságáról, amint az például a részvényesek, illetve tagok éves közgyűlésein vagy a tőzsdén jegyzett vállalatokkal kapcsolatos rendeletek teljesítése során kapott információkból kitűnik.

(2) A tagállamok megkövetelik, hogy amennyiben a 19. cikk (1) bekezdésében említett személyek által gyakorolt befolyás várhatóan az intézmény megbízható és körültekintő vezetésének rovására érvényesülhet, az illetékes hatóságok meghozzák a szükséges intézkedéseket az ilyen helyzet megszüntetése érdekében. Ezek az intézkedések jelenthetnek ideiglenes intézkedéseket, az igazgatókkal és a vezetőkkal szemben elrendelt szankciókat, vagy az illető részvényesek vagy tagok által birtokolt részvényekhez kapcsolódó szavazati jogok gyakorlásának felfüggesztését.

Hasonló intézkedések alkalmazandók azokra a természetes vagy jogi személyekre, akik vagy amelyek nem teljesítik a 19. cikk (1) bekezdésében megállapított előzetes tájékoztatási kötelezettségüket.

Ha egy tulajdoni részesedést az illetékes hatóságok kifogása ellenére szereznek meg, a tagállamok, tekintet nélkül minden egyéb meghozandó szankcióra, gondoskodnak a megfelelő szavazati jogok felfüggesztéséről, vagy a leadott szavazatok érvénytelenségéről, illetve érvénytelenítésének lehetőségéről.

(3) A befolyásoló részesedés és az e cikkben említett, a tulajdoni hányadra vonatkozóan megállapított többi küszöbérték meghatározásához a 2001/34/EK irányelv 92. cikkében említett szavazati jogokat kell figyelembe venni.

22. cikk

(1) A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai megkövetelik, hogy minden hitelintézet megbízható vállalatirányítási rendszerrel rendelkezzen, amely áttekinthető szervezeti felépítést, egymástól jól elhatárolt, átlátható és következetes felelősségi köröket, hatékony eljárásokat a jelenlegi vagy esetlegesen felmerülő kockázatokhoz kapcsolódó kockázatok azonosítására, kezelésére, felügyeletére és jelentésére szolgáló, valamint megfelelő belső ellenőrzési mechanizmusokat, beleértve megbízható adminisztratív és számviteli eljárásokat foglal magában.

(2) Az 1. cikkben említett rendszerek, eljárások és mechanizmusok átfogóak és arányosak a hitelintézet tevékenységeinek természetével, méretével és összetettségével. E tekintetben figyelembe kell venni az V. mellékletben meghatározott technikai kritériumokat.

III. CÍM

A LETELEPEDÉS SZABADSÁGÁRA ÉS A SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS SZABADSÁGÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

1. szakasz

Hitelintézetek

23. cikk

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy területükön az I. mellékletben felsorolt tevékenységeket a 25. cikk, a 26. cikk (1)-(3) bekezdése, a 28. cikk (1) és (2) bekezdése és a 29-37. cikk értelmében fióktelep létesítésével vagy szolgáltatásnyújtás útján, egy másik tagállam illetékes hatóságai által engedélyezett és felügyelt bármely hitelintézet folytathassa, feltéve, hogy ezekre a tevékenységekre az engedély kiterjed.

2. szakasz

Pénzügyi intézmények

24. cikk

(1) A tagállamok továbbá gondoskodnak arról, hogy területükön az I. mellékletben felsorolt tevékenységeket a 25. cikk, a 26. cikk (1)-(3) bekezdése, a 28. cikk (1) és (2) bekezdése és a 29-37. cikk értelmében fióktelep létesítésével vagy szolgáltatásnyújtás útján folytathassa bármely, egy másik tagállamból származó pénzügyi vállalkozás, akár hitelintézet leányvállalata, akár két vagy több hitelintézet közös tulajdonában lévő leányvállalat, amelynek alapító okirata és alapszabálya lehetővé teszi az említett tevékenységek folytatását, és amely megfelel a következő feltételek mindegyikének:

- a) az anyavállalatnak vagy anyavállalatoknak hitelintézeti engedéllyel kell rendelkezni abban a tagállamban, amelynek joga a pénzügyi intézményre nézve irányadó;
- b) a szóban forgó tevékenységeket ténylegesen ugyanannak a tagállamnak a területén kell folytatni;
- c) az anyavállalatnak vagy anyavállalatoknak a pénzügyi intézmény tőkéjében fennálló részvényekhez kapcsolódó szavazati jogok 90 %-át vagy annál nagyobb hányadát kell birtokolni;
- d) az anyavállalatnak vagy anyavállalatoknak biztosítaniuk kell az illetékes hatóságokat a pénzügyi intézmény körültekintő vezetése felől, és a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságainak hozzájárulásával nyilatkozniuk kell arról, hogy egyetemlegesen garantálják a pénzügyi intézmény kötelezettségvállalásait; és
- e) az anyavállalat vagy az anyavállalatok mindegyikének összevont felügyeletébe, az V. cím, 4. fejezete, 1. szakaszának megfelelően, különösen a szóban forgó tevékenységekre, és

különösen a 75. cikkben előírt minimális szavatoló-tőke követelmények alkalmazásában, a nagykockázatok ellenőrzésére és a 120-122. cikkben meghatározott részesedés-szerzési korlátra vonatkozóan ténylegesen be kell vonni a pénzügyi intézményt.

E feltételek teljesülését a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai ellenőrzik, és az megfelelésről szóló igazolást a pénzügyi intézmény rendelkezésére kell bocsátaniuk, amely igazolás kötelező részét képezi a 25. és 28. cikkben említett értesítésnek.

A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai a 10. cikk (1) bekezdésének, a 19-22. cikknek, a 40. cikknek, a 42-52. cikknek és 54. cikknek megfelelően biztosítják a pénzügyi intézmény felügyeletét.

(2) Ha egy az (1) bekezdés első albekezdése szerinti pénzügyi vállalkozás többé nem felel meg az előírt feltételeknek, a székhely szerinti tagállam értesíti a fogadó tagállam illetékes hatóságait, és a szóban forgó pénzügyi intézmény által a fogadó tagállamban folytatott tevékenységek a fogadó tagállam jogszabályainak hatálya alá kerülnek.

(3) Az (1) és (2) bekezdést megfelelően kell alkalmazni az (1) bekezdés első albekezdése szerinti pénzügyi intézmény leányvállalataira.

3. szakasz

A letelepedés jogának gyakorlása

25. cikk

(1) Az a hitelintézet, amely egy másik tagállam területén kíván fióktelepet létesíteni, értesíti a székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságait.

(2) A tagállamok megkövetelik minden hitelintézettől, amely fióktelepet kíván létesíteni egy másik tagállamban, hogy az (1) bekezdésben említett értesítési kötelezettségének teljesítése során a következő információkat bocsássa rendelkezésre:

- a tagállam megjelölése, amelynek területén fióktelep létesítését tervezi;
- üzleti terv, amely megjelöli, többek között, a folytatni kívánt tevékenységfajtákat és a fióktelep szervezeti felépítését;
- az a cím a fogadó tagállamban, amelyről az iratok beszerezhetők; és
- a fióktelep vezetéséért felelős személyek neve.

(3) Amennyiben az folytatni kívánt tevékenységeket figyelembe véve a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságainak nincs okuk kételkedni a hitelintézet igazgatási felépítésének és pénzügyi helyzetének megfelelő voltában, a (2) bekezdésben említett információk kézhezvételétől számított három hónapon belül

közzlik azokat a fogadó tagállam illetékes hatóságaival, és ennek megfelelően tájékoztatják a hitelintézetet.

A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai közzlik a hitelintézet szavatoló-tőkéjének és a 75. cikk szerinti tőkekövetelményeknek az összegét.

A második albekezdéstől eltérően, a 24. cikkben megállapított esetben a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai közzlik a pénzügyi vállalkozás szavatoló-tőkéjének összegét, valamint az anyavállalatának számító hitelintézet konszolidált szavatoló-tőkéjének és a 75. cikk szerinti konszolidált tőkekövetelményeknek az összegét.

(4) Amennyiben a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai megtagadják a (2) bekezdésben említett információk közlését a fogadó tagállam illetékes hatóságaival, a tájékoztatás megtagadását az összes információ kézhezvételétől számított három hónapon belül megindokolják az érintett hitelintézetnek.

A tájékoztatás megtagadása vagy a válasz elmulasztása esetén a székhely szerinti tagállam bíróságához lehet fordulni.

26. cikk

(1) Mielőtt a hitelintézet fióktelepe megkezdi tevékenységét, a fogadó tagállam illetékes hatóságai a 25. cikkben említett információk kézhezvételétől számított két hónapon belül, az 5. szakasznak megfelelően előkészítik a hitelintézet felügyeletét, és szükség esetén megnevezik azokat a feltételeket, amelyeket a szóban forgó tevékenységek folytatása során a fogadó tagállamban a közjó érdekében be kell tartani.

(2) A fogadó tagállam illetékes hatóságaitól származó értesítés kézhezvételekor, vagy abban az esetben, ha az (1) bekezdés által biztosított határidő anélkül telik le, hogy ilyen értesítés érkezett volna, a fióktelepet létre lehet hozni, és az megkezdheti tevékenységét.

(3) Abban az esetben, ha a 25. cikk b), c) vagy d) pontja alapján közölt bármelyik adatban változás következik be, a hitelintézet legalább egy hónappal a változás végrehajtását megelőzően írásban értesíti a székhely szerinti tagállam és a fogadó tagállam illetékes hatóságait a szóban forgó változásról, abból a célból, hogy lehetővé tegyék a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai számára, hogy a 25. cikk alapján határozatot hozzon, valamint a fogadó tagállam illetékes hatóságai számára, hogy az ezen cikk (1) bekezdése alapján a változtatásról határozatot hozzon.

(4) Azokat a fióktelepeket, amelyek 1993. január 1-jét megelőzően a fogadó tagállamok hatályos rendelkezéseivel összhangban kezdték meg tevékenységüket, úgy kell tekinteni, mintha a 25. cikkben és az e cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott eljárást alkalmazták volna rájuk. 1993. január 1-jétől kezdődően ezekre a fióktelepekre e cikk (3) bekezdése, a 23. cikk, a 43. cikk, valamint a 2. és 5. szakasz szabályai alkalmazandók.

27. cikk

Egyetlen fióktelepnek tekintendő valamennyi üzletviteli hely, amelyet ugyanabban a tagállamban létesített egy olyan hitelintézet, amelynek székhelye egy másik tagállamban van.

4. szakasz

A szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlása

28. cikk

(1) Minden olyan hitelintézet, amely első alkalommal kíván a szolgáltatásnyújtás szabadsága alapján tevékenységet folytatni egy másik tagállam területén, értesíti székhely szerinti tagállamának illetékes hatóságait azokról az I. mellékletben felsorolt tevékenységekről, amelyeket folytatni szándékozik.

(2) A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai az (1) bekezdésben előírt értesítés kézhezvételétől számított egy hónapon belül megküldik azt a fogadó tagállam illetékes hatóságainak.

(3) Ez a cikk nem érinti az 1993. január 1-jét megelőzően szolgáltatásokat nyújtó hitelintézetek által szerzett jogokat.

5. szakasz

A fogadó tagállam illetékes hatóságainak hatásköre

29. cikk

A fogadó tagállamok statisztikai célokból előírhatják, hogy minden hitelintézet, amely területükön fiókteleppel rendelkezik, az érintett fogadó tagállamok illetékes hatóságainak rendszeresen beszámoljon a fogadó tagállamban folytatott tevékenységeiről.

A 41. cikkben rájuk rótt kötelezettségek teljesítése érdekében a fogadó tagállamok előírhatják, hogy a más tagállamokból származó hitelintézetek fióktelepei bocsássák rendelkezésre ugyanazokat az információkat, mint amelyeket ugyanebből a célból a nemzeti hitelintézetektől igényelnek.

30. cikk

(1) Amennyiben a fogadó tagállam illetékes hatóságai megállapítják, hogy egy hitelintézet, amely a területükön fiókteleppel rendelkezik vagy szolgáltatást nyújt, nem felel meg az ezen irányelvnek a fogadó tagállam illetékes hatóságainak hatásköréről szóló rendelkezései alapján a tagállamban elfogadott jogszabályoknak, ezek a hatóságok elrendelik, hogy az érintett hitelintézet szüntesse meg a jogellenes állapotot.

(2) Ha az érintett hitelintézet elmulasztja a szükséges intézkedések megtételét, a fogadó tagállam illetékes hatóságai tájékoztatják erről a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságait.

A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai a lehető leggyorsabban megtesznek minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy az érintett hitelintézet véget vessen a jogellenes

állapotnak. Az intézkedések természetéről tájékoztatni kell a fogadó tagállam illetékes hatóságait.

(3) Ha a székhely szerinti tagállam által tett intézkedések ellenére, vagy mert az ilyen intézkedések nem bizonyulnak megfelelőnek, illetőleg nem állnak a szóban forgó tagállam rendelkezésére, a hitelintézet továbbra is megsérti az (1) bekezdésben említett, a fogadó tagállamban hatályos jogszabályokat, ez utóbbi állam a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságainak tájékoztatását követően megfelelő intézkedéseket hozhat a további szabálytalanságok elkerülése vagy megbüntetése érdekében, és szükség esetén megakadályozhatja, hogy a hitelintézet további ügyleteket kezdeményezzen a tagállam területén. A tagállamok biztosítják, hogy területükön az intézkedésekhez szükséges jogi iratokat kikézbessék a hitelintézeteknek.

31. cikk

A 29. és 30. cikk nem érinti a fogadó tagállamoknak azt a jogkörét, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak a területükön elkövetett, a közjó érdekében elfogadott jogszabályokba ütköző szabálytalanságok megakadályozása vagy büntetése érdekében. Ez magában foglalja annak lehetőségét is, hogy a szabálysértő hitelintézeteket megakadályozzák abban, hogy bármilyen további ügyletet kezdeményezzenek a fogadó állam területén.

32. cikk

A 30. cikk (2) és (3) bekezdés, vagy a 31. cikk alapján meghozott, szankcióval kapcsolatos vagy a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó korlátozásokat alkalmazó minden intézkedést megfelelően meg kell indokolni, és közölni kell az érintett hitelintézettel. Minden ilyen intézkedéssel szemben élni lehet a bírósághoz fordulás jogával azon tagállam bíróságánál, amelynek hatóságai azt meghozták.

33. cikk

Szükséghelyzet esetén a fogadó tagállam illetékes hatóságai a 30. cikkben előírt eljárás lefolytatását megelőzően, a betétesek, befektetők és a szolgáltatásokban részesülő egyéb személyek érdekeinek védelmében megteszik a szükséges óvintézkedéseket. A Bizottság és a többi érintett tagállam illetékes hatóságait a lehető leghamarabb tájékoztatni kell ezekről az intézkedésekről.

Az érintett tagállamok illetékes hatóságaival történő konzultációt követően a Bizottság úgy határozhat, hogy a szóban forgó tagállamnak ezeket az intézkedéseket módosítani kell, vagy azokat hatályon kívül kell helyezni.

34. cikk

A fogadó tagállamok az irányelv által rájuk ruházott hatásköröket a területükön elkövetett szabálytalanságok megakadályozását vagy büntetését célzó megfelelő intézkedések meghozatalával gyakorolhatják. Ez magában foglalja annak a lehetőségét is, hogy megakadályozzák a jogsértő hitelintézeteket abban, hogy területükön további ügyleteket kezdeményezzenek.

35. cikk

Az engedély visszavonása esetén a fogadó tagállam illetékes hatóságait tájékoztatni kell, és azok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy megvédjék a betétesek érdekeit, és megakadályozzák az érintett jogsértő hitelintézetet abban, hogy további ügyleteket kezdeményezzen a területükön.

36. cikk

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot azon esetek a számáról és jellegéről, amelyekben a 25. cikk, valamint a 26. cikk (1) – (3) bekezdése alapján elutasításra került sor, vagy amelyekben a 30. cikk (3) bekezdésének megfelelően hoztak intézkedéseket.

37. cikk

Ez a szakasz nem gátolja meg azokat a hitelintézeteket, amelyeknek a központi irodája más tagállamban van, hogy szolgáltatásaikat a fogadó tagállamban az összes rendelkezésre álló kommunikációs eszköz segítségével hirdessék, betartva a közjó érdekében elfogadott, az ilyen reklámozás formájára és tartalmára nézve irányadó jogszabályokat.

IV. CÍM

HARMADIK ORSZÁGOKKAL VALÓ KAPCSOLATOK

1. szakasz

Harmadik országbeli vállalkozásokra vonatkozó bejelentés és a piacrajutás feltételei ezekben az országokban

38. cikk

(1) Tevékenységük megkezdésekor vagy folytatásakor a Közösségen kívüli központi irodával rendelkező hitelintézetek fióktelepeire a tagállamok nem alkalmaznak olyan rendelkezéseket, amelyek kedvezőbb bánásmódot eredményeznek, mint amelyben azoknak a hitelintézeteknek a fióktelepei részesülnek, amelyek központi irodája a Közösségben van.

(2) Az illetékes hatóságok bejelentenek a Bizottságnak és az Európai Bankbizottságnak minden olyan fiókengedélyt, amelyet a Közösségen kívüli központi irodával rendelkező hitelintézetek kaptak.

(3) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, egy vagy több harmadik országgal kötött megállapodásokban a Bizottság hozzájárulhat olyan rendelkezések alkalmazásához, amelyek a Közösségen kívüli központi irodával rendelkező hitelintézetek fióktelepei számára, azonos bánásmódot biztosítanak a Közösség egész területén.

2. szakasz

Harmadik országbeli illetékes hatóságokkal való együttműködés az összevont (konszolidált) alapú felügyeletet illetően

39. cikk

(1) Egy tagállam kérésére vagy saját kezdeményezéséből a Bizottság javaslatot tehet a Tanácsnak tárgyalások folytatására egy vagy több harmadik országgal, hogy megállapodás szülessen az összevont (konszolidált) alapú felügyelet gyakorlásának módját illetően az alábbiak vonatkozásában:

- a) olyan hitelintézetek felett, amelyek anyavállalatainak központi irodája harmadik országban van; vagy
- b) olyan harmadik országbeli hitelintézetek felett, amelyek anyavállalatainak – akár hitelintézetek, akár pénzügyi holdingtársaságok – a Közösség területén található a központi irodájuk.

(2) Az első bekezdésben említett megállapodások célja különösen, hogy biztosítsák a következőket:

- a) hogy a tagállamok illetékes hatóságai hozzáférjenek az olyan hitelintézeteknek vagy pénzügyi holdingtársaságoknak az összevont pénzügyi helyzetük alapján történő felügyeletéhez szükséges információkhoz, amelyek a Közösség területén helyezkednek el, és amelyek hitelintézeti vagy pénzügyi vállalkozás leányvállalatokkal rendelkeznek a Közösség területén kívül, vagy részesedésük van ilyen intézményekben; és
- b) hogy harmadik országok illetékes hatóságai hozzá tudjanak férni az olyan anyavállalatok felügyeletéhez szükséges információkhoz, amelyek központi irodája területükön található, és amelyek hitelintézeti vagy pénzügyi vállalkozás leányvállalatokkal rendelkeznek egy vagy több tagállam területén, vagy részesedésük van ilyen intézményekben.

(3) A Szerződés 300. cikke (1) és (2) bekezdésének sérelme nélkül, a Bizottság – az európai bankbizottság segítségével – megvizsgálja az (1) bekezdésben említett tárgyalások kimenetelét és az ebből fakadó helyzetet.

V. CÍM

A PRUDENCIÁLIS FELÜGYELET ÉS A KÖZZÉTÉTEL ALAPELVEI ÉS GYAKORLATI ESZKÖZEI

1. FEJEZET

A Prudenciális Felügyelet Alapelvei

1. szakasz

A székhely szerinti és a fogadó tagállam hatásköre

40. cikk

(1) A hitelintézet prudenciális felügyelete, beleértve azoknak a tevékenységeknek a felügyeletét, amelyeket a szóban forgó

intézmény a 23. és 29. cikknek megfelelően végez, a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságainak felelőssége, az ezen irányelvben foglalt olyan rendelkezések sérelme nélkül, amelyek a fogadó tagállam illetékes hatóságaira ruháznak kötelezettséget.

(2) Az (1) bekezdés nem akadályozza az ezen irányelv alapján végzett összevont (konszolidált) alapú felügyeletet.

41. cikk

További egyeztetésig a fogadó tagállamok kötelezettsége marad, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságaival együttműködve felügyeljék a hitelintézeti fiókok likviditását.

Az Európai Monetáris Rendszer megerősítéséhez szükséges intézkedések sérelme nélkül a fogadó tagállamok továbbra is teljes körű felelősséget viselnek azokért az intézkedésekért, amelyek monetáris politikájuk végrehajtásából következnek.

Azon az alapon, hogy a hitelintézetet másik tagállamban engedélyezték, ezek az intézkedések nem rendelkezhetnek diszkriminatív vagy korlátozó jellegű bánásmódról.

42. cikk

Az érintett tagállamok illetékes hatóságai szorosan együttműködnek abból a célból, hogy felügyeljék az olyan hitelintézetek tevékenységeit, amelyek azon a tagállamon kívül, amelyikben központi irodájuk van, más tagállamban vagy tagállamokban is működnek, különösen fióktelepeken keresztül. Az illetékes hatóságok kölcsönösen ellátják egymást az ilyen hitelintézetek irányítására és tulajdoni viszonyaira vonatkozó minden adattal, amely feltehetőleg megkönnyíti felügyeletüket és az engedélyezési feltételek vizsgálatát, továbbá minden olyan adattal, amely feltehetőleg megkönnyíti az intézmények figyelemmel kísérését, különös tekintettel a likviditásra, a szolvenciára, betétgaranciákra, a nagykockázatok vállalásának korlátozására, igazgatási és számviteli eljárásokra és belső ellenőrzési mechanizmusokra.

43. cikk

(1) A fogadó tagállamok gondoskodnak arról, hogy amennyiben egy másik tagállamban engedélyezett hitelintézet fióktelepen keresztül folytat tevékenységet, a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai a fogadó tagállam illetékes hatóságainak előzetes tájékoztatását követően maguk elvégezhessék, vagy az általuk erre a célra kijelölt személyek közvetítésével végrehajthassák a 42. cikkben említett információk helyszíni ellenőrzését.

(2) A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai a fióktelepek ellenőrzése céljából szintén alkalmazhatják a 141. cikkben megállapított egyéb eljárások egyikét.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés nem befolyásolja a fogadó tagállam illetékes hatóságainak azt a jogát, hogy az irányelv értelmében fennálló kötelezettségeik teljesítése érdekében helyszíni ellenőrzéseket végezzenek a területükön létesített fióktelepeken.

2. szakasz

Adatcsere és hivatalai titoktartás

44. cikk

(1) A tagállamok úgy rendelkeznek, hogy minden olyan személy, aki az illetékes hatóságoknak dolgozik vagy dolgozott, valamint az illetékes hatóságok nevében eljáró könyvvizsgálók vagy szakértők hivatali titoktartásra kötelezettek.

Semmilyen bizalmas természetű információt, amely hivatali kötelezettségeik teljesítése során esetleg a tudomásukra jut, nem közölhetnek senkivel vagy semmilyen hatósággal, csak olyan összefoglaló vagy egyesített formában, amelyből az egyes hitelintézeteket nem lehet azonosítani, a büntetőjog hatálya alá tartozó esetek kivételével.

Mindazonáltal, ha egy hitelintézetet fizetéseképtelennek nyilvánítottak, vagy kényszerfelszámolására kerül sor, az a bizalmas természetű információ, amely nem érinti a hitelintézet megmentésére irányuló kísérletekben résztvevő harmadik feleket, kiadható a polgári jogi vagy kereskedelmi jogi eljárás során.

(2) Az (1) bekezdés nem akadályozza a különböző tagállamok illetékes hatóságait abban, hogy ezen irányelvnek és más, a hitelintézetekre vonatkozó irányelveknek megfelelően adatot cseréljenek. Az így továbbított információra is az (1) bekezdésben megjelölt hivatali titoktartási feltételek vonatkoznak.

45. cikk

A 44. cikk alapján bizalmas információkhoz jutó illetékes hatóságok ezt az információt kizárólag hivatali kötelességük ellátása során használhatják fel, csak a következő célokra:

- a) hogy ellenőrizzék a hitelintézeti tevékenység megkezdésére vonatkozó feltételek betartását és megkönnyítsék az ilyen üzletszerű tevékenység elkülönített vagy összevont (konszolidált) alapú megfigyelését, különös tekintettel a likviditásra, a szolvenciára, a nagykockázatok vállalásának megfigyelésére, az igazgatási és számviteli eljárásokra, és a belső ellenőrzési mechanizmusokra;
- b) szankciók alkalmazása céljából;
- c) az illetékes hatóság határozatával szembeni közigazgatási fellebbviteli eljárásban; vagy
- d) az 55. cikk értelmében vagy az ezen irányelvben és a hitelintézetek területén elfogadott más irányelvekben meghatározott egyedi rendelkezések értelmében kezdeményezett bírósági eljárásokban.

46. cikk

A tagállamok csak azzal a feltétellel köthetnek adatcseréről szóló együttműködési megállapodásokat harmadik országok illetékes hatóságaival, vagy a 47. cikk és a 48. cikk (1) bekezdésében meghatározott harmadik országbeli hatóságokkal vagy szervek-

kel, hogy a továbbított adatokra olyan hivatali titoktartási garanciák vonatkoznak, amelyek legalább a 44. cikk (1) bekezdésében említett garanciákkal egyenértékűek. A szóban forgó információcserének az említett hatóságok vagy szervek felügyeleti feladatainak ellátását kell szolgálnia.

Amennyiben az információ egy másik tagállamból származik, nem továbbítható azoknak az illetékes hatóságoknak a kifejezett hozzájárulása nélkül, amelyek a szóban forgó információt átadták, továbbá ez utóbbi esetben is kizárólag olyan célokból adható ki, amelyekhez az említett hatóságok hozzájárultak.

47. cikk

A 44. cikk (1) bekezdése és a 45. cikk nem zárja ki a tagállamon belüli információcsere lehetőségét, ha ugyanabban a tagállamban két vagy több illetékes hatóság van, valamint a tagállamok közötti információcserét az illetékes hatóságok és az alábbiak között:

- a) olyan hatóságok, amelyeket más pénzügyi intézmények és biztosítótársaságok állami felügyeletével bíztak meg, továbbá a pénzügyi piacok felügyeletéért felelős hatóságok;
- b) olyan szervek, amelyek a hitelintézetek felszámolási és csődeljárásában, valamint más hasonló eljárásokban vesznek részt; és
- c) olyan személyek, akik hitelintézetek és más pénzügyi intézmények törvényben előírt könyvvizsgálatát végzik;

felügyeleti feladataik ellátása során.

A 44. cikk (1) bekezdése és a 45. cikk nem zárják ki az olyan szervek tájékoztatását, amelyek betétbiztosítási rendszereket működtetnek, és a továbbított információkra feladataik ellátásához van szükségük.

Mindkét esetben a kapott információra a 44. cikk (1) bekezdésében meghatározott hivatali titoktartás feltételei vonatkoznak.

48. cikk

(1) A 44.-46. cikkek ellenére a tagállamok engedélyezhetik az információcserét az illetékes hatóságok és a következő hatóságok között:

- a) olyan hatóságok, amelyek a hitelintézetek felszámolásában és csődeljárásában, valamint a más hasonló eljárásokban résztvevő szervek ellenőrzéséért felelősek; és
- b) olyan hatóságok, amelyek ellenőrzik a biztosítótársaságok, hitelintézetek, befektetési vállalkozások és más pénzügyi vállalkozások törvény által előírt könyvvizsgálatát végző személyeket.

Ilyen esetekben a tagállamok, legalább a következő feltételek teljesülését követelik meg:

- a) az információ az első albekezdésben említett felügyeleti feladat ellátását kell, hogy szolgálja;

b) az ezzel összefüggésben kapott információra a 44. cikk (1) bekezdésében megállapított hivatali titoktartási feltételeket kell alkalmazni; és

c) amennyiben az információ egy másik tagállamból származik, az nem továbbítható a szóban forgó tájékoztatást átadó illetékes hatóságok kifejezett hozzájárulása nélkül, és e hozzájárulás esetén is kizárólag abból a célból lehet továbbítani ezeket az információkat, amelyekhez az említett hatóságok hozzájárulásukat adták.

A tagállamok közlik a Bizottsággal és a többi tagállammal azoknak a hatóságoknak a nevét, amelyek e bekezdés értelmében adatokat kaphatnak.

(2) A 44-46. cikktől függetlenül, a pénzügyi rendszer stabilitásának és integritásának erősítése céljából a tagállamok engedélyezhetik az információcserét az illetékes hatóságok és a jogszabály alapján a társasági jog megsértésének felderítéséért és kivizsgálásáért felelős hatóságok vagy szervek között.

Ilyen esetekben a tagállamok, legalább a következő feltételek teljesülését követelik meg:

- a) az információ az első albekezdésben említett feladat ellátását szolgálja;
- b) az ezzel összefüggésben kapott információra a 44. cikk (1) bekezdésében meghatározott hivatali titoktartási feltételeket kell alkalmazni; és
- c) amennyiben az információ egy másik tagállamból származik, az nem továbbítható a szóban forgó tájékoztatást átadó illetékes hatóságok kifejezett hozzájárulása nélkül, és e hozzájárulás esetén is kizárólag abból a célból lehet továbbítani ezeket az információkat, amelyekhez az említett hatóságok hozzájárulásukat adták.

Amennyiben egy tagállamban az első albekezdésben említett hatóságok vagy szervek felderítési vagy nyomozási feladataikat olyan személyek segítségével végzik, akiket különleges szakértelmükre tekintettel ebből a célból bíztak meg, és nem közszolgálati alkalmazottak, az első albekezdésben biztosított információcsere lehetősége rájuk is vonatkozatható a második albekezdésben meghatározott feltételek mellett.

A harmadik albekezdés végrehajtása érdekében az első albekezdésben említett hatóságok vagy szervek közlik az információt továbbító illetékes hatóságokkal azoknak a személyeknek a nevét és pontos feladatkörét, akiknek az információt meg kell küldeni.

A tagállamok közlik a Bizottsággal és a többi tagállammal azoknak a hatóságoknak vagy szervezeteknek a nevét, amelyek e cikk értelmében információt kaphatnak.

A Bizottság jelentést készít az e cikkben szereplő rendelkezések alkalmazásáról.

49. cikk

Ez a szakasz nem akadályozza az illetékes hatóságot abban, hogy továbbítsa a feladatuk ellátását szolgáló információkat:

- a) a központi bankoknak és más, monetáris hatósági minőségükben hasonló feladatokat ellátó szervezetek; és
- b) indokolt esetben egyéb, a fizetési rendszerek felügyeletéért felelős állami hatóságoknak.

Ez a szakasz nem gátolhatja meg az ilyen hatóságokat vagy szervezeteket abban, hogy közöljék az illetékes hatóságokkal az ilyen jellegű információkat, minthogy azokra szükségük lehet a 45. cikk céljaiból.

Az így megkapott információkra a 44. cikk (1) bekezdésében meghatározott hivatali titoktartási feltételek vonatkoznak.

50. cikk

A 44. cikk (1) bekezdése és a 45. cikk ellenére, jogszabályban megállapított rendelkezések alapján a tagállamok engedélyezhetik bizonyos adatok továbbítását a központi kormányzat apparátusának más hivatali szervei felé, amelyek a hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások, befektetési szolgáltatások és biztosítóintézetek felügyeletének jogi szabályozásáért felelősek, továbbá az ilyen szervek nevében eljáró felügyelőknek.

Az ilyen információkat azonban csak abban az esetben lehet továbbítani, ha eme prudenciális ellenőrzés miatt erre szükség van.

51. cikk

A tagállamok úgy rendelkeznek, hogy a 44. cikk (2) bekezdése és a 47. cikk alapján kapott információkat, valamint a 43. cikk (1) és (2) bekezdésében említett helyszíni ellenőrzés útján nyert információkat az 50. cikkben említett esetekben nem lehet továbbadni, csak az információt átadó illetékes hatóságok, valamint a helyszíni ellenőrzés helye szerinti tagállam illetékes hatóságainak kifejezett hozzájárulásával.

52. cikk

E szakasz nem akadályozza a tagállamok illetékes hatóságait abban, hogy a 44-46. cikkben említett információt egy olyan elszámolóházzal vagy a nemzeti jogszabályok által elismert hasonló szervvel közöljék, amely klíring, illetve elszámolási szolgáltatásokat nyújt nemzeti piacain egyikén, amennyiben úgy ítélik meg, hogy az információ közlésére szükség van e szervek megfelelő működésének biztosításához a piaci szereplők mulasztásai vagy lehetséges mulasztásai miatt. Az ezzel összefüggésben kapott információra a 44. cikk (1) bekezdésében meghatározott hivatali titoktartási feltételeket kell alkalmazni,

A tagállamok ugyanakkor biztosítják, hogy a 44. cikk (2) bekezdése értelmében kapott információkat az e cikkben meghatározott körülmények között ne lehessen felfedni az

adatokat kiszolgáltató illetékes hatóságok kifejezett hozzájárulása nélkül.

3. szakasz

Az éves és összevont beszámolók törvényességi ellenőrzéséért felelős személyek kötelessége

53. cikk

(1) A tagállamok legalább azt előírják, hogy a 84/253/EGK irányelv⁽¹⁾ értelmében engedéllyel rendelkező személy, aki a hitelintézetben a 78/660/EGK irányelv 51. cikkében, vagy a 83/349/EGK irányelv 37. cikkében, illetve a 85/611/EGK irányelv⁽²⁾ 31. cikkében meghatározott feladatot, vagy bármely más törvény által előírt feladatot végez, köteles haladéktalanul jelenteni az illetékes hatóságoknak minden olyan, a hitelintézettel kapcsolatos tény vagy döntést, amely e feladatok teljesítése során jutott tudomására:

- a) azoknak a törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseknek az érdemi megsértését jelentheti, amelyek megszabják az engedélyezésre vonatkozó feltételeket, vagy amelyek kifejezetten a hitelintézeti tevékenység gyakorlását szabályozzák;
- b) befolyásolhatja a hitelintézet folyamatos működését; vagy
- c) a beszámoló hitelesítésének megtagadásához vagy fenntartások kifejezéséhez vezethet.

A tagállamok legalább biztosítják, hogy ez a személy hasonlóképpen köteles jelenteni minden olyan tény vagy döntést, amely egy, az első albekezdésben leírt feladat végzése során olyan vállalkozásnál jut tudomására, amely az ellenőrzési viszonyból eredően szoros kapcsolatban van azzal a hitelintézettel, amelyben az illető azt a munkáját végzi.

(2) Az (1) bekezdésben említett tények vagy döntések jóhiszemű közlése az illetékes hatóságokkal a 84/253/EGK irányelv értelmében felhatalmazott személyek részéről nem képezi olyan adattovábbítási és közzétételi korlátozások megszegését, amelyeket szerződés vagy törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezés ír elő, és nem vonja maga után e személyek semminemű felelősségre vonását.

4. szakasz

Az illetékes hatóságok szankcionálási jogköre és a bírósághoz fordulás joga

54. cikk

Az engedélyek visszavonására irányuló eljárások és a büntetőjogi rendelkezések sérelme nélkül, a tagállamok úgy rendelkeznek, hogy saját illetékes hatóságaik azokkal a hitelintézetekkel szemben vagy azoknak a hitelintézeteknek a tevékenységét

⁽¹⁾ A Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontján alapuló, az éves beszámolók kötelező könyvvizsgálataért felelős személyek jóváhagyásáról szóló 1984. április 10-i 84/253/EGK nyolcadik tanácsi irányelv (HL L 126., 1984.5.12., 20. o.).

⁽²⁾ Az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 1985. december 20-i 85/611/EGK tanácsi irányelv (HL L 375., 1985.12.31., 3. o.) A legutóbb a 2005/1/EK irányelvvel módosított irányelv.

ténylegesen ellenőrző személyekkel szemben, amelyek megszegik a tevékenységük felügyeletére vagy folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, olyan bírságokat szabhatnak ki, vagy olyan intézkedéseket hozhatnak, amelyek kifejezetten a feltárt jogsértések vagy azok okainak megszüntetésére irányulnak.

55. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a hitelintézettel kapcsolatos, az ezen irányelvvel összhangban elfogadott törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések alapján hozott határozatok esetében érvényesüljön a bírósághoz fordulás joga. Ugyanez vonatkozik azokra az esetekre, amelyekben az engedélyezési kérelem benyújtásától számított hat hónapon belül nem született határozat, noha a kérelem a hatályos rendelkezéseknek megfelelően minden szükséges információt tartalmazott.

2. FEJEZET

A prudenciális felügyelet gyakorlati eszközei

1. szakasz

Szavatolótőke

56. cikk

Valahányszor egy tagállam közösségi jogszabályok végrehajtása céljából törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezésben egy működő hitelintézet prudenciális felügyeletére vonatkozó rendelkezést hoz, amelyben a szavatolótőke kifejezést használja vagy annak fogalmára utalást tesz, ezt a kifejezést vagy fogalmat összhangba hozza az 57-61. cikkben, valamint a 63-66. cikkben adott meghatározással.

57. cikk

A 66. cikkben megszabott korlátozások fenntartásával, a hitelintézetek nem összevont (nem konszolidált) szavatolótőkéje a következő elemekből áll:

- a) a 86/635/EGK irányelv 22. cikke szerinti tőke, amennyiben azt befizették, hozzáadva a névértéken felüli befizetéseket, ugyanakkor kizárva a kumulált elsőbbségi részvényeket;
- b) a 86/635/EGK irányelv 23. cikke szerinti tartalékok és a végső eredmény felhasználásának következtében áthozott eredmény;
- c) a 86/635/EGK irányelv 38. cikke szerinti általános banki kockázatok fedezetére tartalékolt források;
- d) a 78/660/EGK irányelv 33. cikke szerinti átértékelési tartalékok;

- e) a 85/635/EGK irányelv 37. cikkének (2) bekezdése szerinti értékhelyesbítések;
- f) a 63. cikk szerinti egyéb tételek;
- g) a szövetkezeti hitelintézetek tagjainak kötelezettségvállalásai és az alapként megszervezett bizonyos intézmények hitelfelvevőinek egyetemleges kötelezettségvállalásai, a 64. cikk (1) bekezdésében említetteknek megfelelően; vagy
- h) a rögzített határidős kumulált elsőbbségi részvények és alárendelt kölcsöntőke, a 64. cikk (3) bekezdésében említetteknek megfelelően.

A következő tételeket a 66. cikknek megfelelően le kell vonni:

- i) a hitelintézet által birtokolt saját részvények könyv szerinti értéken;
- j) a 86/635/EGK irányelv 4. cikk (9) bekezdése („Eszközök”) szerinti immateriális javak;
- k) a folyó pénzügyi év tárgyi veszteségei;
- l) a tőke 10 %-át meghaladó részesedések más hitelintézetekben és pénzügyi vállalkozásokban;
- m) egy hitelintézetnek a 63. cikkben és a 64. cikk (3) bekezdésében említett alárendelt követelése és eszközei olyan hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások vonatkozásában, amelyekben a hitelintézet a tőke 10 %-át meghaladó mértékű egyedi részesedéssel rendelkezik;
- n) részesedések más hitelintézetekben és pénzügyi vállalkozásokban tőkéjük 10 %-ának erejéig, a 63. cikkben és a 64. cikk (3) bekezdésében említett alárendelt követelések és eszközök (az l) és m) pontban nem említett hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások vonatkozásában, amennyiben az ilyen részesedések, alárendelt követelések és eszközök összege meghaladja az adott hitelintézet ezen albekezdés l)-p) pontjában említett tételek levonása előtti szavatolótőkéjének 10 %-át;
- o) A 4. cikk (10) bekezdése szerinti olyan részesedések, amelyekkel a hitelintézet a következő társaságokban rendelkezik:
 - i. a 73/239/EGK irányelv⁽¹⁾ 6. cikke, a 2002/83/EK irányelv⁽²⁾ 4. cikke, illetve a 98/78/EK irányelv⁽³⁾ 1. cikkének b) pontja szerinti biztosítóintézetek,

⁽¹⁾ Az életbiztosításon kívüli közvetlen biztosítási tevékenység megkezdésére és folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 1973. július 24-i 73/239/EGK első tanácsi irányelv (HL L 228., 1973.8.16., 3. o.). A legutóbb a 2005/1/EK irányelvvel módosított irányelv.

⁽²⁾ Az életbiztosításról szóló 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 345., 2002.12.19., 1. o.). A legutóbb a 2005/1/EK irányelvvel módosított irányelv.

⁽³⁾ Az egy biztosítócsoporthoz tartozó biztosítóintézetek kiegészítő felügyeletéről szóló 1998. október 27-i 98/78/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 350., 1998.12.5., 1. o.). A legutóbb a 2005/1/EK irányelvvel módosított irányelv.

- ii. a 98/78/EK irányelv 1. cikkének c) pontja szerinti viszontbiztosító intézetek, vagy
- iii. a 98/78/EK irányelv 1. cikkének i) pontja szerinti viszontbiztosító intézetek;
- p) a hitelintézet érdekkörébe tartozó, o) pont szerinti vállalkozások tekintetében a hitelintézet birtokában levő alábbi tételek:
 - i. a 73/239/EGK irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében említett eszközök, és
 - ii. a 2002/83/EK irányelv 27. cikkének (3) bekezdésében említett eszközök.
- q) Olyan hitelintézeteknél, amelyek a kockázattal súlyozott kitétséértéket a 3. szakasz 2. alszakasza szerint határozzák meg, a VII. melléklet 1. részének 36. pontja szerinti számításból eredő negatív összegek és a VII. melléklet 1. részének 32. és 33. pontjával összhangban számított várható veszteség összegei; és
- r) Azon értékpapírosítási pozícióknak a IX. melléklet 4. része szerint számított kitétségi összege, amelyek az IX. melléklet 4. része szerint 1 250 %-ban részesülnek.

A b) pont alkalmazásában a tagállamok csak akkor engedélyezhetik az évközi nyereség beszámítását a hivatalos döntés meghozatala előtt, ha ezt a nyereséget a kimutatások auditálásáért felelős személyek ellenőrizték, és az illetékes hatóságok számára kielégítően bebizonyosodott, hogy annak összegét a 86/635/EGK irányelvben kifejtett elveknek megfelelően állapították meg, és az mentes minden előrelátható tehertől vagy osztaléktól.

Abban az esetben, amikor a hitelintézet az értékpapírosítás kezdeményezője, az értékpapírosított eszközökből származó jövőbeni jövedelem tőkésítéséből származó és az értékpapírosítás pozícióinak hitelminőségét javító nettó nyereségek nem képezik a b) pontban meghatározott tétel részét.

58. cikk

Ahol egy másik hitelintézetben, pénzügyi vállalkozásban, biztosítóintézetben, illetve viszontbiztosító intézetben vagy biztosítási holdingtársaságban lévő részesedések az érintett vállalkozás szervezeti átalakítását vagy életben tartását szolgáló pénzügyi támogatás céljából ideiglenesen vannak a hitelintézet tulajdonában, az illetékes hatóság eltekinthet az 57. cikk l)–p) pontjában a levonásra vonatkozóan említett rendelkezések alkalmazásától.

59. cikk

Az 57. cikk o) és p) pontjában említett tételek levonásának alternatívájaként a tagállamok engedélyezhetik hitelintézeteik részére a 2002/87/EK irányelv I. mellékletében meghatározott 1., 2., illetve 3. módszer megfelelő alkalmazását. Az 1. módszer (Számviteli konszolidáció) csak abban az esetben akkor alkalmazható, ha az illetékes hatóság meggyőződött a konszolidáció hatálya alá vont vállalkozások integrált irányításának és belső

ellenőrzésének színvonaláról. A kiválasztott módszert az idők folyamán következetesen kell alkalmazni.

60. cikk

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a szavatolótóke önállóan történő számítása során a 4. fejezet, 1. szakaszával összhangban összevont alapú felügyelet, illetve a 2002/87/EK irányelvvel összhangban kiegészítő felügyelet hatálya alá vont hitelintézeteknek nem kell levonniuk az 57. cikk l)–p) pontjában említett, a hitelintézet által összevont, illetve kiegészítő felügyelet hatálya alá tartozó hitelintézetekben, pénzügyi vállalkozásokban, biztosítóintézetekben, illetve viszontbiztosító intézetekben vagy biztosítási holdingtársaságokban birtokolt tételeket.

Ezt a rendelkezést a közösség jogszabályokkal összehangolt valamennyi prudenciális szabályra alkalmazni kell.

61. cikk

A szavatolótóke fogalma, úgy, ahogyan az az 57. cikk a)–h) pontjában meghatározásra került a tőkeelemek számának és az összegeknek a maximumát testesíti meg. Ezen elemek használata és alacsonyabb követelmények megállapítása, illetve, hogy az 57. cikk i)–r) pontjában felsoroltakon kívül más elemek elhagyását is előírják-e, a tagállamok saját mérlegelésére van bízva.

Az 57. cikk a)–e) pontjában felsorolt elemeknek a hitelintézet számára korlátlanul és azonnal hozzáférhetőnek kell lenniük, hogy rendelkezésére álljanak a kockázatok vagy veszteségek fedezéséhez, amint ezek felmerülnek. Az összeg a kiszámítás időpontjában nem tartalmazhat előre látható adókat, vagy pedig megfelelően ki kell azt igazítani, amennyiben a szóban forgó adók csökkentik az összeget, amelynek erejéig ezeket az elemeket a kockázatok vagy veszteségek fedezésére fel lehet használni.

62. cikk

A tagállamok tájékoztathatják a Bizottságot a szavatolótóke közös meghatározása tekintetében elért előrelépéseikről. E jelentések alapján a Bizottság szükség esetén legkésőbb 2009. január 1-jéig javaslatot nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e szakasz módosítására.

63. cikk

(1) A szavatolótóke valamely tagállam által használt fogalma tartalmazhat egyéb elemeket is, feltéve, hogy azok jogi vagy számviteli megnevezésüktől függetlenül rendelkeznek a következő jellemzőkkel:

- a) a hitelintézet számára szabadon rendelkezésére állnak a szokásos banki kockázatok fedezése céljából, amennyiben a bevétel vagy a tőke veszteségeit még nem határozták meg;
- b) meglétük kiderül a belső számviteli nyilvántartásokból; és
- c) összegüket a hitelintézet vezetősége határozza meg, független könyvvizsgálók hitelesítik, az illetékes hatóságok előtt ismert és felügyeletük alá tartozik.

(2) A határozatlan futamidejű értékpapírokat és más eszközöket, amelyek megfelelnek a következő feltételeknek, szintén el lehet ismerni egyéb tőkeelemként:

- a) nem fizethetők vissza a bemutató kezdeményezésére, vagy az illetékes hatóság előzetes egyetértése nélkül;
- b) az adósság-megállapodásnak biztosítania kell a hitelintézet számára azt a lehetőséget, hogy elhalaszthassa az adósságra vonatkozó kamat megfizetését;
- c) a kölcsönt nyújtó követeléseit a hitelintézettel szemben teljes egészében alá kell rendelni az összes nem alárendelt hitelező követeléseinek;
- d) az értékpapírok kibocsátást szabályozó okiratoknak biztosítaniuk kell, hogy az adósság és a kifizetetlen kamat kiegyenlítse a veszteségeket, úgy, hogy közben a hitelintézet folytatni tudja működését; és
- e) csak a teljes egészében befizetett összegek vehetők figyelembe.

Az értékpapírokhoz és más eszközökhöz hozzá lehet számítani az olyan kumulált elsőbbségi részvényeket, amelyeket az 57. cikk h) pontja nem említ.

(3) A kockázattal súlyozott kitettség értéket a 3. szakasz 2. alszakasza szerint számító hitelintézetekre vonatkozóan a VII. melléklet 1. részének 36. pontja szerinti számításból eredő pozitív összegek, a 2. alszakasz szerint számított kockázattal súlyozott kitettség érték akár 0,6 %-ig elfogadhatók egyéb tételként. E hitelintézetek tekintetében a VII. melléklet 1. részének 36. pontjában említett számítás értékhelyesbítései és rendelkezései, valamint az 57. cikk e) pontjában említett kitettségekkel kapcsolatos értékhelyesbítések és rendelkezések csak e rendelkezéssel összhangban képezik a szavatolótoke részét. E célokból a kockázattal súlyozott kitettség értékek nem tartalmazzák azokat az összegeket, amelyeket értékpapírosítási pozícióknál 1 250 %-os kockázati súllyal határoznak meg.

64. cikk

(1) Az 57. cikk g) pontjában említett szövetkezeti formában létesített hitelintézetek tagjainak kötelezettségei magukban foglalják a szövetkezetek lehívatlan tőkéjét; továbbá a szóban forgó szövetkezetek tagjainak törvényes kötelezettségét, miszerint pótlólagos vissza nem térítendő befizetéseket kell teljesíteniük, ha a hitelintézetnek vesztesége keletkezik, és lehetővé kell tenni, hogy ebben az esetben e befizetéseket késedelem nélkül követelni lehessen.

Alapként megszervezett hitelintézetek esetében a kölcsönt felvevők egyetemleges kötelezettségvállalásai ugyanúgy kezelendők, mint az előző tételek.

Minden ilyen tétel szerepeltethető a szavatolótoke elemei között, amennyiben azok a nemzeti jogszabályok alapján az ebbe a kategóriába tartozó intézmények szavatolótokéjébe beszámítanak.

(2) A tagállamok nem szerepeltetik az állami hitelintézetek szavatolótokéjének elemei között azokat a garanciákat, amelyeket ők maguk, vagy helyi hatóságaiq nyújtanak ezeknek az intézményeknek.

(3) A tagállamok vagy az illetékes hatóságok a 57. cikk h) pontjában említett rögzített határidős kumulált elsőbbségi részvényeket és az ugyanott említett alárendelt kölcsöntőkéket beszámíthatják a szavatolótokébe, ha fennálló kötelező erejű megállapodások alapján a hitelintézet csődje vagy felszámolása esetén ezek sorrendben az összes többi hitelező követelése után következnek és nem törleszthetők mindaddig, ameddig az összes egyéb, abban az időpontban fennálló adósságot nem rendezték.

Az alárendelt kölcsöntőkének a következő pótlólagos kritériumoknak meg kell felelnie:

- a) kizárólag a teljesen befizetett pénzeszközök vehetők figyelembe;
- b) az érintett kölcsönöknek legalább ötéves eredeti futamidejűeknek kell lenniük, amelynek leteltével azok visszafizethetők;
- c) legalább a visszafizetés időpontját megelőző utolsó öt évben fokozatosan csökkenteni kell azt a mértéket, amelynek erejéig a szavatolótokébe beszámíthatók; és
- d) a kölcsönmegállapodás nem tartalmazhat semminemű olyan záradékot, amelynek értelmében meghatározott körülmények között – kivéve a hitelintézet felszámolását – az adósság a kikötött törlesztési időpontot megelőzően visszafizetendővé válik.

A második albekezdés b) pontjának alkalmazásában, ha az adósság lejárat ideje nincs rögzítve, az érintett kölcsönöket csak ötéves felmondási idő kikötésével lehet visszafizetni, kivéve, ha a kölcsönöket már nem tekintik a szavatolótoke elemeinek, vagy ha az illetékes hatóságok előzetes hozzájárulása kifejezetten szükséges az idő előtti visszafizetéshez. Az illetékes hatóságok engedélyt adhatnak az ilyen kölcsönök idő előtti visszafizetésére, feltéve, hogy a kérés a kibocsátó kezdeményezésére történik és a szóban forgó hitelintézet szolvenciáját nem veszélyezteti;

(4) A hitelintézeteknek nem kell bevonniuk a szavatolótokébe sem az amortizált költségen mért pénzügyi eszközökből származó készpénzfedezeti ügyletek nyereségeihez vagy veszteségeihez kapcsolódó valós értékelés miatt tartalékokat, sem pedig azokat a valós értéken mért kötelezettségeiből származó nyereségeket vagy veszteségeket, amelyek a hitelintézet saját hitelképességében beállt változásokra vezethetők vissza.

65. cikk

(1) Amennyiben a számítást összevont (konszolidált) alapon kell elvégezni, az 57. cikkben felsorolt tételekkel kapcsolatos összevont összegeket a 4. fejezet 1. szakaszában megállapított szabályoknak megfelelően kell felhasználni. Ezen túlmenően, a szavatolótoke kiszámítása során a következőket lehet – ha azok követelés („negatív”) tételek – összevont (konszolidált) tartalékoknak tekinteni:

- a) a 83/349/EGK irányelv 21. cikkének értelmében vett minden kisebbségi érdekeltséget, amennyiben a teljes összevonás (globális integráció) módszerét alkalmazták;
- b) a 83/349/EGK irányelv 19., 30. és 31. cikke értelmében vett első összevonási különbözetet;

c) a konszolidált tartalékokban feltüntetett átváltási különbözetet, a 86/635/EGK irányelv 39. cikke (6) bekezdésének megfelelően; és

2. szakasz

d) minden olyan különbözetet, amely bizonyos részesedést biztosító érdekeltségeknek a 83/349/EGK irányelv 33. cikkében leírt módszernek megfelelően történő beszámításából ered.

1. alszakasz

Kockázat elleni védelem

Alkalmazási fokozatok

(2) Ha az (1) bekezdés a)-d) pontjaiban említett tételek adósság („pozitív”) tételek, azok az összevont szavatoló-tőke kiszámítása során levonásra kerülnek.

68. cikk

66. cikk

(1) Az 57. cikk d)-h) pontjában említett tőkeelemekre a következő határértékek vonatkoznak:

a) a d)-h) pontban szereplő elemek teljes összege nem haladhatja meg az a), b) és c) pont elemei összege és az i)-k) pont elemei összege különbözetének 100 %-át; és

b) a g)-h) pontban szereplő elemek teljes összege nem haladhatja meg az a), b) és c) pont elemei összege és az i)-k) pont elemei összege különbözetének 50 %-át.

(2) Az 57. cikk l)-r) pontjában említett tételek összegének felét le kell vonni az 57. cikk a)-c) pontjában meghatározott tételek teljes összegéből, amelyet csökkenteni kell az i)-k) pont tételeivel és a d)-h) pont tételeinek felével az ezen cikk (1) bekezdése korlátozásainak alkalmazása mellett. Amennyiben az l)-r) pont tételei összegének fele meghaladja az 57. cikk d)-h) pont tételeinek összegét, akkor ezt a többletösszeget le kell vonni az a)-c) pont elemeinek a 57. cikk i)-k) pont tételeivel csökkentett összegéből. Az 57. cikk r) pontja tételeit nem kell levonni, ha ezeket bevonták a kockázattal súlyozott kitettség érték számításába a 75. cikk alkalmazásában a IX. melléklet 4. részének meghatározása szerint.

(3) Az 5. és 6. szakasz alkalmazásában e szakasz rendelkezéseit az 57. cikk q) és r) pontjában és a 63. cikk (3) bekezdésében említett tételek figyelembe vétele nélkül kell értelmezni.

(4) Az illetékes hatóságok átmeneti és kivételes körülmények között engedélyezhetik a hitelintézeteknek, hogy az (1) bekezdésben megállapított határértékeket túllépjék.

67. cikk

Az ebben a szakaszban megállapított feltételek teljesítését az illetékes hatóságokat kielégítő módon kell bizonyítani.

(1) A hitelintézeteknek egyéni alapon meg kell felelniük a 22. és 75. cikkben és az 5. szakaszban megállapított kötelezettségeknek.

(2) Minden hitelintézetnek, amely se nem leányvállalat, se nem anyavállalat abban a tagállamban, ahol engedélyezték és felügyelik, és minden hitelintézetnek, amelyet nem vontak be a 73. cikk szerinti konszolidációba, egyéni alapon meg kell felelnie a 120. és 123. cikkben megállapított kötelezettségeknek.

(3) Minden hitelintézetnek, amely se nem leányvállalat, se nem anyavállalat, és minden hitelintézetnek, amelyet nem vontak be a 73. cikk szerinti konszolidációba, egyéni alapon meg kell felelnie az 5. fejezetben megállapított kötelezettségeknek.

69. cikk

(1) A tagállamok választhatják, hogy nem alkalmazzák a 68. cikk (1) bekezdését hitelintézetek leányvállalataira akkor, ha mind a leányvállalatot, mind a hitelintézetet az érintett tagállam engedélyezte és felügyeli, és a leányvállalat annak a hitelintézetnek az összevont alapú felügyelete alatt áll, amely az anyavállalat, és a következő feltételek mindegyike teljesül, a szavatoló-tőkének az anyavállalat és a leányvállalatok közötti megfelelő elosztásának biztosítása érdekében:

a) a szavatoló-tőke haladéktalan transzferálásának vagy a kötelezettségek anyavállalat általi visszafizetésének lényeges gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen és nem várható;

b) vagy az anyavállalat kielégíti az illetékes hatóságot a leányvállalat prudenciális kezelése tekintetében és az illetékes hatóság hozzájárulásával nyilatkozatot tett, hogy garantálja a leányvállalat által vállalt kötelezettségeket, vagy a leányvállalat által okozott kockázatok elhanyagolhatók;

c) az anyavállalat kockázatrértékelési, -mérési és -ellenőrzési folyamatai lefedik a leányvállalatot; és

d) anyavállalat a leányvállalat tőkéjének részvényeihez kapcsolódó szavazati jog több mint 50 %-val rendelkezik, és/vagy joga van arra, hogy kinevezze vagy eltávolítsa a leányvállalat 11. cikkben említett irányító testülete tagjainak többségét.

(2) A tagállamok élhetnek az (1) bekezdésben meghatározott lehetőséggel, ha az anyavállalat ugyanabban a tagállamban felállított pénzügyi holdingtársaság, mint a hitelintézet, feltéve hogy a hitelintézetekre vonatkozó ugyanazon felügyelet alá tartozik, különösen a 71. cikk (1) bekezdésében megállapított sztenderdek tekintetében.

(3) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a 68. cikk (1) bekezdését a tagállami hitelintézeti anyavállalatokra akkor, ha a hitelintézetet az érintett tagállam engedélyezte és felügyeli, és összevont alapú felügyelet alatt áll, valamint a következő feltételek mindegyike teljesül a szavatolótkének az anyavállalat és a leányvállalatok közötti megfelelő elosztásának biztosítása érdekében:

- a) a szavatolótké haladéktalan transzferálásának vagy a kötelezettségek tagállami hitelintézeti anyavállalat részére történő visszafizetésének lényeges gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen és nem várható; és
- b) az összevont alapú felügyeletnek megfelelő kockázattérkézési, -mérési és ellenőrzési eljárások kiterjednek a tagállami hitelintézet anyavállalatra is,

Az e bekezdést alkalmazó illetékes hatóság tájékoztatja az összes többi tagállam illetékes hatóságait.

(4) A 144. cikk általános érvényének sérelme nélkül a (3) bekezdésben megállapított lehetőséggel élő tagállamok illetékes hatóságai a 144. cikkben megadott módon közzéteszik a következő információkat:

- a) azok a kritériumok, amelyek szerint megállapítják, hogy a szavatolótké haladéktalan transzferálásának vagy a kötelezettségek teljesítésének fizikai, gyakorlati vagy jogi akadálya nincs, és várhatóan nem is lesz;
- b) a (3) bekezdésben megállapított lehetőségben részesülő hitelintézeti anyavállalatok száma, valamint azoké, amelyeknek van leányvállalata harmadik országban; és
- c) minden tagállamban összesítve:
 - i. a (3) bekezdésben megállapított lehetőségben részesülő tagállami hitelintézeti anyavállalatok összevont alapon számított szavatolótkéjének teljes összege, amelyet harmadik országokban lévő leányvállalatokban tartanak;
 - ii. a harmadik országokban lévő leányvállalatoknál lévő szavatolótké százalékos aránya a (3) bekezdésben megállapított lehetőségben részesülő tagállami hitelintézet anyavállalatok összevont alapon számított összes szavatolótkéjéhez viszonyítva; és
 - iii. a harmadik országokban lévő leányvállalatoknál lévő szavatolótké százalékos aránya a (3) bekezdésben megállapított lehetőségben részesülő tagállami hitelintézet anyavállalatok számára a 75. cikk szerinti előírt, összevont alapon számított minimális szavatolótkéhez viszonyítva.

70. cikk

(1) E cikk (2)– (4) bekezdésére figyelemmel az illetékes hatóságok egyedi alapon engedélyezhetik hitelintézeti anyavállalatok számára, hogy a 68. cikk (1) bekezdése szerinti számításaikba bevonják leányvállalataikat, amennyiben teljesülnek a 69. cikk (1) bekezdésének c) és d) pontjaiban említett feltételek és a leányvállalatnak a hitelintézeti anyavállalattal szemben jelentős kitétségei és jelentős kötelezettségei állnak fenn.

(2) Az (1) bekezdésben említett elbánás alkalmazása csak abban az esetben engedélyezett, ha a hitelintézeti anyavállalat hiánytalanul bizonyítani tudja az illetékes hatóságok számára azokat a körülményeket és intézkedéseket, a jogi intézkedéseket is beleértve, amelyek értelmében nincsenek és nem várhatók a szavatolótké azonnali transzferálását vagy esedékessé vált kötelezettségeknek a leányvállalat által az anyavállalat számára történő visszafizetését gátló fizikai, gyakorlati vagy jogi akadályok.

(3) Amennyiben az illetékes hatóság él az (1) bekezdésben megállapított mérlegelési jogkörével, akkor rendszeresen, évente legalább egyszer tájékoztatja a többi tagállam illetékes hatóságát az (1) bekezdés alkalmazásáról, valamint a (2) bekezdés szerinti körülményekről és intézkedésekről. Amennyiben a leányvállalat egy harmadik országban található, akkor az illetékes hatóságok hasonlóképpen tájékoztatják e harmadik ország illetékes hatóságait is.

(4) A 144. cikk általános érvényének sérelme nélkül az (1) bekezdésben megállapított lehetőséggel élő illetékes hatóságok a 144. cikkben megadott módon közzéteszik a következő információkat:

- a) azok a kritériumok, amelyek szerint megállapítják, hogy a szavatolótké haladéktalan transzferálásának vagy a kötelezettségek visszafizetésének lényeges gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen és nem várható;
- b) az (1) bekezdésben megállapított lehetőségben részesülő hitelintézet anyavállalatok száma, valamint azoké, amelyeknek van leányvállalata harmadik országban; és
- c) minden tagállamban összesítve:
 - i. az (1) bekezdésben megállapított lehetőségben részesülő hitelintézet anyavállalatok szavatolótkéjének teljes összege, amely harmadik országokban lévő leányvállalatoknál van;
 - ii. a harmadik országokban lévő leányvállalatoknál lévő szavatolótké százalékos aránya az (1) bekezdésben megállapított lehetőségben részesülő hitelintézet anyavállalat teljes szavatolótkéjéhez viszonyítva; és
 - iii. a harmadik országokban lévő leányvállalatokban tartott szavatolótké százalékos aránya az

(1) bekezdésben megállapított lehetőségben részesülő hitelintézet anyavállalatok számára a 75. cikk szerint előírt minimális szavatolótőkéhez viszonyítva.

71. cikk

(1) A 68-70. cikk sérelme nélkül a tagállami hitelintézeti anyavállalatoknak a 133. cikkben előírt módon és mértékig meg kell felelniük a 75., a 120., a 123. cikkben és az 5. szakaszban meghatározott kötelezettségeknek összevont alapú pénzügyi helyzetük tekintetében.

(2) A 68-70. cikk sérelme nélkül a tagállami pénzügyi holdingtársaság anyavállalat által irányított hitelintézeteknek a 133. cikkben előírt módon és mértékig meg kell felelniük a 75., a 120., a 123. cikkben és az 5. szakaszban meghatározott kötelezettségeknek az adott pénzügyi holdingtársaság összevont alapú pénzügyi helyzete alapján.

Ha egy tagállamban egynél több hitelintézetet irányít egy pénzügyi holdingtársaság anyavállalat, az első albekezdést csak arra a hitelintézetre kell alkalmazni, amelyre az összevont alapú felügyelet vonatkozik, összhangban a 125. és 126. cikkkel.

72. cikk

(1) Az EU-szintű hitelintézeti anyavállalatoknak meg kell felelniük az 5. fejezetben meghatározott kötelezettségeknek összevont pénzügyi helyzetük viszonylatában.

Az EU-szintű hitelintézeti anyavállalatok jelentős leányvállalatainak egyéni, vagy szubkonszolidált alapon a XII. melléklet 1. részének 5. pontjában meghatározott információkat nyilvánosságra kell hozniuk.

(2) EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat által ellenőrzött hitelintézeteknek meg kell felelniük az 5. fejezetben meghatározott kötelezettségeknek az említett pénzügyi holdingtársaságnak az összevont pénzügyi helyzete tekintetében.

Az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalatok jelentős leányvállalatainak egyéni vagy szubkonszolidált alapon a XII. melléklet 1. részének 5. pontjában meghatározott információkat nyilvánosságra kell hozniuk.

(3) A 125 és 126. cikk szerinti összevont alapú felügyeleti feladatok ellátásáért felelős illetékes hatóságok dönthetnek úgy, hogy csak részben, vagy egyáltalán nem alkalmazzák az (1) és (2) bekezdést azokra a hitelintézetekre, amelyek egy harmadik országban székhellyel rendelkező anyavállalat összevont alapú, hasonló információszolgáltatása alá tartoznak

73. cikk

(1) A tagállamok vagy a 125. és 126. cikk értelmében az összevont alapú felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóságok a következő alább felsorolt esetekben meghatározhatják, hogy mely hitelintézetet, pénzügyi intézményt vagy kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozást, amely leányvállalat, vagy amelyben részesedéssel rendelkeznek, nem kell a konszolidációba bevonni:

- a) amennyiben az érintett vállalkozás olyan harmadik országban helyezkedik el, ahol jogi akadályai vannak a szükséges információk átadásának;
- b) amennyiben az illetékes hatóságok álláspontja szerint az érintett intézmény a hitelintézetek ellenőrzése szempontjából csak elhanyagolható jelentőséggel bír, és bármely esetben, ha az érintett intézmény mérlegfőösszege alacsonyabb, mint a következő két összeg közül a kisebb:
 - i. 10 millió EUR; vagy
 - ii. az anyavállalat, illetve a részesedést birtokló intézmény mérlegfőösszegének 1 %-a.
- c) amennyiben az összevont alapú felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóságok álláspontja szerint az érintett intézmény pénzügyi helyzetének konszolidációja a hitelintézetekre vonatkozó felügyelet célkitűzései szempontjából nem lenne helyénvaló, vagy félrevezető lenne.

Ha az első albekezdés b) pontjában említett esetekben több intézet teljesíti az ott felsorolt fenti ismérveket, akkor azokat be kell vonni a konszolidációba, amennyiben azok együttesen nem elhanyagolható jelentőséggel bírnak a meghatározott célkitűzések szempontjából.

(2) Az illetékes hatóságok előírják a leányvállalat hitelintézeteknek a 75., 120., 123. cikkben és az 5. szakaszban megállapított követelmények szubkonszolidált alapon való alkalmazását, amennyiben ezeknek a hitelintézeteknek, vagy az anyavállalatnak – amennyiben az pénzügyi holdingtársaság – egy harmadik országban olyan leányvállalata van, amely a 2002/87/EK irányelv 2. cikkének (5) bekezdésében megállapított hitelintézet, pénzügyi intézmény vagy vagyonkezelő társaság, vagy amennyiben részesedéssel rendelkeznek ilyen intézményben.

(3) Az illetékes hatóságok megkövetelik az ezen irányelv hatálya alá tartozó anyavállalatoktól és leányvállalatoktól, hogy összevont vagy szubkonszolidált alapon teljesítsék a 22. cikkben megállapított kötelezettségeket, hogy biztosítsák rendszereik, folyamataik, valamint mechanizmusaik következetességét és megfelelő integráltságát, valamint a felügyelet szempontjából releváns adatok és információk bemutathatóságát.

2. alszakasz

A követelmények kiszámítása

74. cikk

(1) Eltérő rendelkezés hiányában, az eszközök és a mérlegen kívüli tételek értékelését azon számviteli renddel összhangban kell elvégezni, amely az 1606/2002/EK rendelet és a 86/635/EKG irányelv alapján a hitelintézetekre vonatkozik.

(2) A 68–72. cikkben megállapított követelmények sérelme nélkül a számításokat évente legalább kétszer elvégzik annak ellenőrzésére, hogy a hitelintézetek megfelelnek-e a 75. cikkben megállapított kötelezettségeknek.

A hitelintézetek közlik az illetékes hatóságokkal az eredményeket és bármely szükséges részadatot.

3. alszakasz

A szavatolótőke minimumszintje

75. cikk

A 136. cikk sérelme nélkül a tagállamok megkövetelik a hitelintézetektől, hogy mindenkor akkora összegű szavatolótőkével rendelkezzenek, amely eléri legalább a következő tőkekövetelmények összegét:

- a) a hitelkockázat és a behajtható összegre vonatkozó kockázat esetén az összes üzleti tevékenységük tekintetében – kivéve a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenységüket és a lekötött eszközeiket, amennyiben azokat a 2006/49/EK irányelv 13. cikke (2) bekezdésének d) pontja alapján levonták a szavatolótőkéből – a kockázattal súlyozott kitettségérték 8 százaléka, ezen irányelv 3. szakaszával összhangban történő számítással;
- b) a kereskedési könyv szerinti üzleti tevékenységük tekintetében a pozíciókockázat, a teljesítési, a partnerkockázat és amennyiben a 111-117. cikkben megállapított határértékeket meg lehet haladni az e határértékeket meghaladó nagykockázatvállalások esetén a 2006/49/EK irányelv 18. cikke és V. fejezetének 4. szakaszával összhangban meghatározott tőkekövetelmények szerint;
- c) valamennyi üzleti tevékenységük tekintetében a devizaárfolyam-kockázat és az árukockázat esetén a 2006/49/EK irányelv 18. cikkével összhangban meghatározott tőkekövetelmények; és
- d) valamennyi üzleti tevékenységük tekintetében a működési kockázat esetén a 4. szakasszal összhangban meghatározott tőkekövetelmények.

3. szakasz

Hitelkockázatra vonatkozó minimum szavatolótőke követelmények

76. cikk

A hitelintézeteknek a 78–83. cikkben előírt sztenderd módszert, vagy – ha azt az illetékes hatóságok a 84. cikkel összhangban

engedélyezik – a 84–89. cikkben előírt belső minősítésen alapuló módszert kell alkalmazniuk a kockázattal súlyozott kitettségértékek kiszámítására a 75. cikk a) pontja alkalmazása céljából.

77. cikk

E szakasz alkalmazásában a „kitettség” eszközt vagy mérlegen kívüli tételt jelent.

1. alszakasz

Sztenderd módszer

78. cikk

(1) A (2) bekezdésre is figyelemmel egy eszköztétel kitettség értéke annak mérleg szerinti értékével egyenlő, és egy, a II. mellékletben felsorolt mérlegen kívüli tétel kitettség értéke értékének következő százalékával egyenlő: 100 % ha teljes kockázatú tétel, 50 % ha közepes kockázatú tétel, 20 % ha közepes/alacsony kockázatú tétel, 0 % ha alacsony kockázatú tétel. Az e bekezdés első mondatában említett mérlegen kívüli tételeket hozzá kell rendelni a II. mellékletben feltüntetett kockázati kategóriákhoz. Abban az esetben, ha egy hitelintézet a VIII. melléklet 3. része szerinti pénzügyi biztosítékok összetett módszerét használja, és a kitettség olyan értékpapírok vagy áruk formájában jelentkezik, amelyeket visszavásárlási ügylet, vagy értékpapír- és árukölcsönzési, illetve kölcsönvételi ügylet és letéti hitel keretében értékesítettek, biztosítékként jegyeztek be vagy adtak kölcsön, a kitettség értéket a VIII. melléklet 3. részének 34–59. pontjában előírt az ilyen értékpapíroknak, illetve áruknak megfelelő volatilitási kiigazítással kell növelni.

(2) Egy, a IV. mellékletben felsorolt származékos ügyletek kitettség értékét a III. melléklettel összhangban kell meghatározni, figyelembe véve az adósságmegújítási szerződések és egyéb nettósítási megállapodások hatásait a módszerek alkalmazása céljából, a III. melléklettel összhangban. A visszavásárlási ügylet, vagy értékpapír- és árukölcsönzési, illetve kölcsönvételi ügyletek, a hosszú elszámolási idejű ügyletek és letéti hitelügyletek kitettség értékét a III. melléklettel, illetve a VIII. melléklet 3. részével összhangban lehet megállapítani.

(3) Amennyiben egy kitettség előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgya, úgy az arra a tételre alkalmazandó kitettségi érték a 3. alszakasszal összhangban módosítható.

(4) A (2) bekezdéstől eltérve, a központi szerződő féllel fennálló hitelkockázat kitettség értékét, amint azt az illetékes hatóságok megállapították, a III. melléklet 2. részének 6. pontjával bekezdésével összhangban kell megállapítani, feltéve, ha a központi szerződő fél hitelkockázata az ügylet valamennyi résztvevőjével napi alapon teljes mértékben fedezésre kerül.

79. cikk

(1) Minden egyes kitettséget hozzá kell rendelni a következő kitettségi osztályok egyikéhez:

- a) központi kormányzatokkal vagy központi bankokkal szemben fennálló követelések vagy függő követelések;

- b) regionális közigazgatási szervekkel vagy helyi hatóságokkal szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- c) közigazgatási szervekkel és nem üzleti jellegű vállalkozásokkal szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- d) multilaterális fejlesztési bankokkal szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- e) nemzetközi szervezetekkel szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- f) intézményekkel szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- g) vállalatokkal szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- h) lakossági követelések vagy függő lakossági követelések;
- i) ingatlannal fedezett követelések vagy függő követelések;
- j) késedelmes tételek;
- k) felügyelet által kiemelten kockázatosnak minősített kategóriába tartozó tételek;
- l) követelések fedezett kötvények formájában;
- m) értékpapírosítási pozíciók;
- n) intézményekkel és vállalatokkal szemben fennálló rövid lejáratú követelések;
- o) követelések kollektív befektetési formában (KBF) való részesedés formájában; vagy
- p) egyéb tételek.

(2) Az (1) bekezdés h) pontjában említett lakossági kitettségi osztályba való besoroláshoz a kitettségnek a következő feltételeket kell teljesítenie:

- a) a kitettség vagy magánszemélynek, illetve magánszemélyeknek, vagy kis- illetve közepes méretű vállalkozásoknak való kitettség;
- b) a kitettségnek jelentős számú, hasonló jellegzetességekkel bíró kitettség egyikének kell lennie, ami által lényegesen csökkenne az ilyen kölcsönnyújtáshoz kapcsolódó kockázatok; és
- c) az adós ügyfélnek vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjának a hitelintézettel, valamint az anyavállalatokkal és azok leányvállalataival szembeni tartozásának teljes összege, ideértve minden késedelmet szenvedő kitettséget, kivéve azonban a lakóépület- vagy ingatlanfedezettel biztosított követeléseket vagy függő követeléseket, a hitelintézet tudomása szerint nem haladhatja meg az 1 millió EUR-t. A hitelintézetnek ésszerű lépéseket kell tennie, hogy megbizonyosodjon erről.

Az értékpapírok nem sorolhatók a lakossági kitettségi osztályba.

(3) Lakossági lízing minimális díjának jelenértéke a lakossági kitettségi osztályba sorolható.

80. cikk

(1) A kockázattal súlyozott kitettségértékek kiszámításakor a kockázati súlyokat a VI. melléklet 1. részének rendelkezéseivel összhangban valamennyi kitettségre alkalmazni kell, ha azokat nem vonták le a szavatolótőkéből. A kockázati súlyok alkalmazásának arra a kitettségi osztályra kell alapulnia, amelyhez a kitettséget hozzárendelték, valamint – a VI. melléklet 1. részében megállapított mértékig – a hitelminősítésre. A hitelminőség meghatározható a külső hitelminősítő intézmények (KHMI) hitelminősítéseinek használatával a 81–83. cikk rendelkezéseivel összhangban vagy az exporthitel ügynökségek hitelminősítéseinek használatával, ahogy azt a VI. melléklet 1. része leírja.

(2) A kockázati súly (1) bekezdésben említett alkalmazásának céljából a kitettségi értéket meg kell szorozni az ezen alszakasszal összhangban megjelölt vagy meghatározott kockázati súlyal.

(3) Az intézményekkel szembeni kitettségek esetén a kockázattal súlyozott kitettség értékek kiszámításának céljából a tagállamok döntenek arról, hogy az azon állam hitelminőségén alapuló módszert alkalmazzák, amelynek joghatósága alá az intézmény tartozik, vagy a VI. melléklettel összhangban az ügyfél intézmény hitelminőségén alapuló módszert alkalmazzák.

(4) Az (1) bekezdéstől eltérve, amennyiben egy kitettség hitelkockázattal szemben fedezett, úgy az arra a tételre alkalmazandó kockázati súly a 3. alszakasszal összhangban módosítható.

(5) Az értékpapírosított kitettségek esetén a kockázattal súlyozott kitettségértékeket a 4. alszakasszal összhangban kell kiszámítani.

(6) 100 %-os kockázati súlyt kell hozzárendelni azokhoz a kitettségekhez, amelyekre nézve ezen alszakasz nem rendelkezik másképpen a kockázattal súlyozott kitettségértékek számítását illetően.

(7) Azon kitettségek kivételével, amelyek az 57. cikk a)–h) pontjában említett tételek formájában jelentkező kötelezettségeket eredményeznek, az illetékes hatóságok mentesíthetik e cikk (1) bekezdésének követelményei alól a hitelintézet azon ügyfelével szembeni kitettségét, amely neki anyavállalata, leányvállalata vagy anyavállalatának leányvállalata, illetve olyan vállalat, amely vele a 83/349/EGK irányelv 12. cikke (1) bekezdése szerinti kapcsolatban áll, feltéve hogy teljesülnek a következő feltételek:

- a) az ügyfél intézmény vagy pénzügyi holdingtársaság, pénzügyi intézmény, vagy kezelő társaság vagy kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás, amelyre megfelelő prudenciális követelmények vonatkoznak;

- b) az ügyfél ugyanazon konszolidációba kerül teljes körű bevonásra, mint a hitelintézet;
- c) az ügyfél ugyanazon kockázatértékelési, -mérési és -ellenőrzési eljárások alanya, mint a hitelintézet;
- d) az ügyfél ugyanabban a tagállamban rendelkezik székhelyel, mint a hitelintézet; és
- e) a szavatolótoke haladéktalan transzferálásának vagy a kötelezettségek a hitelintézet részére az ügyfél által történő visszafizetésének lényeges gyakorlati vagy jogi akadályja nincsen és nem várható.

- g) az intézményvédelmi rendszer tagjaira nézve kötelező, hogy legalább 24 hónappal korábban jelezzék, amennyiben fél kívánják mondani a megállapodást;
- h) a b) pontban említett intézményvédelmi rendszer tagjai között a szavatolótoke kiszámításához, valamint bármely nem megfelelő szavatolótoke képzésének megállapításához elfogadott elemek többszörös felhasználását („többszörös kapcsolódás”) ki kell küszöbölni;
- i) az intézményvédelmi rendszer alapja a túlnyomórészt azonos profillal rendelkező hitelintézetek széles köréből álló tagság; és
- j) a rendszerek d) pontban hivatkozott megfelelőségét az érintett illetékes hatóságoknak rendszeres időközönként jóvá kell hagynia és ellenőriznie kell.

Az ilyen esethez 0 %-os kockázati súlyt kell hozzárendelni.

(8) Azon kockázatok kivételével, amelyek az 57. cikk a)–h) pontjában említett tételek formájában jelentkező kötelezettségeket eredményeznek, az illetékes hatóságok mentesíthetik e cikk (1) bekezdésének követelményei alól a hitelintézet azon ügyfeleivel szembeni kitettséget, amelyek ugyanazon intézményvédelmi rendszer tagjai, mint a kölcsönt nyújtó hitelintézet, feltéve hogy teljesülnek a következő feltételek:

- a) a (7) bekezdés a), d) és e) pontjában meghatározott követelmények;
- b) a hitelintézet és az ügyfél között szerződéses vagy törvényben meghatározott kötelezettségvállalási viszony jött létre, amely védi ezeket a hitelintézeteket, és különösen biztosítja azok likviditását és fizetőképességét szükség esetén a csőd elkerülése érdekében (a továbbiakban: intézményvédelmi rendszer);
- c) a megállapodások biztosítják, hogy az intézményvédelmi rendszer kötelezettségeinek megfelelően biztosítani tudja a szükséges támogatást az azonnal rendelkezésére álló alapokból;
- d) az intézményvédelmi rendszer megfelelő és egységesen megállapított, a kockázatok megfigyelésére és osztályozására szolgáló rendszerekből áll (mely teljes áttekintést biztosít a kockázati helyzet felett valamennyi tag, valamint az intézményvédelmi rendszer egésze számára), melyek egyenlő lehetőségeket biztosítanak a befolyás gyakorlására; az ilyen rendszereknek megfelelően nyomon kell követniük az elmaradt teljesítésből eredő kockázatokat a VII. melléklet 4. része 44. pontjának megfelelően;
- e) az intézményvédelmi rendszer saját kockázati áttekintést végez, melyet közöl az egyes tagokkal;
- f) az intézményvédelmi rendszer évente legalább egyszer vagy egy olyan jelentést ad ki, amely tartalmazza a pénzügyi mérleget, az eredménykimutatást, valamint a helyzetjelentést és kockázati jelentést az intézményvédelmi rendszer egészére vonatkozóan, vagy egy olyan jelentést, mely tartalmazza az összesített pénzügyi mérleget, az összesített eredménykimutatást, valamint a helyzetjelentést és kockázati jelentést intézményvédelmi rendszer egészére vonatkozóan;

Ilyen esetben 0 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

81. cikk

- (1) Külső hitelminősítés csak akkor használható egy kitettség kockázati súlyának meghatározására a 80. cikkel összhangban, ha az azt nyújtó KHMI-t az illetékes hatóságok e cél tekintetében elismerték (a továbbiakban ezen alszakasz tekintetében: elismert KHMI).
- (2) Az illetékes hatóságok csak akkor ismerik el a KHMI-t a 80. cikk alkalmazásának céljából, ha meggyőződnek arról, hogy minősítési módszertana eleget tesz a tárgyilagosság, a függetlenség, a folyamatos felügyelet és átláthatóság követelményének, és az eredményül kapott hitelminősítések megfelelnek a hitelesség és átláthatóság követelményének. Ennek érdekében az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a VI. melléklet 2. részében ismertetett technikai kritériumokat.
- (3) Ha egy tagállam illetékes hatóságai elismernek egy KHMI-t, a többi tagállam illetékes hatóságai elismerhetik azt a KHMI-t asaját értékelési eljárásuk lefolytatása nélkül.
- (4) Az illetékes hatóságok nyilvánosságra hozzák az elismerési folyamat magyarázatát, valamint az elismert KHMI-k jegyzékét.

82. cikk

- (1) Az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk a VI. melléklet 2. részében ismertetett technikai kritériumok figyelembe vétele mellett, hogy az említett melléklet 1. részében ismertetett melyik hitelminőségi besoroláshoz kell hozzárendelni az elismert KHMI megfelelő hitelminősítéseit. Ezeknek a megállapításoknak tárgyilagosságnak és következetesnek kell lenniük.
- (2) Amikor egy tagállam illetékes hatóságai az (1) bekezdés alapján megállapítást tettek, a többi tagállam illetékes hatóságai elismerhetik azt a megállapítást anélkül, hogy saját megállapítást tennének.

83. cikk

(1) A hitelintézet kockázattal súlyozott kitétséértékeinek kiszámítása során a KHMI hitelminősítési használatának következetesnek kell lennie és összhangban kell állnia a VI. melléklet 3. részével. A hitelminősítéseket nem szabad szelektív módon használni.

(2) A hitelintézetek megrendelésre készült hitelminősítéseket használnak. A megfelelő illetékes hatóság engedélyével azonban nem megrendelt minősítéseket is használhatnak.

2. alszakasz

Belső minősítésen alapuló módszer

84. cikk

(1) Ezen alszakasszal összhangban az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézeteknek, hogy a belső minősítésen alapuló módszer (IRB módszer) alkalmazásával számítsák ki a kockázattal súlyozott kitétséértéket. Minden egyes hitelintézet esetében külön engedélyre van szükség.

(2) Engedélyezésre csak akkor kerülhet sor, ha az illetékes hatóság meggyőződött arról, hogy a hitelintézetnek a hitelkockázat-kitétség-kezelési és -minősítési rendszerei megbízhatóak, teljes körben alkalmazottak és teljesítik különösképp a következő sztochasztikus elvárásokat a VII. melléklet 4. részével összhangban:

- a) a hitelintézet minősítési rendszerei biztosítják az adósság és ügyletek jellegzetességeinek érdemi minősítését, az érdemi kockázattal megkülönböztetést, valamint a pontos és következetes mennyiségi kockázatbecsléseket;
- b) a tőkekövetelmények számítása során használt belső minősítések, a nem teljesítésre és a veszteségre tett becslések, valamint a kapcsolódó rendszerek és eljárások alapvető szerepet játszanak a kockázatkezelési és döntéshozatali folyamatban, valamint a hitelintézet hiteljövahagyásában, belső tőkeallokálásában és vállalatirányítási funkcióiban;
- c) a hitelintézet hitelkockázat-ellenőrzési egységgel rendelkezik, amely felelős minősítési rendszereinek megfelelő függetlenségéért és illetéktelen befolyástól való mentességéért;
- d) a hitelintézet valamennyi releváns adatot összegyűjti és tárolja, hogy hatékony módon támogassa hitelkockázatmértési és kezelési folyamatát; és
- e) a hitelintézet dokumentálja minősítési rendszereit, azok kialakításának okait és érvényesítési minősítési rendszereit.

Amennyiben egy EU-szintű hitelintézet anyavállalat és leányvállalatai vagy egy EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat és leányvállalatai az IRB-módszert egységesen alkalmazzák, az illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy a VII. melléklet 4. részének minimumkövetelményeit az anyavállalat és annak leányvállalatai együttesen teljesítsék.

(3) Az IRB módszer alkalmazását kérelmező hitelintézetnek bizonyítania kell, hogy a szóban forgó IRB kitétségi osztályokra vonatkozóan olyan minősítési rendszereket alkalmazott az IRB

módszer használatára való jogosultságot megelőző legalább három éven át, amelyek nagyjából összhangban voltak az a VII. melléklet 4. részében a belső kockázat mérésének és kezelésének céljából ismertetett minimumkövetelményekkel.

(4) Az LGD-k (nemteljesítéskori veszteségráták) és/vagy hitelyenértékesítési faktorok saját becsléseinek alkalmazását kérelmező hitelintézetnek bizonyítania kell, hogy az LGD-kre és/vagy a hitelyenértékesítési faktorokra tett saját becsléseket olyan módon becsülte és alkalmazta az LGD-k és/vagy hitelyenértékesítési faktorok saját becsléseinek használatára való jogosultságot megelőző legalább három éven át, amely nagyjából összhangban volt a VII. melléklet 4. részében e paraméterek saját becsléseinek használatára vonatkozóan ismertetett minimumkövetelményekkel.

(5) Ha egy hitelintézet már nem teljesíti az ezen alszakaszban ismertetett követelményeket, köteles az illetékes hatóságnak tervet előterjeszteni, amelyből kiderül, hogy a követelményeket hamarosan ismét teljesítik, vagy pedig bizonyítania kell, hogy a nem-teljesítés következménye nem jelentős.

(6) Ha az IRB módszer alkalmazását az EU-szintű hitelintézeti anyavállalat és annak leányvállalatai, vagy az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat és annak leányvállalatai tervezik, a különböző jogalanyok illetékes hatóságainak szorosan együtt kell működniük a 129–132. cikk rendelkezéseinek megfelelően.

85. cikk

(1) A 89. cikk sérelme nélkül a hitelintézetek, bármely anyavállalat és annak leányvállalatai kötelesek valamennyi kitétségre nézve az IRB módszert végrehajtani.

Az illetékes hatóságok hozzájárulásának függvényében a végrehajtás történhet lépésenként: ugyanazon üzleti egységen belül a 86. cikkben említett különböző kitétségi osztályok között, ugyanazon csoporton belül a különböző üzleti egységek között, vagy az LGD-kre vagy a hitelyenértékesítési faktorokra vonatkozó saját becslések alkalmazásakor a vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitétségek kockázati súlyainak kiszámítására.

A 86. cikkben említett lakossági kitétségi osztály esetén a végrehajtás történhet lépésenként a kitétségi kategóriák között, amelyeknek a VII. melléklet 1. része 10-13. pontjának korrelációs felelnek meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett végrehajtásnak ésszerű, az illetékes hatóságokkal együtt megállapított időszakon belül kell megtörténnie. A végrehajtást az illetékes hatóságok által meghatározott szigorú kikötések mellett kell elvégezni. E kikötéseknek biztosítaniuk kell azt, hogy ne használják szelektív módon az (1) bekezdés szerinti rugalmasságot azon kitétségi osztályokra vagy üzleti egységekre vonatkozó minimum tőkekövetelmények csökkentésének céljával, amelyeket még be kell vonni az IRB módszerbe vagy az LGD-kre és/vagy a hitelyenértékesítési faktorokra vonatkozó saját becslések használatába.

(3) A bármely kitétségi osztályra az IRB módszert használó hitelintézetek kötelesek ezzel egyidőben az IRB módszert a részvényjellegű kitétségi osztályra vonatkozóan használni.

(4) E cikk (1)–(3) bekezdésére és a 89. cikkre is figyelemmel azok a hitelintézetek, amelyek a 84. cikk alapján engedélyt kaptak az IRB módszer használatára, nem térhetnek vissza az 1. alszakasz használatára a kockázattal súlyozott kitétségmentékek kiszámítása során, kivéve azt az esetet, amikor annak oka megfelelően alátámasztott és azt az illetékes hatóságok jóváhagyták.

(5) E cikk (1)–(2) bekezdésére és a 89. cikkre is figyelemmel azok a hitelintézetek, amelyek a 87. cikk (9) bekezdése alapján engedélyt kaptak az LGD-kre vagy a hitelegyenértékesítési faktorokra vonatkozó saját becslések használatára, nem térhetnek vissza a 87. cikk (8) bekezdésében említett LGD értékek és hitelegyenértékesítési faktorok használatára, kivéve azt az esetet, amikor annak oka megfelelően alátámasztott és azt az illetékes hatóságok jóváhagyták.

86. cikk

(1) Minden egyes kitétséget hozzá kell rendelni a következő kitétségi osztályok egyikéhez:

- a) központi kormányzatokkal és központi bankokkal szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- b) intézményekkel szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- c) vállalatokkal szemben fennálló követelések vagy függő követelések;
- d) lakossági követelések vagy függő lakossági követelések;
- e) részvényjellegű követelések;
- f) értékpapírosítási pozíciók; vagy
- g) egyéb nem hitel-kötelezettséget megtestesítő eszközök.

(2) A következő kitétségeket mint központi kormányzatoknak és központi bankoknak való kitétséget kell kezelni:

- a) regionális kormányzatokkal, helyi hatóságokkal vagy a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitétséget, amelyet az 1. alszakasz alapján központi kormányzatokkal szembeni kitétségmentéként kezelnek; és
- b) olyan multilaterális fejlesztési bankokkal és nemzetközi szervezetekkel szembeni kitétségek, amelyek az 1. alszakasz alapján 0 %-os kockázati súlyt kapnak.

(3) A következő kitétségeket mint intézményeknek való kitétséget kell kezelni:

- a) regionális kormányzatokkal és helyi hatóságokkal szembeni kitétségek, amelyeket az 1. alszakasz alapján nem központi kormányzatokkal szembeni kitétségmentéként kezelnek;

b) közszektorbeli intézményekkel szembeni kitétségek, amelyeket az 1. alszakasz alapján intézményekkel szembeni kitétségmentéként kezelnek; és

c) olyan multilaterális fejlesztési bankokkal szembeni kitétségek, amelyek az 1. alszakasz alapján nem kapnak 0 %-os kockázati súlyt.

(4) Az (1) bekezdés d) pontjában említett lakossági kitétségi osztályba való besoroláshoz a kitétségeknek a következő kritériumokat kell teljesíteniük:

- a) a kitétség vagy magánszeméllyel, illetve magánszemélyekkel, vagy kis- illetve közepes méretű szervezettel szemben, feltéve hogy ez utóbbi esetben az adós ügyfélnek vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjának a hitelintézettel, valamint az anyavállalatokkal és azok leányvállalataival szembeni tartozásának teljes összege, beleértve bármilyen, késedelmet szenvedő kitétséget, kivéve azonban a lakóépület- vagy ingatlanfedezettel biztosított követeléseket vagy függő követeléseket, a hitelintézet tudomása szerint – amelynek ezen állapot igazolására megelőzőleg ésszerű lépéseket kellett tennie – nem haladja meg az 1 millió EUR-t;
- b) a hitelintézet ezeket kockázatkezelése során hosszabb időszakon keresztül következetesen és hasonló módon kezeli;
- c) nem kezelik őket egyedileg a vállalati kitétségi osztályba tartozó kitétségekhez hasonló módon; és
- d) mindegyik kitétség jelentős számú hasonlóan kezelt kitétség egyikét jelenti.

Lakossági lízing minimális díjfizetések jelenértéke a lakossági kitétségi osztályba sorolható.

(5) A következő kitétségeket részvényjellegű kitétségmentéként kell besorolni:

- a) nem hitelviszonyt megtestesítő kitétségek, amelyek a kibocsátó eszközeivel vagy jövedelmével szembeni hátrásorolt maradványkövetelést testesítenek meg; és
- b) hitelviszonyt megtestesítő kitétségek, amelyek gazdasági tartalma hasonló az a) pontban ismertetett kitétségekhez.

(6) A vállalati kitétségi osztályon belül a hitelintézetek, mint különleges hitelezési kitétségeket, külön azonosítják a következő jellegzetességekkel bíró kitétségeket:

- a) a kitétség olyan szervezettel szemben áll fenn, amelyet kimondottan fizikai eszközök finanszírozására és/vagy működtetésére hoztak létre;
- b) a szerződéses megállapodások a hitelezőt az eszközök és az általuk termelt jövedelem feletti jelentős mértékű ellenőrzéssel ruházzák fel; és

c) a kötelezettség visszafizetésének fő forrása a finanszírozott eszközök által termelt jövedelem, nem pedig a tágabb értelemben vett kereskedelmi vállalkozás ettől független teljesítménye.

(7) Minden hitelkötelezettséget, amelyet nem rendeltek hozzá az (1) bekezdés a), b), és d)–f) pontjában említett kitétségi osztályokhoz, az azon bekezdés c) pontjában említett kitétségi osztályhoz kell hozzárendelni.

(8) Az (1) bekezdés g) pontjában említett kockázati osztályba fel kell venni a lízingbe vett vagyontárgyak maradványértékét, ha nem tartozik a VII. melléklet 3. részének 4. pontjában meghatározott lízingkitétségek közé.

(9) A hitelintézet által a kitétségek különböző kitétségi osztályokba való sorolásához használt módszertannak az idők folyamán megfelelőnek és következetesnek kell lennie.

87. cikk

(1) A hitelkockázatra vonatkozó kockázattal súlyozott kitétségszámításokat a 86. cikk (1) bekezdésének a)–e) vagy g) pontjában említett kitétségi osztályok egyikébe tartozó kitétségek esetén a VII. melléklet 1. részének 1–27. pontjával összhangban kell kiszámítani, amennyiben azokat nem vonták le a szavatolótőkéből.

(2) A vásárolt követelések behajtható összegének kockázatára vonatkozó kockázattal súlyozott kitétségszámításokat a VII. melléklet 1. részének 28. pontja szerint kell kiszámítani. Amennyiben a hitelintézetnek a nemteljesítési kockázatra és a vásárolt követelés behajtható összegének kockázatára vonatkozó vásárolt követeléseket illetően teljes mértékben folyamodhat a vásárolt követelések eladójához, nem kell alkalmazni a 87. és 88. cikkeket a vásárolt követelésekre vonatkozó rendelkezéseit. Ezzel szemben a kitétségszámítás fedezettel biztosított kitétségszámításoként kezelhető.

(3) A hitelkockázattal és a behajtható összegre vonatkozó kockázattal kapcsolatos kockázattal súlyozott kitétségszámítások számításának a szóban forgó kitétségszámításokkal kapcsolatos paramétereken kell alapulnia. Ezek közé tartozik a nemteljesítés valószínűsége (PD), a nemteljesítéskori veszteségráta (LGD), a lejárat (M) és a kitétségszámítás kitétségi értéke. A PD-t és LGD-t külön és együttesen is figyelembe lehet venni, a VII. melléklet 2. részével összhangban.

(4) A (3) bekezdéstől eltérve a hitelkockázatra vonatkozó kockázattal súlyozott kitétségszámításokat a 86. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett kitétségi osztályba tartozó összes kitétségszámítás esetén a VII. melléklet 1. részének 17–26. pontjával összhangban kell kiszámítani az illetékes hatóságok jóváhagyása mellett. Az illetékes hatóságok csak akkor engedélyezik a hitelintézetnek a VII. melléklet 1. részének 25. és 26. pontjában ismertetett módszer használatát, ha a hitelintézet teljesíti a VII. melléklet 4. része 115–123. pontjának minimum követelményeit.

(5) A (3) bekezdéstől eltérve a különleges ügyletek finanszírozása miatt felmerülő kitétségszámítások kockázattal súlyozott kitétségszámítások értékei kiszámíthatók a VII. melléklet 1. részének 6. pontjával összhangban. Az illetékes hatóságok útmutatást tesznek közzé arról, hogy a hitelintézeteknek hogyan kell hozzárendelniük a kockázati

súlyokat a VII. melléklet 1. részének 6. pontja szerinti különleges ügyletek finanszírozása miatt felmerülő kitétségekhez, és jóváhagyják a hitelintézetek hozzárendelési módszertanát.

(6) A 86. cikk (1) bekezdésének a)–d) pontjában említett kitétségi osztályokba tartozó kitétségek esetén a hitelintézetek a PD-kre saját becsléseket tesznek, a 84. cikkel és a VII. melléklet 4. részével összhangban.

(7) A 86. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett kitétségi osztályba tartozó kitétségek esetén a hitelintézetek az LGD-kre és a hitelegyenértékesítési faktorokra saját becsléseket tesznek, a 84. cikkel és a VII. melléklet 4. részével összhangban.

(8) A 86. cikk (1) bekezdésének a)–c) pontjában említett kitétségi osztályokba tartozó kitétségek a hitelintézeteknek a VII. melléklet 2. részének 8. pontjában ismertetett LGD értékeket, valamint a VII. melléklet 3. része 9. pontjának a)–c) pontjában ismertetett hitelegyenértékesítési faktorokat kell alkalmazniuk.

(9) A (8) bekezdéstől eltérve, a 86. cikk (1) bekezdésének a)–c) pontjában említett kitétségi osztályokba tartozó összes kitétségszámítás esetén az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézeteknek, hogy az LGD-kre és a hitelegyenértékesítési faktorokra saját becsléseket használjanak a 84. cikkel és a VII. melléklet 4. részével összhangban.

(10) Az értékpapírosított kitétségek és a 86. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett kitétségi osztályba tartozó kitétségek esetén a kockázattal súlyozott kitétségszámításokat a 4. alszakasszal összhangban kell kiszámítani.

(11) Amennyiben egy kollektív befektetési formában (KBF) megjelenő kitétségek teljesítik a VI. melléklet 1. részének 77–78. pontjában ismertetett kritériumokat és a hitelintézet számára ismeretesek a KBF alapját képező kitétségszámítások, a hitelintézet megvizsgálja ezen alap kitétségszámításokat, hogy a kockázattal súlyozott kitétségszámításokat és a várható veszteség értékeket az ezen alszakaszban ismertetett módszerekkel összhangban számíthassa ki.

Amennyiben a hitelintézet nem teljesíti az ezen alszakaszban ismertetett módszerek használatának feltételeit, a kockázattal súlyozott kitétségszámításokat és a várható veszteség értékeket a következő módszerekkel összhangban kell kiszámítani:

a) a 86. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett kitétségi osztályba tartozó kitétségek esetén a VII. melléklet 1. részének 19–21. pontjában ismertetett módszer. Ha e célból a hitelintézet nem tud különbséget tenni a nem-tőzsdei, tőzsdei és egyéb részvényjellegű kitétségek között, az érintett kitétségszámításokat, mint egyéb részvényjellegű kitétségszámításokat kezelik;

b) minden más, valamely kitétségszámítás alapját képező kitétségszámítás esetén az 1. alszakaszban ismertetett módszer, a következő módosítások mellett:

i. a kitétségszámításokat a megfelelő kitétségi osztályhoz rendelik, a kitétségszámítások azon hitelminőségi besorolás kockázati súlyát kapják, amely közvetlenül azon hitelminőségi besorolás felett található, amelyet a kitétségszámításokhoz rendes körülmények között rendelnének; és

- ii. a magasabb hitelminőségi besorolású kitétségek, amelyek rendes körülmények között 150 %-os kockázati súlyt kapnának, 200 %-os kockázati súlyt kapnak.

(12) Amennyiben egy kollektív befektetési formában megjelenő kitétségek nem teljesítik a VI. melléklet 1. részének 77–78. pontjában ismertetett kritériumokat, és a hitelintézet számára nem ismeretes a KBF alapját képező összes kitétsége, a hitelintézet megvizsgálja az alap kitétségeket, és a kockázattal súlyozott kitétség értékeket, valamint a várható veszteség értékeket a VII. melléklet 1. részének 19–21. pontjában ismertetett módszerrel számítja ki. Ha e célból a hitelintézet nem tud különbséget tenni a nem-tőzsdei, a tőzsdei és egyéb részvényjellegű kitétségek között, az érintett kitétségeket mint egyéb részvényjellegű kitétségeket kezeli. E célból a nem részvényjellegű kitétségeket megtestesítő kitétségeket a VII. melléklet 1. részének 19. pontjában ismertetett osztályok (nem-tőzsdei, tőzsdei vagy egyéb részvényjellegű kitétségek) egyikéhez kell hozzárendelni, az ismeretlen kitétségeket pedig az egyéb részvényjellegű kitétségek osztályba kell sorolni.

A fent leírt módszer alternatívájaként a hitelintézetek harmadik felet is megbízhatnak a kockázattal korrigált átlagos kitétségértékeknek a KBF-k alapját képező kitétsége alapján a következő módszerek egyikével összhangban történő kiszámításával és az eredmények jelentésével, vagy a számításokat maguk is elvégezhetik, amennyiben megfelelően biztosított a számítás és a jelentés pontossága:

- a) a 86. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett kitétségi osztályba tartozó kitétségek esetén a VII. melléklet 1. részének 17–19. pontjában ismertetett módszer. Ha e célból a hitelintézet nem tud különbséget tenni a nem-tőzsdei, tőzsdei és egyéb részvényjellegű kitétségek között, az érintett kitétségeket mint egyéb részvényjellegű kitétségeket kezeli; vagy
- b) minden más alapkitétség esetén az 1. alszakaszban ismertetett módszer, a következő módosítások mellett:
- i. a kitétségeket a megfelelő kitétségi osztályhoz rendelik, a kitétségek azon hitelminőségi besorolás kockázati súlyát kapják, amely közvetlenül azon hitelminőségi besorolás felett található, amelyet a kitétségekhez rendszeren körülmények között rendelnek; és
- ii. a magasabb hitelminőségi besorolású kitétségekhez, amelyek rendes körülmények között 150 %-os kockázati súlyt kapnának, 200 %-os kockázati súlyt rendelnek.

88. cikk

(1) A 86. cikk (1) bekezdésének a)–e) pontjában említett kitétségi osztályok egyikébe tartozó kitétségek esetén a várható veszteség értékeket a VII. melléklet 1. részének 29–35. pontjában ismertetett módszerekkel összhangban kell kiszámítani.

(2) A várható veszteségértékek VII. melléklet 1. részének 27–33. pontjával összhangban történő kiszámításának ugyanazokra a bemeneti PD-, LGD-szám adatokra, valamint valamennyi

kockázat esetén a 87. cikkel összhangban a kockázattal súlyozott kitétség értékek kiszámítására használt kitétségértékre kell alapulnia. Olyan behajthatatlan követelések miatti veszteségek esetén, ahol a hitelintézetek saját LDG-becsléseiket veszik alapul, a várható veszteségre (EL-érték) a hitelintézet azon legpontosabb becslésének (EL_{BE}) felel meg, amely a behajthatatlan követelés miatti veszteségre vonatkozik a VII. melléklet 4. részének 80. pontja szerint.

(3) Az értékpapírosított kitétségek esetén a várható veszteségértékeket a 4. alszakasszal összhangban kell kiszámítani.

(4) A 86. cikk (1) bekezdésének g) pontjában említett kitétségi osztályba tartozó kitétségek esetén a várható veszteségérték nulla.

(5) A behajtható összegre vonatkozó kockázat várható veszteségértékeit a VII. melléklet 1. részének 35. pontjában ismertetett módszerekkel összhangban kell kiszámítani.

(6) A 87. cikk (11) és (12) bekezdésében említett kitétségek esetén a várható veszteségértékeket a VII. melléklet 1. részének 29–35. pontjában ismertetett módszerekkel összhangban kell kiszámítani.

89. cikk

(1) Az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően azok a hitelintézetek, amelyeknek egy vagy több kitétségi osztályra nézve engedélyezett az IRB módszer használata a kockázattal súlyozott kitétségértékek és a várható veszteségértékek kiszámítása során, az 1. alszakaszt alkalmazhatják a következőkre:

- a) a 86. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett kitétségi osztály, amennyiben a jelentős ügyfelek száma korlátozott és a hitelintézet számára indokolatlan terhet jelentene minősítési rendszer bevezetése ezen ügyfelekre nézve;
- b) a 86. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett kitétségi osztály, amennyiben a jelentős ügyfelek száma korlátozott és a hitelintézet számára indokolatlan terhet jelentene minősítési rendszer bevezetése ezen ügyfelekre nézve;
- c) kitétségek nem jelentős üzleti egységekben, valamint kitétségi osztályok, amelyek a méret és az észlelt kockázati profil tekintetében lényegtelenek;
- d) a székhely szerinti tagállam központi kormányzataival, valamint azok regionális kormányzataival, helyi hatóságaival és közigazgatási szerveivel szembeni kitétségek, amennyiben:
- i. külön közszabályozás miatt a kitétség tekintetében nincs különbség a központi kormányzattal szembeni kitétségek és az egyéb kitétségek között; és
- ii. a központi kormányzattal szembeni kockázatokhoz az 1. alszakasz szerint 0 %-os kockázati súly tartozik;

e) a hitelintézet olyan ügyféllel szembeni kitétségei, amely neki anyavállalata, leányvállalata vagy anyavállalatának leányvállalata, feltéve, hogy az ügyfél intézmény vagy pénzügyi holdingtársaság, pénzügyi intézmény, vagyon-

kezelő társaság vagy kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás, amelyre megfelelő prudenciális követelmények vonatkoznak vagy egy olyan vállalkozás, amelynél a 83/349/EGK irányelv 12. cikkének (1) bekezdése szerinti kapcsolat áll fenn, valamint olyan, hitelintézetek közötti kitettség, amely megfelel a 80. cikk (8) bekezdésében foglalt követelményeknek;

- f) olyan szervezetekkel szembeni részvényjellegű kitettségek, amelyek hitelkötelezettségei az 1. alszakasz szerint 0 % kockázati súlyt kapnak (ideértve azokat a köztámogatásban részesülő szervezeteket, amelyeknél alkalmazható a nulla kockázati súly);
- g) a gazdaság meghatározott ágazatainak előmozdítására irányuló jogalkotási programok keretében felmerült olyan részvényjellegű kitettségek, amikor is a hitelintézet jelentős támogatást kap a részesedés megszerzésére, és ami magában foglalja a kormányzati felvigyázás bizonyos formáját és a tőkerészesedés-befektetések megszorításait. Ez a kizárás az eredeti szavatolótőke 10 %-ának és a kiegészítő szavatolótőkének az összegére korlátozódik;
- h) a VI. melléklet 1. részének (40) bekezdése szerinti kitettségek, amelyek teljesítik az ott felsorolt feltételeket; vagy
- i) állami és állam által viszontbiztosított garanciák a VIII. melléklet 2. rész 19. pontja értelmében.

Ez a bekezdés nem akadályozza meg az egyéb tagállamok illetékes hatóságait abban, hogy engedélyezzék az 1. alszakasz szabályainak alkalmazását olyan részvényjellegű kitettségek esetében, amelyek ilyen módon történő kezelése más tagállamokban engedélyezett.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában lényegesnek kell tekinteni a hitelintézet részvényjellegű kitettségi osztályát, ha azok összeített értéke – figyelmen kívül hagyva az (1) bekezdés g) pontjában említett, az állami programok keretében felmerült részvényjellegű kitettségeket – átlagosan az előző évhet viszonyítva meghaladja a hitelintézet szavatolótőkéje 10 %-át. Ez a határérték a hitelintézet szavatolótőkéjének 5 %-a, ha a részvényjellegű kitettségek száma 10 egyedi részesedésnél kevesebb.

3. alszakasz

Hitelkockázat-mérséklés

90. cikk

Ezen alszakasz alkalmazásában a „hitelt nyújtó hitelintézet” azt a hitelintézetet jelenti, amelyik a kérdéses kitettséggel rendelkezik, függetlenül attól, hogy az hitelből ered-e vagy sem.

91. cikk

A 78–83. cikk szerinti sztenderd módszert vagy a 84–89. cikk szerinti IRB módszert használó, de a 87–88. cikk értelmében az LGD-re és a hitelegyenértékesítési faktorokra tett saját becsléseket nem alkalmazó hitelintézetek ezen alszakasszal összhangban hitelkockázat-mérséklést érvényesíthetnek a kockázattal súlyozott kitettségértékek számítása során a 75. cikk a) pontja alkalmazásának céljából vagy adott esetben a várható

veszteségértékek számításakor az 57. cikk q) pontjában és a 63. cikk (3) bekezdésében említett számítás alkalmazásának céljából.

92. cikk

(1) A hitelkockázattal szembeni fedezet biztosítására használt módszernek a hitelt nyújtó hitelintézet által foganatosított intézkedésekkel és lépésekkel, valamint az általa végrehajtott eljárások és szabályzatok által valamennyi érintett tagállamban jogi hatállyal bírónak kell lennie és érvényesíthető hitelkockázat-fedezeti szabályozást kell eredményeznie.

(2) A hitelt nyújtó hitelintézet a hitelkockázat-fedezeti szabályozás hatékonyságának biztosítására és a kapcsolódó kockázatok kezelésére megfelelő lépéseket tesz.

(3) Az előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet esetén csak olyan eszközök ismerhetők el biztosítékként, amelyek eléggé likvidék és értékük az idők során eléggé stabil ahhoz, hogy a kockázattal súlyozott kitettségértékek kiszámítására használt módszerre és az engedélyezhető elismerés mértékére tekintettel megfelelő bizonyosságot biztosítsanak az elért hitelkockázat-fedezetet illetően. Kizárólag a VIII. melléklet 1. részében ismertetett eszközök ismerhetők el.

(4) Az előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet esetén a hitelt nyújtó hitelintézetnek jogában áll előre meghatározott időközönként likvidálnia vagy megtartania a védelmet biztosító eszközöket az adós, vagy adott esetben a biztosíték kezelőjének nem teljesítése, fizetési képtelensége vagy csődje vagy az ügyleti dokumentációkban ismertetett egyéb hitel-esemény esetén. A biztosítékként használt eszközök értéke és az adós hitelminősítése között nem lehet aránytalanul magas a korreláció foka.

(5) Az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet esetén csak akkor ismerhető el a kötelezettségvállalás, ha az azt nyújtó fél eléggé megbízható és a hitelkockázattal szembeni védelmet biztosító megállapodásnak valamennyi érintett tagállamban jogi hatálya van és végrehajtható, így a kockázattal súlyozott kitettségértékek kiszámítására használt módszerre és az engedélyezhető elismerés mértékére tekintettel megfelelő bizonyosság biztosított az elért hitelkockázat fedezetet illetően. E célból kizárólag a VIII. melléklet 1. részében ismertetett hitelkockázattal szembeni védelmet nyújtó személyek és hitelkockázattal szembeni védelmet biztosító megállapodás típusok jöhetnek szóba.

(6) A VIII. melléklet 2. részében ismertetett minimumkövetelményeknek meg kell felelni.

93. cikk

(1) Amennyiben a 92. cikk követelményei teljesülnek, a kockázattal súlyozott kitettségértékek és adott esetben a várható veszteség értékek számítása módosítható a VIII. melléklet 3–6. részével összhangban.

(2) Az a kitettség, amelyre nézve hitelkockázat-mérséklés történt, nem eredményezhet a kockázattal súlyozott kitettségérték vagy a várható veszteségérték tekintetében magasabb értéket, mint az egyébként azonos kitettség, amelyre nézve nem történt hitelkockázat-mérséklés.

(3) Amennyiben a kockázattal súlyozott kitettség érték már figyelembe veszi a hitelkockázattal szembeni fedezetet a 78–83. vagy a 84–89. cikk alapján, úgy a hitelkockázattal szembeni fedezet a továbbiakban nem ismerhető el ezen alszakasz szerint.

4. alszakasz

Értékpapírosítás

94. cikk

Amennyiben a hitelintézet olyan kitettségi osztályra nézve használja az 78–83. cikkben ismertetett sztenderd módszert a kockázattal súlyozott kitettségértékek kiszámításakor, amelyhez a 79. cikk szerint az értékpapírosított kitettségeket rendelnek, úgy az értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitettségértékét a IX. melléklet 4. részének 1–36. pontjával összhangban számítja ki.

Minden más esetben a IX. melléklet 4. részének 1–5. és 37–76. pontjával összhangban számítja ki a kockázattal súlyozott kitettség értékét.

95. cikk

(1) Amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező hitelintézettől jelentős, értékpapírosított kitettségekből származó hitelkockázat továbbítására került sor a IX. melléklet 2. részének feltételeivel összhangban, akkor ez a hitelintézet:

- a) hagyományos értékpapírosítás esetén kizárhatja a kockázattal súlyozott kitettség értékek és adott esetben a várható veszteség értékek számításából azokat a kitettségeket, amelyeket értékpapírosított; és
- b) szintetikus értékpapírosítás esetén az értékpapírosított kitettségek tekintetében a kockázattal súlyozott kitettségértékeket és adott esetben a várható veszteségértékeket a IX. melléklet 2. részével összhangban számíthatja.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés alkalmazandó, az értékpapírosítást kezdeményező hitelintézet a IX. mellékletben az értékpapírosításba bevonható pozíciókra vonatkozóan előírt kockázattal súlyozott kitettségértékeket köteles kiszámítani.

Amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező hitelintézetnek nem sikerül jelentős mértékű hitelkockázatot továbbítania az (1) bekezdéssel összhangban, úgy egy olyan pozícióra nézve sem kell kiszámítani a kockázattal súlyozott kitettségértéket, amely szerepelhet az érintett értékpapírosításban.

96. cikk

(1) Az értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitettségértékének kiszámítására a kockázati súlyokat a pozíció kitettségi értékéhez kell rendelni a IX. melléklettel összhangban, a pozíció hitelminőségének alapján, amely megállapítható egy külső hitelminősítő intézmények hitelminősítésének segítségével vagy a IX. mellékletben ismertetett egyéb módon.

(2) Amennyiben az értékpapírosításban különböző tranche-ekkel azembeni kitettség áll fenn, minden egyes tranche-sal szembeni kitettséget külön értékpapírosítási pozíciónak kell tekinteni. Az értékpapírosítási pozíciók esetén a hitelkockázat elleni fedezetet nyújtókat úgy kell tekinteni, hogy azok pozíciókkal rendelkeznek az értékpapírosításban. Az értékpapírosítási pozíciókhoz tartoznak az olyan értékpapírosításból fakadó kitettségek, amelyek származtatott kamatláb- vagy devizaüyletből származnak.

(3) Amennyiben az értékpapírosítási pozíció előre rendelkezésre bocsátott vagy előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgya, az arra a pozícióra alkalmazandó kockázati súlyt módosítani lehet a 90–93. cikkel összhangban, a IX. mellékletet is figyelembe véve.

(4) Az 57. cikk r) pontjára és a 66. cikk (2) bekezdésére is figyelemmel a kockázattal súlyozott kitettségértéket be kell vonni a hitelintézet kockázattal súlyozott kitettségértékeinek teljes összegébe a 75. cikk a) pontja alkalmazásában.

97. cikk

(1) Külső hitelminősítő intézmények hitelminősítése csak akkor használható egy értékpapírosítási pozíció kockázati súlyának meghatározására a 96. cikkel összhangban, ha a külső hitelminősítő intézményt az illetékes hatóságok e rendeletés tekintetében elismerték (a továbbiakban: elismert külső hitelminősítő intézmény).

(2) Az illetékes hatóságok csak akkor ismerik el a külső hitelminősítő intézményt az (1) bekezdés alkalmazásának céljából, ha a VI. melléklet 2. részének technikai kritériumait figyelembe véve meggyőződtek arról, hogy az megfelel a 81. cikkben megállapított követelményeknek, és az értékpapírosítás terén bizonyította képességeit, amit az erőteljes piac általi elfogadottság támaszthat alá.

(3) Ha egy tagállam illetékes hatóságai elismernek egy külső hitelminősítő intézményt az (1) bekezdés alkalmazásának céljából, a többi tagállam illetékes hatóságai elismerhetik ezt a külső hitelminősítő intézményt saját értékelési eljárásuk lefolytatása nélkül.

(4) Az illetékes hatóságok nyilvánosságra hozzák az elismerési eljárás magyarázatát, valamint az elismert külső hitelminősítő intézmények listáját.

(5) Az (1) bekezdés érdekében történő alkalmazáshoz az elismert külső hitelminősítő intézmény hitelminősítésének meg kell felelnie a hitelesség és átláthatóság IX. melléklet 3. részében megnevezett elveinek.

98. cikk

(1) A kockázati súlyok értékpapírosítási pozíciókra való alkalmazásának céljából az illetékes hatóságok meghatározzák, hogy a IX. mellékletben ismertetett melyik hitelminőségi besoroláshoz kell hozzárendelni az elismert külső hitelminősítő intézmény megfelelő hitelminősítéseit. Ezeknek a megállapításoknak tárgyilagosságnak és következetesnek kell lenniük.

(2) Amikor egy tagállam illetékes hatóságai az (1) bekezdés alapján megállapítást tettek, a többi tagállam illetékes hatóságai elismerhetik azt a megállapítást anélkül, hogy saját megállapítást tennének.

99. cikk

A hitelintézet kockázattal súlyozott kitettségértékeinek 96. cikk szerinti kiszámítása során a külső hitelminősítő intézmény hitelminősítései használatának következetesnek kell lennie és összhangban kell állnia a IX. melléklet 3. részével. A hitelminősítéseket nem szabad szelektív módon használni.

100. cikk

(1) A lejárat előtti visszaadást lehetővé tevő záradékkal rendelkező rulírozó megállapodásból származó kitétségek értékpapírosítása esetén az értékpapírosítást kezdeményező hitelintézet a IX. melléklettel összhangban kiegészítő, kockázattal súlyozott kitétség értéket köteles kiszámítani a lejárat előtti visszaadás lehetőségét biztosító kikötés alkalmazásának eredményeként emelkedő hitelkockázat kockázata miatt.

(2) Ezen alkalmazásban a rulírozó megállapodásból származó kitétség olyan kitétség, amelynél az ügyfelek kintlévőségének egyenlegei az ügyfelek hitelfelvételi és visszafizetési döntéseinek megfelelően a megállapodott értékhatáron belül ingadozhatnak, a lejárat előtti visszaadást lehetővé tevő rendelkezés pedig olyan záradék a szerződésben, amely meghatározott események bekövetkeztekor előírja a befektető pozícióinak visszafizetését a kibocsátott értékpapírok eredetileg meghatározott lejáratá előtt.

101. cikk

(1) A befektetők potenciális vagy tényleges veszteségei csökkentésének érdekében az értékpapírosítást kezdeményező, amely egy értékpapírosítás vonatkozásában a 95. cikk szerint számította ki a kockázattal súlyozott kitétségértékét, vagy egy értékpapírosítási programot kezelő hitelintézet nem nyújthat segítséget az értékpapírosításhoz a szerződéses kötelezettségeit meghaladóan.

(2) Ha az értékpapírosítást kezdeményező vagy az értékpapírosítási programot kezelő hitelintézet az értékpapírosítás tekintetében nem felel meg az (1) bekezdésnek, az illetékes hatóság előírja számára, hogy valamennyi értékpapírosított kitétségre nézve legalább annyi tőkét kell tartalékolnia, mintha azokat nem értékpapírosították volna. A hitelintézet nyilvánosságra hozza, hogy szerződésen kívüli támogatást nyújtott, és ismerteti ennek a szabályozói tőkére gyakorolt hatását.

4. szakasz

A működési kockázat minimum szavatolótőke-követelményei

102. cikk

(1) Az illetékes hatóságok előírják a hitelintézetek számára, hogy szavatolótőkével rendelkezzenek a működési kockázattal szemben a 103., 104. és 105. cikkben ismertetett módszerekkel összhangban.

(2) A (4) bekezdés sérelme nélkül, a 104. cikkben ismertetett módszert használó hitelintézetek nem térhetnek vissza a 103. cikkben ismertetett módszer használatára, kivéve azt az esetet, amikor annak oka megfelelően alátámasztott és azt az illetékes hatóságok jóváhagyták.

(3) A (4) bekezdés sérelme nélkül, a 105. cikkben ismertetett módszert használó hitelintézetek nem térhetnek vissza a 103. vagy 104. cikkben ismertetett módszer használatára, kivéve azt az esetet, amikor annak oka megfelelően alátámasztott és azt az illetékes hatóságok jóváhagyták.

(4) Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézeteknek a módszerek kombinált használatát, a X. melléklet 4. részével összhangban.

103. cikk

Az alapvető mutató módszere szerint a működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény a megfelelő mutató egy bizonyos százaléka a X. melléklet 1. részében ismertetett paraméterekkel összhangban.

104. cikk

(1) A sztenderd módszer szerint a hitelintézetek tevékenységeiket üzletágak szerint bontják meg, a X. melléklet 2. részében ismertetett módon.

(2) Mindegyik üzletágra nézve a hitelintézetek a működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelményt a megfelelő mutató egy bizonyos százalékaként számítják ki a X. melléklet 2. részében ismertetett paraméterekkel összhangban.

(3) Bizonyos feltételek mellett egyes üzletágakra nézve az illetékes hatóságok a X. melléklet 2. részének (5)–(11) bekezdése szerint engedélyezhetik a hitelintézetnek egy alternatív irányadó mutató használatát a működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény megállapítására.

(4) A sztenderd módszer szerint a működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény minden egyes üzletág működési kockázatára vonatkozó tőkekövetelmények összege.

(5) A sztenderd módszerre vonatkozó paramétereket a X. melléklet 2. része határozza meg.

(6) A sztenderd módszert akkor használhatják a hitelintézetek, ha teljesítik a X. melléklet 2. részében ismertetett kritériumokat.

105. cikk

(1) A hitelintézetek a fejlett mérési módszert használhatják a saját, a működési kockázat mérésére szolgáló rendszereik alapján, feltéve, hogy az illetékes hatóság kifejezetten jóváhagyja az érintett modellek használatát a szavatolótőke-követelmény kiszámítására.

(2) A hitelintézeteknek bizonyítaniuk kell az illetékes hatóságoknak, hogy teljesítik a X. melléklet 3. részében ismertetett minősítési kritériumokat.

(3) Ha a fejlett mérési módszer alkalmazását az EU-szintű hitelintézet anyavállalat és annak leányvállalatai vagy az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat leányvállalatai tervezik, a különböző jogalanyok illetékes hatóságainak szorosan együtt kell működniük a 129–132. cikk rendelkezéseinek megfelelően. Az alkalmazás során figyelembe kell venni a X. melléklet 3. részében felsoroltakat.

(4) Amennyiben egy EU-szintű hitelintézeti anyavállalat és annak leányvállalatai vagy egy EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat és leányvállalatai egységes fejlett mérési módszert alkalmaznak, az illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy a X. melléklet 3. részének minősítési kritériumait az anyavállalat és annak leányvállalatai együttesen teljesítsék.

5. szakasz

Nagykockázatok vállalása

106. cikk

(2) A „kítettések” e szakasz alkalmazásában, a 3. szakasz 1. alszakaszában említett bármely eszköz és mérlegen kívüli tétel az ott előírt kockázati súlyok vagy kockázati fokozatok alkalmazása nélkül értendőek.

A IV. mellékletben említett tételekből származó kockázatokat a III. mellékletben leírt módszerek valamelyike alapján kell kiszámítani. E szakasz céljából a III. melléklet 2. részének 2. pontját is kell alkalmazni.

Az illetékes hatóságok hozzájárulásával a szavatolótőke által teljes mértékben fedezett elemek kizárhatók a kítettések meghatározásából, feltéve hogy az ilyen tőkeelemek nem szerepelnek a hitelintézet szavatolótőkéjében a 75. cikk alkalmazásának céljából vagy más olyan ellenőrző mutatók kiszámításában, amelyekről ez az irányelv és más közösségi jogszabályok rendelkeznek.

(2) A kítettések nem foglalják magukban:

- a) devizaügyletek esetében azokat a kítettéseket, amelyek a szokásos elszámolási eljárás során a fizetést követő 48 órán belül merülnek fel; vagy
- b) értékpapírok vásárlását vagy eladását célzó ügyletek esetében azokat a kítettéseket, amelyek a szokásos elszámolás során a fizetést vagy az értékpapírok szállítását követő – a korábbi eseménytől számított – 5 munkanapon belül merülnek fel.

107. cikk

E szakasz alkalmazásában a „hitelintézet” fogalma a következőkre terjed ki:

- a) a hitelintézet, beleértve annak harmadik országban lévő fióktelepeit; és
- b) minden olyan magán- vagy állami vállalkozás, beleértve annak fióktelepeit, amely megfelel a hitelintézet meghatározásának, és amelyet egy harmadik országban engedélyeztek.

108. cikk

Egy hitelintézet esetében a kítették egy ügyfélhez vagy az egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjához kapcsolódóan akkor tekinthető nagykockázatvállalásnak, ha értéke eléri vagy meghaladja a szavatolótőke 10 %-át.

109. cikk

Az illetékes hatóságok előírják, hogy minden hitelintézetnek megbízható igazgatási és számviteli eljárásokkal, valamint megfelelő belső ellenőrzési mechanizmusokkal kell rendelkeznie ezen irányelvvel összhangban az összes nagykockázat vállalásának és azok későbbi változásainak megállapítása és nyilvántartása céljából, valamint a kítettések figyelemmel kísérése érdekében,

az egyes hitelintézetek saját kockázatkezelési stratégiájának fényében.

110. cikk

(1) A hitelintézet minden nagykockázatot bejelent az illetékes hatóságoknak.

A tagállamok úgy rendelkeznek, hogy a jelentést – belátásuk szerint – az alábbi két módszer valamelyike szerint kell teljesíteni:

- a) évente legalább egyszeri jelentéskészítés az összes nagykockázatról, továbbá az újonnan felmerülő összes nagykockázat vállalásáról és a már fennálló nagykockázatoknak a legutóbbi jelentéshez képest legalább 20 %-os mértékű növekedéséről beszámoló évközi jelentések készítése; vagy
- b) évente legalább négyszer jelentéskészítés az összes nagykockázatról.

(2) Azon eset kivételével, amikor a hitelintézetek a biztosíték elismerésére vonatkozóan a 114. cikkhez folyamodnak a kítették érték kiszámításakor a 111. cikk (1), (2) és (3) bekezdésének alkalmazása céljából, nem kell beszámolni az e cikk (1) bekezdésében megállapított módon a 113. cikk (3) bekezdésének a)-d) és f)-h) pontja szerint kivételt képező kítettégekről és az (1) bekezdés b) pontjában megállapított beszámolási gyakoriság évi két alkalomra csökkenthető a 113. cikk (3) bekezdés e) és i) pontjában, valamint a 115. és 116. cikkben említett kítettések esetében.

Amennyiben egy hitelintézet erre a bekezdésre hivatkozik, a mentességre okot adó esemény bekövetkezését követően legalább egy évig nyilvántartást vezet a felhozott indokokról, abból a célból, hogy az illetékes hatóságok meg tudják állapítani, hogy az indokolt-e vagy sem.

(3) A tagállamok előírhatják a hitelintézetek számára, hogy elemezzék a biztosíték nyújtójával szembeni kockázatot a lehetséges koncentráció tekintetében, és szükség esetén intézkedéseket tegyenek, illetve bármilyen jelentős megállapításról tájékoztatják az illetékes hatóságokat.

111. cikk

(1) A hitelintézet nem vállalhat olyan kockázatot egy ügyfél vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportja tekintetében, amelynek értéke meghaladja a szavatolótőke 25 %-át.

(2) Amennyiben az ügyfél vagy az egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportja a hitelintézeti anyavállalata vagy leányvállalata és/vagy az említett anyavállalat egy vagy több leányvállalata, az (1) bekezdésben megállapított százalékos arányt 20 %-ra kell csökkenteni. A tagállamok ugyanakkor mentesíthetik az ilyen ügyfelekkel kapcsolatban vállalt kockázatokat a 20 %-os korlátozás alól, amennyiben más intézkedésekkel vagy eljárásokkal gondoskodnak az ilyen kockázatok különleges figyelemmel kíséréséről. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot és az Európai Bankbizottságot az ilyen intézkedések vagy eljárások tartalmáról.

(3) A hitelintézet által vállalt nagykockázatok összértéke nem haladja meg a szavatolótőke 800 %-át.

(4) A hitelintézetnek mindenkor be kell tartania az (1), (2) és (3) bekezdésben megállapított korlátozásokat kockázatvállalásával kapcsolatban. Ha kivételes esetben a kockázatok meghaladják ezeket a korlátozásokat, ennek tényét haladéktalanul jelenteni kell az illetékes hatóságoknak, amelyek, ha a körülmények lehetővé teszik, korlátozott tartamú időt biztosítanak a hitelintézetnek a határértékek elérésére.

112. cikk

(1) A 113–117. cikk alkalmazásában a „garancia” magában foglalja a 90–93. cikk alapján elismert hitelderivatívákat a hitelkockázati eseményhez kapcsolt értékpapírok kivételével.

(2) A (3) bekezdésre is figyelemmel, amelynek 113–117. cikke alapján az előre rendelkezésre bocsátott vagy előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet elismerése engedélyezhető, az elismerettséghez teljesíteni kell az elismertségi és egyéb minimumkövetelményeket, amelyeket a 90–93. cikk ismertet a 78–83. cikk szerinti kockázattal súlyozott kitétségi értékek kiszámításának alkalmazása céljából.

(3) Amennyiben egy hitelintézet a 114. cikk (2) bekezdését alkalmazza, a hitelkockázattal szembeni fedezet elismerésére a 84–89. cikk szerinti megfelelő követelmények vonatkoznak.

113. cikk

(1) A tagállamok a 111. cikkben foglaltaknál szigorúbb korlátozásokat is megállapíthatnak.

(2) A tagállamok teljes egészében vagy részlegesen kivonhatják a 111. cikk (1), (2) és (3) bekezdés alkalmazása alól a hitelintézet által az anyavállalatával, annak leányvállalatával vagy saját leányvállalatával kapcsolatban vállalt kockázatokat, amennyiben ezekre a vállalatokra – ennek az irányelvnek, vagy harmadik országban hatályos egyenértékű normáknak megfelelően – kiterjed a hitelintézetre vonatkozó összevont alapú felügyelet.

(3) A tagállamok teljesen vagy részlegesen kivonhatják a 111. cikk alkalmazása alól a következő kitétségeket:

- a) követeléseket megtestesítő eszköztételek központi kormányzatokkal vagy központi bankokkal szemben, amelyekhez biztosíték hiányában 0 %-os kockázati súlyozást rendelnének a 78–83. cikk alapján;
- b) követeléseket megtestesítő eszköztételek nemzetközi szervezetekkel vagy multilaterális fejlesztési bankokkal szemben, amelyekhez biztosíték hiányában 0 %-os kockázati súlyozást rendelnének a 78–83. cikk alapján;
- c) olyan követeléseket megtestesítő eszköztételek, amelyeket központi kormányzatok, központi bankok, nemzetközi szervezetek, multilaterális fejlesztési bankok vagy közszektorbeli intézmények kifejezett garanciái biztosítanak, ahol a garanciát nyújtó szervezettel szembeni követelésekhez biztosíték hiányában 0 %-os kockázati súlyozást rendelnének a 78–83. cikk alapján;
- d) más olyan kockázatvállalások, amelyek központi kormányzatoknak, központi bankoknak, közszektorbeli intézményeknek, nemzetközi szervezeteknek vagy multilaterális fejlesztési bankoknak tulajdoníthatók, vagy amelyeket ezek az intézmények garantálnak, amelyekhez biztosíték

hiányában a 78–83. cikk alapján 0 %-os kockázati súlyozást rendelnének az azon szervezettel szembeni követelések, amely szervezetnek a kitétség tulajdonítható vagy amely szervezet a garanciát nyújtja;

- e) központi kormányzatokkal vagy központi bankokkal szemben fennálló, a fenti a) bekezdésben nem említett követeléseket és más kockázatvállalásokat megtestesítő eszköztételek, amelyeket a hitelfelvevők nemzeti valutájában denomináltak és – adott esetben – finanszíroznak;
- f) eszköztételek és más kockázatvállalások, amelyeket – az illetékes hatóságok által kielégítőnek ítélt módon központi kormányzatok vagy központi bankok, nemzetközi szervezetek, multilaterális fejlesztési bankok vagy a tagállamok regionális vagy helyi hatóságai, illetve közszektorbeli intézmények által hitelviszonyt megtestesítő értékpapír formájában kibocsátott biztosítékkal fedeznek, amely értékpapírok azok kibocsátójával szemben olyan követeléseket testesítenek meg, amelyekhez a 78–83. cikk szerint 0 %-os kockázati súlyt rendelnének;
- g) olyan eszköztételek és más kockázatok, amelyeket – az illetékes hatóságok által kielégítőnek ítélt módon – készpénzletévből álló fedezet biztosít, amelyet a hitelt nyújtó hitelintézetnél, vagy annál a hitelintézetnél helyeztek el, amely a hitelt nyújtó intézmény anya- vagy leányvállalata;
- h) olyan eszköztételek és más kockázatvállalások, amelyeket – az illetékes hatóságok által kielégítőnek ítélt módon – letéti bizonylat formájú fedezet biztosít, amelyet a hitelt nyújtó hitelintézet, vagy az a hitelintézet bocsátott ki, amely a hitelt nyújtó hitelintézeti anya- vagy leányvállalata, és amelyeket valamelyiküknél helyeztek el;
- i) intézményekkel szemben fennálló egyéves vagy rövidebb futamidejű követeléseket és más kockázatvállalásokat képviselő eszköztételek, amelyek ugyanakkor nem képezik részét a szóban forgó intézmények szavatolótőkéjének;
- j) egyéves vagy rövidebb lejáratú idejű olyan intézményekkel szembeni követeléseket és más kockázatvállalásokat megtestesítő eszköztételek, amelyek nem hitelintézetek, de megfelelnek a VI. melléklet 1. részének 85. pontjában említett feltételeknek, és amely tételek ugyanannak a bekezdésnek megfelelően biztosítottak;
- k) egyéves vagy rövidebb lejáratú idejű kereskedelmi váltók és más hasonló váltók, amelyek más hitelintézetek cégáláírását viselik;
- l) a VI. melléklet 1. részének 68–70. pontjában meghatározott fedezett kötvények;
- m) későbbi összehangolásig, a 122. cikk (1) bekezdésében említett biztosítótársaságokban birtokolt részesedések, az ilyen részesedést megszerző hitelintézet szavatolótőkéjének 40 %-áig;
- n) olyan regionális vagy központi hitelintézetekkel szemben fennálló követeléseket képviselő eszköztételek, amelyekkel a hitelt nyújtó hitelintézet a jogszabályi és alapszabályi

rendelkezéseknek megfelelően hálózati kapcsolatban áll, és amelyek az említett rendelkezések alapján a hálózaton belül a készpénz-elszámolási műveletekért felelősek;

- o) olyan kockázatok, amelyeket – az illetékes hatóságok által kielégítőnek ítélt módon – az f) pontban említett értékpapiroktól különböző értékpapírokból álló fedezet biztosít;
- p) olyan hitelek, amelyeket – az illetékes hatóságok által kielégítőnek ítélt módon – lakóingatlanra terhelt jelzálog, vagy az 1991. évi finn lakásépítő társaságokról szóló törvény szerint vagy későbbi, ezzel egyenértékű jogszabályok alapján működő finn lakásépítő társaságok részvényei biztosítanak, valamint amelyeket olyan lízingügyletek biztosítanak, amelyek alapján a lízingbeadó 100 %-ban megtartja a lízingbe adott lakóingatlan tulajdonjogát, amennyiben a lízingbe vevő nem gyakorolta vételi opcióját – minden esetben az érintett lakóingatlan értékének 50 %-áig;
- q) a következők, amennyiben azok a 78–83. cikk szerint 50 %-os kockázati súlyt kapnának, és csak az érintett ingatlan értékének 50 %-áig:
- i. irodákon vagy más üzlethelyiségekre bejegyzett jelzálogjog fedezetével, vagy olyan finn lakásépítő társaságok részvényei formájában biztosított kitettségek, amelyek az 1991. évi finn lakásépítő társaságokról szóló törvénynek vagy későbbi, azzal egyenértékű jogszabályoknak megfelelően működnek, az irodák vagy más üzlethelyiségek vonatkozásában; és
 - ii. irodákra vagy más üzlethelyiségekre irányuló ingatlanlízing-ügyletekkel kapcsolatos kitettségek;
- Az ii. pont alkalmazásának céljából a tagállamok illetékes hatóságai 2011. december 31-ig engedélyezhetik a hitelintézeteknek az érintett ingatlan értéke 100 %-ának elismerését. Az időszak végén ezt a bánásmódot felül kell vizsgálni. A tagállamok értesítik a Bizottságot, ha élnek ezzel a kedvezményes elbánással.
- r) a II. mellékletben említett közepes/alacsony kockázatú mérlegen kívüli tételek 50 %-a;
- s) az illetékes hatóságok egyetértésének függvényében a hitelgaranciáktól különböző garanciák, amelyek jogi vagy szabályozási alapon nyugszanak, és amelyeket a hitelintézeti jogállással rendelkező kölcsönös garancia-rendszerek nyújtanak tagjaiknak, és összegükre 20 %-os kockázati súlyozás vonatkozik; és
- t) a II. mellékletben említett alacsony kockázatú mérlegen kívüli tételek, amennyiben olyan megállapodás született az ügyféllel vagy az egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjával, amelynek alapján csak akkor vállalható a kockázat, ha biztosítva van, hogy az nem vezet a 111. cikk (1)–(3) bekezdése szerint érvényes határértékek túllépéséhez.

kapott készpénzt, az ügyfélnek a hitelintézet által nyújtott kölcsönöket és a hitelintézetnél elhelyezett betéteket, amelyek a 90–93. cikk alapján mérlegen belüli nettósítási megállapodás tárgyát képezik.

Az o) pont alkalmazásának céljából a biztosítékként felhasznált értékpapírokat piaci áron kell értékelni, és olyan értékkel kell bírniuk, amely meghaladja a biztosított kockázatvállalásokat, továbbá vagy a tőzsdei kereskedelemben kell részt venniük, vagy ténylegesen forgathatóknak és rendszeresen jegyzettnek kell lenniük egy olyan piacon, amely elismert hivatásos szakemberek felügyelete alatt működik, és amely lehetővé teszi – a hitelintézet székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságai szerint kielégítő módon – olyan objektív ár kialakítását, hogy az értékpapírok többletértéke bármikor ellenőrizhető legyen. Az előírt többletérték 100 %. A részvények esetében azonban 150 %, és az intézmények, a tagállamok regionális kormányai vagy helyi hatóságai – kivéve az f) alpontban említetteket – által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében, valamint a multilaterális fejlesztési bankok által kibocsátott adóslevelek – kivéve azokat, amelyekhez a 78-83. cikkek szerint 0 %-os kockázati súlyozást rendelnének – esetében 50 %. Amennyiben a kitettség lejáratára és a hitelkockázattal szembeni fedezet lejáratára között eltérés van, a biztosíték nem ismerhető el. A hitelbiztosítékként felhasznált értékpapírok nem képezhetik hitelintézetek szavatolótőkéjét.

A p) pont alkalmazásának céljából az ingatlan értékének kiszámítása – az illetékes hatóságok által kielégítőnek ítélt módon – szigorú értékelési normák alapján történik, amelyeket törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések állapítanak meg. Az értékelést évente legalább egyszer el kell végezni. A p) pont alkalmazásában a lakóingatlan olyan lakást jelent, amelyet a hitelfelvevő foglal el, vagy bérbe ad.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az s) pont szerint megadott mentesítésekről abból a célból, hogy az ne vezessen a verseny torzulásához.

114. cikk

(1) A (3) bekezdésre is figyelemmel, a kitettségek értékének a 111. cikk (1)–(3) bekezdésével összhangban történő kiszámítása céljából a tagállamok engedélyezhetik a 90–93. cikk szerinti pénzügyi biztosítékok összetett módszerét alkalmazó hitelintézetek vonatkozásában e hitelintézeteknek, hogy – a 113. cikk (3) bekezdésének f), g), h) és o) pontja szerint megengedett teljes vagy részleges mentesítések igénybe vételének alternatívájaként – a kitettség értékénél alacsonyabb értéket használjanak, amely azonban nem lehet alacsonyabb az ügyfélnek vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjával szembeni kitettségeik teljesen kiigazított kitettségi értékeinek összegénél.

Ezen alkalmazásban a „teljesen kiigazított kitettségi érték” a 90–93. cikk szerinti, a hitelkockázat-mérés, a volatilitási kiigazítások és az esetleges lejárat eltérések (E*) figyelembe vételével számított értéket jelenti.

Amennyiben ezt a bekezdést alkalmazzák egy hitelintézetre, a 113. cikk (3) bekezdésének f), g), h) és o) pontjait nem lehet a szóban forgó hitelintézményre alkalmazni.

A g) pont alá kell sorolni a hitelintézet által kibocsátott hitelkockázati eseményhez kapcsolt értékpapírhoz kapcsolódóan

(2) A (3) bekezdésre is figyelemmel, annak a hitelintézetnek, amelynek a 84–89. cikk szerint engedélyezték egy kitettségi osztály vonatkozásában az LGD-kre és hitelegyenértékesítési faktorokra vonatkozó saját becslések alkalmazását, engedélyezni lehet – amennyiben az illetékes hatóságok szerint kielégítő módon képes a pénzügyi biztosíték által a kitettségre gyakorolt hatásoknak az egyéb LGD-vonatkozású szempontoktól elkülönített becslésére – ezen hatások figyelembe vételét a kitettségek értékének számítása során, a 111. cikk (1)–(3) bekezdésének alkalmazása céljából.

Az illetékes hatóságoknak meg kell győződniük a becslések alkalmasságáról, amelyeket a hitelintézet a 111. cikk rendelkezéseinek való megfelelés céljából a kitettségi érték csökkentésére állít elő.

Amennyiben a hitelintézetnek engedélyezték a pénzügyi biztosíték hatásaira vonatkozó saját becslések használatát, úgy azt a tőkekövetelmények kalkulációjában elfogadottakkal összhangban kell tennie.

Azoknak a hitelintézetnek, amelyeknek a 84–89. cikk szerint engedélyezték egy kitettségi osztályra nézve az LGD-kre és hitelegyenértékesítési faktorokra vonatkozó saját becslések alkalmazását és amelyek kitettség értékét nem az első albekezdésben említett módszer használatával számítják ki, engedélyezni lehet az (1) bekezdésben meghatározott módszer vagy a 113. cikk (3) bekezdésének o) pontjában ismertetett mentesítés használatát a kitettségek értékének kiszámítására. A hitelintézet e két módszer közül csak az egyiket használhatja.

(3) Az a hitelintézet, amelynek engedélyezték az (1) vagy (2) bekezdésben leírt módszerek használatát a kitettségek értékének kiszámítása során a 111. cikk (1)–(3) bekezdésének alkalmazása céljából, hitelkockázat-koncentrációira vonatkozóan rendszeres stressztesztet köteles végezni, amely magában foglalja az esetlegesen igénybe vett biztosíték értékesítési értékét is.

Ezek a rendszeres stresszteszt felölelik a piaci feltételek esetleges változásaiból eredő kockázatokat, amelyek hátrányosan érinthetik a hitelintézetek szavatoló-tőke-megfelelését, valamint a biztosítékok válsághelyzet esetén történő értékesítéséből eredő kockázatokat.

A hitelintézet biztosítja a felől az illetékes hatóságokat, hogy az elvégzett megfelelőek és arányosak az ilyen kockázatok értékelésére.

Amennyiben egy stresszteszt arra utal, hogy a biztosíték értékesítési értéke alacsonyabb mint amennyit az (1) vagy értelemszerűen a (2) bekezdés szerint figyelembe lehetne venni, a biztosíték figyelembe vehető értékét ennek megfelelően csökkenteni kell a kitettségek értékének kiszámításakor a 111. cikk (1)–(3) bekezdése alkalmazásának céljából.

Ezeknek a hitelintézeteknek a következőket kell bevonniuk a koncentrációs kockázat kezelésére irányuló stratégiájukba:

- a kitettségek és azok esetleges hitelkockázattal szembeni fedezete közötti lejárat eltérésből adódó kockázatok azonosítására szolgáló szabályzatok és eljárások;
- a stresszteszt által az (1) vagy (2) bekezdés szerint realizálható értéknél alacsonyabb biztosíték értékesítési értékre vonatkozó utalások esetén alkalmazandó szabályzatok és eljárások; és
- a hitelkockázat-mérséklő technikák alkalmazásából, és különösen a nagy, közvetett hitelkockázatokból eredő (pl.

amiatt, hogy a biztosítékként elfogadott értékpapírok egyetlen kibocsátótól származnak) koncentrációs kockázattal kapcsolatos szabályzatok és eljárások.

(4) Amennyiben a biztosíték hatásait az (1) vagy (2) bekezdés feltételei szerint elismerték, a tagállamok a kitettség bármely fedezett részét kezelhetik mint a biztosíték kibocsátójának – nem az ügyfélnek – való kitettséget.

115. cikk

(1) A 111. cikk (1)–(3) bekezdésének alkalmazásában a tagállamok 20 %-os kockázati súlyozást alkalmazhatnak azokra az eszköztételekre, amelyek egy tagállam regionális kormányaival és helyi hatóságaival szembeni követeléseket testesítenek meg, amennyiben e követelések a 78–83. cikk alapján 20 %-os kockázati súlyt kapnának, valamint az ilyen kormányzatokkal és hatóságokkal szemben felmerülő vagy általuk biztosított egyéb kitettségekre, amelyekkel szemben a követelések a 78–83. cikk alapján 20 %-os kockázati súlyt kapnának.

A tagállamok azonban 0 %-ra csökkenthetik ezt a kockázati súlyozási rátát olyan eszköztételek esetében, amelyek egy tagállam regionális kormányzataival és helyi hatóságaival szembeni követeléseket testesítenek meg, amennyiben e követelések a 78–83. cikk alapján 0 %-os kockázati súlyt kapnának, valamint az ilyen kormányzatokkal és hatóságokkal szemben felmerülő vagy általuk biztosított egyéb kitettségeknél, amelyekkel szemben a követelések a 78–83. cikk alapján 0 %-os kockázati súlyt kapnának.

(2) A 111. cikk (1)–(3) bekezdésének alkalmazásában a tagállamok 20 %-os kockázati súlyozást alkalmazhatnak azokra, az intézményekkel szembeni követeléseket és velük kapcsolatos más kockázattalállásokat megtestesítő eszköztételekre, amelyek futamideje több, mint 1, de nem több, mint 3 év, valamint 50 %-os kockázati súlyozást alkalmazhatnak az intézményekkel szembeni, három évnél hosszabb lejáratú idejű követeléseket megtestesítő eszköztételekre, feltéve hogy ez utóbbiakat olyan adósságinstrumentumok testesítik meg, amelyeket intézmény bocsátott ki, és hogy ezek az adósságinstrumentumok – az illetékes hatóságok álláspontja szerint – hatékonyan forgathatók a hivatásos résztvevőkből álló piacon és ott napi árfolyamjegyzés alá esnek, illetve amelyek kibocsátását a kibocsátó intézmények származása szerinti tagállam illetékes hatóságai engedélyezték. E tételek egyike sem képezheti a szavatoló-tőke részét.

116. cikk

A 113. cikk (3) bekezdésének i) pontja és a 115. cikk (2) bekezdése alóli mentességként a tagállamok 20 %-os súlyozást alkalmazhatnak azokra az eszköztételekre, amelyek intézményekkel szembeni követelést és velük kapcsolatos kockázattalállásokat képviselnek, függetlenül azok lejáratú idejétől.

117. cikk

(1) Amennyiben egy ügyféllel kapcsolatos kockázatot harmadik fél garantál, vagy harmadik fél által kibocsátott értékpapírból álló hitelbiztosíték biztosít a 113. cikk (3) bekezdésének o) pontjában megállapított feltételek mellett, a tagállamok:

- kezelhetik úgy a kitettséget, mint ami a garantőrrel, és nem az ügyféllel kapcsolatban merült fel; vagy

b) kezelhetik úgy a kitettséget, mint ami a harmadik féllel, és nem az ügyféllel kapcsolatban merült fel, ha a 113. cikk (3) bekezdésének o) pontjában meghatározott kitettséget hitelbiztosíték garantálja az ott megállapított feltételek alapján.

(2) Amennyiben a tagállamok az (1) bekezdés a) pontjában biztosított bánásmódot alkalmazzák:

a) ha a garancia nem abban a valutában denominált, mint a kitettség, a garanciával fedezett kitettségi összeget a VIII. melléklet azon rendelkezéseivel összhangban kell kiszámítani, amelyek az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetre vonatkozó valutánem-eltérés kezeléséről szólnak;

b) a kitettség lejárat ideje és a fedezet lejárat ideje közötti eltérést a VIII. mellékletnek a lejárat eltérés kezeléséről szóló rendelkezéseivel összhangban kell kezelni; és

c) a részleges fedezés elismerhető a VIII. mellékletben ismertetett bánásmóddal összhangban.

118. cikk

Amennyiben a 69. cikk (1) bekezdése szerint a hitelintézet mentesül az e szakaszban előírt kötelezettségek egyedi vagy szubkonszolidált alapon való teljesítése alól, vagy a 70. cikk rendelkezéseit alkalmazzák tagállami hitelintézeti anyavállalatok esetében, intézkedéseket kell tenni a csoporton belüli megfelelő kockázatmegosztás biztosítása érdekében.

119. cikk

2007. december 31-ig a Bizottság jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen szakasz működéséről és szükség esetén javaslatokat is tesz.

6. szakasz

Befolyásoló részesedés a pénzügyi ágazaton kívül

120. cikk

(1) Egyetlen hitelintézet sem rendelkezhet a szavatolóitőkéjének 15 %-át meghaladó összegű befolyásoló részesedéssel olyan vállalkozásban, amely nem hitelintézet, nem pénzügyi intézmény, sem pedig olyan vállalkozás, amely a 86/635/EGK irányelv 43. cikke (2) bekezdése f) pontjának második albekezdésében említett tevékenységet folytat.

(2) A hitelintézet befolyásoló részesedéseinek összege olyan vállalkozásokban, amelyek nem hitelintézetek, pénzügyi intézmények vagy olyan vállalkozások, amelyek a 86/635/EGK irányelv 43. cikke (2) bekezdése f) pontjának második albekezdésében említett tevékenységeket folytatnak, nem haladhatja meg szavatolóitőkéjének 60 %-át.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben megállapított határértékek csak kivételes körülmények között léphetők túl. Ezekben az esetekben az illetékes hatóságok azonban előírják, hogy a hitelintézetnek vagy növelnie kell szavatolóitőkéjét, vagy azzal egyenértékű intézkedéseket kell tennie.

121. cikk

A pénzügyi újjászervezés vagy megmentési művelet során, illetve jegyzési garanciavállalás rendes folyamatában ideiglenesen birtokolt részvények, vagy amelyeket az intézmény saját neve alatt mások képviseletében birtokol, nem számítanak a befolyásoló részesedéshez a 120. cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított határértékek kiszámítása szempontjából. Azokat a részvényeket, amelyek nem minősülnek a 86/635/EGK irányelv 35. cikkének (2) bekezdése szerinti pénzügyi befektetésnek, nem kell feltüntetni.

122. cikk

(1) A tagállamoknak nem kell alkalmazniuk a 120. cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított korlátokat a 73/239/EGK és a 2002/83/EK irányelv szerinti biztosítóintézetekben, valamint a 98/78/EK irányelv szerinti viszontbiztosító intézetekben birtokolt részesedések tekintetében.

(2) A tagállamok előírhatják, hogy az illetékes hatóságoknak nem kell alkalmazniuk a 120. cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított határértékeket, amennyiben úgy rendelkeznek, hogy azokat az összegeket, amelyekkel a hitelintézet befolyásoló részesedései meghaladják a szóban forgó határértékeket, 100 %-ig fedeznie kell a szavatolóitőkének, és hogy ez utóbbit nem lehet figyelembe venni a 75. cikk szerinti kiszámítás során. Ha a 120. cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított mindkét határértéket túllépték, a nagyobb összegű túllépést kell a szavatolóitőkének fedeznie.

3. FEJEZET

A hitelintézetek értékelési folyamata

123. cikk

A hitelintézeteknek megbízható, hatékony és átfogó stratégiákkal és eljárásokkal kell rendelkezniük, amelyekkel folyamatosan értékelik és fenntartják a belső tőke azon összegét, fajtáját és eloszlását, amelyet megfelelőnek tartanak az olyan jellegű és szintű kockázatok fedezésére, amelyekkel szembesülnek vagy szembesülhetnek.

E stratégiák és eljárások rendszeres belső felülvizsgálat tárgyát képezik annak érdekében, hogy átfogóak és arányosak maradjanak az érintett hitelintézet tevékenységeinek jellegével, mértékével és összetettségével.

Felügyelet és tájékoztatás az illetékes hatóságok részéről

1. szakasz

Felügyelet

124. cikk

(1) A XI. mellékletben ismertetett technikai kritériumok figyelembe vételével az illetékes hatóságok felülvizsgálják azokat a szabályozásokat, stratégiákat, eljárásokat és mechanizmusokat, amelyeket a hitelintézetek ezen irányelv betartására hoztak létre, és értékeli azokat a kockázatokat, amelyekkel a hitelintézetek szembesülnek vagy szembesülhetnek.

(2) Az (1) bekezdésben említett felülvizsgálat és értékelés alkalmazási köre megegyezik ezen irányelv követelményeinek alkalmazási körével.

(3) Az (1) bekezdésben említett felülvizsgálat és értékelés alapján az illetékes hatóságok meghatározzák, hogy a hitelintézetek által alkalmazott szabályozások, stratégiák, eljárások és mechanizmusok valamint az általuk tartott szavatolótké biztosítják-e kockázataik fedezetét és megbízható kezelését.

(4) Az illetékes hatóságok meghatározzák az (1) bekezdésben említett felülvizsgálat és értékelés gyakoriságát és intenzitását, figyelembe véve az érintett hitelintézet méretét, tevékenységeinek rendszerszempontrú jelentőségét, természetét, mértékét és összetettségét, továbbá ennek keretében az arányosság elvét. A felülvizsgálatot és az értékelést legalább éves gyakorisággal kell frissíteni.

(5) Az illetékes hatóságok által végzett felülvizsgálat és értékelés kiterjed a hitelintézeteknek a nem kereskedési tevékenységből származó kamatláb-kockázatának való kitétségére is. Intézkedések válnak szükségessé azon intézmények esetében, amelyek üzleti értéke szavatolótkéjük több mint 20 %-ával csökken a kamatlábak hirtelen és váratlan változásának eredményeként, amelynek a mértékét az illetékes hatóságok írják elő és amely a hitelintézetekre nézve egsyéses.

125. cikk

(1) Amennyiben az anyavállalat tagállami hitelintézeti anyavállalat vagy egy EU-szintű hitelintézeti anyavállalat, az összevont alapú felügyeletet azok az illetékes hatóságok gyakorolják felette, amelyek a 6. cikk alapján engedélyezték.

(2) Amennyiben a hitelintézeti anyavállalata tagállami pénzügyi holdingtársaság anyavállalat vagy egy EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat, az összevont alapú felügyeletet azok az illetékes hatóságok gyakorolják felette, amelyek a hitelintézetet a 6. cikk alapján engedélyezték.

(1) Amennyiben két vagy több tagállamban engedélyezett hitelintézetek anyavállalata ugyanaz a tagállami pénzügyi holdingtársaság anyavállalat vagy ugyanaz az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat, az összevont (konszolidált) alapú felügyeletet annak a hitelintézetnek az illetékes hatóságai gyakorolják, amelyet abban a tagállamban engedélyeztek, ahol a pénzügyi holdingtársaságot alapították.

Amennyiben két vagy több tagállamban engedélyezett hitelintézetek anyavállalatai között egynél több pénzügyi holdingtársaság van, és azok székhelyei különböző tagállamokban vannak és e tagállamok mindegyikében található hitelintézet, az összevont alapú felügyeletet annak a hitelintézetnek az illetékes hatóságai gyakorolják, amelynek a mérlegfőösszege a legnagyobb.

(2) Amennyiben egynél több, a Közösségben engedélyezett hitelintézeti anyavállalata ugyanaz a pénzügyi holdingtársaság és e hitelintézetek egyike sem engedélyezett a pénzügyi holdingtársaság létrehozásának helye szerinti tagállamban, az összevont alapú felügyeletet az az illetékes hatóság gyakorolja, amely a legnagyobb mérlegfőösszeggel rendelkező hitelintézetet engedélyezte, amelyet ezen irányelv alkalmazásában az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat ellenőrzése alatt állónak kell tekinteni.

(3) Egyedi esetekben az illetékes hatóságok közös megegyezéssel eltekinthetnek az (1) és (2) bekezdésben említett kritériumok alkalmazásától, ha – figyelembe véve a hitelintézeteket és a különböző országokban folytatott tevékenységeik viszonylagos jelentőségét – azok alkalmazása nem lenne megfelelő, és az összevont alapú felügyelet gyakorlására egy másik illetékes hatóságot jelölhetnek ki. Ezekben az esetekben az illetékes hatóságok határozatuk meghozatala előtt lehetőséget biztosítanak az EU-szintű hitelintézeti anyavállalatnak, vagy az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalatnak vagy a legnagyobb mérlegfőösszeggel rendelkező hitelintézetnek a határozattal kapcsolatos véleményének kinyilvánítására.

(4) Az illetékes hatóságok értesítik a Bizottságot a (3) bekezdés hatálya alá tartozó megegyezésről.

127. cikk

(1) A tagállamok, amennyiben szükséges, intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy a pénzügyi holdingtársaságokat az összevont alapú felügyelet alá vonják. A 135. cikk sérelme nélkül a pénzügyi holdingtársaság pénzügyi helyzetének konszolidációja semmi esetre sem vonja maga után azt, hogy az illetékes hatóságok egyedi szintű felügyeleti feladatokat kötelesek betölteni a pénzügyi holdingtársasággal kapcsolatban.

(2) Amennyiben a tagállam illetékes hatóságai egy hitelintézeti leányvállalatot a 73. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában szabályozott esetek alapján nem vonnak az összevont (konszolidált) alapú felügyelet alá, annak a tagállamnak az illetékes hatóságai, amelyben a hitelintézeti leányvállalat van, kérhetnek olyan információkat az anyavállalattól, amelyek megkönnyíthetik a szóban forgó hitelintézet felügyeletét.

(3) A tagállamok úgy rendelkeznek, hogy az összevont (konszolidált) alapú felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóságok a 137. cikkben említett információt kérhetnek az összevont (konszolidált) alapú felügyeleti hatáskörbe nem tartozó hitelintézet vagy pénzügyi holdingtársaság leányvállalataitól. Ebben az esetben az információk továbbítására és hitelesítésére az e cikkben megállapított eljárásokat kell alkalmazni.

128. cikk

Amennyiben egy tagállamban több illetékes hatóság foglalkozik a hitelintézetek és pénzügyi intézmények prudenciális felügyeletével, a tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket az e hatóságok munkájának összehangolása érdekében.

129. cikk

(1) Az EU-szintű hitelintézeti anyavállalatok és az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalatok által ellenőrzött hitelintézetek összevont alapú felügyeletének gyakorlásáért felelős illetékes hatóság – az ezen irányelv rendelkezései alapján ráruházott feladatok mellett – a következő feladatokat végzi el:

- a) a tárgyra vonatkozó, valamint a lényeges információk gyűjtésének és továbbításának összehangolása normális körülmények között és rendkívüli helyzetek esetén; és
- b) a felügyeleti tevékenységek tervezése és összehangolása normális körülmények között és rendkívüli helyzetek esetén, a 124. cikk szerinti tevékenységek vonatkozásában is a bevont illetékes hatóságokkal együttműködve.

(2) A 84. cikk (1) bekezdésében, a 87. cikk (9) bekezdésében és a 105. cikkben, valamint a III. melléklet 6. részében említett engedélykérelmek esetén, amelyeket egy EU-szintű hitelintézeti anyavállalat és annak leányvállalatai, vagy egy EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat leányvállalatai együttesen nyújtottak be, az illetékes hatóságok folyamatos konzultáció keretében együttműködnek annak megállapítására, hogy megadják-e a kért engedélyt, valamint hogy meghatározzák az ilyen engedélyk esetleges feltételeit.

Az első albekezdésben említett kérelmet csak az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságnak kell benyújtani.

Az illetékes hatóságoknak hatáskörükön belül minden meg kell tenniük azért, hogy a kérelemről hat hónapon belül együttesen döntést hozzanak. Ezt az együttes döntést egy teljes indokolással ellátott dokumentumba kell foglalni, amelyet a kérelmező rendelkezésére kell bocsátania az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságnak.

A harmadik albekezdésben említett időszak azon a napon kezdődik, amikor az (1) bekezdésben említett illetékes hatóság megkapja a teljes kérelmet. Az (1) bekezdésben említett illetékes hatóság haladéktalanul továbbítja a teljes kérelmet a többi illetékes hatóságnak.

Amennyiben az illetékes hatóságok nem hoznak hat hónapon belül együttes határozatot, az (1) bekezdésben említett illetékes hatóság egymaga határoz a kérelemről. A döntést egy teljes indokolással ellátott dokumentumba kell foglalni, figyelembe véve a többi illetékes hatóság által a hat hónap során kifejtett véleményeket és fenntartásokat. Az (1) bekezdésben említett

illetékes hatóság a kérelmező és a többi illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja a határozatot.

A harmadik és ötödik albekezdésben említett határozat irányadónak minősül, és azt a vonatkozó tagállamok illetékes hatóságai hajtják végre.

130. cikk

(1) Amennyiben olyan válsághelyzet áll elő egy bankcsoporton belül, amely potenciálisan veszélyezteti a pénzügyi rendszer stabilitását azon tagállamok bármelyikében, ahol a bankcsoport vállalatait engedélyezték, az összevont alapú felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóság – az 1. fejezet 2. szakaszára is figyelemmel – haladéktalanul riasztják a 49. cikk a) pontjában és az 50. cikkben említett hatóságokat. Ez a kötelezettség vonatkozik valamennyi, a 125. és 126. cikk szerint egy meghatározott csoport felügyeletéért felelős hatóságra és a 129. cikk (1) bekezdésében megnevezett illetékes hatóságra. Lehetőség szerint az illetékes hatóságnak a már meglévő információs csatornákat kell használnia.

(2) Az összevont alapú felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóságnak, amikor olyan információkra van szüksége, amelyeket egy másik illetékes hatóságnak már rendelkezésre bocsátottak, amikor csak lehet, ehhez a hatósághoz kell fordulnia, hogy elkerülhető legyen a felügyeletben érintett különféle hatóságok duplán történő tájékoztatása.

131. cikk

A hatékony felügyelet kialakítására és megkönnyítésére az összevont alapú felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóság és a többi illetékes hatóság írásbeli koordinációs és együttműködési megállapodásokat léptet életbe.

Ezen megállapodások keretében az összevont alapú felügyelet gyakorlásáért felelős illetékes hatóság további feladatokkal bízható meg, és meg lehet határozni a határozathozatal és a többi illetékes hatósággal való együttműködés eljárásait.

A hitelintézetnek minősülő anyavállalat leányvállalatának engedélyezéséért felelős illetékes hatóságok – kétoldalú megállapodás útján – átruházhatják felügyeleti kötelezettségüket azokra az illetékes hatóságokra, amelyek az anyavállalatot engedélyezték és felügyelik, oly módon, hogy vállalják a felelősséget a leányvállalat ennek az irányelvnek megfelelő felügyeletéért. A Bizottságot folyamatosan tájékoztatni kell az ilyen megállapodások fennállásáról és tartalmáról. A Bizottság továbbítja ezeket az információkat a többi tagállam illetékes hatóságainak és az Európai Bankbizottságnak.

132. cikk

(1) Az illetékes hatóságok szorosan együttműködnek. Egymás rendelkezésére bocsátanak minden olyan információt, amely lényeges vagy releváns a többi hatóság ezen irányelv szerinti felügyeleti feladatai gyakorlásának szempontjából. E tekintetben az illetékes hatóságok kérésre minden releváns információt továbbítanak, saját kezdeményezésükre pedig minden lényeges információt közölnek.

Az első albekezdésben említett információk akkor tekintendők lényegesnek, ha képesek lényegesen befolyásolni egy másik tagállamban lévő hitelintézet vagy pénzügyi intézmény pénzügyi megbízhatóságának megítélését.

Különösen az EU-szintű hitelintézeti anyavállalatok, valamint az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat által ellenőrzött hitelintézetek összevont alapú felügyeletéért felelős hatóságok bocsátják a releváns információkat azon más tagállamokbeli illetékes hatóságok rendelkezésére, amelyek ezen anyavállalatok leányvállalatait felügyelik. A releváns információk terjedelmének megállapításakor figyelembe kell venni az e leányvállalatoknak az adott tagállamok pénzügyi rendszerében betöltött súlyát.

Az első albekezdésben említett lényeges információk magukba foglalják különösen a következőket:

- a) egy csoport összes nagyobb hitelintézete csoportszervezetének feltárása, valamint a csoportbeli hitelintézetekért felelős illetékes hatóságok azonosítása;
- b) eljárások a csoporton belüli hitelintézetektől származó információk gyűjtésére és ellenőrzésére vonatkozóan;
- c) kedvezőtlen fejlemények a hitelintézeteknél vagy a csoport más vállalatainál, amelyek súlyosan érinthetik a hitelintézeteket; és
- d) az illetékes hatóságok által ezen irányelvvel összhangban foganatosított jelentősebb szankciók és rendkívüli intézkedések, ideértve a 136. cikk szerinti pótlólagos szavatolótőke-teher előírását és a fejlett mérési módszer használata esetleges korlátozásának elrendelését a 105. cikk szerinti szavatolótőke-követelmények számításának vonatkozásában.

(2) Az EU-szintű hitelintézeti anyavállalat által ellenőrzött hitelintézetek felügyeletéért felelős illetékes hatóságok minden lehetséges esetben kapcsolatba lépnek a 129. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatósággal, amikor olyan, az ezen irányelvben ismertetett megközelítések és módszerek alkalmazására vonatkozó információra van szükségük, amellyel az említett illetékes hatóság esetleg már rendelkezik.

(3) Az érintett illetékes hatóságok határozathozatalukat megelőzően – amennyiben e határozatok a többi illetékes hatóság felügyeleti feladatainak szempontjából jelentőséggel bírnak – a következők tekintetében konzultálnak egymással:

- a) olyan változások egy csoport hitelintézeteinek részvénytulajdonosi, irányítási szerkezetében vagy szervezeti felépítésében, amelyek az illetékes hatóságok jóváhagyását vagy engedélyét követelik meg; és
- b) az illetékes hatóságok által foganatosított jelentősebb szankciók és rendkívüli intézkedések, ideértve a 136. cikk szerinti pótlólagos szavatolótőke-teher előírását és a fejlett mérési módszer használata esetleges korlátozásának elrendelését a 105. cikk szerinti szavatolótőke-követelmények számításának vonatkozásában.

A b) pont alkalmazásának céljából az összevont alapú felügyeletért felelős illetékes hatósággal mindig konzultálni kell.

Az illetékes hatóság azonban dönthet úgy is, hogy nem folytat konzultációt sürgős esetekben vagy amennyiben a konzultáció veszélyezteti a határozatok hatékonyságát. Az illetékes hatóság ebben az esetben haladéktalanul tájékoztatja a többi illetékes hatóságot.

133. cikk

(1) Az összevont alapú felügyeletért felelős illetékes hatóságoknak, a felügyelet céljainak elérése érdekében, előírják az összes olyan hitelintézet és pénzügyi intézmény teljes körű konszolidációját, amely egy anyavállalat leányvállalata.

Mindazonáltal az illetékes hatóságok csak arányos konszolidációt követelhetnek meg akkor, ha megítélésük szerint a tőkerészesedéssel rendelkező anyavállalat felelőssége erre a részesedésre korlátozódik, tekintettel a többi részvénytulajdonos vagy tag felelősségére, amelyek fizetőképessége megfelelő. A többi részvénytulajdonos és tag felelősségét egyértelműen meg kell állapítani, szükség esetén hivatalosan aláírt kötelezettségvállalások révén.

Amennyiben a vállalkozásokat a 83/349/EGK irányelv 12. cikkének (1) bekezdése szerinti viszony fűzi egymáshoz, az illetékes hatóságok határozzák meg a konszolidáció módját.

(2) Az összevont (konszolidált) alapú felügyeletért felelős illetékes hatóságoknak előírják a hitelintézetekben és pénzügyi intézményekben fennálló részesedések arányos konszolidációját, ha a részesedések a konszolidációba bevont intézmény és a konszolidációba nem bevont egy vagy több intézmény együttes kezelésében vannak, amennyiben ezeknek a vállalkozásoknak a felelőssége az általuk birtokolt tőkerészesedésre korlátozódik.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben nem említett részesedések vagy tőkekapcsolatok esetében az illetékes hatóságok határozzák meg, hogy szükséges-e a konszolidáció, és ha igen, milyen formában hajtsák azt végre. Az illetékes hatóságok különösen az equity-módszer alkalmazását engedhetik meg vagy írhatják elő. Ugyanakkor ez a módszer nem jelenti az érintett vállalkozások összevont (konszolidált) alapú felügyelet alá vonását.

134. cikk

(1) A 133. cikk sérelme nélkül az illetékes hatóságok határozzák meg, hogy a következő esetekben az összevonas (konszolidáció) szükséges-e, és ha igen, milyen formában:

- a) amennyiben az illetékes hatóságok megítélése szerint egy hitelintézet anélkül gyakorol számottevő befolyást egy vagy több hitelintézet vagy pénzügyi intézmény felett, hogy részesedéssel vagy más tőkekapcsolatokkal rendelkezzen ezekben az intézményekben; és
- b) amennyiben két vagy több hitelintézet vagy pénzügyi intézmény egységes vezetés alá kerül, kivéve ha ez szerződés, alapszabályi rendelkezés, vagy a társasági szerződés alapján történik.

Az illetékes hatóságok különösen a 83/349/EKG irányelv 12. cikkében előírt módszer alkalmazását engedhetik meg vagy írhatják elő. Ez a módszer mindazonáltal nem jelenti az érintett vállalkozások bevonását az összevont alapú felügyelet alá.

(2) Ha a 125. és 126. cikk értelmében összevont (konszolidált) alapú felügyeletet kell végezni, az összevonás a kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokra és a 2002/87/EK irányelvben meghatározott vagyonkezelő társaságokra az e cikk (1) bekezdésében és a 133. cikkben megállapított esetekben és az ugyanott meghatározott módszereknek megfelelően terjed ki.

135. cikk

A tagállamok előírják, hogy a pénzügyi holdingtársaság üzleti tevékenységét ténylegesen irányító személyek jó hírnévvel és kellő szakmai tapasztalattal rendelkezzenek feladataik ellátásához.

136. cikk

(1) Az illetékes hatóságok az ezen irányelv követelményeit nem teljesítő bármely hitelintézetnek előírhatják, hogy idejében megtegyék a szükséges intézkedéseket és lépéseket a helyzet kezelésére.

Ennek alkalmazása céljából az illetékes hatóságok rendelkezésére álló intézkedések magukba foglalják a következőket:

- kötelezhetik a hitelintézeteket arra, hogy a 75. cikkben meghatározott minimális szintet meghaladó szavatolótkével rendelkezzenek;
- megkövetelhetik azon szabályok, eljárások, mechanizmusok és stratégiák megerősítését, amelyeket a 22. és a 123. cikk betartására hajtanak végre;
- a szavatolótké-követelmények vonatkozásában a hitelintézetektől különleges tartalékképzési szabályzatot vagy eszközkezelést követelhetnek meg;
- megszoríthatják vagy korlátozhatják a hitelintézetek üzletvitelét, működését vagy hálózatát; és
- megkövetelhetik a hitelintézetek tevékenységeivel, termék-eivel és rendszereivel kapcsolatos kockázat csökkentését.

Ezen intézkedések hozatalakor az 1. fejezet 2. szakaszára is figyelemmel kell lenni.

(2) Az illetékes hatóságok legalább azoknak a hitelintézeteknek írják elő a 75. cikkben megállapított minimális szintet meghaladó külön szavatolótké-követelményt, amelyek nem felelnek meg a 22., a 109. és a 123. cikkben meghatározott követelményeknek, illetve amelyeknél a 124. cikk (3) bekezdésében leírt kérdésben negatív eredményt állapítottak meg, amennyiben egyéb intézkedések önmagukban valószínűleg nem javítanak elegendő mértékben a szabályokon, eljárásokon, mechanizmusokon és stratégiákon megfelelő időtartamon belül.

137. cikk

(1) A konszolidációs módszerek további összehangolásáig a tagállamok úgy rendelkeznek, hogy amennyiben egy vagy

több hitelintézet anyavállalkozása vegyes tevékenységű holdingtársaság, az ilyen hitelintézetek engedélyezéséért és felügyeletéért felelős illetékes hatóságok – a vegyes tevékenységű holdingtársaságokat és leányvállalataikat közvetlenül elérve, vagy a hitelintézeti leányvállalatokon keresztül – kötelezik azokat minden olyan információ megadására, amely fontos lehet a hitelintézeti leányvállalatok felügyelete szempontjából.

(2) A tagállamok úgy rendelkeznek, hogy illetékes hatóságaik helyszíni ellenőrzéseket végezhetnek vagy – külső ellenőr bevonásával – végeztethetnek a vegyes tevékenységű holdingtársaságoktól és leányvállalataiktól kapott információk igazolása céljából. Ha a vegyes tevékenységű holdingtársaság vagy leányvállalatainak egyike biztosítótársaság, a 140. cikk (1) bekezdésében megállapított eljárás szintén alkalmazható. Ha a vegyes tevékenységű holdingtársaság vagy leányvállalatainak egyike nem abban a tagállamban helyezkedik el, mint amelyben a hitelintézeti leányvállalat, az információk helyszíni ellenőrzését a 141. cikkben megállapított eljárás szerint kell végrehajtani.

138. cikk

(1) A 2. fejezet 5. szakaszának sérelme nélkül, a tagállamok előírják, hogy ahol egy vagy több hitelintézet anyavállalata vegyes tevékenységű holdingtársaságnak minősül, az ezeknek a hitelintézeteknek a felügyeletéért felelős illetékes hatóságok látják el a hitelintézet és a vegyes tevékenységű holdingtársaság, illetve leányvállalatai közötti ügyletek általános felügyeletét.

(2) Az illetékes hatóságok előírják a hitelintézeteknek olyan megfelelő kockázatkezelési eljárások és belső ellenőrzési mechanizmusok, beleértve hatékony beszámolási és számviteli eljárások intézményesítését, amelyek alkalmasak a vegyes tevékenységű holdingvállalatként működő anyavállalattal, illetve annak leányvállalataival lebonyolított ügyletek meghatározására, mérésére, nyomon követésére és ellenőrzésére. Az illetékes hatóságok előírják továbbá, hogy a hitelintézetek beszámoljanak az ezekkel a vállalkozásokkal lebonyolított jelentős ügyletekről, a 110. cikkben említett kivétellel. Ezeket az eljárásokat és jelentős ügyleteket az illetékes hatóságok felügyelik.

Amennyiben ezek a csoporton belül ügyletek veszélyeztetik a hitelintézet pénzügyi helyzetét, az intézet felügyeletéért felelős illetékes hatóság megteszi a megfelelő intézkedéseket.

139. cikk

(1) A tagállamok megteszik a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy elhárítsák azon – az összevont (konszolidált) alapú felügyelet hatálya alá tartozó intézmények, vegyes tevékenységű holdingtársaságok és leányvállalataik, illetve a 127. cikk (3) bekezdése alá tartozó leányvállalatok közötti – információk cseréjének jogi akadályait, amelyek a 124–138. cikknek és e cikknek megfelelően a felügyelet szempontjából jelentősek.

(2) Amennyiben az anyavállalat és annak bármelyik leányvállalata, amely hitelintézet, különböző tagállamokban található, az egyes tagállamok illetékes hatóságai közlik egymással az összes fontos információt, amely lehetővé teszi vagy segíti az összevont alapú felügyelet gyakorlását.

Amennyiben annak a tagállamnak az illetékes hatóságai, amelyben az anyavállalat található, a 125. és 126. cikk értelmében maguk nem gyakorolnak összevont alapú felügyeletet, a felügyeletért felelős illetékes hatóságok megkereshetik őket, hogy kérjék be az anyavállalattól azokat az információkat, amelyek az összevont alapú felügyelet szempontjából jelentőséggel bírnak, és továbbítsák ezeket a megkereső hatóságokhoz.

(3) A tagállamok engedélyezik illetékes hatóságaik között a (2) bekezdésben említett információk cseréjét, azzal a feltétellel, hogy a pénzügyi holdingtársaságok, pénzügyi intézmények vagy kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások esetében az információk összegyűjtése vagy birtoklása semmi esetre sem vonja maga után azt, hogy az illetékes hatóságok kötelesek felügyeleti feladatokat ellátni ezekkel az önálló intézményekkel vagy vállalkozásokkal kapcsolatban.

A tagállamok hasonlóképpen engedélyezik illetékes hatóságaiknak a 137. cikkben említett információk cseréjét azzal a feltétellel, hogy az információk összegyűjtése vagy birtoklása semmilyen módon sem vonja maga után azt, hogy az illetékes hatóságoknak felügyeleti feladatokat kell ellátniuk a vegyes tevékenységű holdingtársaságok és olyan leányvállalataik esetében, amelyek nem hitelintézetek, vagy a 127. cikk (3) bekezdésének hatálya alá tartozó leányvállalatokkal kapcsolatban.

140. cikk

(1) Amennyiben egy hitelintézet, pénzügyi holdingtársaság vagy vegyes tevékenységű holdingtársaság egy vagy több olyan leányvállalatot ellenőriz, amely biztosítótársaság vagy egyéb engedélyköteles befektetési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás, az illetékes hatóságok és a biztosítási vállalkozások, valamint a befektetési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások felügyeletének közfeladatával megbízott hatóságok szorosan együttműködnek egymással. Saját feladatkörük sérelme nélkül, e hatóságok egymás rendelkezésére bocsátanak minden olyan adatot, amely feltehetőleg egyszerűsíti munkájukat, és lehetővé teszi az általuk felügyelt vállalkozások tevékenységének és átfogó pénzügyi helyzetének felülvizelését.

(2) Az összevont alapú felügyelet, és különösen az illetékes hatóságok közötti, ezen irányelvben szabályozott információcseré keretében kapott információkra az 1. fejezet 2. szakaszában említett hivatali titoktartási kötelezettség vonatkozik.

(3) Az összevont alapú felügyeletért felelős illetékes hatóságok listákat készítenek a 71. cikk (2) bekezdésében említett pénzügyi holdingtársaságokról. Ezeket a listákat közlik a többi tagállam illetékes hatóságaival és a Bizottsággal.

141. cikk

Ha az irányelv alkalmazása során az egyik tagállam illetékes hatóságai konkrét esetekben ellenőrizni kívánják egy másik tagállamban található hitelintézetre, pénzügyi holdingtársaságra, pénzügyi intézményre, kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásra, vegyes tevékenységű holdingtársaságra, a 137. cikk hatálya alá tartozó leányvállalatra vagy a 127. (3) bekezdésének hatálya alá tartozó leányvállalatra vonatkozó információkat, a hitelesítés elvégzése céljából megkeresik a szóban forgó másik tagállam illetékes hatóságait. A megkeresett hatóságoknak hatáskörük keretei között teljesíteni kell a kérést, oly módon,

hogy a hitelesítést maguk végzik el, vagy lehetővé teszik, hogy a megkereső hatóságok végezzék el azt, vagy lehetővé teszik, hogy könyvvizsgáló vagy szakértő végezze azt el. Az ellenőrzést kérő illetékes hatóság, ha kívánja, részt vehet az ellenőrzésben, amennyiben nem saját maga végzi az ellenőrzést.

142. cikk

A büntetőjogi rendelkezések sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy az észlelt jogsértések vagy azok okainak megszüntetését célzó bírságokat vagy intézkedéseket lehessen alkalmazni azokkal a pénzügyi holdingtársaságokkal és vegyes tevékenységű holdingtársaságokkal, illetve tényleges vezetőikkel szemben, amelyek vagy akik megsértik a 124–141. cikk, valamint e cikk végrehajtása céljából hozott törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket. Az illetékes hatóságok szorosan együttműködnek egymással annak érdekében, hogy ezek a bírságok vagy intézkedések a kívánt eredménnyel járjanak, különösen abban az esetben, ha a pénzügyi holdingtársaság vagy vegyes tevékenységű holdingtársaság központi igazgatása vagy fő üzleti szervezete nem a cég központi irodájában található.

143. cikk

(1) Amennyiben egy hitelintézet, amelynek az anyavállalata olyan hitelintézet vagy pénzügyi holdingtársaság, amelynek székhelye harmadik országban található, nem tartozik a 125. és 126. cikk szerinti összevont alapú felügyelet hatálya alá, az illetékes hatóságok meggyőződnek arról, hogy a hitelintézetet olyan összevont felügyelet hatálya alá vonták-e egy harmadik országbeli illetékes hatóság, amely egyenértékű az ezen irányelvben megállapított elveknek megfelelő összevont felügyelettel.

Az ellenőrzést az anyavállalat, illetve a Közösségben engedélyezett vállalkozás megbízása alapján vagy saját kezdeményezésére azon illetékes hatóság végzi el, amely a (3) bekezdés alkalmazása esetén az összevont felügyelet ellátásáért lenne felelős. Az illetékes hatóság konzultációt folytat az egyéb érintett illetékes hatóságokkal.

(2) A Bizottság felkérheti az Európai Bankbizottságot, hogy általános iránymutatással szolgáljon arról, hogy a harmadik országbeli illetékes hatóságok által gyakorolt összevont alapú felügyelet várhatóan eléri-e az összevont felügyeletre vonatkozóan az e fejezetben meghatározott célkitűzéseket olyan hitelintézetek tekintetében, amelyek anyavállalatának székhelye harmadik országban található. A Bizottság folyamatosan felülvizsgálja az ilyen iránymutatásokat, és figyelembe veszi az illetékes hatóságok által alkalmazott összevont alapú felügyeleti eljárásokban bekövetkező változásokat.

Az (1) bekezdés első albekezdésében meghatározott ellenőrzést végző illetékes hatóság figyelembe veszi az ilyen iránymutatásokat. E célból az illetékes hatóság döntéshozatala előtt konzultációt folytat a bizottsággal.

(3) Ilyen egyenértékű felügyelet hiányában a tagállamok analógia alapján alkalmazzák a hitelintézetekre az ezen irányelv rendelkezéseit vagy engedélyezhetik illetékes hatóságaik részére olyan egyéb megfelelő felügyeleti eljárások alkalmazását, amelyek alkalmasak a hitelintézetek összevont alapú felügyeletével kapcsolatos célkitűzések megvalósítására.

Ezeket a felügyeleti technikákat egyeztetni kell azzal az illetékes hatósággal, amely az összevont alapú felügyelet ellátásáért lenne felelős.

Az illetékes hatóságok előírhatják többek között a Közösségen belül székhellyel rendelkező pénzügyi holdingtársaság felállítását, és alkalmazhatják az összevont alapú felügyeletre vonatkozó rendelkezéseket az illető pénzügyi holdingtársaság konszolidált helyzetének tekintetében is.

A felügyeleti technikákat úgy kell kialakítani, hogy biztosítsák az e fejezetben az összevont alapú felügyeletre vonatkozóan meghatározott célkitűzések elérését, és közölni kell azokat az egyéb érintett illetékes hatósággal, valamint a Bizottsággal.

2. szakasz

Közzététel az illetékes hatóságok által

144. cikk

Az illetékes hatóságok a következő információkat teszik közzé:

- a) a prudenciális szabályozás terén a tagállamokban elfogadott jogszabályok, rendeletek, közigazgatási előírások és általános útmutatások szövegét;
- b) a közösségi jogszabályokban biztosított választási lehetőségek és mérlegelési jogkör gyakorlásának módját;
- c) a 124. cikkben említett felülvizsgálat és értékelés során az általuk alkalmazott általános kritériumokat és módszertanokat; és
- d) az 1. fejezet 2. szakaszában megállapított rendelkezések sérelme nélkül összesített statisztikai adatokat a prudenciális keretszabályozás alkalmazásának kulcsfontosságú vetületeiről valamennyi tagállamban.

Az első albekezdésben biztosított közzétételeknek elégségesnek kell lenniük ahhoz, hogy a különböző tagállamok illetékes hatóságai által alkalmazott megközelítéseket értékelhető módon össze lehessen hasonlítani. A közzétételeket közös formátumban hozzák nyilvánosságra, és rendszeresen frissítik. A közzétételek egy egységes elektronikus elérési helyről kell, hogy hozzáférhetőek legyenek.

5. FEJEZET

Közzététel a hitelintézetek által

145. cikk

(1) Ezen irányelv alkalmazásának céljából a hitelintézetek nyilvánosan közzéteszik a XII. melléklet 2. részében megállapított információkat, a 146. cikkben megállapított rendelkezésekre is tekintettel.

(2) A XII. melléklet 3. részében említett eszközöket és módszertanokat az illetékes hatóságok akkor ismerik el a 2. fejezet 3. szakaszának 2. és 3. alszakasza és a 105. cikk szerint, amennyiben a hitelintézetek nyilvánosan közzéteszik az azokban megállapított információkat.

(3) A hitelintézetek formális elveket fogadnak el az (1) és (2) bekezdésekben megállapított közzétételi követelményeknek való megfelelésre, valamint szabályzatokkal rendelkeznek közzétételeik helyénvalóságának értékelésére, ideértve azok gyakoriságát és az adatok ellenőrzését.

(4) A hitelintézeteknek a minősítési döntéseikkel kapcsolatban a KKV-k és más, hitelkérelmet beadó társaságok részére – azok kérésére – írásban tájékoztatást kell adniuk. Amennyiben az ágazat valamely önkéntes kötelezettségvállalása e tekintetben elégtelennek bizonyulna, úgy nemzeti szintű intézkedésekhez kell folyamodni. A tájékoztatással kapcsolatos adminisztrációs költségeknek megfelelő arányban kell állniuk a hitel nagyságával.

146. cikk

(1) A 145. cikktől eltérve a hitelintézetek eltekinthetnek a XII. melléklet 2. részében felsorolt egy vagy több közzétételtől, ha az e közzétételekben biztosított információk nem tekinthetők lényegesnek a XII. melléklet 1. részének 1. pontjában meghatározott kritériumok fényében.

(2) A 145. cikktől eltérve a hitelintézetek eltekinthetnek XII. melléklet 2. és 3. részében felsorolt közzétételekbe foglalt egy vagy több információ nyilvánosságra hozatalától, ha ezek az információk titkos vagy bizalmas információkat tartalmaznak a XII. melléklet 1. részének 2. és 3. pontjában meghatározott kritériumok fényében.

(3) A (2) bekezdésben említett kivételes esetekben az érintett hitelintézet közzétételeiben kijelenti, hogy meghatározott információk nem kerültek közzétételre, ismerteti a közzétételtől való eltekintés okát, és általánosabb információkkal szolgál a közzétételi követelmény tárgyáról, amennyiben ezek a XII. melléklet 1. részének (2) és (3) bekezdése értelmében nem minősülnek titkosnak vagy bizalmasnak.

147. cikk

(1) A hitelintézetek legalább éves gyakorisággal nyilvánosságra hozzák a 145. cikkben előírt közzétételeket. A közzétételeket a lehető leghamarabb nyilvánosságra kell hozni.

(2) A hitelintézetek azt is meghatározzák, hogy szükség van-e az (1) bekezdésben megállapítottnál gyakoribb közzétételre a XII. melléklet 1. részének 4. pontjában meghatározott kritériumok fényében.

148. cikk

(1) A hitelintézetek maguk határozhatják meg a 145. cikkben megállapított közzétételi követelményeknek való eredményes megfelelésre a megfelelő kommunikációs eszközt, a helyet, és az ellenőrzéshez szükséges eszközöket. Amennyire csak lehetséges, valamennyi közzétételt egy kommunikációs eszközön keresztül vagy egy helyen kell biztosítani.

(2) A hitelintézetek által a számviteli, tőzsdai jegyzéssel kapcsolatos vagy egyéb követelményeknek megfelelően tett azonos adattartalmú közzétételek esetén a 145. cikk követelményei teljesítettnek tekinthetők. Ha a pénzügyi kimutatások nem tartalmazzák a közzétételeket, a hitelintézetek feltüntetik azok elérési helyét.

149. cikk

A 146–148. cikktől eltérve a tagállamok felhatalmazzák az illetékes hatóságokat, hogy azok a hitelintézeteket kötelezzék:

- a) a XII. melléklet 2. és 3. részében említett egyes közzétételek közül egy vagy több megtételére;
- b) egy vagy több közzététel éves gyakoriságnál sűrűbb nyilvánosságra hozatalára, a nyilvánosságra hozatal határidejének meghatározására;
- c) arra, hogy a pénzügyi kimutatásoktól eltérő közzétételekre külön kommunikációs eszközt és helyszínt vegyenek igénybe; és
- d) az adatellenőrzés specifikus eszközeinek használatára olyan közzétételek esetén, amelyekre nem terjed ki a kötelező könyvvizsgálat.

VI. CÍM

VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖRÖK

150. cikk

(1) A Bizottság által a 62. cikk szerint előterjesztendő – a szavatolótőkére vonatkozó – javaslat sérelme nélkül a 151. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően technikai kiigazításokat kell elfogadni a következő területeken:

- a) a meghatározások egyértelműbbé tétele az irányelv alkalmazása során a pénzügyi piacokon bekövetkezett változások figyelembevétele érdekében;
- b) a meghatározások egyértelműbbé tétele az irányelv egységes alkalmazásának biztosítása érdekében;
- c) a terminológia egységesítése és a meghatározások átalakítása a hitelintézetekről és az azzal kapcsolatos kérdésekről szóló későbbi jogszabályoknak megfelelően;
- d) a 2. cikkben található felsorolás technikai kiigazítása;
- e) a 9. cikkben előírt indulótőke összegének módosítása, a gazdasági és pénzügyi területen bekövetkezett változások figyelembevétele céljából;
- f) a 23. és 24. cikkben említett és az I. mellékletben meghatározott lista tartalmának kibővítése, illetve az abban alkalmazott terminológia módosítása, a pénzügyi piacokon bekövetkezett változások figyelembevétele céljából;
- g) a 42. cikkben felsorolt területek, amelyeken az illetékes hatóságoknak információkat kell cserélniük;

- h) az 56–67. cikk és a 74. cikk technikai kiigazítása a közösségi jogszabályokat figyelembe vevő számviteli sztenderdek vagy követelmények, illetve a felügyeleti gyakorlat konvergenciájára vonatkozó változások eredményeként;
- i) a 79. és 86. cikk kitétségi osztályai listájának módosítása, a pénzügyi piacokon bekövetkezett változások figyelembevétele céljából;
- j) a 79. cikk (2) bekezdésének c) pontjában, a 86. cikk (4) bekezdésének a) pontjában, a VII. melléklet 1. részének (5) pontjában, valamint a VII. melléklet 2. részének (15) pontjában ismertetett összegben az inflációs hatásokat figyelembevéve;
- k) a II. és IV. mellékletben szereplő mérlegen kívüli tételek listája és besorolása, valamint kezelésük a kitétségi értékek meghatározásakor az V. cím 2. fejezete 3. szakasza alkalmazásának céljából; vagy
- l) az V–XII. melléklet rendelkezéseinek kiigazítása a pénzügyi piacokon bekövetkezett változások – különös tekintettel az új pénzügyi termékekre – a számviteli sztenderdek és követelmények változásainak fényében, amelyek figyelembe veszik a közösségi jogszabályokat, illetve amelyek a felügyeleti eljárások konvergenciájára vonatkoznak.

(2) A Bizottság a következő végrehajtási intézkedéseket fogadhatja el a 151. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban:

- a) a 124. cikk (5) bekezdésében említett kamatlábak hirtelen és váratlan változásai mértékének meghatározása;
- b) a szavatolótőke 75. cikkben megállapított minimum szintjének és/vagy az V. cím 2. fejezetének 3. szakaszában megállapított kockázati súlyok ideiglenes csökkentése, sajátos körülmények figyelembe vétele érdekében;
- c) a 119. cikkben említett jelentés sérelme nélkül a 111. cikk (4) bekezdésében, a 113., 115. és 116. cikkben előírt mentességek egyértelműbbé tétele;
- d) azon fő szempontok részletezése, amelyekre nézve össze-sített statisztikai adatokat kell közzétenni a 144. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerint;
- e) a 144. cikkben előírt közzétételek formátumának, szerkezetének, tartalomjegyzékének és éves közzétételi időpontjának meghatározása.

(3) Az elfogadott végrehajtási intézkedések nem változtathatják meg ezen irányelv lényeges rendelkezéseit.

(4) A már elfogadott végrehajtási intézkedések sérelme nélkül, ezen irányelv elfogadását követően két évvel, de legkésőbb 2008. április 1-jén felfüggesztésre kerülnek ezen irányelv azon rendelkezései, amelyek a (2) bekezdés értelmében technikai szabályok, módosítások és határozatok elfogadását teszik szükségessé. Az Európai Parlament és a Tanács megújíthatja az érintett rendelkezéseket a Bizottság javaslata alapján és a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárással összhangban, és e célból felülvizsgálja e rendelkezéseket az említett időtartam lejárta, illetve időpont előtt, annak megfelelően, hogy melyik a korábbi.

151. cikk

(1) A Bizottságot a 2004/10/EK határozattal ⁽¹⁾ létrehozott Európai Bankbizottság segíti (a továbbiakban: bizottság).

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. cikkében meghatározott eljárást kell alkalmazni, tekintettel az említett határozat és 7. cikkének (3) bekezdése és 8. cikkének rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikke (6) bekezdésében megállapított határidő három hónap.

(3) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

VII. CÍM

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

Átmeneti rendelkezések

152. cikk

(1) Azok a hitelintézetek, amelyek a kockázattal súlyozott kitétségértékeket a 84–89. cikkkel összhangban számítják, a 2006. december 31-ét követő első, második és harmadik tizenkét hónapos időszakban gondoskodnak arról, hogy a szavatolótóke folyamatosan meghaladja vagy egyenlő legyen a (3), (4) és (5) bekezdésben feltüntetett összegekkel.

(2) Azok a hitelintézetek, amelyek a működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelményeket a 105. cikkben ismertetett módon fejlett mérési módszerekkel számítják, a 2006. december 31-ét követő második és harmadik tizenkét hónapos időszakban gondoskodnak arról, hogy szavatolótkéjük semmiképpen se legyen alacsonyabb a (4) és (5) bekezdésben említett összegeknél.

(3) Az (1) bekezdésben említett első tizenkét hónapos időszakban a szavatolótóke azon összeg 95 %-ának felel meg, amennyit a hitelintézetnek a 93/6/EGK irányelv 4. cikke szerint ebben az időszakban minimálisan biztosítania kellene, a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőkemegfeleléséről szóló, 1993. március 15-i 93/6/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ és a 2000/12/EK irányelv 2007. január 1-je előtt hatályban lévő szövege értelmében.

(4) Az (1) bekezdésben említett második tizenkét hónapos időszakban a szavatolótóke azon összeg 90 %-ának felel meg, amennyit a hitelintézetnek a 93/6/EGK irányelv 4. cikke szerint ebben az időszakban minimálisan biztosítania kellene, a 93/6/EGK irányelv és a 2000/12/EK irányelv 2007. január 1-je előtt hatályban lévő szövege értelmében.

(5) Az (1) bekezdésben említett harmadik tizenkét hónapos időszakban a szavatolótóke azon összeg 80 %-ának felel meg, amennyit a hitelintézetnek a 93/6/EGK irányelv 4. cikke szerint ebben az időszakban minimálisan biztosítania kellene, a 93/6/EGK irányelv és a 2000/12/EK irányelv 2007. január 1-je előtt hatályban lévő szövege értelmében.

(6) Az (1)–(5) bekezdés követelményeinek való megfelelést a teljes kiigazított szavatolótóke-összegek alapján kell teljesíteni, a 2007. január 1-je előtt hatályban lévő szövegű 2000/12/EK és a 93/6/EGK irányelv szerinti, illetve az ezen irányelv szerinti szavatolótóke-számítás közötti eltérés figyelembevétele érdekében, amely az ezen irányelv 84–89. cikk értelmében a várható és a nem várható veszteség elkülönített kezeléséből ered.

(7) E cikk (1)–(6) bekezdése alkalmazásának céljából a 68–73. cikket kell alkalmazni.

(8) A hitelintézetek 2008. január 1-jéig az V. cím 2. fejezete 3. szakasza 1. alszakaszának – a sztenderd módszert ismertető – cikkei helyett a 2000/12/EK irányelv 42–46. cikkeit alkalmazhatják, az említett cikkek 2007. január 1-je előtt hatályos szövegének megfelelően.

(9) A (8) bekezdésben említett lehetőség alkalmazása esetében, a 2000/12/EK irányelv rendelkezéseinek vonatkozásában a következőket kell alkalmazni:

- a) az említett irányelv 42–46. cikkének rendelkezéseit kell alkalmazni, azok 2007. január 1-je előtt hatályos szövegének megfelelően;
- b) az említett irányelv 42. cikkének (1) bekezdésében említett „kockázattal korrigált érték” a „kockázattal súlyozott kitétségértéket” jelenti;
- c) az említett irányelv 42. cikkének (2) bekezdésében bemutatott számadatokat kockázattal súlyozott kitétségértékeknek kell tekinteni;
- d) a „hitelderivatívákat” fel kell venni az irányelv II. mellékletének „Teljes kockázati kategória” listájába; és
- e) az irányelv 43. cikkének (3) bekezdésében ismertetett bánásmódot kell alkalmazni az irányelv IV. mellékletében felsorolt derivatív eszközökre, függetlenül attól, hogy mérlegben feltüntetettek vagy mérlegen kívüliek-e, és a III. melléklet szerint kiszámított számadatokat kockázattal súlyozott kitétség értékeknek kell tekinteni.

(10) Amennyiben élnek a (8) bekezdésben említett mérlegelési jogkörrel, azokkal a kitétségekkel kapcsolatban, amelyekre nézve a sztenderd módszert használják, a következőket kell alkalmazni:

- a) nem kell alkalmazni az V. cím 2. fejezete 3. szakaszának 3. alszakaszát, amely a hitelkockázat-mérés elismerésére vonatkozik;
- b) az illetékes hatóságok eltekinthetnek az V. cím 2. fejezete 3. szakasza 4. alszakaszának alkalmazásától, amely az értékpapírosítás kezelésére vonatkozik.

⁽¹⁾ HL L 3., 2004.7.1., 36. o.

⁽²⁾ HL L 141., 1993.6.11., 1. o. A legutóbb a 2005/1/EK irányelvvel módosított irányelv.

(11) Amennyiben élnek a (8) bekezdésben említett mérlegelési jogkörrel, a működési kockázatra a 75. cikk d) pontja szerint vonatkozó tőkekövetelményt százalékosan csökkenteni kell, az alkalmazandó százalékos arány megfelel a következő két tényező arányának: a hitelintézet azon kockázatainak értéke, amelyekre nézve a kockázattal súlyozott kitettség értékeket a (8) bekezdésben említett mérlegelési jogkörnek megfelelően számítják ki, illetve a hitelintézet kockázatainak teljes értéke.

(12) Amennyiben a hitelintézet a kockázattal súlyozott kitettség értéket valamennyi kitettségre nézve a (8) bekezdésben említett mérlegelési jogkörnek megfelelően számítja ki, alkalmazni lehet a 2000/12/EK irányelv nagykockázat-vállalásra vonatkozó 48–50. cikkét, az említett irányelv 2007. január 1-je előtt hatályos szövegnek megfelelően.

(13) Amennyiben élnek a (8) bekezdésben említett mérlegelési jogkörrel, az ezen irányelv 78–83. cikkére tett hivatkozásokat úgy kell tekinteni, mint a 2000/12/EK irányelv 42–46. cikkére tett hivatkozásokat, az említett irányelv 2007. január 1-je előtt hatályos szövegének megfelelően.

(14) Amennyiben élnek a (8) bekezdésben említett mérlegelési jogkörrel, a 123., 124., 145. és 149. cikk nem alkalmazandó az ott megjelölt idő előtt.

153. cikk

Az illetékes hatóságok 2012. december 31-ig engedélyezhetik, hogy a területükön található irodákra vagy más üzlethelyiségekre irányuló, a VI. melléklet 1. részének 54. pontjában megállapított kritériumoknak megfelelő ingatlanlízing-ügyletekkel kapcsolatos követelésekre vonatkozó kockázattal súlyozott kitettség érték kiszámításakor 50 %-os kockázati súlyozást alkalmazzanak a VI. melléklet 1. része 55–56. pontjának alkalmazása nélkül.

A VI. melléklet alkalmazásának céljából, amikor a késedelmes kölcsön fedezett részét kell meghatározni, az illetékes hatóságok 2010. december 31-ig olyan biztosítékot is elismerhetnek, amely nem szerepel a 90–93. cikk szerint elismert biztosítékok között.

2012. december 31-ig a VI. melléklet 1. része 4. pontjának alkalmazásában a kockázattal súlyozott kockázati érték számításakor ugyanazt a kockázati súlyozást kell alkalmazni a tagállamok központi kormányzataival vagy bármely tagállam központi bankjával szembeni, a tagállam fizetőeszközében denominált és finanszírozott kitettségek vonatkozásában, mint amelyet a saját fizetőeszközükben denominált és finanszírozott kitettségek vonatkozásában alkalmaznának.

154. cikk

(1) 2011. december 31-ig a VI. melléklet 1. része 61. pontjának alkalmazásában minden tagállam, ha azt a helyi körülmények indokolják, a VI. melléklet 1. részének 12–17. és 41–43. pontjában említett kitettségek esetében meghatározhatják a késedelmes napok számát, legfeljebb 180 napig bezárólag. A megadott napok száma termékcsoportonként eltérő lehet.

Azok az illetékes hatóságok, amelyek saját területükön nem veszik igénybe ilyen kitettségek vonatkozásában az első albekezdésben említett lehetőséget, meghatározhatnak nagyobb számú napot is olyan más tagállamok területén elhelyezkedő

ügyleteikkel szembeni kitettségek vonatkozásában, amelyeknek illetékes hatóságai éltek ezzel a lehetőséggel. Az előzőekben említett napok számának 90 nap és a másik illetékes hatóságok által ügyfeleikkel szembeni kitettségek vonatkozásában meghatározott számú nap közé kell esnie.

(2) Az IRB módszer használatát 2010 előtt kérelmező, az illetékes hatóság általi engedélyezésre kötelezett hitelintézetek esetében a 84. cikk (3) bekezdésében előírt három éves alkalmazásra vonatkozó követelmény 2009. december 31-ig egy évnél nem rövidebb időszakra csökkenthető.

(3) A saját LGD-becslések, illetve hitelegyenértékesítési faktorok használatát 2010 előtt kérelmező hitelintézetek esetében a 84. cikk (4) bekezdésében előírt három éves alkalmazásra vonatkozó követelmény 2008. december 31-ig két évre csökkenthető.

(4) 2012. december 31-ig minden tagállam illetékes hatóságai engedélyezhetik, hogy a hitelintézetek továbbra is a 2000/12/EK irányelv 38. cikkében megállapított eljárást alkalmazzák az 57. cikk o)20 július 2006 pontjában felsorolt azon részesedésekre, amelyeket ezen irányelv hatályba lépése előtt szereztek, az említett cikk 2007. január 1-je előtt hatályos szövegének megfelelően.

(5) A lakóingatlanl fedezett, központi kormányzatok garanciavállalásában nem részesülő valamennyi lakossági kitettségre vonatkozóan a kitettséggel súlyozott átlagos LGD 2010. december 31-ig nem lehet 10 %-nál kevesebb.

(6) 2017. december 31-ig a tagállamok illetékes hatóságai egyes – 2007. december 31-én fennálló – a hitelintézetek és az adott tagállamban lévő európai uniós hitelintézetek leányvállalatai által viselt részvényjellegű kitettségeket mentesíthetnek az IRB módszer alól.

A mentességben részesített pozíciót az ebben az időpontban birtokolt részesedések számával, valamint az ezen részesedések birtoklásából közvetlenül eredő, pótlólagos részesedések számával kell mérni, feltéve hogy azok nem növelik a portfólióvállalatban való részesedés arányát.

Amennyiben egy részesedésszerzés növeli a tulajdoni részesedés arányát egy adott vállalatban, az eddigi részesedésarányt meghaladó részesedésre nem vonatkozik a mentesség. A mentesség azokra a részesedésekre sem vonatkozik, amelyek eredetileg mentességben részesültek, de eladták, majd visszavásárolták őket.

Az ezen átmeneti rendelkezéssel szabályozott részvényjellegű kitettségek esetén a tőkekövetelményeket az V. cím 2. fejezete 3. szakaszának 1. alszakaszával összhangban kell kiszámítani.

(7) A vállalatokkal szembeni kitettségek esetén 2011. december 31-ig valamennyi tagállam illetékes hatóságai napokban kifejezve meghatározhatják azon időszakot, amelyen túl a hatáskörükbe tartozó összes hitelintézet késedelmesnek köteles tekinteni az ilyen – az adott tagállamon belül székhellyel rendelkező – ügyfelekkel szembeni kitettséget a VII. melléklet 4. részének 44. pontjában megfogalmazott nemteljesítési fogalom meghatározás értelmében. Ez a szám 90 és legfeljebb 180 nap közé eshet, ha a helyi körülmények azt indokolták teszik.

Az ilyen, más tagállam területén székhellyel rendelkező ügyfelekkel szembeni kitétségekre nézve az illetékes hatóságok által a késelem tekintetében meghatározott napok száma nem haladhatja meg az érintett tagállam illetékes hatósága által meghatározott napok számát.

155. cikk

2012. december 31-ig a tagállamok 15 %-os mértéket alkalmazhatnak a kereskedési és értékesítési üzletágra azon hitelintézetek vonatkozásában, amelyeknél a kereskedési és értékesítési üzletágra vonatkozó megfelelő mutató legalább 50 %-a a valamennyi üzletágra vonatkozó – a X. melléklet 2. részének (1)-(4) pontjával összhangban számított – megfelelő mutatók összegének.

2. FEJEZET

Záró rendelkezések

156. cikk

A tagállamokkal együttműködve és az Európai Központi Bank észrevételeit is figyelembe véve a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri, hogy ez az irányelv összességében véve, a 2006/49/EK irányelvvel együtt számottevő hatást gyakorol-e a gazdasági ciklusra, és ezen felülvizsgálat fényében fontolóra veszi az esetleges helyreigazító intézkedések indokoltságát.

Ezen elemzés alapján, valamint figyelembe véve az Európai Központi Bank észrevételeit, a Bizottság két évente jelentést készít és azt az esetleges megfelelő javaslatokkal együtt előterjeszti az Európai Parlamentnek és az Európai Tanácsnak. A hitelfelvevő és hitelező felek észrevételeit a jelentés elkészítése során megfelelő módon figyelembe kell venni.

A Bizottság a 2012. január 1-jéig felülvizsgálatot folytat és jelentést készít ezen irányelv alkalmazásáról – különös figyelmet fordítva a 68–73. cikkekre, a 80. cikk (7) és (8) bekezdésére, valamint a 129. cikkekre –, és a megfelelő javaslatokkal együtt benyújtja ezt a jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

157. cikk

(1) 2006. december 31-ig a tagállamok elfogadják és közzéteszik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a 4., 22., 57., 61–64., 66., 68–106., 108., 110–115., 117–119., 123–127., 129–132., 133., 136., 144–149. és 152–155. cikknek és a II., III., V–XII. mellékletnek megfeleljenek. A tagállamok haladéktalanul ismertetik a Bizottsággal e rendelkezések szövegét, valamint a rendelkezések és az ezen irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot.

A (3) bekezdéstől eltérve ezeket a rendelkezéseket a tagállamoknak 2007. január 1-jétől kezdődően alkalmazniuk kell.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A rendelkezésekben egy olyan nyilatkozatot is fel kell tüntetniük, amely szerint a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelvekre való hivatkozásait az ezen irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni. A hivatkozás és a nyilatkozat megfogalmazásának módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

(3) A tagállamok legkésőbb 2008. január 1-jétől kezdődően alkalmazzák azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljenek a 87. cikk (9) bekezdésének és a 105. cikknek.

158. cikk

(1) A XIII. melléklet A. részében meghatározott irányelvekkel módosított 2000/12/EK irányelv hatályát veszti, a XIII. melléklet B. részében felsorolt említett irányelvek átültetésére meghatározott határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

(2) A hatályon kívül helyezett irányelvre való hivatkozásokat erre az irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni, a XIV. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban.

159. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

160. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2006. június 14.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

H. WINKLER

I. MELLÉKLET

A KÖLCSÖNÖS ELISMERÉS ALÁ TARTOZÓ TEVÉKENYSÉGEK LISTÁJA

1. Betétek és más visszafizetendő pénzeszközök elfogadása
2. Hitelezés, beleértve többek között: fogyasztási hitel, jelzáloghitel, faktoring visszkereseti joggal vagy anélkül, kereskedelmi tranzakciók finanszírozása (beleértve a forrétérozást).
3. Pénzügyi lízing
4. Pénzforgalmi szolgáltatások
5. Fizetőeszközök kibocsátása és kezelése (pl. hitelkártyák, utazási csekkek és bankutalványok)
6. Garanciák és kötelezettségvállalások
7. Kereskedés saját számlára vagy ügyfélszámlára a következőkkel:
 - a) pénzügyi eszközök (csekkek, váltók, letéti jegyek stb.);
 - b) deviza;
 - c) tőzsdei határidős pénzügyi ügyletek és opciók;
 - d) árfolyam- és kamatlábügyletek; vagy
 - e) átruházható értékpapírok.
8. Részvétel értékpapírok kibocsátásában és az ezzel összefüggő szolgáltatások nyújtásában
9. Tanácsadás vállalkozásoknak a tőkeszerkezetet, ipari stratégiát és az ezekhez kapcsolódó kérdéseket illetően, valamint vállalkozások egyesülésével és felvásárlásával összefüggő tanácsadás és szolgáltatások
10. Ügynöki tevékenység a bankközi piacon
11. Portfóliókezelés és tanácsadás
12. Értékpapírok letéti őrzése és kezelése
13. Hitelinformációs szolgáltatások
14. Letéti szolgáltatások

A pénzügyi eszközök piacairól szóló 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ I. mellékletének A. és B. szakaszában előírt szolgáltatások és tevékenységek az azon irányelv I. melléklete C. szakaszában előírt pénzügyi eszközökre történő hivatkozás esetén az ezen irányelv szerinti kölcsönös elismerés hatálya alá tartoznak.

⁽¹⁾ HL L 145., 2004.4.30., 1. o. A 2006/31/EK irányelvvél (HL L 114., 2006.4.27., 60. o.) módosított irányelv.

II. MELLÉKLET

MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK OSZTÁLYOZÁSA

Teljes kockázati kategória:

- Hitelhelyettesítő jellegű garanciák,
- Hitelderivatívák,
- Elfogadványok,
- Olyan váltók forgatmányozása, amelyek nem viselik más hitelintézet nevét,
- Ügyletek visszkereseti joggal,
- Hitelhelyettesítő jellegű visszavonhatatlan készenléti hitellevek,
- Közvetlen határidős vásárlási megállapodások alapján megvásárolt eszközök,
- Összetett határidős betétügylet („forward forward deposits”),
- Részben kifizetett részvények és értékpapírok kifizetetlen része,
- Penziós megállapodások a 86/635/EGK irányelv 12. cikkének (3) és (5) bekezdése értelmében, és
- Maximális kockázatot hordozó egyéb tételek.

Közepes kockázati kategória:

- Kibocsátott és igazolt okmányos akkreditívek (lásd a közepes/alacsony kockázati kategóriában is),
- Jótállások és kártérítések (beleértve a pályázati, teljesítési, vám- és adóbiztosítékokat), valamint a nem hitelhelyettesítő jellegű garanciavállalások,
- Hitelhelyettesítő karakterrel nem bíró visszavonhatatlan készenléti hitellevek („standby letters of credit”),
- Egy évet meghaladó eredeti lejáratú lehívatlan hitellehetőségek (értékpapírok megvásárlására, kölcsönzésére és garancianyújtásra vagy elfogadvány lehetőségére vonatkozó megállapodások),
- „Note issuance facilities” (NIF) és „revolving underwriting facilities” (RUF), és
- Közepes kockázatot hordozó egyéb tételek, amelyekről a Bizottságot értesítették .

Közepes/alacsony kockázati kategória:

- Okmányos akkreditívek, amelyekben az alapul szolgáló szállítmány hitelbiztosítékként szolgál, valamint egyéb rövid lejáratú, likvid ügyletek,
- Egy évet nem meghaladó eredeti lejáratú, vagy olyan lehívatlan hitelkeretek (értékpapírok kölcsönzésére, megvásárlására és garancianyújtásra vagy elfogadványokra vonatkozó megállapodások), amelyek feltétel és külön felmondás nélkül nem mondhatók fel bármikor, vagy amelyeknél a hitelfelvevő hitelképességében bekövetkező romlás nem vezet automatikus felmondáshoz, és
- Közepes/alacsony kockázatot hordozó egyéb tételek, amelyekről a Bizottságot értesítették.

Alacsony kockázati kategória:

- Olyan lehívatlan hitelkeretek (értékpapírok kölcsönzésére, megvásárlására és garancianyújtásra vagy elfogadványokra vonatkozó megállapodások), amelyek feltétel és külön felmondás nélkül bármikor felbonthatók, vagy amelyeknél a hitelfelvevő hitelképességében bekövetkező romlás automatikus felbontáshoz vezet. A lakossági hitelkereteket feltétel nélkül felmondhatónak lehet tekinteni, ha a feltételek a hitelintézet számára megengedik azok teljes, a fogyasztóvédelmi és kapcsolódó szabályozás szerint megengedhető mértékben történő felmondását, és
 - Alacsony kockázatot hordozó egyéb tételek, amelyekről a Bizottságot értesítették.
-

III. MELLÉKLET

SZÁRMAZTATOTT ÜGYLETEK REPÓÜGYLETEK, ÉRTÉKPAPÍR- ÉS/VAGY ÁRUKÖLCSÖNZÉSI VAGY KÖLCSÖNVÉTELI, HOSSZÚ ELSZÁMOLÁSI IDEJŰ ÜGYLETEK, VALAMINT A LETÉTI HITELEK ÜGYFÉL-HITELKOCKÁZATÁNAK KEZELÉSE

1. RÉSZ

Fogalommeghatározások

E melléklet alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározások érvényesek:

Általános fogalmak

1. „Ügyfél-hitelkockázat” (CCR): annak a kockázata, hogy az ügyletben résztvevő ügyfél nemteljesítése az ügylet pénzáramlásának végleges teljesítése előtt bekövetkezhet.
2. „Központi szerződő fél”: olyan jogalany, amely jogilag helyettesíti az egy vagy több pénzügyi piacon kötött szerződésekben érintett ügyleteket, amely szerint vevőként lép fel valamennyi eladóval szemben, illetve eladóként valamennyi vevővel szemben.

Ügylettípusok

3. „Hosszú teljesítésű ügyletek”: olyan ügyletek, amelyekben a szerződő fél vállalja, hogy értékpapírt, áru, vagy deviza összeget ad át készpénz, egyéb pénzügyi eszközök vagy áruk ellenében, illetve fordítva, a szerződésben rögzített teljesítési vagy szállítási időtartam pedig hosszabb, mint az ilyen jellegű ügyletek esetében szokásos piaci sztenderd, valamint öt munkanappal későbbi, mint ahogy a hitelintézet belép az ügyletbe.
4. „Letéti hitelek”: olyan ügyletek, amelyekben egy hitelintézet értékpapírok vásárlásával, eladásával, illetve kereskedelmével kapcsolatban hitelt nyújt. A letéti hitelek nem foglalnak magukba egyéb kölcsönöket, amelyeket adott esetben hitelbiztosítékként felhasznált értékpapírok biztosítanak.

Nettósítási, fedezeti sorozatok és egyéb meghatározások

5. „Nettósítási sorozat”: egy ügyféllel létrejött ügyletek csoportja, amelyek jogilag érvényesíthető kétoldalú nettósítási szabályozás tárgyát képezik, és amelyekre a nettósítást ezen melléklet 7. része és a 90-93. cikk tartalmazza. Minden egyes olyan ügyletet, amelyek nem képezik az e melléklet 7. része szerinti jogilag érvényesíthető kétoldalú nettósítási szabályozás tárgyát, úgy kell tekinteni, mint saját nettósítási sorozatát e melléklet alkalmazásának céljából.
6. „Kockázati pozíció”: olyan kockázati szám, amelyet az 5. részben kifejtett sztenderd módszer szerint egy ügyletkez rendelkez egy előre meghatározott algoritmus alapján.
7. „Fedezeti sorozat”: a ügyletből származó olyan kockázati pozíciók egy csoportja egyetlen nettósítási sorozaton belül, amely számára kizárólag az egyensúlyuk lényeges az 5. részben kifejtett sztenderd módszer szerinti kockázati érték meghatározásához.
8. „Letéti megállapodás”: olyan szerződéses megállapodás vagy egy megállapodás rendelkezései, amely, illetve amelyek szerint egy ügyfél biztosítékot nyújt egy másik ügyfél számára, amikor a második ügyfél első ügyfélhez viszonyított kitétsége átlép egy meghatározott szintet.
9. „Letéti határérték”: a kitétség azon legnagyobb értéke, amely mindaddig fennáll, amíg egyik félnek jogában nem áll biztosítékot kérni.
10. „Kockázati periódus letét”: olyan időtartam, amelyet a nemteljesítő ügyféllel fennálló ügyletek nettósítási sorozatát fedező biztosítás utolsó cseréjétől számítanak, ameddig az ügyfél kizárásra nem kerül és az eredő piaci kockázatok újra lefedezik.
11. A „belső modell módszer” szerinti „tényleges lejárati” egy évnél hosszabb lejárati nettósítási sorozatra: a nettósítási sorozatbeli ügyletek futamideje alatti várható kockázat összegének a kockázatmentes hozamhoz tartozó kamattal diszkontált értéke, amelyet elosztanak a nettósítási sorozatbeli ügyletek egy éven túlra vonatkozó várható kockázat

összegének a kockázatmentes hozamhoz tartozó kamattal diszkontált értékével. Annak érdekében, hogy egy éven át előre jelezze a horizontokat, ez a tényleges lejárat a várható kitétel tényleges várható kitéttel történő cseréjével kiigazítható az átgördített kockázat jelölésére.

12. „Eltérő termékkategóriánkénti nettósítás”: egyazon nettósítási sorozat különféle termékkategóriák ügyleteinek bevonása az e mellékletben meghatározott eltérő termékkategóriánkénti nettósítási szabályokkal összhangban.
13. Az 5. rész alkalmazásában a „Mindenkori piaci érték (CMV)”: az ügyféllel a nettósítási sorozatban létrejött ügyletek portfóliójának nettó piaci értéke. Mind a pozitív, mind pedig a negatív piaci értékeket is használják a CMV kiszámításához.

Eloszlások

14. „A piaci értékek eloszlása”: egy nettósítási sorozatban lévő ügyletek nettó piaci értéke valószínűségi eloszlásának előrejelzése néhány jövőbeni dátumra (az előrejelzési horizont), tekintve azon ügyletek mostanáig megvalósult piaci értékét.
15. „A kockázatok eloszlása”: a piaci értékek valószínűségi eloszlásának előrejelzése, amely a negatív nettó piaci értékek előrejelzési mutatójának nullára állítása által jön létre.
16. „Kockázatsemleges eloszlás”: a piaci értékek, illetve kitétségek eloszlása egy jövőbeni időszakban, amikor az eloszlást a piac által vélelmezett értékekkel – mint például a „vélelmezett volatilitással” számítják.
17. „Valódi eloszlás”: a piaci értékek, illetve kitétségek eloszlása egy jövőbeni időszakban, amikor az eloszlást történelmi vagy megvalósult értékekkel – mint például a múltbeli ár(folyam), illetve a kamatlábváltozással számított volatilitással – számítják.

Kitettségek értékelése és kiigazítása

18. „Mindenkori kitétség”: nulla, vagy amennyiben ennél nagyobb, akkor az ügyféllel kötött ügylet, illetve a nettósítási sorozatba tartozó ügyletek portfóliójának piaci értéke, amely az ügyfél nemteljesítéséből eredően elveszne, feltéve, hogy csőd esetén ezen ügyletek értéke nem térül meg.
19. „Csúcskitétség”: a kitétségek eloszlásának felső percentilise egy, a nettósításban lévő leghosszabb futamidejű ügylet lejáratú idejét megelőző bármely jövőbeni időpontban.
20. „Várható kitétség” (EE): a kitétségek eloszlásának átlaga egy, a nettósítási sorozatban lévő leghosszabb futamidejű ügylet lejáratú idejét megelőző bármely jövőbeni időpontban.
21. „Tényleges várható kitétség (tényleges EE) egy meghatározott napon”: a várható legmagasabb kitétség, amely azon a napon, illetve az azt megelőző bármely napon fennáll. Alternatívaként, egy adott napra vonatkozóan meghatározható az adott napon várható kitétség vagy a megelőző napi tényleges kitétség közül a nagyobb értékét véve is.
22. „Várható pozitív kitétség” (EPE): a várható kitétségek időalapon súlyozott átlaga, ahol a súlyok az egyes egyedi várható kitétségek által megtestesített időnek az egész időintervallumhoz viszonyított arányai. A minimális tökekövetelmények számításakor az első évre vetített átlagot veszik, illetve ha a nettósítási sorozatban szereplő valamennyi szerződés egy éven belül esedékessé válik, a nettósítási sorozatban lévő leghosszabb futamidejű szerződés időtartama alapján számítják az átlagot.
23. „Tényleges várható pozitív kitétség” (tényleges EPE): a tényleges várható kitétségnek az időalapon súlyozott átlaga az első évre, illetve ha a nettósítási sorozatban szereplő valamennyi szerződés egy éven belül esedékessé válik, a nettósítási sorozatban lévő leghosszabb futamidejű szerződés időtartamára vetítve, ahol a súlyok az egyes egyedi várható kitétségek által megtestesített időnek az egész időintervallumhoz viszonyított arányai.
24. „Hitelértékelés kiigazítása”: az ügyféllel fennálló ügyletek portfóliójának a piaci közép értékeléshez történő kiigazítása. Ez a kiigazítás tükrözi az ügyféllel fennálló szerződéses megállapodás teljesítésének bármilyen elmaradása miatt felmerülő hitelkockázat piaci értékét. Ez a kiigazítás tükrözheti az ügyfél hitelkockázatának piaci értékét, illetve mind a hitelintézet, mind az ügyfél hitelkockázatának piaci értékét.

25. „Hitelértékelés egyoldalú kiigazítása”: olyan hitelértékelési kiigazítás, amely tartalmazza a hitelintézet ügyféllel szembeni hitelkockázatának piaci értékét, azonban nem tartalmazza az ügyfél hitelintézettel szembeni hitelkockázatának piaci értékét.

CCR-hez kapcsolódó kockázatok

26. „Gördülő kockázat”: az az összeg, amellyel a várható pozitív kitettséget alulértékelik, amikor egy ügyféllel kötött jövőbeni ügyletek várhatóan folyamatosan zajlanak. Az ezekből a jövőbeni ügyletekből származó járulékos kitettség nem képezi részét a várható pozitív kitettségszámításának.
27. „Általános rossz irányú kockázat” akkor merül fel, amikor az ügyfelek nemteljesítésének valószínűsége pozitív korrelációban áll az általános piaci kockázati tényezőkkel.
28. „Egyedi rossz irányú kockázat” akkor merül fel, ha egy adott ügyféllel szembeni kitettség pozitív korrelációban áll az ügyfél nemteljesítésének valószínűségével, az ügyféllel kötött ügylet természeténél fogva. Akkor tekintik úgy, hogy egy hitelintézet egyedi rossz irányú kockázatnak van kitéve, ha egy adott ügyféllel szembeni jövőbeni kitettség várhatóan nagy, amikor az ügyfél nemteljesítésének valószínűsége szintén magas.

2. RÉSZ

A módszer megválasztása

1. A 2–7. pontra is figyelemmel a hitelintézetek a IV. mellékletben szereplő szerződésekre vonatkozóan a 3-6. részben megállapított módszerek egyikével állapítják meg a kitettségeket. Azon hitelintézetek számára, amelyek nem használhatják a 2006/49/EK irányelv 18. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárást, nem engedélyezhető a 4. részben meghatározott módszer használata sem. A IV. melléklet 3. pontjában szereplő szerződésekhez tartozó kitettségérték megállapításához a hitelintézetek számára nem engedélyezett a 4. részben meghatározott módszer használata.

A 3-6. részben kifejtett módszerek együttes használata egy csoporton belül folyamatosan engedélyezhető, azonban egyetlen jogalanyon belül nem. A 3 és az 5. részben meghatározott módszerek egy jogalanyon belül történő együttes használata abban az esetben engedélyezett, ha az 5. rész 19. pontjában meghatározott esetekhez az egyik módszert használják.

2. Az illetékes hatóságok jóváhagyása mellett, a hitelintézetek a következőkre vonatkozóan határozhatják meg a kitettségértéket a 6. részben meghatározott belső modell módszerrel:

- i. a IV. mellékletben szereplő szerződések;
- ii. repóügyletek;
- iii. értékpapír- és árukölcsönzés vagy kölcsönvétel;
- iv. letéti hitelügyletek, és
- v. hosszú teljesítésű ügyletek.

3. Amennyiben a hitelintézet hitelderivatíva-védelmet vásárol egy nem kereskedési könyvi kitettséghez vagy CCR-kitettséghez, a fedezett eszközök tőkekövetelményét számíthatja a VIII. melléklet 3. részének 83-92. pontja szerint, illetve az illetékes hatóság jóváhagyása mellett a VII. melléklet 1. részének 4. pontja, illetve a VII. melléklet 4. részének 96–104. pontja szerint. Ezekben az esetekben a hitelderivatívák miatt felmerülő CCR-hez tartozó kitettségérték nullának tekintendő.

4. A nem kereskedési könyvbéli, eladott, hitelnemteljesítésre ügyletekből származó CCR-hez tartozó kitettségérték nullának tekintendő, amennyiben a csereügyleteket a hitelintézet által nyújtott hitelvédelmeként kezelik, és ha a hitelkockázat miatt felmerülő tőkekövetelmény a teljes elvi értékükre vonatkozik.

5. A 3-6. részben kifejtett valamennyi módszer szerint egy adott ügyféllel szembeni kitettségérték egyenlő az azon ügyfélhez tartozó valamennyi nettósítási sorozatra számított kitettségértékek összegével.

6. A nullás CCR-hez tartozó kitettségérték rendelhető a központi szerződő féllel kötött származtatott ügyletekhez, a repóügyletekhez, értékpapír- és árukölcsönzéshez vagy kölcsönvételhez, a hosszú teljesítésű ügyletekhez, a letéti

hitelügyletekhez, amelyeket a központi szerződő fél nem utasított vissza. Továbbá nullás kitettséérték adható az olyan, központi szerződő féllel szembeni hitelkockázati kitettségekhez, amelyek származtatott ügyletekből, a repóügyletekből, értékpapír- és árukölcsönzésből vagy kölcsönvételből, a hosszú teljesítésű ügyletekből, a letéti hitelügyletekből vagy az illetékes hatóságok által megállapított egyéb, a hitelintézetnek a központi szerződő féllel szemben fennálló kitettségeiből származnak. A központi szerződő fél a megállapodásainak valamennyi résztvevőjével szemben fennálló CCR-kitettségeit napi alapon teljes mértékben fedezik.

7. A hosszú teljesítésű ügyletekből származó kitettségeket a 3-6. részben megállapított bármely módszer egyikével lehet meghatározni, függetlenül az OTC-derivatívák és repóügyletek, értékpapír- és árukölcsönzés vagy kölcsönvételi ügyletek, valamint a letéti hitelügyletek kezelésére választott módszerektől. A hosszú teljesítésű ügyletek tőkekövetelmények kiszámításakor a 84-89. cikkben meghatározott megközelítést használó hitelintézetek folyamatosan alkalmazhatják a 78-83. cikkben meghatározott kockázati súlyokat, tekintet nélkül az ilyen pozíciók lényegességére.
8. A 3. és 4. részben meghatározott módszer esetében az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a számításba veendő feltételezett összeg megfelelő mércéje legyen a szerződésből eredő kockázatoknak. Ha például a szerződés a pénzáramlás megtöbbszörözéséről rendelkezik, a feltételezett összeget ki kell igazítani, a megtöbbszöröződésnek a szerződés kockázati szerkezetére gyakorolt hatásai figyelembevételével.

3. RÉSZ

A „piaci árazás” („mark to market”) módszere

- a) lépés: a mindenkori piaci értékeknek a szerződésekhez történő hozzárendelésével (mark to market) meghatározható az összes pozitív értékekkel rendelkező szerződés mindenkori helyettesítési költsége.
- b) lépés: a potenciális jövőbeni hitelkitettséget kifejező szám meghatározásához – kivéve az egyvalutás „lebegő-lebegő” kamatláb-swap ügyleteket, amelyekben csak a mindenkori helyettesítési költséget kell kiszámítani – a feltételezett főösszegeket, vagy az alapul szolgáló értékeket meg kell szorozni az 1. táblázatban szereplő százalékokkal:

1. Táblázat ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Hátralévő futamidő ⁽³⁾	Kamatlábszerződések	Devizaárfolyamokra és aranyra vonatkozó szerződések	Részvényekre vonatkozó szerződés	Nemesfém-szerződések, kivéve arany	Áru-szerződések, kivéve nemesfémek
Egy év, vagy rövidebb	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Egy évnél hosszabb, öt évet meg nem haladó	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Öt éven túli	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

⁽¹⁾ Azokat a szerződéseket, amelyek nem tartoznak az e táblázatban szereplő öt kategóriába, a nemesfémekre nem vonatkozó áruszerződésnek kell kezelni.

⁽²⁾ Olyan szerződések esetében, amelyekben a tőke többször cserélődik, a százalékokat meg kell szorozni a szerződés szerint még teljesítendő fennmaradó fizetések számával.

⁽³⁾ Olyan szerződések esetében, amelyek úgy lettek kialakítva, hogy a fennálló kitettséget meghatározott fizetési időpontokat követően tejsítik, és amelyek esetében a futamidőket újra megállapítják, oly módon, hogy a szerződés piaci értéke nulla legyen a szóban forgó, meghatározott fizetési időpontokban, a hátralévő futamidő a következő megállapításig hátralévő időnek felel meg. Kamatlábszerződések esetében, amelyek e kritériumoknak eleget tesznek, és amelyek fennmaradó lejáratú ideje meghaladja az egy évet, a százalék nem lehet magasabb, mint 0,5 %.

A potenciális jövőbeni hitelkreditésnek b) lépés szerinti kiszámításához az illetékes hatóságok megengedhetik a hitelintézeteknek a következő százalékok alkalmazását az 2. táblázatban előírtak helyett, feltéve, hogy az intézmények élnek a 2006/49/EK irányelv IV. melléklete 21. pontjában biztosított lehetőséggel az ezen irányelv IV. mellékletének 3. bekezdése értelmében létrejött, a nyersanyagokkal – kivéve az aranyat – kapcsolatos szerződések esetében.

2. Táblázat

Hátralévő futamidő	Nemesfém (kivéve arany)	Nem nemesfémek	Mezőgazdasági termékek	Egyéb, beleértve energetikai termékeket
Egy év, vagy rövidebb	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Egy évnél hosszabb, öt évet meg nem haladó	5 %	4 %	5 %	6 %
Öt éven túli	7,5 %	8 %	9 %	10 %

c) lépés: a mindenkorli helyettesítési költség és a potenciális jövőbeni hitelkredités összege a kitétségi értékkel egyenlő.

4. RÉSZ

Az „eredeti kitétség” módszere

a) lépés: az egyes eszközök feltételezett főösszegét meg kell szorozni a 3. táblázatban megadott százalékokkal:

3. Táblázat

Eredeti lejárat idő ⁽¹⁾	Kamatlábszerződések	Devizaárfolyamokra és aranyra vonatkozó szerződések
Egy év, vagy rövidebb	0,5 %	2 %
Egy évnél hosszabb, két évet meg nem haladó	1 %	5 %
Kiegészítő kedvezmény, minden egyes többletév után	1 %	3 %

b) lépés: az így megkapott eredeti kitétség a kitétségi értéknek felel meg.

5. RÉSZ

Sztenderd módszer

1. A sztenderd módszer csak tőzsdén kívüli (OTC) származtatott ügyletek és a hosszú teljesítésű ügyletek esetében alkalmazható. A kitétség értéket minden nettósítási halmaz esetében külön kell kiszámítani. A biztosítéktól mentesen, a következők szerint kell meghatározni:

kockázati érték =

$$\beta^* \max \left(CMV - CMC; \sum_j \left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_i RPC_{ij} \right| CCRM_i \right)$$

⁽¹⁾ Kamatlábszerződések esetében a hitelintézetek – az illetékes hatóságok egyetértésével – eredeti vagy fennmaradó futamidőt egyaránt választhatnak.

ahol:

CMV = a partnerrel kötött, a nettósítási halmazban lévő ügyletek portfóliójának biztosítékkal együtt vett, mindenkori piaci értéke. Azaz, ahol:

$$CMV = \sum_i CMV_i$$

ahol:

CMV_i = i az ügylet mindenkori piaci értéke;

CMC = a nettósítási halmazhoz rendelt biztosíték mindenkori piaci értéke. Azaz ahol:

$$CMV = \sum_l CMV_l$$

ahol $CMV_l = 1$ a biztosíték mindenkori piaci értéke;

i = az ügyletet jelölő index;

l = a biztosítékot jelölő index;

j = a fedezeti halmaz kategóriáját jelölő index. Ezek a fedezeti halmazok olyan kockázati tényezőknek felelnek meg, amelyek esetében ellenkező előjelű kockázati pozíciók ellensúlyozhatók olyan nettó kockázati pozíciót eredményezve, amelyen azután a kockázati érték alapul;

RPT_{ij} = i ügyletből eredő kockázati pozíció j fedezeti halmaz viszonyában;

RPC_{lj} = l biztosítékból eredő kockázati pozíció j fedezeti halmaz viszonyában;

CCRM_j = az 5. táblázatba foglalt CCR-szorótényező a j fedezeti halmaz viszonyában;

$\beta = 1,4$.

A partnertől kapott biztosíték előjele pozitív; a partner számára adott biztosíték előjele negatív.

Az ennél a módszernél elismert biztosíték az olyan biztosítékokra korlátozódik, amelyek a 2006/49/EK irányelv VIII. melléklete 1. részének 11. pontja és II. melléklete 9. pontjának értelmében elismerhetők.

2. Amikor egy lineáris kockázati profilú OTC származtatott ügylet pénzügyi eszköz kifizetésre váltását köti ki, a kifizetési rész a kifizetési szakasz. Azok az ügyletek, amelyek kifizetések kifizetésekre való váltását kötik ki, két kifizetési szakaszból állnak. A kifizetési szakaszok a szerződésileg megállapított bruttó kifizetésekből állnak, ezekbe beleértve az ügylet elvi főösszegét. A hitelintézetek a következő számításokhoz figyelmen kívül hagyhatják azon kifizetési szakaszból származó kamatkockázatokat, amelyek lejáratáig kevesebb mint egy év van hátra. A hitelintézetek az ugyanabban a pénznemben denominált két kifizetési szakaszból álló ügyleteket, például a kamatláb-csereügyleteket, egyetlen összesített ügyletként kezelhetik. A kifizetési szakaszok kezelése az összesített ügyletre vonatkozik.
3. A részvényekkel (beleértve a részvényindexeket), arannyal, egyéb nemesfémekkel vagy egyéb árukkal mint alapul szolgáló pénzügyi eszközökkel folyó, lineáris kockázati profilú ügyletekhez az adott részvényben (vagy részvényindex) vagy áruban (beleértve az aranyat és egyéb nemesfémeket) rendelnek hozzá kockázati pozíciót és a kifizetési szakasz esetében kamatláb-kockázati pozíciót. Ha a kifizetési szakasz külföldi pénznemben denominált, akkor ahhoz ezen felül kockázati pozíciót rendelnek az adott valutában.
4. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírral mint alapul szolgáló pénzügyi eszközzel folyó, lineáris kockázati profilú ügyletekhez a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírban rendelnek hozzá egy kamatláb-kockázati pozíciót és a kifizetési szakaszban egy másik kamatláb-kockázati pozíciót. A kifizetés kifizetésre váltását kikötő, lineáris kockázati profilú ügyleteknél, beleértve a devizapiaci forward ügyleteket, a kifizetési szakaszok mindegyikéhez egy-egy kamatláb-kockázati pozíciót rendelnek. Ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír külföldi pénznemben denominált,

akkor a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírhoz az adott pénznemben kockázati pozíciót rendelnek hozzá. Ha a kifizetési szakasz külföldi pénznemben denominált, akkor ahhoz az adott pénznemben kockázati pozíciót rendelnek hozzá. A devizaalapú csereügyletbe rendelt kitétséérték nulla.

5. A lineáris kockázati profilú ügyletből eredő kockázati pozíció nagysága egyenlő az alapul szolgáló pénzügyi eszközök (beleértve az árukat is) – a hitelintézet nemzeti pénznemére váltott – tényleges elvi értékével (a piaci érték és a mennyiség szorzata), kivéve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében.
6. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a kifizetési szakaszok esetében a kockázati pozíció nagysága egyenlő a bruttó követelések (beleértve az elvi főösszeget) – a hitelintézet nemzeti pénznemére váltva – tényleges elvi értéke és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve a kifizetési szakasz módosított hátralévő futamidejének szorzatával.
7. A nemteljesítéskori csereügyletből eredő kockázati pozíció nagysága egyenlő a hitelviszonyt megtestesítő bázisértékpapír elvi értéke és a nemteljesítéskori csereügylet lejáratáig hátralévő futamidő szorzatával.
8. A nem lineáris kockázati profilú, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekből (beleértve az opciókat és árfolyamswapokat) eredő kockázati pozíció nagysága egyenlő az alapul szolgáló pénzügyi eszköz tényleges elvi értéke delta ekvivalensével, kivéve ha hitelviszonyt megtestesítő értékpapír szolgál alapul.
9. A nem lineáris kockázati profilú, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekből (beleértve az opciókat és árfolyamswapokat) eredő kockázati pozíció nagysága, amely alapjául hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy kifizetési szakasz szolgál, egyenlő az alapul szolgáló pénzügyi eszköz vagy kifizetési szakasz tényleges elvi értéke delta ekvivalense és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve a kifizetési szakasz módosított hátralévő futamidejének szorzatával.
10. A kockázati pozíciók megállapításához a partnertől kapott biztosíték úgy kezelendő, mint egy aznapi esedékességű származtatott szerződéses ügylet szerinti követelés a partnerrel szemben (hosszú pozíció), míg a kiírt biztosíték úgy kezelendő, mint egy aznapi esedékességű, a partner irányában fennálló kötelezettségvállalás (rövid pozíció).
11. A hitelintézetek a következő képleteket használhatják a kockázati pozíció nagyságának és előjelének meghatározására:

a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kivételével minden eszköz esetében:

tényleges elvi főösszeg vagy

$$\text{delta ekvivalens elvi főösszeg} = p_{\text{ref}} \frac{\partial V}{\partial p}$$

ahol:

p_{ref} = az alapul szolgáló eszköz ára a bázispénznemben kifejezve;

V = a pénzügyi eszköz értéke (opció esetében: az opció kötési árfolyama; lineáris kockázati profilú ügylet esetében: magának az alapul szolgáló eszköznek az értéke);

p_{ref} = az alapul szolgáló eszköz ára ugyanabban a pénznemben kifejezve, mint V ;

hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és minden ügylet kifizetési szakaszának esetében:

effektív elvi főösszeg és a módosított hátralévő futamidő szorzata, vagy

elvi főösszegekben kifejezett delta ekvivalens és a módosított hátralévő futamidő szorzata

$$\frac{\partial V}{\partial r}$$

ahol:

V = a pénzügyi eszköz értéke (opció esetében: az opció kötési árfolyama; lineáris kockázati profilú ügylet esetében: magának az alapul szolgáló eszköznek, illetve a kifizetési szakasznak az értéke);

r = kamatlábszint

Ha V a bázispénznemhez képest más pénznemben van denominálva, a származtatott eszközt a megfelelő árfolyammal megszorozva a bázis pénznemre át kell váltani.

12. A kockázati pozíciókat fedezeti halmazokba kell csoportosítani. Minden egyes fedezeti halmaz esetében kiszámolásra kerül a kapott kockázati pozíciók összegének abszolút értéke. Ez az összeg a „nettó kockázati pozíció”, amely az 1. bekezdésben megállapított képletekkel kifejezve:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_i RPC_{ij} \right|$$

13. A partnertől biztosítékként kapott készpénzletekből, kifizetési szakaszokból és alapul szolgáló hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból származó kamatláb kockázati pozícióknál – amelyek esetében a 2006/49/EK irányelv I. mellékletének 1. táblázata értelmében 1,60 % vagy kevesebb a tőkekövetelmény – minden pénznem esetében hat fedezeti halmaz van az alábbi 4. táblázatba foglaltak szerint. A fedezeti halmazokat a „lejárat” és a „bázis súlyozású kamatlábak” kombinációja határozza meg.

4. Táblázat

	Kormányzati bázis súlyozású kamatlábak	Nem kormányzati bázis súlyozású kamatlábak
Lejárat	← 1 év	← 1 év
Lejárat	>1 – ← 5 év	>1 – ← 5 év
Lejárat	> 5 év	> 5 év

14. Az olyan, alapul szolgáló hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból és kifizetési szakaszokból származó kamatláb-kockázati pozícióknál, amelyek esetében a kamatláb egy általános piaci kamatlábnak megfelelő báziskamatlábhoz van kötve, a hátralévő futamidő a kamatláb következő kiigazításáig fennmaradó időtartam hosszával egyenlő. Minden más esetben a hátralévő futamidő az alapul szolgáló hitelviszonyt megtestesítő értékpapír futamideje vagy kifizetési szakasz esetében az ügylet lejárat ideje.
15. Minden, nemteljesítéskori csereügylet alapjául szolgáló hitelviszonyt megtestesítő bázis értékpapír kibocsátójára egy fedezeti halmaz van.
16. Készpénzletekből származó kamatláb kockázati pozícióknál, amelyek biztosítékként kerülnek kiírásra egy partnernél, amikor annak a partnernek nincs kis egyedi kockázati kinnlévő tartozása, valamint alapul szolgáló hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból származó kamatláb-kockázati pozícióknál – amelyek esetében a 2006/49/EK irányelv I. mellékletének 1. táblázata értelmében a tőkekövetelmény több mint 1,60 % – minden kibocsátóra egy fedezeti halmaz van. Amikor egy kifizetési szakasz követ egy ilyen hitelviszonyt megtestesítő eszközt, minden egyes hitelviszonyt megtestesítő báziseszköz-kibocsátóra is van egy fedezeti halmaz. A hitelintézetek ugyanabba a fedezeti halmazba sorolhatják az egy bizonyos kibocsátó hitelviszonyt megtestesítő eszközeiből, vagy ugyanannak a kibocsátónak a kifizetési szakaszok által követett vagy a nemteljesítési csereügylet alapjául szolgáló hitelviszonyt megtestesítő bázis eszközeiből következő kockázati pozíciókat.
17. A hitelviszonyt megtestesítő eszközökön túl az alapul szolgáló pénzügyi eszközök csak akkor sorolandók azonos, adott fedezeti halmazokba, ha azonos vagy hasonló eszközökről van szó. Minden más esetben különböző fedezeti halmazokba sorolandók. Az eszközök hasonlóságának a megállapítása a következőképpen történik:
- részvények esetében hasonlóknak minősülnek az egyazon kibocsátó részvényei. A részvényindex külön kibocsátóként kezelendő;
 - nemesfémek esetében az azonos fém tekintendő hasonló eszköznek. A nemesfém-index külön nemesfémként kezelendő;
 - villamosáram esetében hasonló eszközök azok a szolgáltatási jogok és kötelezettségek, amelyek egyazon csúc- és nem csúcsterhelésű időszakra vonatkoznak bármely 24 órás időszakban; és
 - áruk esetében az azonos áruk minősülnek hasonló eszköznek. Az áruindex külön áruként kezelendő.

18. A különböző fedezeti halmaz kategóriákra vonatkozó CCRM-eket a 5. táblázat tartalmazza.

5. Táblázat

	Fedezeti halmaz kategóriák	CCR Multiplikátor (CCRM)
1.	Kamatlábak	0,2 %
2.	Kamatlábak olyan nemteljesítési csereügylet alapjául szolgáló hitelviszonyt megtestesítő bázisértékpapírból származó kockázati pozíciókra, amelyek esetében a 2006/49/EK irányelv I. mellékletének 1. táblázata értelmében 1,60 % vagy kevesebb a tőkekövetelmény.	0,3 %
3.	Kamatlábak olyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírból vagy hitelviszonyt megtestesítő bázisértékpapírból származó kockázati pozíciókra, amelyek esetében a 2006/49/EK irányelv I. mellékletének 1. táblázata értelmében több mint 1,60 % a tőkekövetelmény.	0,6 %
4.	Árfolyamok	2,5 %
5.	Villamos áram	4,0 %
6.	Arany	5,0 %
7.	Részvény	7,0 %
8.	Nemesfémek (arany kivételével)	8,5 %
9.	Egyéb áruk (nemesfémek és villamosáram kivételével)	10,0 %
10.	Az egyik fenti kategóriába sem tartozó, tőzsdén kívüli származtatott ügyletek alapjául szolgáló eszközök.	10,0 %

A 5. táblázat 10. pontjában hivatkozott, tőzsdén kívüli származtatott ügyletek alapjául szolgáló eszközöket minden alapul szolgáló eszközkategória szerint külön fedezeti halmazokba kell sorolni.

19. Olyan nem lineáris kockázati profilú, illetve kifizetési szakaszok és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír alapú ügyletek esetében, amelyekre a hitelintézet nem tudja megállapítani a delta-tényezőt, illetve a módosított hátralévő futamidőt az illetékes hatóság által a piaci kockázat kivédését célzó minimális tőkekövetelmény meghatározására jóváhagyott modellel, az illetékes hatóságnak konzervatívan kell meghatároznia a kockázati pozíciók nagyságát és az alkalmazandó CCRM értékeket. Ennek alternatívájaképpen az illetékes hatóságok megkövetelhetik a 3. részben meghatározott módszer használatát. A nettósítást nem elismerendő; vagyis a kitettségmentetést úgy kell meghatározni, mintha létezne egy, csupán az adott ügyletet tartalmazó nettósítási halmaz.
20. A hitelintézménynek belső eljárásokkal kell rendelkeznie annak igazolására, hogy egy ügylet fedezeti halmazba való belefoglalását megelőzően, az ügyletre van érvényes, a 7. részben meghatározott követelményeknek megfelelő, jogilag végrehajtható nettósítási szerződés.
21. Annak a hitelintézetnek, amelyik biztosítékot használ CCR-je csökkentésére, belső eljárásokkal kell rendelkeznie annak igazolására, hogy a biztosítéknak a számításaiban való elismerését megelőzően, a biztosíték megfelel a VIII. mellékletben meghatározott jogbiztonsági előírásoknak.

6. RÉSZ

Belső modell módszer

1. Az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően a hitelintézet alkalmazhatja a belső modell módszert (IMM) a 2. rész 2. bekezdésének i. pontjában foglalt ügyletek vagy a 2. rész 2. pontjának ii., iii. és iv. pontjában foglalt ügylete, illetve a 2. rész 2. pontjának i-iv. pontjában foglalt ügyletek kockázatiértékének kiszámításához. Ezen esetek mindegyikében

a fent említett módszer a 2. rész 2. pontjának v. pontjában szereplő ügyletekre is alkalmazható. A 2. rész 1. pontjának második albekezdésétől eltérve a hitelintézetek dönthetnek úgy, hogy ezt a módszert nem alkalmazzák a méretükben vagy kockázatukban lényegtelen kockázatokra. Az IMM módszer alkalmazásához a hitelintézetnek az ebben a részben meghatározott követelményeknek kell megfelelnie.

2. Az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően az IMM alkalmazása történhet egymást követően különböző típusú ügyletek körében, és ezen időszak alatt a hitelintézet alkalmazhatja a 3. vagy az 5. részben meghatározott módszereket. Ezen rész további rendelkezéseitől eltérve a hitelintézetek nem kell, hogy egy meghatározott típusú modellt alkalmazzanak.
3. Az összes olyan OTC származékos ügylet és nyitvaszállítási ügylet esetén, amely esetében a hitelintézet nem kapott jóváhagyást az IMM alkalmazására, a hitelintézet a 3. vagy az 5. részben meghatározott módszereket használja. Egy csoporton belül e két módszer kombinált alkalmazása tartósan engedélyezett. E két módszer kombinált alkalmazása egy jogi személyen belül csak akkor engedélyezett, ha az egyik módszert az 5. rész 19. pontjában meghatározott esetekben alkalmazzák.
4. Az IMM alkalmazására engedélyt kapott hitelintézetek kizárólag alapos indok igazolása és az illetékes hatóságok jóváhagyása esetén térhetnek vissza a 3. vagy az 5. részben foglalt módszerek alkalmazásához. Ha a hitelintézet már nem teljesíti az e részben foglalt követelményeket, köteles az illetékes hatóságnak tervet előterjeszteni, amelyből kiderül, hogy a követelményeket megfelelő időn belül ismét teljesíti, vagy pedig bizonyítania kell, hogy a nemteljesítés következménye lényegtelen.

Kitettséérték

5. A kitettséértéket a nettósítási csoport szintjén kell mérni. A modellnek meg kell határoznia a nettósítási csoportnak a piaci változók – például a kamatlábak, devizaárfolyamok – változásai eredményeképpen bekövetkező változásainak előrejelző eloszlását. A modellnek ezt követően ki kell számítani a nettósítási csoport kitettséértékét minden egyes jövőbeli időpontra, a piaci változók adott változásai esetére. Biztosítéki megállapodást kötött partnerek esetén a modell a fedezet jövőbeli mozgásait is figyelembe veheti.
6. A hitelintézetek a 2006/49/EK irányelv VIII. mellékletének 1. része 11. pontjában és II. melléklete 9. pontjában meghatározott elismerhető pénzügyi biztosítékok bevonhatják a nettósítási csoportok piaci értékében bekövetkező változásokat előrejelző eloszlásba, amennyiben az IMM kvalitatív, kvantitatív és adatokra vonatkozó követelményei a biztosíték esetében teljesülnek.
7. A kitettséértéket az effektív várható pozitív kockázat (Effective Expected Positive Exposure – effektív EPE) és a szorzatából előállítva kell kiszámítani:

$$\text{Kitettséérték} = \alpha \times \text{effektív EPE}$$

ahol:

Alfa (α) 1,4, de az illetékes hatóságok magasabb α értéket is előírhatnak, és az effektív EPE értékét a várható kockázatnak (EET) a jövőbeli t időpontban fennálló átlagos kockázatként való becslésével kell kiszámítani, ahol az átlagot a vonatkozó piaci kockázati tényezők lehetséges jövőbeli értékeinek átlagaként kell venni. A modell az EE értékét a jövőbeli $t_1, t_2, t_3 \dots$ időpontok sorozata alapján becsli.

8. Az effektív EE értékét rekurzívan kell kiszámítani a következőképpen:

$$\text{Effektív EE}_t = \max(\text{effektív EE}_{t-1}; \text{EE}_t)$$

ahol:

az aktuális időpontot t_0 jelöli, és az effektív EE₀ az aktuális kockázatnak felel meg.

9. E tekintetben az effektív EPE az átlagos effektív EE a jövőbeli kockázat első évében. Ha a nettósítási sorozatban szereplő valamennyi szerződés egy éven belül esedékessé válik, az EPE a várható kockázat átlaga addig az időpontig, amíg a nettósítási csoportba tartozó összes szerződés nem jár. Az effektív EPE az effektív EE súlyozott átlagaként számítható ki:

$$\text{Effective EPE} = \sum_{k=1}^{\min(1 \text{ year}; \text{maturity})} \text{Effective EE}_{t_k} \cdot \Delta t_k$$

ahol:

a $\Delta tk = tk - tk-1$ súlyok figyelembe veszik azt az esetet, amikor a jövőbeli kockázatot nem egyenlő időközönként bekövetkező időpontonként számítják.

10. Az EE vagy a kiemelkedő kockázat mértékét a kockázatok olyan eloszlása alapján kell kiszámítani, amely figyelembe veszi a kockázatok normál eloszlástól eltérő eloszlását.
11. A hitelintézetek a fenti egyenlet szerinti, az α és az effektív EPE szorzatánál konzervatívabb mértéket is alkalmazhatnak minden partnerrel szemben.
12. A 7. ponttól eltérve az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézetek számára, hogy saját becsléseik szerinti α értéket alkalmazzanak, 1,2-es alsó határértékkal, ahol α az összes partnert átfogó CCR-kockázat teljes szimulációjából származó belső tőke (számláló) és az EPE-n alapuló belső tőke (nevező) arányával egyenlő. A nevezőben az EPE-t úgy kell használni, mintha fix kinnlevő összeg lenne. A hitelintézeteknek igazolniuk kell, hogy az α értékre vonatkozó belső becsléseik figyelembe veszik a számlálóban az ügyletek vagy az ügyletek portfóliói piaci értékei eloszlásának sztochasztikus függőségét. Az α belső becsléseinek figyelembe kell venniük a portfóliók tagoltságát.
13. A hitelintézet biztosítja, hogy α számlálója és nevezője a modellezési módszerrel, a paraméterekre vonatkozó előírásokkal és a portfólió összetételével konzisztens módon legyen kiszámítva. Az alkalmazott módszernek a hitelintézet belső tőkére vonatkozó módszerén kell alapulnia, jól dokumentálnak kell lennie, és azt független érvényesítésnek kell alávetni. Továbbá a hitelintézetek legalább negyedévente, valamint amikor a portfólió összetétele időnként változik, ennél gyakrabban felülvizsgálják becsléseiket. A hitelintézetek a modellkockázatot is felméri.
14. Megfelelő esetben a piaci és a hitelkockázat együttes szimulációjakor alkalmazott piaci kockázati tényezők volatilitásait és korrelációit a hitelkockázati tényezőhöz kell kötni, hogy tükrözzék a volatilitás vagy korreláció esetleges megnövekedését egy kedvezőtlen gazdasági fordulat esetén.
15. Ha a nettósítási csoport biztosítéki megállapodás hatálya alá esik, a hitelintézeteknek az alábbi EPE-mértékeket kell alkalmazniuk:
 - a) az Effektív EPE, a biztosítéki megállapodás figyelembe vétele nélkül;
 - b) a biztosítéki megállapodásban foglalt küszöb – amennyiben pozitív – és a kockázatok fedezetlenségének időszaka alatt bekövetkező lehetséges kockázatonövekedést tükröző hozzáadott érték. A hozzáadott értéket a nettósítási csoportok kockázatának az aktuális – nulla – kockázattól kezdődő és a kockázatok fedezetlenségének időszakán át tartó várható növekedéseként számítják ki. A kizárólag repó típusú ügyletekből álló nettósítási csoportokra – napi piaci értékelés és napi letétkiigazítás mellett – öt munkanapos, minden más nettósítási csoport esetén tíz munkanapos alsó határérték vonatkozik az e célra használt kockázatok fedezetlenségének időszakára; vagy
 - c) ha az EE becslésekor a modell figyelembe veszi a letétkiigazítás hatásait, az illetékes hatóságok jóváhagyása függvényében a modell EE-mértéke közvetlenül felhasználható a (8) pontjában meghatározott egyenletben.

Az EPE-modellekre vonatkozó minimumkövetelmények

16. A hitelintézet EPE-modelljének meg kell felelnie a 17–41. pont szerinti működési követelményeknek.

CCR ellenőrzése

17. A hitelintézet rendelkezik a CCR rendszere kialakításáért és megvalósításáért – beleértve a modell érvényességének kezdeti és folyamatos ellenőrzését is – felelős ellenőrző egységgel. Ez az egység ellenőrzi a bevitt adatok integritását, valamint a hitelintézet kockázatomérési modelljének teljesítményéről szóló jelentéseket hoz létre és elemez, beleértve a kockázati kitettségek és a hitel-, valamint üzletkötési limitek mértéke közötti viszony értékelését. Ez az egység független a kockázatok megnyitásáért, megújításáért vagy kereskedelméért felelős részlegektől, és nem áll illetéktelen befolyás alatt; megfelelő személyzettel rendelkezik; közvetlenül a hitelintézet felső vezetése alá van rendelve. Ezen egység munkáját szorosan integrálni kell a hitelintézet napi hitelkockázat-kezelési eljárásába. Ennek megfelelően a munka eredményének is a hitelintézet hitel- és teljes kockázati profiljának tervezési, monitoring és ellenőrzési folyamatának szerves részét kell képeznie.
18. A hitelintézetnek elméletileg megalapozott, egységesen végrehajtott stratégiákkal, folyamatokkal és rendszerekkel kell rendelkeznie a CCR-kockázatok kezelésére. A megalapozott CCR-kezelési keretrendszer magában foglalja a CCR azonosítását, értékelését, kezelését, jóváhagyását és belső jelentését.

19. A hitelintézet kockázatkezelési stratégiáinak figyelembe kell venniük a CCR-rel összefüggésbe hozható piaci, likviditási, jogi és működési kockázatokat. A hitelintézet nem vállalkozhat üzleti tevékenységre semmilyen partnerrel sem anélkül, hogy felmérné annak hitelképességét, és kellően figyelembe veszi a teljesítési és a teljesítés előtti hitelkockázatot. Ezeket a kockázatokat a lehető legátfogóbban kell kezelni a partner szintjén (a CCR-kockázatok más hitelkockázatokkal való összevonásával) és a teljes cég szintjén.
20. A hitelintézet igazgatósága és felső vezetése aktívan részt vesz a CCR-ellenőrzési folyamatban és azt az üzleti tevékenység lényeges elemének tekinti, amelyre jelentős erőforrásokat szükséges fordítani. A felső vezetésnek tisztában kell lennie az alkalmazott modell korlátaival és feltevéseivel, és ezeknek az eredmény megbízhatóságára gyakorolt hatásával. A felső vezetésnek figyelembe kell vennie a piaci környezet bizonytalanságait és a működési problémákat is, és tisztában kell lenniük azzal, hogyan jelennek meg ezek a modellben.
21. A hitelintézet CCR-kockázatoknak való kitétségéről készített napi jelentést megfelelő rangú és hatáskörű vezetői szinten kell ellenőrizni mind az egyes hitelkezelők vagy kereskedők által elfoglalt pozíciók csökkentése, mind a hitelintézet teljes CCR-kockázatának csökkentése érdekében.
22. A hitelintézet CCR-kezelési rendszerét a belső hitelezési és kereskedési korlátozásokkal együttesen kell alkalmazni. A hitelezési és kereskedési korlátoknak a hitelintézet kockázatmérési modelljéhez kell viszonyulniuk oly módon, hogy az idők folyamán következetesek és a hitelkezelők, a kereskedők és a felső vezetés számára jól érthetőek legyenek.
23. A hitelintézet CCR-mérése magában foglalja a hitelkeretek naponkénti és napon belüli felhasználásának mérését. A hitelintézet értékeli az aktuális kockázat bruttó és biztosítéktól mentes nettó értékét. A hitelintézet portfólió- és partnerszinten kiszámítja és nyomon követi a kiemelkedő kockázatot vagy a potenciális jövőbeni kockázatot (PFE) az általa választott konfidenciaintervallumban. A hitelintézet figyelemmel kíséri a nagy vagy koncentrált pozíciókat, például kapcsolt partnerek csoportjai, iparág, piac stb. szerint.
24. A hitelintézet kockázatmérési modellje napi eredményein alapuló CCR-elemzések kiegészítéseként rendszeres és szigorú stressztesztelési programot is fenntart. A felső vezetés rendszeresen áttekinti e stresszteszt eredményeit, és azoknak tükröződnie kell a vezetés és az igazgatóság által felállított CCR-szabályokban és korlátokban. Ahol a stresszteszt különös sebezhetőséget mutatnak ki a körülmények egy csoportjával szemben, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében sürgősen lépéseket kell tenni.
25. A hitelintézet a CCR-kezelési rendszer működésére vonatkozó, dokumentált belső szabályoknak, ellenőrzéseknek és eljárásoknak való megfelelés biztosítására szolgáló gyakorlatot tart fenn. A hitelintézet CCR-kezelési rendszerének jól dokumentálnak kell lennie, és biztosítani kell a CCR mérésére alkalmazott, tapasztalaton alapuló módszerek magyarázatát.
26. A hitelintézet saját belső ellenőrzési eljárásán keresztül rendszeresen végrehajtja a CCR-kezelési rendszer független felülvizsgálatát. Ez a felülvizsgálat mind a (17) pontjában említett üzleti egységek tevékenységeire, mind a független CCR-ellenőrzési egységre kiterjed. A teljes CCR-kezelési rendszer felülvizsgálata rendszeres időközönként történik, és legalább az alábbiakkal külön is foglalkozik:
 - a) a CCR-kezelési rendszer és eljárás dokumentációjának alkalmassága;
 - b) a CCR-ellenőrzési egység szervezeti felépítése;
 - c) a CCR-mérések integrálása a napi kockázatkezelésbe;
 - d) a főiroda és a back-office személyzete által alkalmazott kockázati árazási modellek és értékelési rendszerek jóváhagyására vonatkozó eljárás;
 - e) a CCR-mérési eljárásban bekövetkezett bármilyen jelentős változás érvényesítése;
 - f) a kockázatmérési modell által lefedett CCR-kockázatok köre;
 - g) a vezetői információs rendszer integritása;
 - h) a CCR-adatok pontossága és teljessége;
 - i) a modellek működtetésére felhasznált adatforrások konzisztenciájának, időszerűségének és megbízhatóságának – beleértve ezen adatforrások függetlenségét – értékelésére alkalmazott ellenőrzési eljárás;
 - j) a volatilitási és korrelációs feltevések pontossága és megfelelése;

- k) az értékelés és a kockázat átalakítására vonatkozó számítások pontossága; és
- l) a modell pontosságának ellenőrzése gyakori utólagos teszteléssel.

Használati teszt

- 27. A kockázatoknak a modell által generált, az effektív EPE kiszámításához használt eloszlását szorosan integrálni kell a hitelintézet napi CCR-kezelési eljárásába. A modelleredmények ugyanígy elsődleges szerepet kell játszania a hitelintézet hiteljövahagyásában, belső tőkeallokálásában és vállalatirányítási funkcióiban.
- 28. A hitelintézet visszakövethető nyilvántartással rendelkezik a kockázatok CCR-re való eloszlását generáló modellek használata terén. Tehát a hitelintézetnek bizonyítania kell, hogy az illetékes hatóságok általi jóváhagyást megelőző egy évben olyan modellt használt az EPE-számítás alapjául szolgáló kockázatok eloszlásainak számítására, amely nagyjából megfelel az e részben foglalt minimumkövetelményeknek.
- 29. A kockázatok CCR-re való eloszlásának generalálására alkalmazott modellnek a CCR azonosítását, értékelését, kezelését, jóváhagyását és belső jelentését magában foglaló CCR-kezelési keretrendszer részének kell lennie. Ez a keretrendszer tartalmazza a hitelkeretek használatának (a CCR-kockázatok összesítése más hitelkockázatokkal) és a belső tőke allokációjának értékelését. A hitelintézet az EPE mellett az aktuális kockázatokat is értékeli és kezeli. Megfelelő esetben a hitelintézet értékeli az aktuális kockázat bruttó és biztosítéktól mentes nettó értékét. A használati teszt akkor megfelelő, ha a hitelintézet az EPE kiszámítására alkalmazott modellel létrehozott kockázatoszlás alapján más CCR-értékeléseket – például a kiemelkedő kockázatot vagy a potenciális jövőbeni kockázatot (PFE) – is alkalmaz.
- 30. A hitelintézetnek olyan rendszerekkel kell rendelkeznie, amellyel képes arra, hogy szükség esetén akár naponta megbecsülje az EE értéket, kivéve ha bizonyítja az illetékes hatóságoknak, hogy CCR-kockázatai ritkább számításokat igényelnek. A hitelintézet az EE értékét előrejelzési horizontok olyan időprofilja mentén számítja ki, amely megfelelően tükrözi a jövőbeli pénzáramlások és a szerződések lejártának időbeli szerkezetét, és oly módon, amely összhangban van a kockázatok lényegességével és összetételével.
- 31. A kockázatokat a nettósítási csoportban található összes szerződés teljes élettartamán keresztül (nem csak az egyéves horizontig) kell értékelní, nyomon követni és ellenőrizni. A hitelintézetnek olyan eljárásokat kell fenntartania, amely lehetővé teszi a partnerkockázatok azonosítását és ellenőrzését azokban az esetekben is, amikor azok túllépnek az egyéves horizonton. A kockázat előre jelzett növekedése a hitelintézet belső tőkemegfelelési modelljének bemenete.

Stresszteszt

- 32. A hitelintézetnek a CCR-nek való tőkemegfelelés felméréséhez megbízható stressztesztelési eljárásokat kell fenntartania. Ezeket a stresszértékeléseket a hitelintézetnek össze kell hasonlítania az EPE értékelésével, és a 123. cikkben foglalt eljárás részének kell tekintenie. A stressztesztnek ki kell terjednie a gazdasági feltételekben bekövetkező, a hitelintézet hitelkockázatait esetlegesen kedvezőtlenül befolyásoló lehetséges események vagy jövőbeli változások azonosítására, és a hitelintézet e változásokkal szembeni ellenálló képességének felmérésére is.
- 33. A hitelintézet stressztesztnek veti alá CCR-kockázatait, beleértve a piaci és a hitelkockázati tényezők válsághelyzetben történő együttes vizsgálatát. A CCR stressztesztje figyelembe veszi a koncentrációs kockázatot (egy partner felé vagy partnerek csoportjai felé), a piacok és a hitelkockázat közötti korrelációs kockázatot, valamint azt a kockázatot, hogy a partner pozícióinak likvidációja megmozdíthatja a piacot. A stresszteszt felméri a piaci mozgásoknak a hitelintézet saját pozíciójára gyakorolt hatását is, és ezt a hatást beépíti a CCR értékelésébe.

Rossz irányú kockázat

- 34. A hitelintézeteknek megfelelő figyelmet kell fordítaniuk az általános, rossz irányú kockázatok jelentős növekedését eredményező kitétségeknek.
- 35. A hitelintézetnek rendelkezniük kell a speciális rossz irányú kockázatok konkrét eseteinek az adott ügylet kezdetétől az ügylet teljes élettartamán át folytatódó azonosítására, nyomon követésére és ellenőrzésére szolgáló eljárásokkal.

A modellezési folyamat integritása

- 36. A modellnek időszerűen, teljes mértékben és konzervatív módon kell tükröznie az ügyleti feltételeket és leírást. Ezek a feltételek legalább a szerződések feltételezett összegeit, lejáratát, referenciaösszegeit, a biztosítékkal való ellátásra vonatkozó intézkedéseket és a nettósítási intézkedéseket tartalmazzák. A feltételeket és leírásokat hivatalos és rendszeres időközönként végrehajtott ellenőrzésnek alávetett adatbázisban tárolják. A nettósítási megállapodások

elismerésére vonatkozó eljárás a jogász alkalmazottak jóváhagyását igényli a nettósítás jogi végrehajthatóságának ellenőrzése érdekében, és azokat egy független egység viszi be az adatbázisba. Az üzleti feltételek és leírások adatainak a modellbe történő átvitelét is belső ellenőrzésnek kell alávetni, és a modell, illetve a forrásadatok rendszere között hivatalos egyeztetési eljárásokat kell fenntartani annak folyamatos ellenőrzésére, hogy az üzleti feltételek és leírások helyesen vagy legalább konzervatíván tükröződjének az EPE értékében.

37. A modellnek aktuális piaci adatokat kell alkalmaznia az aktuális kockázatok kiszámítására. A volatilitás és a korrelációk becslésekor használt múltbeli adatok alkalmazásakor legalább három évet felölelő múltbeli adatot kell felhasználni, és negyedévente, illetve – amennyiben a piaci feltételek megkívánják – gyakrabban frissíteni. Az adatoknak a gazdasági feltételek teljes skáláját, például egy teljes üzleti ciklust fel kell ölelniük. Az üzleti egység által szolgáltatott ár érvényességét az adott üzleti egységtől független egység ellenőrzi. Az adatokat üzletágaktól függetlenül kell beszerezni, a modellbe időszzerű és teljes formában betáplálni, és hivatalos és rendszeres időközönként elvégzett ellenőrzésnek alávetett adatbázisban tárolni. A hitelintézetnek az adatok integritását biztosító fejlett eljárással is rendelkeznie kell, amely megtisztítja az adatokat a hibás és/vagy rendellenes adatoktól. Attól függően, hogy a modell milyen mértékben támaszkodik közvetett piaci adatokra – beleértve az olyan új termékeket, amelyek esetén nem áll rendelkezésre három évre visszamenő múltbeli adat –, a belső szabályoknak azonosítaniuk kell a közvetett adatokat, és a hitelintézetnek tapasztalati úton igazolnia kell, hogy a közvetett adat konzervatív módon képviseli a kedvezőtlen körülmények között fennálló kockázatot. Ha a modell tartalmazza a biztosítéknak a nettósítási csoport piaci értékében bekövetkező változásra gyakorolt hatását, a hitelintézetnek megfelelő múltbeli adattal kell rendelkeznie a biztosíték volatilitásának modellezésére.
38. A modellt érvényesítési eljárásnak kell alávetni. A hitelintézet szabályainak és eljárásainak egyértelműen le kell írniuk az eljárást. Az érvényesítési eljárás meghatározza azokat a vizsgálatokat, amelyek biztosítják a modell integritását és azon feltételek azonosítását, amelyek között a feltevések sérülnek, és az EPE alulbecslését eredményezhetik. Az érvényesítési eljárás a modell átfogó jellegének felülvizsgálatát is magában foglalja.
39. A hitelintézet nyomon követi a megfelelő kockázatokat, és olyan eljárásokat alkalmaz, amelyek kiigazítják az EPE becslését, amennyiben ezek a kockázatok jelentőssé válnak. Ez a következőket foglalja magában:
 - a) a hitelintézet azonosítja és kezeli a rossz irányú kockázati kitettségeit;
 - b) egy év után növekvő kockázati profilú kitettségek esetén a hitelintézet rendszeresen összeveti az egyéves EPE-becslést a kockázat teljes élettartamára vonatkozó EPE értékkel; és
 - c) egy évnél rövidebb hátralévő lejáratú kitettségek esetén a hitelintézet rendszeresen összehasonlítja a helyettesítési költséget (aktuális kockázat) a megvalósult kockázati profillal, és/vagy tárolja az ilyen összehasonlítást lehetővé tevő adatokat.
40. A hitelintézet belső eljárásokat tart fenn az ügyletek nettósítási csoportba történő felvétele előtt történő ellenőrzésére, amely megállapítja, hogy az ügylet fedezi-e jogilag végrehajtható, a 7. részben foglalt követelményeknek megfelelő nettósítási megállapodás.
41. Azoknak a hitelintézeteknek, amelyek biztosíték alkalmazásával csökkentik a CCR-kockázatot, olyan belső eljárásokkal kell rendelkezniük, amelyekkel a biztosíték hatásainak számításaikban való elismerése előtt ellenőrzik, hogy a biztosíték megfelel-e a jobbiztonság VIII. mellékletben foglalt normáinak.

Az EPE-modellek érvényesítési követelményei

42. A hitelintézet EPE-modelljének a következő érvényesítési követelményeknek kell megfelelnie:
 - a) a 2006/49/EK irányelv V. mellékletében foglalt kvalitatív érvényesítési követelmények;
 - b) a kamatlábakat, devizaárfolyamokat, értékpapírárakat, árukat és más piaci kockázati tényezőket hosszú távú horizonton kell előre jelezni a CCR-kockázat értékeléséhez. A piaci kockázati tényezők előrejelzési modelljének teljesítményét hosszú időhorizonton kell érvényesíteni;
 - c) a piaci kockázati tényezőkre ható jövőbeli sokkhatás adott forgatókönyve esetén a CCR-kockázat kiszámításához használt árazási modelleket a modellérvényesítési eljárás részeként kell vizsgálni. Az opciók árazási modelljének figyelembe kell vennie, hogy az opciók értéke a piaci kockázati tényezőkhöz viszonyítva nem lineáris;
 - d) az EPE-modellnek figyelembe kell vennie az ügyletspecifikus információkat a kockázatok nettósítási csoport szintjén történő összesítéséhez. A hitelintézetnek ellenőriznie kell, hogy az ügyletek a modellen belül a megfelelő nettósítási csoporthoz legyenek rendelve;

- e) az EPE-modellnek az ügyletekre jellemző adatokat is tartalmaznia kell a biztosítékkal való ellátottság hatásainak figyelembe vételéhez. Mind a biztosíték aktuális összegét, mind a partnerek által a jövőben egymásnak átadott biztosítékokat figyelembe kell vennie. Egy ilyen modellnek figyelembe kell vennie a biztosítéki megállapodások természetét (egyoldalú vagy kétoldalú), a biztosítékok lehívásának gyakoriságát, a kockázatok fedezetlenségének időszakát, a biztosíték nélküli kockázat hitelintézet által elfogadható küszöbértékét és az átruházott összeget. Egy ilyen modellnek vagy a kiírt biztosíték értékében bekövetkezett piaci árazás változását kell modelleznie, vagy a VIII. mellékletben foglalt szabályokat kell alkalmaznia; és
- f) a partner reprezentatív portfólióinak állandó, előzményeken alapuló utótesztelésének a modellérvényesítési eljárás részének kell lennie. Rendszeres időközönként a hitelintézet ilyen (tényleges vagy hipotetikus) utótesztelést végez a partnerek reprezentatív portfólióin. E reprezentatív portfóliókat a lényeges kockázati tényezőkre való érzékenységük és a hitelintézet kockázataival való korrelációjuk alapján kell kiválasztani;

ha az utótesztelés azt jelzi, hogy a modell nem kellően pontos, az illetékes hatóságok visszavonják a modell jóváhagyását, és megfelelő intézkedéseket írnak elő a modell azonnali javításának biztosítására. A 136. cikk értelmében előírhatják további szavatolótoke felhalmozását is.

7. RÉSZ

Szerződéses nettósítás (adósságmegújítási és más nettósítási megállapodások)

- a) Az illetékes hatóságok részéről elfogadható nettósítási típusok

Ezen rész alkalmazásában a „szerződő másik fél” olyan entitás (beleértve a természetes személyeket is), amely jogosult szerződéses nettósítási megállapodást kötni és a „termékek közötti szerződéses nettósítási megállapodás” olyan, egy hitelintézet és egy másik fél között létrejött írásos kétoldalú megállapodás, amely egyetlen jogi kötelezettséggel lefedi az összes kétoldalú vonatkozó megállapodást és a különböző termékkategóriákhoz tartozó ügyleteket. A termékek közötti szerződéses nettósítási megállapodások kizárólag a kétoldalú alapon végrehajtott nettósításra vonatkoznak.

A termékek közötti nettósítás alkalmazásában az alábbiak minősülnek különböző termékkategóriáknak:

- i. repóügyletek, fordított repóügyletek, értékpapír- és/vagy árukölcsönzés vagy kölcsönvétel;
- ii. letéti kölcsönügyletek; és
- iii. a IV. mellékletben felsorolt szerződések.

Az illetékes hatóságok a következő szerződéses nettósítási típusokat ismerhetik el kockázatsökkentő jellegűeknek:

- i. kétoldalú adósságmegújítási szerződések hitelintézetek és a szerződő másik fél között, amelynek alapján a kölcsönösen fennálló kötelezettségek és követelések egymással szemben automatikusan összeolvadnak, oly módon, hogy az adósságmegújítás egyetlen nettó összeghatározó meg, amely így jogilag kötelező erejű, egyetlen új szerződést képez a korábbi szerződések megszüntetésével;
- ii. egyéb kétoldalú megállapodások a hitelintézet és a szerződő másik fél között; és
- iii. olyan hitelintézetek termékek közötti szerződéses nettósítási megállapodásai, amelyek jóváhagyást kaptak az illetékes hatóságoktól a 6. részben tárgyalt módszer alkalmazására, az illető módszer hatáskörébe tartozó ügyletek esetében. Valamely csoport tagjai által kezdeményezett ügyletek közötti nettósítás nem vehető figyelembe a tőkekövetelmények kiszámításakor.

- b) Az elismerés feltételei

Az illetékes hatóságok a következő feltételekkel ismerhetik el kockázatsökkentőnek a szerződéses nettósítást:

- i. a hitelintézetnek olyan szerződéses nettósítási megállapodásban kell állnia szerződő másik féllel, amely egyetlen jogi kötelezettséget alkot, kiterjed minden benne foglalt ügyletre, oly módon, hogy a szerződő fél nem teljesítése esetén – mulasztás, csőd, felszámolás vagy más hasonló körülmények következtében – a hitelintézet kizárólag azt az összeget követelné, illetve azzal az összeggel tartozna, amely megfelel a beszámított egyedi ügyletek pozitív és negatív piaci értékei nettó összegének;

- ii. a hitelintézetnek az illetékes hatóságok rendelkezésére kellett bocsátania írásos és indokolással ellátott jogi véleményét azzal a céllal, hogy jogi kifogás esetén az illetékes bíróságok és közigazgatási hatóságok az i. pontban ismertetett esetekben megállapíthassák, hogy a hitelintézet követeléseinek és tartozásainak egyenlege az i. pontban megjelölt nettó összegre korlátozódik:
 - a szerződő másik fél székhelye szerinti állam joga szerint, és ha egy vállalkozás külföldi fióktelepe érintett, annak az államnak a joga szerint is, ahol a fióktelep elhelyezkedik;
 - a figyelembe vett egyedi ügyletekre nézve irányadó jog szerint; és
 - a szerződéses nettósítás érvénybeléptetéséhez szükséges szerződésre vagy megállapodásra nézve irányadó jog szerint;
- iii. a hitelintézetnek kidolgozott eljárással kell rendelkeznie annak biztosítása céljából, hogy a szerződéses nettósítás jogi érvényességét ellenőrzés alatt tartsa a vonatkozó jogszabályok lehetséges változásainak fényében;
- iv. a hitelintézet az összes szükséges dokumentumot megőrzi az irattárában;
- v. a nettósítás hatásait bele kell számítani a hitelintézet egyes ügyfeivel kapcsolatban számított összesített hitelkockázati kitettségekbe, a hitelintézetnek ennek alapján kell központi szerződésregisztrációs rendszereiket kezelniük; és
- vi. a különböző ügyletek során az egyes felek hitelkockázatait egyetlen jogi kockázati kitettségben kell összesíteni. Ezt az összesítést figyelembe kell venni a hitelkorlátok és a belső tőke számításának céljaira.

Az illetékes hatóságoknak meg kell győződniük arról – szükség esetén más illetékes hatóságokkal való egyeztetés után – hogy a szerződéses nettósítás jogilag érvényes az összes érintett állam joga szerint. Ha az illetékes hatóságok nincsenek meggyőződve erről, a szerződéses nettósítási megállapodást nem fogják elismerni kockázatcsökkentőnek a szerződő felek valamelyikére nézve.

Az illetékes hatóságok a szerződéses nettósítás típusai szerint kidolgozott, indokolt jogi véleményeket fogadhatnak el.

Nem ismerhető el kockázatcsökkentőként olyan szerződés, amely megengedi a nem mulasztó félnek, hogy csak korlátozott fizetéseket teljesítsen, illetve hogy egyáltalán ne fizessen a mulasztó fél fizetési képtelensége esetén, még abban az esetben sem, ha a nem teljesítő nettó hitelező („walkaway clause”).

A fentiek kivül a termékek közötti nettósítási megállapodásokhoz az alábbi követelményeket kell teljesíteni:

- a) az ezen rész b) pontjának i. alpontjában említett nettó összes az egyedi sztenderdizált nettósítási megállapodások pozitív és negatív záróárainak, valamint az egyedi ügyletek pozitív és negatív piaci értékének nettó összege (a „termékek közötti nettó összeg”);
 - b) az ezen rész b) pontjának ii. alpontjában foglalt írásos és indokolással ellátott jogi véleményeknek a hatályuk alá tartozó, termékek közötti nettósítási megállapodás egészének érvényességére és végrehajthatóságára, valamint az érintett kétoldalú sztenderd megállapodások dologi rendelkezéseivel kapcsolatos nettósítási megállapodás hatásaira is ki kell terjedniük. A jogi véleményeknek általános elismertséggel kell rendelkezniük annak a tagállamnak a jogi közössége által, ahol a hitelintézet működési engedéllyel rendelkezik, vagy törvényi memorandum által, mely az összes felmerülő kérdést indokolással együtt tárgyalja;
 - c) az ezen rész b) pontjának iii. alpontja értelmében a hitelintézetnek eljárásokat kell alkalmazniuk annak ellenőrzésére, hogy a nettósításba bevonandó ügyletekről jogi vélemény készül; és
 - d) a termékek közötti szerződéses nettósítási megállapodás figyelembe vételével a hitelintézetnek továbbra is meg kell felelnie a kétoldalú nettósítás elismerési feltételeinek, valamint a 90–93. cikkben foglalt, a hitelkockázat csökkentésének elismerhetőségi követelményeinek, az egyes kétoldalú sztenderd megállapodásokra és ügyletekre vonatkozóan.
- c) Az elismerés hatásai

Az 5. és 6. rész alkalmazásában a nettósítás az ott leírtak szerint értelmezendő.

i. Adósságmegújítási szerződések

Elsősorban az adósságmegújítási szerződések által rögzített nettó egyszeri összegeket, és nem az érintett bruttó összegeket lehet súlyozni. Így, a 3. rész alkalmazásával:

- az a) lépésben a folyó helyettesítési költséget, és
- b) lépésben a feltételezett főösszegeket vagy az alapul szolgáló értékeket

lehet megkapni az adósságmegújítási szerződés számításba vételével. A 4. rész alkalmazásával az a) lépésben a feltételezett főösszeg számítható ki az adósságmegújítási szerződés számításba vételével; a 3. táblázat százaléktételeit alkalmazni kell.

ii. Egyéb nettósítási megállapodások

A 3. rész alkalmazásakor:

- az a) lépésben a nettósítási megállapodásba foglalt szerződések folyó helyettesítési költségét lehet megkapni a megállapodás eredményeként adódó jelenlegi feltételezett nettó helyettesítési költség számításba vételével; abban az esetben, ha a nettósítás nettó kötelezettséghez vezet a nettó helyettesítési költséget számító hitelintézet részéről, a folyó helyettesítési költséget „0” – nak veszik, és
- a b) lépésben a potenciális jövőbeni hitelkockázat mutatója minden olyan szerződésre vonatkozóan, amely szerepel a nettósítási megállapodásban, a következő egyenlet szerint csökkenthető:

$$PCE_{csökk} = 0,4 * PCE_{bruttó} + 0,6 * NGR * PCE_{bruttó}$$

ahol

- $PCE_{csökk}$ = a potenciális jövőbeni hitelkockázat mutatójának csökkentett értéke egy adott ügyféllel kötött minden olyan szerződés esetében, amelyet bevontak egy jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodásba.
- $PCE_{bruttó}$ = a potenciális jövőbeni hitelkockázat mutatóinak összege egy adott ügyféllel kötött minden olyan szerződés esetében, amely jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodásban szerepel, és amelyeket úgy számítanak ki, hogy a feltételezett főösszegeket megszorozzák az 1. táblázatban szereplő százalékokkal.
- NGR = „nettó/bruttó arány”: az illetékes hatóságok választása szerint vagy:

- i. külön számítás: a nettó helyettesítési költség – minden szerződésre vonatkozóan, amely jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodásban szerepel, amelyet egy adott szerződő féllel kötöttek (számláló) és a bruttó helyettesítési költség – minden szerződésre vonatkozóan, amely jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodásban szerepel, amelyet ugyanazzal a partnerrel kötöttek (nevező) hányadosa; vagy
- ii. összesítő számítás: a nettó helyettesítés összegének – amelyet kétoldalú alapon számítottak ki minden szerződéses félre vonatkozóan, számításba véve a jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodásban érintett szerződéseket (számláló) és a bruttó helyettesítési költséget – minden szerződésre vonatkozóan, amely jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodásban szerepel (nevező) hányadosa.

Ha a tagállamok választási lehetőséget biztosítanak a hitelintézeteknek, a választott módszert következetesen kell alkalmazni.

A potenciális jövőbeni hitelkockázat fenti képlet szerinti kiszámítása érdekében a tökéletesen illeszkedő szerződések – amelyek a nettósítási megállapodásban szerepelnek – egyetlen szerződésként vehetők számításba, a nettó bevételeknek megfelelő feltételezett főösszeggel. A tökéletesen illeszkedő szerződések olyan határidős devizakontraktusok vagy hasonló szerződések, amelyekben a feltételezett főösszeg megfelel a pénzáramlásoknak, amennyiben a pénzáramlások ugyanabban az értékelési időpontban, részben vagy egészben ugyanabban a pénznemben válnak esedékessé.

A 4. rész alkalmazásakor az a) lépésben:

- a nettósítási megállapodásban figyelembe vett tökéletesen illeszkedő szerződések egyetlen összeggel vehetők számításba, a nettó bevételeknek megfelelő feltételezett főösszeggel. A feltételezett főösszegeket meg kell szorozni a 3. táblázatban megadott százalékokkal, és
- a nettósítási megállapodásba foglalt minden más szerződés esetében, az alkalmazandó százalékok a 6. táblázatban feltüntetett mértékben csökkenthetők:

6. Táblázat

Eredeti lejárat idő ⁽¹⁾	Kamatlábszerződések	Devizaárfolyam-szerződések
Egy év, vagy rövidebb	0,35%	1,50 %
Egy évnél hosszabb, két évet meg nem haladó	0,75 %	3,75 %
Kiegészítő kedvezmény, minden egyes többletév után	0,75 %	2,25 %

⁽¹⁾ Kamatlábszerződések esetében a hitelintézetek – az illetékes hatóságok egyetértésével – eredeti vagy fennmaradó futamidőt egyaránt választhatnak.

IV. MELLÉKLET

SZÁRMAZTATOTT ÜGYLETEK TÍPUSAI

1. Kamatlábszerződések:
 - a) egyvalutás kamatláb swapügyletek;
 - b) bázis swapügyletek;
 - c) tőzsdén kívüli határidős kamatláb-megállapodások;
 - d) tőzsdei határidős kamatlábügyletek;
 - e) vásárolt kamatláb-opciók; és
 - f) egyéb, hasonló jellegű szerződések.
 2. Devizaügyletek és arannyal kapcsolatos szerződések:
 - a) egyvalutás kamatláb swapügyletek;
 - b) tőzsdén kívüli határidős devizaszerződések;
 - c) tőzsdei határidős devizaügyletek;
 - d) megvásárolt devizaopciók;
 - e) egyéb, hasonló jellegű szerződések; és
 - f) az a)-e) alpontban szereplőhöz hasonló jellegű, arannyal kapcsolatos szerződések.
 3. Az 1. pont a)–e) alpontjához és a 2. pont a)–d) alpontjához hasonló jellegű, más báziselemeket vagy indexeket tartalmazó szerződések. Ezek minimálisan kiterjednek minden, az 1. és 2. pont hatálya alá egyébként nem tartozó, a 2004/39/EK irányelv I. mellékletének C. szakasza 4–7., 9. és 10. pontjában meghatározott eszközre.
-

V. MELLÉKLET

A KOCKÁZATOK SZERVEZÉSÉNEK ÉS KEZELÉSÉNEK TECHNIKAI KRITÉRIUMAI

1. IRÁNYÍTÁS

1. A 11. cikkben említett vezető testület határozza meg a szervezeten belüli feladatok elkülönítésével és az összeférhetetlenség megelőzésével kapcsolatos szabályokat.

2. KOCKÁZATOK KEZELÉSE

2. A 11. cikkben említett vezető testület hagyja jóvá és vizsgálja felül rendszeresen azon kockázatok átvállalására, kezelésére, ellenőrzésére és csökkentésére szolgáló stratégiákat és szabályzatokat, amelyeknek a hitelintézet kitett vagy kitétté válhat, beleértve azokat is, amelyek abból a makrogazdasági környezetből fakadnak, amelyben a hitelintézet működik az üzleti ciklus állapotához viszonyítva.

3. HITEL- és PARTNERKOCKÁZAT

3. A hitelnyújtásnak megbízható és jól meghatározott kritériumokon kell alapulnia. A hitelek jóváhagyási, módosítási, megújítási és refinanszírozási eljárását egyértelműen kell megállapítani.
4. A különböző hitelkockázatot hordozó portfóliók és kitétségek folyamatos nyomon követését és ellenőrzését, beleértve a problémás hitelek azonosítását és kezelését, illetve a megfelelő értékelési korrekciók végrehajtását és céltartalékok képzését hatékony rendszerek működtetésével kell végrehajtani.
5. A hitelportfóliók diverzifikációjának a hitelintézet célpiacaihoz és átfogó hitelstratégiájához kell illeszkednie.

4. REZIDUÁLIS KOCKÁZAT

6. Annak kockázatát, hogy a hitelintézet által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonyak, írásbeli eljárásrendekkel és szabályzatokkal kell kezelni és szabályozni.

5. KONCENTRÁCIÓS KOCKÁZAT

7. A partnerrel, kapcsolatban álló partnerek csoportjaival és ugyanazon gazdasági ágazatbeli, földrajzi régióbeli vagy ugyanazon tevékenység vagy árucsoportbeli partnerekkel szembeni kitétségekből, a hitelkockázat mérséklés alkalmazási technikákból, beleértve a közvetett nagymértékű kockázatvállalásból (például egyetlen biztosítéknyújtó) származó koncentrációs kockázatot írásbeli eljárásrendekkel és szabályzatokkal kell kezelni és szabályozni.

6. ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁSI KOCKÁZATOK

8. Az értékpapírosítási ügyletekből fakadó kockázatokat, amelyekkel kapcsolatban a hitelintézetek kockázat-átadóként vagy szponzorként lépnek fel, megfelelő szabályzatokkal és eljárásrendekkel kell értékelni és kezelni, különösen annak biztosítására, hogy az ügylet gazdasági tartalma teljes mértékben tükröződjön a kockázatértékelési és -kezelési döntésekben.
9. Lejárat előtti visszaadás lehetőségét biztosító kikötéssel rendelkező rülirozó értékpapírosítási ügyletek kezdeményező hitelintézeteinek a terv szerinti és a lejárat előtti visszaadás hatásait megragadó likviditási tervekkel kell rendelkezniük.

7. PIACI KOCKÁZATOK

10. Szabályzatokat és eljárásokat vezetnek be a piaci kockázatok valamennyi lényeges forrásának és hatásának mérésére és kezelésére.

8. NEM KERESKEDELMI TEVÉKENYSÉGEKBŐL SZÁRMAZÓ KAMATKOCKÁZAT

11. Rendszereket kell bevezetni az esetleges kamatváltozásokból származó kockázatok értékelésére és kezelésére, mivel ezek a hitelintézet nem kereskedelmi tevékenységeit is érintik.

9. MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

12. Szabályzatokat és eljárásokat kell bevezetni a működési kockázat tekintetében a kitettség értékelésére és kezelésére, amelyek tartalmazzák a ritkán előforduló, de súlyos következményekkel járó eseményeket is. A 4. cikk (22) bekezdésében megállapított meghatározás sérelme nélkül a hitelintézeteknek meg kell határozniuk, hogy e szabályzatok és eljárásrendek alkalmazásában mi képez működési kockázatot.
13. Vészhelyzeti és üzletmenet-folytonossági terveket kell készíteni a hitelintézet folyamatos működésének, valamint a súlyos üzletviteli fennakadások esetén bekövetkező veszteségek mérséklésére.

10. LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT

14. A nettó finanszírozási pozíció és követelmények folyamatos és előremutató módon történő mérésére és kezelésére szolgáló szabályzatokat és eljárásrendeket kell bevezetni. Alternatív forgatókönyveket kell meghatározni, és rendszeresen felül kell vizsgálni a nettó finanszírozási pozícióval kapcsolatos döntéseket alátámasztó feltételezéseket.
 15. Likviditási válság kezelésére szolgáló vészhelyzeti terveknek kell rendelkezésre állniuk.
-

VI. MELLÉKLET

SZTENDERD MÓDSZER

1. RÉSZ

Kockázati súlyok

1. KÖZPONTI KORMÁNYZATOKKAL VAGY KÖZPONTI BANKOKKAL SZEMBENI KITETTSÉGEK

1.1. Kezelés

1. A 2-7. pont sérelme nélkül a központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségekre 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.
2. A 3. pontra is figyelemmel azokat központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségeket, amelyeknél rendelkezésre áll egy kijelölt külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítés, az 1. táblázat szerinti kockázati súlyokba kell sorolni, összhangban az illetékes hatóságok által, elismert külső hitelminősítő intézmények részéről megállapított hitelminősítés hat fokozatba történő besorolásával.

1. táblázat

Hitelminősítési besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %

3. Az Európai Központi Bankkal szembeni kitettségekhez 0 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

1.2. Az ügyfél nemzeti pénznemében denominált kitettségek

4. A tagállamok központi kormányzataival és központi bankjaival szembeni, a központi kormányzat és a központi bank nemzeti pénznemében denominált és finanszírozott kitettségekhez 0 %-os kockázati súlyt kell rendelni.
5. Ha a Közösségben alkalmazott felügyeleti és szabályozási rendelkezésekkel legalább egyenértékű rendelkezéseket alkalmazó harmadik ország illetékes hatóságai a központi kormányzatokkal vagy központi bankokkal szembeni, hazai pénznemben denominált és finanszírozott kitettségekhez az 1-2. pontban jelölt kockázati súlynál kisebb rendelek, akkor a tagállamok engedélyezhetik hitelintézeteiknek, hogy az ilyen jellegű kitettségekre ugyanilyen módon alkalmazzák a kockázati súlyokat.

1.3. Exporthitel hivatalok általi hitelminősítés alkalmazása

6. Az exporthitel hivatal általi hitelminősítést az illetékes hatóságok akkor ismerik el, ha az alábbi feltételek valamelyikének megfelel:
 - a) a hitelminősítés a „hivatalosan támogatott exporthitelek irányelveiről szóló OECD-megállapodásban” részt vevő exporthitel hivatalok konszenzusos kockázatminősítése; vagy
 - b) az exporthitel hivatal közzéteszi hitelminősítéseit, és az exporthitel hivatal az OECD által elfogadott módszereket alkalmazza, illetve a hitelminősítéshez a nyolc minimális exportbiztosítási díj (MEBD) egyike társul, amelyet az OECD által elfogadott módszerek határoznak meg.
7. Az olyan kitettségekhez, amelyekre vonatkozóan – kockázati kategóriába sorolási céllal – egy exporthitel hivatal általi hitelminősítést ismernek el, a 2. táblázat szerinti kockázati súlyt kell rendelni.

2. táblázat

MEBD	0	1	2	3	4	5	6	7
Kockázati súly	0 %	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

2. REGIONÁLIS KORMÁNYZATOKKAL vagy HELYI HATÓSÁGOKKAL SZEMBENI KITETTSÉGEK

8. A 9-11. pont sérelme nélkül a regionális kormányzatokkal és helyi hatóságokkal szembeni kitettségeket az intézményi kitettségekkel azonosan kell súlyozni. Ez az elbírás független a 80. cikk (3) bekezdése szerinti mérlegelési jogkör gyakorlásától. A rövid lejáratú kitettségekre nem alkalmazható a 31., 32. és 37. pontokban meghatározott kedvezőbb elbírálás.
9. A regionális kormányzatokkal és helyi hatóságokkal szembeni kitettségeket úgy kezelik, mint az azonos joghatóság alá tartozó központi kormányzattal szembeni kitettségeket, ha nincs kockázati különbség az ilyen kitettségek között, mert a regionális kormányzatok bevételképző hatáskörrel és intézményi háttérrel rendelkeznek, amelyek a nemteljesítés kockázatának csökkentésére szolgálnak.

Az illetékes hatóságok elkészítik és közzéteszik azon regionális kormányzatok és helyi hatóságok jegyzékét, amelyek a központi kormányzatával megegyező kockázati súlyt kapnak.

10. A közjogi értelemben jogi személyiséggel rendelkező egyházakkal és vallási közösségekkel szembeni kitettségeket, amennyiben azok számára a jogszabályok lehetővé teszik adók beszedését, regionális és helyi hatóságokkal szembeni kitettségeként kell kezelni, azzal a kivétellel, hogy a 9. pont nem alkalmazandó. Ebben az esetben a 89. cikk (1) bekezdése a) pontjának alkalmazásában az V. cím 2. fejezete 3. szakasza 1. alszakasza alkalmazásának engedélyezése nem zárható ki.
11. Ha – a Közösségben használt felügyeleti és szabályozási rendelkezésekkel legalább egyenértékű rendelkezéseket alkalmazó – harmadik ország illetékes hatóságai, a regionális kormányzatokkal vagy helyi hatóságokkal szembeni kitettségeket ugyanúgy kezelik, mint a központi kormányaikkal szembeni kitettségeket, akkor a tagállamok engedélyezhetik hitelintézeteiknek, hogy az ilyen jellegű kitettségekre vonatkozóan ugyanakkora kockázati súlyokat alkalmazzanak.

3. KÖZIGAZGATÁSI SZERV és NEM ÜZLETI JELLEGŰ VÁLLALKOZÁSOKKAL SZEMBENI KITETTSÉGEK

3.1. Kezelés

12. A 13-17. pont sérelme nélkül a közigazgatási szervekkel és nem üzleti jellegű vállalkozásokkal szembeni kitettségekre 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

3.2. Közszektorbeli intézmények

13. A 14-17. pont sérelme nélkül a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségekre 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.
14. Az illetékes hatóságok mérlegelési jogkörére is figyelemmel a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségeket intézményekkel szembeni kitettségeként is kezelhetik. Az illetékes hatóságok e mérlegelési jogkörének gyakorlása független a 80. cikk (3) bekezdésében cikkben meghatározott mérlegelési jogkör gyakorlásától. A rövid lejáratú kitettségek 31., 32. és 37. pontban meghatározott kedvezőbb elbírálása nem alkalmazható.
15. Kivételes esetekben a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek ugyanúgy kezelhetők, mint azzal a központi kormányzattal szembeni kitettségek, amelynek joghatósága alá székhelyük tartozik, amennyiben az illetékes hatóságok megítélése szerint e kitettségek között nincs különbség, mivel a központi kormányzat megfelelő garanciát nyújtott.
16. Ha egy tagállam illetékes hatósága gyakorolja annak mérlegelési jogkörét, hogy a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségeket intézményekkel szembeni kitettségeként, illetve a székhelyük szerint joghatósággal rendelkező központi kormányzattal szembeni kitettségeként lehessen kezelni, egy másik tagállam illetékes hatóságai is engedélyezhetik hitelintézeteiknek, hogy ugyanakkora kockázati súlyt alkalmazzanak a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségekre vonatkozóan.
17. Ha egy, a Közösségben használtakkal legalább egyenértékű felügyeleti és szabályozási rendelkezéseket alkalmazó harmadik ország illetékes hatóságai a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségeket intézményekkel szembeni kitettségeként kezelik, a tagállamok engedélyezhetik hitelintézeteiknek, hogy az ilyen közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségeket ugyanilyen kockázati súllyal vegyék figyelembe.

4. MULTILATERÁLIS FEJLESZTÉSI BANKOKKAL SZEMBENI KITETTSÉGEK

4.1. Hatály

18. A 78-83. cikk alkalmazásában az Amerika-közi Befektetési Társaság, a Fekete-tengeri Kereskedelmi és Fejlesztési Bank, valamint a Közép-amerikai Gazdasági Integrációs Bank multilaterális fejlesztési banknak tekintendő.

4.2. Kezelés

19. A 20. és 21. pont sérelme nélkül a multilaterális fejlesztési bankokkal szembeni kitettségeket a 29–32. pontnak megfelelően ugyanúgy kell kezelni, mint az intézményekkel szembeni kitettségeket. A rövid lejáratú kitettségek 31., 32. és 37. pontban meghatározott kedvezőbb elbírálása nem alkalmazható.

20. A következő multilaterális fejlesztési bankokkal szembeni kitettségekhez 0 %-os kockázati súly társul:

- a) a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank;
- b) a Nemzetközi Pénzügyi Társaság;
- c) az Amerika-közi Fejlesztési Bank;
- d) az Ázsiai Fejlesztési Bank;
- e) az Afrikai Fejlesztési Bank;
- f) az Európa Tanács Fejlesztési Bankja;
- g) az Északi Beruházási Bank;
- h) a Karibi Fejlesztési Bank;
- i) az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank;
- j) az Európai Beruházási Bank,
- k) az Európai Beruházási Alap; és
- l) a Nemzetközi Beruházásbiztosítási Ügynökség.

21. 20 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni az Európai Beruházási Alapnál jegyzett, de be nem fizetett tőkére.

5. NEMZETKÖZI SZERVEZETEKSEL SZEMBENI KITETTSÉGEK

22. A következő nemzetközi szervezetekkel szembeni kitettségekhez 0 %-os kockázati súly társul:

- a) az Európai Közösség;
- b) a Nemzetközi Valutaalap;
- c) a Nemzetközi Fizetések Bankja.

6. INTÉZMÉNYEKEL SZEMBENI KITETTSÉGEK

6.1. Kezelés

23. A 26–27. és 29–32. pontban leírt két módszer valamelyike szolgál az intézményekkel szembeni kitettségek kockázati súlyának meghatározására.
24. A 23.–39. pont egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül az intézményekkel szembeni kockázatoknak megfelelően súlyozzák azon pénzügyi intézményekkel szembeni kitettségeket, amelyeket a hitelintézetek engedélyezéséért és felügyeletéért felelős hatóságok engedélyeznek és felügyelnek, és amelyekre a hitelintézetekkel megegyező felügyeleti előírások vonatkoznak.

6.2. A nem minősített intézményekkel szembeni kitettségek minimális kockázati súlya

25. A nem minősített intézménnyel szembeni kitettségekre vonatkozóan nem lehet a központi kormányzattal szembeni kitettségeknél kisebb kockázati súlyt alkalmazni.

6.3. Központi kormányzati kockázati súlyozáson alapuló módszer

26. Az intézményekkel szembeni kitettségekhez azt hitelminősítési besorolás szerinti kockázati súlyt kell rendelni, ami – a 3. táblázattal összhangban – az intézmény székhelye szerinti központi kormányzathoz tartozik.

3. táblázat

Központi kormányzat hitelminősítési besorolása	1	2	3	4	5	6
Kitettség kockázati súlya	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

27. Azoknál az intézményekkel szembeni kitettségeknél, ahol az intézmény székhelye egy olyan országban található, amelynek központi kormányzata nem minősített, a kockázati súly legfeljebb 100 % lehet.
28. Az eredetileg három hónapos vagy annál rövidebb tényleges lejáratú, intézményekkel szembeni kitettségekhez 20%-os kockázati súlyt kell rendelni.

6.4. Hitelminősítésen alapuló módszer

29. Azokhoz az eredetileg három hónapnál hosszabb tényleges lejáratú idővel rendelkező, intézményekkel szembeni kitettségekhez, amelyeknél rendelkezésre áll egy külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítés, a 4. táblázat szerinti kockázati súlyokat kell rendelni, összhangban azzal, ahogy az illetékes hatóságok az elismert külső hitelminősítő intézmények által készített minősítéseket megfeleltetik a 6 fokozatú hitelminősítési besorolás egyes kategóriáinak.

4. táblázat

Hitelminősítési besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	20 %	50 %	50 %	100 %	100 %	150 %

30. A nem minősített intézményekkel szembeni kitettségekhez 50 %-os kockázati súlyt kell rendelni.
31. Azokhoz az eredetileg három hónap vagy annál rövidebb tényleges lejáratú idővel rendelkező, intézményekkel szembeni kitettségekhez, amelyeknél rendelkezésre áll egy külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítés, az 5. táblázat szerinti kockázati súlyokat kell rendelni, összhangban azzal, ahogy az illetékes hatóságok az elismert külső hitelminősítő intézmények által készített minősítéseket megfeleltetik a 6 fokozatú hitelminősítési besorolás egyes kategóriáinak.

5. táblázat

Hitelminősítési besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

32. A nem minősített intézményekkel szembeni, három hónap vagy annál rövidebb, eredeti tényleges lejáratall rendelkező kitétségekhez 20 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

6.5. Kapcsolat a rövid lejáratú hitelminősítéssel

33. Ha a 29-32. pontban meghatározott módszert alkalmazzák az intézményekkel szembeni kitétségekre, akkor azok kapcsolata a vonatkozó, rövid távú minősítéssel az alábbiak szerint alakul:
34. Ha a kitétség nem rendelkezik rövid távú minősítéssel, a 31. pontban a rövid lejáratú kitétségekre meghatározott általános, kedvezőbb elbírálást kell alkalmazni az összes, három hónapnál nem hosszabb hátralévő futamidővel rendelkező, intézményekkel szembeni kitétségre.
35. Ha a kitétség rendelkezik rövid távú minősítéssel, és ez a minősítés egy, a rövid távú kitétségek kezelésére a 31. pontban feltüntetett vagy azzal megegyező kockázati súly alkalmazását határozza meg, a rövid távú minősítést csak az adott kitétségre lehet alkalmazni. Egyéb rövid távú kitétségek esetén a 30. pontban meghatározott rövid távú kitétségekre vonatkozó általános kedvezőbb elbírálást kell alkalmazni.
36. Ha a kitétség rendelkezik rövid távú minősítéssel, és ez a minősítés egy, a rövid távú kitétségek kezelésére a 31. pontban kedvezőbb vagy azonos kockázati súly alkalmazását írja elő, akkor a rövid távú kitétségek általános, kedvezőbb elbírálása nem alkalmazható, és az összes nem minősített, rövid távú követeléshez a vonatkozó rövid távú minősítéshez használt kockázati súlyt kell rendelni.

6.6. Az adós nemzeti pénznemében denominált rövid lejáratú kitétségek

37. A három hónapos vagy annál rövidebb hátralévő futamidejű, nemzeti pénznemben denominált és finanszírozott intézményekkel szembeni kitétségekhez az illetékes hatóság mérlegelésének megfelelően – mindkét, a 26–27. és 29–32. pontban leírt módszer alapján – olyan kockázati súlyt lehet rendelni, amely egy kategóriával kedvezőtlenebb, mint a 4–5. pontban leírt, a központi kormányzattal szembeni kockázatokhoz rendelt kedvezőbb kockázati súly.
38. A három hónap vagy annál rövidebb hátralévő futamidejű, az ügyfél nemzeti pénznemében denominált és finanszírozott kockázatokhoz nem lehet 20 %-nál kisebb kockázati súlyt rendelni.

6.7. Befektetések szavatoló tőke-elemként elismert eszközökbe

39. Intézmények által kibocsátott, részvényként vagy szavatoló tőke-elemként elismert eszközökbe történő befektetésekhez 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni, kivéve, ha azt levonják a szavatoló tőkéből.

6.8. Az EKB követelményei szerint kötelező tartalékok

40. Amennyiben egy intézménnyel szembeni kitétség olyan kötelező tartalékok formájában áll fenn, amelyet a hitelintézetnek az Európai Központi Bank vagy a tagállam központi bankjának követelményei alapján kell fenntartania, akkor a tagállamok engedélyezhetik annak a kockázati súlynak az alkalmazását, amely az érintett tagállam központi bankjával szembeni kockázatokra lenne alkalmazandó, amennyiben
- a) a tartalékokat a kötelező tartalékok alkalmazásáról szóló, 2003. szeptember 12-i 1745/2003/EK európai központi banki rendeletnek⁽¹⁾ vagy egy később annak helyébe lépő rendeletnek, illetve az említett rendelettel minden lényeges szempontból egyenértékű nemzeti követelményeknek megfelelően tartják fenn; és
 - b) a tartalékokat fenntartó intézmény csődje vagy fizetéseképtelensége esetén a tartalékokat megfelelő időben és teljes mértékben visszafizetik a hitelintézetnek, és nem bocsátják az intézmény rendelkezésére kötelezettségeinek fedezése céljából.

⁽¹⁾ HL L 250., 2003.10.2., 10. o.

7. VÁLLALATOKKAL SZEMBENI KITETTSÉGEK

7.1. Kezelés

41. Azokhoz a kitettségekhez, amelyeknél rendelkezésre áll egy külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítés, a 6. táblázat szerinti kockázati súlyokat kell rendelni, összhangban azzal, ahogy az illetékes hatóságok az elismert külső hitelminősítő intézmények által készített minősítéseket megfeleltetik a hatfokozatú hitelminősítési besorolás egyes kategóriáinak.

6. táblázat

Hitelminősítési besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

42. Azok a kitettségek vonatkozóan, amelyeknél nem áll rendelkezésre hitelminősítés, 100 %-os kockázati súly, vagy az adott központi kormányzathoz tartozó kockázati súly közül a magasabbat kell alkalmazni.

8. LAKOSSÁGI KITETTSÉGEK

43. Azokhoz a kitettségekhez, amelyek megfelelnek a 79. cikk (2) bekezdésében felsorolt kritériumoknak, 75 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

9. INGATLANNAL FEDEZETT KITETTSÉGEK

44. A 45-60. pont sérelme nélkül az ingatlannal teljes körűen fedezett kitettségekhez 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

9.1. Lakóingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezett kitettségek

45. 35 %-os kockázati súlyt kell rendelni azokhoz a kockázatokhoz vagy bármely kockázatrészhez, amelyekre olyan lakóingatlanra bejegyzett jelzálog nyújt teljes körű és hiánytalan, az illetékes hatóságokat meggyőző fedezetet, amelyben a tulajdonos vagy magánbefektetési társaság esetén a hasznélvező benne lakik vagy lakni fog, illetve amelyet bérbe ad vagy bérbe fog adni.
46. A finnországi lakásépítési társaságokról szóló 1991. évi törvény vagy későbbi hasonló jogszabály szerint működő finn lakásépítő társaságok részvényeivel teljes körűen és hiánytalanul, az illetékes hatóságok számára hitelt érdemlő módon fedezett, olyan lakóingatlanra vonatkozó kitettségekhez, amelyben a tulajdonos lakik, lakni fog vagy bérbe ad, 35 %-os kockázati súlyt kell rendelni.
47. A lakóingatlannal kapcsolatos ingatlanlízing-ügyletben –amelyben a hitelintézet a lízingbe adó, és a lízingbe vevőnek lehetősége van az ingatlan megvételére – részt vevő lízingbe vevő kitettségehez 35 %-os kockázati súlyt kell rendelni, amennyiben az illetékes hatóságoknak megfelel, hogy a hitelintézet kockázati kitettsége teljesen és egészében biztosítva van azáltal, hogy tulajdonában áll az ingatlan.
48. A 45- 47. pontban meghatározott célokra vonatkozó mérlegelési jogkörük gyakorlása során az illetékes hatóságok az alábbi feltételek teljesüléséről győződnek meg:
- az ingatlan értéke ténylegesen nem függ az ügyfél hitelminősítésétől. Ez a követelmény nem zárja ki az olyan eseteket, amikor kizárólag makrogazdasági tényezők befolyásolják az ingatlan értékét és az ügyfél teljesítőképességét;
 - az adós kockázata ténylegesen nem az alapul szolgáló ingatlan vagy projekt teljesítőképességétől függ, hanem az adós egyéb forrásokból történő adósságvisszafizetési képességétől. A hitel visszafizetése önmagában ténylegesen nem függ semmilyen, biztosítékként alapul szolgáló ingatlan által generált pénzáramlástól;
 - teljesülnek a VIII. melléklet 2. részének 8. pontban meghatározott minimumkövetelmények, valamint a VIII. melléklet 3. részének 62-65. pontban meghatározott értékelési szabályok; és
 - az ingatlan értéke jelentősen meghaladja a kitettségek értékét.

49. Az illetékes hatóságok eltekinthetnek a 48. pont b) alpontjában szereplő feltétel alkalmazásától azon kitétségek esetében, amelyek teljes körűen és hiánytalanul a területükön található lakóingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezettek, ha bizonyítani tudják, hogy fejlett és hosszú múltra visszatekintő lakóingatlan-piac működik a területükön olyan alacsony veszteségi arányszámokkal, amelyek indokoltá teszik az ilyen elbírálást.
50. Amennyiben a 49. pontban szereplő mérlegelési jogkört egy tagállam illetékes hatósága gyakorolja, egy másik tagállam illetékes hatósága engedélyezheti hitelintézetei számára, hogy 35 %-os kockázati súlyt alkalmazzanak az ilyen, teljes körűen és hiánytalanul, lakóingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezett kitétségekre vonatkozóan.

9.2. Kereskedelmi ingatlan-jelzáloggal fedezett kitétségek

51. Az illetékes hatóságok mérlegelési jogkörére is figyelemmel, azokhoz a kitétségekhez, illetve a kitétség bármely olyan részéhez, amely az illetékes hatóságok számára hitelt érdemlő módon, az irodára vagy egyéb kereskedelmi helyiségre bejegyzett jelzáloggal teljes körű és hiánytalan fedezettel rendelkezik, 50 %-os kockázati súly rendelhető, ha az ingatlan az illetékes hatóság illetékességi területén található.
52. Az illetékes hatóságok mérlegelési jogkörére is figyelemmel, a teljes körűen és hiánytalanul – az illetékes hatóságok számára hitelt érdemlő módon – a finn lakásépítési társaságokról szóló 1991. évi törvény vagy későbbi hasonló jogszabály szerint működő finn lakásépítő társaságok részvényeivel fedezett, irodákhoz és egyéb kereskedelmi helyiségekhez kapcsolódó kitétségekhez 50 %-os kockázati súlyt lehet rendelni.
53. Az illetékes hatóságok mérlegelési jogkörére is figyelemmel, az olyan ingatlanlízing-ügyletekkel kapcsolatos kockázatoknál, amelyek joghatósági területükön lévő irodákra és egyéb kereskedelmi helyiségekre vonatkoznak, ahol a hitelintézet a lízingbe adó és a lízingbevevő vételi joggal rendelkezik, 50 %-os kockázati súlyt alkalmazhatnak, amennyiben a hitelintézet kockázatára az ingatlan tulajdonjoga teljes és hiánytalan fedezetet biztosít.
54. A 51-53. pont alkalmazása az alábbi feltételek teljesülésétől függ:
- a) az ingatlan értéke ténylegesen nem függhet az ügyfél hitelminősítésétől. Ez a követelmény nem zárja ki az olyan eseteket, amikor kizárólag makrogazdasági tényezők befolyásolják az ingatlan értékét és az ügyfél teljesítőképességét;
 - b) az adós kockázata ténylegesen nem függhet az alapul szolgáló ingatlan vagy projekt teljesítőképességétől, hanem annak az adós egyéb forrásokból történő adósságviszafizetési képességétől kell függenie. Magának a hitelnek a visszafizetése ténylegesen nem függhet semmilyen, biztosítékként szolgáló ingatlan által generált pénzáramlástól; és
 - c) teljesülnek a VIII. melléklet 2. részének 8. pontjában meghatározott minimumkövetelmények, valamint a VIII. melléklet 3. részének 62-65. pontjában meghatározott értékelési szabályok;
55. Az 50 %-os kockázati súly a hitelnek arra a részére vonatkozik, amely nem haladja meg az alábbi feltételek szerint kiszámított határértéket:
- a) a szóban forgó ingatlan piaci értékének 50 %-a;
 - b) Az ingatlan piaci értékének 50 %-a, vagy a hitelbiztosítéki érték 60 %-a közül az alacsonyabb, azokban a tagállamokban, amelyek törvényi vagy rendeleti rendelkezésekben szigorú kritériumokat állapítottak meg a hitelbiztosítéki érték meghatározására vonatkozóan.
56. Az 55 pontban meghatározott határértékeket meghaladó hitelrészre 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.
57. Amennyiben a 51-53. pontban szereplő mérlegelési jogkört egy tagállam illetékes hatósága gyakorolja, egy másik tagállam illetékes hatósága engedélyezheti hitelintézetei számára, hogy 50 %-os kockázati súlyt alkalmazzanak olyan kitétségek esetén, amelyek teljes körűen és hiánytalanul, kereskedelmi ingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezettek.

58. Az illetékes hatóságok eltekinthetnek a 54. pont b) pontjában szereplő feltételtől azoknál a kitétségeknél, amelyek teljes körűen és hiánytalanul a területükön található kereskedelmi ingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezettek, ha bizonyítani tudják, hogy fejlett és hosszú múltra visszatekintő kereskedelmi ingatlanpiac működik a területükön olyan veszteségi arányszámokkal, amelyek a következő határértékeket nem haladhatják meg:
- a) kereskedelmi ingatlannal fedezett hitelezésből származó veszteségek a piaci érték 50 %-áig (vagy ahol indokolt, és ez alacsonyabb, a jelzáloghitelezési érték 60 %-áig), nem haladják meg egy tetszőleges évben a kinnlevő kereskedelmi ingatlannal fedezett hitelek 0,3 %-át; és
 - b) a kereskedelmi ingatlannal fedezett hitelezésből fakadó összesített veszteség nem haladhatja meg bármely évben a kinnlevő kereskedelmi ingatlannal fedezett hitelek 0,5 %-át;
59. Ha az 58. pontban említett feltételek bármelyike, bármely évben nem teljesül, megszűnik az 58. pont alkalmazására szolgáló jogosultság, és amíg az 58. pont szerinti feltételek a következő évek valamelyikében nem teljesülnek, az 54. pont b) alpontjában található feltételt kell alkalmazni.
60. Amennyiben az 58. pontban szereplő mérlegelési jogkört egy tagállam illetékes hatósága gyakorolja, egy másik tagállam illetékes hatósága engedélyezheti hitelintézetei számára, hogy 50 %-os kockázati súlyt alkalmazzanak az ilyen, teljes körűen és hiánytalanul, kereskedelmi ingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezett kitétségekre vonatkozóan.

10. KÉSEDELMES TÉTELEK

61. A 62-65. pont rendelkezéseinek sérelme nélkül bármely, 90 napon túli késedelembe esett tétel fedezetlen részéhez, amely meghaladja az illetékes hatóságok által meghatározott határértéket, és amely ésszerű kockázati szintet tükröz, az alábbi kockázati súlyt kell rendelni:
- a) 150 %, ha az értékelési korrekció kevesebb, mint a kitétség értékelési korrekció előtti bruttó értéke nem biztosított részének 20 %-a; és
 - b) 100 %, ha az értékelési korrekció legalább a kitétség értékelési korrekció előtti bruttó értéke nem biztosított részének 20 %-a;
62. A késedelmes tétel biztosított részének meghatározása esetében az elismert biztosítékok és garanciák azonosak a hitelkockázat mérséklési célokra elismertekkel.
63. Ezzel együtt ott, ahol a késedelmes tétel a hitelkockázat mérséklési célokra elismert biztosítékoktól eltérő biztosítékokkal teljes körűen biztosított, az illetékes hatóságok szigorú működési kritériumokon alapulva, a biztosíték jó minőségének biztosítása érdekében, mérlegelési jogkörükben eljárva engedélyezhetik 100 %-os kockázati súly alkalmazását, amennyiben az értékelési korrekció eléri a kitétség értékelési korrekció előtti bruttó értékének 15 %-át.
64. A 45-50. pontban említett kitétségekhez 100 % kockázati súlyt kell rendelni az értékelési korrekció levonása után, amennyiben ezek 90 napnál hosszabb ideje késedelmesekek. Ha az értékelési korrekciók nem haladják meg a kitétség értékelési korrekció előtti bruttó értékének 20 %-át, a kitétség fennmaradó részére alkalmazandó kockázati súlyt az illetékes hatóságok saját mérlegelési jogkörükben eljárva 50 %-ra csökkenthetik.
65. A 51-60. pontban említett kitétségekhez 100 % kockázati súlyt kell rendelni, amennyiben ezek 90 napnál hosszabb ideje késedelmesekek.

11. KIEMELKEDŐ KOCKÁZATI KATEGÓRIÁBA SOROLANDÓ TÉTELEK

66. Az illetékes hatóságok mérlegelési jogkörére is figyelemmel, a különösen kiemelkedő kockázati kategóriához, úgymint a kockázati tőketársaságokba való befektetésekhez, illetve a magántőke részvénybefektetésekhez kapcsolódó kitétségekhez, 150 %-os kockázati súlyt kell rendelni.
67. Az előző szakaszok rendelkezéseinek értelmében az illetékes hatóságok engedélyezhetik 150 %-os kockázati súly alkalmazását a nem késedelmes tételekre is, illetve azokra, amelyekre értékelési korrekciót határoztak meg az alábbi kockázati súly hozzárendelése céljából:
- a) 100 %, ha az értékelési korrekció legalább a kitétség értékelési korrekció előtti bruttó értékének 20 %-a; és
 - b) 50 %, ha az értékelési korrekció legalább a kitétség értékelési korrekció előtti bruttó értékének 50 %-a.

12. FEDEZETT KÖTVÉNY FORMÁJÚ KITETTSÉGEK

68. A „fedezett kötvények” a 85/611/EGK irányelv 22. cikkének 4. bekezdésében meghatározott kötvények, amelyeket az alábbi elismert eszközök valamelyike fedez:

- a) az Európai Unióban lévő központi kormányzatokkal, központi bankokkal, közszektorbeli intézményekkel, regionális kormányzatokkal és helyi hatóságokkal szembeni vagy ezek által biztosított kitettségek;
- b) a nem európai unióbéli központi kormányzatokkal, nem európai uniós központi bankokkal, multilaterális fejlesztési bankokkal, az e mellékletben megállapított 1. hitelminőségi besorolásnak megfelelő nemzetközi szervezetekkel szembeni vagy ezek által biztosított kitettségek, valamint nem európai uniós közszektorbeli intézményekkel, nem európai uniós regionális kormányzatokkal és nem európai uniós helyi hatóságokkal szembeni vagy ezek által biztosított kitettségek, amelyeket a 8., 9., 14. vagy 15. pont szerint úgy súlyoznak, mint az intézményekkel vagy központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségek, és amelyek megfelelnek az e mellékletben megállapított 1. hitelminőségi besorolásnak; és az e pont értelmében vett kitettségek, amelyek megfelelnek az e mellékletben meghatározott 2. hitelminőségi besorolás minimális követelményeinek, feltéve, hogy nem haladják meg a kibocsátó intézmény fennálló fedezett kötvényei nominális értékének 20 %-át;
- c) intézményekkel szembeni kitettségek, amelyek megfelelnek az e mellékletben megállapított 1. hitelminőségi besorolásnak. Az ilyen jellegű kitettségek teljes összege nem haladhatja meg a kibocsátó hitelintézet kinnlevő, fedezett kötvényei névleges összegének 15 %-át. A 15 %-os korlátozás nem vonatkozik azokra a kitettségekre, amelyeket az ingatlanon fedezett kölcsönök felvevői által végrehajtott és kezelt, a fedezett kötvények birtokosaihoz továbbított kifizetések – vagy azok vonatkozásában végzett felszámolási eljárások – eredményeztek. Az európai unióbéli intézményekkel szembeni kitettség száz napnál nem későbbi esedékesség esetén nem tartozik az 1. hitelminőségi besorolás követelményei alá, hanem az e mellékletben meghatározott 2. hitelminőségi besorolás minimális követelményeinek kell megfelelnie;
- d) a kereskedelmi ingatlanokkal vagy a 46. pont szerinti finn lakásépítő társaságok részvényeinek formájában biztosított hitelek a zálogjogok tőkeösszegei közül a kisebb értékig, amennyiben azok bármilyen elsőbbségi zálogjoggal és a megterhelt ingatlanok értékének 80 %-ával kombináltak; illetve a francia Fonds Communs de Créances vagy azzal egyenértékű, valamely tagállam jogszabályai által szabályozott, lakóingatlanokkal kapcsolatos kockázatok értékpapírosítását végző értékpapírosító szervezet által kibocsátott elsőbbségi részjegyekkel biztosított hitelek, amennyiben az említett Fonds Communs de Créances vagy azzal egyenértékű, valamely tagállam jogszabályai által szabályozott értékpapírosító szervezet eszközeinek legalább 90 %-a jelzálogokból áll, amely a részjegyek után járó tőkeösszegek közül a kisebb értékig terjedő elsőbbségi zálogjogokkal, a zálogjogok tőkeösszegével és a megterhelt ingatlanok értékének 80 %-ával kombinált, és a részjegyek megfelelnek az e mellékletben meghatározott 1. besorolású hitelminősítő értékelésnek, ahol e részjegyek értéke nem haladja meg a kibocsátott kötvény névértékének 20 %-át; Az elsőhelyi adósok vagy a kezesek jelzáloggal terhelt tulajdonaival fedezett kölcsönök felvevői által végrehajtott és kezelt kifizetések –vagy azok vonatkozásában végzett felszámolási eljárások – nem vehetők figyelembe a 90 %-os határ kiszámításakor.
- e) a kereskedelmi ingatlanokkal vagy a 52. pont szerinti finn lakásépítő társaságok részvényeinek formájában biztosított hitelek a kisebb összegű kölcsöntőke összegéig a zálogjog a megterhelt ingatlanok vagy a francia Fonds Communs de Créances vagy hasonló, bármely tagállam kereskedelmi ingatlanok kockázata értékpapírosításáról szóló jogszabályai szerint működő, kezességet vállaló intézmények által kibocsátott adóslevelek értékének 60 %-án belüli és elsőbbségi zálogjoggal kombinált, feltéve, hogy e Fonds Communs de Créances vagy hasonló, bármely tagállam jogszabályai szerint működő értékpapírosító intézmények eszközeinek 90 %-a olyan jelzálogokból áll, melyek bármely elsőbbségi jelzáloggal kombináltak a kezesség alapján esedékes kisebb összegű kölcsöntőke összegéig, a jelzálog kölcsöntőkéjének összegéig és a jelzáloggal megterhelt ingatlanok, illetve az e melléklet 1. hitelminőségi besorolása alá eső adóslevelek értékének 60 %-ig, feltéve, hogy ezek nem haladják a kifizetetlen biztosíték nominális értékének 20 %-át. Az illetékes hatóságok elismerhetnek olyan kereskedelmi ingatlanon fedezett hiteleket, amelyek a 60 %-os hitelérték arányt meghaladják, de a 70 %-os szintet nem, ha a fedezett kötvényt biztosító óvadékolt összérték legalább 10 %-kal meghaladja a fedezett kötvény névleges összegét, és a kötvénytulajdonos követelése eléri a VIII. mellékletben meghatározott jogbiztonsági előírásokat. A kötvénytulajdonos követelése elsőbbséget kell élvezzen az összes többi, biztosítékkal szembeni követéssel szemben.

Az elsőhelyi adósok vagy a kezesek jelzáloggal terhelt tulajdonaival fedezett kölcsönök felvevői által végrehajtott és kezelt kifizetések –vagy azok vonatkozásában végzett felszámolási eljárások – nem vehetők figyelembe a 90 %-os határ kiszámításakor; vagy

- f) olyan hitelek, amelyek biztosítékát hajók képezik, amennyiben a zálogjog elsőbbségi zálogjogokkal kombinált teljes összege a biztosítékként nyújtott hajó értékének legfeljebb 60 %-át teszi ki.

Ebben az összefüggésben a „biztosítékkal fedezett” kifejezés azokra az esetekre is vonatkozik, amikor az a)–f) alpontban leírt eszközök a jogszabályok szerint kizárólag a kötvény birtokosának a veszteségekkel szembeni védelmére szolgálnak.

2010. december 31-ig nem kell alkalmazni a francia Fonds Communs de Créances vagy azzal egyenértékű értékpapírosító szervezet által a d) és e) pont szerint kibocsátott elsőbbségi részjegyekre vonatkozó 20 %-os felső határt, amennyiben ezen elsőbbségi részjegyeket egy elismert hitelminősítő intézmény minősítette, és a hitelminősítő intézménytől az általa a fedezett kötvényekre kiadott legjobb hitelképességi besorolást kapta. Az említett határidő lejárta előtt felülvizsgálják ezt az átmeneti szabályozást; e felülvizsgálat eredményei alapján a Bizottság a 151. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban további felülvizsgálati záradékkal vagy ilyen záradék nélkül adott esetben meghosszabbíthatja ezt az időszakot.

2010. december 31-ig az f) alpontban említett 60 %-os kulcs 70 %-kal helyettesíthető. Az említett határidő lejárta előtt felülvizsgálják ezt az átmeneti szabályozást; e felülvizsgálat eredményei alapján a Bizottság a 151. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban további felülvizsgálati záradékkal vagy ilyen záradék nélkül adott esetben meghosszabbíthatja ezt az időszakot.

69. A hitelintézeteknek a fedezett kötvényeket biztosító ingatlanok esetében teljesíteniük kell a VIII. melléklet 2. részének 8. pontja szerinti minimumkövetelményeket, illetve a VIII. melléklet 3. részének 62-65. pontja szerinti értékelési szabályokat.
70. A 68. és 69. ponttól függetlenül, azok a fedezett kötvények, amelyek megfelelnek a 85/611/EGK irányelv 22. cikkének (4) bekezdésében szereplő meghatározásnak, és azokat 2007. december 31-e előtt bocsátottak ki, lejáratukig ugyancsak jogosultak a kedvezőbb elbírálásra.
71. A fedezett kötvényekhez rendelt kockázati súlyt az azokat kibocsátó hitelintézet fedezetlen, nem alárendelt kitétségei alapján kell meghatározni. Az alábbi, kockázati súlyok közti megfeleltetést kell alkalmazni:
- ha az intézménnyel szembeni kitétségekhez 20 %-os kockázati súlyt rendelnek, a fedezett kötvények esetében 10 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni;
 - ha az intézménnyel szembeni kitétségekhez 50 %-os kockázati súlyt rendelnek, a fedezett kötvények esetében 20 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni;
 - ha az intézménnyel szembeni kitétségekhez 100 %-os kockázati súlyt rendelnek, a fedezett kötvények esetében 50 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni; és
 - ha az intézménnyel szembeni kitétségekhez 150 %-os kockázati súlyt rendelnek, a fedezett kötvények esetében 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni;

13. ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁSI POZÍCIÓKAT MEGTESTESÍTŐ TÉTELEK

72. Az értékpapírosítási pozíciók kockázattal súlyozott kitétségértékét a 94-101. cikk rendelkezéseivel összhangban kell meghatározni.

14. HITELINTÉZETEKEL ÉS VÁLLALATOKKAL SZEMBENI RÖVID LEJÁRATÚ KITÉTTSÉGEK

73. Az olyan hitelintézetekkel vagy vállalatokkal szembeni, rövid lejáratú kitétségekhez, amelyeknél rendelkezésre áll egy külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítés, a 7. táblázat szerinti kockázati súlyokat kell rendelni, összhangban azzal, ahogy az illetékes hatóságok az elismert külső hitelminősítő intézmények által készített minősítéseket megfeleltetik a 6 fokozatú hitelminősítési besorolás egyes kategóriáinak.

7. táblázat

Hitelminősítési besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	20 %	50 %	100 %	150 %	150 %	150 %

15. KOLLEKTÍV BEFEKTETÉSI FORMÁBAN FENNÁLLÓ KITÉTTSÉGEK

74. A 75-81. pont sérelme nélkül a kollektív befektetési formában fennálló kitétségekhez 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

75. A kollektív befektetési formában fennálló kitétségekhez, amelyeknél rendelkezésre áll egy külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítés, a 8. táblázat szerinti kockázati súlyokat kell rendelni, összhangban azzal, ahogy az illetékes hatóságok az elismert külső hitelminősítő intézmények által készített minősítéseket megfeleltetik a 6 fokozatú hitelminősítési besorolás egyes kategóriáinak.

8. táblázat

Hitelminősítési besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	20 %	50	100 %	100 %	150 %	150 %

76. Amennyiben az illetékes hatóságok szerint a kollektív befektetési formában levő pozícióhoz kiemelkedő kockázat társul, a pozícióhoz 150 %-os kockázati súly alkalmazását kell elrendelniük.
77. A hitelintézetek a 79-81. pont szerint is meghatározhatják egy kollektív befektetési formára vonatkozó kockázati súlyt, amennyiben az alábbi elismerhetőségi kritériumok teljesülnek:
- a) a kollektív befektetési formát olyan társaság kezeli, amely egy tagállam felügyelete vagy egy hitelintézet illetékes hatóságának engedélyezési jogköre alá tartozik, ha:
 - i. azt olyan társaság kezeli, amely a közösségi jogban lefektetett egyenértékűnek minősülő felügyelet hatálya alá tartozik; és
 - ii. az illetékes hatóságok közti együttműködés megfelelően biztosított;
 - b) a kollektív befektetési forma kibocsátási tájékoztatója vagy annak megfelelő dokumentuma magában foglalja az alábbiakat:
 - i. az eszközkategóriák, amelyekbe a kollektív befektetési forma befektethet; és
 - ii. ha befektetési korlát alkalmazandó, a relatív korlátok és az ezek kiszámítására szolgáló módszerek; és
 - c) a kollektív befektetési forma gazdasági tevékenységéről legalább évente egyszer jelentés készül annak érdekében, hogy lehetővé tegye az eszközök és források, valamint a bevétel és a működés értékelését a tárgyidőszakban.
78. Ha egy illetékes hatóság egy harmadik országbeli kollektív befektetési formát a 77. pont a) alpontja szerint elismertként jóváhagy, akkor egy másik tagállam illetékes hatósága saját hatáskörben végzett értékelés nélkül felhasználhatja ezt az elismerést.
79. Amennyiben a hitelintézet ismeri a kollektív befektetési forma portfólióját képező kitétségeket, akkor ezeket a kitétségeket figyelembe veheti a kollektív befektetési forma átlagos kockázati súlyának a 78-83. cikkben meghatározott módszerekkel összhangban történő számításához.
80. Amennyiben a hitelintézet nem ismeri a kollektív befektetési forma portfólióját képező kitétségeket, a kollektív befektetési forma átlagos kockázati súlyát a 78-83. cikkben meghatározott módszerek szerint számíthatja ki, az alábbi szabályokra is figyelemmel: feltételezhető, hogy a kollektív befektetési forma a meghatalmazása által megengedett maximális mértékig először a legmagasabb tőkekövetelményt előíró kitétségi kategóriákba fektet be, majd pedig csökkenő sorrendben végzi a befektetést, amíg el nem éri a teljes befektetésre vonatkozó felső határt.
81. A hitelintézetek harmadik fél közreműködését is igénybe vehetik egy kollektív befektetési forma kockázati súlyának a 79. és 80. pontban meghatározott módszerek szerinti kiszámítására és jelentésére, ha a kiszámítás és jelentéstétel megbízhatósága megfelelően biztosított.

16. EGYÉB TÉTELEK

16.1. Kezelés

82. A 86/635/EGK irányelv 4. cikkének (10) bekezdése értelmében a tárgyi eszközökhöz 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.
83. Amennyiben egy intézmény az előtörlesztéshez és aktív időbeli elhatárolásokhoz nem képes a 86/635/EGK irányelv szerint meghatározni a partnert, 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

84. A beszedés alatt levő készpénztételekhez 20 %-os kockázati súlyt kell rendelni. A készpénz-állományhoz és az azzal egyenértékűnek minősülő tételekhez 0 %-os kockázati súlyt kell rendelni.
85. A tagállamok 10 %-os súlyozást alkalmazhatnak a székhely szerinti tagállamaik bankközi és államadósság piacára szakosodott, az illetékes hatóságok szigorú felügyelete mellett tevékenykedő intézményekkel szembeni kitétségekre, amennyiben ezek az eszköztételek a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai számára kielégítő módon teljes körűen és hiánytalanul biztosítottak 0 %-os vagy 20 %-os kockázati súlyozású eszköztételekkel, amit az illetékes hatóságok megfelelő biztosítékként ismernek el
86. A részvénytulajdonnál és egyéb részesedési viszonyoknál 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni, kivéve, ha azokat levonják a szavatoló tőkéből.
87. Saját trezorokban vagy az aranyrúd kötelezettségekkel fedezett rész mértékéig letétbe helyezett aranyrudak esetében 0 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.
88. Eszközneladási és visszavásárlási megállapodások, valamint fedezetlen határidős vásárlások esetében a szóban forgó eszközökhöz kapcsolódó kockázati súlyokat, nem pedig az ügyletben érintett, ellenoldalú felekhez kapcsolódó súlyozásokat kell használni.
89. Amennyiben egy hitelintézet nyújt hitelkockázat fedezetet bizonyos számú kockázatra vonatkozóan olyan feltétellel, hogy ezeknél a kockázatoknál az n-edik nemteljesítés váltja ki a fizetést, és ez a hitelkockázati esemény megszünteti a szerződést, valamint a termék egy elismert külső hitelminősítő intézmény által készített külső hitelminősítéssel rendelkezik, a 94-101. cikkben előírt kockázati súlyokat kell alkalmazni. Ha a terméket nem minősítette egy elismert külső hitelminősítő intézmény, a kockázattal súlyozott kitétség érték megállapításához (n-1) kitétséget kivéve maximum 1250 %-ig összesítik a kosárban szereplő kockázati súlyait, valamint ezt megszorozzák a hitelderivatíva által nyújtott fedezet névértékével. Az összesítésből kizárandó (n-1) kitétséget azon az alapon határozzák meg, hogy magukba foglalják azokat a kitétségeket, amelyek mindegyike egy alacsonyabb kockázattal súlyozott kitétség értékét képez, mint az összesítésben foglalt bármely kitétség kockázattal súlyozott kitétség értéke.

2. RÉSZ

Külső hitelminősítő intézmények elismerése és hitelminősítéseik megfeleltetése

1. MÓDSZEREK

1.1. Tárgyilagosság

1. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a hitelminősítés kategóriákba sorolására alkalmazott módszer szigorú, rendszeres, folyamatos és a múltbeli tapasztalatok alapján érvényesítésre kerül-e.

1.2. Függetlenség

2. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a módszer külső politikai befolyásoktól vagy kényszertől, illetve a hitelminősítést befolyásolható gazdasági nyomásgyakorlástól mentes-e.
3. A külső hitelminősítő intézmények módszereinek függetlenségét az illetékes hatóságoknak az alábbi tényezőknek megfelelően kell ellenőrizniük:
 - a) a külső hitelminősítő intézmények tulajdonosi és szervezeti struktúrája;
 - b) a külső hitelminősítő intézmények pénzügyi erőforrásai;
 - c) a külső hitelminősítő intézmények alkalmazottai és tapasztalatuk; és
 - d) a külső hitelminősítő intézmények vállalatirányítása.

1.3. Folyamatos felülvizsgálat

4. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a külső hitelminősítő intézmények hitelminősítései folyamatos felülvizsgálatnak vannak-e alávetve, illetve hogy a hitelminősítések a pénzügyi feltételek változásaihoz igazodnak-e. Egy ilyen jellegű felülvizsgálatot minden jelentős esemény után, de legalább évente egyszer el kell végezni.

5. Az elismerés előtt az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az értékelési módszereket minden piaci szegmensre az alábbi előírásoknak megfelelően határozzák-e meg, úgymint:
 - a) az utótesztelést legalább egy évre visszamenően el kell végezni;
 - b) a külső hitelminősítő intézmények által végzett felülvizsgálati folyamat rendszerességét az illetékes hatóságoknak nyomon kell követniük; és
 - c) a külső hitelminősítő intézményeknek tájékoztatniuk kell az illetékes hatóságokat a minősített szervezet ügyvezetéséhez fűződő kapcsolataikról.
6. Az illetékes hatóságoknak meg kell tenniük azokat a szükséges intézkedéseket, amelyek révén a külső hitelminősítő intézményektől azonnal tájékoztatást kaphatnak, mihelyt bármely jelentős változás következik be a hitelminősítési kategóriákba sorolásának módszertanában.

1.4. Átláthatóság és nyilvánosságra hozatal

7. Az illetékes hatóságoknak meg kell tenniük azokat a szükséges intézkedéseket annak biztosítás érdekében, hogy a külső hitelminősítő intézmények által alkalmazott, a hitelminősítések meghatározására szolgáló módszerekben alapelvei nyilvánosan hozzáférhetőek legyenek az összes lehetséges felhasználó részére annak eldöntése céljából, hogy azokat megfelelő módon vezették-e le.

2. EGYEDI HITELMINŐSÍTÉSEK

2.1. Hitelesség és piaci elfogadás

8. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a hitelminősítések felhasználói a külső hitelminősítő intézmények egyes hitelminősítéseit a piacon hitelesnek és megbízhatónak ismerik-e el.
9. A hitelesség értékelését az illetékes hatóságoknak kell elvégezniük, az alábbi tényezőknek megfelelően:
 - a) a külső hitelminősítő intézmények piaci részesedése;
 - b) a külső hitelminősítő intézmények által termelt bevételek, és tágabb értelemben a külső hitelminősítő intézmények pénzügyi forrásai;
 - c) a minősítés árképzés alapjául szolgál-e; és
 - d) abban az esetben, ha legalább két hitelintézet használja külső hitelminősítő intézmény hitelminősítését kötvénykibocsátáshoz és/vagy hitelkockázatok felméréséhez.

2.2. Átláthatóság és nyilvánosságra hozatal

10. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy ezek a hitelminősítések egyenértékű feltételekkel állnak-e rendelkezésre legalább az összes olyan hitelintézet számára, amelynek jogos érdeke fűződik azok megismeréséhez.
11. Az illetékes hatóságok különösen azt ellenőrzik, hogy ezek a hitelminősítések a belföldi hitelintézetekkel egyenértékű feltételekkel állnak-e azon külföldi felek rendelkezésére, akiknek jogos érdeke fűződik azok megismeréséhez.

3. MEGFELELTETÉS

12. Az egyes hitelminősítések által kifejezett relatív kockázatok közötti különbségtétel érdekében az illetékes hatóságoknak mennyiségi tényezőket kell figyelembe venniük, mint például az ugyanazon hitelminősítés alá tartozó elemek hosszú távú nemteljesítésének arányát. A közelmúltban alapított, valamint azon külső hitelminősítő intézmények esetében, amelyek csak kevés nemteljesítési adattal rendelkeznek, az illetékes hatóságoknak fel kell kérniük a külső hitelminősítő intézményt, hogy becsülje meg az ugyanazon hitelminősítés alá tartozó elemekhez kapcsolódó hosszú távú nemteljesítések arányát.
13. Az egyes hitelminősítések által kifejezett relatív kockázatok közötti különbségtétel érdekében, az illetékes hatóságoknak mennyiségi tényezőket kell figyelembe venniük, úgymint a külső hitelminősítő intézmények által minősített kibocsátók körét, a külső hitelminősítő intézmények által minősített hitelminősítések körét, a hitelminősítés értelmezését és a nemteljesítésnek a külső hitelminősítő intézmények által alkalmazott meghatározását.

14. Az illetékes hatóságoknak össze kell hasonlítaniuk az adott külső hitelminősítő intézmények egyes hitelminősítéseikhez tartozó nemteljesítési arányokat, és ezeket egy olyan benchmarkkal kell összehasonlítani, amelynek alapja az a nemteljesítési arány, amelyet más külső hitelminősítő intézmények tapasztaltak azon kibocsátókkal kapcsolatban, amelyeket az illetékes hatóságok egyenértékű hitelkockázatot képviselőnek tekintenek.
15. Amennyiben az illetékes hatóságok megítélése szerint a nemteljesítések aránya egy bizonyos külső hitelminősítő intézmények által adott hitelminősítés esetében lényegesen és rendszeresen magasabb, mint a benchmark, az illetékes hatóságoknak az adott külső hitelminősítő intézmények hitelminősítéseikhez nagyobb kockázati kategóriát kell rendelniük a hitelminősítési kategóriák közül.
16. Amennyiben az illetékes hatóságok növelték egy adott külső hitelminősítő intézmény általi egyedi hitelminősítéshez társuló kockázati súlyt, és a külső hitelminősítő intézmény bizonyítani tudja, hogy a hitelminősítéseknél tapasztalt nemteljesítések aránya már nem lényegesen és rendszeresen magasabb a benchmarknál, az illetékes hatóságok visszaállíthatják a külső hitelminősítő intézmény hitelminősítéseinek eredeti hitelminősítési kategória besorolását.

3. RÉSZ

A külső hitelminősítő intézmények hitelminősítéseinek használata a kockázati súlyok meghatározására

1. KEZELÉS

1. Egy hitelintézet egy vagy több elismert külső hitelminősítő intézményt jelölhet ki az eszközökre és mérlegen kívüli tételekre alkalmazandó kockázati súlyok meghatározására.
2. Amennyiben egy hitelintézet egy elismert külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítések használata mellett dönt bizonyos kategóriákba tartozó tételek besorolására, a kapott hitelminősítéseket kell használnia az összes, a kategóriába tartozó kitettségre vonatkozóan.
3. Amennyiben egy hitelintézet egy elismert külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítések alkalmazása mellett dönt, a minősítéseket a későbbiekben is folyamatosan és következetesen kell alkalmaznia.
4. Egy hitelintézet csak azokat a külső hitelminősítő intézmények által kiadott hitelminősítéseket használhatja, amelyek figyelembe veszik mind a tőkeösszeget, mind pedig az ehhez kapcsolódó kamatköveteléseket.
5. Ha csak egy, kijelölt külső hitelminősítő intézménytől származó, minősített tételre vonatkozó hitelminősítés áll rendelkezésre, akkor azt a hitelminősítést kell alkalmazni a szóban forgó tétel kockázati súlyának meghatározására.
6. Ha két, kijelölt külső hitelminősítő intézménytől származó, minősített tételre vonatkozó hitelminősítés áll rendelkezésre, és ez a kettő különböző kockázati súlyoknak felel meg egy minősített tétellel kapcsolatban, a magasabb kockázati súlyt kell alkalmazni.
7. Ha több mint két, kijelölt külső hitelminősítő intézménytől származó, minősített tételre vonatkozó hitelminősítés áll rendelkezésre, a két legalacsonyabb kockázati súlyt eredményező két minősítésre kell hivatkozni. Ha a két legalacsonyabb kockázati súly különböző, akkor a magasabbat kell alkalmazni. Ha a két legalacsonyabb kockázati súly azonos, akkor ugyanazt a kockázati súlyt kell alkalmazni.

2. KIBOCSÁTÓI ÉS KIBOCSÁTÁSI HITELMINŐSÍTÉS

8. Amennyiben egy adott kibocsátási programra vagy ügyletre vonatkozóan, amelyhez egy kitettséget alkotó tétel tartozik, létezik hitelminősítés, azt a hitelminősítést kell felhasználni az illető tételre alkalmazandó kockázati súly meghatározására.
9. Amennyiben egy adott tételre nem létezik közvetlenül alkalmazható hitelminősítés, de létezik hitelminősítés egy olyan adott kibocsátási programra vagy ügyletre, amelyhez a kitettséget alkotó tétel nem tartozik, vagy létezik egy általános hitelminősítés a kibocsátóra vonatkozóan, akkor a hitelminősítést abban az esetben kell alkalmazni, ha az magasabb kockázati súlyt képez, mint egyébként képezne, vagy alacsonyabb kockázati súlyt képez, és a kérdéses kitettség az adott kibocsátási programnál vagy ügyletnél, illetve a kibocsátó nem alárendelt fedezetlen kitettségeinél minden tekintetben azonos vagy magasabb besorolású,
10. A 8. és 9. pont nem akadályozhatja e melléklet 1. része 68-71. pontjának alkalmazását.

11. Egy vállalatcsoporton belüli kibocsátóra vonatkozó hitelminősítések nem alkalmazhatók egy ugyanazon vállalatcsoporthoz tartozó másik kibocsátóra vonatkozó hitelminősítésként.

3. HOSSZÚ TÁVÚ és RÖVID TÁVÚ HITELMINŐSÍTÉSEK

12. A rövid távú hitelminősítések csak rövid távú eszközt vagy mérlegen kívüli tételeket megtestesítő, intézményekkel és vállalatokkal szembeni kitettségekre alkalmazhatók.
13. Bármely rövid távú hitelminősítés csak arra a tételre alkalmazható, amelyre a rövid távú hitelminősítés vonatkozik, és nem használható bármely más tételre vonatkozó kockázati súlyok meghatározására.
14. A 13. ponttól eltérve, ha egy rövid távú, minősített ügylethez 150 %-os kockázati súlyt rendelnek, akkor az illető ügyfél összes, nem minősített, fedezetlen – rövid vagy hosszú távú – kitettségére vonatkozóan 150 %-os kockázati súly kell alkalmazni.
15. A 13. ponttól eltérve, ha egy rövid távú, minősített ügylethez 50 %-os kockázati súlyt rendelnek, egyetlen nem minősített, rövid távú kitettségére vonatkozóan sem alkalmazható 100 %-nál alacsonyabb kockázati súly.

4. HAZAI PÉNZNEMBELI és DEVIZÁS TÉTELEK

16. Egy ügyfél hazai pénznemben denominált tételére vonatkozó hitelminősítés nem használható fel ugyanezen ügyfél más devizában denominált kitettségéhez tartozó kockázati súly meghatározására..
17. A 13. ponttól eltérve, amennyiben egy kockázat egy hitelintézet által a piacon elsőbbségi hitelezőként elismert multilaterális fejlesztési bank által nyújtott hitelben történő részvételéből ered, az illetékes hatóságok engedélyezhetik az ügyfél hazai pénznembeli tételére vonatkozó hitelminősítés felhasználását a kockázati súly megállapítása céljából.

VII. MELLÉKLET

BELSŐ MINŐSÍTÉSEN ALAPULÓ MÓDSZER

1. RÉSZ

Kockázattal súlyozott kitétséértékek és várható veszteségek

1. HITELKOCKÁZATRA VONATKOZÓ KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITÉTSÉGÉRTÉKEK SZÁMÍTÁSA

1. Eltérő rendelkezés hiányában a bemenő paramétereket, a nemteljesítési valószínűséget (PD), a nemteljesítéskori veszteségrátát (LGD) és a lejáratit értéket (M) a 2. részben meghatározottak szerint kell meghatározni, a kitétség értéket pedig a 3. részben meghatározottak szerint.

2. A kitétségek kockázattal súlyozott kitétséértékeit az alábbi képleteknek megfelelően kell kiszámítani:

1.1. Vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitétségek kockázattal súlyozott kitétséértékei

3. A 5-9. pontra is figyelemmel a vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitétségek kockázattal súlyozott kitétséértékeit az alábbi képleteknek megfelelően kell kiszámítani:

$$\text{Korreláció (R)} = 0.12 \times \left(\frac{1 - \text{EXP}(-50 \cdot \text{PD})}{1 - \text{EXP}(-50)} \right) + 0.24 \cdot \left[1 - \left(\frac{1 - \text{EXP}(-50 \cdot \text{PD})}{1 - \text{EXP}(-50)} \right) \right]$$

$$\text{Lejáratit tényező (b)} = \left(0.11852 - 0.05478 \cdot \ln(\text{PD}) \right)^2$$

Kockázati súly (RW) =

$$\left(\text{LGD} \cdot \text{N} \left[\frac{\ln \left(\frac{\text{LGD}}{\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}}} \right)}{\sigma} \right] + \left(\frac{\text{R}}{1 - \text{R}} \right)^{0.5} \cdot \text{G}(0.999) \right) - \text{PD} \cdot \text{LGD} \cdot \left(1 - 1.5 \cdot \text{b} \right)^{-1} \cdot \left(1 + (\text{M} - 2.5) \cdot \text{b} \right) \cdot 12.5 \cdot 1.06$$

Az N(x) jelöli egy sztenderd normál eloszlású véletlen változó kumulatív eloszlásfüggvényét (annak valószínűségét, hogy egy sztenderd normál eloszlású, nulla átlagú, egy szórású véletlen változó kisebb vagy egyenlő x-szel) G(z) jelöli egy sztenderd normál eloszlású véletlen változó inverz kumulatív eloszlásfüggvényét (olyan x érték, ami esetén teljesül, hogy N(x) z).

Ha PD=0, RW összege: 0

Ha PD=1, akkor:

- olyan nem teljesített kitétségek esetén, amelyekre a hitelintézetek a 2. rész 8. pontja szerinti LGD-értékeket alkalmazzák, az RW: 0; és
- olyan nem teljesített kitétségek esetén, amelyekre a hitelintézetek saját LGD-bebecsléseiket alkalmazzák, az RW: $\text{Max}\{0, 12, 5 \cdot (\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}})\}$;

amennyiben EL_{BE} a hitelintézet által maga végzett, lehetőleg pontos becslésnek felel meg, amely a 4. rész 80. pontja szerinti nem teljesített kitétségekből származó várható veszteségre vonatkozik.

Kockázattal súlyozott kitétséérték = RW * kitétség értéke

4. A VIII. melléklet 1. részének 29. pontjában és a VIII. melléklet 2. részének 22. pontjában megállapított követelményeknek megfelelő, az egyes kitétségekre vonatkozó kockázattal súlyozott kitétséérték a következő képlettel igazítható ki:

$$\text{Kockázat kockázattal súlyozott értéke} = \text{RW} \cdot \text{kitétséérték} \cdot (0,15 + 160 \cdot \text{PDpp})$$

PDpp = a fedezet nyújtójának PD értéke

Az RW érték számítása a kitétségnek, az ügyfél PD értékén és a hitelkockázati védelem nyújtójával szembeni, összehasonlítható közvetlen kitétség LGD értékének a 3. pontban megállapított képletbe való helyettesítésével történik. A lejáratit tényező (b) számítása a hitelkockázati védelem nyújtójának alsó PD értéke és a kibocsátó PD értéke közül az alacsonyabb használatával történik.

5. Vállalatokkal szembeni kitettségek esetében, ahol az éves összes árbevétel azon konszolidált vállalatcsoport esetében, amelynek a cég tagja, kevesebb, mint 50 millió EUR, a hitelintézetek a következő korrelációs képletet alkalmazhatják a vállalati kitettségek kockázati súlyának kiszámítására: Ebben a képletben az S az éves összes árbevétel jelöli millió euróban, ahol teljesül, hogy $5 \text{ millió EUR} \leq S \leq 50 \text{ millió EUR}$. Az 5 millió EUR-nél kisebb árbevételeket az 5 millió EUR árbevétel kategóriának megfelelően kell kezelni. Vásárolt követelések esetén az éves összes árbevétel a poolban szereplő egyes kitettségek súlyozott átlaga.

$$\text{Korreláció (R)} = 0.12 \times \left(1 - \text{EXP}(-50^* \text{PD})\right) / \left(1 - \text{EXP}(-50)\right) + 0.24^* \left[1 - \left(1 - \text{EXP}(-50^* \text{PD})\right) / \left(1 - \text{EXP}(-50)\right)\right] - 0.04^* \left(1 - (S - 5) / 45\right)$$

A hitelintézeteknek a vállalatcsoport konszolidált mérlegfőösszegével kell helyettesíteniük az éves összes árbevételt, ha az éves összes árbevétel nem jellemzi megfelelően a cég méretét, és a mérlegfőösszeg az árbevételnél jellemzőbb mutató.

6. Speciális hitelezési ügyletek finanszírozásával kapcsolatos kitettségeknél, amelyek esetében a hitelintézet nem tudja bizonyítani, hogy PD becslései megfelelnek a 4. részben meghatározott minimumkövetelményeknek, az 1. táblázat szerint kell kijelölni a kitettségekhez tartozó kockázati súlyokat.

1. táblázat

Fennmaradó lejárat	1. kategória	2. kategória	3. kategória	4. kategória	5. kategória
Kevesebb, mint 2,5 év	50 %	70 %	115 %	250 %	0 %
2,5-vel egyenlő vagy annál több	70 %	90 %	115 %	250 %	0 %

Az illetékes hatóságok engedélyezhetik egy hitelintézet számára, hogy az 1. kategóriájú kitettségekhez általában 50 %-os, a 2. kategóriába tartozókhöz pedig 70 %-os kedvezőbb kockázati súlyt rendeljenek, feltéve, hogy a hitelintézet jegyzési és egyéb kockázati jellemzői lényegesen erősebbek a vonatkozó kategória esetében.

Kockázati súlyoknak speciális hitelezési ügyletek finanszírozásához történő társításánál a hitelintézeteknek az alábbi tényezőket kell figyelembe venniük: Pénzügyi erő, politikai és jogi környezet, ügylet és/vagy eszközjellemzők, a szponzor és fejlesztő ereje, beleértve bármely magán- és közszféra közti partnerség bevételeit, fedezettségét.

7. Vásárolt vállalati követelés esetén a hitelintézetnek teljesítenie kell a 4. rész 105–109. pontjában meghatározott minimumkövetelményeket. Azoknál a vásárolt vállalati követeléseknél, amelyek ezen kívül a 14. pontban meghatározott feltételeket is teljesítik, és ahol indokolatlan teher lenne a hitelintézet számára a vállalati kockázatokra a 4. részben meghatározott mennyiségi normák alkalmazása, a 4. részben a lakossági kockázati számításra használt előírást alkalmazhatják.
8. Az IRB értékpapírosítás keretében első veszteségviselő pozícióként kezelhetők az olyan vásárolt vállalati követelések, visszafizetendő árendmények, valamint biztosítékok vagy részleges garanciák, amelyek nemteljesítési veszteségekre, behajtható összegre, vagy mindkettőre vonatkozó első veszteségi fedezetet biztosítanak.
9. Amennyiben egy hitelintézet bizonyos számú kitetségnél olyan feltétellel nyújt hitelkockázat fedezetet, hogy azoknál az n-edik nemteljesítés váltja ki a fizetést, és ez a hitelkockázati esemény megszünteti a szerződést, akkor a 94-101. cikkben előírt kockázati súlyokat alkalmazzák, ha a termék egy elismert külső hitelminősítő intézmény által készített külső hitelminősítéssel rendelkezik. Ha a termék egy elismert külső hitelminősítő intézmény által nem minősített, a kosárban található kitettségek kockázati súlya összeadódik, kivéve az n-1. kitetséget, ahol a várható veszteség megszorozva 12,5-tel, és a kockázattal súlyozott kitetségsértéknek az összege nem haladhatja meg a hitelderivatíva által nyújtott fedezet névértékének 12,5-szeresét. Az összesítésből kizárandó n-1. kitetségeket azon az alapon határozzák meg, hogy e kitetségek mindegyikének a kockázattal súlyozott kitetségsértéke alacsonyabb legyen, mint az összesítésben szereplő bármely kitetségs kockázattal súlyozott kitetségsértéke.

1.2. Kockázattal súlyozott kitettségérték lakossági kitettségeknél

10. A 12. és 13. pontra is figyelemmel a kockázattal súlyozott kitettségértékeket a lakossági kitettségekre az alábbi képleteknek megfelelően számítják ki:

$$\text{Korreláció (R)} = 0.03 \times \left(\frac{1 - \text{EXP}(-35 \cdot \text{PD})}{1 - \text{EXP}(-35)} \right) + 0.16 \cdot [1 - (1 - \text{EXP}15.) / (1 - \text{EXP}(-35))]]$$

$$\text{Kockázati súly (RW): } \left(\text{LGD}^* \text{N}[1 - \text{R}^{-0.5} \text{G}(\text{PD}) + (\text{R}/(1 - \text{R}))^{0.5} \text{G}(0.999)] - \text{PD}^* 12.5^* 1.06 \right)$$

Az N(x) jelöli egy sztenderd normál eloszlású véletlen változó kumulatív eloszlásfüggvényét (annak valószínűsége, hogy egy sztenderd normál eloszlású, nulla átlagú, egy szórású véletlen változó, kisebb vagy egyenlő x-szel). G(z) jelöli egy sztenderd normál eloszlású véletlen változó inverz kumulatív eloszlásfüggvényét (olyan x értéke, ami esetén teljesül, hogy N(x) = z).

Ha PD=1 (nem teljesített kitettség), akkor RW: Max {0, 12.5*(LGD-EL_{BE})};

amennyiben EL_{BE} a hitelintézet által maga végzett, lehetőleg pontos becslésnek felel meg, amely a 4. rész 80. pontja szerinti nem teljesített kitettségből származó várható veszteségre vonatkozik.

Kockázattal súlyozott kitettségérték = RW * kitettség értéke

11. A VIII. melléklet 1. részének 29. pontjában és a VIII. melléklet 2. részének 22. pontjában megállapított követelményeknek megfelelő, minden egyes kis- és közepes méretű vállalkozásnak való kitettségre a kockázattal súlyozott kitettségérték a 4. pontnak megfelelően számítható ki.
12. Az ingatlannal fedezett lakossági kitettségeknél 0,15 értékű korrelációval (R) kell felváltani a 10. pontban meghatározott korrelációs képlettel kiszámított értéket.
13. Az a)-e) alpontok szerinti minősített rulírozó lakossági kitettségeknél 0,04 értékű korrelációval (R) kell felváltani a 10. pontban meghatározott korrelációs képlettel kiszámított értéket.

A kitettségek minőségi rulírozó lakossági kitettségeknél minősülnek abban az esetben, ha eleget tesznek az alábbi feltételeknek:

- a) A kitettségek természetes személyekkel szembeniek;
- b) A kitettségek rulírozók, fedezetlenek, és amíg igénybe nem vették őket, a hitelintézet feltétel nélkül felmondhatja őket. (Ebben a szöveggörnyezetben a rulírozó kitettségek olyan kitettségek, amelyek esetén az ügyfelek fennálló tartozásainak összege a kölcsönfelvételi és visszafizetési döntések alapján egy adott, a hitelintézet által meghatározott határértékig ingadozhat.) Az igénybe nem vett kötelezettségvállalások feltétel nélkül felmondhatók, ha a feltételek lehetővé teszik a hitelintézet számára azok felmondását a fogyasztóvédelmi és kapcsolódó jogszabályok által lehetővé tett legnagyobb mértékig;
- c) Az egy személlyel szembeni maximális kitettség a részportfolióban legfeljebb 100 000 EUR lehet;
- d) A hitelintézet bizonyítani tudja, hogy az e bekezdésben szereplő korrelációs képlet használata olyan portfóliókra korlátozódik, amelyek veszteségi rátájának a volatilitása az átlagos veszteségi rátához viszonyítva alacsonyabb, különösen az alacsony PD sávban. Az illetékes hatóságoknak felül kell vizsgálniuk a minőségi rulírozó lakossági portfóliókra, valamint az összesített minőségi rulírozó lakossági portfóliókra vonatkozó veszteségi ráta relatív volatilitását, és meg kell osztaniuk a minőségi rulírozó lakossági veszteségi ráták tipikus jellemzőire vonatkozó információt a különböző joghatósági területek között; és
- e) Az illetékes hatóság egyetért azzal, hogy a minőségi rulírozó, lakossági kitettségként történő kezelés összhangban áll a részportfolió alapjául szolgáló kockázati jellemzőkkel.

Olyan biztosítékkal fedezett hitelkeretnél, amely fizetés átutalására nyitott folyószámlához kapcsolódik, az illetékes hatóságok a b) alponttól eltérve eltekinthetnek attól a feltételtől, hogy a hitelt nem kell biztosítékkal fedezni. Ebben az esetben a biztosítékból behajtható összeget nem vehetik figyelembe az LDG-becslésekben.

14. Ahhoz, hogy a vásárolt követeléseket lakossági követelésként lehessen kezelni, azoknak meg kell felelniük a 4. rész 105-109. pontjában meghatározott minimumkövetelményeknek, és az alábbi feltételeknek:
 - a) A hitelintézet a követeléseket nem kapcsolt, harmadik féltől vásárolta, és az adóssal szembeni kitettség nem ölel fel semmilyen közvetlenül vagy közvetetten a hitelintézettől származó kitettséget;
 - b) A vásárolt követelések az eladó és ügyfél közti független üzleti kapcsolat révén jönnek létre. Mint ilyenek, nem ismerhetők el vállalatok közti követelések és az olyan a követelések, amelyek kölcsönös vásárlási és eladási viszonyban álló cégek közti ellenszámlák alá tartoznak;
 - c) A vásárló hitelintézetnek követelése áll fenn a vásárolt követelésből származó bevételre, vagy a bevételek arányos kamataira; és
 - d) A vásárolt követelések portfóliója kellően diverzifikált.
15. Az IRB értékpapírosítás keretében első veszteségviselő pozícióként kezelhetők az olyan vásárolt vállalati követelések, visszafizetendő árengedmények, valamint biztosítékok vagy részleges garanciák, amelyek nemteljesítési veszteségekre, behajtható összegre, vagy mindkettőre vonatkozó első veszteségi fedezetet biztosítanak.
16. A vásárolt lakossági követelések hibrid pooljai esetében, ahol a vásárló hitelintézetek nem tudják elkülöníteni az ingatlanal biztosított kitettségeket és a minőségi rülírozó lakossági kitettségeket az egyéb lakossági kitettségektől, a vonatkozó kitettségekre legmagasabb tőkekövetelményt eredményező lakossági kockázati súlyt kell alkalmazni.

1.3. Részvényjellegű kitettségekre vonatkozó kockázattal súlyozott kitettségértékek

17. A hitelintézet eltérő portfóliók esetében eltérő módszereket alkalmazhat, amennyiben belsőleg maga is eltérő módszereket alkalmaz. Amennyiben a hitelintézet eltérő módszereket alkalmaz, a hitelintézetnek bizonyítania kell az illetékes hatóságok számára, hogy választását következetesen hajtja végre, és ezt nem a szabályozási arbitrázs érdekében teszi.
18. A 17. ponttól eltérve, az illetékes hatóságok a kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára engedélyezhetik a kockázattal súlyozott kitettségérték részvényjellegű kitettségekkel kapcsolatban történő alkalmazását a nem hiteljellegű kötelezettséget megtestesítő eszközök kezelési módja szerint.

1.3.1. Egyszerű kockázati súlyozási módszer

19. A kockázattal súlyozott kitettségértékeket a következő képleteknek megfelelően kell kiszámítani:

Kockázati súly (RW) = 190 % megfelelően diverzifikált portfóliókban található nem-tőzsdei részvénykitettségek esetében.

Kockázati súly (RW) = 290 % tőzsdei részvénykitettségnél

Kockázati súly (RW) = 370 % minden egyéb részvényjellegű kitettségnél.

Kockázattal súlyozott kitettségérték = RW * kitettség értéke

20. A nem kereskedési könyvben nyilvántartott rövid készpénz pozíciókat és derivatíva eszközöket ugyanazon részvényekben levő hosszú pozíciókkal ellensúlyozhatják, feltéve, hogy ezek az eszközöket kifejezetten az adott részvényjellegű kitettség fedezeteként jelölték ki, és ezek legalább még egy évig fedezetül szolgálnak. Az egyéb rövid pozíciókat hosszú pozícióként kell kezelni úgy, hogy az egyes pozíciók abszolút értékét megszorozzák a vonatkozó kockázati súllyal. Lejárati eltéréssel rendelkező pozíciók esetében a módszer megegyezik a VII. melléklet 2. részének 16. pontjában meghatározott vállalati kitettségeknél alkalmazottal.
21. A hitelintézetek a részvényjellegű kitettség előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetét a 90-93. cikkben meghatározott módszerekkel összhangban ismerhetik el.

1.3.2. PD/LGD módszer

22. A kockázattal súlyozott kitettség értékeket a 3. pontban szereplő képletek szerint kell kiszámítani. Ha a hitelintézetek nem rendelkeznek elégséges információval a nemteljesítés 4. rész 44–48. pontban meghatározott fogalmának használatára, akkor 1,5-ös szorzót kell a kockázati súlyokra vonatkozóan alkalmazni.
23. Az egyedi kitettség várható veszteség értéke 12,5-szeresének és a kockázattal súlyozott kitettség értékének az összege nem haladja meg a kitettség érték 12,5-szeresét.
24. A hitelintézetek a 90-93. cikkben meghatározott módszerek szerint elismerhetik a részvényjellegű kitettségre vonatkozó, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet. Ennek feltétele, hogy a fedezetet nyújtóval szembeni kitettségre vonatkozó 90 %-os LGD érték. 65 %-os LGD alkalmazható a kellően diverzifikált portfóliókban található nem-tőzsdei részvénykitettségekre. E rendelkezés alkalmazásában az M értékének 5 évnek kell lennie.

1.3.3. Belső modellek módszere

25. A kockázattal súlyozott kitettség érték az intézményi részvénykockázatra vonatkozó, a negyedéves bevétel és egy hosszú távú mintaidőszakra számított és 12,5-tel megszorított kockázatmentes ráta közti különbségre 99 százalékos egyoldali konfidencia intervallumú becslést adó belső kitettségérték modellből levezetett potenciális veszteség összege. Az egyedi kitettségek szintjén a kockázattal súlyozott kitettség érték nem lehet kisebb a PD/LGD módszer által megkövetelt minimális kockázattal súlyozott kitettség érték és az ennek megfelelő várható veszteség 12,5-tel megszorított értékének összegénél; ezt a VII. melléklet 2. részének 24. pontja b) alpontjában említett PD-érték és az ehhez tartozó, a VII. melléklet 2. részének 25. és 26. pontjában említett LGD-értékek alapján számítják ki.
26. A hitelintézetek elismerhetik egy részvénypozíció előre rendelkezésre nem bocsátott hitelkockázati fedezetét.

1.4. Egyéb, nem hitelkötelezettséget megtestesítő eszközökre vonatkozó kockázattal súlyozott kitettségérték

27. A kockázattal súlyozott kitettség értékeket a következő képleteknek megfelelően számítják ki

Kockázattal súlyozott kitettség érték = $100 \% \times \text{kockázat értéke}$, kivéve akkor, ha a kockázat maradványérték, amely esetben azt minden évben tartalékolni kell, és számítása a következőképpen történik: $1/t \times 100 \% \times \text{kitettségérték}$, ahol t a lízingszerződés időtartama években kifejezve.

2. A VÁSÁROLT KÖVETELÉSEK BEHAJTHATÓ ÖSSZEGÉNEK KOCKÁZATÁRA VONATKOZÓ KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGÉRTÉK KISZÁMÍTÁSA

28. Vásárolt vállalati és lakossági követelések behajtható összegének kockázatára vonatkozó kockázati súlyok:

A kockázati súlyokat a 3. pontban szereplő képlet szerint kell kiszámítani. A PD és LGD bemenő paramétereit a 2. részben, a kitettség értéket pedig a 3. részben meghatározottak szerint kell kiszámítani, és az M értékének 1 évnek kell lennie. Ha a hitelintézetek az illetékes hatóságok számára bizonyítani tudják, hogy a behajtható összegre vonatkozó kockázat jelentéktelen, azokat nem szükséges elismertetni.

3. A VÁRHATÓ VESZTESÉGEK KISZÁMÍTÁSA

29. Eltérő rendelkezés hiányában a PD és LGD bemenő paramétereit a 2. részben, a kitettség értéket pedig a 3. részben meghatározottak szerint kell kiszámítani.
30. A vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni és lakossági kitettségeket a következő képletek szerint kell kiszámítani:

$$\text{Várható veszteség (EL)} = \text{PD} \times \text{LGD}$$

$$\text{Várható veszteség összege} = \text{EL} \times \text{kitettség értéke}$$

Nem teljesített kitétségeknél (PD=1), amelyekre vonatkozóan a hitelintézetek saját LGD-becsléseiket használják, az $EL=EL_{BE}$, azaz a hitelintézet által maga végzett, lehetőleg pontos becslésnek felel meg, amely a 4. rész 80. pontja szerinti nem teljesített kitétségből származó várható veszteségre vonatkozik.

Az 1. rész 4. bekezdésében megállapított kezelés alá eső kockázatok esetében EL értéke 0.

31. Ha a hitelintézetek az 6. pontban meghatározott módszereket alkalmazzák a kockázati súlyok társításához, a speciális hitelezési ügyletek finanszírozási kitétségeihez tartozó EL értékeket a 2. táblázat szerint kell meghatározni.

2. táblázat

Hátralévő futamidő	1. kategória	2. kategória	3. kategória	4. kategória	5. kategória
Kevesebb, mint 2,5 év	0 %	0,4 %	2,8 %	8 %	50 %
2,5-vel egyenlő vagy annál több év	0,4 %	0,8 %	2,8 %	8 %	50 %

Amennyiben az illetékes hatóságok engedélyezték egy hitelintézet számára, hogy az 1. kategóriájú kitétségeknél általában 50 %-os, a 2. kategóriájú kitétség eknél pedig 70 %-os kedvezőbb kockázati súlyokat alkalmazzon, az EL értéke az 1. kategóriájú kitétségeknél 0 %, a 2. kategóriájúaknál 0,4 %.

32. Ha a kockázattal súlyozott kitétség értéket a 19.–21. pontban meghatározott módszerekkel összhangban számítják ki, a részvénykockázatok várható veszteségét a következő képletek szerint kell kiszámítani:

Várható veszteség összege (EL) = EL × kitétségérték

Az EL értékek az alábbiak szerint alakulnak:

Várható veszteség (EL) = 0,8 % megfelelően diverzifikált portfóliókban található nem-tőzsdei részvénykitétségek esetében.

Várható veszteség (EL) = 0,8 % tőzsdei részvénykitétségnél

Várható veszteség (EL) = 2,4 % minden egyéb részvényjellegű kitétségnél

33. Ha a kockázattal súlyozott kitétségértéket a 22-24. pontban meghatározott módszerek szerint számítják ki, a részvényjellegű kitétségek várható veszteségét a következő képletek szerint kell kiszámítani:

Várható veszteség (EL) = PD × LGD és

Várható veszteség összege = EL × kitétség értéke

34. Ha a kockázattal súlyozott kitétségértékeket a 25-26. pontban meghatározott módszerek szerint számítják ki, a részvényjellegű kitétségek várható vesztesége 0 %.

35. A vásárolt követelés behajtható összegének kockázatára vonatkozó várható veszteséget az alábbi képletek szerint kell kiszámítani:

Várható veszteség (EL) = PD × LGD és

Várható veszteség összege = EL × kitétség értéke

4. A VÁRHATÓ VESZTESÉGEK KEZELÉSE

36. A 30., 31. és 35. ponttal összhangban kiszámított várható veszteséget ki kell vonni az e kitétségekre vonatkozó értékhelyesbítések és céltartalékok összegéből. Nemteljesítettként megvásárolt mérlegfeltételre kapott kedvezményeket a 3. rész 1. pontja szerinti értékelési korrekciókkal azonos módon kell kezelni. Az értékpapírosítási kitétségek várható veszteségei, illetve az ezekhez a kitétségekhez kapcsolódó értékelési korrekciók és tartalékok nem szerepelhetnek az itt meghatározott számításban.

2. RÉSZ

PD, LGD és lejárat

1. Az 1. részben meghatározott kockázattal súlyozott kitettségérték és várható veszteség kiszámításához alkalmazott bemeneti nemteljesítési valószínűség (PD), nemteljesítéskori veszteségráta (LGD) és lejárat érték (M) paraméterként a hitelintézet által a 4. rész szerint meghatározott becslült értékek alkalmazandók, a következő rendelkezésekre is figyelemmel:
 1. VÁLLALATOKKAL, INTÉZMÉNYEKKEL ÉS KÖZPONTI KORMÁNYZATOKKAL, VALAMINT KÖZPONTI BANKOKKAL SZEMBENI KITETTSÉGEK
 - 1.1. PD
 2. Egy vállalattal vagy intézménnyel szembeni kitettség PD-je legalább 0,03 %.
 3. Olyan vásárolt vállalati követelések esetében, amelyeknél a hitelintézet nem tudja bizonyítani, hogy PD becslései megfelelnek a 4. részben meghatározott minimumkövetelményeknek, a vonatkozó kitettségek PD értékét az alábbi módszerekkel összhangban határozzák meg: a vásárolt vállalati követelésekhez kapcsolódó nem alárendelt követelésekhez tartozó PD értékének kiszámításához a hitelintézetek EL becsléseit el kell osztani a szóban forgó követeléseknek az LGD értékével. A vásárolt vállalati követelésekhez kapcsolódó alárendelt követelések PD értéke a hitelintézeti becslés EL értéke. Ha egy hitelintézet számára engedélyezik saját LGD becslések alkalmazását a vállalati kitettségekre vonatkozóan, és a megvásárolt vállalati követelésekre vonatkozó EL becsléseit megbízható módon le tudja bontani PD és LGD értékekre, a PD becslés alkalmazható.
 4. A nem teljesítő ügyfelekhez tartozó PD érték 100 %.
 5. A hitelintézetek a 90-93. cikk rendelkezéseivel összhangban elismerhetik az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet a PD-ben. A behajtható összegekre vonatkozó kockázat tekintetében az illetékes hatóságok azonban más előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújtókat is figyelembe vehetnek, akik nem szerepelnek a VIII. melléklet 1. részében.
 6. A saját LGD becsléseket alkalmazó hitelintézetek, a PD értékek 10. pontra is figyelemmel történő korrigálása révén elismerhetik az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet.
 7. A vásárolt vállalati követelés behajtható összegére vonatkozó kockázat PD értékének meg kell egyeznie a vásárolt követelés behajtható összegére vonatkozó EL becsléssel. Ha egy hitelintézet számára engedélyezik saját LGD becslések alkalmazását a vállalati kitettségekre vonatkozóan, és a vásárolt vállalati követelések behajtható összegére vonatkozó EL becsléseit megbízható módon le tudja bontani PD és LGD értékekre, a PD becslés alkalmazható. A hitelintézetek az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezeteket a 90-93. cikk szerint figyelembe vehetik a PD-nél. Az illetékes hatóságok azonban más előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújtókat is figyelembe vehetnek, akik nem szerepelnek a VIII. melléklet 1. részében. Azok a hitelintézetek, amelyek a vásárolt követelés behajtható összegére vonatkozó kockázat tekintetében saját LGD-becsléseket használhatnak, a PD-k 10. pont szerinti kiigazításával figyelembe vehetik az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezeteket.
 - 1.2. LGD
 8. A hitelintézeteknek a következő LGD értékeket kell alkalmazniuk:
 - a) nem alárendelt kitettségek elismert biztosíték nélkül: 45 %;
 - b) alárendelt kitettségek elismert biztosíték nélkül: 75 %;
 - c) a hitelintézetek a 90-93. cikk rendelkezései szerint elismerhetik az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet az LGD-ben;
 - d) a VI. melléklet 1. részének 68-70. pontja szerint meghatározott fedezett kötvényekhez 12,5 %-os LGD értéket lehet rendelni;
 - e) Nem alárendelt, vásárolt vállalati követelésekre vonatkozó kitettségek esetében, ha a hitelintézet nem tudja bizonyítani, hogy PD becslései elegendőek tesznek a 4. részben meghatározott minimumkövetelményeknek, az érték 45 %;
 - f) Alárendelt, vásárolt vállalati követelésekre vonatkozó kitettségek esetében, ha a hitelintézet nem tudja bizonyítani, hogy PD becslései elegendőek tesznek a 4. részben meghatározott minimumkövetelményeknek, az érték 100 %; és
 - g) A vásárolt vállalati követelések behajtható összegének kockázatához kapcsolódóan: 75 %.

2010. december 31-ig a VI. melléklet 1. részének 68–70. pontja szerint meghatározott fedezett kötvényekhez 11,25 %-os LGD értéket lehet rendelni, amennyiben:

- a VI. melléklet 1. része 68. pontja a)–c) pontja szerint meghatározott, a kötvények biztosítékul szolgáló eszközök mind megfelelnek a VI. mellékletben meghatározott 1. hitelminőségi besorolásnak;
- ahol a VI. melléklet 1. része 68. pontja d) és e) alpontjában meghatározott eszközöket biztosítékul használják, az ezen pontokban rögzített vonatkozó felső határ a kifizetetlen biztosíték nominális értékének 10 %-a;
- a VI. melléklet 1. része 68. pontja f) alpontjában meghatározott eszközöket nem használják biztosítékul; vagy
- a fedezett kötvények hitelminősítését egy kijelölt KHMI végzi, és a KHMI a fedezett kötvények vonatkozásában az általa adható legkedvezőbb hitelminősítési kategóriába sorolja őket.

2010. december 31-e előtt ezt az eltérést felülvizsgálják, és a felülvizsgálat folyamányaként a Bizottság javaslatokat tehet a 151. cikk (2) bekezdésében említett eljárás szerint.

9. A 8. ponttól eltérve, a nemteljesítésre és a behajtható összegre vonatkozó kockázatra vonatkozóan, ha a hitelintézetnek engedélyezik saját LGD becslések alkalmazását a vállalati kitettségek esetében, és a vásárolt vállalati követelésekre vonatkozó EL becsléseit megbízható módon le tudja bontani PD és LGD értékekre, akkor vásárolt vállalati követelésekre vonatkozó LGD becslés is alkalmazható.
10. A 8. ponttól eltérve, ha egy hitelintézet számára engedélyezik, hogy saját LGD becsléseit alkalmazza a vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségekre vonatkozóan, a 4. részben meghatározott minimumkövetelményekre is figyelemmel, illetve az illetékes hatóságok jóváhagyásával a PD és/vagy LGD becslések korrekciójával előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet ismerhető el. A hitelintézet nem rendelhet a garantált kitettségekhez korrigált PD vagy LGD értéket úgy, hogy a korrigált kockázati súly alacsonyabb legyen, mint a garanciát vállalóval szembeni, hasonló közvetlen kitettség vonatkozó kockázati súlya.
11. A 8. és 10. ponttól eltérve, az 1. rész 4. pontjának alkalmazásában a fedezet nyújtójával szembeni, hasonló közvetlen kitettség LGD értéke a kezessel szembeni fedezetlen ügylet vagy az ügyféllel szembeni fedezetlen ügylet LGD értéke lesz, attól függően, hogy a fedezett ügylet lejárat ideje alatt mind a kezes, mind az ügyfél egyidejű nemteljesítése fennáll, a rendelkezésre álló bizonyíték vagy a garancia struktúrája arra utal, hogy a behajtott összeg a kezes, illetve az ügyfél pénzügyi helyzetétől függ-e majd.

1.3. Lejárat

12. A 13. pontra is figyelemmel, a hitelintézetek visszavásárlási ügyletekhez vagy értékpapír- vagy áru-kölcsönadási vagy kölcsönvételi ügyletekhez 0,5 éves lejáratú értéket (M) rendelhetnek, míg az összes többi kitettségre vonatkozóan a lejárat értéke 2,5 év. Az illetékes hatóságok az összes, joghatóságuk alá tartozó hitelintézet számára előírhatják a lejáratú érték minden kitettségre vonatkozóan történő alkalmazását a 13. pont rendelkezéseinek megfelelően.
13. Azok a hitelintézetek, amelyek számára engedélyezték saját LGD vagy saját hitelegyenértékesítési faktor alkalmazását a vállalatokkal, intézményekkel vagy központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségekre vonatkozóan, minden egyes ilyen kitettségre ki kell számítaniuk a lejárat értékét az a)–e) alpont szerint, a 14–16. pontra is figyelemmel. A lejáratú érték semmilyen esetben nem lehet 5 évnél hosszabb:

- a) Pénzáramlási ütemtervvel rendelkező eszköz esetében a lejáratú értéket az alábbi képletek szerint kell kiszámítani:

$$M = \text{MAX} \left\{ 1; \text{MIN} \left\{ \frac{\sum_t t^* CF_t}{\sum_t CF_t}; 5 \right\} \right\}$$

ahol CF_t azt a pénzáramlást jelöli (kölcsöntőke, kamatfizetés és díjak), amelyet az ügyfél szerződéses alapon fizet ki t időszak során;

- b) A szabványosított nettósítási megállapodás hatálya alá tartozó derivatíváknál az M súlyozása a kitettség átlagos fennmaradó lejárat alapján történik, ahol az M legalább 1 év. Minden kitettség elvi összegét a lejárat súlyozására kell használni;

- c) Sztenderdizált nettósítási megállapodások hatálya alá tartozó (a IV. mellékletben szereplő) teljes vagy szinte teljes mértékben fedezett származtatott eszközökkel végzett ügyletekből, és teljes vagy szinte teljes mértékben fedezett letéti hitelekkel származó kitétségek esetében a lejárat értéke azon ügyletek fennmaradó lejáratának súlyozott átlaga, ahol az M legalább 10 nap. A lejárat súlyozására az egyes ügyletek névértékét kell alkalmazni;
- d) Ha a hitelintézet saját PD becsléseit alkalmazhatja a vásárolt vállalati követelésekre vonatkozóan, a lehívott összegeknél a lejárat egyenlő azon vásárolt követelések kockázattal súlyozott átlagos lejáratával, ahol a lejárat legalább 90 nap. Szerződésben rögzített, vásárlásra rendelkezésre álló keret esetében ugyanezt a lejárat értéket kell alkalmazni a le nem hívott összegnél is, feltéve, hogy az ügylet tényleges kötelezettségvállalást, lejárat előtti visszaadást kiváltó eseményt vagy egyéb jellemzőket tartalmaz, amelyek védelmet nyújtanak a vásárló hitelintézet számára azon jövőbeli követelések jelentős minőségromlása ellen, amelyeket meg kell vásárolnia az ügyleti feltételeknek megfelelően. Hatékony fedezet hiányában a le nem hívott összegre vonatkozó lejáratot úgy kell kiszámítani, mint a vásárlási megállapodás leghosszabb időtartamú, potenciális követelésének és a vásárlási ügylet fennmaradó lejáratának összegét, ahol a lejárat legalább 90 nap;
- e) Bármely más, e pontban nem említett eszköz esetén, vagy abban az esetben, ha egy hitelintézet nem képes az a) pontban meghatározottak szerint kiszámítani a lejárat értékét, a lejárat azon fennmaradó maximális időtartam (években), amely az ügyfél számára szerződéses kötelezettségeinek teljesítésére rendelkezésre áll, ahol a lejárat legalább 1 év;
- f) a III. melléklet 6. részében megállapított belső modell módszert alkalmazó hitelintézetek esetében a kitétségértékek kiszámításakor M-et a következő képlet szerint, azokra a kitétségekre kell kiszámolni, amelyekre ezt a módszert alkalmazzák, illetve amelyeknél a nettósítási halmazban lévő leghosszabb szerződés lejáratára hosszabb mint egy év:

$$M = \text{MIN} \left(\frac{\sum_{k=1}^{t_k \leq 1 \text{ year}} \text{Effective} EE_k * \Delta t_k * df_k + \sum_{t_k > 1 \text{ year}}^{maturity} EE_k * \Delta t_k * df_k}{\sum_{k=1}^{t_k \leq 1 \text{ year}} \text{Effective} EE_k * \Delta t_k * df_k}; 5 \right)$$

ahol: df_k = a kockázatmentes diszkontálási faktor t_k időtartamra; a többi jel meghatározása a III. melléklet 6. részében található.

A 13. pont f) alpontjának első mondatától eltérve, a hitelértékelés egyoldalú kiigazításának kiszámításához belső modellt használó hitelintézet az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően alkalmazhat olyan modellel becsült tényleges hiteltartamot, mint M.

A 14. pontra is figyelemmel, az a) alpontban megállapított képlet alkalmazandó azokra a nettósítási csoportokra, amelyekben minden szerződés eredeti lejáratára rövidebb, mint 1 év; és

- g) Az 1. rész 4. pontja alkalmazásában M a hitelfedezet tényleges lejáratára, de legalább 1 év.
14. A 13. pont a), b), d) és e) alpontjától eltérve, az M értékének legalább 1 napnak kell lennie.
- a IV. mellékletben felsorolt teljes vagy szinte teljes mértékben fedezett származtatott eszközök;
 - teljes vagy szinte teljes mértékben fedezett letéti hitelek; és
 - repóügyletek, értékpapír- és/vagy árukölcsönzés vagy kölcsönvétel,

amennyiben a dokumentáció a fedezet napi megállapítását és napi átértékelést követel meg, és olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek nemteljesítés vagy a fedezet újramegállapításának elmulasztása esetén azonnali felszámolást vagy a biztosíték beszámítását teszi lehetővé.

Továbbá, egyéb, az illetékes hatóságok által meghatározott rövid lejáratú kitétségek esetében, amelyek nem képezik részét a hitelintézet részéről az ügyfél folyamatban lévő finanszírozásának, M legalább egy nap. Minden egyes esetben gondosan mérlegelni kell a konkrét körülményeket.

15. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik M-nek a 12. pontban meghatározottak szerinti alkalmazását az olyan közösségbeli vállalatokkal szembeni kitettségeknél, amelyek konszolidált árbevétele és eszközállománya 500 millió EUR-nál kevesebb. Az elsősorban ingatlanbefektetéssel foglalkozó vállalatok esetében az illetékes hatóságok az összes eszköz 500 millió EUR értékét 1 000 millió EUR értékre cserélhetik.
16. A lejárat eltéréseket a 90-93. cikkben meghatározottak szerint kell kezelni.

2. LAKOSSÁGI KITETTSÉGEK

2.1. PD

17. Egy kitettség PD értékének legalább 0,03 %-nak kell lennie.
18. Az ügyfeleknél alkalmazandó, vagy kötelezettségvállalási módszer esetén a nemteljesítéskori kockázati kitettségekre vonatkozó PD érték 100 %.
19. A vásárolt követelés behajtható összegére vonatkozó kockázathoz tartozó PD értéknek meg kell egyeznie a behajtható összegre vonatkozó kockázathoz tartozó EL becslésekkel. Ha egy hitelintézet saját EL becsléseket használhat a vásárolt követelés behajtható összegére vonatkozó kockázat megbízható módon PD és LGD értékekre történő bontására, akkor a PD becslést is lehet alkalmazni.
20. Az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet a PD értékének a 22. pont szerinti korrekciójával ismerhető el. Azon behajtható összegre vonatkozó kockázatok tekintetében, amelyeknél a hitelintézetek nem használják saját LGD-becsléseket, ez a 90-93. cikk betartása mellett alkalmazandó; az illetékes hatóságok e célból más előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújtókat is figyelembe vehetnek, akik nem szerepelnek a VIII. melléklet 1. részében.

2.2. LGD

21. A hitelintézetek a 4. részben meghatározott minimumkövetelményekre figyelemmel, illetve az illetékes hatóságok jóváhagyásával saját LGD becsléseket kell nyújtaniuk. A vásárolt követelések behajtható összegére vonatkozó kockázatra 75 %-os LGD értéket kell alkalmazni. Ha a hitelintézet saját EL becsléseket használhat a vásárolt követelés behajtható összegére vonatkozó kockázat megbízható módon történő PD és LGD értékekre történő bontására, akkor az LGD becslést is lehet alkalmazni.
22. Egyedi kitettségre vagy kitettségek pooljára vonatkozó előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet a PD vagy LGD becsléseknek a 4. rész 99-104. pontjában meghatározott minimumkövetelményeknek megfelelő, és az illetékes hatóságok által jóváhagyott korrekciójával ismerhető el. A hitelintézet nem rendelhet a garantált kitettségekhez korrigált PD vagy LGD értéket úgy, hogy a korrigált kockázati súly alacsonyabb legyen, mint a garanciát vállalóval szembeni, hasonló közvetlen kitettség vonatkozó kockázati súlya.
23. A 22. ponttól eltérve, az 1. rész 11. pontjának alkalmazásában a fedezet nyújtójával szembeni, hasonló közvetlen kitettség LGD értéke a kezessel szembeni fedezetlen ügylet vagy az ügyféllel szembeni fedezetlen ügylet LGD értéke lesz, attól függően, hogy a fedezett ügylet lejárat ideje alatt mind a kezes, mind az ügyfél nemteljesítése esetén, a rendelkezésre álló bizonyíték vagy a garancia struktúrája arra utal, hogy a behajtott összeg a kezes, illetve az ügyfél pénzügyi helyzetétől függ-e majd.

3. A PD/LGD MÓDSZER SZERINTI RÉSZVÉNYJELLEGŰ KITETTSÉGEK

3.1. PD

24. A PD értékeket a vállalati kitettségeknél alkalmazott módszerrel összhangban kell meghatározni.

Az alábbi minimum PD értékeket kell alkalmazni:

- a) 0,09 % a tőzsdei részvénykitettségek esetében, ha a befektetés egy hosszú távú ügyfélkapcsolat részét képezi;
- b) 0,09 % a nem-tőzsdei részvénykitettségeknél, ahol a befektetés megtérülése a nem tőkenyerésből származó rendszeres és időszakos pénzáramlásokon alapul;

- c) 0,40 % a tőzsdei részvénykitettség esetében, beleértve az 1. rész 20. pontjában meghatározott egyéb rövid pozíciókat is; és
- d) 1,25 % egyéb részvényjellegű kitettség esetében, beleértve az 1. rész 20. pontjában meghatározott egyéb rövid pozíciókat is.

3.2. LGD

- 25. A nem kellően diverzifikált portfóliókban levő nem-tőzsdei részvénykitettségekhez 65 %-os LGD értéket lehet rendelni.
- 26. Minden egyéb kitettséghez 90 %-os LGD értéket kell rendelni.

3.3. Lejárat

- 27. Az összes kitettségre vonatkozóan 5 éves M értékeket kell rendelni.

3. RÉSZ

Kitettségérték

1. VÁLLALATOKKAL, INTÉZMÉNYEKKEL, KÖZPONTI KORMÁNYZATOKKAL ÉS KÖZPONTI BANKOKKAL SZEMBENI KITETTSÉGEK, VALAMINT LAKOSSÁGI KITETTSÉGEK

- 1. Eltérő rendelkezés hiányában a mérlegen belüli kitettségek értékét a bruttó értékelési korrekció előtti, bruttó értéken kell kiszámítani. Ez a szabály alkalmazandó azokra az eszközökre is, amelyeket a tartozás összegétől eltérő áron vásároltak. Vásárolt eszközök esetében a tartozás összege és a hitelintézet mérlegében szereplő nettó értéke közti különbséget diszkontként veszik figyelembe, ha a tartozás összege nagyobb, és prémiumként, ha az kisebb.
- 2. Ha a hitelintézetek szabványosított nettósítási megállapodást alkalmaznak a repóügyletekre, illetve értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre vonatkozóan, a kitettség értékét a 90–93. cikk szerint kell kiszámítani.
- 3. Mérlegen belüli nettósítás alá eső kölcsönöknél és betéteknél a hitelintézeteknek a 90-93. cikkben meghatározott módszereket kell alkalmazni a kitettség értékének kiszámítására.
- 4. A lízing kitettség értéke a minimális lízingfizetések diszkontált összege.

A minimális lízingdíjak azok a fizetések, amelyek a lízing futamideje során a lízingbe vevőtől megköveteltek vagy megkövetelhetők, és bármiféle engedményes opció (tehát olyan opció, amelynek gyakorlása meglehetősen biztos). A minimális lízingdíjaknak tartalmazniuk kell azt a garantált maradványértéket, amely megfelel a VIII. melléklet 1. része 26–28. pontjában a fedezetek nyújtói vonatkozásában előírt feltételeknek, valamint a VIII. melléklet 2. része 14–19. pontjában az egyéb garanciátípusok elismerésével kapcsolatosan előírt minimális követelményeknek.

- 5. A IV. mellékletben felsorolt bármely tétel esetén a kitettségértéket a III. mellékletben meghatározott módszerekkel kell meghatározni.
- 6. A vásárolt követelések kockázattal súlyozott kitettségértékének kiszámításához alkalmazott kitettség érték kiszámításához a kinnlevő összegből ki kell vonni a behajtható összegre vonatkozó, a hitelkockázat mérséklése előtti kockázat tőkekövetelményét.
- 7. Amennyiben egy kitettség repóügylet, vagy értékpapír- vagy árukölcsönzési ügylet, illetve hosszú elszámolási idejű ügylet és letéti hitel keretében eladott, letétbe helyezett vagy kölcsönadott értékpapír vagy áruk formájában jelenik meg, a kitettség értéke az értékpapírok vagy áruk 74. cikk szerint meghatározott értéke. Amennyiben a VIII. melléklet 3. részében meghatározott pénzügyi biztosítékok összetett módszerét alkalmazzák, a kitettség értéket az ilyen jellegű értékpapíroknak vagy áruknak megfelelő volatilitási korrekcióval kell növelni, az ott meghatározottak szerint. A repóügyletek, vagy értékpapír- és árukölcsönzési, illetve kölcsönvételi ügyletek, a hosszú elszámolási idejű ügyletek és letéti hitelek kitettségértékét a III. melléklettel, illetve a VIII. melléklet 3. részének 12–22. pontjával összhangban lehet megállapítani.

8. A 7. ponttól eltérve, a központi szerződő féllel fennálló hitelkockázat kitettséértékét – amint azt az illetékes hatóságok megállapították – a III. melléklet 2. részének 7. pontjával összhangban kell megállapítani, feltéve, ha a központi szerződő fél ügyfél-hitelkockázati kockázata az ügylet valamennyi résztvevőjével napi alapon teljes mértékben fedezésre kerül.
9. A következő tételek kitettség értékeinek kiszámításához a le nem hívott ígervény és hitelkeretet meg kell szorozni a hitelegyenértékesítési faktorial.

A hitelintézeteknek a következő hitelegyenértékesítési faktorokat kell alkalmazniuk:

- a) azon hitelkeretek esetében, amelyek a hitelintézet által bármikor és feltétel nélkül előzetes felmondás küldése nélkül felmondhatók, vagy a hitelfelvevő hitelképességének romlása miatt automatikusan érvényteleníthetők, 0 %-os hitelegyenértékesítési faktort kell alkalmazni. A 0 %-os hitelegyenértékesítési faktor alkalmazásához a hitelintézeteknek aktívan figyelemmel kell kísérniük az ügyfél pénzügyi helyzetét, valamint a hitelintézetek belső ellenőrző rendszereinek lehetővé kell tenniük az ügyfél hitelminősítésében bekövetkező romlás azonnali megállapítását. A le nem hívott fogyasztási hitelkeretek feltétel nélkül felmondhatók, ha a bennük szereplő feltételek lehetővé teszik a hitelintézet számára, hogy azokat a fogyasztóvédelmi és kapcsolódó jogszabályok által biztosított módon felmondja;
 - b) áruk mozgásából eredő rövid futamidejű akkreditívek esetében mind a kibocsátó, mind pedig az elfogadó intézményeknek 20 %-os hitelegyenértékesítési faktort kell alkalmazniuk;
 - c) azon nem lehívott ígervények esetében, amelyek az intézmény által előzetes értesítés nélkül feltétel nélkül felmondhatók, vagy előzetes felmondás nélkül bármikor érvényteleníthetők, 0 %-os hitelegyenértékesítési faktort kell alkalmazni. A 0 %-os hitelegyenértékesítési faktor alkalmazásához a hitelintézeteknek aktívan figyelemmel kell kísérniük az ügyfél pénzügyi helyzetét, valamint a hitelintézetek belső ellenőrző rendszereinek lehetővé kell tenniük az ügyfél hitelminősítésében bekövetkező romlás azonnali megállapítását;
 - d) egyéb hitelkeretek, rövid lejáratú pénzügyi eszköz jegyzésére szolgáló rülirozó hitel-megállapodások (NIF) és rövid lejáratú pénzügyi eszköz jegyzésére és a kibocsátásban való közreműködésre szolgáló középtávú rülirozó megállapodások (RUF) esetében 75 %-os hitelegyenértékesítési faktort kell alkalmazni; és
 - e) azok a hitelintézetek, amelyek eleget tesznek a 4. részben meghatározott, a saját hitelegyenértékesítési faktorokra vonatkozó becslések alkalmazására vonatkozó minimumkövetelményeknek, saját hitelegyenértékesítési faktor becsléseiket használhatják különböző, a fenti a), b), c) és d) alpontokban említett terméktípusok esetén, ha azt az illetékes hatóságok jóváhagyják.
10. Amennyiben egy kötelezettségvállalás egy másik kötelezettségvállalás meghosszabbítására vonatkozik, akkor a két egyedi kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó alacsonyabb hitelegyenértékesítési faktor alkalmazandó.
 11. Az 1–9. pontban említett összes mérlegben kívüli tételnél a kitettség értéke a következő százalékos arányoknak felel meg a saját értékéhez viszonyítva:
 - 100 % a magas kockázatú tételeknél,
 - 50 % a közepes kockázatú tételeknél,
 - 20 % a közepes/alacsony kockázatú tételeknél és
 - 0 % a kis kockázatú tételeknél.

E célból a mérlegben kívüli tételeket a II. melléklet szerinti kockázati kategóriákhoz rendelik.

2. RÉSZVÉNYJELLEGŰ KITETTSÉGEK

12. A kitettség értéke a pénzügyi kimutatásokban szereplő érték. Az elfogadható részvényjellegű kitettség mérését segítő értékek az alábbiak:
 - a) az olyan, valós értéken nyilvántartott befektetések esetében, melyek értékváltozása közvetlenül a bevételben és a szavatoló tőkében jelentkezik, a kitettség értéke a mérlegben kimutatott a valós érték;

- b) az olyan, valós értéken nyilvántartott befektetések esetében, melyek értékváltozása nem közvetlenül az eredményben, hanem a szavatoló tőke egy adóval korrigált külön összetevőjében jelentkezik, a kitettség a mérlegben kimutatott valós érték; és
- c) eredeti értéken, alsó eredeti beszerzési vagy jelen piaci áron nyilvántartott befektetéseknél a kitettség értéke a mérlegben kimutatott előállítási vagy piaci érték.

3. EGYÉB, NEM HITELKÖTELEZETTSÉGET MEGTESTESÍTŐ ESZKÖZÖK

- 13. Az egyéb, nem hitelkötelezettséget megtestesítő eszközök kitettség értéke a pénzügyi kimutatásokban szereplő érték.

4. RÉSZ

Az IRB módszer minimumkövetelményei

1. MINŐSÍTÉSI RENDSZEREK

- 1. Egy „minősítési rendszernek” fel kell ölelnie az összes módszert, folyamatot, ellenőrzést, adatgyűjtő és informatikai rendszert, amelyek a hitelkockázat minősítését, a kitettségek minősítési kategóriákba vagy poolokba sorolását, valamint az egyes kitettség típusokhoz tartozó nemteljesítési és veszteségi becslések mennyiségi meghatározását támogatják.
- 2. Ha egy hitelintézet többféle minősítési rendszert alkalmaz, egy ügyfél vagy ügylet minősítési rendszerbe sorolásának feltételeit dokumentálni kell, és azokat úgy kell alkalmazni, hogy megfelelően tükrözzék a kockázat szintjét.
- 3. A besorolási kritériumokat és folyamatokat rendszeresen felül kell vizsgálni annak meghatározása érdekében, hogy megfelelőek-e az aktuális portfólió és a külső feltételek számára.

1.1. A minősítési rendszerek struktúrája

- 4. Amennyiben egy hitelintézet közvetlen becslést alkalmaz a kockázati paraméterek megállapítására, ezt a minősítési kategória folyamatos minősítési skálán történő ábrázolásának lehet tekinteni.

1.1.1. Vállalatokkal, intézményekkel és központi kormányzatokkal, valamint központi bankokkal szembeni kitettségek

- 5. A minősítési rendszernek figyelembe kell vennie az ügyfél és az ügylet kockázati jellemzőit.
- 6. Egy minősítési rendszernek olyan ügyfélminősítési kategóriákkal kell rendelkeznie, amelyek kizárólag az ügyfél nemteljesítési kockázatának mennyiségi meghatározására szolgálnak. Az ügyfélminősítési kategóriának legalább hét fokozatúnak kell lennie a teljesítő ügyfelek, és egy fokozatúnak a nemteljesítő ügyfelek tekintetében.
- 7. Egy „ügyfélkategória” olyan kockázati kategóriát jelent egy minősítési rendszer ügyfélminősítési kategóriáin belül, amelybe az ügyfeleket a PD becslések kiszámítására használt, meghatározott és jól elkülönülő minősítési kritériumok alapján besorolják. Egy hitelintézetek az ügyfélkategóriák közti viszonyt az egyes kategóriák által jelölt nemteljesítési kockázatszintek és az adott nemteljesítési kockázatszint megkülönböztetésére alkalmazott kritériumok szerint kell dokumentálnia.
- 8. Azok a hitelintézetek, amelyek portfóliói egy meghatározott piaci szegmensre és nemteljesítési kockázatkörre koncentrálnak, elégséges számú ügyfélkategóriával kell rendelkezniük az ügyfélkörön belül ahhoz, hogy elkerüljék az adott kategórián belüli aránytalan ügyfélkoncentrációt. Egy adott kategórián belüli számottevő koncentráció jogosultságát meggyőző empirikus bizonyítékokkal kell alátámasztani arra vonatkozóan, hogy egy ügyfélkategória ésszerűen keskeny PD-sávot fed le, és az összes, e kategóriába tartozó ügyfél nemteljesítési kockázata az említett sávba esik.
- 9. Ahhoz, hogy az illetékes hatóságok elismerjék a saját LGD becslések alkalmazását a tőkekövetelmények kiszámításához, a minősítési rendszernek tartalmaznia kell egy külön, kizárólag az ügylet LGD vonatkozású tulajdonságait jellemző ügyletminősítési kategóriarendszert.

10. Az „ügyletkategória” olyan kockázati kategóriát jelent egy minősítési rendszer ügyletminősítési kategóriáin belül, amelybe a kitettségeket az LGD becslések kiszámítására használt, meghatározott és jól elkülönülő minősítési kritériumok alapján besorolják. A kategória meghatározásának magában kell foglalnia mind a kitettségek kategóriákba sorolási módjának leírását, mind az egyes kategóriákhoz tartozó kockázati szint megkülönböztetésére szolgáló kritériumokat.
11. Egy adott kategórián belüli számottevő koncentráció jogosultságát meggyőző empirikus bizonyítékokkal kell alátámasztani arra vonatkozóan, hogy egy ügyletkategória ésszerűen keskeny LGD sávot fed le, és az összes, e kategóriába tartozó kitettség kockázata az említett sávba esik.
12. Azok a hitelintézetek, amelyek az 1. rész 6. pontjában meghatározott módszereket alkalmazzák kockázati súlyok speciális hitelezési ügyletek finanszírozásának kitettségeihez történő rendelkezésekor, mentesülnek azon követelmény alkalmazása alól, amely előírja, hogy olyan ügyfélminősítési kategóriákkal rendelkezzenek, amelyek kizárólag az adott kitettségekre vonatkozó nemteljesítési kockázatot tükrözik. A 6. ponttól eltérve, az említett intézményeknek az ilyen kitettségekre vonatkozóan legalább 4 kategóriával kell rendelkezniük a teljesítő ügyletek esetében, és legalább egy kategóriával a nem teljesítő ügyletek tekintetében.

1.1.2. Lakossági kitettségek

13. A minősítési rendszereknek mind az ügyfél, mind az ügylet kockázatát tükrözniük kell, és meg kell ragadniuk az összes vonatkozó ügyfél- és ügyletjellemzőt.
14. A kockázatok közötti különbségtételnek biztosítania kell, hogy egy adott kategórián vagy poolon belüli kitettségek száma elégséges legyen az értelmezhető mennyiségi meghatározáshoz, valamint a veszteség jellemzőinek a kategória vagy pool szintjén történő jóváhagyásához. A kitettségek és ügyfélkategóriákon vagy poolokon belül eloszlása nem mutathat túlzott koncentrációt.
15. A hitelintézeteknek bizonyítaniuk kell, hogy a kitettségek kategóriákhoz és poolokhoz rendelési folyamata lehetővé teszi a kockázat értelmezhető megkülönböztetését, megfelelően homogén kitettség-csoportosítást biztosít, valamint lehetővé teszi a veszteség jellemzőinek pontos és következetes becslését a kategória vagy pool szintjén. Vásárolt követelések esetén a csoportosításnak az eladó jegyzési gyakorlatát, valamint az ügyfelek sokféleségét kell tükröznie.
16. A hitelintézeteknek az alábbi kockázati tényezőket kell figyelembe venniük a kitettségek kategóriákba és poolokba sorolásakor:
 - a) Ügyfélkockázati jellemzők
 - b) Ügyletkockázati jellemzők, beleértve a termékek vagy biztosíték, illetve mindkettő típusait. A hitelintézeteknek kimondottan azokkal az esetekkel kell foglalkozniuk, haugyanaz a biztosíték több kitettségre nyújt fedezetet; és
 - c) Késedelem, kivéve, ha a hitelintézet bizonyítani tudja az illetékes hatóság számára, hogy a késedelem nem jelent lényeges kockázatot a kitettségre nézve.

1.2. Minősítési kategóriákba és poolokba sorolás

17. A hitelintézetnek külön meghatározásokkal, folyamatokkal és kritériumokkal kell rendelkeznie a kitettségek minősítési rendszeren belüli kategóriákba vagy poolokba sorolásához.
 - a) A kategóriák vagy poolok meghatározásait és a besorolási kritériumokat megfelelő részletességgel kell kidolgozni ahhoz, hogy lehetővé tegyék a minősítéssel megbízottak számára, hogy a hasonló kockázatot képviselő ügyleteket és ügyleteket következetesen ugyanabba a kategóriába vagy poolba sorolják. Ezt a következetességet a különböző üzletágokban, szervezeti egységekben és földrajzi régiókban is fenn kell tartani;
 - b) A minősítési folyamat dokumentációjának lehetővé kell tennie harmadik fél számára a kitettségek kategóriákba és poolokba rendelésének megértését, a kategóriákba és poolokba rendelés megismétlését, valamint a kategóriába vagy poolba sorolás megfelelőségének értékelését; és
 - c) A kritériumoknak összhangban kell lenniük a hitelintézet belső kölcsönnyújtási szabályaival, valamint a problémás ügyletek és ügyletek kezelésére vonatkozó szabályzatokkal.

18. A hitelintézetnek az ügyfelek és ügyletek kategóriákba és poolokba sorolásakor figyelembe kell vennie az összes, vonatkozó információt. Az információknak naprakésznek kell lenniük, valamint lehetővé kell tenniük a hitelintézet számára a kitettség jövőbeli teljesítőképességének előrejelzését. Minél kevesebb információval rendelkezik egy hitelintézet, annál szigorúbb módon kell a kitettségeket ügyfél- és ügyletkategóriákhoz vagy poolokhoz rendelni. Ha a hitelintézet egy belső minősítési besorolás megfeleltetésének elsődleges tényezőjeként külső minősítést alkalmaz, gondoskodnia kell egyéb vonatkozó információk figyelembe vételéről is.

1.3. Kitettségek besorolása

1.3.1 Vállalatokkal, intézményekkel és központi kormányzatokkal, valamint központi bankokkal szembeni kitettségek

19. Minden ügyfelet a hiteljávahagyási folyamat szerves részeként ügyfélkategóriába kell sorolni.
20. Azoknak a hitelintézeteknek, amelyek számára engedélyezték saját LGD és/vagy hitelegyenértékesítési faktor becslések alkalmazását, hiteljávahagyási folyamatuk részeként minden kitettséghez ügyletkategóriát is kell rendelniük.
21. Azoknak a hitelintézeteknek, amelyek az 1. rész 6. pontjában meghatározott módszereket alkalmazzák kockázati súlyok speciális hitelezési ügyletek finanszírozási kitettségeihez történő rendelésekor, minden egyes ilyen jellegű kitettséget a 12. ponttal összhangban kell kategóriába sorolniuk.
22. Minden egyes jogi személyt, akivel szemben a hitelintézet kitettséggel rendelkezik, külön kell minősíteni. A hitelintézetnek bizonyítania kell az illetékes hatóság számára, hogy elfogadható szabályzatokkal rendelkezik az egyedi ügyfelek és kapcsolódó ügyfélcsoportok kezelésére vonatkozóan.
23. Ugyanazon ügyfél a különálló kitettségeit ugyanabba az ügyfél-kategóriába kell sorolni, függetlenül az adott ügylet természetéből adódó különbségektől. A kivételek, amikor az egyes kitettségek többféle kategóriát eredményezhetnek ugyanannak az ügyfélnek, az alábbiak:
- országhoz kapcsolódó átutalási kockázat, attól függően, hogy a kitettségek hazai fizetőeszközben vagy devizában denomináltak-e;
 - amennyiben a kitettséghez kapcsolódó garanciák kezelését az ügyfélkategóriába sorolás korrekciója tükrözheti; és
 - ha fogyasztóvédelmi és banki titoktartási jogszabályok vagy egyéb jogszabályok tiltják az ügyféladatok cseréjét.

1.3.2. Lakossági kitettségek

24. A hiteljávahagyási folyamat részeként minden kitettséget kategóriába vagy poolba kell sorolni.

1.3.3. Felülbírálat

25. Kategóriába vagy poolba soroláshoz a hitelintézeteknek dokumentálniuk kell azokat a helyzeteket, amelyekben felül lehet bírálni a besorolási folyamat bemeneti vagy kimeneti adatokat, valamint meg kell határozniuk azokat a személyeket, akik az ilyen felülbírálat jóváhagyásáért felelősek. A hitelintézeteknek dokumentálniuk kell ezeket a felülbírálatokat, valamint az ezekért felelős alkalmazottakat. A hitelintézeteknek elemezniük kell a felülbírált besorolású kitettségek teljesítőképességét. Az elemzésnek tartalmaznia kell azon kitettségek teljesítőképességének értékelését, amelynek a minősítését egy adott, – valamennyi felelős alkalmazottért – felelősséggel tartozó személy változtatta meg.

1.4. A besorolási folyamat integritása

1.4.1. Vállalatokkal, intézményekkel és központi kormányzatokkal, valamint központi bankokkal szembeni kitettségek

26. A besorolásokat és a besorolások rendszeres felülvizsgálatát olyan független félnek kell végeznie és jóváhagynia, akinek nem származik közvetlen előnye a hitelnyújtásra vonatkozó döntésből.

27. A hitelintézeteknek legalább évente egyszer frissíteniük kell a besorolásokat. A kiemelkedő kockázatu ügyfeleket és a problémás kitettségeket gyakoribb felülvizsgálatnak kell alávetni. A hitelintézeteknek új besorolást kell végezniük, ha az ügyféllel vagy a kitettséggel kapcsolatos lényeges információhoz jutnak.
28. A hitelintézetnek hatékony folyamattal kell rendelkeznie a PD értékeket befolyásoló ügyféljellemzők, valamint az LGD értékeket és hitelegyenértékesítési faktorokat befolyásoló ügyletjellemzők meghatározására és frissítésére.

1.4.2. Lakossági kitettségek

29. A hitelintézetnek legalább évente egyszer frissítenie kell ügyfél- és ügyletbesorolásait vagy felül kell vizsgálnia az egyes azonosított kockázati poolok veszteségi jellemzőit vagy késedelmét, attól függően, melyik alkalmazható. A hitelintézetnek legalább évente egyszer reprezentatív mintavétellel felül kell vizsgálnia az egyes kitettségek poolon belüli helyzetét annak érdekében, hogy a kitettségeket továbbra is a megfelelő poolba sorolják be.

1.5. Modellek alkalmazása

30. Ha egy hitelintézet statisztikai modelleket és egyéb mechanikus módszereket alkalmaz a kitettségek ügyfél- vagy ügyletkategóriákba vagy poolokba sorolásához, az alábbi feltételeknek kell teljesülni:
 - a) a hitelintézetnek bizonyítania kell az illetékes hatóság számára, hogy a modell megfelelő előrejelzési képességgel rendelkezik, és használatával nem torzulnak a tőkekövetelmények. A beviteli változók ésszerű és hatékony alapot képeznek a keletkező előrejelzések számára. A modell nem tartalmazhat lényeges torzítást;
 - b) a hitelintézetnek megfelelő folyamattal kell rendelkeznie a modellekbe történő adatbevitel szabályozására, ami magában foglalja az adatok pontossági, teljességi és megfelelőségi szempontú értékelését;
 - c) a hitelintézetnek bizonyítani kell, hogy a modell elkészítésére felhasznált adatok reprezentatívnak tekinthetők a hitelintézet jelenlegi ügyfeleinek vagy kitettségeinek csoportjára vonatkozóan;
 - d) A hitelintézetnek rendszeres modellérvényesítési ciklussal kell rendelkeznie, ami magában foglalja a modell teljesítményének és stabilitásának figyelemmel kísérését, a modellspecifikációk felülvizsgálatát, valamint a modell eredményeinek a tényleges eredményekkel való összevetését; és
 - e) a hitelintézetnek a modellen alapuló besorolások felülvizsgálatához és a modellek megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében a statisztikai modellekbe be kell építeniük emberi értéktételeket és tévedés lehetőségét. A felülvizsgálati folyamatnak a modell hiányosságaival kapcsolatos hibák megtalálására és mérséklésére kell irányulnia. Az emberi értéktételek figyelembe kell vennie minden, a modell által figyelembe nem vett vonatkozó információt. A hitelintézetnek dokumentálnia az emberi értéktételeket és a modell által adott eredmények együttes alkalmazásának módját.

1.6. Minősítési rendszerek dokumentálása

31. A hitelintézeteknek dokumentálniuk kell minősítési rendszereik felépítését és működésük részleteit. A dokumentációnak bizonyítania kell az e részben meghatározott minimumkövetelmények teljesítését, és olyan témakörökkel kell foglalkoznia, mint a portfólió-differenciálás, minősítési kritériumok, az ügyfelek és kitettségek minősítését végző felek felelősségi köre, a besorolási felülvizsgálatok gyakorisága, valamint a minősítési folyamatnak a vezetőség általi felügyelete.
32. A hitelintézetnek dokumentálnia kell, hogy milyen ésszerűségi szempontok és elemzések támasztják alá az általa kiválasztott minősítési kritériumok alkalmazását. A hitelintézetnek a kockázatminősítési folyamatban bekövetkező minden jelentős változást dokumentálnia kell, és az elkészített dokumentációnak elő kell segítenie a kockázatminősítési folyamatban az utolsó illetékes hatósági felülvizsgálatot követően bekövetkező változások azonosítását. A minősítések hozzárendelésének szervezési tényezőit, beleértve a minősítés-besorolási folyamatot és a belső ellenőrzési struktúrát is, dokumentálni kell.
33. A hitelintézeteknek dokumentálniuk kell a nemteljesítés és veszteség belsőleg használt egyedi meghatározásait, és bizonyítaniuk kell, hogy ezek összhangban vannak az irányelvben meghatározott fogalom meghatározásokkal.

34. Ha a hitelintézet statisztikai modelleket alkalmaz a minősítési folyamatban, a hitelintézetnek dokumentálnia kell ezek módszertanát. A dokumentációnak az alábbiakat kell tartalmaznia:
- a becslések kategóriákba, egyéni ügyfelekhez, kitettségekhez vagy poolokhoz rendelése elméletének, feltételezéseinek és/vagy matematikai és empirikus alapjainak, valamint a modell alapján végzett becsléshez alkalmazott adatforrás(ok) részletes leírása;
 - szigorú statisztikai folyamat meghatározása (beleértve az „out-of-time” és „out-of-sample” teljesítményszteket is) a modell érvényesítésére; és
 - azon a körülmények feltüntetése, amelyek közepette a modell nem működik hatékonyan.
35. Egy harmadik féltől átvett, az átadó fél által saját technológián alapuló modell alkalmazása nem mentesíti a hitelintézetet a dokumentáció elkészítése vagy bármely más, a minősítési rendszerekre vonatkozó követelmény teljesítése alól. Az illetékes hatóságok előírásainak teljesítése hitelintézet felelősségi körébe tartozik.

1.7. Adatok karbantartása

36. A hitelintézeteknek a belső minősítéseikkel kapcsolatban a 145-149. cikk követelményei szerint kell adatokat kell gyűjteniük és tárolniuk.

1.7.1. Vállalatokkal, intézményekkel és központi kormányzatokkal, valamint központi bankokkal szembeni kitettségek

37. A hitelintézeteknek az alábbi információkat kell gyűjteniük és tárolniuk:
- az ügyfelek és elismert garanciát vállalók teljes minősítéstörténetét;
 - a minősítési kategóriába sorolás dátumait;
 - a minősítés levezetéséhez használt kulcsfontosságú adatokat és módszereket;
 - a minősítési besorolásért felelős személyt;
 - a nemteljesítő ügyfeleket és kitettségeket azonosító adatok;
 - az ilyen jellegű nemteljesítések időpontját és körülményeit; és
 - a minősítési kategóriákhoz és az átminősítéshez kapcsolódó PD értékekkel és a tényleges nemteljesítési arányokkal kapcsolatos adatokat;

azon hitelintézeteknek, amelyek nem alkalmaznak saját LGD becsléseket és/vagy hitelegyenértékesítési faktorokat, adatokat kell gyűjteniük és tárolniuk a tényleges LGD értékek és a 2. rész 8. pontjában meghatározott értékek, valamint a tényleges hitelegyenértékesítési faktorok és a 3. rész 9. pontjában meghatározott értékek közti összehasonlításokról.

38. Saját LGD becsléseket és hitelegyenértékesítési faktorokat alkalmazó hitelintézeteknek a következő adatokat kell gyűjteniük és tárolniuk:
- az egyes minősítési kategóriákhoz kapcsolódó ügyletminősítések, LGD és hitelegyenértékesítési faktor becslések teljes múltbeli adatsorait;
 - a besorolások időpontját, valamint azt, hogy a becslések mikor készültek;
 - a minősítés és az LGD valamint hitelegyenértékesítési faktor becslések elkészítéséhez használt kulcsfontosságú adatokat és módszereket;
 - az ügyletminősítési besorolást végző személyt, valamint azt a személyt, aki az LGD és a hitelegyenértékesítési faktor becsléseket biztosította;
 - az egyes nem teljesítő kitettségekhez tartozó becsült valamint tényleges LGD és hitelegyenértékesítési faktor adatokat;

- f) a garanciák vagy hitelderivatívák hitelkockázatot mérséklő hatását az LGD értékén keresztül kimutató hitelintézetek esetében a kitétséghöz tartozó LGD értékre vonatkozó adatokat egy garancia vagy hitelderivatíva hatásainak értékelése előtt és után; és
- g) minden egyes nemteljesítő kitétségre vonatkozóan a veszteség összetevő részeinek adatait.

1.7.2. Lakossági kitétségek

- 39. A hitelintézeteknek a következő adatokat kell gyűjteniük és tárolniuk:
 - a) a kitétségeket kategóriákba és poolokba besoroló folyamatban használt adatok;,
 - b) a kitétségi kategóriákhoz vagy poolokhoz kapcsolódó, becsült PD, LGD értékek és hitelegyenértékesítési faktorok adatai;
 - c) a nem teljesítő ügyfelek és kitétségek azonosító adatai;
 - d) nem teljesítő kitétségek esetében azon kategória vagy pool adatai, amelybe a kitétséget a nemteljesítés előtti évben sorolták, valamint az LGD és a hitelegyenértékesítési faktor tényleges értéke; és
 - e) a minőségi, rulírozó lakossági kitétségek veszteségi rátájára vonatkozó adatok.

1.8. A tőkemegfelelés értékelésében alkalmazott stressztesztek

- 40. A hitelintézetnek rendelkeznie kell a tőkemegfelelés értékelésével kapcsolatos megbízható stressz-tesztelési eljárásokkal. A stressz-tesztelésnek magában kell foglalnia az olyan lehetséges események vagy a gazdasági viszonyok jövőbeli változásainak feltérképezését, amelyek kedvezőtlen hatással járhatnak a hitelintézet hitelkitétségeire vonatkozóan, valamint a hitelintézetnek az ilyen változásokkal szembeni ellenálló képessége értékelését.
- 41. A hitelintézetnek rendszeresen hitelkockázati stressz-tesztet kell elvégeznie az egyes meghatározott feltételeknek a hitelkockázathoz szükséges teljes tőkekövetelményre gyakorolt hatásának értékelése céljából. Az alkalmazandó tesztet a felügyeleti felülvizsgálat fenntartása mellett a hitelintézet választja meg. Az alkalmazandó tesztnek értelmezhetőnek és ésszerűen szigorúnak kell lennie, figyelembe véve legalább enyhe recessziós forgatókönyvek hatását is. A hitelintézetnek értékelnie kell a stressz teszt forgatókönyvekben foglalt feltételek következtében szükségessé vált átminősítéseket. A stressz teszt keretében megvizsgált portfólióknak tartalmazniuk kell a hitelintézet teljes kitétségeinek meghatározó részét.
- 42. Azok a hitelintézetek, amelyek az 1. rész 4. pontjában foglalt elbánást használják, stresszteszt-keretük részének tekintik a megfelelési kritériumokon kívül eső fedezetszolgáltatók hitelminőségében bekövetkező minőségi változás hatását.

2. KOCKÁZATSZÁMÍTÁS

- 43. A kategóriákba vagy poolokba való besorolás kockázati paramétereinek meghatározásakor a hitelintézeteknek az alábbi követelményeket kell érvényesíteniük:

2.1. Nemteljesítés fogalma

- 44. Egy adott ügyfél „nemteljesítését” akkor kell megtörténtnek tekinteni, ha a következő események közül valamelyik vagy mindkettő bekövetkezik:
 - a) A hitelintézet úgy véli, hogy az ügyfél valószínűsíthetően nem fogja teljes egészében teljesíteni hitelkötelezettségeit a hitelintézet, annak anyavállalata vagy valamely leányvállalata felé, hacsak hitelintézet nem folyamodik visszakeresethez a biztosíték (ha rendelkezésre áll) lehívása érdekében.
 - b) Az ügyfélnek a hitelintézettel, anyavállalattal vagy bármely leányvállalatával szembeni lényeges hitelkötelezettsége 90 napon túli késedelembe esik.

Folyószámlahitel esetében a késedelmes napok száma azzal a nappal indul, amikor az ügyfél egy meghatározott határértéket túllép, a jelenleg fennálló tartozásánál kisebb határértéket határoznak meg számára, vagy jóváhagyás nélkül hív le hitelt és az alapul vett összeg jelentős.

A meghatározott határérték egy olyan határérték, amit az ügyfél tudomására hoztak.

A késedelem hitelkártyák esetében a fizetés legkorábbi esedékességi napján kezdődik.

Lakossági kitétségeknél és közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétségeknél a 48. pontban foglaltak szerint az illetékes hatóságok határozhatják meg a késedelmi napok számát.

A vállalatokkal szembeni kitétségeknél a 154. cikk (7) bekezdésben foglaltak szerint az illetékes hatóságok határozzák meg a késedelmi napok számát.

Lakossági kitétségeknél a hitelintézetek ezt a meghatározást ügyleti szinten is alkalmazhatják.

A lejárt kockázatoknak minden esetben az illetékes hatóságok által meghatározott –elfogadható kockázati szintet képviselő –határértéken felül kell maradniuk.

45. A fizetés valószínűtlenségét mutató jelek többek között az alábbiak:
- a hitelintézet a hitelkötelezettség kamatait függővé teszi;
 - a hitelintézet a kitétség átvétele után bekövetkező jelentős, észlelt hitelminőség-romlás nyomán értékelési korrekciót hajt végre;
 - a hitelintézet a hitelkötelezettséget lényeges, hitelhez kapcsolódó gazdasági veszteséggel adja el;
 - a hitelintézet beleegyezik a hitelkötelezettség pénzügyi nehézségek miatt történő átstrukturálásába, és ez előreláthatóan tőke, kamat vagy (ha alkalmazható) díjak elengedését illetve fizetési halasztással csökkentett pénzügyi kötelezettségvállalást eredményez. Ez a PD/LGD módszerrel értékelt részvényjellegű kitétségek esetében magában foglalja magának a részvénynek pénzügyi nehézségek miatt történő átstrukturálását is;
 - a hitelintézet csődeljárást eljárást indított vagy ehhez hasonló intézkedést tett az ügyfélnek a hitelintézettel, anyavállalattal vagy bármely leányvállalatával szembeni hitelkötelezettségével kapcsolatban; és
 - az ügyfél csődeljárást kezdeményezett vagy hasonló védelmet igényelt, hogy ezáltal a hitelintézettel, anyavállalatával vagy bármely leányvállalatával szembeni hitelkötelezettséget elkerülhesse vagy a visszafizetést elhalaszthassa.
46. Azoknak a hitelintézeteknek, amelyek olyan külső adatokat alkalmaznak, amelyek nincsenek összhangban a nemteljesítés itt meghatározott fogalmával, az illetékes hatóságok számára bizonyítaniuk kell, hogy megfelelő korrekciókat alkalmaznak annak érdekében, hogy azokat széleskörűen megfeleltessék a nemteljesítés meghatározásának.
47. Ha a hitelintézet úgy tekinti, hogy egy előzőleg nemteljesítő kitétségre vonatkozóan a nemteljesítést kiváltó esemény nem érvényes többé, akkor a hitelintézetnek az ügyfelet vagy az ügyletet teljesítő kitétségeként kell minősítenie. Amennyiben a nemteljesítés meghatározásának megfelelő esemény a későbbiekben újra felmerül, ez újabb nemteljesítésnek tekintendő.
48. A lakossági és a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitétségeknél minden tagállam illetékes hatóságának meg kell határoznia azon késedelmi napok pontos számát, amelyet minden, a joghatósága alá tartozó hitelintézetnek az illető tagállamban székhellyel rendelkező partnerekkel szemben be kell tartania a nemteljesítés 44. pontban meghatározott fogalmának értelmében. A meghatározott napok számának 90 és 180 között kell lennie a termékfajtaiktól függően. Másik tagállamban székhellyel rendelkező partnerrel szembeni kitétségek esetében az illetékes hatóságoknak úgy kell meghatározniuk a késedelmi napok számát, hogy az ne legyen magasabb, mint az illető tagállam illetékes hatóságai által meghatározott napok száma.

2.2. Általános becslési követelmények

49. A hitelintézet saját PD, LGD, hitelegyenértékesítési faktor és EL kockázati paraméterekre vonatkozó becsléseinek magukban kell foglalniuk az összes vonatkozó adatot, információt és módszert. A becslések kialakításakor mind a múltbeli tapasztalatot, mind pedig empirikus bizonyítékokat fel kell használni, és azok nem alapulhatnak kizárólag értékítéleten. A becsléseknek valószerűnek és intuitívnek kell lenniük, és a szóban forgó kockázati paraméterek meghatározó tényezőin kell alapulniuk. Minél kevesebb adattal rendelkezik egy hitelintézet, annál szigorúbb becslést kell adnia.
50. A hitelintézetnek képesnek kell lennie az elszenvedett veszteséget a nemteljesítés gyakorisága, az LGD értéke, a hitelegyenértékesítési faktor vagy – amennyiben EL becsléseket alkalmaznak – a veszteség vonatkozásában részletezni azon tényezők szerint, amelyeket a megfelelő kockázati paraméterek alakító tényezőinek tekint. A hitelintézetnek bizonyítania kell, hogy becslései a hosszú távú tapasztalatot reprezentatív módon tükrözik.
51. Minden, a kölcsönnyújtási gyakorlatban vagy az adósságbehajtás folyamatában a 66., 71., 82., 86., 93. és 95. pontban meghatározott megfigyelési időszak során bekövetkező változást figyelembe kell venni. A hitelintézet becsléseinek tükrözniük kell a technikai fejlődés, valamint a rendelkezésre álló új adatok és információk hatásait. A hitelintézeteknek új információ napvilágra kerülése esetén, de legalább évente egyszer felül kell vizsgálniuk becsléseiket.
52. A becsléshez felhasznált adatok által reprezentált kitettség-populációnak, az adatok kiszámításakor felhasznált kölcsönnyújtási szabályoknak, és a többi reprezentatív jellemzőnek összehasonlíthatónak kell lennie a hitelintézet kitettségeinek és előírásainak vonatkozó jellemzőivel. A hitelintézetnek bizonyítania kell, hogy az adatok alapjául szolgáló gazdasági és piaci feltételek egyaránt vonatkoznak mind a jelenlegi, mind a várható viszonyokra. A mintában található kitettségek számának és a számításra felhasznált időszaknak elégségesnek kell lenniük ahhoz, hogy a hitelintézet megbizonyosodhasson a becslések pontosságáról és robusztus jellegéről.
53. Vásárolt követelések esetén a becsléseknek tükrözniük kell az összes, a vásárló hitelintézet számára rendelkezésre álló lényeges információt az alapul szolgáló követelések minőségére vonatkozóan, beleértve a hasonló poolokra vonatkozó, az eladótól, a vásárló hitelintézettől vagy külső forrásokból származó adatokat is. A vásárló hitelintézetnek értékelnie kell az eladó által rendelkezésre bocsátott adatokat.
54. A hitelintézetnek a becsléseire vonatkozóan a becslési hibák várható tartományához kapcsolódó biztonsági különbséget kell hozzáadnia. Amennyiben a módszerek és adatok kevésbé kielégítőek, és a hibák várható tartománya is nagyobb, a biztonsági különbséget is nagyobbak kell lennie.
55. Ha a hitelintézetek a kockázati súlyok kiszámítására és belső célokra eltérő becsléseket használnak, ezt dokumentálniuk kell, valamint az illetékes hatóságok számára bizonyítaniuk kell a becslések megfelelő voltát.
56. Amennyiben a hitelintézetek bizonyítani tudják az illetékes hatóságok számára, hogy az irányelv végrehajtása előtt gyűjtött adatokat megfelelően korrigálták ahhoz, hogy azokat széles körben megfeleltessék a nemteljesítés vagy veszteség meghatározásával, az illetékes hatóságok bizonyos fokú rugalmasságot engedélyezhetnek a hitelintézetek számára az előírt adatkezelési előírások vonatkozásában.
57. Ha egy hitelintézet több hitelintézet közös adatait használja fel, bizonyítania kell, hogy:
 - a) A közös adatok alkalmazásában részt vevő más hitelintézetek minősítési rendszerei és kritériumai hasonlóak az általa alkalmazottakkal;
 - b) A közös adatok állománya reprezentatív módon tükrözi azt a portfóliót, amelyre vonatkozóan a közös adatokat használják; és
 - c) A közös adatokat a hitelintézet hosszabb időn keresztül következetesen alkalmazza állandó becsléseihez.
58. Ha egy hitelintézet több hitelintézet közös adatait használja fel, továbbra is felelős marad saját minősítési rendszereinek integritásáért. A hitelintézetnek bizonyítania kell az illetékes hatóságok számára, hogy házon belül elégséges, a minősítési rendszerekre vonatkozó tudással rendelkezik, beleértve a minősítési folyamat hatékony nyomon követésének és ellenőrzésének képességét is.

2.2.1. A PD becslések sajátos követelményei

Vállalatokkal, intézményekkel és központi kormányzatokkal, valamint központi bankokkal szembeni kitettségek

59. A hitelintézeteknek az egyes ügyfélkategóriákhoz tartozó PD értékeket az éves nemteljesítési ráták hosszú távon számolt átlagából kell becsülniük.
60. Vásárolt vállalati követelések esetében a hitelintézetek az éves nemteljesítési ráták hosszú távon számolt átlaga alapján becsülhetik meg az egyes ügyfélkategóriákhoz tartozó EL értékeket.
61. Ha egy hitelintézet vásárolt vállalati követeléseire vonatkozó PD és LGD értékek átlagára vonatkozó hosszú távú becsléseit egy EL becslésből és egy megfelelő PD vagy LGD becslésből vezeti le, a veszteségbecslési folyamatnak teljesítenie kell az e részben meghatározott általános PD és LGD becslési előírásokat, és az eredménynek meg kell felelnie az LGD 73. pont szerinti meghatározásának.
62. A hitelintézetek a PD becslési technikákat csak az ezeket alátámasztó elemzéssel együtt alkalmazhatják. A hitelintézeteknek fel kell ismerniük az emberi értéktételek fontosságát a különböző technikák együttes használata, valamint a technikák és információk korlátai miatti korrekciókkal kapcsolatos döntések esetén.
63. Amennyiben egy hitelintézet a PD becslésekre vonatkozóan nemteljesítési tapasztalatra vonatkozó belső adatokat alkalmaz, elemzésében bizonyítani kell, hogy a becslések figyelembe veszik a jegyzési feltételeket, valamint az adatokat létrehozó minősítési rendszer és az aktuális minősítési rendszer közötti különbségeket. Amennyiben a kockázatvállalási feltételek vagy minősítési rendszerek megváltoztak, a hitelintézetnek nagyobb biztonsági különbözetet kell hagynia a PD becslésekben.
64. Amennyiben egy hitelintézet belső kategóriáit egy külső hitelminősítő intézmény vagy hasonló szervezet által alkalmazott minősítési kategóriához rendeli vagy megfelelteti azokkal, majd a külső szervezet minősítési kategóriánál megfigyelt nemteljesítési rátát a hitelintézet minősítési kategóriáira vonatkoztatja, a megfeleltetésnek a belső minősítési rendszer kritériumainak a külső szervezetek által használt kritériumokkal történő összehasonlításán, valamint a közös ügyfelek belső és külső minősítésének összehasonlításán kell alapulnia. Kerülni kell a megfeleltetési módszerben vagy az alapul szolgáló adatokban levő torzításokat és ellentmondásokat. A külső szervezetnek a mennyiségi meghatározáshoz használt adatai alapján szolgáló kritériumainak kizárólag a nemteljesítési kockázatra kell irányulniuk, azoknak nem kell az ügylet jellemzőit tükrözniük. A 44.-48. pont követelményeire is figyelemmel, egy hitelintézet elemzésének magában kell foglalnia az alkalmazott nemteljesítés meghatározások összehasonlítását. A hitelintézetnek dokumentálnia kell a megfeleltetés alapját.
65. Amennyiben egy hitelintézet statisztikai modellt használ a nemteljesítés előrejelzésére, lehetőség van arra, hogy a PD értékeket egy adott kategóriába tartozó ügyfelekre vonatkozó becsült nemteljesítési valószínűség egyszerű átlagaként becsüljék. A hitelintézet nemteljesítést előrejelző modelljeinek erre a célra történő alkalmazásának teljesítenie kell a 30. pontban meghatározott szabályokat.
66. Függetlenül attól, hogy egy hitelintézet külső, belső vagy közös adatforrásokat, illetve ennek a háromnak a kombinációját használja a PD érték becslésére, az ezeket alátámasztó múltbeli megfigyelési időszak hosszának legalább egy forrás tekintetében legalább öt évnél kell lenni. Ha a rendelkezésre álló megfigyelési időszak egy forrás tekintetében hosszabb időszakot tekint át, és ezek az adatok meghatározó jellegűek, akkor ezt a hosszabb időszakot kell alkalmazni. Ez a pont a részvényeknél alkalmazott PD/LGD módszerre is vonatkozik. A tagállamok engedélyezhetik az olyan hitelintézetek számára, melyek nem használhatnak saját LGD-becsléseket vagy hitelegenértékesítési faktor – amennyiben azok az IRB-módszert alkalmazzák – két évet felőlelő vonatkozó adat birtoklását. Ez az időszak minden évben egy évvel nő addig, míg a vonatkozó adatok öt évet fel nem ölelnek.

Lakossági kitettségek

67. A hitelintézeteknek az egyes ügyfélkategóriákhoz tartozó PD értékeket az éves nemteljesítési ráták hosszú távon számolt átlagából kell becsülniük.
68. A 67. ponttól eltérve, a PD becslések a tényleges veszteségekből és a megfelelő LGD becslésekből is meghatározhatók.

69. A hitelintézetnek a veszteségi jellemzők becslésénél a kitétségek kategóriákba vagy poolokba sorolásához alkalmazott belső adatokat kell elsődleges információforrásnak tekintenie. A hitelintézetek külső adatokat (beleértve a közös adatokat) vagy statisztikai modelleket használhatnak a mennyiségi meghatározáshoz, amennyiben erős kapcsolat mutatható ki az alábbiak között:
- a hitelintézet minősítési kategóriákba vagy poolokba sorolási folyamata és a külső adatforrás által használt folyamat; és
 - a hitelintézet belső kockázati profilja és a külső adatok összetétele.

Vásárolt lakossági követelések esetén a hitelintézetek külső és belső referencia adatokat használhatnak. A hitelintézeteknek az összes vonatkozó adatforrást fel kell használniuk az összehasonlításhoz.

70. Ha egy hitelintézet lakossági kitétségeihez kapcsolódó PD és LGD értékek átlagára vonatkozó hosszú távú becsléseit a teljes veszteségre vonatkozó becslésből és egy megfelelő PD vagy LGD becslésből vezeti le, az általános veszteségbecslési folyamatnak teljesítenie kell az e részben meghatározott általános PD és LGD becslési előírásokat, és az eredménynek meg kell felelnie az LGD 73. pont szerinti meghatározásának.
71. Függetlenül attól, hogy egy hitelintézet külső, belső vagy közös adatforrásokat, illetve ennek a háromnak a kombinációját használja veszteségjellemzési becsléseihez, az ezeket alátámasztó múltbeli megfigyelési időszak hosszának legalább egy forrás tekintetében legalább öt évnek kell lennie. Ha a rendelkezésre álló megfigyelési időszak egy forrás tekintetében hosszabb időszakot tekint át, és ezek az adatok meghatározóak, akkor ezt a hosszabb időszakot kell alkalmazni. A hitelintézetnek nem kell egyenlő fontosságot tulajdonítani a múltbeli adatoknak, ha bizonyítani tudja az illetékes hatóságok számára, hogy a friss adatok a veszteségi ráta jobb előrejelzői. A tagállamok engedélyezhetik a hitelintézetek számára – amennyiben azok az IRB-módszert alkalmazzák – két évet felölelő vonatkozó adat birtoklását. Ez az időszak minden évben egy évvel nő addig, míg a vonatkozó adatok öt évet fel nem ölelnek.
72. A hitelintézeteknek azonosítaniuk és elemezniük kell a kockázati paraméterek várható változását a hitelkitétségek élettartama során (élettartam-hatás).

2.2.2. A saját LGD becslések sajátos követelményei

73. A hitelintézeteknek az egyes ügyletkategóriákhoz vagy poolokhoz tartozó LGD értékeket az egyes ügyletkategóriákhoz vagy poolokhoz tartozó tényleges LGD értékek átlaga alapján, az adatforrásokon belüli összes megfigyelt nemteljesítés használatával (nemteljesítési események súlyozott átlaga) kell becsülniük.
74. A hitelintézeteknek a gazdasági dekonjunkciónak megfelelő LGD becsléseket kell alkalmazniuk, ha a becslések szigorúbbak a hosszabb távú átlagnál. Amennyiben egy minősítési rendszertől elvárható, hogy az egyes kategóriákra vagy poolokra vonatkozóan hosszabb távon állandó szinten tényleges LGD becsléseket adjon, akkor a hitelintézeteknek korrigálniuk kell az egyes kategóriák vagy poolok kockázati paramétereire vonatkozó becsléseiket annak érdekében, hogy korlátozzák a gazdasági dekonjunkciónak a tőkekövetelményekre gyakorolt hatását.
75. A hitelintézetnek figyelembe kell vennie minden, az ügyfélkockázat illetve a biztosíték vagy biztosítéknyújtó között fennálló függőséget. Szigorúan kell kezelni azokat az eseteket, amikor jelentős mértékű függőség áll fenn.
76. Az alapul szolgáló kötelezettségek és a biztosíték közötti devizanem eltéréseket a hitelintézetnek LGD becsléseiben szigorúan kell kezelnie.
77. Amennyiben az LGD becslések figyelembe veszik a biztosíték meglétét, ezek a becslések nem alapulhatnak kizárólag a biztosíték becsült piaci értékén. Az LGD becsléseknek figyelembe kell venniük, hogy a hitelintézetek nem feltétlenül tudják a biztosítékokat gyorsan ellenőrzésük alá tudják vonni, illetve azokat értékesíteni.
78. Amennyiben LGD becslések figyelembe veszik biztosíték meglétét, a hitelintézetek kötelesek a VIII. melléklet 2. részében előírtaknak általánosságban megfelelő formában kidolgozni a biztosíték kezelésével, jogbiztonsággal és kockázatkezeléssel kapcsolatos belső követelményeket.
79. Addig a mértékig, amíg egy hitelintézet elismeri a biztosítékot a partnerkockázati kitétség érték meghatározása céljából a III. melléklet 5. és 6. részének megfelelően, a biztosítékból visszanyerni várt bármely összeg nem vehető figyelembe az LGD becslésekor.

80. A már nem teljesített állapotban lévő kitétségek esetében a hitelintézetnek a várható veszteségnek a gazdasági helyzetet és a kitétség állapotát figyelembe vevő legjobb becslésének és a behajtási időszakban esetleg felmerülő további nem várt veszteségeknek az összegét kell alapul vennie.

81. A hitelintézet eredmény-kimutatásában való tőkésítésük mértékéig a be nem fizetett késedelmi díjakat hozzá kell adni a hitelintézet kitétségehez és veszteségéhez.

Vállalatokkal, intézményekkel és központi kormányzatokkal, valamint központi bankokkal szembeni kitétségek

82. Az LGD becsléseknek legalább egy adatforrás esetében legalább öt évet felölelő, a bevezetés után minden évben egy évvel meghosszabbodó, így legalább hét évet elérő időszakból származó történeti adatokon kell alapulniuk. Ha a rendelkezésre álló megfigyelési időszak egy forrás tekintetében hosszabb időszakot tekint át, és ezek az adatok meghatározóak, akkor ezt a hosszabb időszakot kell alkalmazni.

Lakossági kitétségek

83. A 73. ponttól eltérve, az LGD becslések meghatározhatók a tényleges veszteségekből vagy a megfelelő PD becslésekből is.

84. A 89. ponttól eltérve, a hitelintézetek a jövőbeli igénybevételeket a hitelegyenértékesítési faktorjaikban vagy az LGD becsléseikben mutathatják ki.

85. Vásárolt lakossági követelések esetén a hitelintézetek külső és belső referenciaadatokat használhatnak LGD becsléseikben.

86. Az LGD-becsléseknek legalább öt éves adatokon kell alapulniuk. A 73. ponttól eltérve, a hitelintézetnek nem kell egyenlő fontosságot tulajdonítani a múltbeli adatoknak, ha bizonyítani tudják az illetékes hatóságok számára, hogy a friss adatok a veszteségi ráta jobb előrejelzői. A tagállamok engedélyezhetik a hitelintézetek számára – amennyiben azok az IRB-módszert alkalmazzák – két évet felölelő vonatkozó adat birtoklását. Ez az időszak minden évben egy évvel nő addig, míg a vonatkozó adatok öt évet fel nem ölelnek.

2.2.3. A saját hitelegyenértékesítési faktor becslések sajátos követelményei

87. A hitelintézeteknek az egyes ügyletkategóriákhoz vagy poolokhoz tartozó hitelegyenértékesítési faktorokat az egyes ügyletkategóriákhoz vagy poolokhoz tartozó tényleges hitelegyenértékesítési faktorok átlaga alapján, az adatforrásokon belüli összes várható nemteljesítés használatával (nemteljesítési események súlyozott átlaga) kell becsülniük.

88. A hitelintézeteknek gazdasági dekonjunktúrának megfelelő hitelegyenértékesítési faktor becsléseket kell alkalmazniuk, ha a becslések szigorúbbak a hosszú távú átlagnál. Amennyiben egy minősítési rendszertől elvárható, hogy az egyes kategóriákra vagy poolokra vonatkozóan hosszabb távon állandó hitelegyenértékesítési faktor becsléseket adjon, akkor a hitelintézeteknek korrigálniuk kell az egyes kategóriák vagy poolok kockázati paramétereire vonatkozó becsléseiket annak érdekében, hogy korlátozzák a gazdasági dekonjunktúrának a tőkekövetelményekre gyakorolt hatását.

89. A hitelintézetek hitelegyenértékesítési faktor becsléseinek az ügyfél a nemteljesítést kiváltó esemény időpontjáig vagy azt követően végzett esetleges további lehívásainak lehetőségét is tükrözniük kell.

A becsült hitelegyenértékesítési faktornak nagyobb biztonsági különbözetet kell magában foglalnia, ha a nemteljesítés gyakorisága és a hitelegyenértékesítési faktor mértéke között nagy valószínűséggel erősebb pozitív korreláció várható.

90. A hitelegyenértékesítési faktorok becslésénél a hitelintézeteknek figyelembe kell venniük a számlavezetés felügyeletére és a kifizetések feldolgozására elfogadott egyes szabályzatokat és stratégiákat. A hitelintézeteknek fontolóra kell venniük a további lehívások megakadályozásának a lehetőségét és szándékát a fizetési nemteljesítést még nem kimerítő események esetén, mint például szerződészegés vagy más technikailag nemteljesítésnek minősülő esemény.

91. A hitelintézeteknek megfelelő rendszerekkel és eljárásokkal kell rendelkezniük az ügyletek összegének, a vissza nem hívható kötelezettségek kapcsán fennálló aktuális kinnlevőségeknek, valamint a fennálló kinnlevőségek változásainak ügyfelenként és kategóriákként történő felügyeletére. A hitelintézetnek képesnek kell lennie a fennálló egyenlegek napi alapú felügyeletére.

92. Ha a hitelintézetek eltérő hitelegyenértékesítési faktor becsléseket használnak a kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámítására és belső célokra, akkor ezt dokumentálniuk kell, valamint bizonyítaniuk kell a becslések megfelelő voltát az illetékes hatóságok számára.

Vállalatokkal, intézményekkel és központi kormányzatokkal, valamint központi bankokkal szembeni kitettségek

93. A hitelegyenértékesítési faktor becsléseknek legalább öt évet felölelő, a bevezetés után minden évben egy évvel meghosszabbodó, így legalább hét évet elérő időszakból származó történeti adatokon kell alapulniuk, legalább egy adatforrás esetében. Ha a rendelkezésre álló megfigyelési időszak egy forrás tekintetében hosszabb időszakot tekint át, és ezek az adatok meghatározó jellegűek, akkor ezt a hosszabb időszakot kell alkalmazni.

Lakossági kitettségek

94. A 89. ponttól eltérve, a hitelintézetek a jövőbeli igénybevételeket a hitelegyenértékesítési faktorjaikban vagy LGD becslésekben mutathatják ki.
95. A hitelegyenértékesítési faktor becsléseknek legalább öt évet felölelő múltbeli adatokon kell alapulniuk. A 87. ponttól eltérve, a hitelintézetnek nem kell egyenlő fontosságot tulajdonítani a múltbeli adatoknak, ha bizonyítani tudja az illetékes hatóságok számára, hogy a friss adatok a veszteségi rátának jobb előrejelzői. A tagállamok engedélyezhetik a hitelintézetek számára – amennyiben azok az IRB-módszert alkalmazzák – két évet felölelő vonatkozó adat birtoklását. Ez az időszak minden évben egy évvel nő addig, míg a vonatkozó adatok öt évet fel nem ölelnek.

2.2.4. A garanciák és hitelderivatívák értékelésének minimumkövetelményei

Vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal, és központi bankokkal szembeni olyan kitettségek, ahol saját LGD becsléseket alkalmaznak, és lakossági kitettségek.

96. A 97.-104. pontban szereplő követelmények nem alkalmazhatóak az intézmények és központi kormányzatok, valamint központi bankok által nyújtott garanciák esetében, ha a hitelintézet engedélyt kapott arra, hogy a 78-83. cikk szabályait alkalmazza az ilyen intézményekkel szembeni kitettségeknél. Ebben az esetben a 90-93. cikk követelményeit kell alkalmazni.
97. Lakossági garanciák esetében ezeket a követelményeket kell alkalmazni a kitettségek kategóriákba és poolokba sorolásánál, valamint a PD érték becslésénél.

Elismert garanciavállalók és garanciák

98. A hitelintézeteknek világosan meghatározott kritériumokkal kell rendelkezniük a kockázattal súlyozott kitettség értékek kiszámítása során elismert garanciát vállalók típusaira vonatkozólag.
99. Elismert garanciavállalók esetében ugyanazok a szabályok alkalmazandók, mint amelyeket a 17-29. pontban határoztak meg az ügyfelekre vonatkozóan.
100. A garanciát írásba kell foglalni, azt a garanciavállaló nem mondhatja fel, addig kell hatályosnak lennie, amíg a kötelezettségvállalásnak teljes mértékben eleget nem tesznek (az összeg és a garancia futamidejének vonatkozásában), valamint jogilag érvényesíthetőnek kell lennie a garanciavállalóval szemben azon a joghatósági területen, ahol a garanciát vállaló olyan lefoglalható vagyontárgyakkal rendelkezik, amelyekre vonatkozóan az ítélet érvényesíthető. Az illetékes hatóságok jóváhagyása mellett elismerhetők olyan garanciák, amelyek bizonyos feltételek teljesülése esetén a garanciavállalót nem kötelezik teljesítésre (feltételes garanciák). A hitelintézetnek bizonyítani kell, hogy a kategóriába vagy poolba sorolás kritériumai a kockázatcsökkentési hatás lehetséges romlását megfelelő módon kezelik.

Módosíthatósági kritériumok

101. A hitelintézetnek egyértelműen meghatározott kritériumokkal kell rendelkeznie a kategóriák, poolok vagy LGD becslések módosításához, illetve a lakossági, és az elismert vásárolt követelések esetében a kitettségek kategóriákba vagy poolokba történő besorolási folyamatára vonatkozóan ahhoz, hogy kimutassa a garanciák hatását a kockázattal súlyozott kitettségek értékek kiszámításában. Ezeknek a kritériumoknak meg kell felelniük a 17-29. pontban meghatározott minimumkövetelményeknek.
102. A kritériumoknak valószerűnek és intuitívnak kell lenniük. Ezeknek a kritériumoknak meg kell ragadniuk a garanciát vállaló képességét és szándékát a garancia teljesítésére, a garanciát vállaló általi kifizetések időzítését, a garanciát vállaló garancia szerinti teljesítése és az adós fizetőképessége közti korrelációs szintet, valamint az ügyfél számára fennmaradó reziduális kockázat mértékét.

Hitelderivatívák

103. A garanciákra vonatkozó, e részben meghatározott minimumkövetelmények alkalmazandók az egyedi címzettek hitelderivatíváira is. A hitelderivatíva alapul szolgáló kötelezettsége és a szóban forgó ügylet közti eltéréssel, vagy egy hitelkockázati esemény bekövetkezésének megállapításához alkalmazott ügylettel kapcsolatban a VIII. melléklet 2. részének 21. pontjában meghatározott követelményeket kell alkalmazni. A lakossági kitétségek és elismert vásárolt követelések esetében ezt a pontot kell alkalmazni a kitétségek kategóriákba vagy poolokba sorolási folyamatára is.
104. A kritériumoknak ki kell térniük a hitelderivatíva fizetési struktúrájára, és szigorú módon kell értékelniük annak a megtérülések szintjére és időzítésére gyakorolt hatását. A hitelintézetnek fontolóra kell vennie, hogy a reziduális kockázat egyéb formái milyen mértékig maradnak meg.

2.2.5. Vásárolt követelések minimumkövetelményei

Jogbiztonság

105. Az ügylet struktúrájának biztosítania kell, hogy a hitelintézet minden előrelátható körülmény közepette megőrizze a követelésekből származó készpénzbevétel fölötti ellenőrzését és tulajdonjogát. Amennyiben az ügyfél közvetlenül az eladónak vagy az állománykezelőnek teljesít kifizetést, a hitelintézetnek rendszeresen ellenőriznie kell, hogy a kifizetéseket teljes egészében továbbítják, és hogy azok megfelelnek a szerződésben vállalt feltételeknek. Állománykezelő azt az intézményt jelenti, amely a vásárolt követelések egy poolját vagy az alapul szolgáló hitelkitétségeket napi alapon kezeli. A hitelintézeteknek rendelkezniük kell eljárásokkal, amelyek biztosítják a követelések és készpénzbevételek tulajdonjogát olyan csődeljárásokkal és jogi igényekkel szemben, amelyek jelentősen hátrálthatják a hitelnyújtó számára a követelések likviditási tételét vagy transzferálását, illetve a készpénzbevételek fölötti ellenőrzés megőrzését.

A felügyeleti rendszerek hatékonysága

106. A hitelintézeteknek mind a vásárolt követelések minőségét, mind az eladó és állománykezelő pénzügyi helyzetét felügyelniük kell. Különösen:
- a hitelintézetnek értékelnie kell a vásárolt követelések, valamint az eladó, és az állománykezelő pénzügyi helyzete közötti korrelációt, és rendelkeznie kell vészhelyzetek ellen védelmet nyújtó belső szabályzatokkal és eljárásokkal, beleértve az egyes eladók és állománykezelők belső kockázatminősítési besorolására szolgáló eljárásokat;
 - a hitelintézetnek egyértelmű és hatékony szabályzatokkal és eljárásokkal kell rendelkeznie az eladó és az állománykezelő elismerhetőségének meghatározására. A hitelintézetnek vagy megbízottjának rendszeres, az eladókra és állománykezelőkre vonatkozó felülvizsgálatot kell végeznie annak érdekében, hogy ellenőrizze az eladó vagy állománykezelő jelentéseinek pontosságát, felderítse a csalásokat vagy működési gyengeségeket, és ellenőrizze az eladó hitelezésre vonatkozó szabályzatainak minőségét, illetve az állománykezelő követelés-beszedésre vonatkozó szabályzatait és eljárásait. A felülvizsgálatok eredményeit dokumentálni kell;
 - a hitelintézetnek értékelnie kell a vásárolt követelés-poolok jellemzőit, beleértve az előlegesen felüli kifizetéseket, az eladó múltbeli elmaradásaival kapcsolatos információkat, nem teljesítő hiteleket, a nem teljesítő hitelekre elszámolt értékvesztést, fizetési feltételeket és potenciális ellenszámlákat;
 - a hitelintézetnek hatékony szabályzatokkal és eljárásokkal kell rendelkezniük az egyes ügyfélkoncentrációk vásárolt követelés-poolokon belüli és a poolok közti összegzett alapon történő felügyeletére; és
 - a hitelintézetnek gondoskodnia kell arról, hogy az állománykezelőtől időben és megfelelően részletezve kapja meg a követelések elévüléséről és behajthatóságáról szóló jelentéseket ahhoz, hogy biztosítani tudja a hitelintézet elismerhetőségi kritériumainak és előlegfizetési politikáit vezérlő, vásárolt követeléseknek való megfelelést, valamint ahhoz, hogy hatékony eszközt biztosítson az eladó értékesítési feltételeinek és a behajtható összeg változásainak felügyeletére és jóváhagyására.

Hitelbehajtási rendszerek hatékonysága

107. A hitelintézetnek rendelkeznie kell rendszerekkel és eljárásrendekkel, amelyek alkalmazásával az eladó pénzügyi helyzetében és a vásárolt követelések minőségében bekövetkező romlást már korai fázisban észlelni tudják, és a felmerülő problémákat kezdeményező módon kezelik. A hitelintézeteknek elsősorban egyértelmű és hatékony szabályzatokkal, eljárásokkal és információs rendszerekkel kell rendelkezniük a szerződösszegések felügyeletéhez, és egyértelmű és hatékony szabályzatokkal és eljárásokkal kell rendelkezniük jogi lépések kezdeményezésére, valamint a problémás vásárolt követelések kezelésére.

A biztosíték, hitel rendelkezésre tartás és készpénz ellenőrzésére szolgáló rendszerek hatékonysága

108. A hitelintézetnek egyértelmű és hatékony szabályzatokkal és eljárásokkal kell rendelkeznie a vásárolt követelések, hitel és készpénz ellenőrzésére vonatkozóan. Az írásos, belső szabályzatoknak elsősorban a követelésvásárlási program összes lényeges elemét kell meghatározniuk, beleértve az előlegezési arányokat, elismert biztosítékokat, szükséges dokumentációt, koncentrációs határértékeket, valamint a készpénzbevételek kezelésének módját. Ezeknek az elemeknek megfelelő módon kell figyelembe venniük az összes vonatkozó és lényeges tényezőt, beleértve az eladó és állománykezelő pénzügyi helyzetét, a kockázatok koncentrációját és a vásárolt követelések minőségének trendjeit, az eladó ügyfélbázisát, valamint azokat a belső rendszereket, amelyek biztosítják, hogy kifizetés csak pontosan meghatározott biztosítékok és dokumentáció ellenében történjen.

IA hitelintézet belső szabályzatainak és eljárásainak való megfelelés

109. A hitelintézetnek hatékony belső folyamattal kell rendelkeznie az összes belső szabályzatnak és eljárásnak való megfelelés értékelésére. Az eljárásnak magában kell foglalnia a hitelintézet követelésvásárlási programja összes kritikus fázisának rendszeres ellenőrzését, a feladatok elkülönítésének vizsgálatát először az eladó és az állománykezelő valamint az ügyfél értékelése között, másodsor az eladó és az állománykezelő értékelése és az eladó és állománykezelő helyi ellenőrzése között, továbbá és a „back office” műveletek értékelésében, különösen összpontosítva a képzettségre, tapasztalatra, a dolgozói létszámra és a támogató automatizálási rendszerekre.

3. BELSŐ BECSLÉSEK JÓVÁHAGYÁSA

110. A hitelintézeteknek megbízható rendszereket kell működtetniük a minősítési rendszerek és eljárások pontosságának és következetességének jóváhagyására, illetve az összes, releváns kockázati paraméter becslésére. A hitelintézetnek bizonyítania kell az illetékes hatóság számára, hogy a belső jóváhagyási folyamat lehetővé teszi a belső minősítési és kockázatbecslési rendszerek teljesítményének következetes és hiteles értékelését.
111. A hitelintézeteknek rendszeresen össze kell hasonlítaniuk a tényleges nemteljesítési arányt a becsült PD értékekkel minden kategória esetében, és amennyiben a tényleges nemteljesítési arányok az adott kategóriasávon kívül esnek, a hitelintézeteknek különösen az eltérés okait kell elemezniük. A saját LGD becsléseket és hitelegyenértékesítési faktorokat alkalmazó hitelintézeteknek ugyancsak el kell végezniük ezeknek a becsléseknek a hasonló elemzését. Az ilyen jellegű összehasonlításoknak a lehető leghosszabb időszakot felölelő múltbeli adatokat kell felhasználniuk. A hitelintézetnek dokumentálnia kell az ilyen összehasonlításokhoz használt módszereket és adatokat. Az elemzést és a dokumentációt legalább évente egyszer frissíteni kell.
112. A hitelintézeteknek egyéb mennyiségi jóváhagyási eszközöket, valamint a releváns, külső adatforrásokkal szembeni összehasonlításokat is kell alkalmazniuk. Az elemzésnek a portfóliónak megfelelő, rendszeresen frissített és jelentős megfigyelési időszakot átfogó adatokon kell alapulnia. A hitelintézetek minősítési rendszerek teljesítményére vonatkozó belső értékelésének a lehető leghosszabb időszakot kell felölelnie.
113. A mennyiségi jóváhagyásra felhasznált módszereknek és adatoknak időben koherensnek kell lenniük. A becslési és jóváhagyási módszerekben és adatokban (mind a felöltelt adatforrásokban és időszakokban) bekövetkező változásokat dokumentálni kell.
114. A hitelintézeteknek megbízható belső előírásokat kell alkalmazniuk az olyan helyzetekre, ahol a tényleges PD, LGD, hitelegyenértékesítési faktor és – amennyiben az elvárt EL értéket alkalmazzák – a teljes veszteség értéke és a becslések közti különbségek elég jelentőssé válnak ahhoz, hogy megkérdőjelezzék a becslések érvényességét. Ezeknek az előírásoknak figyelembe kell venniük az üzleti ciklusokat és a nemteljesítési értékek hasonló szisztematikus változékonyságait. Amennyiben a tényleges értékek továbbra is magasabbak a várható értékeknél, a hitelintézeteknek ennek megfelelően felfelé kell korrigálniuk a becsléseket, hogy azok a tényleges nemteljesítési és veszteségi értékeket tükrözzék.

4. A KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGÉRTÉK RÉSZVÉNYJELLEGŰ KITETTSÉGEKRE TÖRTÉNŐ KISZÁMÍTÁSA BELSŐ MODELL MÓDSZERREL

4.1. A tőkekövetelmény és kockázat mennyiségi meghatározása

115. A hitelintézeteknek az alábbi előírásokat kell teljesíteniük a tőkekövetelmények kiszámításakor:
- a) a potenciális veszteség becslésének megbízhatónak kell lennie a hitelintézet adott befektetéseinek hosszú távú kockázati profilját befolyásoló kedvezőtlen piaci fejleményekkel szemben. A bevétel elosztásának megjelenítésére szolgáló adatoknak a leghosszabb olyan mintavételezési időszakot kell tükrözniük, amelyre vonatkozóan olyan adatok állnak rendelkezésre, amelyek alkalmasak a hitelintézet vonatkozó részvényjellegű kitettségei kockázatprofiljának bemutatására. A felhasznált adatoknak elégségeseknek

kell lenniük ahhoz, hogy szigorú, statisztikailag megbízható és megbízható veszteségbecslést nyújtsanak, amely nem kizárólag szubjektív vagy értéktéleten alapuló megfontolásokra támaszkodik. A hitelintézeteknek bizonyítaniuk kell az illetékes hatóságok számára, hogy az alkalmazott sokk a potenciális veszteségek szigorú becslését eredményezi egy hosszú távú piaci vagy üzleti ciklusra vonatkozóan. A hitelintézetnek a rendelkezésre álló adatok empirikus elemzését számos tényezőt alapuló korrekciókkal kell kombinálnia ahhoz, hogy a modell alkalmazásával kielégítően valósághű és szigorú eredményeket kapjanak. A negyedéves veszteségek becslésére szolgáló kockázatos érték (VaR) modellek megalkotásakor a hitelintézetek negyedéves időszak adatait használhatják, illetve rövidebb időtartam alatt gyűjtött adatokat is használhatnak, ha azokat empirikus bizonyítékok és jól kidolgozott dokumentált eljárásokon és elemzések alapján, analitikailag megfelelő módszerrel a negyedéves adatokkal egyenértékűvé alakítják. Ez a módszer szigorú módon, időben következetesen alkalmazandó. Amennyiben csak korlátozott mértékben áll rendelkezésre vonatkozó adat, a hitelintézetnek megfelelő biztonsági különbözetet kell hagynia;

- b) a használt modelleknek megfelelő módon kell megragadniuk az összes lényeges, a részvényhozamban megtestesülő kockázatot, beleértve mind az általános piaci kockázatot, mind pedig a hitelintézet részvényportfoliójának egyedi kockázati kitettségét. A belső modelleknek megfelelő magyarázatot kell adniuk a múltbeli árváltozásokra, és meg kell ragadniuk mind a lehetséges koncentráció nagyságát, mind az összetételét érintő változásokat, és kedvezőtlen piaci környezettel szemben is megbízhatónak kell lenniük. A becsléshez használt adatok által képviselt kockázati kitettségek körének szorosan megfeleltethetőnek vagy legalább összehasonlíthatónak kell lennie a hitelintézet részvényjellegű kitettségei esetében alkalmazottakkal;
- c) a belső modellnek megfelelőnek kell lennie a hitelintézet részvényportfoliója kockázati profiljához és komplexitásához. Amennyiben a hitelintézet jelentős olyan befektetésekkel rendelkezik, amelyek értéke erősen nem lineáris természetű, a belső modelleket úgy kell megtervezni, hogy azok megfelelően ragadják meg az ilyen jellegű eszközökhöz kapcsolódó kockázatokat;
- d) az egyes pozíciók közvetett hatásoknak, piaci mutatóknak és kockázati faktoroknak való megfeleltetésének érthetőnek, intuitívnek és koncepcionálisan megbízhatónak kell lennie;
- e) a hitelintézeteknek empirikus elemzéssel kell bizonyítaniuk kockázati faktoraik megfelelőségét, ideértve azon képességüket is, hogy fedezzék mind az általános, mind az egyedi kockázatokat is;
- f) a részvényjellegű kitettségekből származó eredmény volatilitására vonatkozó becsléseknek magukban kell foglalniuk a releváns és rendelkezésre álló adatokat, információt és módszereket. Függetlenül felülvizsgált belső adatokat vagy külső forrásokból (beleértve a közös adatokat is) származó adatokat kell felhasználni; és
- g) egy alapos és átfogó jellegű stressztesztelési programot is létre kell hozni.

4.2. Kockázatkezelési és ellenőrzési folyamat

116. A tőkekövetelmény megállapítása céljára szolgáló belső modellek kidolgozására és használatára vonatkozóan a hitelintézeteknek meg kell határozniuk azokat a szabályzatokat, eljárásokat és ellenőrzési módszereket, amelyek a modell és a modellezési folyamat integritását biztosítják. Ezeknek a szabályzatoknak, eljárások és ellenőrzési módszereknek az alábbiakra kell kitérniük:

- a) a belső modell teljes integrációja a hitelintézet általános vezetői információs rendszerébe, valamint a nem kereskedési könyvekben szereplő részvényportfolió kezelésébe. A belső modelleket teljes egészében integrálni kell a hitelintézet kockázatkezelési infrastruktúrájába, ha ezeket különösen az alábbiakban alkalmazzák: a részvényportfolió teljesítményének mérése és értékelése (beleértve a kockázattal korrigált teljesítményt is), a gazdasági tőkének a részvényjellegű kitettségekhez történő allokációja, valamint az általános tőkekövetelmények és a befektetés-kezelési folyamat értékelése;
- b) a bevezetett, a belső modellezési eljárás minden elemének rendszeres és független felülvizsgálata, beleértve a modellek módosításának jóváhagyását, az adatok modellekbe táplálását, valamint a modelleredmények felülvizsgálatát, mint a kockázatszámítás közvetlen ellenőrzését biztosító vezetői rendszereket, eljárásokat és ellenőrző funkciókat. Ezeknek a felülvizsgálatoknak értékelniük kell a modell bemeneti adatainak és a kapott eredmények pontosságát, teljességét és megfelelőségét, valamint az ismert gyengeségekkel kapcsolatos potenciális hibák határok közé szorítására, valamint a modell ismeretlen gyengeségeinek azonosítására kell összpontosítaniuk. Az ilyen jellegű felülvizsgálatokat belső, független részlegnek vagy független külső harmadik félnek kell végeznie;
- c) a befektetési korlátok és a részvényjellegű kitettségek kockázati kitettségeinek felügyeletére szolgáló megfelelő rendszerek és eljárások;
- d) a modell megtervezéséért és alkalmazásáért felelős részlegeknek funkcionálisan függetlennek kell lenniük azoktól a részlegektől, amelyek az egyéni befektetések kezeléséért felelősek; és

- e) a modellezési folyamat bármely eleméért felelős feleknek megfelelő képzettséggel kell rendelkezniük. A vezetőségnek elégséges szakképzett és kompetens erőforrást kell biztosítania a modellezési funkcióhoz.

4.3. Jóváhagyás és dokumentáció

117. A hitelintézeteknek megbízható rendszerrel kell rendelkezniük belső modelljeik és modellezési folyamataik pontosságának és következetességének jóváhagyására. A belső modellek és modellezési folyamat, valamint a jóváhagyás minden lényeges elemét dokumentálni kell.
118. A hitelintézeteknek a belső jóváhagyási folyamatot a belső modellek és eljárások teljesítményének következetes és értelmezhető módon történő értékelésére kell használniuk.
119. A mennyiségi jóváhagyásra felhasznált módszereknek és adatoknak időben következeteseknek kell lenniük. A módszerek és adatok (mind az adatforrások, mind a felöltelt időszakok) becslési és jóváhagyási változásait dokumentálni kell.
120. A hitelintézeteknek rendszeresen össze kell hasonlítaniuk az aktuális részvény hozamokat (a realizált és nem realizált nyereség és veszteség alapján) a modellezett becslésekkel. Az ilyen összehasonlításoknak a lehető leghosszabb időszakot felölelő múltbeli adatokat kell használniuk. A hitelintézetnek dokumentálnia kell az összehasonlítások során alkalmazott módszereket és adatokat. Az elemzést és a dokumentációt legalább évente egyszer aktualizálni kell.
121. A hitelintézeteknek egyéb mennyiségi jóváhagyási eszközöket, valamint külső adatforrásokkal való összehasonlítást kell alkalmazniuk. Az elemzésnek a portfóliónak megfelelő, rendszeresen aktualizált és a releváns megfigyelési időszakot átfogó adatokon kell alapulnia. A hitelintézetek által a modelljeik teljesítményének mérésére alkalmazott belső minősítési rendszerek értékelésének a lehető leghosszabb időszakot kell felölelniük.
122. A hitelintézeteknek megbízható belső előírásokkal kell rendelkezniük azokra az esetekre vonatkozóan, amikor a tényleges részvényhozam összehasonlítása a modellbecslésekkel megkérdőjelezi maguknak a becsléseknek vagy a modelleknek az érvényességét. Ezeknek az előírásoknak figyelembe kell venniük az üzleti ciklusokat, illetve a részvényhozammal kapcsolatos hasonló, szisztematikus változékonyságokat. Minden, belső modellekkel kapcsolatos, a modellek felülvizsgálata által eredményezett, módosítást dokumentálni kell, és azoknak meg kell felelniük a hitelintézet modellek felülvizsgálatára vonatkozó előírásainak.
123. A belső modellt és modellezési folyamatot, beleértve a modellezésben résztvevő felek felelősségi körét, illetve a modell jóváhagyását és a modellek felülvizsgálatára vonatkozó folyamatot dokumentálni kell.

5. VÁLLALATIRÁNYÍTÁS ÉS -ELLENŐRZÉS

5.1. Vállalatirányítás

124. A minősítési és becslési eljárás minden szempontját a hitelintézet 11. cikkben meghatározott irányító testületének vagy annak egy kijelölt bizottságának, és az ügyvezetésének kell jóváhagynia. E feleknek általánosságban ismerniük kell a hitelintézet minősítési rendszereit, valamint részletesen kell ismerniük a kapcsolódó vezetői jelentéseket.
125. Az ügyvezetésnek értesítenie kell a 11. cikkben meghatározott irányító testületet vagy annak kijelölt bizottságát az összes olyan lényeges változásról vagy a meghatározott szabályzatoktól való eltérésről, amelyek lényegesen befolyásolják a hitelintézet minősítési rendszereinek működését.
126. Az ügyvezetésnek alaposan ismernie kell a minősítési rendszerek felépítését és működését. Az ügyvezetésnek folyamatosan biztosítania kell a minősítési rendszerek megfelelő működését. Az ügyvezetést rendszeresen tájékoztatni kell a hitelintézet kockázatellenőrzési részlegének teljesítményéről, a fejlesztésre szoruló területekről, valamint a korábban meghatározott hiányosságok felszámolására hozott erőfeszítések megvalósulásáról.
127. A hitelintézet hitelkockázat-profilja belső minősítésen alapuló elemzésének az említett felek részére történő vezetői jelentéstétel lényeges részét kell képeznie. A jelentéseknek tartalmazniuk kell legalább az egyes kategóriák kockázatprofilját, a kategóriák közti váltást, a releváns paraméterek kategóriánkénti becslését, valamint a tényleges nemteljesítési ráta, a saját tényleges LGD és tényleges hitelegyenértékesítési faktor becsléseknek a stresszteszt eredményeivel történő összehasonlítását. A jelentéstétel gyakoriságának az információ jelentőségétől és típusától, valamint a címzett beosztásától kell függnie.

5.2. Hitelkockázat ellenőrzése

128. A hitelkockázatot ellenőrző részlegnek függetlennek kell lennie a kitettségek jóváhagyásáért és a meglévők megújításáért felelős személyi és vezetői funkcióktól, és közvetlenül az ügyvezetésnek tartozik beszámolóval. Ez a részleg felelős a minősítési rendszerek kialakításáért vagy kiválasztásáért, végrehajtásáért, felvigyázásáért és azok teljesítményéért. A részlegnek rendszeresen kell a minősítési rendszerek eredményeivel kapcsolatos jelentéseket készíteni és elemezni.
129. A hitelkockázatot ellenőrző részleg(ek) felelősségi területeinek az alábbiakat kell magukban foglalniuk:
- a kategóriák és poolok tesztelése és felügyelete;
 - a hitelintézet minősítési rendszereiről szóló összefoglaló jelentések készítése és elemzése;
 - eljárások végrehajtása annak ellenőrzésére, hogy a kategória- és pool-meghatározásokat következetesen alkalmazzák a különböző szervezeti részlegekben és földrajzi területeken;
 - a minősítési eljárással kapcsolatos módosítások felülvizsgálata és dokumentálása, a változtatás indoklását is beleértve;
 - a minősítési kritériumok felülvizsgálata annak érdekében, hogy felmérjék, azok továbbra is előrejelzik-e a kockázatot. A minősítési rendszerek, kritériumok és az egyes minősítési paraméterek változását dokumentálni és archiválni kell;
 - aktív részvétel a minősítési eljárásban alkalmazott modellek kialakításában vagy kiválasztásában, azok végrehajtásában és jóváhagyásában;
 - a minősítési eljárásban alkalmazott modellek felvigyázása és felügyelete;
 - a minősítési eljárásban alkalmazott modellek folyamatos felülvizsgálata és módosítása.
130. A 129. cikktől eltérve, az 57. és 58. pont szerinti közös adatokat alkalmazó hitelintézetek a következő feladatokat szervezhetik ki:
- a kategóriák és poolok tesztelésére és felülvizsgálatára vonatkozó információk létrehozása;
 - a hitelintézet minősítési rendszereivel kapcsolatos összefoglaló jelentések készítése és elemzése;
 - a minősítési kritériumok felülvizsgálatára vonatkozó információk létrehozása annak értékelésére, hogy azok továbbra is előrejelzik-e a kockázatot;
 - a minősítési eljárásban, kritériumokban vagy egyéni minősítési paraméterekben bekövetkező változások dokumentálása;
 - a minősítési eljárásban használt modellek folyamatos felülvizsgálatára és módosítására vonatkozó információk létrehozása.

Az e pontot alkalmazó hitelintézeteknek biztosítaniuk kell, hogy az illetékes hatóságok minden, a minimumkövetelményeknek való megfelelés vizsgálatához szükséges, a harmadik féltől származó vonatkozó információhoz hozzáférjenek, valamint, hogy az illetékes hatóságok olyan mértékben végezhesenek helyszíni vizsgálatokat, mint ahogy azt a hitelintézetben belül tennék.

5.3. Belső ellenőrzés

131. A belső ellenőrzéseknek vagy más hasonló független ellenőrző egységeknek legalább évente egyszer felül kell vizsgálniuk a hitelintézet minősítési rendszereit és működését, beleértve a hitelezési funkció működését, valamint a PD, LGD, EL értékek, és a hitelegyenértékesítési faktorok becslését is. A felülvizsgálatnak ki kell terjednie az alkalmazandó minimumkövetelmények teljesítésére is.

VIII. MELLÉKLET

A HITELKOCKÁZAT MÉRSÉKLÉSE

1. RÉSZ

Elismerhetőség

1. Ez a rész a hitelkockázat mérséklés elismerhető formáit határozza meg a 92. cikk alkalmazásában.
2. E melléklet alkalmazásában:

A „fedezett kölcsönügylet” olyan ügylet, ami olyan biztosítékkal fedezett kitétséget eredményez, amely nem tartalmaz a hitelintézetet gyakori pótfizetés-beszedési joggal felruházó rendelkezést.

A „tőkepiac vezérelt ügylet” olyan ügyletet jelent, ami olyan biztosítékkal fedezett kitétséget eredményez, amely a hitelintézetet gyakori pótfizetés-beszedési joggal felruházó rendelkezését tartalmazza.

1. ELŐRE RENDELKEZÉSRE BOCSÁTOTT HITELKOCKÁZATI FEDEZET

1.1. **Mérlegen belüli nettósítás**

3. Elismerhető a hitelintézet és ügyfelei egymással szemben fennálló követelésének mérlegen belüli nettósítása.
4. Az 5. pont sérelme nélkül az elismerhetőség a hitelintézet és ügyfelei közötti kölcsönös készpénzegenlegekre korlátozódik. Mérlegen belüli nettósítási megállapodás eredményeként csak a hitelnyújtó hitelintézet kölcsönei és betétei esetében módosítató a kockázattal súlyozott kitétséérték, illetve adott esetben a várható veszteség érték.

1.2. **Repóügyletekre és/vagy értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre kiterjedő szabványosított nettósítási megállapodások**

5. A 3. rész szerinti pénzügyi biztosítékok átfogó módszerét alkalmazó hitelintézetek elismerhetik a visszavásárlási ügyleteket érintő kétoldalú nettósítási szerződések, az értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletek, és/vagy a ügyféllel kötött tőkepiac vezérelt ügyletek hatásait. A 2006/49/EK irányelv II. mellékletének sérelme nélkül, annak érdekében, hogy a felhasznált biztosítékok és az ilyen szerződés keretében kölcsönzött értékpapírokat vagy árukat elismerjék, ezeknek meg kell felelniük a 7-11. pontban a biztosítékokra meghatározott elismerhetőségi követelményeknek.

1.3. **Biztosíték**

6. Amennyiben az alkalmazott hitelkockázat mérséklési módszer a hitelintézetnek az eszközök likvidálására vagy megtartására szóló jogán alapul, az elismerhetőség attól függ, hogy a kockázattal súlyozott kitétséértéket és, adott esetben, a várható veszteség értékét a 78-83. vagy 84-89. cikknek megfelelően számítják-e ki. Az elismerhetőség attól függ továbbá, hogy a 3. rész alapján a pénzügyi biztosíték egyszerű módszerét vagy a pénzügyi biztosíték összetett módszerét alkalmazzák. Repóügyletekkel és az értékpapírok kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekkel kapcsolatban az elismerhetőség attól is függ, hogy az ügyletet a nem kereskedési vagy a kereskedési könyvben tartják-e nyilván.

1.3.1. **Megközelítésktől és módszerektől független elismerhetőség**

7. Bármely megközelítéstől és módszertől függetlenül a következő pénzügyi tételek elismerhető biztosítéknak tekinthetők:
 - a) a hitelnyújtó hitelintézetnél található készpénzbetét, vagy betétjellegű okirat;

- b) központi kormányzatok vagy központi bankok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek egy, a 78-83. cikk szerinti elismert külső hitelminősítő intézmény vagy exporthitel hivatal által készített olyan hitelminősítéssel rendelkeznek, amelyet az illetékes hatóság legalább a 4. hitelminősítési kategóriának megfelelőként határozott meg a központi kormányzatokkal vagy központi bankokkal szembeni kitettségek kockázati súlyozásának 78-83. cikkben meghatározott szabályai szerint;
- c) intézmények által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek egy elismert külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítéssel rendelkeznek, amelyet az illetékes hatóság legalább a 3. hitelminősítési kategóriának megfelelőként határozott meg a hitelintézetekkel szembeni kitettségek kockázati súlyozásának 78-83. cikkben meghatározott szabályai szerint;
- d) egyéb intézmények által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek egy elismert külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítéssel rendelkeznek, amelyet az illetékes hatóság legalább a 3. hitelminősítési kategóriának megfelelőként határozott meg a vállalatokkal szembeni kitettségek kockázati súlyozásának 78-83. cikkben meghatározott szabályai szerint;
- e) elismert külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítéssel rendelkező, rövid lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek hitelminősítését az illetékes hatóság legalább a 3. hitelminősítési besorolásnak megfelelőként határozta meg a rövid távú kitettségek kockázati súlyozásának 78-83. cikkben meghatározott szabályai szerint;
- f) részvények vagy átváltoztatható kötvények, amelyek tőzsdei indexben szerepelnek; és
- g) arany.

A b) alpont alkalmazásában a „központi kormányok vagy központi bankok által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” az alábbiakat is magukban foglalják:

- i. regionális kormányzatok vagy helyi hatóságok által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyeket a 78 – 83. cikk szerint a központi kormányzattal szembeni kitettségeként kell kezelni, amelynek joghatósága alá a kibocsátó tartozik;
- ii. közszektorhoz tartozó szervezetek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyeket a VI. melléklet 1. részének 15. bekezdése értelmében központi kormányzattal szembeni kitettségeként kezelnek;
- iii. multilaterális fejlesztési bankok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kivéve azokat, amelyekre vonatkozóan a 78 – 83. cikkek szerint 0 % kockázati súlyt alkalmaznak; és
- iv. a 78 – 83. cikkek szerint 0 % kockázati súlyt alkalmazó nemzetközi szervezetek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok.

A c) albekezdés alkalmazásában az „intézmények által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” közé az alábbiak tartoznak

- i. regionális kormányzatok vagy helyi hatóságok által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kivéve azokat a kitettségeket, amelyeket a 78-83. cikk szerint azon központi kormányzatokkal kitettségeként kezelnek, amelynek joghatósága alá tartoznak;
 - ii. közszektorbeli intézmények által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyeket a 78-83. cikk szerint hitelintézetekkel szembeni kitettségekként kezelnek; és
 - iii. multilaterális bankok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kivéve azokat, amelyekre vonatkozóan 0 % kockázati súlyt alkalmaznak;
8. Olyan intézmények által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek nem rendelkeznek egy elismert külső hitelminősítő intézmény általi hitelminősítéssel, elismert biztosítékként ismerhetők el, ha eleget tesznek az alábbi kritériumoknak:
- a) azokat elismert tőzsdén jegyzik;
 - b) nem alárendelt tartozásnak minősülnek;

- c) a kibocsátó intézmény összes többi, megegyező szenioritású, elismert külső hitelminősítő intézmény általi hitelminősítéssel rendelkező kibocsátása olyan minősítéssel rendelkezik, amelyet az illetékes hatóságok legalább a 3. hitelminősítési kategóriának megfelelőként határoztak meg az intézményekkel szembeni kitettségek vagy a rövid távú kitettségek kockázati súlyozásának 78-83. cikkben meghatározott szabályai szerint;
 - d) a hitelnyújtó hitelintézet nem rendelkezik olyan információval, amely azt sugallná, hogy a kibocsátás a c) albekezdésben meghatározottnál alacsonyabb hitelminősítést indokolna; és
 - e) a hitelintézet bizonyítani tudja az illetékes hatóságok számára, hogy az eszköz piaci likviditása elégséges e célokra.
9. Kollektív befektetési formák egységei elismerhető biztosítéknak tekinthetők, ha az alábbi feltételek teljesülnek:
- a) azok nyilvános napi árjegyzéssel rendelkeznek; és
 - b) a kollektív befektetési forma a 7. és 8. pont szerint elismerhető eszközökbe történő befektetésekre korlátozódik.

Származtatott eszközök kollektív befektetési formák általi használata (vagy lehetséges használata) a megengedett befektetések fedezetére nem gátolja meg a kollektív befektetési formák egységeinek elismerését.

10. A 7. pont b)-e) alpontjának értelmében, amennyiben egy értékpapír kettő, elismert külső hitelminősítő intézmények által készített hitelminősítéssel rendelkezik, a kevésbé kedvező minősítést kell alkalmazni. Abban az esetben, ha egy értékpapír több mint két különböző, elismert külső hitelminősítő intézmények által készített hitelminősítéssel rendelkezik, a két legkedvezőbb hitelminősítést kell alkalmazni. Ha a két legkedvezőbb minősítés eltér egymástól, akkor a kettő közül a kedvezőtlenebbet kell alkalmazni.

1.3.2. További elismerhetőség a pénzügyi biztosítékok átfogó módszere szerint

11. A 7-10. pontban meghatározott biztosítékokon kívül, amennyiben egy hitelintézet a 3. rész szerinti pénzügyi biztosítékok átfogó módszerét alkalmazza, a következő pénzügyi tételek ismerhetők el elismert biztosítékként:
- a) részvények vagy átváltoztatható kötvények, amelyek nem szerepelnek főbb tőzsdei indexben, de kereskedésük elismert tőzsdén folyik; és
 - b) kollektív befektetési formák egységei, ha azok megfelelnek az alábbi feltételeknek:
 - i. nyilvános napi árjegyzéssel rendelkeznek; és
 - ii. a kollektív befektetési forma a 7. és 8. pont szerint elismerhető eszközökbe, illetve e bekezdés a) pontjában felsorolt tételekbe történő befektetésekre korlátozódik.

Ha a kollektív befektetési forma a megengedett befektetések fedezetére származtatott eszközöket használ (vagy ezek használata lehetséges), ez nem gátolja a kollektív befektetési forma egységeinek elismerhetőségét.

1.3.3. További elismerhetőség a 84-89. cikk szerinti számításokhoz

12. Amennyiben egy hitelintézet a kockázattal súlyozott kitettségértéket és a várható veszteség értékét a 84-89. cikkben meghatározott módszer szerint számítja ki, a fent említett biztosítékokon kívül a 13-22. pontban meghatározott rendelkezéseket is alkalmazni kell.

a) Ingatlanfedezet

13. Az a lakóingatlan, amelyben annak tulajdonosa vagy magánbefektetési társaság esetén haszonélvezője lakik vagy lakni fog, vagy amelyet a tulajdonos kiad vagy ki fog adni, valamint a kereskedelmi célú ingatlanok, úgymint irodák és egyéb kereskedelmi helységek, elismert fedezetnek tekinthetők, ha az alábbi feltételek teljesülnek:
- a) az ingatlan értéke nem függ lényegesen az ügyfél hitelminőségétől. Ez a követelmény nem zárja ki az olyan eseteket, amikor kizárólag makrogazdasági tényezők befolyásolják az ingatlan értékét és az ügyfél teljesítőképességét; és
 - b) az ügyfél kockázata nem függ lényegesen az alapul szolgáló ingatlan vagy projekt teljesítőképességétől, hanem az ügyfél más forrásokból történő adósság-visszafizetési képességétől. Az alapügyletből fakadó kötelezettség visszafizetése önmagában nem függ lényegesen semmilyen, biztosítékként alapul szolgáló ingatlan által generált pénzáramlástól.
14. A hitelintézetek ezen kívül elismert fedezetként kezelhetik a finn lakásépítési társaságokról szóló 1991. évi törvény vagy későbbi hasonló jogszabály szerint működő finn lakásépítő társaságok részvényeivel fedezett kitétségeket olyan lakóingatlanl kapcsolatban, amelyben a hitelfelvevő lakik, lakni fog vagy bérbe ad vagy bérbe fog adni, feltéve, ha az említett feltételek teljesülnek.
15. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik hitelintézeteik részére, hogy elismert fedezetként kezeljék a finn lakásépítési társaságokról szóló 1991. évi törvény vagy későbbi hasonló jogszabály szerint működő finn lakásépítő társaságok részvényeivel fedezett kitétségeket olyan kereskedelmi célú ingatlanl kapcsolatban, ahol az említett feltételek teljesülnek.
16. Az illetékes hatóságok mentesíthetik hitelintézeteiket a 13. pont b) alpontjában meghatározott feltételek teljesítése alól az adott tagállam területén található lakóingatlanl fedezett kitétségek esetében, feltéve, hogy az illetékes hatóságok bizonyítékokkal rendelkeznek arra nézve, hogy az érintett piacok fejlettek, hosszú múltra tekintenek vissza, és olyan veszteségi arányszámokkal rendelkeznek, amelyek eléggé alacsonyak ahhoz, hogy indokoltá tegyék az ilyen elbírálást. Ez nem gátolja meg a tagállamok e mentességet nem alkalmazó illetékes hatóságait abban, hogy egy másik tagállamban elismert lakóingatlanl fedezetként ismerjenek el e mentesség értelmében. A tagállamoknak nyilvánosságra kell hozniuk e mentesség alkalmazását.
17. Az illetékes hatóságok mentesíthetik hitelintézeteiket a 13. pont b) alpontjában meghatározott feltételek teljesítése alól az adott tagállam területén található kereskedelmi célú ingatlanl fedezett kitétségek esetében, feltéve, hogy az illetékes hatóságok bizonyítékokkal rendelkeznek arra nézve, hogy az érintett piacok fejlettek, hosszú múltra tekintenek vissza, és a kereskedelmi célú ingatlanl fedezett hitelekbl származó veszteségi arányszámok teljesítik a következő feltételeket:
- a) kereskedelmi ingatlanl fedezett hitelezésbl származó veszteségek a piaci érték 50 %-áig, (vagy ahol indokolt, és ez alacsonyabb, a jelzáloghitelezési érték 60 %-áig) nem haladják meg egy tetszőleges évben a kinnlevő kereskedelmi célú ingatlanl fedezett hitelek 0,3 %-át; és
 - b) a kereskedelmi ingatlanl fedezett hitelekbl fakadó összesített veszteség nem haladja meg egy tetszőleges évben a kinnlevő kereskedelmi ingatlanl fedezett hitelek 0,5 %-át.
18. Ha az említett feltételek bármelyike nem teljesül egy adott évben, az itt leírt kezelési mód alkalmazását addig kell szüneteltetni, amíg a feltételek egy következő évben nem teljesülnek.
19. A tagállam illetékes hatóságai elismerhetik egy másik tagállamban egy, a 17. pont szerinti mentesség értelmében fedezetként elismert kereskedelmi célú ingatlanl.

b) Követelések

20. Az illetékes hatóságok fedezetként ismerhetik el azokat a legfeljebb egy év eredeti lejáratú kereskedelmi ügylethez vagy ügyletekhez kapcsolódó követeléseket. Nem ismerhető el fedezetként az értékpapírosításhoz, nem befolyásoló részesedéshez vagy hitelderivatívákhoz vagy kapcsolt felek által birtokolt összegekhez kapcsolódó követeléseket.

- c) Egyéb dologi biztosítékok
21. Az illetékes hatóságok biztosítékként ismerhetnek el a 13-19. pontban említett típusoktól eltérő dologi tételeket, ha megbizonyosodnak az alábbiakról:
- a) léteznek likvid piacok a biztosítékok gyors és gazdaságilag hatékony értékesítésére; és
- b) a biztosítékok jól megalapozott, nyilvánosan hozzáférhető piaci árakkal rendelkeznek. A hitelintézetnek képesnek kell lennie arra, hogy bizonyítsa, hogy a biztosítékok értékesítésekor kapott nettó ár nem tér el lényegesen az említett piaci ártól.
- d) Lízing
22. A 3. rész 72. pontjára is figyelemmel, amennyiben teljesülnek a 2. rész 11. pontjában foglalt követelmények, az olyan ügyletekből származó kitettségek, ahol egy hitelintézet ad lízingbe ingatlant harmadik félnek, az adott típusú lízingelt ingatlannal fedezett kölcsönnek minősülnek.

1.4. Egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet

1.4.1. Készpénzbetét vagy egy harmadik fél intézményénél található betétjellegű okiratok.

23. Harmadik fél intézményenél nem letétkezelői megállapodás révén, a hitelnyújtó intézet zálogjogával terhelten elhelyezett készpénzbetét vagy betétjellegű okiratok elismert hitelkockázati fedezetnek tekinthetők.

1.4.2. Életbiztosítási kötvények, amelyek kedvezményezettje a hitelnyújtó hitelintézet

24. Az életbiztosítási kötvények elismert hitelkockázati fedezetként tekinthetők, ha a kedvezményezett a hitelnyújtó bank.

1.4.3. Visszavásárlási garanciával biztosított intézményi értékpapírok

25. Harmadik fél intézmény által kibocsátott olyan értékpapírok, amelyeket kérésre az illető intézmény visszavásárol, hitelkockázati fedezetként ismerhetők el.

2. ELŐRE NEM RENDELKEZÉSRE BOCSÁTOTT HITELKOCKÁZATI FEDEZET

2.1. Fedezetet nyújtók elismerhetősége az összes módszer esetében

26. A következő felek tekinthetők előre nem rendelkezésre bocsátott, elismert hitelfedezet nyújtójának:
- a) központi kormányzatok és központi bankok;
- b) regionális kormányzatok vagy helyi hatóságok;
- c) multilaterális fejlesztési bankok;
- d) nemzetközi szervezetek, amelyekkel szembeni kitettségekre vonatkozóan a 78-83. cikk szerint 0 %-os kockázati súly alkalmazandó;
- e) közzsetorbéli intézmények, amelyekkel szembeni követeléseket az illetékes hatóságok intézményi vagy központi kormányzati követeléseként kezelik a 78-83. cikk szerint;
- f) intézmények; és

- g) egyéb vállalati egységek, beleértve az anyavállalatokat, leányvállalatokat és a hitelintézet kapcsolt vállalati részlegeit, amelyek
- i. elismert külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítéssel rendelkeznek, amelyet az illetékes hatóság legalább a 2. hitelminősítési kategóriának megfelelőként határozott meg a vállalatokkal szembeni kitettségek kockázati súlyozásának 78-83. cikkben meghatározott szabályai szerint; és
 - ii. a kockázattal súlyozott kitettségértéket és várható veszteség értéket a 84-89. cikk szerint kiszámító hitelintézetek esetében, amelyek nem rendelkeznek egy elismert külső hitelminősítő intézmény általi hitelminősítéssel és belső minősítésük szerint olyan nemteljesítési valószínűséggel rendelkeznek, amely a külső hitelminősítő intézmények által kiadott azon hitelminősítéssel egyenértékű, amelyet az illetékes hatóságok a 2. vagy annál magasabb hitelminősítési kategóriának megfelelőként határoztak meg a vállalatokkal szembeni kitettségek kockázati súlyozásának 78-83. cikkben meghatározott szabályai szerint.
27. Amennyiben a kockázattal súlyozott kitettségértéket és a várható veszteség értéket a 84-89. cikk értelmében számítják ki, egy garanciát vállaló akkor ismerhető el, ha azt a VII. melléklet 4. részének rendelkezéseivel összhangban a hitelintézet belső minősítéssel látja el.
28. A 26. pont rendelkezéseitől eltérve, a tagállamok előre rendelkezésre nem bocsátott elismert fedezetnyújtóként tekinthetnek más pénzügyi intézményeket, amelyeket a hitelintézetek engedélyezéséért és felügyeletéért felelős illetékes hatóságok engedélyeznek és felügyelnek, amennyiben rájuk nézve a hitelintézetekre vonatkozó felügyeleti követelményekkel egyenértékű követelmények vonatkoznak.
- 2.2. A fedezetnyújtók elismerhetősége az IRB-módszeren belül, ami megalapozza a VII. melléklet 1. részének 4. pontjában meghatározott foglalt eljárást.
29. Azok az intézmények, biztosítók és viszontbiztosítók, valamint exporthitel-ügynökségek, amelyek megfelelnek a következő feltételeknek, megfelelő előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetnyújtóknak tekinthetők, ami által jogosultak lesznek a VII. melléklet 1. részének 4. pontjában meghatározott eljárásra:
- a fedezetszolgáltató megfelelő szakértelemmel rendelkezik előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet biztosítása terén;
 - a fedezetszolgáltató az ezen irányelvben szereplő szabályokhoz hasonló módon van szabályozva, vagy a hitelfedezet biztosításának idején a KHMI által elismert hitelvizsgálaton esett át, amelyről az illetékes hatóságok úgy határoztak, hogy a hitelminőség-vizsgálat 3. vagy afölötti szintjének kell megfeleltetni a vállalatokkal szembeni kitettségek kockázati súlyai kiszámítási szabályainak megfelelően, a 78-83. cikk szerint;
 - a fedezetszolgáltató a hitelfedezet biztosítása idején vagy bármely azt követő időszakban olyan, a 78-83. cikk szerinti, a vállalatokkal szembeni kitettségek kockázati súlyai kiszámítási szabályainak megfelelő belső minősítéssel rendelkezett, amelynek PD-megfelelője legfeljebb 2. hitelminősítési kategória PD-értékével egyezik meg; és
 - a fedezetszolgáltató olyan, a 78-83. cikk szerinti, a vállalatokkal szembeni kitettségek kockázati súlyai kiszámítási szabályainak megfelelő belső minősítéssel rendelkezik, amelynek PD-megfelelője legfeljebb 2. hitelminősítési kategória PD-értékével egyezik meg.
- E pont alkalmazásában az exporthitel-ügynökségek által biztosított hitelkockázattal szembeni fedezet nem részesülhet központi kormányzati viszontkezeségben.

3. HITELDERIVATÍVÁK TÍPUSAI

30. A következő típusú hitelderivatívák és az ilyen, vagy gazdasági szempontból gyakorlatilag hasonló hitelderivatívákból álló eszközök ismerhetők el:
- a) nemteljesítéskori csereügyletek;
 - b) teljes kamat-csereügyletek; és
 - c) hitelkockázati eseményhez kapcsolt értékpapírok, készpénzes finanszírozásuk mértékéig.

31. Nem tekinthető elismertnek a hitelkockázati fedezet, amennyiben egy hitelintézet teljes kamat-csereügylet révén vásárol hitelkockázati fedezetet, és a csereügylet során kapott nettó kifizetést nettó bevételként tartja nyilván, de nem tartja nyilván az ezt ellentételező értékmorlást a fedezett eszköz értékében (a valós érték csökkentésével vagy az értékelési tartalékok növelésével).

3.1. Belső fedezeti ügyletek

32. Amennyiben egy hitelintézet hitelderivatíva felhasználásával belső fedezeti ügyletet hajt végre – például egy nem-kereskedési könyvi kitettség hitelkockázatát egy kereskedési könyvben nyilvántartott hitelderivatívával fedezi – annak érdekében, hogy a hitelkockázati fedezetet e melléklet alkalmazásában elismerjék, a kereskedési könyvbe áthárított hitelkockázatot harmadik félre vagy felekre kell továbbhárítani. Ilyen körülmények esetén, amennyiben az transzferálás teljesíti a hitelkockázat mérséklés elismerésére e mellékletben meghatározott követelményeket, a kockázattal súlyozott kitettségértéket és a várható veszteség értéket a 3. és 6. rész előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetre vonatkozó szabályai szerint kell kiszámítani.

2. RÉSZ

Minimumkövetelmények

1. A hitelintézetnek bizonyítani kell az illetékes hatóságok számára, hogy megfelelő kockázatkezelési folyamatokkal rendelkezik azon kockázatok ellenőrzésére, amelyek a hitelintézet tekintetében a hitelkockázat mérséklés alkalmazásának eredményeképpen felmerülhetnek.
2. Függetlenül attól, hogy a hitelkockázat mérséklés meglétét figyelembe vették-e a kockázattal súlyozott kitettségérték és a vonatkozó várható veszteség értékének kiszámítása során, a hitelintézeteknek továbbra is végre kell hajtaniuk az alapul szolgáló kitettségek teljes hitelkockázat minősítését, és bizonyítaniuk kell az illetékes hatóságok számára, hogy e követelménynek eleget tettek. Repóügyletek és/vagy értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletek esetében az alapul szolgáló kitettség – kizárólag e bekezdés alkalmazásában – a kitettség nettó összege.

1. ELŐRE RENDELKEZÉSRE BOCSÁTOTT HITELKOCKÁZATI FEDEZET

1.1. Mérlegen belüli nettósítás (kivéve repóügyletekre és/vagy értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre kiterjedő szabványosított nettósítási megállapodások)

3. A 90-93. cikk alkalmazásában a nem repóügyletekre és/vagy értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre kiterjedő szabványosított nettósítási megállapodások akkor ismerhetők el, ha teljesülnek a következő feltételek:
 - a) valamennyi irányadó joghatóság előtt hatályosnak és érvényesíthetőnek kell lenniük, akkor is, ha az ügyfél fizetésképtelenné válik, vagy vele szemben csődeljárást kezdeményeznek;
 - b) a hitelintézetnek bármikor meg kell tudnia határozni a nettósítás tárgyát képező eszközöket és forrásokat;
 - c) a hitelintézetnek felügyelnie és ellenőriznie kell azokat a hitelkockázati fedezet felmondásához kapcsolódó kockázatokat; és
 - d) a hitelintézetnek nettó alapon kell felügyelnie és ellenőriznie a vonatkozó kitettségeket.

1.2. Repóügyletekre és/vagy értékpapírokra vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre kiterjedő szabványosított nettósítási megállapodások

4. Repóügyletekre és/vagy értékpapírokra vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre kiterjedő szabványosított nettósítási megállapodásoknak a 90-93. cikk alkalmazásában történő elismeréséhez az ügyleteknek:
 - a) valamennyi irányadó joghatóság előtt hatályosnak és érvényesíthetőnek kell lenniük, akkor is, ha az ügyfél fizetésképtelenné válik, vagy vele szemben csődeljárást kezdeményeznek;

- b) biztosítaniuk kell a teljesítő félnek az összes, e megállapodással kapcsolatos ügylet időben történő felmondásának vagy lezárásának jogát nemteljesítés esetén, beleértve az ügyfél fizetésképtelenségét vagy csődeljárás alá vonásának esetét is; és
 - c) lehetővé kell tenniük a nyereség és veszteség nettósítását a szabványosított megállapodás hatálya alá tartozó ügyletek lezárását követően, hogy ezáltal a felek közti tartozást egyetlen nettó összeg fejezze ki.
5. Ezen kívül teljesülniük kell a pénzügyi biztosítékok összetett módszere szerint a pénzügyi biztosíték elismerésére vonatkozó, a 6. pontban meghatározott minimumkövetelményeknek.

1.3. Pénzügyi biztosítékok

1.3.1. A pénzügyi biztosítékok elismerésének minimumkövetelményei az összes módszer alapján

6. A pénzügyi biztosítékok és arany elismeréséhez az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:
- a) Alacsony korreláció

Az ügyfél hitelminősítése és a biztosíték értéke között nem állhat fenn lényeges, pozitív korreláció.

Az ügyfél vagy egy kapcsolt vállalkozás által kibocsátott értékpapírok nem ismerhetők el. Ettől eltérve, az adós által kibocsátott fedezett kötvények, amelyek a VI. melléklet 1. része 68–70. pontjának hatálya alá tartoznak, elismerhetők repóügyletek biztosítékaként, amennyiben teljesítik az első bekezdés rendelkezéseit.

- b) Jobbiztonság

A hitelintézeteknek meg kell felelniük az összes szerződésbe foglalt és jogszabályban meghatározott előírásnak, valamint meg kell tenniük minden szükséges lépést annak érdekében, hogy a biztosítéki megállapodás érvényesíthető legyen az irányadó joghatóság előtt.

A hitelintézeteknek megfelelő jogi felülvizsgálattal kell megbizonyosodniuk a biztosítéki megállapodás érvényesíthetőségéről az irányadó joghatóság előtt. Az érvényesíthetőség folyamatos biztosítása érdekében a hitelintézeteknek szükség szerint ismételt le kell folytatniuk a felülvizsgálatot.

- c) Működési követelmények

A biztosítéki megállapodást egyértelmű és megbízható eljárással megfelelő módon kell dokumentálni a biztosítékok időben történő értékesítése érdekében.

A hitelintézeteknek megbízható eljárásokat és folyamatokat kell alkalmazniuk a biztosítékok alkalmazásából származó kockázatok ellenőrzésére – beleértve a meghiusult vagy alacsonyabb értékű hitelkockázati fedezetet, értékelési kockázatokat, a hitelkockázati fedezet felmondásából származó kockázatokat, valamint a koncentrációs kockázatot, amely a biztosíték alkalmazása és a hitelintézet általános kockázati profilja közti kölcsönhatásából ered.

A hitelintézetnek dokumentált szabályzatokkal és eljárásokkal kell rendelkeznie az elfogadott biztosítéktípusokkal és -összegekkel kapcsolatban.

A hitelintézeteknek ki kell számítaniuk a biztosíték piaci értékét, és az értékelést meg kell ismételnük legalább hat havonta egyszer, valamint valahányszor, amikor a hitelintézet úgy véli, hogy a biztosíték piaci értéke jelentősen csökkent, rendszeresen újra kell értékelni.

Amennyiben a biztosítékkal egy harmadik fél rendelkezik, a hitelintézeteknek az adott helyzetben elvárható lépéseket kell tenniük annak biztosítására, hogy a harmadik fél a biztosítéket elkülönítse saját eszközeitől.

1.3.2. Pótlólagos minimumkövetelmények a pénzügyi biztosítékoknak a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere alapján történő elismerésére

7. A 6. pontban meghatározott követelményeket kiegészítve, a pénzügyi biztosítékoknak a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere alapján történő elismeréséhez a hitelkockázati fedezet futamidejének legalább a kitettség hátralevő futamidejével megegyezőnek kell lennie.

1.4. Minimumkövetelmények ingatlanfedezet elismerésére

8. Az ingatlanfedezet elismerésére az alábbi feltételeknek kell eleget tenni:

a) Jögbiztonság

A jelzálognak vagy kézi zálogjognak érvényesíthetőnek kell lennie minden irányadó joghatóság előtt a hitelszerződés megkötésének időpontjában, és a jelzálogot vagy kézi zálogjogot megfelelő módon és időrendben kell nyilvántartani. A megállapodásnak hatályos zálogjogot kell tükröznie (a zálogjog minden tartalmi és formai követelményét teljesítenie kell). A fedezeti megállapodásnak és az ezt alátámasztó jogi folyamatnak lehetővé kell tennie a hitelintézet számára, hogy ésszerű időn belül hozzájuthasson a fedezeti értékhez.

b) Az ingatlan értékének nyomon követése

Az ingatlan értékét gyakori rendszerességgel, de kereskedelmi ingatlanoknál legalább évente egyszer, lakóingatlanoknál pedig minden harmadik évben felül kell vizsgálni. Gyakoribb felülvizsgálatot kell végrehajtani, ha az ingatlanpiacra ható tényezők jelentős változásnak vannak kitéve. Az ingatlanok értékének nyomon követésére, valamint az újraértékelendő ingatlanok meghatározására statisztikai módszereket lehet alkalmazni. Amennyiben információ áll rendelkezésre arról, hogy az ingatlan értéke az átlagos piaci árhoz viszonyítva jelentősen csökkenhetett, az ingatlan értékelését független értékbecslőnek kell felülvizsgálnia. A 3 000 000 EUR-t vagy a hitelintézet szavatolótőkéjének 5 %-át meghaladó értékű kölcsönök esetén az ingatlanértékelést legalább háromévente kell független értékbecslőnek felülvizsgálnia;

A „független értékbecslő” olyan személyt jelent, aki rendelkezik a becslés elvégzéséhez szükséges szakképzettséggel, képességgel és tapasztalattal, és független a hitelezési döntéssel kapcsolatos folyamattól.

c) Dokumentáció

A hitelintézet által elfogadott lakó- és kereskedelmi ingatlan típusokat, valamint a hitelintézet hitelpolitikáját e vonatkozásban világosan dokumentálni kell.

d) Biztosítás

A hitelintézetnek eljárásokkal kell rendelkeznie annak nyomon követésére, hogy a fedezetként felhasznált ingatlan káresemények ellen megfelelően biztosított-e.

1.5. Követelések biztosítékként történő elismerésére vonatkozó minimumkövetelmények

9. A követelések elismeréséhez az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

a) Jögbiztonság

i. a biztosítéknnyújtásra szolgáló jogi mechanizmusnak megbízhatónak és hatékornak kell lennie, valamint biztosítania kell, hogy a kölcsönt nyújtó egyértelmű jogokkal rendelkezzen a bevétellel kapcsolatban;

ii. a hitelintézeteknek minden szükséges lépést meg kell tenniük a biztosítéki jog érvényesíthetőségére vonatkozó helyi követelmények teljesítése érdekében. Rendelkezésre kell állnia egy keretnek, amely lehetővé teszi a hitelnyújtó számára, hogy elsőbbségi követelése legyen a nemzeti mérlegelési jogkörbe tartozó biztosítékokkal kapcsolatban, annak érdekében, hogy lehetővé váljon e követelések kedvezőbb kielégítási ranghelye a jogszabályok vagy végrehajtási rendelkezések szerint;

iii. a hitelintézeteknek kielégítő jogi felülvizsgálat lefolytatásával kellett megbizonyosodniuk a biztosítékokkal kapcsolatos rendelkezések érvényesíthetőségéről az összes vonatkozó joghatósági területen; és

iv. a biztosítékokkal kapcsolatos rendelkezéseket egyértelmű és megbízható eljárás alkalmazásával kell dokumentálni a biztosíték időben történő beszedése érdekében. A hitelintézetek eljárásainak biztosítaniuk kell, hogy minden, a hitelfelvevő nemteljesítésének megállapításához és a biztosítékok időben történő beszedéséhez szükséges jogi feltétel teljesüljön. Amennyiben az ügyfél pénzügyi nehézségekbe ütközik vagy nemteljesítés következik be, a hitelintézetnek rendelkeznie kell azzal a joggal, hogy az adós ügyfelek előzetes beleegyezése nélkül eladja vagy másik félre ruhazza a követeléseket.

- b) Kockázatkezelés
- i. a hitelintézetnek megbízható folyamattal kell rendelkeznie a követelésekhez társított hitelkockázat megállapítására. Az említett folyamatnak magában kell foglalnia többek között az ügyfél üzleti és ágazati elemzését, illetve azt, hogy milyen típusú ügyfelek a kölcsönt felvevő üzleti partnerei. Amennyiben a hitelintézet a hitelfelvevő által az ügyfelekre nézve megállapított hitelkockázatra támaszkodik, a hitelintézetnek felül kell vizsgálnia a hitelfelvevő hitelezési gyakorlatát, hogy megállapítsa annak megbízhatóságát és hitelességét;
 - ii. a kitettség értéke és a követelések értéke közti különbözetnek az összes vonatkozó tényezőt tükröznie kell, beleértve a beszedési költséget, az egyes ügyfelek által hitelezői jogokkal (pl feltételhez kötött engedményezés, zálogjogok) megterhelt követelés-poolokon belüli koncentrációt, valamint a hitelintézet összes olyan kitettségein belüli potenciális koncentrációs kockázatot, amelyeket a hitelintézet általános módszereinek már nem szabályoznak. A hitelintézetnek folyamatos, a követeléseknek megfelelő felügyeleti folyamatot kell fenntartania. Ezen kívül rendszeresen felügyelni kell a hitelszerződések, a környezeti korlátozások és más jogszabályi előírások által támasztott követelmények teljesítését;
 - iii. az ügyfél által hitelezői jogokkal terhelt követeléseknek diverzifikáltaknak kell lenniük, valamint azok szükségtelenül nem kapcsolódhatnak az ügyfélhez. Amennyiben lényeges pozitív korreláció áll fenn, akkor az ehhez kapcsolódó kockázatokat figyelembe kell venni a teljes biztosíték-poolokhoz tartozó marzs meghatározásánál;
 - iv. az ügyfélhez kapcsolódóktól származó (beleértve a leányvállalatokat és alkalmazottakat is) követelések nem ismerhetők el kockázatot mérséklő eszközként; és
 - v. a hitelintézetnek dokumentált követelésbehajtási folyamattal kell rendelkeznie fizetési nehézségek esetére. A beszedéshez szükséges eszközöknek akkor is rendelkezésre kell állniuk, ha általában a kölcsönt felvevő feladata a behajtás.

1.6. Minimumkövetelmények egyéb dologi biztosítékok elismeréséhez

10. Az egyéb dologi biztosítékok elismeréséhez az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:
- a) a biztosítéki megállapodásnak valamennyi irányadó joghatóság előtt hatályosnak és érvényesíthetőnek kell lennie, és lehetővé kell tennie, hogy a hitelintézet az ingatlan értékét rövid időn belüli érvényesíthetése;
 - b) a 9. pont a) ii. alpontjában említett megengedett elsőbbségi követelések kizárólagos kivételével csak a biztosítékkal szembeni első ranghelyű zálogjogok vagy biztosítéki jogok elismerhetők. Ebből következően a hitelintézetnek elsőbbséget kell élveznie a biztosítékból származó bevételek vonatkozásában az összes kölcsönnyújtóval szemben;
 - c) z ingatlan értékét rendszeresen, legalább évente egyszer felül kell vizsgálni. Gyakoribb felülvizsgálatot kell végrehajtani ha a piac a feltételek jelentős változásainak van kitéve;
 - d) a kölcsönszerződésnek tartalmaznia kell a biztosítékok részletes leírását, valamint az újraértékelés módjának és gyakoriságának részletes meghatározását;
 - e) a hitelintézet által elfogadott dologi biztosítékok típusait, valamint az egyes biztosítéktípusoknak a kitettség összegéhez viszonyított, megfelelő összegét világosan dokumentálni kell az ellenőrzésre rendelkezése bocsátott belső hitelezési szabályzatokban és eljárásokban;
 - f) a hitelintézet ügyletstruktúrára vonatkozó hitelezési szabályzatoknak ki kell terjednie a kockázat összegéhez viszonyított megfelelő biztosíték-követelményekre, a biztosítékok könnyű likvidálására, az ár vagy piaci érték meghatározásának objektív módjára, az említett érték könnyű megállapítására (beleértve a szakmai elbírálást vagy értékelést), valamint a biztosíték értékének volatilitására vagy a volatilitás okára vonatkozóan;
 - g) mind az első értékelésnek és mind az újraértékelésnek teljes mértékben figyelembe kell vennie a biztosítékok értékvesztését vagy avulását. Különös figyelmet kell fordítani az idő múlására a divatra vagy adott időszakra érzékeny biztosítékok értékelése és újraértékelése során;

- h) a hitelintézetnek rendelkeznie kell a az ingatlan fizikai ellenőrzésének jogával. A hitelintézetnek szabályzatokkal és eljárásrendekkel kell rendelkeznie a fizikai ellenőrzési jog gyakorlására vonatkozóan; és
- i) a hitelintézetnek eljárásokkal kell rendelkeznie annak felügyeletére, hogy a fedezetként felhasznált ingatlan káresemények ellen megfelelően biztosított-e.

1.7. Minimumkövetelmények a lízingkitettségek fedezettként történő kezeléséhez

- 11. Az alábbi feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy a lízingügyletekből származó kitettségeket a lízingelt ingatlantípussal fedezettként kezeljék:
 - a) az ingatlan típusának megfelelően a 8. vagy 10. pontban meghatározott feltételeket kell teljesíteni a lízingelt ingatlantípussal történő fedezet elismeréséhez;
 - b) megbízható kockázatkezelést kell alkalmazni a lízingbe adó részéről a lízingbe adott eszköz felhasználási módjára, korára és tervezett élettartamára vonatkozóan, beleértve a fedezet értékének megfelelő ellenőrzését is;
 - c) megbízható jogi kereteknek kell biztosítania a lízingbe adó tulajdonjogát és a tulajdonosi jogok időben történő gyakorolását;
 - d) amennyiben az LGD-érték kiszámításakor még nem állapították meg, a még nem törlesztett összeg értéke és a fedezet piaci értéke közötti különbség nem lehet olyan nagy, hogy az meghaladja a lízingelt eszközöknek tulajdonított hitelkockázat mérséklési értékét.

1.8. Minimumkövetelmények egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet elismerésére

1.8.1. Késpénzbetét vagy harmadik fél intézményénél letétbe helyezett betétjellegű okiratok

- 12. A 3. rész 79. pontjában meghatározott kezelési mód elismeréséhez az 1. rész 23. pontjában említett fedezetnek eleget tennie az alábbi feltételeknek:
 - a) az ügyfélnek egy harmadik fél intézményével szembeni követelését nyíltan zálogjoggal terhelik vagy a kölcsönnyújtó hitelintézetre ruházzák, és ennek a terhelésnek vagy engedélyezésnek valamennyi irányadó joghatóság előtt hatályosnak és érvényesíthetőnek kell lennie;
 - b) a harmadik fél intézményt értesítik a zálogjogról vagy transzferálásról;
 - c) az értesítés következtében a harmadik fél intézmény a kifizetéseket kizárólag a kölcsönnyújtó hitelintézet vagy a kölcsönt nyújtó hitelintézet engedélyével más felek számára képes teljesíteni; és
 - d) a zálogjog vagy transzferálás feltétlen és visszavonhatatlan.

1.8.2. Életbiztosítási kötvények, amelyek kedvezményezettje a hitelnyújtó hitelintézet

- 13. Az olyan életbiztosítási kötvények, amelyeknek a kedvezményezettje a hitelnyújtó hitelintézet, abban az esetben ismerhetők el, ha eleget tesznek az alábbi feltételeknek:
 - a) az életbiztosítást nyújtó vállalat az 1. rész 26. pontja alapján előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújtóként ismerhető el;
 - b) az életbiztosítási kötvényt a hitelnyújtó hitelintézet javára nyíltan zálogjoggal terhelték vagy az életbiztosítási kötvényt a hitelnyújtó hitelintézetre átruházták;
 - c) az életbiztosítást nyújtó vállalatot értesítik az elzálogosításról vagy transzferálásról, és az ennek következtében csak a kölcsönnyújtó hitelintézet beleegyezésével fizetheti ki a megállapodás szerint kifizetendő összegeket;
 - d) a biztosítás visszavásárlási értéke nem csökkenthet;

- e) a kölcsönnyújtó hitelintézetnek rendelkeznie azzal a joggal, hogy az ügyfél nemteljesítése esetén a kötvényt felmondhatja és a visszavásárlási értéket időben megkapja;
- f) a kölcsönnyújtó hitelintézetet tájékoztatják bármely, a kötvénytulajdonos kötvénnyel kapcsolatos nemfizetéséről;
- g) a kölcsön teljes futamidejére hitelkockázati fedezetet kell biztosítani. Amennyiben ez nem lehetséges, mert a biztosítási viszony már a hitelviszony vége előtt lejár, akkor a hitelintézetnek biztosítania kell, hogy a biztosítási szerződésből származó összeg a hitelszerződés lejáratí idejének végéig fedezetként szolgál a hitelintézet számára; és
- h) a zálogjognak vagy engedményezésnek valamennyi, a hitelszerződés megkötésekor irányadó joghatóság előtt hatályosnak és érvényesíthetőnek kell lennie.

2. ELŐRE NEM RENDELKEZÉSRE BOCSÁTOTT HITELKOCKÁZATI FEDEZET ÉS HITELKOCKÁZATI ESEMÉNYHEZ KAPCSOLT ÉRTÉKPAPÍROK

2.1. A garanciákkal és a hitelderivatívákkal szembeni követelmények

14. A 16. pontra is figyelemmel, a garanciából vagy hitelderivatívából származó hitelkockázati fedezet az alábbi feltételek teljesülése esetén ismerhető el:
- a) a hitelkockázati fedezetnek közvetlennek kell lennie;
 - b) a hitelkockázati fedezet mértékének világosan meghatározottnak és kétségbevonhatatlannak kell lennie;
 - c) a hitelkockázati fedezetre vonatkozó szerződés nem tartalmazhat olyan záradékot, amelynek betartása a kölcsönt nyújtó közvetlen ellenőrzésén kívül esik, és amely:
 - i. lehetővé tenné a fedezetnyújtó számára, hogy a fedezetet egyoldalúan felmondja;
 - ii. növelné a fedezet tényleges költségeit a fedezett kitettség hitelminőségének romlása révén;
 - iii. megakadályozhatná, hogy a fedezetnyújtót jogilag kötelezzék az időben történő fizetésre abban az esetben, ha az eredeti ügyfél nem tesz eleget fizetési kötelezettségeinek; vagy
 - iv. megengedné a hitelkockázati fedezet futamidejének a fedezetnyújtó általi csökkentését; és
 - d) a hitelkockázati fedezetnek hatályosnak és érvényesíthetőnek kell lennie, a hitelszerződés megkötésekor irányadó joghatóságok előtt.

2.1.1. Működési követelmények

15. A hitelintézetnek bizonyítania kell az illetékes hatóság számára, hogy rendelkezik a hitelintézet garanciák és hitelderivatívák alkalmazásából eredő potenciális kockázat-koncentrációját kezelő rendszerekkel. A hitelintézetnek be kell tudnia mutatni a hitelderivatívák és garanciák alkalmazásának stratégiája és az átfogó kockázati profil kezelése közötti kölcsönhatásokat.

2.2. Állami és egyéb közszektorbeli viszontgaranciák

16. Amennyiben egy kitettség olyan garanciával fedezett, amely viszontgarantált egy központi kormányzat vagy központi bank, regionális kormányzat vagy helyi kormányzat vagy közintézmény által, amellyel szembeni követelés a kötelezettségvállalás tagállamában a 78-83. cikk szerint azzal a központi kormányzattal szembeni követelésnek minősül, vagy egy olyan multilaterális fejlesztési bank által, amellyel szembeni követeléshez a 78-83. cikkek 0 %-os kockázati súlyt rendelnek, vagy egy olyan közszektorbeli intézmény által, amellyel szembeni követelés, a 78-83. cikkek szerint hitelintézettel szembeni követelésnek minősül, a hitelintézet a kitettséget úgy tekintheti, mintha a viszontgarancia nyújtója által vállalt közvetlen garanciával lenne fedezve, feltéve, hogy teljesülnek az alábbi feltételek:
- a) a viszontgarancia a követelés összes hitelkockázati elemét fedezi;

- b) mind az eredeti garanciának, mind pedig a viszontgaranciának eleget tesz a garanciára vonatkozó, a 14., 15. és 18. pontban meghatározott előírásoknak, kivéve a viszontgaranciának közvetlennek jellegét előíró rendelkezést; és
 - c) az illetékes hatóság meggyőződött arról, hogy a fedezet megbízható és a múltbeli adatok nem utalnak arra, hogy a viszontgarancia fedezet értéke kisebb, mint a viszontgarancia nyújtója által vállalt közvetlen garancia.
17. A 16. bekezdés szerinti kezelés a bekezdésben foglalt felsorolásban nem szereplő intézmény által viszontgarantált kitétségre is alkalmazandó, amennyiben a kitétség viszontgaranciáját valamely, a felsorolásban szereplő intézmény közvetlenül biztosítja és a 16. pontban felsorolt feltételek teljesülnek.

2.3. Garanciákkal szembeni további követelmények

18. A garancia elismeréséhez az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:
- a) a partner elismert nemteljesítése és/vagy fizetési mulasztása után a kölcsönnyújtó hitelintézetnek jogában áll a garanciát vállalótól a fedezet alapját képező követelés szerinti összeget időben követelni. A garanciát vállaló általi kifizetés nem tarthat olyan rendelkezés a hatálya alá, miszerint a kölcsönnyújtó hitelintézetnek először az ügyféltől kell az összeget behajtania.
- Lakóingatlan jelzáloghitelre fedezetet nyújtó előre nem rendelkezésre bocsátott hitelfedezet esetén a 14. pont c) alpont iii. pontjában és az első albekezdésben előírt követelményeket elég 24 hónapos időszakon belül teljesíteni.
- b) a garanciának a garanciát vállaló általi egyértelműen dokumentált kötelezettségvállalásnak kell lennie; és
 - c) a következő mondatra is figyelemmel, a garanciának ki kell terjednie a garanciát vállalótól elvárt kifizetések összes, a követeléssel kapcsolatos típusára. Amennyiben bizonyos kifizetéseket kizárnak a garancia köréből, a garancia elismert értékét korrigálni kell, hogy az a korlátozott fedezetet tükrözze.
19. Az illetékes hatóságok által erre a célra elismert, kölcsönös garanciavállalás keretében, vagy a 16. pontban említett intézmény által nyújtott vagy viszontgarantált garanciák esetében a 18. pont a) alpontjában meghatározott követelmények akkor teljesülnek, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:
- a) a kölcsönnyújtó hitelintézetnek jogában áll időben hozzájutnia a garanciát vállaló részéről történő előzetes kifizetéséhez, amelynek mértékét a kölcsönt nyújtó hitelintézet által valószínűsíthetően elszenvedett, a garancia által nyújtott fedezet terjedelmével arányos gazdasági vesztesége összegének robusztus becslésével számítanak ki, ami tartalmazza a kamatfizetés elmaradásából származó veszteséget, valamint más, a kölcsönfelvevő által teljesítendő kifizetéseket is; vagy
 - b) a kölcsönnyújtó hitelintézet bizonyítani tudja, hogy a garancia veszteségcsökkentő hatásai – beleértve a kölcsönfelvevő által teljesítendő kifizetések elmaradásából származó veszteségekre, valamint más, a kölcsönfelvevő által teljesítendő kifizetésekre gyakorolt hatásokat is – indokolja ezt az eljárást.

2.4. Hitelderivatívákkal szembeni további követelmények

20. Egy hitelderivatíva elismeréséhez annak az alábbi feltételeket kell teljesítenie:
- a) a b) alpontra is figyelemmel, a hitelderivatívára vonatkozóan meghatározott hitelkockázati eseményeknek legalább az alábbiakat kell magukban foglalniuk:
 - i. az esedékes összeg kifizetésének elmulasztása, az alapul szolgáló kötelezettségnek a mulasztás időpontjában érvényes feltételei szerint esedékes összegek kifizetések elmulasztása (olyan türelmi idővel, ami rövidebb, vagy szorosan illeszkedik az alapul szolgáló kötelezettségben foglalt türelmi időhöz);
 - ii. az ügyfél csődje, fizetéképtelensége vagy a fizetési kötelezettség teljesítésére való képtelensége, vagy írásos nyilatkozata arról, hogy az esedékes fizetési kötelezettségeket általában nem tudja az esedékességükig kifizetni, és ehhez hasonló események; és

- iii. az alapul szolgáló kötelezettség átütetése, ami a tőke vagy kamat elengedését, fizetési halasztást, illetve hitelezési veszteséget eredményező eseményt (pl. értékelési korrekció, az eredménykimutatás korrekciója vagy más módon történő megterhelése) von maga után;
- b) amennyiben a hitelderivatíva vonatkozóan meghatározott hitelkockázati esemény nem foglalja magába az alapul szolgáló kötelezettségnek az a) alpont iii. pontja szerinti átütetését, a hitelkockázati fedezetet ennek ellenére el lehet ismerni, ha annak az elismert értékét a 3. rész 83. pontjában meghatározottak szerint csökkentik;
- c) a készpénzes teljesítést lehetővé tevő hitelderivatívák esetében robusztus értékelési folyamattal kell rendelkezni a veszteségek megbízható becslése érdekében. Egyértelműen meg kell határozni azt az időszakot, amelyen belül az alapul szolgáló kötelezettséget a hitelkockázati esemény bekövetkezését követően értéklik;
- d) amennyiben az elszámoláshoz az szükséges, hogy a kockázatot átadó rendelkezze az alapul szolgáló kötelezettségnek a kockázatot átvevőre történő transzferálásának jogával és képességével, az alapul szolgáló kötelezettség feltételeinek ki kell térniük arra, hogy az ilyen transzferáláshoz szükséges beleegyezést ne lehessen indokolatlanul megtagadni; és
- e) egyértelműen meg kell határozni azon feleket, akik a hitelkockázati esemény bekövetkezésének megállapításáért felelősek. Ennek megállapítása nem lehet a kockázatot átvevő kizárólagos felelőssége. A kockázatot átadónak rendelkeznie kell a hitelnyújtó hitelkockázati esemény bekövetkeztéről történő tájékoztatására vonatkozó joggal és képességgel.
21. Az alapul szolgáló kötelezettség és a hitelderivatíva referencia ügylete (pl. készpénzben történő teljesítés értékének megállapítására alkalmazott kötelezettség vagy leszállítható kötelezettség) közti, vagy az alapul szolgáló kötelezettség és a hitelkockázati esemény bekövetkeztének megállapítása céljából alkalmazott kötelezettség közti eltérés csak akkor megengedett, ha az teljesíti az alábbi feltételeket:
- a) a referencia ügylet vagy az adott esettől függően a hitelkockázati esemény bekövetkeztének megállapítása céljából alkalmazott kötelezettség az alapul szolgáló kötelezettséggel azonosan, az irányadó csődszabályozás szerint hátra vagy előresorolt kötelezettség vagy hátrább sorolt kötelezettség; és
- b) az alapul szolgáló kötelezettséghez és a referencia ügylet, vagy az adott esettől függően a hitelkockázati esemény bekövetkeztének megállapítása céljából alkalmazott kötelezettséghez ugyanaz az ügyfél tartozik (pl. ugyanaz a jogi személyiség), és a kötelezettségek bírói úton kikényszeríthető, felmondásra vagy azonnal lejárttá nyilvánításra jogosító záradékkal vagy azonnal lejárttá tételre vonatkozó záradékkal rendelkeznek.

2.5. A VII. melléklet 1. részének 4. pontjában meghatározott eljárásra való jogosultság előfeltételei

22. A VII. melléklet 1. részének 4. pontjában meghatározott eljárásra való jogosultság érdekében a garanciából vagy hitelderivatívából származó hitelfedezetnek a következő feltételeknek kell megfelelnie:
- a) az alapul szolgáló kötelezettség a következőkre vonatkozik:
- vállalati kockázat a 86. cikkben meghatározott módon, kivéve a biztosítási és viszontbiztosítási vállalatokat;
 - regionális kormányzatnak, helyi hatóságnak vagy közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség, amely nem tekinthető központi kormányzattal vagy központi bankkal szembeni kitettségnek a 86. cikk szerint; vagy
 - kis- vagy közepes méretű vállalkozásokkal szembeni kitettség, amely a lakossági kitettségnek minősül a 86. cikk (4) bekezdése szerint;
- b) az alapul szolgáló ügylet kötelezettjei nem lehetnek a fedezetszolgáltatóval azonos ügyfélcsoport tagjai;
- c) a kitettséget a következő eszközök egyike fedezi:
- egy névre szóló, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelderivatívák vagy egy évre szóló garanciák;
 - első nemteljesítéskor lehívható átalányáras termékek – a bánásmódot a kosáron belüli, követeléseket képviselő eszköztételre kell alkalmazni a legalacsonyabb kockázati súllyal rendelkező kitettségértékkel; vagy

- n-edik nemteljesítéskor lehívható átalányáras termékek – a megszerzett védelem csak akkor jogosult e keretekben történő megfontolásra, ha a megfelelő (n-1)-edik nemfizetési fedezet is megszerezhető vagy ha a kosáron belüli követelések (n-1)-edikét már elmulasztották. Ebben az esetben a bánásmódot a kosáron belüli, követeléseket képviselő eszköztételre kell alkalmazni a legalacsonyabb kockázati súllyal rendelkező kitettségértékkel;
- d) a hitelkockázati fedezet megfelel a 14., 15., 17., 20. és 21. pontban foglaltaknak;
- e) a kitettséghez a VII. melléklet 1. részének 4. pontjában meghatározott eljárás alkalmazása előtt hozzárendelt kockázati súly önmagában nem eredményezi, hogy a hitelkockázati fedezet faktorként vehető figyelembe a számításokban;
- f) a hitelintézetnek joga van rá és elvárhatja, hogy a fedezetszolgáltatótól kifizetésben részesüljön anélkül, hogy jogi útra kellene terelnie az ügyet a másik fél fizetésre való kényszerítése érdekében. A hitelintézetnek a lehetséges mértékig lépéseket kell tennie saját kielégítésére annak érdekében, hogy a fedezetszolgáltató gyorsan fizessen hitelesemény felmerülésekor;
- g) a megvásárolt hitelkockázati fedezet minden, a szerződésben vázolt hitelesemény miatt felmerülő kockázat fedezett részén kialakult hitelveszteséget magába olvaszt;
- h) ha a kifizetési sorrend fizikai teljesítésről rendelkezik, akkor a kölcsön-, a kötvény- vagy feltételes kötelezettségek szállíthatósága vonatkozásában jogbiztonságnak kell fennállnia. Ha egy hitelintézet az alapul szolgáló kitettséghez kapcsolódóan különböző kötelezvényt szándékozik teljesíteni, biztosítania kell, hogy a teljesítendő kötelezvény megfelelően likvid, hogy a szerződés teljesítésére a hitelintézet beszerezhesse azt;
- i) a hitelkockázati fedezet feltételeit jogilag írásban megerősíti mind a fedezetszolgáltató, mind a hitelintézet;
- j) a hitelintézeteknek kidolgozott eljárással kell rendelkezniük a fedezetszolgáltató hitelképessége és az alapul szolgáló kitettség kötelezettje közti túlzott korreláció feltárásához, mivel teljesítményük közös, a szisztematikus kockázati tényezőkön túlmutató tényezőktől függ; és
- k) a behajtható összegre vonatkozó kockázat esetén a megvásárolt követelések eladója nem lehet a fedezetszolgáltatóéval megegyező csoport tagja.

3. RÉSZ

A hitelkockázat mérséklés hatásainak kiszámítása

1. A 4. és 6. részre is figyelemmel, amennyiben teljesülnek az 1. és 2. rész rendelkezései, a 78-83. cikk szerinti kockázattal súlyozott kitettség érték kiszámítási módja és a 84-89. cikk szerinti kockázattal súlyozott kitettség érték és várható veszteség összegének kiszámítási módja a rendelet e része szerint módosítható.
2. A repóügylet, illetve értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügylet alapján vásárolt, kölcsönzött vagy kapott készpénzt, értékpapírokat vagy árukat biztosítékként kell kezelni.

1. ELŐRE RENDELKEZÉSRE BOCSÁTOTT HITELKOCKÁZATI FEDEZET

1.1. Hitelkockázati eseményhez kapcsolt értékpapírok

3. A hitelt nyújtó intézmény által kibocsátott, hitelkockázati eseményhez kapcsolt értékpapírokba történő befektetéseket biztosítékként kell kezelni.

1.2. Mérlegen belüli nettósítás

4. A hitelt nyújtó intézménynél a mérlegen belüli nettósítás alá eső kölcsönöket és betéteket készpénz biztosítékként kell kezelni.

1.3. Repóügyletekre és/vagy értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre kiterjedő szabványosított nettósítási megállapodások

1.3.1. A teljes mértékben korrigált kitettség érték kiszámítása

a) A „felügyeleti” volatilitási korrekciós tényező vagy a „saját becslés” volatilitási korrekciós tényező módszer alkalmazása

5. Figyelemmel a 12-21. pontra is, a repóügyletekre és/vagy értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre kiterjedő szabványosított nettósítási megállapodások hatálya alá tartozó kitettségek „teljes mértékben korrigált kitettség értékének” (E^*) kiszámítása esetében alkalmazandó volatilitási korrekciós tényezőket vagy a felügyeleti volatilitási korrekciós tényező módszerrel vagy a saját becslés volatilitási korrekciós tényező módszerrel kell kiszámítani, a pénzügyi biztosítékok összetett módszerre vonatkozó 30-61. pont szerint. A saját becslés módszer használatára a pénzügyi biztosítékok összetett módszerre vonatkozó feltételek és követelmények vonatkoznak.
6. Az egyes értékpapír- vagy árutípusokhoz tartozó nettó pozíciót úgy kell kiszámítani, hogy a szabványosított nettósítási megállapodás hatálya alatt kölcsönzött, eladott vagy biztosított értékpapírok vagy áruk teljes értékéből kivonják a megállapodás szerint kölcsönvett, vásárolt vagy kapott értékpapírok vagy áruk teljes értékét.
7. A 6. pont alkalmazásában az értékpapír típusa olyan értékpapírokra vonatkozik, melyeket ugyanaz a fél bocsátott ki, megegyező kibocsátási napon és lejáratral, ugyanazokkal a feltételekkel, valamint a 34-59. pontban megállapított likvidációhoz szükséges időtartammal.
8. A szabványosított nettósítási megállapodás elszámolási devizanemétől eltérő devizákban levő nettó pozíciók kiszámításához az adott devizában denominált, szabványosított nettósítási megállapodás hatálya alatt kölcsönzött, eladott vagy biztosított értékpapírok teljes értékének és az ugyanabban a devizában a megállapodás szerint kölcsönadott vagy átcsoportosított készpénz összegéből kivonják az adott devizában denominált, a megállapodás szerint kölcsönvett, vásárolt vagy kapott értékpapírok teljes értékének és a megállapodás szerint kölcsönvett vagy kapott készpénz összegét.
9. Az adott típusú értékpapír vagy készpénz pozíciónak megfelelő volatilitási korrekciós tényezőt kell alkalmazni az adott típusú értékpapírok pozitív vagy negatív pozíciója abszolút értékére.
10. A devizaárfolyam-kockázat (f_x) volatilitási korrekciós tényezőt kell alkalmazni minden, a szabványosított nettósítási megállapodás elszámolási devizanemétől eltérő devizában denominált nettó pozitív vagy negatív pozíciók esetén.
11. Az E^* értéket a következő képlet alapján kell kiszámítani:

$$E^* = \max\left\{0, \left[\left(\sum(E) - \sum(C) \right) + \sum(|\text{nettopositie in elk effect}| \times H_{\text{sec}}) + \left(\sum|E_{fx}| \times H_{fx} \right) \right] \right\}$$

Amennyiben a kockázattal súlyozott kitettségértéket a 78-83. cikk alapján számítják ki, az E a megállapodás hatálya alá tartozó egyes kitettségekhez kapcsolódó olyan kitettség érték, amelyet hitelkockázati fedezet hiányában kellene alkalmazni.

Ahol a kockázattal súlyozott kitettségérték és a várható veszteség összegét a 84-89. cikk alapján számítják ki, az E a megállapodás hatálya alá tartozó minden egyes kitettséghez kapcsolódó olyan kitettség érték, amelyet hitelkockázati fedezet hiányában kellene alkalmazni.

C a kölcsönzött, eladott vagy biztosított értékpapírok, vagy a kölcsönvett vagy kapott készpénz összegének értéke az egyes kitettségekre vonatkozóan.

$\sum(E)$ a megállapodás hatálya alá tartozó összes E összege.

$\sum(C)$ a megállapodás hatálya alá tartozó összes C összege.

E_{fx} a megállapodás elszámolási devizanemétől eltérő adott devizanemhez tartozó, a 8. pont szerint kiszámított nettó (pozitív vagy negatív) pozíció.

H_{sec} az adott típusú értékpapírnak megfelelő volatilitási korrekciós tényező.

H_{fx} a devizaárfolyam volatilitási korrekciós tényező.

E^* a teljes mértékben korrigált kitettség érték.

b) A belső modell módszer alkalmazása

12. A felügyeleti volatilitási korrekciós tényező vagy a saját becslésen alapuló volatilitási korrekciós tényező módszer alternatívájaként a repóügyletekre, értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy a származékos ügyleteket kivéve egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre kiterjedő szabványosított nettósítási megállapodások hatálya alá tartozó kockázatok teljes mértékben korrigált kitettség értékének (E^*) kiszámításakor a hitelintézetek számára engedélyezhető olyan belső modell módszer alkalmazása, ami figyelembe veszi a szabványosított nettósítási megállapodás szerinti értékpapír pozíciók és a vonatkozó értékpapírok likviditása közti korrelációs hatásokat. E módszer alkalmazása során használt belső modelleknek becslést kell adniuk a fedezetlen kitettség összegének potenciális változására ($SE - SC$). Az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően a hitelintézetek belső modelljeiket is használhatják biztosítéki kölcsönügyletekhez, ha az ügyletek olyan bilaterális nettósítási törzsmegállapodás alá tartoznak, amely teljesíti a III. melléklet 7. részében meghatározott feltételeknek.
13. A hitelintézet a belső modell módszer használatát attól függetlenül választhatja, hogy a kockázattal súlyozott kitettség értékének kiszámításában a 78-83. cikk, vagy a 84-89. cikk alkalmazását választja. Azonban ha a hitelintézet a belső modell módszer alkalmazását választja, azt kell alkalmaznia minden partner és értékpapír esetében, kivéve a elhanyagolható mennyiségű portfóliókat, ahol a felügyeleti volatilitási korrekciós tényezőt vagy a saját becslés volatilitási korrekciós tényező módszert alkalmazhatja az 5–11. pontban meghatározottak szerint.
14. A belső modell módszert azon hitelintézetek alkalmazhatják, melyek a 2006/49/EK irányelv V. melléklete szerint elismert belső kockázatkezelési modellel rendelkeznek.
15. Az olyan hitelintézetek, melyek nem rendelkeznek felügyeleti jóváhagyással az említett modelleknek a 2006/49/EK irányelv szerinti alkalmazására, az illetékes hatóságokhoz fordulhatnak belső kockázatkezelési modelljük elismerésére a 12-21. pont alkalmazásában.
16. Az illetékes hatóság csak akkor ismerheti el a hitelintézetnek a szabványosított nettósítási megállapodás alá tartozó ügyletekből eredő kockázat kezelésére szolgáló kockázatkezelési rendszerét, ha az koncepcionálisan megalapozott, következetesen végrehajtott, és különösen, ha az teljesíti az alábbi minőségi követelményeket:
 - a) az ügyletek potenciális ár volatilitásának kiszámítására alkalmazott belső kockázatkezelési modell szorosan integrált a hitelintézet napi kockázatkezelési folyamatába, és az a hitelintézet vezetése számára készített kockázati kitettség jelentések alapjául szolgál;
 - b) a hitelintézet az üzleti és kereskedelmi részlegektől független, közvetlenül az ügyvezetésnek jelentő kockázatkezelési részleggel rendelkezik. Ez a részleg felelős a hitelintézet kockázatkezelési rendszerének megtervezéséért és megvalósításáért. A részleg a kockázatkezelési modell eredményeiről, valamint a pozíciók határidejével kapcsolatban hozandó megfelelő intézkedésekről napi jelentéseket készít és elemez;
 - c) a kockázatkezelési részleg által készített napi jelentéseket az ügyvezetés azon szintjén vizsgálják felül, ahol megfelelő hatáskörrel rendelkeznek a betöltött pozíciók és az általános kockázati kitettség csökkentésére szolgáló intézkedések végrehajtására;
 - d) a hitelintézet megfelelő számú, a kockázatkezelési részlegben használt bonyolult modellekben járatos munkatárssal rendelkezik;
 - e) a hitelintézet eljárásokkal rendelkezik a kockázatkezelési rendszer átfogó működésével kapcsolatos dokumentált belső szabályzatoknak és ellenőrzéseknek történő megfelelés biztosítására és felügyeletére;
 - f) a hitelintézet modelljei bizonyítottan elfogadható pontosságúak a kockázatok mérése tekintetében, amit legalább egy évi adatmennyiség utótesztelésével kell bizonyítani;

- g) a hitelintézet rendszeres gyakorisággal szigorú stresszteszt programot hajt végre, melynek eredményét az ügyvezetés vizsgálja felül, és azt felhasználja az szabályzatok és a határértékek kialakításában;
- h) a hitelintézet rendszeres belső ellenőrzési folyamatainak részeként függetlenül felülvizsgálja kockázatkezelési rendszerét. A felülvizsgálatnak egyaránt ki kell terjednie a kereskedelmi részlegekre és a független kockázatkezelési részlegre;
- i) a hitelintézetnek évente legalább egyszer felül kell vizsgálnia kockázatkezelési rendszerét; és
- j) a belső modellnek meg kell felelnie a III. melléklet 6. része 40-42. pontjában meghatározott követelményeknek.
17. A potenciális értékváltozás kiszámítására a következő minimum előírások vonatkoznak:
- a) a potenciális értékváltozást legalább napi rendszerességgel ki kell számítani;
- b) 99 százalékos egyoldali konfidencia intervallum;
- c) 5 napnak megfelelő likvidációs időtartam, kivéve az értékpapír repóügyletektől vagy értékpapírok kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletektől eltérő ügyletek esetében, ahol 10 napnak megfelelő likvidációs időtartamot kell alkalmazni;
- d) legalább egy éves eredményes múltbeli megfigyelési időszak, kivéve, ha az árak volatilitásának lényeges növekedése rövidebb megfigyelési időszak alkalmazását teszi indokolttá; és
- e) az adatok háromhavonta történő aktualizálása.
18. Az illetékes hatóságok előírásai szerint a belső kockázatkezelési modellnek elegendő számú kockázati tényezőt kell megragadnia ahhoz, hogy az összes lényeges árkockázatra kiterjedjen.
19. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézetek számára empirikus korrelációk használatát egyes kockázati kategóriákon belül és között, ha meggyőződtek arról, hogy a hitelintézet korrelációk mérésére használt rendszere megbízható, és azt következetesen alkalmazzák.
20. A belső modell módszert alkalmazó hitelintézetekre vonatkozó, teljes mértékben korrigált kitétségek értékét (E^*) a következő képlet alapján kell kiszámítani:

$$E^* = \max\left\{0, \left[\left(\sum E - \sum C \right) + (\text{uitkomst van het interne model}) \right] \right\}$$

Amennyiben a kockázattal súlyozott kitétség értékét a 78-83. cikk alapján számítják ki, az E a megállapodás hatálya alá tartozó minden egyes kitétséghez kapcsolódó olyan kitétség érték, amelyet hitelkockázati fedezet hiányában kellene alkalmazni.

Ahol a kockázattal súlyozott kitétségérték és várható veszteség összegét a 84-89. cikk alapján számítják ki, az E a megállapodás hatálya alá tartozó minden egyes kitétséghez kapcsolódó olyan kitétség érték, amelyet hitelkockázati fedezet hiányában kellene alkalmazni.

C a kölcsönzött, eladott vagy biztosított értékpapírok, illetve a kölcsönvett vagy kapott készpénz összegének értéke az egyes kitétségekre vonatkozóan.

$\Sigma(E)$ a megállapodás hatálya alá tartozó összes E összege

$\Sigma(C)$ a megállapodás hatálya alá tartozó összes C összege.

21. A kockázattal súlyozott kitétség értékének belső modellekkel történő kiszámításakor a hitelintézeteknek a modell által a megelőző üzleti napra adott eredményt kell alkalmazniuk.
- 1.3.2. Szabványosított nettósítási megállapodások alá tartozó repóügyletekre és/vagy értékpapírok vagy áruk kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletekre és/vagy egyéb tőkepiac vezérelt ügyletekre vonatkozó, kockázattal súlyozott kitétségérték és várható veszteség kiszámítása.

Sztenderd módszer

22. Az 5–21. pont szerint kiszámított E^* érték tekintendő a partnerrel szembeni, a 80. cikk alkalmazásában a szabványosított nettósítási megállapodás alá tartozó ügyletekből eredő kitétség értékének.

IRB-módszer

23. Az 5–21. pont szerint kiszámított E* érték tekintendő a partnerrel szembeni, a VII. melléklet alkalmazásában a szabványosított nettósítási megállapodás alá tartozó ügyletekből eredő kitettség értékének.

1.4. Pénzügyi biztosítékok

1.4.1. Pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere

24. A pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere csak akkor alkalmazható, ha a kockázattal súlyozott kitettségértéket a 78-83. cikk szerint számítják ki. A hitelintézet nem használhatja egyszerre a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszerét a pénzügyi biztosítékok átfogó módszerével.

Értékelés

25. A módszer használata esetén az elismert pénzügyi biztosítékhoz a 2. rész 6. pontja szerint megállapított piaci értékkel megegyező értéket rendelnek hozzá.

A kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámítása

26. A követeléseknek az elfogadott biztosíték piaci értéke által fedezett részére az a kockázati súly vonatkozik, amit a 78–83. cikk szerint akkor kellene alkalmazni, ha a kölcsönt nyújtónak közvetlen kitettsége lenne a biztosíték eszközeivel szemben. A biztosítékkal fedezett rész kockázati súlyozása legalább 20 %, a 27-29. pontban meghatározott esetek kivételével. A kitettség fennmaradó részéhez tartozó kockázati súly megegyezik a 78-83. cikk szerint az ügyfél fedezetlen kitettségére alkalmazandó súllyal.

Repóügyletek és értékpapírok kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletek

27. 0 %-os kockázati súlyt kell rendelni az olyan ügyletekből eredő kitettség biztosítékkal fedezett részéhez, melyek teljesítik az 58. és 59. pontban felsorolt követelményeket. Ha az ügyletben a szerződő fél nem professzionális piaci szereplő, 10 %-os kockázati súlyt kell hozzá rendelni.

Piaci áron értékelte OTC származékos ügyletek

28. A biztosíték által fedezett rész 0 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni a III. mellékletben meghatározott kitettség értékekre a IV. mellékletben felsorolt, piaci áron értékelte, készpénzzel vagy betétjellegű okirattal fedezett olyan származékos ügyletek esetében, ahol nincs devizanem eltérés. A biztosíték által fedezett rész 10 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni a központi kormányzatok vagy központi bankok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokkal fedezett ügyletek esetén, mely értékpapírok kockázati súlya a 78-83. cikk szerint 0 %.

E pont alkalmazásában a „központi kormányzatok vagy központi bankok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” közé az alábbiak tartoznak:

- regionális kormányzatok vagy helyi hatóságok által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyeket a 78-83. cikk szerint azon központi kormányzattal szembeni kitettségként kell kezelni, amelynek joghatósága alá a kibocsátó tartozik;
- multilaterális fejlesztési bankok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyekre vonatkozóan a 78-83. cikk szerint 0 % kockázati súlyt kell alkalmazni; és
- olyan nemzetközi szervezetek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyekre vonatkozóan a 78-83. cikk szerint 0 % kockázati súlyt kell alkalmazni.

Egyéb ügyletek

29. 0 % kockázati súlyt kell alkalmazni, ha a kitettség és a biztosíték azonos devizanemben denominált, és az alábbiak követelmények valamelyike teljesül:

- a biztosíték készpénzletét vagy betétjellegű okirat; vagy

- b) a biztosíték központi kormányzat vagy központi bank által kibocsátott, a 78-83. cikk alapján 0 % kockázati súlyra jogosult hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, melynek piaci értékét 20 %-kal csökkentették.

E bekezdés alkalmazásában „a központi kormányzatok vagy központi bankok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” közé tartoznak a 28. pontban említettek is.

1.4.2. Pénzügyi biztosítékok átfogó módszere

30. A pénzügyi biztosítékok a pénzügyi biztosítékok átfogó módszere céljából történő értékelése során az alábbi 34-59. pont szerint a biztosíték piaci értékét volatilitási korrekciós tényezővel kell módosítani.
31. A 32. pontban meghatározott OTC származékos ügyletek a devizanem eltérések kezelésére szolgáló eljárás hatálya alá tartoznak, ha a biztosíték olyan devizanemben denominált, ami eltér az alapul szolgáló kitétség devizanemétől; ekkor a 34-59. pontban meghatározott módon a biztosítéknak megfelelő volatilitási korrekciós tényezőt ki kell igazítani a deviza volatilitást tükröző korrekciós értékkel.
32. Az illetékes hatóságok által a III. melléklet szerinti elismert nettósítási megállapodások alá tartozó OTC származékos ügyletek esetében a deviza volatilitást tükröző volatilitási korrekciós tényezőt kell alkalmazni, ha a biztosíték devizaneme eltér az elszámolás devizanemétől. Akkor is csak egy volatilitási korrekciós tényezőt kell alkalmazni, ha a nettósítási megállapodás által lefedett ügyletekhez több devizanem kapcsolódik.
- a) A korrigált értékek kiszámítása
33. A biztosíték volatilitással korrigált, figyelembe vehető értékét az alábbiak szerint számítják ki az összes ügylet esetében, kivéve azokat az elismert szabványosított nettósítási megállapodások alá tartozó ügyleteket, amelyekre az 5-23. pontban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

$$C_{VA} = C \times (1 - H_C - H_{FX})$$

A kitétség figyelembe vehető, volatilitással korrigált értékét az alábbiak szerint kell kiszámítani:

$$E_{VA} = E \times (1 + H_E), \text{ és OTC származékos ügyletek esetén az } E_{VA} = E.$$

A kitétség teljes mértékben korrigált értékét a volatilitást és a biztosíték kockázatcsökkentő hatását egyaránt figyelembe véve az alábbiak szerint kell kiszámítani:

$$E^* = \max \{0, [E_{VA} - C_{VAM}]\}$$

Ahol

E az a kitétség érték, melyet a 78-83. cikk szerint vagy a 84-89. cikk szerint állapítanak meg, ha a kitétség nem lenne biztosítékkal fedezve. E célból a kockázati súllyal ellátott kitétség értékeket a 78-83. cikk szerint kiszámító hitelintézeteknek a II. mellékletben felsorolt mérlegen kívüli tételek kitétség értékeihez a 78. cikk (1) bekezdésében említett százalékarány helyett az érték 100 %-át kell rendelniük; hasonlóképpen a kockázati súllyal ellátott kitétség értékeket a 84-89. cikk szerint kiszámító hitelintézeteknek a VII. melléklet 3. részének 9-11. pontjában felsorolt tételek kitétség értékeinek kiszámításakor az ezekben a pontokban említett hitelegyenértékesítési tényezők vagy százalékarányok helyett 100 %-os hitelegyenértékesítési tényezőt kell alapul venniük.

E_{VA} a kitétség volatilitással korrigált értéke.

C_{VA} a biztosíték volatilitással korrigált értéke.

C_{VAM} a C_{VA} a 4. rész rendelkezéseinek megfelelő, a lejárat eltérésekre vonatkozó korrekcióval módosított értéke.

H_E a 34-59. pont szerint kiszámított, a kitétségnek (E) megfelelő volatilitási korrekciós tényező.

H_C a 34-59. pont szerint számított, a biztosítéknak megfelelő volatilitási korrekciós tényező.

H_{FX} a 34-59. pont szerint számított, a devizanem eltérésnek megfelelő volatilitási korrekciós tényező.

E^* a teljes mértékben korrigált kitettség érték, figyelembe véve a volatilitás és a biztosíték kockázatmérséklő hatását.

b) Az alkalmazandó volatilitási korrekciós tényező kiszámítása

34. A volatilitási korrekciós tényezőt két módon lehet kiszámítani: a felügyeleti volatilitási korrekciós tényező módszerrel vagy a saját becslés volatilitási korrekciós tényező módszerrel (saját becslés módszer).
35. A hitelintézet attól függetlenül választhatja a felügyeleti volatilitási korrekciós tényező módszer vagy a saját becslés módszert, hogy a 78.-83. cikkben és a 84-89. cikkben milyen módszert választott a kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámítására. Azonban, ha a hitelintézet a saját becslés módszert kívánja alkalmazni, azt az eszközök minden típusára vonatkozóan kell alkalmaznia, kivéve az elhanyagolható mennyiségű portfóliókat, ahol a felügyeleti volatilitási korrekciós tényező módszer alkalmazható.

Ha a biztosíték több elismert elemből áll, a volatilitási korrekciós tényező kiszámítása a $H = \sum_i \alpha_i H_i$ képlet alapján történik, ahol az α_i az adott elemnek a teljes biztosítékhoz viszonyított aránya és H_i az adott elemre alkalmazandó volatilitási korrekciós tényező.

i. Felügyeleti volatilitási korrekciós tényezők

36. A felügyeleti volatilitási korrekciós tényező módszer keretein belül alkalmazandó volatilitási korrekciós tényezők (napi újraértékelést feltételezve) a 1-4. táblázatokban találhatóak.

VOLATILITÁSI KORREKCIÓS TÉNYEZŐK

1. táblázat

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírhoz tartozó hitelminősítési besorolás	Hátralevő futamidő	Az 1. rész (7) bekezdésének b) pontjában meghatározott kibocsátók által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok volatilitási korrekciós tényezője			Az 1. rész (7) bekezdésének c) és d) pontjában meghatározott kibocsátók által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok volatilitási korrekciós tényezője		
		20 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	10 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	5 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	20 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	10 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	5 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)
1	≤ 1 év	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
	>1 ≤ 5 év	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 5 év	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
2-3	≤ 1 év	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	>1 ≤ 5 év	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírhoz tartozó hitelminősítési besorolás	Hátralevő futamidő	Az 1. rész (7) bekezdésének b) pontjában meghatározott kibocsátók által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok volatilitási korrekciós tényezője			Az 1. rész (7) bekezdésének c) és d) pontjában meghatározott kibocsátók által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok volatilitási korrekciós tényezője		
		20 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	10 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	5 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	20 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	10 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	5 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)
	> 5 év	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
4	≤ 1 év	21,213	15	10,607	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	>1 ≤ 5 év	21,213	15	10,607	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	> 5 év	21,213	15	10,607	nincs adat	nincs adat	nincs adat

2. táblázat

A rövid lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírhoz tartozó hitelminősítési besorolás	Az 1. rész 7. pontjának b) alpontjában meghatározott, rövid lejáratú hitelminősítéssel rendelkező kibocsátók által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok volatilitási korrekciós tényezője			Az 1. rész 7. pontjának c) és d) alpontjában meghatározott, rövid lejáratú hitelminősítéssel rendelkező kibocsátók által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok volatilitási korrekciós tényezője		
	20 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	10 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	5 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	20 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	10 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	5 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

3. táblázat

Más típusú biztosíték vagy kitettség			
	20 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	10 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	5 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)
Főbb tőzsdeindexben szereplő részvények, főbb tőzsdeindexben szereplő átváltható kötvények	21,213	15	10,607
Más, elismert tőzsdén jegyzett értékpapírok vagy átváltható kötvények	35,355	25	17,678
Készpénz	0	0	0
Arany	21,213	15	10,607

4. táblázat

Devizanem eltérés volatilitás korrekciója		
20 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	10 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)	5 napos likvidációhoz szükséges időtartam (%)
11,314	8	5,657

37. Fedezett kölcsönügyletek esetén a likvidációhoz szükséges időtartam 20 munkanap. Repóügyletek (kivéve, ha az ügylet áruk, vagy áruk tulajdonjogához fűződő garantált jogok transzferálásával kapcsolatos) és értékpapírok kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyletek esetén a likvidációhoz szükséges időtartam 5 munkanap. Egyéb tőkepiac vezérelt ügyletek esetében a likvidációhoz szükséges időtartam 10 munkanap.
38. A 1-4. táblázatban és a 39-41. pontban a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírhoz tartozó hitelminősítési besorolás az a besorolás, aminek a hitelminősítési besorolást az illetékes hatóságok a 78-83. cikk szerint megfelelővé tették. E pont céljára az 1. rész 10. pontja is alkalmazandó.
39. Repóügylet, értékpapír-kölcsönadási vagy kölcsönvételi ügyletek, illetve árukölcsönügyletek keretében kölcsönadott vagy értékesített nem elismert értékpapírok vagy áruk volatilitási korrekciós tényezője megegyezik az elismert tőzsdén jegyzett, a fő tőzsdeindexben nem szereplő értékpapírokéval.
40. Kollektív befektetési eszközök elismert egységei esetén a volatilitási korrekciós tényező a volatilitási korrekciós tényező súlyozott átlaga, ami az ügylet 38. pontban meghatározott likvidációhoz szükséges időtartamát figyelembe véve azokra az eszközökre vonatkozna, amelyekbe az alap befektetett. Amennyiben azok az eszközök, amelyekbe az alap befektetett, ismeretlenek, úgy a volatilitási korrekciós tényező az a legmagasabb volatilitási korrekciós tényező, amely azokra az eszközökre vonatkozik, amelyekbe az alap befektetni jogosult.
41. Intézmények által kibocsátott, az 1. rész 8. pontjában foglalt elismerhetőségi kritériumokat teljesítő, nem minősített hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz tartozó volatilitási korrekciós tényező megegyezik a 2. vagy 3. hitelminősítési besorolásnak megfelelő külső hitelminősítéssel rendelkező intézmények vagy vállalatok által kibocsátott értékpapírokéval.
- ii. Volatilitási korrekciós tényező saját becslése
42. Az illetékes hatóságok engedélyezik a 47-56. pontban foglalt követelményeket teljesítő hitelintézetek számára, hogy saját volatilitás becslési módszert alkalmazzanak a biztosítékokra és kitettségekre vonatkozó volatilitási korrekciós tényezők kiszámítására.
43. Ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok elismert külső hitelminősítő intézmény által befektetési vagy jobb minősítést kapnak, az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézetek számára az egyes értékpapír-kategóriákra vonatkozó volatilitási becslés kiszámítását.
44. A vonatkozó kategóriák megállapítása során a hitelintézeteknek figyelembe kell venniük az értékpapír kibocsátójának típusát, az értékpapírok külső hitelminősítését, azok hátralevő futamidejét, és módosított futamidejét. A volatilitási becslésnek a hitelintézet által az adott kategóriába sorolt értékpapírokra nézve reprezentatívnak kell lennie.
45. Az elismert külső hitelminősítő intézmény által befektetési minősítésnél rosszabbra minősített, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és más elismert biztosíték esetében a volatilitási korrekciós tényezőt minden elemhez egyedileg kell kiszámítani.
46. A saját becslés módszert alkalmazó hitelintézeteknek a biztosíték vagy devizanem eltérés volatilitását a fedezetlen kitettség, biztosíték és/vagy a devizaárfolyam közötti korrelációk figyelembe vétele nélkül kell megbecsülniük.

Mennyiségi kritériumok

47. A volatilitási korrekciós tényező kiszámítása során 99 százalékos egyoldali konfidencia intervallumot kell alkalmazni.

48. Fedezett kölcsönügyletek esetén a likvidációhoz szükséges időtartam 20 nap, repőügyletek esetén 5 nap, kivéve, ha az ügylet áruk, vagy áruk tulajdonjogához fűződő garantált jogok transzferálásával kapcsolatos és az értékpapírok kölcsönadására vagy kölcsönvételére vonatkozó ügyleteket, valamint 10 nap az egyéb, tőkepiac vezérelt ügyletek esetében.
49. A hitelintézetek a 48. pontban az adott ügylet megadottnál rövidebb vagy hosszabb likvidációhoz szükséges időtartam alapján, az időtartam-négyzetgyök képlettel kiszámított volatilitási korrekciós értékeket is alkalmazhatnak:

$$HM = HN \sqrt{T_M / T_N}$$

ahol T_M a vonatkozó likvidációhoz szükséges időtartam;

H_M az vonatkozó likvidációhoz szükséges időtartamhoz tartozó volatilitás korrekció; és

H_N a T_N likvidációhoz szükséges időtartamon alapuló volatilitás korrekció.

50. A hitelintézeteknek figyelembe kell venniük az alacsonyabb minősítésű eszközök likviditáshiányát. A likvidációhoz szükséges időtartamot felfelé kell korrigálni abban az esetben, ha kétség merül fel a biztosíték likviditásával kapcsolatban. Ezen kívül azonosítani kell az olyan eseteket, ahol a múltbeli adatok alapján alulbecsülhető a potenciális volatilitás, pl. más devizanemhez között deviza. Az ilyen eseteket stressz-forgatókönyv használatával kell kezelni.
51. A volatilitási korrekciós tényező számításához használt múltbeli megfigyelési időszaknak (mintaidőszak) legalább egy év hosszúságúnak kell lennie. Azon hitelintézetek esetében, melyek súlyozási rendszert vagy más módszereket használnak a megfigyelési időszakra vonatkozóan, a tényleges megfigyelési időszaknak legalább egy éves időtartamúnak kell lennie (ez azt jelenti, hogy az egyes megfigyelések súlyozott átlagos időeltolódása nem lehet kevesebb 6 hónapnál). Az illetékes hatóságok előírhatják a hitelintézet számára, hogy a volatilitási korrekciós tényezőt rövidebb megfigyelési időszak használatával számítsák ki, amennyiben az illetékes hatóság szerint azt az árak volatilitásának lényeges növekedése ezt indokoltá teszi.
52. A hitelintézeteknek legalább három havonta aktualizálniuk kell adatállományaikat, valamint azokat a piaci árak lényeges változásakor minden esetben újra kell értékelniük. Ez magában foglalja azt is, hogy a volatilitási korrekciós tényezőt legalább háromhavonta kell kiszámítani.

Minőségi kritériumok

53. A volatilitási becsléseket a hitelintézet napi kockázatkezelési folyamataiban kell alkalmazni, beleértve a belső kitettségi határértékekkel kapcsolatos alkalmazást is.
54. Ha a hitelintézet által a napi kockázatkezelési folyamatokban alkalmazott likvidációhoz szükséges időtartam hosszabb az adott ügylet típusához e részben meghatározottnál, a hitelintézet volatilitási korrekciós tényezőjét meg kell szorozni a 49. pontban meghatározott időtartam négyzetgyöke képlettel.
55. A hitelintézetnek meghatározott eljárásokkal kell rendelkeznie a volatilitási korrekciós tényező becslésére szolgáló rendszer működésére vonatkozó dokumentált szabályzatoknak és eljárásoknak való megfelelés nyomon követése és biztosítása, valamint ezen becsléseknek a kockázatkezelési folyamatba történő integrációja érdekében.
56. A hitelintézet volatilitási korrekciós tényezőjének becslésére használt rendszerének független felülvizsgálatát a hitelintézet saját belső ellenőrzési folyamatának keretei között rendszeresen el kell végezni. A volatilitási korrekciós tényező becslésére és e becsléseknek a hitelintézet saját kockázatkezelési folyamatába történő integrációjára szolgáló átfogó rendszer felülvizsgálatát legalább évente egyszer el kell végezni, és a vizsgálatnak legalább az alábbiakra kell kifejezetten kiterjednie:
- a) a becsült volatilitási korrekciós tényező integrációja a napi kockázatkezelésbe;
 - b) a folyamatban történt bármilyen lényeges változás érvényesítése a volatilitási korrekciós tényező becslésében;
 - c) a volatilitási korrekciós tényező becslésére szolgáló rendszer működtetéséhez használt adatforrások következetességének, időszertűségének és megbízhatóságának érvényesítése, beleértve az ilyen adatforrások függetlenségét is; és
 - d) a volatilitásra vonatkozó feltételezések pontossága és helyessége.

iii. A volatilitási korrekciós tényező felszorozása

57. A 36-41. pontban meghatározott volatilitási korrekciós tényezőket kell alkalmazni napi újraértékelés esetén. Hasonlóképpen, ha egy hitelintézet a 42-56. pont szerint a saját becslések módszerét alkalmazza a volatilitási korrekciós tényező meghatározására, azokat elsősorban a napi újraértékelés alapján kell kiszámítani. Ha az újraértékelés a napi gyakoriságnál ritkábban történik, nagyobb volatilitási korrekciós tényezőt kell alkalmazni. A kiszámításhoz a napi újraértékelési volatilitási korrekciós tényezőt fel kell szorozni az alábbi „időtartam négyzetgyöke” képlettel:

$$H = H_M \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

ahol:

H az alkalmazandó volatilitás korrekció

H_M a napi újraértékelés esetén alkalmazandó volatilitás korrekció

N_R a két újraértékelés közt ténylegesen eltelt munkanapok száma

T_M az adott típusú ügylet likvidációhoz szükséges időtartama.

iv. 0 %-os volatilitási korrekciós tényező alkalmazásának feltételei

58. Repóügyletekkel és értékpapír-kölcsönzési vagy értékpapír-kölcsönvételi ügyletekkel kapcsolatban, ahol a hitelintézet a felügyeleti volatilitási korrekciós tényező vagy saját becslés volatilitási korrekciós tényező módszerét alkalmazza, és teljesülnek az a)-h) pontban meghatározott feltételek, a hitelintézetek eltérhetnek a 34–57. pontban meghatározott módon kiszámított volatilitási korrekciós tényező alkalmazásától, és ehelyett 0 %-os volatilitási korrekciós tényezőt alkalmazhatnak. Ezzel a lehetőséggel a 12–22. pontban meghatározott belső modell módszert alkalmazó hitelintézetek nem élhetnek:

- a) mind a kitettség, mind a biztosíték készpénz vagy az 1. rész 7. pontjának b) alpontja szerinti, központi kormányzati vagy központi banki hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amelyhez a 78–83. cikk alapján 0 %-os kockázati súly rendelhető;
- b) a kitettség és a biztosíték egyaránt ugyanabban a pénznemben denominált;
- c) az ügylet lejárat ideje nem haladja meg az egy napot, vagy mind a kitettséget és a biztosítékot naponta piaci áron értékelik vagy napi fedezet-kiigazítást alkalmaznak;
- d) a fedezet-kiigazítás szerződő fél általi elmulasztását megelőző utolsó piaci áron történő értékelés és a biztosíték likvidációja közötti időszak nem haladhatja meg a négy munkanapot;
- e) az ügyletet az adott ügylettípushoz bizonyítottan alkalmas elszámolási rendszeren keresztül kell elszámolni;
- f) a megállapodáshoz kapcsolódó okmányok az adott értékpapírokkal kapcsolatos repóügyletek, vagy értékpapír-kölcsönzési és értékpapír-kölcsönvételi ügyletek esetében előírt szabványos piaci okmányok;
- g) az ügyletet szabályozó okmány meghatározza, hogy ha a szerződő fél elmulasztja készpénzzel vagy értékpapírokkal történő fizetési, letétszolgáltatási vagy más kötelezettségének teljesítését, az ügylet azonnal felbontható; és
- h) a szerződő felet az illetékes hatóságok „professzionális piaci szereplőnek” tekintik. Az alábbi felek minősülnek professzionális piaci szereplőnek:

— Az 1. rész 7. pontjának b) alpontjában meghatározott szereplők, melyekkel szembeni kitettségekre vonatkozóan a 78-83. cikk szerint 0 % kockázati súlyt kell alkalmazni;

— intézmények;

- más pénzügyi társaságok (beleértve a biztosítótársaságokat is), melyekkel szembeni kitétségeket a 78-83. cikk alapján 20 %-os kockázati súllyal szoroznak meg, vagy olyan hitelintézetek esetében, melyet a 83-89. cikk szerint számítják ki a kockázattal súlyozott kitétségérték és várható veszteség összegét, és nem rendelkeznek elismert külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítéssel, és a belső minősítés alapján a nemteljesítési valószínűség megegyezik az illetékes hatóságok által a külső hitelminősítő intézmény hitelminősítéséhez rendelt 2. vagy e fölötti hitelminősítési besorolásnak a 78-83. cikkben a vállalatokkal szembeni kitétségek kockázati súlyozására meghatározott szabályoknak megfelelően;
- szabályozott kollektív befektetési formák, melyekre tőke illetve tőkeáttételi követelmények vonatkoznak;
- szabályozott nyugdíjalapok; és
- elismert elszámoló szervezetek.

59. Amennyiben egy illetékes hatóság engedélyezi az 58. pontban leírt módszer alkalmazását a nemzeti kormányzat által kibocsátott értékpapírokkal történő repóügyletekre és értékpapír-kölcsönzési valamint -kölcsönvételi ügyletekre vonatkozóan, a többi illetékes hatóság is engedélyezheti a joghatósági területükön bejegyzett hitelintézetek számára ugyanezen módszer alkalmazását ugyanezen ügyletek esetében.

c) Kockázattal súlyozott kitétség és várható veszteség összegének kiszámítása

Sztenderd módszer

60. A 80. cikk alkalmazásában a 33. pont szerint kiszámított E* értéket kell a kitétségértékeként tekinteni. A II. mellékletben említett mérlegen kívüli tételek esetében E* az az érték, amelyre a kitétségérték megállapítása érdekében a 78. cikk (1) bekezdésében említett százalékos arányokat alkalmazzák.

IRB-módszer

61. Az e bekezdésben leírt módon kiszámított (tényleges LGD) LGD* értéket kell a VII. melléklet alkalmazásában az LGD értékének tekinteni.

$$\text{LGD}^* = \text{LGD} \times [(E^*/E)]$$

Ahol

LGD az az LGD, ami a 84-89. cikk alapján vonatkozna a kitétségre, ha az fedezetlen lenne.

E a kitétség 33. pont szerint kiszámított értéke;

E* értékét a 33. pont szerint számítják ki.

1.5. A 84-89. cikk alkalmazásában egyéb elismert biztosítékok

1.5.1. Értékelés

a) Ingatlanfedezet

62. Az ingatlant független árszakértőnek kell értékelnie a piaci vagy annál kisebb értéken. Azon tagállamokban, ahol a jogszabályi vagy hatósági előírásokban szigorú kritériumokat határoztak meg a jelzáloghitelezési értékre vonatkozóan, az ingatlant független árszakértőnek kell értékelnie a fenti rendelkezés helyett jelzáloghitelezési vagy annál kisebb értéken.

63. Piaci érték azt a becsült értéket jelenti, amelyen az ingatlant egy eladni szándékozó eladó megfelelő hirdetés útján egy vásárolni szándékozó vevőnek független ügylet során el tudná adni az értékelés időpontjában, feltételezve, hogy a felek jól értesülten, körültekintően és kényszer nélkül járnak el. A piaci értéket átlátható és egyértelmű módon kell dokumentálni.

64. A jelzáloghitelezési érték alatt az ingatlan azon értéke értendő, amelyet az ingatlan jövőbeni értékesíthetőségének gondos értékelésével állapítanak meg, amelyben számításba veszik az ingatlan hosszú távú fenntarthatósági szempontjait, a rendes és helyi piaci viszonyokat, az ingatlan jelenlegi használatát és megfelelő alternatív felhasználási módjait. Spekulatív elemeket nem lehet számításba venni a jelzáloghitelezési érték megállapítása során. A jelzáloghitelezési értéket áttekinthető és világos formában kell dokumentálni.

65. A biztosíték értéke a piaci vagy jelzáloghitelezési értéken alapuló, a 2. rész 8. pontja szerinti felügyelet eredményeit tükröző és az ingatlant terhelő elsőbbségi követeléseket figyelembe vevő csökkentett érték.
- b) Követelések
66. A követelések értéke a fennálló követelések összege.
- c) Egyéb dologi biztosítékok
67. A vagyontárgyat piaci értéken kell értékelni, ami azt a becsült árat jelenti, amelyen a vagyontárgyat egy eladni szándékozó eladó egy vásárolni szándékozó vevőnek független ügylet során értékesíteni tudna az értékelés időpontjában.

1.5.2. Kockázattal súlyozott kitettség és várható veszteség összegének kiszámítása

- a) Általános kezelés
68. A 69-72. pontban leírt módon kiszámított LGD* értéket kell a VII. melléklet alkalmazásában az LGD értékének tekinteni.
69. Amennyiben a biztosítéknak (C) a kitettség értékéhez (E) viszonyított aránya a 5. táblázatban meghatározott C* (a biztosítékkal fedezett szint előírt minimális szintje) küszöbérték alá csökken, az LGD* tekintendő a VII. mellékletben meghatározott, a szerződő féllel szembeni fedezetlen kitettség LGD értékének.
70. Amennyiben a biztosítéknak a kitettség értékéhez viszonyított aránya meghaladja a második, a 6. táblázatban meghatározott magasabb C** küszöbértéket (azaz teljes körű LGD elismeréshez szükséges biztosítékkal fedezett szintet), az LGD* a 5. táblázatban meghatározott értéket veszi fel.
71. E rendelkezés alkalmazásában, ha a teljes kitettség nem teljesíti a biztosítékkal fedezett C** szintre vonatkozó előírásokat, a kitettséget két külön kitettségnek kell tekinteni, mely közül az egyik az előírt C** fedezettség szintet teljesítő rész, a másik az ezen kívüli fennmaradó rész lesz.
72. Az 5. táblázat határozza meg a kitettségek biztosítékkal fedezett részére alkalmazandó LGD* értéket és előírt fedezettség szinteket:

5. táblázat

A kitettségek fedezett részére vonatkozó minimális LGD értékek

	LGD* magas szintű vagy feltételes követelések esetén	LGD* alárendelt vagy feltételes követelések esetén	A kitettség előírt minimális fedezettség szintje (C*)	A kitettség előírt minimális fedezettség szintje (C**)
Követelések	35 %	65 %	0 %	125 %
Lakóingatlan/ kereskedelmi ingatlan	35 %	65 %	30 %	140 %
Egyéb biztosíték	40 %	70 %	30 %	140 %

Ettől eltérően, 2012. december 31-ig az illetékes hatóságok az 5. táblázatban jelzett fedezettség szintektől függően:

- a) engedélyezhetik a hitelintézetek számára, hogy 30 %-os LGD értéket rendeljenek hozzá az üzleti célú ingatlanlízing formájában levő magasabb szintű kitettségeikhez; és

- b) engedélyezhetik a hitelintézetek számára, hogy 35 %-os LGD értéket rendeljenek hozzá a berendezéslízing formájában levő magasabb szintű kitétségeikhez.
- c) a hitelintézetek olyan magasabb szintű kitétségekhez, amelyek biztosítéka lakó- vagy kereskedelmi ingatlan, 30 %-os LGD-értéket rendelhetnek.

Az időtartam végén a mentességet felül kell vizsgálni.

b) Ingatlanfedezet alternatív kezelése

73. E bekezdés és a 74. pont követelményeire is figyelemmel, a 68–72. pontban meghatározott eljárástól eltérő, alternatív megoldásként egy tagállam illetékes hatóságai engedélyezhetik a hitelintézetek számára, hogy 50 % kockázati súlyt alkalmazzanak a kitétség azon részére, amely a tagállam területén található üzleti- vagy lakóingatlanon teljes körűen fedezett, feltéve, hogy az érintett piacok fejlettek, hosszú múltra tekintenek vissza, és üzleti- vagy lakóingatlanon fedezett kölcsönnyújtási ügyletekre vonatkozóan olyan veszteségi arányszámokkal rendelkeznek, amelyek nem haladják meg az alábbi határértékeket:

- a) lakóingatlanon vagy kereskedelmi ingatlanon fedezett hitelezésből származó veszteségek a piaci érték legfeljebb 50 %-áig, (vagy ahol indokolt, és ez alacsonyabb, a jelzáloghitelezési érték 60 %-áig) nem haladják meg egy tetszőleges évben ahhoz a típushoz tartozó ingatlanon fedezett hitelek 0,3 %-át; és
- b) kereskedelmi ingatlanokkal vagy lakóingatlanokkal biztosított hitelezéséből fakadó összesített veszteségek nem haladják meg az adott évben a megfelelő ingatlantípussal biztosított kinnlevő hitelek 0,5 %-át.

74. Ha a 73. pontban meghatározott feltételek bármelyike nem teljesül egy adott évben, az itt leírt alternatív értékelési módszer alkalmazását addig kell szüneteltetni, amíg egy rá következő évben nem teljesülnek a feltételek.

75. Azok az illetékes hatóságok, amelyek nem engedélyezik a 73. pontban leírt eljárás alkalmazását, engedélyezhetik a hitelintézetek számára, hogy az itt leírt alternatív értékelési módszer szerinti kockázati súlyozást alkalmazzák a tagállam területén található üzleti- vagy lakóingatlanon teljes körűen fedezett kitétségekre, mely tagállam illetékes hatóságai az eljárás alkalmazását az adott tagállamban érvényes feltételek szerint engedélyezhetik.

1.6. Kockázattal súlyozott kitétségérték és várható veszteség értékének kiszámítása biztosítékok vegyes poolja esetén

76. Amennyiben a kockázattal súlyozott kitétségértéket és a várható veszteséget a 84-89. cikk alapján számítják ki, és a kitétséget mind pénzügyi biztosíték és más elismert biztosíték fedezi, a VII. melléklet alkalmazásában LGD értékek az alábbiak szerint kiszámított LGD* tekintendő.

77. A hitelintézet köteles a kitétség volatilitással korrigált értékét (azaz a 33. pontban meghatározott volatilitási korrekciós tényező alkalmazási utáni értéket) tovább felosztani az egyes biztosíték típusok által fedezett részekre. Ehhez a hitelintézetnek fel kell osztania a kitétséget elismert pénzügyi biztosítékkal, követelésekkel, kereskedelmi ingatlanon és/vagy lakóingatlanon, más elismert biztosítékkal fedezett, illetve adott esetben biztosítékkal nem fedezett részekre.

78. A kitétség egyes részeire vonatkozó LGD* értéket a melléklet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően, külön-külön kell kiszámítani.

1.7. Egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet

1.7.1. Harmadik fél intézménynél történő letétbe helyezés

79. Amennyiben teljesülnek a 2. rész 12. pontjában meghatározott feltételek, az 1. rész 23. pontja szerinti hitelkockázati fedezetet a harmadik fél intézmény garanciának tekintheti.

1.7.2. A hitelnyújtó hitelintézet javára elzálajosított életbiztosítási kötvények

80. Amennyiben teljesülnek a 2. rész 13. pontjában meghatározott feltételek, az 1. rész 24. pontja szerinti hitelkockázati fedezetet az életbiztosítást nyújtó társaság garanciának tekintheti. A hitelkockázati fedezet elismert értéke az életbiztosítási kötvény visszavásárlási értéke.

1.7.3. Kérésre visszavásárolt intézményi értékpapírok

81. Az 1. rész 25. pontja által elismert értékpapírokat a kibocsátó intézmény garanciának tekintheti.
82. A hitelkockázati fedezet elismert értéke az alábbiak szerint alakul:
- amennyiben az értékpapírt névértéken vásárolják vissza, ezt az összeget kell a hitelfedezet elismert értékének tekinteni;
 - amennyiben az értékpapírt piaci áron vásárolják vissza, a hitelfedezet elismert értékét úgy állapítják meg, hogy az 1. rész 8. pontjában a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra vonatkozó értékelési módszert alkalmazzák.

2. ELŐRE NEM RENDELKEZÉSRE BOCSÁTOTT HITELKOCKÁZATI FEDEZET

2.1. Értékelés

83. Az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet (G) értéke az az összeg, amelynek kifizetését a kitettséget átvevő vállalja a hitelfelvevő általi nemteljesítés vagy nemfizetés, illetve más meghatározott hitelkockázati események bekövetkezése esetén. Olyan hitelderivatívák esetében, amelyek hitelkockázati eseményként nem tartalmazzák az alapkötelezettség átstrukturálását, beleértve a tőke vagy kamat elengedését vagy fizetési halasztást, illetve hitelezési veszteséget eredményező eseményt (pl. értékhelyesbítés, az eredménykimutatás korrekciója vagy más módon történő megterhelése),
- a biztosíték e bekezdés első mondata szerint meghatározott értékét 40 %-kal csökkenteni kell, ha az összeg, amelynek megfizetésére a biztosíték nyújtója kötelezettséget vállalt, nem haladja meg a kitettség értékét; vagy
 - a biztosíték összege legfeljebb a kitettség érték 60 %-a lehet, ha az összeg, amelynek megfizetésére a biztosíték nyújtója kötelezettséget vállalt, meghaladja a kitettség értékét.
84. Amennyiben az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet a kitettség devizanemétől eltérő devizában denominált (devizanem eltérés), a hitelkockázati fedezet értékét a H_{FX} volatilitás korrekció értékkel kell csökkenteni az alábbiak szerint:

$$G^* = G \times (1 - H_{FX})$$

ahol:

G a hitelkockázati fedezet névértéke;

G* a devizaárfolyam-kockázattal korrigált G érték, és

H_{FX} a hitelkockázati fedezet és az alapkötelezettség közti devizanem eltérés volatilitási korrekciós tényezője.

Amennyiben nincs devizanem eltérés

$$G^* = G$$

85. A devizanem eltérésekre alkalmazandó volatilitási korrekciós tényező a 34-57. pontban meghatározott felügyeleti volatilitási korrekciós tényező vagy saját becslés volatilitási korrekciós tényező módszer alapján számítható ki.

2.2. Kockázattal súlyozott kitettségérték és várható veszteség összegének kiszámítása

2.2.1. Részleges fedezet – értékpapír osztályok

86. Amennyiben a hitelintézet a kölcsön kockázatának egy részét egy vagy több részletben ruházza át, az 94-101. cikkben meghatározott szabályokat kell alkalmazni. A kifizetések azon érvényességi küszöbét, amely alatt veszteség esetén nem történik kifizetés, egyenlőnek tekintik a visszatartott, első veszteségviselési kategóriába tartozó pozíciókkal, és a kockázat részletekben történő átruházását vonhatja maga után.

2.2.2. Sztenderd módszer

a) Teljes fedezet

87. A 80. cikk alkalmazásában a g az előre nem rendelkezésre bocsátott fedezettel teljes mértékben fedezett kitettséghez (G_A) tartozó kockázati súly, ahol

g a kockázatot átvevővel szembeni kitettségnek a 78-83. cikk szerint meghatározott kockázati súlya; és

G_A a G^* 84. pont szerint számított, a 4. részben meghatározott módon a lejárat eltérések tekintetében tovább korrigált értéke.

b) Részleges fedezettség – megegyező senioritás

88. Amennyiben a fedezett érték kisebb a kitettség értékénél, és a fedezett és fedezetlen részek senioritása megegyezik (azaz a hitelintézet és a kockázatot átvevő a veszteségeket arányosan viselik), arányosan csökkenteni kell a szavatoló tőkét. A 80. cikk alkalmazásában a kockázattal súlyozott kitettség értékét az alábbi képlet szerint kell kiszámítani:

$$(E - G_A) \times r + G_A \times g$$

ahol

E a kitettség értéke

G_A a G^* 84. pont szerint számított, a 4. részben meghatározott módon a lejárat eltérések tekintetében tovább korrigált értéke;

r az ügyféllel szembeni kitettségnek a 78-83. cikk szerint meghatározott kockázati súlya; és

g a kockázatot átvevővel szembeni kitettségnek a 78-83. cikk szerint meghatározott kockázati súlya.

c) Állami garanciák

89. Az illetékes hatóságok a VI. melléklet 1. részének 4. és 5. pontjában leírt értékelési módot a központi kormányzat vagy központi bank által teljes mértékben vagy részben garantált kitettségekre is kiterjeszthetik, amennyiben a garancia a hitelfelvevő hazai pénznemében denominált, és a kitettséget is ugyanebben a pénznemben finanszírozták.

2.2.3. IRB-módszer

Teljes fedezettség / részleges fedezettség – megegyező senioritás

90. A kitettség (G_A hitelkockázati fedezet korrigált értékén alapuló) fedezett része esetében a VII. melléklet 2. része szerinti PD a kockázat átvevőjének PD értéke, illetve a hitelfelvevő és a garanciát nyújtó PD értékei közti PD érték, ha úgy vélik, nem biztosítható a teljes helyettesítés. Alárendelt kitettségek és nem alárendelt, előre nem rendelkezésre bocsátott fedezet esetében a VII. melléklet 2. része szerint alkalmazandó LGD a magasabb rendű követelésekhez tartozó LGD érték is lehet.

91. A kitettség fedezetlen részére vonatkozó PD a hitelfelvevő PD értéke, az LGD érték pedig az alapul szolgáló kitettség LGD értéke.

92. G_A a G^* tényezőnek a fenti 84. pont szerint számított, a 4. részben meghatározott módon a lejárat eltérések tekintetében tovább korrigált értéke.

4. RÉSZ

Lejárat elterés

1. A kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámítása során akkor fordul elő lejárat elterés, ha a hitelkockázati fedezet hátralevő futamideje kisebb, mint a fedezett kitettség futamideje. Nem ismerhető el olyan három hónapnál kisebb hátralevő futamidejű fedezet, amelynek lejáratát megelőzi az alapul szolgáló kitettség lejáratát.
2. Lejárat elterés esetén a hitelkockázati fedezet az alábbi esetekben nem fogadható el:
 - a) a fedezet eredeti futamideje kisebb, mint 1 év; vagy
 - b) a kitettség olyan rövid lejáratú kitettség, mely esetében az illetékes hatóságok a VII. melléklet 2. részének 14. pontja szerinti lejárat érték (M) tekintetében egy éves alsó korlát helyett egy napos alsó korlátot határoznak meg.

1. A LEJÁRAT MEGHATÁROZÁSA

3. Az alapul szolgáló kötelezettség tényleges lejáratát az a maximum 5 éves leghosszabb fennmaradó időtartam, ameddig az ügyfélnek terv szerint kell teljesítenie kötelezettségeit. Figyelemmel a 4. pontra is, a hitelkockázati fedezet lejáratát a hitelkockázati fedezet által nyújtott védelem megszűnésének vagy megszüntetésének legkorábbi dátumáig terjedő időtartam.
4. Amennyiben lehetőség van a hitelkockázati fedezetnek a kockázatot átvevő részéről történő, saját mérlegelési jogkörében történő megszüntetésére, a lejárat időpontjának az a legkorábbi dátum minősül, amikortól ezzel a joggal élni lehet. Amennyiben lehetőség van a hitelkockázati fedezetnek a kockázatot átadó részéről történő, saját mérlegelési jogkörében történő megszüntetésére, és a védelmet keletkeztető megállapodás feltételei között pozitív ösztönző intézkedés szerepel a hitelintézet számára az ügylet szerződés szerinti lejárat előtti lehívására vonatkozóan, a lejárat időpontjának az a legkorábbi dátum minősül, amikor ezzel a joggal élni lehet; ellenkező esetben úgy tekintik, hogy a visszahívás joga nem befolyásolja a fedezet lejáratát.
5. Amennyiben egy hitelderivatíva esetében lehetséges az alapkötelezettség nem fizetés esetén alkalmazandó nemteljesítési türelmi idő előtti megszüntetése, a hitelkockázati fedezet által nyújtott védelem időtartamát a türelmi időszakkal csökkenteni kell.

2. A HITELKOCKÁZAT FEDEZET ÉRTÉKELÉSE

2.1. Előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet alá tartozó ügyletek – Pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere

6. Amennyiben a kitettség és a hitelkockázati fedezet között lejárat elterés van, a biztosíték nem ismerhető el.

2.2. Előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet alá tartozó ügyletek – Pénzügyi biztosítékok összetett módszere

7. A hitelkockázati fedezet és a kitettség lejáratát a biztosíték korigált értékének az alábbi képlet szerint kell figyelembe vennie:

$$C_{VAM} = C_{VA} \times (t-t^*) / (T-t^*)$$

ahol

C_{VA} a biztosíték 3. rész 33. pontban meghatározottak szerinti volatilitással korigált értéke, vagy a kitettség értéke, attól függően, melyikük az alacsonyabb;

t a hitelkockázati fedezet lejáratáig a 3-5. pont szerint számított hátralevő évek száma, vagy a T értéke, attól függően, melyikük az alacsonyabb;

T a kitettség lejáratáig a 3-5. pont szerint számított hátralevő évek száma, vagy 5 év, attól függően, melyikük az alacsonyabb; és

$$t^* = 0,25.$$

C_{VAM} a C_{VA} érték tovább korrigált, a lejárat eltérést figyelembe vevő értéke, amit a kitettség teljes mértékben korrigált értékének (E^*) kiszámítására használt, a 3. rész 33. pontjában meghatározott képletben kell alkalmazni.

2.3. Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet hatálya alá tartozó ügyletek

8. A hitelkockázati fedezet és a kitettség lejáratát a hitelkockázati fedezet korrigált értékének az alábbi képlet szerint kell figyelembe vennie:

$$G_A = G^* \times (t-t^*) / (T-t^*)$$

ahol:

G^* a hitelkockázati fedezet devizanem eltéréssel korrigált értéke

G_A a G^* lejárat eltéréssel korrigált értéke

t a hitelkockázati fedezet lejáratáig a 3-5. pont szerint számított hátralevő évek száma, vagy a T értéke, attól függően, melyikük az alacsonyabb;

T a kitettség lejáratáig a 3-5. pont szerint számított hátralevő évek száma, vagy 5 év, attól függően, melyikük az alacsonyabb; és

$$t^* = 0,25.$$

G_A a 3. rész 83-92. pontjának alkalmazásában a hitelkockázati fedezet értéke.

5. RÉSZ

Hitelkockázat mérséklési technikák kombinációja a sztenderd módszer szerint

- Amennyiben a kockázattal súlyozott kitettségértéket a 78-83. cikk alapján kiszámító hitelintézet egy kitettséget több különböző hitelkockázat mérséklési módszerrel fedez (pl. a hitelintézet biztosítékkal és a kitettséget részlegesen lefedő garanciával is rendelkezik), a hitelintézet köteles a kitettséget további részekre osztani az egyes hitelkockázati mérséklési eszközök szerint (pl. egyik részt a biztosíték fedezi, a másik részt a garancia), valamint az egyes részek kockázattal súlyozott kitettségértékét külön-külön kell kiszámítani a 78-83. cikk és e melléklet rendelkezései szerint.
- Amennyiben a hitelkockázati fedezetet egy kockázatot átvevő biztosítja oly módon, hogy az eltérő lejáratú részekből áll, az 1. pontban leírt módszerhez hasonló módszert kell alkalmazni.

6. RÉSZ

Kosarat alkalmazó hitelkockázat mérséklési technikák

1. ELSŐ NEMTELJESÍTÉSKOR LEHÍVHATÓ HITELDERIVATÍVÁK

- Amennyiben a hitelintézet olyan feltételek mellett szerez hitelkockázati fedezetet bizonyos kitettségeire, hogy a kitettségek első nemteljesítése kiváltja a fizetést, és ez a hitelkockázati esemény megszünteti a szerződést, a hitelintézet e mellékletnek megfelelően úgy módosíthatja a kockázatokkal súlyozott kitettségértéket és, szükség szerint, a várható veszteség összegét, hogy az a 78-83. cikk vagy 84-89. cikk alapján a hitelkockázati fedezet hiányában alkalmazandó legalacsonyabb kockázattal súlyozott kitettségértéket eredményezze, de csak abban az esetben, ha a kitettség értéke kisebb vagy egyenlő a hitelkockázati fedezet értékével.

2. N-EDIK NEMTELJESÍTÉSKOR LEHÍVHATÓ HITELDERIVATÍVÁK

2. Amennyiben a hitelkockázati fedezet alapján a kitettségeknél az n-edik nemteljesítés váltja ki a kifizetést, a kezdeményező hitelintézet csak akkor veheti figyelembe a fedezetet a kockázattal súlyozott kitettségérték és, szükség szerint, a várható veszteség összegének a kiszámításakor, ha az 1-től az n-1-ig terjedő nemteljesítésre is fedezetet szerez, vagy már n-1 nemteljesítés fordult elő. Ilyen esetekben az 1. pontban az első nemteljesítéskor lehívható hitelderivatívákkal kapcsolatban leírt módszer alapján kidolgozott, az n-edik nemteljesítéskor lehívható hitelderivatívák kezeléséhez megfelelően módosított módszert kell alkalmazni.
-

IX. MELLÉKLET

ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS

1. RÉSZ

Fogalom meghatározások a IX. melléklet alkalmazásában

1. E melléklet alkalmazásában
 - „Értékpapírosítási felár” a pénzügyi költségek beszedéséből befolyó összeg és más, az értékpapírosított kitettségekkel kapcsolatos díjbevételek, a költségek és ráfordítások levonása után;
 - „Visszavásárlási jog maradék pozíciókra” a kezdeményező olyan szerződéses opciója, ami lehetővé teszi az értékpapírosítási pozíciók visszavásárlását vagy megszüntetését az alapul szolgáló kitettségek egészének visszafizetése előtt abban az esetben, ha a fennálló kitettségek összege egy bizonyos szint alá süllyed;
 - „Likviditási lehetőség” egy értékpapírosítási pozíció, amely olyan szerződéses megállapodással jön létre, melynek célja a pénzáramlás időszerűségének biztosítása a befektetők számára;
 - „Kirb” azon kockázattal súlyozott kitettségérték 8 %-a, melyeket a 84-89. cikk alapján az értékpapírosított kitettségekre számítanak ki úgy, mintha azok nem lennének értékpapírosítva, és e kitettségekhez tartozó, az említett cikkek szerint kiszámított várható veszteségek összege;
 - „Minősítésen alapuló módszer” az értékpapírosítási pozíciók kockázattal súlyozott kitettségértékeinek a 4. rész 46-51. pont szerinti számítási módszere;
 - „Felügyeleti képlet módszere” az értékpapírosítási pozíciók kockázattal súlyozott kitettségértékeinek a 4. rész 52-54. pont szerinti számítási módszere;
 - „Nem minősített pozíció” olyan értékpapírosítási pozíció, amely nem rendelkezik a 97. cikkben meghatározott elismert külső hitelminősítő intézmény által készített, elismert hitelminősítéssel;
 - „Minősített pozíció” olyan értékpapírosítási pozíció, amely rendelkezik a 97. cikkben meghatározott elismert külső hitelminősítő intézmény által készített, elismert hitelminősítéssel; és
 - „Eszközfedezet melletti értékpapír-kibocsátás” („ABCP” program) olyan értékpapírosítási program, amelynek keretében kibocsátott értékpapírok túlnyomórészt egy éves vagy annál rövidebb eredeti futamidejű kereskedelmi papírok.

2. RÉSZ

Jelentős mértékű hitelkockázat transzferálásának elismerésére vonatkozó minimumkövetelmények, valamint az értékpapírosított kitettségek kockázattal súlyozott kitettségértékének és várható veszteség értékeinek kiszámítása

1. HAGYOMÁNYOS ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS SORÁN TÖRTÉNŐ JELENTŐS HITELKOCKÁZAT TRANSZFERÁLÁSÁNAK ELISMERÉSÉRE VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK
 1. Egy hagyományos értékpapírosítás kezdeményező hitelintézete kizárhatja az értékpapírosított kitettségeket a kockázattal súlyozott kitettségérték és várható veszteség összegének kiszámítása alól, ha az értékpapírosított kitettségekhez tartozó jelentős mértékű hitelkockázatot harmadik félre ruházta át, és az transzferálás teljesíti az alábbi feltételeket:
 - a) az értékpapírosítás dokumentációja tükrözi az ügylet gazdasági tartalmát;
 - b) az értékpapírosított kitettségek jogilag elkülönülnek a kezdeményező hitelintézettől és hitelezőtől, többek között csőd- vagy felszámolási eljárás során is. Ezt elismert jogi tanácsadó cég szakvéleménye is alátámasztja;

- c) a kibocsátott értékpapírok a kezdeményező hitelintézet számára nem jelentenek fizetési kötelezettséget;
 - d) az ügylet kedvezményezettje a különleges értékpapírosítási célú gazdasági egység (SSPE).
 - e) a kezdeményező hitelintézet nem tart fenn magának sem tényleges, sem közvetett ellenőrzést az átruházott kitétségek felett. A kezdeményező fél tényleges ellenőrzése fenntartásának minősül például, ha az intézmény a megelőzően átruházott eszközöket visszavásárolhatja a kedvezményezettől a célból, hogy ily módon nyereséget realizáljon, vagy ha köteles visszavenni az átruházott kockázatot. Önmagában nem minősül a kitétségek fölötti közvetett ellenőrzés fenntartásának az, ha a kezdeményező hitelintézet fenntartja magának az adósságszolgálattal kapcsolatos beszédési jogokat vagy kötelezettségeket;
 - f) amennyiben visszavásárlási jogot kötöttek ki maradék pozíciókra, az alábbi feltételeknek kell teljesülni:
 - i. A maradék pozíciókra vonatkozó visszavásárlási jog gyakorlásáról a kezdeményező hitelintézet saját mérlegelési jogkörében dönt;
 - ii. A maradék pozíciókra vonatkozó visszavásárlási jog kizárólag akkor gyakorolható, ha az értékpapírosított kitétségek eredeti értékének már csak legfeljebb 10 %-ára kell kifizetést teljesíteni; és
 - iii. A maradék pozíciókra vonatkozó visszavásárlási jog nem teheti lehetővé veszteségek hitelminőség-javítási pozíciókra vagy befektetők által tartott más pozíciókra allokálását, és az opció más módon sem teheti lehetővé a hitelminőség javítását; és
 - g) az értékpapírosítási ügyletre vonatkozó dokumentáció nem tartalmazhat olyan rendelkezést, ami:
 - i. a lejárat előtti visszaadás esetét kivéve a kezdeményező hitelintézettől megkövetelné az értékpapírosítás pozícióinak javítását, beleértve de nem kizárólagosan az alapul szolgáló hitel kitétségeinek megváltoztatását vagy a befektetők számára fizetett hozam növelését annak ellensúlyozására, hogy az értékpapírosított kitétség hitelminősége romlik; vagy
 - ii. az értékpapírosításhoz kapcsolódó pozíciók birtokosainak fizetendő hozamot növeli az alapul szolgáló pool hitelminőségében bekövetkező romlás ellensúlyozására.
2. SZINTETIKUS ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS SORÁN TÖRTÉNŐ JELENTŐS HITELKOCKÁZAT TRANSZFERÁLÁSÁNAK ELISMERÉSÉRE VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK
2. Szintetikus értékpapírosítás esetén a kezdeményező hitelintézet az értékpapírosított kitétségekhez tartozó kockázattal súlyozott kitétségmentét és, szükség szerint, várható veszteség értékeket az alábbi 3. és 4. pont szerint számíthatja ki, ha jelentős hitelkockázatot ruház át harmadik félre előre rendelkezésre bocsátott vagy előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezettel, amennyiben az transzferálás teljesíti az alábbi feltételeket:
- a) Az értékpapírosítás dokumentációja tükrözi az ügylet gazdasági tartalmát;
 - b) A hitelkockázat transzferálásához tartozó hitelkockázati fedezet teljesíti a 90-93. cikkben meghatározott, a hitelkockázati fedezet elismeréséhez szükséges elismerhetőségi és egyéb követelményeket. E pont alkalmazásában a különleges értékpapírosítási célú gazdasági egységek nem ismerhetők el előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújtó elismert félként.
 - c) A hitelkockázat transzferálásához használt eszközök nem foglalhatnak magukban olyan feltételeket, melyek:
 - i. olyan jelentős érvényességi küszöbököt határoznak meg, melyek értéke alatti hitelkockázati események előfordulása nem váltja ki a hitelkockázati fedezet felhasználását;
 - ii. lehetővé teszik a hitelkockázati fedezet megszüntetését az alapul szolgáló kitétségek hitelminőségének romlásakor;

- iii. a lejárat előtti visszaadás esetét kivéve a kezdeményező hitelintézetől megkövetelné az értékpapírosítás pozícióinak javítását;
 - iv. a hitelintézet hitelkockázati fedezethez kapcsolódó költségeit vagy az értékpapírosításhoz kapcsolódó pozíciók birtokosainak fizetendő hozamot növelné az alapul szolgáló pool hitelminőségében bekövetkező romlás ellensúlyozására; és
- d) A hitelkockázati fedezetnek az összes érintett állam joga szerinti érvényesíthetőségét elismert jogi tanácsadó cég szakvéleménye támasztja alá.

3. SZINTETIKUS ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS SORÁN ÉRTÉKPAPÍROSÍTOTT KITETTSÉGEK KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGÉRTÉKÉNEK KISZÁMÍTÁSA A KEZDEMÉNYEZŐ HITELINTÉZET ÁLTAL

3. Az értékpapírosított kitettségek kockázattal súlyozott kitettségértékének kiszámítása során, amennyiben teljesülnek a 2. pontban meghatározott követelmények, a szintetikus értékpapírosítást kezdeményező hitelintézetnek az 5-7. pontban foglaltakra is figyelemmel a 4. részben meghatározott, megfelelő számítási módszereket kell alkalmazni a 78-89. cikkben meghatározottak helyett. A kockázattal súlyozott kitettségérték és várható veszteség értékeit a 84-89. cikk alapján kiszámító hitelintézetek esetében az ilyen kitettségekhez tartozó várható veszteség értéke nulla.
4. Az érthetőség érdekében a 3. pont az értékpapírosításban szereplő kitettségek teljes pooljára vonatkozik. Az 5. és 7. pontra is figyelemmel a kezdeményező hitelintézet köteles az értékpapírosítás összes részfolyósítására vonatkozóan kiszámítani a kockázattal súlyozott kitettség értéket a 4. rész rendelkezéseinek – beleértve a hitelkockázat mérséklésének elismerésére vonatkozókat is – megfelelően. Ha például egy részfolyósítást előre nem rendelkezésre bocsátott hitelfedezettel ruháznak át harmadik fél részére, a kezdeményező hitelintézet kockázattal súlyozott kitettség értékeinek kiszámításakor a harmadik fél kockázati súlyát kell figyelembe venni az adott részfolyósítás tekintetében.

3.1. Lejárat eltérések kezelése szintetikus értékpapírosítás során

5. A kockázattal súlyozott kitettség érték 3. pont szerinti kiszámítása céljából a 6. és 7. pontnak megfelelően figyelembe kell venni a részügylet hitelkockázati fedezete és az értékpapírosított kitettségek közti lejárat eltéréseket.
6. Az értékpapírosított kitettségek lejáratának a leghosszabb lejáratú kitettség lejáratát kell tekinteni, ami nem haladhatja meg az öt évet. A hitelkockázati fedezet lejáratát a VIII. melléklet szerint kell megállapítani.
7. A kezdeményező hitelintézetnek figyelmen kívül kell hagynia minden lejárat eltérést a részfolyósításokra vonatkozó, kockázattal súlyozott kitettség értékek kiszámításakor, amelyekre a 4. részben 1 250 %-os kockázati súlyt alkalmaztak. A fennmaradó részfolyósítások esetében a lejárat eltéréseket a VIII. mellékletben meghatározottak szerint kell kezelni, a következő képlet alapján:

$$RW^* = [RW(SP) \times (t - t^*) / (T - t^*)] + [RW(Ass) \times (T - t) / (T - t^*)]$$

Ahol:

RW^* a kockázattal súlyozott kitettségérték a 75. cikk a) pontja alkalmazásában;

$RW(Ass)$ a kitettségek arányosan számított, kockázattal súlyozott kitettségértéke, mintha azokat nem értékpapírosították volna;

$RW(SP)$ a 3. pnt szerint számított kockázattal súlyozott kitettségérték, mintha nem lenne lejárat eltérés;

T az alapul szolgáló kitettség futamideje években kifejezve;

t a hitelkockázati fedezet futamideje években kifejezve; és

$t^* = 0,25$.

3. RÉSZ

Külső hitelminősítés

1. A KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ INTÉZMÉNYEK HITELMINŐSÍTÉSEI ÁLTAL TELJESÍTENDŐ KÖVETELMÉNYEK

1. A kockázattal súlyozott kitettséérték e melléklet 4. része szerinti kiszámításának alkalmazásában az elismert külső hitelminősítő intézmények által kiadott hitelminősítéseknek a következő feltételeket kell teljesíteniük.
 - a) nem lehet eltérés a hitelminősítés által figyelembe vett fizetési mód és azon fizetési mód között, amire a kérdéses értékpapírosítási pozíciót létrehozó szerződés szerint a hitelintézet jogosult; és
 - b) a piac számára nyilvánosan elérhetőnek kell lenniük. A hitelminősítés csak akkor tekintendő nyilvánosan elérhetőnek, ha azt nyilvánosan elérhető fórumon tették közzé, és azt a külső hitelminősítő intézmény átmenettáblázata tartalmazza. Nem minősülnek nyilvánosan elérhetőnek az olyan hitelminősítések, amelyeket csak korlátozott körben hoznak nyilvánosságra.

2. HITELMINŐSÍTÉSEK ALKALMAZÁSA

2. Egy hitelintézet egy vagy több elismert külső hitelminősítő intézményt jelölhet ki, amelyek által készített hitelminősítéseket használja a kockázattal súlyozott kitettséérték 94-101. cikk szerinti kiszámításához („kijelölt külső hitelminősítő intézmény”).
3. Figyelemmel az 5-7. pontra, a hitelintézetnek következetesen a kijelölt külső hitelminősítő intézmények által készített hitelminősítéseket kell alkalmazniuk értékpapírosítási pozícióira vonatkozóan.
4. Figyelemmel az 5. és 6. pontra, a hitelintézet nem alkalmazhatja egy adott külső hitelminősítő intézmény hitelminősítését egy tranche-ban levő pozíciókra és egy másik külső hitelminősítő intézmény hitelminősítését más tranche-ban levő pozíciókra ugyanabban az első külső hitelminősítő intézmény által minősített vagy nem minősített struktúrában.
5. Abban az esetben, ha egy pozíció két különböző kijelölt külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítéssel rendelkezik, a kedvezőtlenebb hitelminősítést kell alkalmazni.
6. Abban az esetben, ha egy pozíció több mint két különböző kijelölt külső hitelminősítő intézmény által készített hitelminősítéssel rendelkezik, a két legkedvezőbb hitelminősítést kell alkalmazni. Ha a két legkedvezőbb minősítés eltérő, akkor a kettő közül a kedvezőtlenebbet kell alkalmazni.
7. Amennyiben a 90-93. cikk szerint elismert hitelkockázati fedezetet közvetlenül az SSPE számára biztosítják, és ezt a fedezetet figyelembe veszik egy kijelölt külső hitelminősítő intézmény által egy pozícióról készített hitelminősítésben, a hitelminősítéshez tartozó kockázati súly is alkalmazható. Amennyiben a hitelkockázati fedezet a 90-93. cikk alapján nem ismerhető el, a hitelminősítést sem lehet elismerni. Abban az esetben, ha a hitelkockázati fedezetet nem az SSPE számára biztosítják, hanem közvetlenül az értékpapírosítási pozícióhoz kapcsolódik, a hitelminősítés nem ismerhető el.

3. MEGFELELTETÉS

8. Az illetékes hatóságoknak meg kell határozniuk, hogy az elismert külső hitelminősítő intézmények által készített hitelminősítések a 4. részben meghatározott táblázatokban található mely hitelminősítési besorolásoknak felelnek meg. Ennek során az illetékes hatóságoknak különbséget kell tenniük az egyes hitelminősítésekben kifejezett relatív kockázati fokozatok között. A hatóságoknak egyaránt figyelembe kell venniük mennyiségi tényezőket, mint pl. nemteljesítési- és/vagy veszteségráták, és minőségi tényezőket, mint pl. a külső hitelminősítő intézmény által minősített különböző ügyletek és a hitelminősítés tartalma.
9. Az illetékes hatóságoknak arra kell törekedniük, hogy az olyan értékpapírosítási pozíciók, amelyekre vonatkozóan az elismert külső hitelminősítő intézmények által készített hitelminősítés alapján ugyanazon kockázati súlyokat alkalmazták, egyenlő mértékű hitelkockázatnak legyenek kitéve. Ez szükség szerint magában foglalja az adott hitelminősítéshez tartozó hitelminősítési besorolás megfelelő módosítását is.

4. RÉSZ

Kiszámítás

1. A KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGÉRTÉK KISZÁMÍTÁSA

1. A 96. cikk alkalmazásában egy értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitettségértékének kiszámításához a pozíció kitettségére az e részben meghatározottak szerint kell alkalmazni a vonatkozó kockázati súlyt.
2. A 3. pontra is figyelemmel:
 - a) ha a hitelintézet a kockázattal súlyozott kitettségértéket a 6-36. pont szerint számítja ki, a mérlegen belüli értékpapírosítási pozícióhoz tartozó kitettség értéke annak mérleg szerinti értéke;
 - b) ha a hitelintézet a kockázattal súlyozott kitettségértéket a 37-76. pont szerint számítja ki, a mérlegen belüli értékpapírosítási pozícióhoz tartozó kitettség összege annak az értékelési korrekció előtti bruttó értéke; és
 - c) a mérlegen kívüli értékpapírosításhoz tartozó kitettség értéke a névérték és az e mellékletben előírt hitelegyenértékesítési tényező szorzata. Ha másként nem rendelkeznek, ez a hitelegyenértékesítési tényező 100 %.
3. A IV. mellékletben felsorolt származtatott eszközökből származó értékpapírosítási pozíciók kitettségi értékét a III. mellékletben meghatározottak szerint kell megállapítani.
4. Előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet alá tartozó értékpapírosítási pozíciók esetén az adott pozícióhoz tartozó kitettség értékét a VIII. mellékletben meghatározott követelményeknek megfelelően és azokra is figyelemmel lehet módosítani.
5. Ha a hitelintézet egy értékpapírosítási ügyletben kettő vagy több, egymást átfedő pozícióval rendelkezik, a kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámításakor az átfedés mértékéig csak azt a pozíciót vagy a pozíció egy részét kell figyelembe venni, amelyik a nagyobb kockázattal súlyozott kitettséget eredményezi. E pont alkalmazásában az „átfedés” azt jelenti, hogy a pozíciók egészben vagy részben ugyanazon kockázattal szembeni kitettséget képviselik úgy, hogy az átfedés mértékéig csak egy kitettségről van szó.

2. A KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGÉRTÉK KISZÁMÍTÁSA A SZTENDERD MÓDSZER SZERINT

6. A 8. pontra is figyelemmel, egy minősített értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitettség értékét úgy kell kiszámítani, hogy a kitettség értékre azt a hitelminősítési besoroláshoz tartozó kockázati súlyt kell alkalmazni, amit az illetékes hatóságok a 98. cikk szerint a hitelminősítéshez rendeltek az 1. és 2. táblázat szerint.

1. táblázat

Rövid lejáratú hitelminősítéssel nem rendelkező pozíciók

Hitelminősítési besorolás	1	2	3	4	5 vagy rosszabb
Kockázati súly	20 %	50 %	100 %	350 %	1 250 %

2. táblázat

Rövid lejáratú hitelminősítéssel rendelkező pozíciók

Hitelminősítési besorolás	1	2	3	Minden egyéb hitelminősítés
Kockázati súly	20 %	50 %	100 %	1 250 %

7. A 10-15. pontra bekezdésre is figyelemmel a nem minősített értékpapírosítási pozíciókhoz tartozó, kockázattal súlyozott kitettségértéket 1 250 %-os kockázati súly alkalmazásával kell kiszámítani.

2.1. Kezdeményező és szponzor hitelintézetek

8. Kezdeményező vagy szponzor hitelintézet esetében az értékpapírosítási pozícióhoz kiszámított kockázattal súlyozott kitétséérték arra a kockázattal súlyozott kitétséértékre korlátozódhat, ami az értékpapírosítás nélkül mutatta volna a kitétséget, figyelemmel a 150 %-os kockázati súly feltételezett alkalmazásra az értékpapírosított kitétségek közötti összes késedelmes és „kiemelkedő kockázati kategóriába sorolandó” tételre.

2.2. Nem minősített pozíciók kezelése

9. A nem minősített értékpapírosítási pozícióval rendelkező hitelintézet alkalmazhatja a 10. pontban meghatározott módszer a pozíció kockázattal súlyozott kitétség értékének kiszámításához, feltéve, hogy az értékpapírosított kitétségek pooljának mindenkori összetétele mindenkor ismert.
10. Egy hitelintézet azt a súlyozott átlagos kockázati súlyt is alkalmazhatja a megfelelő koncentrációs rátával megszorozva, ami a 78-83. cikk szerint a kitétségeket birtokló hitelintézet értékpapírosított kitétségeire vonatkozna. Ez a koncentrációs ráta megegyezik a tranche-ok névértékének összegével, amit elosztanak azon tranche-ok névértékének összegével, melyek alacsonyabb rangúak vagy egyenrangúak az adott tranche-ban levő pozícióval, amelyben a tranche maga is van. Az így kapott kockázati súly nem haladhatja meg az 1 250 %-ot, és nem lehet alacsonyabb egy tetszőleges magasabb rangú, minősítéssel rendelkező tranche kockázati súlyánál. Amennyiben a hitelintézet nem képes meghatározni azokat a kockázati súlyokat, amelyeket a 78-83. cikk szerint az értékpapírosított kitétségekre kellene alkalmazni, a pozícióval kapcsolatban 1 250 %-os kockázati súlyt kell alkalmaznia.

2.3. Egy ABCP program második vagy jobb veszteségviselő kategóriájú tranche-ába tartozó értékpapírosítási pozíciók kezelése

11. A 13-15. pontban szereplő, a likviditási lehetőségekhez kapcsolódó rendelkezések által lehetővé tett kedvezményesebb kezelés alkalmazhatóságától függően egy hitelintézet a 12. pontban meghatározott feltételeket teljesítő értékpapírosítási pozíció estében olyan kockázati súlyokat is alkalmazhat, melyek nagyobbak, mint i. 100 %, vagy mint ii. a legnagyobb kockázati súly, amit a 78-83. cikk szerint a kitétségeket birtokló hitelintézet az értékpapírosított kitétsége bármelyikére alkalmazhatna.
12. A 11. pontban meghatározott kezelési mód alkalmazhatósága érdekében az értékpapírosítási pozíciónak:
 - a) olyan tranche-ban kell lennie, ami gazdaságilag második vagy jobb veszteségviselő kategóriába tartozik az értékpapírosítás során, és az első veszteségviselő kategóriába tartozó tranche-nak értelmezhető hitelminőség-javulást kell mutatnia a második veszteségviselő kategóriával szemben;
 - b) befektetési vagy jobb minősítésűnek kell lennie; és
 - c) olyan hitelintézethez kell tartoznia, amely nem rendelkezik pozícióval az első veszteségviselő kategóriába tartozó tranche-ban.

2.4. Nem minősített likviditási lehetőségek kezelése

2.4.1. Elismert likviditási lehetőségek

13. Ha teljesülnek a következő feltételek, a kitétség értékének megállapításához 20 %-os hitelegyenértékesítési faktort lehet alkalmazni az egy év vagy annál kisebb eredeti futamidejű likviditási lehetőségek névértékének esetében; ha a likviditási lehetőség eredeti futamideje meghaladja az egy évet, a hitelegyenértékesítési faktor 50 % lehet.
 - a) A likviditási lehetőség dokumentációjának világosan meg kell határozni és korlátozni azokat a körülményeket, melyek esetén a lehetőséget lehívhatják;
 - b) A lehetőséget nem lehet lehívni a lehívás pillanatában már elszenvedett veszteségek fedezésére, mint például likviditás biztosítására a lehívás időpontjában nem teljesítő kitétségre vonatkozóan, vagy eszközök valós értékük feletti áron történő megszerzésére.
 - c) A lehetőség nem használható állandó vagy rendszeres finanszírozási forrásként az értékpapírosításhoz;

- d) A lehetőség lehívásának visszafizetése nem lehet alárendelve a befektetők követeléseinek, kivéve a kamatláb vagy deviza származékos ügyletekből, díjakból vagy egyéb ilyen jellegű kifizetésekből adódó követeléseket, és nem tartozhat fizetés alóli mentesítés vagy fizetési halasztás hatálya alá;
- e) A lehetőséget nem lehet lehívni, ha a likviditási ügyletre alkalmazható összes hitelminőség-javítási lehetőséget kimerítették; és
- f) A likviditási ügyletnek tartalmaznia kell olyan rendelkezést, ami automatikusan csökkenti a lehívható összeget a nem teljesítő kitettségek összegével, ahol is a nem teljesítés a 84-89. cikk szerinti jelentéssel értendő, vagy az értékpapírosított kitettségek poolja minősítéssel rendelkező eszközökből áll, ami megszünteti a likviditási lehetőséget, ha a pool átlagos minősége a befektetési minősítés alá csökken.

Az alkalmazandó kockázati súly az a legmagasabb kockázati súly, ami a 78-83. cikk alapján a kitettségeket birtokló hitelintézet az értékpapírosított kitettségekre alkalmazhat.

2.4.2. Kizárólag általános piaci zavar bekövetkezése esetén lehívható likviditási lehetőségek

- 14. Kizárólag általános piaci zavar bekövetkezése (pl. amennyiben több, mint egy SPE különböző ügyletet érintően nem tudja visszaforgatni a lejárt üzleti papírokat, és ez nem az SPE vagy az értékpapírosított kitettség hitelminőség-romlásának tudható be) esetén lehívható likviditási lehetőség kitettség értékének meghatározásához a névértékre 0 %-os egyenértékesítési tényező alkalmazható, ha a 13. pontban leírt feltételek teljesülnek.

2.4.3. Késpénz-előleg lehetőségek

- 15. A kitettség értékének meghatározásához 0 %-os hitelegyenértékesítési faktort alkalmazható a feltétel nélküli felmondható likviditási lehetőség névértére vonatkozóan, feltéve, hogy teljesülnek a 13. pontban meghatározott feltételek, és a lehetőség lehívásának visszafizetése megelőzi a többi követelést az értékpapírosított kitettségekből befolyó pénzáram során.

2.5. Lejárat előtti visszafizetés lehetőségét biztosító kikötéssel rendelkező rulírozó kitettségek értékpapírosítására vonatkozó további tőkekövetelmények

- 16. Az értékpapírosítási pozíciókra vonatkozóan kiszámított, kockázattal súlyozott kitettségértékek kiszámításán kívül a kezdeményező hitelintézetnek a 17-33. pontban meghatározott módszer szerint is ki kell számíttania a kockázattal súlyozott kitettségértéket, ha rulírozó kitettségeket ad el olyan értékpapírosítási ügylet során, ami a lejárat előtti visszafizetés lehetőségét biztosító kikötéssel rendelkezik.
- 17. A hitelintézetnek a kockázattal súlyozott kitettségértéket a kezdeményező és a befektető intézményt illető részek együttes összegére vonatkozóan kell kiszámítani.
- 18. Olyan értékpapírosítás esetén, ahol az értékpapírosított kitettségek rulírozó és nem rulírozó kitettségekből állnak, a kezdeményező hitelintézet a 19-31. pontban meghatározott módon jár el az alapul szolgáló pool rulírozó kitettséget tartalmazó részével kapcsolatban.
- 19. A 19-31. pont alkalmazásában a „kezdeményező intézményt megillető rész” a lehívott összegek feltételezett pooljának az értékpapírosítás során értékesített kitettség értéke, melynek az értékpapírosítási szerkezetben értékesített teljes poolhoz viszonyított aránya határozza meg a tőke és kamat behajtásából eredő pénzáramlás és más vonatkozó olyan összegek arányát, amelyek nem állnak rendelkezésre az értékpapírosítási ügyletben értékpapírosítási pozícióval rendelkező felek számára történő kifizetés céljából.

A kezdeményező intézményt megillető rész nem lehet alárendelve a befektetőket megillető résznek.

A „befektetőket megillető rész” a lehívott összegek pooljának feltételezett fennmaradó összegének kitettség értéke.

- 20. A kezdeményező hitelintézetnek a kezdeményező intézményt megillető részre vonatkozó kitettsége nem minősül értékpapírosítási pozíciónak, hanem az értékpapírosított kitettségek olyan arányos kitettségének, mintha azokat nem értékpapírosították volna.

2.5.1. Mentesség a lejárat előtti visszaadásra vonatkozó követelmények alól

21. Az alábbi típusú értékpapírosítási ügyletek kezdeményező intézményei mentesülnek a 16. pontban meghatározott tőkekövetelmény alól:
- a) rulírozó kitétségek értékpapírosítása, ahol a befektetők továbbra is teljes mértékben ki vannak téve a hitelfelvevők jövőbeni lehívásainak úgy, hogy az alapul szolgáló eszközök kitétsége nem száll vissza a kezdeményező hitelintézetekre, még lejárat előtt bekövetkezett visszaadási esemény után sem, és
 - b) olyan értékpapírosítás, ahol a lejárat előtti visszaadást kizárólag olyan események váltják ki, amelyek nem kapcsolódnak az értékpapírosított eszközök vagy a kezdeményező hitelintézet teljesítéséhez, mint pl. lényeges változások az adójogszabályokban vagy előírásokban.

2.5.2. Maximális tőkekövetelmény

22. A 16. pontban foglalt tőkekövetelmények hatálya alá tartozó, kezdeményező hitelintézet esetében a befektetőket megillető részhez kapcsolódó pozícióra vonatkozó kockázattal súlyozott kitétségmentesítés összege és a 16. pont szerint számított, kockázattal súlyozott kitétségmentesítés összege nem lehet magasabb
- a) a befektetőket megillető részhez kapcsolódó pozíciókra vonatkozó, kockázattal súlyozott kitétségmentesítésnél; és
 - b) azon kockázattal súlyozott kitétségmentesítés összegénél, amelyeket az értékpapírosított kitétségekre vonatkozóan a kitétségeket birtokló hitelintézet úgy számítana ki, mintha azok nem lennének a befektetőket megillető részzel megegyező mértékig értékpapírosítva.
23. Az esetleges nettó nyereségnek a jövőbeni jövedelmek 57. cikk által előírt tőkésítéséből eredő levonását a 22. pontban szereplő maximális összegtől elkülönítve kell kezelni.

2.5.3. A kockázattal súlyozott kitétségmentesítés kiszámítása

24. A 16. pont szerint kiszámítandó, kockázattal súlyozott kitétségmentesítés értékének meghatározásához a befektetőket megillető részt meg kell szorozni a 26-33. pontban megadott hitelegenértékesítési faktorról és annak a kockázati súlynak a súlyozott átlagával, amely akkor vonatkozna az értékpapírosított kitétségekre, ha azokat nem értékpapírosították volna.
25. A lejárat előtti visszaadás lehetőségét biztosító kikötés akkor minősül „szabályozottnak”, ha teljesülnek a következő feltételek:
- a) a kezdeményező hitelintézet megfelelő tőke/likviditási tervvel rendelkezik annak biztosítása érdekében, hogy a lejárat előtti visszaadás esetére elegendő tőkével és likviditással rendelkezzen;
 - b) a követelések az egyes hónapok folyamán egy vagy több hivatkozási pontban fennálló egyenlege alapján az ügylet időtartama alatt arányosan oszlik meg a kamat- és tőkefizetés, a kiadások, költségek és jóváírások a kezdeményező intézményt és a befektetőket megillető része;
 - c) az amortizációs időszak elégséges ahhoz, hogy a lejárat előtti visszaadás időszakának kezdetekor fennálló teljes tartozás (a kezdeményező intézmény és a befektetőket megillető részek) 90 %-át visszafizessék vagy nemteljesítésnek ismerjék el; és
 - d) a visszafizetés üteme nem lehet gyorsabb annál, mint amelyet a c) alpontban meghatározott időtartamra vetített lineáris amortizáció során érnének el.
26. Az olyan, bármikor és feltétel nélkül felmondható, vagy előzetes felmondás nélkül bármikor érvényteleníthető lakossági kitétségek lejárat előtti visszafizetésre vonatkozó kikötésének hatálya alá tartozó értékpapírosítások esetében, ahol a lejárat előtti visszafizetést az értékpapírosítási felár szintjének egy meghatározott szint alá esése váltja ki, a hitelintézeteknek össze kell hasonlítani a háromhavi átlag értékpapírosítási felár szintjét azokkal az értékpapírosítási felár szintekkel, amelyek közé az értékpapírosítási felárat szorítani kell.
27. Amennyiben az értékpapírosításhoz nem szükséges az értékpapírosítási felárat határok közé szorítani, a lejárat előtti visszafizetést kiváltó értékpapírosítási felárnál 4,5 százalékponttal nagyobb érték minősül a határpontnak.

28. Az alkalmazandó egyenértékesítési tényezőt az értékpapírosítási felár tényleges háromhavi átlaga határozza meg a 3. táblázat szerint.

3. táblázat

	Szabályozott lejárat előtti visszafizetésre vonatkozó kikötés hatálya alá tartozó értékpapírosítás	Nem szabályozott lejárat előtti visszafizetésre vonatkozó kikötés hatálya alá tartozó értékpapírosítás
Értékpapírosítási felár 3 havi átlaga	Hitelegyenértékesítési tényező	Hitelegyenértékesítési tényező
A szint fölött	0 %	0 %
A szint	1 %	5 %
B szint	2 %	15 %
C szint	10 %	50 %
D szint	20 %	100 %
E szint	40 %	100 %

29. A 3. táblázatban az „A szint” olyan értékpapírosítási felár szinteket jelöl, amelyek kisebbek az értékpapírosítási felár határszintjének 133,33 %-ánál, de nem kisebbek annak 100 %-ánál. A „B szint” olyan értékpapírosítási felár szinteket jelöl, amelyek kisebbek az értékpapírosítási felár határszintjének 100 %-ánál, de nem kisebbek annak 75 %-ánál. A „C szint” olyan értékpapírosítási felár szinteket jelöl, amelyek kisebbek az értékpapírosítási felár határszintjének 75 %-ánál, de nem kisebbek annak 50 %-ánál. A „D szint” olyan értékpapírosítási felár szinteket jelöl, amelyek kisebbek az értékpapírosítási felár határszintjének 50 %-ánál, de nem kisebbek annak 25 %-ánál. A „E szint” olyan értékpapírosítási felár szinteket jelöl, amelyek kisebbek az értékpapírosítási felár határszintjének 25 %-ánál.
30. Olyan, bármikor és feltétel nélkül felmondható vagy előzetes felmondás nélkül bármikor érvényteleníthető lakossági hitelkeret lejárat előtti visszafizetésre vonatkozó kikötésének hatálya alá tartozó értékpapírosítások esetében, ahol a lejárat előtti visszafizetést egy kvantitatív érték váltja ki, amelyet nem az értékpapírosítási felár háromhavi átlaga ad meg, az illetékes hatóságok hasonlóan járhatnak el, mint a IX. melléklet 4. részének 27–30. pontja szerint megadott hitelegyenértékesítési értékre vonatkozó rendelkezések esetében.
31. Amennyiben egy illetékes hatóság a 30. pont szerinti értékpapírosítással kapcsolatban kíván eljárni, akkor mindenekelőtt tájékoztatja az összes többi tagállam illetékes hatóságát. Mielőtt az illetékes hatóság bevonná az ismertetett, lejárat előtti visszafizetésre vonatkozó kikötés hatálya alá tartozó értékpapírosítások általános stratégiai keretébe ezt az eljárást, konzultációt folytat az összes többi tagállam illetékes hatóságaival, és figyelembe veszi álláspontjukat. Az illetékes hatóság közzéteszi az ismertetett álláspontokat és a kiválasztott eljárási módot.
32. Minden egyéb, a rulírozó kitétségekre vonatkozó, szabályozott lejárat előtti visszafizetési rendelkezés hatálya alá tartozó értékpapírosításra 90 %-os hitelegyenértékesítési tényező vonatkozik.
33. Minden egyéb, a rulírozó kitétségekre vonatkozó, nem szabályozott lejárat előtti visszafizetési rendelkezés hatálya alá tartozó értékpapírosításra 100 %-os hitelegyenértékesítési tényező vonatkozik.

2.6. Értékpapírosítási pozíciók hitelkockázat mérséklésének elismerése

34. Amennyiben egy értékpapírosítási pozícióhoz hitelkockázati fedezet tartozik, a kockázattal súlyozott kitétségmentesítés módján a VIII. mellékletnek megfelelően változtatni lehet.

2.7. A kockázattal súlyozott kitettségérték csökkentése

35. A 66. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint a hitelintézetek az olyan értékpapírosítási pozíciók esetében, melyekre 1 250 %-os kockázati súly vonatkozik, a pozícióknak a kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámításánál történő figyelembe vétele helyett azok kitettségének értékét levonhatják a szavatoló tőkájükből. E rendelkezés alkalmazásában a kitettség kiszámítása a 34. pontnak megfelelő módon tükrözheti az elismert, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet.
36. Amennyiben egy hitelintézet a 35. pontban említett alternatív módszert alkalmazza, a 8. pont alkalmazásában az előbbi bekezdés szerint levont összeg 12,5 szeresével kell elosztani a 8. pontban a hitelintézet által kiszámítandó maximális, kockázattal súlyozott kitettségértékként meghatározott értéket.

3. KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGÉRTÉK KISZÁMÍTÁSA A BELSŐ MINŐSÍTÉSEN ALAPULÓ MÓDSZER SZERINT

3.1. A módszerek hierarchiája

37. A 96. cikk alkalmazásában az értékpapírosítási pozíciók kockázattal súlyozott kitettség értékét a 38–76. pont szerint kell kiszámítani.
38. Minősített pozíciók, vagy olyan pozíciók esetében, amelyeknél származtatott minősítést lehet alkalmazni, a 46-51. pontban meghatározott, minősítésen alapuló módszert kell alkalmazni a kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámításához.
39. Nem minősített pozícióhoz az 52-54. pontban leírt felügyeleti képlet módszert kell alkalmazni, kivéve, ha a 43-44. pont szerint lehetőség van a belső értékelési módszer használatára.
40. A kezdeményező vagy a szponzor hitelintézeteken kívüli hitelintézet csak az illetékes hatóságok jóváhagyásával alkalmazhatja a felügyeleti képlet módszert.
41. Amennyiben a kezdeményező vagy a szponzor hitelintézet nem tudja kiszámítani a K_{itb} értéket, és nem szerzett jogosultságot a belső értékelési módszer alkalmazására a ABCP programokhoz kapcsolódó pozíciók esetében, és más olyan hitelintézetek esetében amelyek nem szereztek jogosultságot a felügyeleti képlet módszer, illetve az ABCP programhoz kapcsolódó pozíciók esetében a belső értékelési módszer alkalmazására, 1 250 %-os kockázati súlyt vonatkozik az olyan nem minősített értékpapírosítási pozíciókra, melyek esetében nem lehet származtatott minősítést alkalmazni.

3.1.1. Származtatott minősítések alkalmazása

42. Egy intézmény, amennyiben a következő működési minimum feltételeket teljesíti, a nem minősített pozícióhoz azon minősített pozíciók hitelminősítésével („referenciapozíció”) egyenértékű származtatott hitelminősítést alkalmazhat, amely pozíciók a szóban forgó értékpapírosítási pozíció alatti legmagasabb senioritásúak.
 - a) a referenciapozícióknak a nem minősített értékpapírosítási értékpapír pozícióhoz képest minden tekintetben alárendeltnek kell lennie;
 - b) a referenciapozíciók lejáratának hosszabbnak vagy megegyezőnek kell lennie a szóban forgó nem minősített pozíció lejáratával; és
 - c) a származtatott minősítéseket rendszeresen aktualizálni kell, hogy azok tükrözzék a referencia értékpapírosítási pozíciók hitelminősítésében bekövetkező változásokat.

3.1.2. Belső értékelési módszer használata ABCP programokban levő pozíciókhoz

43. Az illetékes hatóságok jóváhagyásával a hitelintézet a következő feltételek teljesülése esetén egy ABCP-ben levő nem minősített pozícióhoz a 44. pontban leírtak szerint származtatott minősítést rendelhet:
 - a) Az ABCP program során kibocsátott értékpapírokban levő pozícióknak minősített pozícióknak kell lenniük;

- b) a hitelintézetnek meg kell felelnie az illetékes hatóságok azon elvárásainak, hogy a pozíció hitelminőségének belső minősítése egy vagy több elismert külső hitelminősítő intézmény nyilvánosan hozzáférhető értékelési módszereit tükrözze az értékpapírosított kitettségek által fedezett értékpapírok minősítésére vonatkozóan;
- c) azon külső hitelminősítő intézmények körének, amelyek módszereinek alkalmazását a b) pont előírja, tartalmaznia kell azokat a külső hitelminősítő intézményeket, amelyek az ABCP program során kibocsátott kereskedelmi értékpapírok külső minősítését végezték. A pozíció egyes hitelminősítési kategóriákkal szembeni minősítésénél alkalmazott mennyiségi elemeknek – például érzékenységi tényezőknek – legalább annyira kell konzervatívnak lenniük, mint a szóban forgó külső hitelminősítő intézmények vonatkozó minősítési módszereiben alkalmazottaknak;
- d) a belső minősítési módszer kidolgozásakor a hitelintézetnek figyelembe kell vennie az ABCP program kereskedelmi papírjait minősítő elismert külső hitelminősítő intézmények által nyilvánosságra hozott vonatkozó minősítési módszereket. Ezt a hitelintézetnek dokumentálnia, és a g) pontban előírtak szerint rendszeresen aktualizálnia kell;
- e) a hitelintézet belső minősítési módszereinek tartalmazniuk kell minősítési kategóriákat. A minősítési kategóriáknak meg kell felelniük az elismert külső hitelminősítő intézmények által kiadott hitelminősítéseknek. Ezt a megfelelést kifejezetten dokumentálni kell;
- f) a belső minősítési módszert kell alkalmazni a hitelintézet belső kockázatkezelési folyamatok során, beleértve a döntéshozatali, vezetői információs és tőkeallokációs folyamatokat is;
- g) a belső vagy külső auditoroknak, egy külső hitelminősítő intézménynek, illetve a hitelintézet belső hitel-felülvizsgálói vagy kockázatkezelési feladatokat ellátó részlegeinek rendszeresen felül kell vizsgálniuk a belső minősítési folyamatokat, valamint a hitelintézet ABCP programmal szembeni kitettségére vonatkozó belső hitelminősítések minőségét. Amennyiben a hitelintézet belső ellenőrzési, hitel-felülvizsgálói vagy kockázatkezelési feladatokat ellátó részlegei végzik a felülvizsgálatot, azoknak függetlennek kell lenniük az ABCP program üzemeltetőjétől, és nem állhatnak kapcsolatban az ügyféllel;
- h) a hitelintézetnek időben nyomon kell követnie belső minősítéseinek teljesítményét a belső minősítési módszer teljesítményének értékelése érdekében, és a módszert szükség szerint módosítani kell, ha a kitettségek teljesítménye rendszeresen eltér a belső minősítések által jelzettől.
- i) az ABCP programnak hitelezési és befektetési iránymutatások formájában kell kockázatvállalási feltételeket tartalmaznia. Egy eszköz megvásárlásával kapcsolatos döntés során az ABCP program vezetőjének figyelembe kell vennie a megvásárolt eszköz típusát, a likviditási és hitelminőség-javítási lehetőségekből adódó kitettségek típusát és pénzügyi értékét, a veszteség megoszlását, valamint az átruházott eszközök jogi és gazdasági elválasztását az eszközöket eladó személytől. El kell végezni az eszközt eladó kockázati profiljának hitelemzését, aminek tartalmaznia kell a múltbeli és várható pénzügyi teljesítményt, aktuális piaci pozíciót, jövőbeli várható versenyképességet, tőkeszerkezetet, pénzáramlást, kamatfedezetet és adósságminősítést. Ezen kívül el kell végezni az eladó kockázatvállalási feltételeinek, adósságszolgálat-teljesítő képességének és beszedési folyamatainak felülvizsgálatát;
- j) az ABCP program kockázatvállalási feltételeinek minimális eszköz-elismerhetőségi kritériumokat kell meghatározni, amelyek különösen:
- i. kizárják a lényegesen késedelemben szenvedő vagy nemteljesítő eszközök megvásárlását;
 - ii. korlátozzák az egy ügyfélre vagy földrajzi területre vonatkozó túlzott koncentrációt; és
 - iii. korlátozzák a beszerzendő eszközök futamidejét.
- k) az ABCP programnak rendelkeznie kell olyan beszedési szabályzatokkal és folyamatokkal, amelyek figyelembe veszik az állománykezelő működési képességét és hitelminőségét. Az ABCP programnak különböző módszerekkel kell csökkentenie az eladó/állománykezelő kockázatát, úgymint az aktuális hitelminőségen alapuló olyan kiváltási feltételekkel, amelyek kizárják a tőke keveredését;

- l) az ABCP program által megvásárolni kívánt eszköz-poolra vonatkozó összesített veszteségbecslésnek figyelembe kell vennie az összes potenciális kockázatforrást, például a hitelkockázatot és behajtható összegre vonatkozó kockázatot. Amennyiben az eladó által biztosított hitelminőség-javítás mértéke csak a hitellel kapcsolatos veszteségen alapul, külön tartalékot kell létrehozni a behajtható összegre vonatkozó kockázatra vonatkozóan, ha ez a kockázat a kitettségek adott poolja esetében jelentős. Ezen kívül a szükséges javítási szint meghatározásakor a programnak több évnyi múltbéli információt kell áttekintenie, beleértve a veszteségeket, késedelmeket, behajthatóságot és a követelések megtérülési idejét; és
- m) az ABCP programnak strukturális elemeket – például likvidálást kiváltó értéket – is elő kell írnia a kitettségek megvásárlására vonatkozóan, az alapul szolgáló portfólió potenciális hitelminőségsromlásának mérséklése érdekében.

A külső hitelminősítő intézmény minősítési módszereinek nyilvánosságával kapcsolatos követelmény alól az illetékes hatóságok felmentést adhatnak, ha meggyőződtek arról, hogy az értékpapírosítás sajátosságaiból – például annak egyedi szerkezetéből – adódóan nem áll rendelkezésre nyilvánosan hozzáférhető külső hitelminősítő intézmény minősítési módszer.

44. A minősítéssel nem rendelkező pozícióhoz a hitelintézet a 43. pontban leírt minősítési kategóriák valamelyikét rendeli hozzá. A pozícióhoz a 43. pontban az adott minősítési kategóriához tartozó hitelminősítés lesz a pozíció származtatott minősítése. Amennyiben ez a származtatott minősítés az értékpapírosítás életbe lépésekor befektetési vagy annál jobb minősítésű, azt egy elismert külső hitelminősítő intézmény által végzett hitelminősítésnek is meg kell erősítenie a kockázattal súlyozott kitettségérték értékének kiszámításához.

3.2. Maximális kockázattal súlyozott kitettségérték

45. Olyan, kezdeményező, szponzor vagy más hitelintézetek esetében, amelyek ki tudják számítani a K_{IRB} értéket, az értékpapírosítási pozíciókra vonatkozóan kiszámított, kockázattal súlyozott kitettségérték arra az értékre korlátozódik, ami a 75. cikk a) pontja alapján a kockázattal súlyozott kitettségérték 8 %-ának megfelelő tőkekövetelményt eredményezne, ha az értékpapírosított kitettségeket nem értékpapírosították volna, és azokat a hitelintézet mérlege tartalmazná, plusz az említett a kitettségek várható veszteségét.

3.3. Minősítésen alapuló módszer

46. A minősítésen alapuló módszer szerint egy minősített értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitettség értékét úgy kell kiszámítani, hogy a kitettségét meg kell szorozni az illetékes hatóságok által a 98. cikk szerint a hitelminősítéshez rendelt hitelminősítési besoroláshoz tartozó, 1,06-dal megszorított kockázati súllyal a 4. és 5. táblázatnak megfelelően.

4. táblázat

Rövid lejáratú hitelminősítéssel nem rendelkező pozíciók

Hitelminősítési besorolás (CQS)	Kockázati súly		
	A	B	C
CQS 1	7 %	12 %	20 %
CQS 2	8 %	15 %	25 %
CQS 3	10 %	18 %	35 %
CQS 4	12 %	20 %	35 %
CQS 5	20 %	35 %	35 %
CQS 6	35 %	50 %	50 %
CQS 7	60 %	75 %	75 %
CQS 8	100 %	100 %	100 %

Hitelminősítési besorolás (CQS)	Kockázati súly		
	A	B	C
CQS 9	250 %	250 %	250 %
CQS 10	425 %	425 %	425 %
CQS 11	650 %	650 %	650 %
CQS 11 alatt	1 250 %	1 250 %	1 250 %

5. táblázat

Rövid lejáratú hitelminősítéssel rendelkező pozíciók

Hitelminősítési besorolás (CQS)	Kockázati súly		
	A	B	C
CQS 1	7 %	12 %	20 %
CQS 2	12 %	20 %	35 %
CQS 3	60 %	75 %	75 %
Minden egyéb hitelminősítés	1 250 %	1 250 %	1 250 %

47. Figyelemmel a 48. és 49. pontra is, az egyes táblázatok A oszlopában található kockázati súlyokat kell alkalmazni, ha a pozíció az értékpapírosítás legmagasabb rangú értékpapír osztályához tartozik. Annak meghatározásához, hogy az adott értékpapír osztály a legmagasabb rangú-e, nem szükséges figyelembe venni a kamatokból, deviza származékos ügyletekből, vagy egyéb hasonló jellegű kifizetésekből adódó összegeket.
48. 6 %-os kockázati súly alkalmazható azokra a pozíciókra, amelyek egy értékpapírosítás legmagasabb rangú értékpapírosztályához tartoznak, amennyiben ez az értékpapírosztály minden szempontból magasabb rangú az értékpapírosítás egy másik osztályánál, amelynek pozícióihoz a 46. pont szerint 7 %-os kockázati súlyt rendelnének, feltéve, hogy
- az illetékes hatóság megbizonyosodott arról, hogy az értékpapírosítás hátrébb sorolt értékpapírosztályának veszteségelvonó képessége alapján ez indokolt, és
 - a pozíció vagy külső hitelminősítéssel rendelkezik, amely megfelel a 4. vagy 5. táblázat 1. hitelminőségi besorolásának, vagy pedig – amennyiben nem áll rendelkezésre hitelminősítés – teljesíti a 42. pont a)–c) alpontjának követelményeit, amikor is a „referenciapozíció” alatt azok a hátrébb sorolt értékpapírosztályokban lévő pozíciók értendők, amelyekhez a 46. pont szerint 7 %-os kockázati súlyt rendelnének.
49. Az egyes táblázatok C oszlopában található kockázati súlyokat kell alkalmazni, ha a pozíció olyan értékpapírosításhoz kapcsolódik, ahol az értékpapírosított kitétségek tényleges száma kevesebb mint hat. Az értékpapírosított kitétségek tényleges számának kiszámításakor az egy ügyféllel szembeni többszörös kitétségeket egy kitétségnek kell tekinteni. A kitétségek tényleges számát az alábbiak szerint kell kiszámítani:

$$N = \frac{\left(\sum_i EAD_i\right)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

ahol az EAD_i az összes, az i^n ügyféllel szembeni kitétségek értékének összegét jelöli. Újraértékpapírosítás (értékpapírosított kitétségek értékpapírosítása) esetén a hitelintézetnek a poolban található értékpapírosított kitétségek számát kell figyelembe vennie, nem pedig az eredeti poolok alapjául szolgáló kitétségek számát, melyekből az alapul szolgáló értékpapírosított kitétségek erednek. Ha rendelkezésre áll a C_1 , a legnagyobb kitétséghez tartozó portfólió részesedés, a hitelintézet az N értékét az $1/C_1$ hányados alkalmazásával is kiszámíthatja.

50. Minden más pozícióra a B oszlopban található kockázati súlyokat kell alkalmazni.
51. Az értékpapírosítási pozíciókhoz tartozó hitelkockázat mérséklést a 60-62. pont szerint lehet elismerni.

3.4. Felügyeleti képlet módszer

52. Az 58. és 59. pontra is figyelemmel, a felügyeleti képlet módszer alkalmazásában egy értékpapírosítási pozíció kockázati súlyának 7 %-nál nagyobbaknak kell lennie, vagy az 53. pont szerinti kockázati súlyt kell alkalmazni.
53. Figyelemmel az 58. és 59. pontra, a kitétségre alkalmazandó kockázati súly

$$12,5 \times (S[L + T] - S[L]) / T$$

ahol

$$S[x] = \begin{cases} x & \text{ahol } x \leq Kirbr \\ Kirbr + K[x] - K[Kirbr] + (d \cdot Kirbr / \omega) (1 - e^{\alpha(Kirbr - x) / Kirbr}) & \text{ahol } Kirbr < x \end{cases}$$

ahol

$$h = (1 - Kirbr / ELGD)^N$$

$$c = Kirbr / (1 - h)$$

$$v = \frac{(ELGD - Kirbr)Kirbr + 0.25(1 - ELGD)Kirbr}{N}$$

$$f = \left(\frac{v + Kirbr^2}{1 - h} - c^2 \right) + \frac{(1 - Kirbr)Kirbr - v}{(1 - h)\tau}$$

$$g = \frac{(1 - c)c}{f} - 1$$

$$a = g \cdot c$$

$$b = g \cdot (1 - c)$$

$$d = 1 - (1 - h) \cdot (1 - Beta[Kirbr; a, b])$$

$$K[x] = (1 - h) \cdot \left((1 - Beta[x; a, b])x + Beta[x; a + 1, b]c \right)$$

$$\tau = 1\,000,$$

$$\text{és } \omega = 20.$$

Ezekben a kifejezésekben a béta [x; a, b] az a és b paraméterekkel jellemzett, x ponton értékelt kumulatív béta eloszlásra utal.

A T (a pozícióhoz tartozó értékpapír osztály vastagsága) értéket az (a) értékpapír osztály névértékének az (b) értékpapírosított kitétségek értékéhez viszonyított arányaként lehet kifejezni.

E rendelkezés alkalmazásában a IV. mellékletben felsorolt származtatott eszközök kitétség értéke, amennyiben a folyó helyettesítési költség nem pozitív érték, a III. mellékletben foglaltaknak megfelelően kiszámított potenciális jövőbeni hitelkockázat.

A Kirbr az (a) Kirb-nek az (b) értékpapírosított kitétségek értékéhez viszonyított aránya. A Kirbr értéket tizedes tört alakban fejezik ki (pl. a pool 15 %-ának megfelelő Kirb értéket 0,15 Kirbr értéként jelölik).

Az L (a hitelminőség-javítás szintje) értéket a pozícióhoz tartozó értékpapír osztálynak alárendelt összes értékpapír osztály névértékének az értékpapírosított kitétségek értéke összegéhez viszonyított arányával fejezik ki. A tőkésített jövőbeni jövedelmek nem tartoznak a mért L érték alá. Az ügyfelet a IV. mellékletben felsorolt olyan származtatott eszközökből illető összegeket, amelyek alá vannak rendelve a szóban forgó értékpapír osztálynak, folyó helyettesítési összegben lehet értékelni (a potenciális jövőbeni hitelkockázatok nélkül) a hitelminőség javítás szintjének kiszámításakor.

N a kitétségeknek a 49. pont szerint kiszámított tényleges száma.

A kockázati súlyokkal korrigált átlagos nemteljesítési veszteséget (ELGD) az alábbiak szerint kell kiszámítani:

$$ELGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot EAD_i}{\sum_i EAD_i}$$

Ahol az LGD_i az i^n ügyféllel szembeni összes kitétség átlagos LGD értéke, amennyiben az LGD értékét a 84-89. cikk alapján állapítják meg. Újraértékpapírosítás esetén az értékpapírosított pozíciókra 100 %-os LGD értéket kell alkalmazni. Amennyiben a megvásárolt követelések nemteljesítésre és behajtható összegre vonatkozó kockázatait egy értékpapírosításon belül összevonva kezelik (pl. a két forrás bármelyikéből származó veszteségek fedezésére ugyanazon tartalék vagy biztosíték szolgál), az LGD_i érték a hitelkockázat LGD értékének és a behajtható összegre vonatkozó kockázat LGD értéke 75 %-ának súlyozott átlaga. Ezek a súlyok képezik a hitelkockázat és a behajtható összegre vonatkozó kockázat különálló tőkekövetelményeit.

Egyszerűsített bemeneti adatok

Ha a C_1 legnagyobb értékpapírosított kitétséghez tartozó kitétség érték nem haladja meg 3 %-nál nagyobb mértékben az értékpapírosított kitétségekhez tartozó kitétség értékek összegét, a felügyeleti képlet módszer alkalmazásában a hitelintézet az LGD értékét 50 %-nak tekintheti, és az N értékét az alábbi képletek valamelyikével számíthatja ki:

$$N = \left(C_1 C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \max\{1 - m C_1, 0\} \right)^{-1}$$

vagy

$$N = 1 / C_1.$$

C_m a legnagyobb „m” kitétségekhez tartozó kitétség értékek összegének az értékpapírosított kitétségekhez tartozó kitétség értékek összegéhez viszonyított aránya. Az „m” szintjét a hitelintézet határozza meg.

Lakossági kitétségeket érintő értékpapírosítások esetében az illetékes hatóságok engedélyezhetik a felügyeleti képlet módszer alábbi egyszerűsítésekkel történő alkalmazását: $h = 0$ és $v = 0$.

54. Az értékpapírosítási pozíciókhoz tartozó hitelkockázat mérséklést a 60., 61. és 63-67. pont szerint lehet elismerni.

3.5. Likviditási lehetőségek

55. A likviditási lehetőségek bizonyos típusaiban levő nem minősített értékpapírosítási pozíciók kitétségértékének meghatározására az 56–59. pont rendelkezései vonatkoznak.

3.5.1. Kizárólag súlyos piaci zavar bekövetkezése esetén elérhető likviditási lehetőségek

56. 20 %-os egyenértékesítési tényezőt lehet alkalmazni az olyan likviditási lehetőséget névértékére, melyet csak súlyos piaci zavar esetén lehet lehívni, és ami teljesíti az „elismert likviditási lehetőség” 13. pontban meghatározott feltételeit.

3.5.2. Készpénz-előleg lehetőségek

57. 0 %-os egyenértékesítési tényezőt kell alkalmazni az olyan likviditási lehetőségek névértékére, melyek teljesítik a 15. pontban meghatározott feltételeket.

3.5.3. Kivétel képez ez alól, ha a Kirb értéket nem lehet kiszámítani.

58. Amennyiben a hitelintézet számára gyakorlati szempontból nem célszerű a kockázattal súlyozott kitétség érték kiszámítása az értékpapírosított kitétségekre úgy, mintha azokat nem értékpapírosították volna, kivételes esetben és az illetékes hatóságok engedélyével ideiglenesen az 59. pontban meghatározott módszer alkalmazható a likviditási lehetőségben levő nem minősített értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitétség értékének kiszámítására, amely teljesíti a 13. pont szerinti „elismert likviditási lehetőség” feltételeit, illetve megfelel az 56. pont rendelkezéseinek.
59. A likviditási lehetőség által képviselt értékpapírosítási pozícióra azt a 78-83. cikk szerinti, az értékpapírosított kitétségekre akkor alkalmazandó legmagasabb kockázati súlyt kell alkalmazni, ha azok nem lettek volna értékpapírosítva. Egy pozíció kitétség értékének meghatározásához 50 %-os egyenértékesítési tényezőt kell alkalmazni a likviditási lehetőség névértékére vonatkozóan, ha a likviditási lehetőség eredeti futamideje legfeljebb egy év. Ha a likviditási lehetőség teljesíti az 56. pontban meghatározott feltételeket, 20 %-os egyenértékesítési tényezőt kell alkalmazni. Egyéb esetekben 100 %-os egyenértékesítési tényezőt kell alkalmazni.

3.6. Értékpapírosítási pozíciók hitelkockázat mérséklő hatásának elismerése

3.6.1. Előre rendelkezésre bocsátott hitelfedezet

60. Az elismert, előre rendelkezésre bocsátott hitelfedezet arra a mértékre korlátozódik, ami figyelembe vehető a kockázattal súlyozott kitétségérték 78-83. cikk szerinti kiszámítása során, ahogy arról a 90-93. cikk rendelkezik. Az elismerés feltétele az e cikkeken meghatározott, vonatkozó minimumkövetelmények teljesítése.

3.6.2. Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelfedezet

61. Az elismert előre rendezésre bocsátott és előre nem rendelkezésre bocsátott hitelfedezeti kötelezettséget vállalók köre azokra korlátozódik, amelyeket a 90-93. cikk elismer, emellett az elismerés feltétele az említett cikkeken meghatározott, vonatkozó minimumkövetelményeknek való megfelelés.

3.6.3. Hitelkockázat mérséklő hatással rendelkező értékpapírosítási pozíciók tőkekövetelményének kiszámítása

Minősítésen alapuló módszer

62. Amennyiben a kockázattal súlyozott kitétségértéket a minősítésen alapuló módszer szerint számítják ki, egy olyan értékpapírosítási pozíció, amellyel kapcsolatban hitelkockázati fedezetet bocsátottak rendelkezésre, kitétség értékét és/vagy kockázattal súlyozott kitétségértékét a VII. melléklet rendelkezései szerint módosítani lehet, mivel azok a kockázattal súlyozott kitétségérték 78-83. cikk szerinti kiszámítására vonatkoznak.

Felügyeleti képlet módszer – teljes hitelfedezet

63. Amennyiben a kockázattal súlyozott kitétségértéket a felügyeleti képlet módszer szerint számítják ki, a hitelintézet határozza meg a pozíció „tényleges kockázati súlyát”. Ehhez a pozíció kockázattal súlyozott kitétségértékét elosztják a pozíció kitétségével, és az eredményt 100-zal megszorozzák.
64. Előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet esetén az értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitétségértékének kiszámításához a pozíció előre rendelkezésre bocsátott fedezettel korrigált kitétség értékét (a 90-93. cikk alapján a 78-83. cikk szerinti kockázattal súlyozott kitétségérték kiszámításához megállapított E^* érték, az értékpapírosítási pozíció összegét E -nek tekintve) meg kell szorozni a tényleges kockázati súllyal.

65. Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet esetén az értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitétségértékének megállapításához a G_A értéket (a fedezet devizanem- és lejárat eltéréssel a VIII. melléklet rendelkezései szerint korrigált összege) meg kell szorozni a kockázatot átvevő kockázati súllyával, és ezt hozzá kell adni az értékpapírosítási pozíció mínusz G_A értéknek a tényleges kockázati súllyal való szorzatához.

Felügyeleti képlet módszer – részleges fedezet

66. Amennyiben a hitelkockázat mérséklés kiterjed az első veszteségviselő kategóriára vagy az értékpapírosítási pozícióval arányos veszteségekre, a hitelintézet a 63-65. pontban foglalt rendelkezéseket alkalmazhatja.

67. Egyéb esetekben a hitelintézet az értékpapírosítási pozíciót kettő vagy több pozícióként kezeli, és a fedezetlen részt tekinti az alacsonyabb hitelminősítéssel rendelkező pozíciónak. Az említett pozíció kockázattal súlyozott kitétséértékének kiszámítása céljából az 52-54. pont rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal a módosítással, hogy a „T” értéket e*-ra kell korrigálni előre rendelkezésre bocsátott hitelfedezet esetén, illetve T-g-re előre nem rendelkezésre bocsátott hitelfedezet esetén, ahol e* az E*-nak az alapul szolgáló pool elvi főösszegéhez viszonyított arányát fejezi ki, ahol E* az értékpapírosított pozíció VIII. melléklet rendelkezései szerint korrigált kitétség összege, mivel az említett rendelkezések vonatkoznak a kockázattal súlyozott kitétséérték 78-83. cikk szerinti kiszámítására, az értékpapírosított pozíció összegét E-nek tekintve; és g a hitelkockázati fedezet (a VIII. melléklet szerint az esetlegese devizanem- és lejárat eltérésekkel korrigált) névértékének az értékpapírosított kitétségek értékéhez viszonyított aránya. Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet esetén a kockázatot átvevő kockázati súlyát kell alkalmazni a pozíció azon részére, amely kívül esik a „T” korrigált értékén.

3.7. Lejárat előtti visszaadás lehetőségét biztosító kikötéssel rendelkező rulírozó kitétségek értékpapírosítására vonatkozó további tőkekövetelmények

68. Az értékpapírosítási pozíciókra vonatkozóan kiszámított, kockázattal súlyozott kitétséértékek kiszámításán kívül a kezdeményező hitelintézetnek a 16-33. pontban meghatározott módszer szerint is ki kell számíttania a kockázattal súlyozott kitétséértéket, ha rulírozó kitétségeket ad el olyan értékpapírosítási ügylet során, ami a lejárat előtti visszaadás lehetőségét biztosító kikötéssel rendelkezik.
69. A 68. pont alkalmazásában a 70. és 71. pontot a 19. és 20. pont váltja fel.
70. E rendelkezések alkalmazásában a „kezdeményező intézményt megillető rész” az a alábbiak összege:
- a lehívott összegek feltételezett pooljának az értékpapírosítás során értékesített kitétség értéke, melynek az értékpapírosítási szerkezetben értékesített teljes poolhoz viszonyított aránya határozza meg a tőke és kamat behajtásából eredő pénzáramlás és más vonatkozó olyan összegek arányát, melyek nem állnak rendelkezésre az értékpapírosítási ügyletben értékpapírosítási pozícióval rendelkező felek számára történő kifizetés céljából; plusz
 - azon hitelkeretek le nem hívott összegei pooljának a kitétség értéke, melyből a lehívott összegeket az értékpapírosítás során értékesítették, és amelynek az ilyen le nem hívott részek teljes összegéhez viszonyított aránya megegyezik az a) alpontban említett kitétség értéknek a lehívott összegek poolja értékpapírosítás során értékesített összegének a kitétség értékéhez viszonyított arányával.

A kezdeményező intézményt megillető rész nem lehet alárendelve a befektetőket megillető résznek.

A „befektetőt megillető rész” az a) alpont alá nem tartozó lehívott összegek poolja feltételezett részének kitétséértéke, plusz azon hitelkeretek a b) alpont alá nem tartozó le nem hívott összegei pooljának kitétség értéke, mely hitelkeretből lehívott összegeket az értékpapírosítás során értékesítették.

71. A kezdeményező hitelintézetnek a 70. pont a) alpontjában leírt kezdeményező intézményt illető résszel kapcsolatos jogaival szembeni kitétség nem minősül értékpapírosítási pozíciónak, hanem az értékpapírosított lehívott összegek kitétségével arányos olyan kitétségnek, mintha azokat nem értékpapírosították volna a 70. pont a) alpontjában leírtakkal megegyező összegig. A kezdeményező hitelintézettről feltételezik, hogy azon hitelkeret le nem hívott összegeivel arányos kitétséget birtokol, mely hitelkeretből lehívott összegeket a 70. pont b) alpontjában leírtakkal megegyező összegben értékesítették az értékpapírosítás során.

3.8. A kockázattal súlyozott kitétséérték csökkentése

72. 1 250 %-os kockázati súlyú értékpapírosítási pozíciók kockázattal súlyozott kitétséértéke csökkenthető a hitelintézet által az értékpapírosított kitétségekre vonatkozóan végzett értékelési korrekció 12,5-szeresével. Az e rendelkezés alkalmazásában figyelembe vett értékelési korrekciókat nem lehet figyelembe venni a VII. melléklet 1. része 36. pontjában meghatározott számítási módok során.
73. Egy értékpapírosítási pozíció kockázattal súlyozott kitétséértéke csökkenthető a hitelintézet által a pozícióra vonatkozóan végzett értékelési korrekció 12,5-szeresével.

74. A 66. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint a hitelintézetek az olyan értékpapírosítási pozíciók esetében, amelyekre 1250 %-os kockázati súly vonatkozik, a pozícióknak a kockázattal súlyozott kitettségtérték kiszámításánál történő figyelembe vétele helyett azok kitettségeinek értékét levonhatják szavatoló tőkéjükből.
75. A 74. pont alkalmazásában
- a pozíció kitettségeinek értékét a kockázattal súlyozott kitettségtértékből számítják ki, figyelembe véve a 72. és 73. pontnak megfelelően végzett csökkentést; és
 - a kitettség kiszámítása figyelembe veheti az elismert, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet is, a 60-67. pontban leírt módszer szerint; és
 - amennyiben a kockázattal súlyozott kitettségtérték kiszámítására a felügyeleti képlet módszert alkalmazzák, és $L < K_{IRBB}$, valamint $[L+T] > K_{IRBB}$, a pozíciót két külön pozíciónak kell tekinteni, amelyek közül a magasabb rangú esetében az L értéke megegyezik a K_{IRBB} értékével.
76. Amennyiben egy hitelintézet a 74. pontban említett alternatív módszert alkalmazza, a 45. pont alkalmazásában az előbbi bekezdés szerint levont összeg 12,5 szeresével kell elosztani a 45. pontban a maximális, kockázattal súlyozott kitettségtértéként meghatározott értéket, amit az ott felsorolt hitelintézeteknek kell kiszámítani.
-

X. MELLÉKLET

MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

1. RÉSZ

Alapvető mutató módszere

1. TŐKEKÖVETELMÉNY
 1. Az alapvető mutató módszere szerint a működési kockázat tőkekövetelménye a 2-9. pontban meghatározott, irányadó mutató 15 %-a.
2. AZ IRÁNYADÓ MUTATÓ
 2. Az irányadó mutató a nettó kamatbevétel és nettó nem kamatjellegű bevételek összegének hároméves átlaga.
 3. A hároméves átlagot a legutóbbi három, a pénzügyi év végén végzett 12 hónapos megfigyelés alapján számítják ki. Ha nem állnak rendelkezésre auditált mutatók, üzleti becslés is alkalmazható.
 4. Ha bármely megfigyelés esetében a nettó kamatbevétel és a nettó nem kamatjellegű bevételek összege negatív vagy nulla, a mutatót nem lehet figyelembe venni a hároméves átlag számítása során. Az irányadó mutató kiszámítása során pozitív értékek összegét kell elosztani a pozitív értékek számával.
- 2.1. **A 86/635/EGK irányelv hatálya alá tartozó hitelintézetek**
 5. A hitelintézetek eredménykimutatásának a 86/635/EGK irányelv 27. cikke szerinti számviteli kategóriái alapján az irányadó mutató az 1. táblázatban felsorolt elemek összege. A táblázat minden elemét pozitív vagy negatív előjellel együtt kell figyelembe venni az összeg kiszámítása során.
 6. A táblázat elemeit szükség szerint a 7. és 8. pontban szereplő minősítéseknek megfelelően lehet korrigálni.

1. táblázatw

1	Kapott kamat és kamatjellegű bevétel
---	--------------------------------------

2	Fizetett kamat és kamatjellegű kiadás
---	---------------------------------------

3	Bevétel részvényekből és egyéb rögzített kamatozású/változó hozamú értékpapírokból
---	--

4	Kapott jutalékok/díjak
---	------------------------

5	Fizetendő jutalékok/díjak
---	---------------------------

6	Pénzügyi műveletek nettó eredménye
---	------------------------------------

7	Bevétel egyéb üzleti tevékenységből
---	-------------------------------------

2.1.1. Minősítések

7. A mutatót a jutalékok és működési költségek levonása előtt kell kiszámítani. A működési költségeknek tartalmazniuk kell az azon harmadik felek által nyújtott, kiszervezett szolgáltatásokért fizetett díjakat, amelyek a hitelintézetnek nem anyavállalatai vagy leányvállalatai vagy a hitelintézet anyavállalatának leányvállalata, amely szintén a hitelintézet anyavállalata. A harmadik felek által nyújtott, kiszervezett szolgáltatásokra fordított kiadások csökkenthetik az irányadó mutatót, amennyiben a kiadások olyan vállalkozás révén merülnek fel, amely ezen irányelv vagy azzal egyenértékű szabályozás értelmében felügyelet alá tartozik.

8. Az alábbi elemek nem vehetők figyelembe az irányadó mutató kiszámítása során:
- a kereskedési könyvben nem szereplő tételek eladásából származó realizált eredmény;
 - rendkívüli vagy nem rendszeres tételekből származó bevétel;
 - biztosításból származó bevétel.

Amennyiben a kereskedési tételek újraértékelése az eredménykimutatás részét képezi, az újraértékelést is figyelembe kell venni. Amennyiben a 86/635/EGK irányelv 36. cikke 2) pontját alkalmazzák, az eredménykimutatásban szereplő újraértékelést is figyelembe kell venni.

2.2. Egyéb számviteli előírások szerint működő hitelintézetek

9. Amennyiben a hitelintézet a 86/635/EK irányelv által meghatározott számviteli rendszertől eltérő számviteli előírások szerint működik, az irányadó mutatót azon adatok alapján kell kiszámítani, amelyek a legközelebb állnak a 2-8. pontban meghatározottakhoz.

2. RÉSZ

Sztenderd módszer

1. TŐKEKÖVETELMÉNY

- A sztenderd módszer szerint a működési kockázat tőkekövetelmény a 2. táblázatban felsorolt egyes üzletágak évente kiszámított kockázattal súlyozott irányadó mutatójának hároméves átlaga. Minden évben egy adott üzletág negatív irányadó mutatójából származó negatív tőkekövetelmény ellentételezhető, beszámítható az egészbe. Ha azonban az összes üzletág összevont tőkekövetelménye egy adott évben negatív, akkor abban az évben a számlálóban zero értéket kell feltüntetni.
- A hároméves átlagot a legutóbbi három, a pénzügyi év végén végzett 12 hónapos megfigyelés alapján számítják ki. Ha nem állnak rendelkezésre auditált mutatók, üzleti becslés is alkalmazható.

2. táblázat

Üzletág	Tevékenységek felsorolása	Százalék
Vállalati finanszírozás	Pénzügyi eszközök jegyzése és/vagy forgalmazása saját kötelezettségvállalás alapján Jegyzéssel kapcsolatos szolgáltatások Befektetési tanácsadás Tanácsadás vállalkozásoknak a tőkeszerkezetet, ipari stratégiát és az ezekhez kapcsolódó kérdéseket illetően, valamint vállalkozások egyesülésével és felvásárlásával összefüggő tanácsadás és szolgáltatások Befektetésekhez kapcsolódó kutatás, pénzügyi elemzés és pénzügyi eszközökkel végzett ügyletekhez kapcsolódó általános ajánlások más formái.	18 %
Kereskedés és értékesítés	Saját számlás kereskedés Ügynöki tevékenység a bankközi piacon Egy vagy több pénzügyi eszközzel kapcsolatos megbízások fogadása és továbbítása Megbízások teljesítése az ügyfelek nevében Pénzügyi eszközök kihelyezése a kibocsátás átvételére irányuló kötelezettségvállalás alapján Multilaterális kereskedési rendszerek működtetése	18 %

Üzletág	Tevékenységek felsorolása	Százalék
Kiskereskedelmi közvetítői tevékenység (Magánszemélyeknek, vagy a 79. cikkben meghatározott, a lakossági kitétségekre vonatkozó kritériumokat teljesítő kis- és középvállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások)	Egy vagy több pénzügyi eszközzel kapcsolatos megbízások fogadása és továbbítása Megbízások teljesítése az ügyfelek nevében Pénzügyi eszközök kihelyezése a kibocsátás átvételére irányuló kötelezettségvállalás alapján	12 %
Kereskedelmi banki tevékenység	Betétek és más visszafizetendő pénzeszközök elfogadása Hitelezés Pénzügyi lízing Garanciák és kötelezettségvállalások	15 %
Lakossági banki tevékenység (Magánszemélyeknek, vagy az 79. cikkben meghatározott, a lakossági kitétségekre vonatkozó kritériumokat teljesítő kis- és középvállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások)	Betétek és más visszafizetendő pénzeszközök elfogadása Hitelezés Pénzügyi lízing Garanciák és kötelezettségvállalások	12 %
Fizetési és elszámolási szolgáltatások	Pénzforgalmi szolgáltatások Fizetőeszközök kibocsátása és kezelése	18 %
Ügynöki szolgáltatások	Pénzügyi eszközök megőrzése és nyilvántartása az ügyfelek számláján, beleértve a letéti őrzést és kapcsolódó szolgáltatásokat, mint pl. készpénz illetve biztosíték kezelése	15 %
Vagyonkezelés	Portfólió kezelés KBF kezelés Vagyonkezelés egyéb formái	12 %

3. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézet számára, hogy a működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelményt az 5-11. pontban meghatározott, alternatív sztenderd módszerrel határozza meg.

2. ÜZLETÁGAK MEGFELELTETÉSÉNEK ALAPVELVEI

4. A hitelintézeteknek egyedi szabályzatokat és kritériumokat kell kidolgozniuk és dokumentálniuk az aktuális üzletágakhoz és tevékenységekhez kapcsolódó irányadó mutató megfeleltetésére a sztenderd módszer keretei között. A kritériumokat szükség szerint felül kell vizsgálni és korrigálni az új vagy változó üzleti tevékenységek és kockázatok figyelembevételével. Az üzletágak megfeleltetésének alapelvei az alábbiak:
- az egyes tevékenységeket teljes körűen, és egymást kölcsönösen kizáró módon kell az egyes üzletágaknak megfeleltetni;
 - olyan tevékenységeket, amelyek nem illeszkednek az üzletágak szerkezetébe, de az üzletági szerkezetbe tartozó tevékenységhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat nyújtanak, az általuk támogatott üzletághoz kell rendelni. Ha egy kiegészítő tevékenység egynél több üzletágot támogat, objektív megfeleltetési kritériumokat kell alkalmazni;

- c) ha egy tevékenységet nem lehet egy adott üzletághoz rendelni, a legmagasabb százalékos értéket adó üzletágot kell alkalmazni. Ugyanez az üzletág tartozik az esetleges kapcsolódó kiegészítő tevékenységekhez is;
- d) a hitelintézetek belső árképzési módot alkalmazhatnak az irányadó mutató üzletágak közti megosztásához. Az egyik üzletágban felmerült, valamely másik üzletágot illető költségeket át lehet csoportosítani a megfelelő üzletághoz, például a két üzletág közti transzferáron alapuló módszerrel;
- e) a tevékenységeket következetes módon, a hitelkockázat és piaci kockázat esetében használt kategóriáknak megfelelően kell megfeleltetni az egyes üzletágaknak a működési kockázat tőkekövetelményeinek megállapítása során;
- f) az ügyvezetés – a hitelintézet irányító szerveinek ellenőrzése alatt – felelős a megfeleltetési szabályokért; és
- g) az egyes üzletágaknak történő megfeleltetést független felülvizsgálatnak kell alávetni.

3. ALTERNATÍV MUTATÓK EGYES ÜZLETÁGAKHOZ

3.1. Körülmények

- 5. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik a hitelintézet számára, hogy az alábbi üzletágakhoz alternatív irányadó mutatókat alkalmazzanak: lakossági banki tevékenység és kereskedelmi banki tevékenység.
- 6. Az említett üzletágak esetében az irányadó mutató egy normalizált bevételi mutató, mely egyenlő a kölcsönök és előlegek teljes névértékének hároméves átlagával, megszorozva 0,035-tel.
- 7. A lakossági banki és/vagy kereskedelmi banki üzletágak a kölcsönök és előlegek a megfelelő hitelportfóliókból lehívott összegekből állnak. A kereskedelmi banki üzletágba a nem kereskedési könyvekben szereplő értékpapírok is beletartoznak.

3.2. Feltételek

- 8. Az alternatív irányadó mutatók használatára vonatkozó engedélyezésre a 9-11. pontban meghatározott feltételek vonatkoznak.

3.2.1. Általános feltétel

- 9. A hitelintézet teljesíti a 12. pontban meghatározott minősítési kritériumokat.

3.2.2. A lakossági banki és kereskedelmi banki üzletágakra vonatkozó speciális feltételek

- 10. A hitelintézet mindenekelőtt a lakossági banki és/vagy kereskedelmi banki üzletágakban aktív, amelyekből bevételének legalább 90 %-a származik.
- 11. A hitelintézet bizonyítani tudja az illetékes hatóságok számára, hogy lakossági banki és/vagy kereskedelmi banki tevékenységének jelentős része olyan kölcsönökből áll, melyeknél nagy a nemteljesítés valószínűsége, és az alternatív sztenderd módszer jobb alapot biztosít a működési kockázat becslésére.

4. MINŐSÍTÉSI KRITÉRIUMOK

12. A hitelintézeteknek a 22. cikkben és az V. mellékletben meghatározott általános kockázatkezelési normákon felül meg kell felelniük az alább felsorolt minősítési kritériumoknak is. A követelmények teljesítését a hitelintézeti tevékenység körének és választékának, valamint az arányosság elvének figyelembevételével kell megítélni.
 - a) A hitelintézeteknek jól dokumentált rendszerrel kell rendelkezniük a működési kockázat értékelésére és kezelésére, a rendszerhez rendelt egyértelmű felelőségekkel. Meg kell határozniuk a működési kockázattal szembeni kitettséget, és nyomon kell követniük a vonatkozó működési kockázati adatokat, beleértve a jelentős veszteségekkel kapcsolatos adatokat is. A rendszert rendszeresen független felülvizsgálatnak kell alávetni.
 - b) A működési kockázat értékelésére szolgáló rendszert szorosan integrálni kell a hitelintézet kockázatkezelési folyamataiba. A rendszer kimenő adatainak a hitelintézet működési kockázati profiljának felügyeletére és ellenőrzésére szolgáló folyamatok szerves részét kell képezniük, és
 - c) A hitelintézeteknek olyan vezetői jelentési rendszert kell bevezetniük, ami a hitelintézet az érintett tisztségviselők számára működési kockázattal kapcsolatos jelentéseket biztosít. A hitelintézeteknek eljárásokkal kell rendelkezniük a vezetői jelentésekben foglalt információknak megfelelő intézkedések végrehajtására.

3. RÉSZ

Fejlett mérési módszerek

1. MINŐSÍTÉSI KRITÉRIUMOK

1. Ahhoz, hogy a hitelintézetek alkalmazhassák a fejlett mérési módszert, meg kell győzniük az illetékes hatóságokat arról, hogy a hitelintézetek a 22. cikkben és az V. mellékletben meghatározott általános kockázatkezelési normákon felül teljesítik az alábbi felsorolt minősítési kritériumokat is.

1.1. Minőségi normák

2. A hitelintézet belső, működési kockázat mérésére szolgáló rendszerét szorosan integrálni kell a napi kockázatkezelési folyamatokba.
3. A hitelintézetnek rendelkeznie kell egy független, a működési kockázattal kapcsolatos kockázatkezelésért felelős munkaköri funkcióval.
4. A működési kockázatból eredő kitettséget és az elszenvedett veszteséget rendszeresen jelenteni kell. A hitelintézetnek rendelkeznie kell a szükséges eljárásokkal a megfelelő helyesbítő tevékenység végrehajtásához.
5. A hitelintézet kockázatkezelési rendszerét jól kell dokumentálni. A hitelintézetnek kidolgozott eljárással kell rendelkeznie a megfelelésig biztosítására, és szabályzatokkal a nem megfelelésig kezelésre.
6. A működési kockázat kezelésére szolgáló folyamatokat és a kockázat mérésére szolgáló rendszereket belső és/vagy külső ellenőrök általi rendszeres felülvizsgálatoknak kell alávetni.
7. A működési kockázatra vonatkozó kockázatkezelési rendszernek az illetékes hatóságok általi jóváhagyása az alábbi elemeket foglalja magában:
 - a) annak ellenőrzése, hogy a belső jóváhagyási folyamatok kielégítően működnek-e;
 - b) megbizonyosodás arról, hogy a kockázatkezelési rendszerhez tartozó adatáramlás és folyamatok átláthatóak és hozzáférhetőek.

1.2. Mennyiségi normák

1.2.1. Folyamat

8. A hitelintézetek tőkekövetelményeik kiszámítása során kötelesek azt várható és váratlan veszteségből állónak tekinteni, kivéve, ha bizonyítani tudják, hogy a várható veszteséget belső üzletviteli eljárásaikkal megfelelően megragadják. A működési kockázat mérésére szolgáló rendszernek meg kell ragadnia a potenciálisan súlyos, kis valószínűségű eseményeket, ezáltal egyéves időszakra 99,9 %-os konfidencia-intervallumnak megfelelő megbízhatóságot kell elérnie.
9. A hitelintézet működési kockázat kezelésére szolgáló rendszerének tartalmaznia kell bizonyos kulcsfontosságú elemeket a 8. pontban meghatározott megbízhatósági norma teljesítésére érdekében. Az előírt elemek közé kell tartoznia az üzleti környezetet tükröző belső és külső adatoknak, forgatókönyv-elemzés és különböző tényezők használatának, és a 13-24. pontban meghatározott belső ellenőrzési rendszerek alkalmazásának. A hitelintézetnek jól dokumentált módszerrel kell rendelkeznie az említett négy elem használatának súlyozására a működési kockázat kezelésére szolgáló átfogó rendszerben.
10. A kockázatomérési rendszernek meg kell ragadnia a kockázat főbb tényezőit, amelyek a veszteségbecsléshez tartozó gyakorisági görbék ellaposodó részének alakját befolyásolják.
11. A működési kockázatból eredő veszteségek és a különböző működési kockázat becslések közötti korrelációt csak akkor lehet elismerni, ha a hitelintézet bizonyítani tudja az illetékes hatóságok számára, hogy a korreláció mérésére alkalmazott rendszerek megbízhatóak, alkalmazásuk következetes, és figyelembe veszik az ilyen korrelációs becslések bizonytalanságát, különösen az eltérést mutató időszakokban. A hitelintézetnek megfelelő mennyiségi és minőségi módszerekkel kell érvényesítenie korrelációs feltételezéseit.
12. A kockázatomérési rendszernek belsőleg következetesnek kell lennie, és el kell kerülnie a tőke megfelelési szabályrendszer más területein elismert minőségi értékelések vagy kockázatsökkentési módszerek többszörös beszámítását.

1.2.2. Belső adatok

13. A működési kockázattal kapcsolatos belső méréseknek egy legalább 5 éves múltbeli megfigyelési időszakon kell alapulniuk. Amennyiben a hitelintézet először tér át a fejlett mérési módszer alkalmazására, hároméves múltbeli megfigyelési időszak is elfogadható.
14. A hitelintézeteknek meg kell tudniuk feleltetni a múltbeli belső veszteség adataikat a 2. részben meghatározott üzletágaknak és az 5. részben meghatározott eseménytípusoknak, valamint ezeket az adatokat az illetékes hatóságok számára kérésre be kell tudniuk mutatni. Dokumentált és objektív kritériumokat kell meghatározni a veszteségek meghatározott üzletágakhoz és eseménytípusokhoz történő megfeleltetéséhez. Azokat a működési kockázatból adódó veszteségeket, amelyek a hitelkockázathoz kapcsolódnak, és amelyeket a múltban a belső hitelkockázati adatbázisokban rögzítettek, fel kell jegyezni a működési kockázat adatbázisokba, és külön kell azonosítani. Az ilyen veszteségek nem tartoznak a működési kockázat tőkebeli követelménye alá, ameddig a minimum tőkekövetelmények kiszámítása céljából azokat továbbra is hitelkockázatnak tekintik. A piaci kockázathoz kapcsolódó, a működési kockázatból adódó veszteségeket be kell vonni a működési kockázathoz tartozó tőkekövetelmények hatálya alá.
15. A hitelintézet belső veszteség adatainak átfogónak kell lenniük abban az értelemben, hogy azoknak meg kell ragadniuk a vonatkozó alrendszerek és földrajzi régiók összes főbb tevékenységét és a kitétségeit. A hitelintézeteknek bizonyítaniuk kell, hogy a kizárt tevékenységek vagy kitétségek sem egyenként sem együttesen nem befolyásolnák lényegesen az átfogó kockázati becsléseket. Megfelelő minimum veszteség határértékeket kell meghatározni a belső veszteségadatok gyűjtéséhez.
16. A bruttó veszteség összegével kapcsolatos információkon túl a hitelintézeteknek információt kell gyűjteni a hitelezési veszteséget okozó esemény dátumáról, a bruttó veszteség összegének esetleges megtérüléséről, és a veszteség okainak és befolyásoló tényezőinek leírásáról.
17. Külön kritériumok kellene a központosított funkcióból, vagy olyan tevékenységből – mely egynél több üzletágot fog át – eredő veszteségadatok meghatározásához, valamint az ezekhez kapcsolódó eseményekből adódó veszteségadatok meghatározásához.

18. A hitelintézeteknek dokumentált eljárásokkal kell rendelkezniük a múltbeli veszteség adatok folyamatos megfelelőségének értékelésére, beleértve azokat a helyzeteket is, ahol az értékelést felülbírálnak, átsorolhatják, vagy más módon helyesbíthetik, és az eljárásoknak ki kell terjedniük annak meghatározására, hogy ezeket milyen mértékig végezhetik el, és kik jogosultak az ilyen döntés meghozatalára.

1.2.3. Külső adatok

19. A hitelintézet működési kockázat mérésére szolgáló rendszerének megfelelő külső adatokat kell használnia, különösen akkor, ha okkal feltételezhető, hogy a hitelintézet ritkán előforduló, de potenciálisan súlyos veszteségeknek van kitéve. A hitelintézetnek szisztematikus eljárással kell rendelkeznie azon helyzetek meghatározására, melyek esetében külső adatokat kell használni, és meg kell határozni az adatoknak a mérési rendszerbe történő belefoglalására szolgáló módszereket is. A külső adatok felhasználására vonatkozó feltételeket és gyakorlatot rendszeresen felül kell vizsgálni, dokumentálni és időszakszerűen független felülvizsgálatnak kell alávetni.

1.2.4. Forgatókönyv-elemzés

20. A hitelintézet szakértői véleményen alapuló forgatókönyv-elemzés és külső adatok együttes használatával értékelni ki nagy súlyosságú eseményekkel szembeni kitettséget. Az értékeléseket megbízhatóságuk biztosítása érdekében időközönként felül kell vizsgálni és érvényesíteni úgy, hogy azokat összehasonlítsák a ténylegesen elszennvedett veszteségekkel.

1.2.5. Üzleti környezet és belső ellenőrzési tényezők

21. A hitelintézet egész vállalatra kiterjedő kockázatértékelési módszereinek meg kell ragadniuk azokat az üzleti környezettel kapcsolatos és belső ellenőrzési tényezőket, melyek módosíthatják működési kockázati profilját.
22. Az egyes tényezők kiválasztásához tapasztalati úton és az érintett üzletág szakértőinek értékelése alapján kell bizonyítani, hogy azok valóban lényeges kockázati tényezők.
23. A kockázati becsléseknek a tényezők változásaira adott érzékenységet és a különböző tényezők súlyozását megfelelően igazolni kell. A kockázatellenőrzés javítása által okozott kockázatváltozáson kívül a rendszernek meg kell ragadnia a tevékenységek nagyobb komplexitásából vagy az üzleti forgalom növekedéséből adódó potenciális kockázattöbbleket is.
24. A rendszert dokumentálni kell, és a hitelintézetben belüli, valamint illetékes hatóságok általi független felülvizsgálatnak kell alávetni. A folyamatot és az eredményeket a tényleges belsőleg mért veszteséggel és a vonatkozó külső adatokkal történő összehasonlítással időközönként felül kell vizsgálni és jóváhagyni.

2. A BIZTOSÍTÁS ÉS MÁS KOCKÁZATTRANSZFERÁLÁSI MECHANIZMUSOK HATÁSA

25. A hitelintézetek a 26-29. pontban meghatározott feltételek teljesülése esetén elismerhetik a biztosítás vagy más olyan kockázattranszferálási mechanizmus hatását, amelyben a hitelintézet az illetékes hatóság számára megfelelően igazolni tudja a figyelemre méltó kockázatsökkentő hatás meglétét.
26. A szolgáltatást nyújtó biztosítás vagy viszontbiztosítás nyújtására jogosult, és a szolgáltató legalább egy elismert külső hitelminősítő intézmény által megállapított követelés-visszafizetési minősítéssel rendelkezik, amelyet az illetékes hatóság határozott meg 3. vagy magasabb fokozatú hitelminősítéshez a 78-83. cikkben a hitelintézetek kitettségeinek kockázatsúlyozásával kapcsolatosan előírt szabályok értelmében.
27. A biztosításnak és a hitelintézetek biztosítási keretrendszerének meg kell felelnie az alábbi feltételeknek:
 - a) a biztosítási szabályzat szerint legalább egy éves kezdeti időtartammal kell rendelkeznie. Az egy évnél rövidebb fennmaradó időtartamú biztosítások esetén a hitelintézet a biztosítás csökkenő fennmaradó időtartamának megfelelő volatilitás korrekciós tényezőt köteles alkalmazni, amelynek mértéke a 90 napos vagy rövidebb fennmaradó időtartamú biztosítások esetében akár a teljes 100 %-os volatilitás korrekciót is elérheti;
 - b) a biztosítási szabályzat alapján a szerződés felmondási ideje minimum 90 nap;

- c) a biztosítási szabályzat szerint nem lehetségesek olyan kizárások vagy korlátozások, melyeket felügyeleti intézkedés vált ki, illetve csődbe jutott hitelintézet esetén megakadályozná a hitelintézet, csődgondnok vagy felszámoló számára a hitelintézet által elszendvedett károk vagy költségek behajtását, kivéve azokat a hitelintézetet érintő eseteket, amelyek a csődgondnok kinevezése vagy a felszámolási eljárás megindítása után következnek be, feltéve, hogy a biztosítási szabályzat alapján kizárható bármilyen, az illetékes hatóságok intézkedéseiből eredő pénzbírság, büntetés vagy büntető jellegű kártérítés;
- d) a kockázatsökkentési számításoknak olyan átlátható módon kell tükrözniük a biztosítási fedezetet, ami következetes a működési kockázat átfogó tőkekövetelménye megállapítása során figyelembe vett tényleges valószínűséggel és a veszteség hatásaival;
- e) a biztosítást harmadik fél bocsátja rendelkezésre. Leányvállalattal vagy nem biztosító társaság tulajdonában levő biztosító társasággal között biztosítás esetén a kitettséget a jogosultsági kritériumokat teljesítő harmadik féllel kell ellenbiztosítani, például viszontbiztosítás útján; és
- f) a biztosítás elismertetésére szolgáló rendszernek jól indokoltnak és dokumentáltnak kell lennie.
28. A biztosítás elismerésére használt módszereknek a következő elemeket kell a biztosítás elismert összegének leszámításával vagy volatilitás korrekciós tényező alkalmazásával megragadniuk:
- a) a kötvény fennmaradó időtartama, ha az kisebb mint egy év, a fentiekben megállapítottak szerint;
- b) a kötvény felmondási ideje, ha az kisebb egy évnél; és
- c) a kifizetés bizonytalansága, és a biztosítási kötvények fedezete közti különbségek.
29. A biztosítás elismeréséből adódó tőkekövetelmény könnyítés nem haladhatja meg a működési kockázathoz tartozó tőkekövetelmény kockázatsökkentési módszerek alkalmazása előtti értékének 20 %-át.

3. A FEJLETT MÉRÉSI MÓDSZER ALKALMAZÁSA CSOPORT SZINTEN

30. Amennyiben a fejlett mérési módszert egy EU-szintű hitelintézeti anyavállalat és leányvállalatai, vagy egy EU-szintű pénzügyi holding társaság anyavállalat leányvállalatai kívánják alkalmazni, az alkalmazás iránti kérelemben szerepeltetni kell a működési kockázati tőkekövetelményének eloszlását a csoport különböző tagjai közt.
31. A kérelemben fel kell tüntetni, hogy a diverzifikáció hatásait faktorálják-e a kockázatkezelési rendszerben, és ha igen, akkor milyen módon.

4. RÉSZ

Különböző módszerek együttes alkalmazása

1. A FEJLETT MÉRÉSI MÓDSZER EGYÜTTES ALKALMAZÁSA MÁS MÓDSZEREKKEL

1. Egy hitelintézet a fejlett mérési módszert az alapvető mutató módszerével vagy a sztenderd módszerrel használhatja együtt, az alábbi feltételek teljesülése mellett:
- a) a rendszer a hitelintézet összes működési kockázatát megragadja. Az illetékes hatóság meggyőződik a különböző tevékenységek, földrajzi régiók, jogi struktúra vagy és a többi, belsőleg meghatározott vonatkozó felosztás megfelelőségéről; és
- b) a sztenderd módszer és a fejlett mérési módszer által lefedett tevékenységekre a 2. és 3. részben meghatározott jogosultsági kritériumok teljesülnek.

2. Az illetékes hatóság eseti alapon az alább felsorolt további feltételeket szabhatja ki:
- a fejlett mérési módszer bevezetésének napjától a hitelintézet működési kockázatának jelentős részét a fejlett mérési módszer ragadja meg; és
 - a hitelintézet kötelezettséget vállal, hogy a fejlett mérési módszert az illetékes hatóságokkal egyeztetett ütemterv szerint fokozatosan kiterjeszti tevékenységei jelentős részére.

2. AZ ALAPVETŐ MUTATÓ MÓDSZERE ÉS A SZTENDERD MÓDSZER EGYÜTTES ALKALMAZÁSA

- Egy hitelintézet az alapvető mutató módszerét és a sztenderd módszert csak kivételes esetben alkalmazhatja együtt, úgymint friss vállalatfelvásárlás esetén, ahol a sztenderd módszer fokozatos bevezetése átmeneti időszakot tehet szükségessé.
- Az alapvető mutató módszere és a sztenderd módszer együttes alkalmazásának feltétele, hogy a hitelintézet kötelezettséget vállaljon a sztenderd módszer bevezetésére az illetékes hatóságokkal egyeztetett ütemterv szerint.

5. RÉSZ

Veszteség kategóriák

3. táblázat

Veszteség kategória	Fogalom meghatározás
Belső csalás	Csalásra, a vagyon hűtlen kezelésére, a jogszabályok vagy a vállalati szabályok (kivéve a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó szabályokat) kijátszására irányuló szándékos tevékenységből adódó veszteségek, legalább egy belső fél közreműködésével.
Külső csalás	Csalásra, a vagyon hűtlen kezelésére vagy a jogszabályok kijátszására irányuló, harmadik fél által elkövetett szándékos tevékenységből adódó veszteségek.
Munkáltatói gyakorlat és munkabiztonság	A munkavállalási, egészségügyi vagy munkabiztonsági jogszabályokkal vagy megállapodásokkal ellentétes cselekményből, személyi sérüléssel vagy hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos kártérítési igény kifizetéséből adódó veszteségek.
Ügyfelek, termékek és üzleti gyakorlat	Egy adott ügyféllel szemben gondatlanságból vagy nem szándékosan elkövetett szakmai kötelezettségzegésből (beleértve a bizalmi és alkalmassági követelményeket is), illetve egy termék jellegéből vagy természetéből adódó veszteségek.
Tárgyi eszközöket ért károk	Tárgyi eszközöket természeti katasztrófa vagy más esemény következtében ért károkból eredő veszteségek.
Üzletmenet fennakadása vagy rendszerhiba	Az üzletmenet fennakadásából vagy rendszerhibából adódó veszteségek
Végrehajtás, teljesítés és folyamatkezelés	Ügyletek feldolgozásának elmaradásából vagy kereskedelmi ügyfelekkel és beszállítókkal kapcsolatos folyamatok kezeléséből adódó veszteségek

XI. MELLÉKLET

AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÁLTALI FELÜLVIZSGÁLAT ÉS ÉRTÉKELÉS TECHNIKAI KRITÉRIUMAI

1. Az illetékes hatóságok által a 124. cikk alapján végzett felülvizsgálatnak és értékelésnek a hitel-, piaci- és működési kockázatokon kívül az alábbi elemekre kell kiterjednie:
 - a) az IRB módszert alkalmazó hitelintézetek által végzett stressz teszt eredményei;
 - b) a koncentrációs kockázat kezelése valamint a hitelintézet velük szembeni kitettsége, beleértve a 108–118. cikkben meghatározott követelményeknek történő megfelelést is;
 - c) a hitelintézet által megvalósított, az elismert hitelkockázat mérséklési módszerekhez használatával kapcsolatos reziduális kockázat kezelésére szolgáló eljárások és politikák megbízhatósága, megfelelősége és alkalmazási módja;
 - d) a hitelintézet által az általa értékpapírosított eszközökre vonatkozóan tartott szavatoló tőke mértéke megfelel-e az ügylet gazdasági tartalma, beleértve az átadott kockázat mértékét is, által indokolt mértéknek;
 - e) a hitelintézetek likviditási kockázatokkal szembeni kitettségének mértéke, és e kitettségeknek a hitelintézet általi kezelése;
 - f) a diverzifikációs hatásoknak és azok kockázatfelmérési rendszerbe illeszkedésének a kihatásai; és
 - g) a piaci kockázattal kapcsolatos tőkekövetelményekhez a 2006/.../EK irányelv* V. mellékletében foglaltak szerinti belső modellt használó intézmények által végrehajtott stresszteszt eredményei.
2. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a hitelintézet nyújtott-e burkolt támogatást az értékpapírosításhoz. Amennyiben úgy találják, hogy a hitelintézet több mint egy alkalommal burkolt támogatást nyújtott, az illetékes hatóság, feltételezve, hogy a hitelintézet a jövőben is támogatni fogja az értékpapírosítást, és ezzel nem ér el számottevő kockázat-transzferálást, megteszi a megfelelő lépéseket.
3. A 124. cikk (3) bekezdése értelmében végrehajtott meghatározás céljaira az illetékes hatóságok megfontolják, hogy az értékmódosítások és a kereskedelmi könyvben a pozíciók/portfoliók számára a 2006/49/EK irányelv VII. melléklete B. részének megfelelően hozott rendelkezések lehetővé teszik-e a hitelintézet számára pozícióinak rövid időn belüli kiárusítását vagy fedezését felmerülő anyagihiány nélkül és normális piaci körülmények között.

XII. MELLÉKLET

A NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL TECHNIKAI KRITÉRIUMAI

1. RÉSZ

Általános kritériumok

1. Egy információ a nyilvánosságra hozatal során akkor minősül lényegesnek, ha annak kihagyása vagy hamis állítása módosíthatja vagy befolyásolhatja az adott információra gazdasági döntés céljából támaszkodó személy döntését vagy értékítéletét.
2. Egy információ akkor minősül a hitelintézet tulajdonosi információjának, ha annak nyilvánosságra hozatala veszélyeztetheti versenypozícióját. Ide tartozhatnak a termékekkel vagy rendszerekkel kapcsolatos olyan információk, melyek versenytársakkal való megosztása csökkentheti a hitelintézet befektetéseinek értékét.
3. Egy információ akkor minősül bizalmasnak, ha az ügyfelekkel vagy más partnerekkel szembeni kötelezettség a hitelintézetet titoktartásra kötelezi.
4. Az illetékes hatóságok előírják a hitelintézet számára annak vizsgálatát, hogy az üzleti tevékenység vonatkozó tulajdonságainak fényében, mint pl. műveletek száma, tevékenységek köre, jelenlét más országokban, részvétel különböző pénzügyi szektorokban, részvétel nemzetközi pénzügyi piacokon, valamint fizetési, elszámolási és kiegyenlítési rendszerekben, bizonyos információkat az éves gyakoriságnál gyakrabban szükséges-e nyilvánosságra hozni. Az értékelésnél különös figyelmet kell fordítani arra, hogy szükséges-e a 2. rész 3. pontjának b) és e) alpontjában, valamint 4. pontjának b)-e) alpontjában meghatározott információkat, valamint a kockázatokkal szembeni kitettséggel és más, gyors változásnak kitett információkat gyakrabban nyilvánosságra hozni.
5. A 2. rész 3. és 4. pontjában meghatározott nyilvánosságra hozatali követelményt a 72. cikk (1) és (2) bekezdésének megfelelően kell teljesíteni.

2. RÉSZ

Általános követelmények

1. Hitelintézet kockázatkezelési célkitűzéseit és szabályzatait minden egyes kockázati kategóriára vonatkozóan nyilvánosságra kell hozni, beleértve az 1-14. pontban említett kockázatokat is. A nyilvánosságra hozatalnak ki kell terjednie az alábbiakra:
 - a) az adott kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok;
 - b) a vonatkozó kockázatkezelési funkció vagy más megfelelő rendelkezések szerkezeti és szervezeti felépítése;
 - c) a kockázatjelentési és -mérési rendszerek érvényességi köre és jellege; és
 - d) a kockázat csökkentésére és fedezésére vonatkozó szabályzatok, valamint a kockázat csökkentésére és fedezésére szolgáló eszközök hatékonyságának felügyeletére szolgáló stratégiák és folyamatok.
2. Az alábbi információkat kell nyilvánosságra hozni az irányelv alkalmazási körével kapcsolatban:
 - a) a hitelintézet neve, amelyre az irányelv követelményei vonatkoznak;
 - b) az eltérések összefoglalása a számviteli és prudenciális célokból történő konszolidáció alapján, azon elemek rövid leírásával, amelyek:
 - i. teljes mértékben konszolidáltak;
 - ii. részlegesen konszolidáltak;

- iii. levonásra kerültek a szavatoló tőkéből; vagy
 - iv. nem kerültek konszolidálásra sem levonásra;
- c) a szavatolótőke haladéktalan transferálásának vagy a kötelezettségek anyavállalat és leányvállalata közötti visszafizetésének lényeges gyakorlati vagy jogi akadálya nincsen és nem várható;
- d) az a teljes összeg, amennyivel a szavatoló tőke kevesebb, mint a konszolidált kimutatásban nem szereplő egyes leányvállalatok számára előírt minimum, és az ilyen leányvállalatok neve; és
- e) ha alkalmazható, a 69. és 70. cikkben meghatározott rendelkezések alkalmazásának körülményei.
3. A hitelintézeteknek a következő információkat kell szavatoló tőkéjükkel kapcsolatban nyilvánosságra hozni:
- a) összefoglaló információk az összes szavatoló tőke elem és azok összetevőinek főbb feltételeiről;
 - b) az eredeti szavatoló tőke összege, az egyes pozitív elemek és levonások külön-külön történő közzétételével;
 - c) a járulékos szavatolótőke, és a 2006/49/EK irányelv (*) IV. fejezetében meghatározott szavatolótőke teljes összege;
 - d) az eredeti és járulékos szavatoló tőkéből a 66. cikk (2) bekezdése szerinti levonások, az 57. cikk q) pontjában említett elemek különálló közzétételével; és
 - e) a teljes elismert szavatoló tőke összege a levonások után és a 66. cikkben meghatározott korlátások figyelembe vételével.
4. A hitelintézeteknek a következő információkat kell nyilvánosságra hozniuk a 75. és 123. cikkben meghatározott követelmények teljesítésével kapcsolatban:
- a) összefoglaló a hitelintézet azon módszeréről, amely annak ellenőrzésére szolgál, hogy a belső tőke elégséges-e a jelenlegi és jövőbeni tevékenységekhez;
 - b) a kockázattal súlyozott kitettségértéket a 78-83. cikk szerint kiszámító hitelintézetek esetében a 79. cikkben meghatározott kitettségi kategóriákba tartozó egyes kockázattal súlyozott kitettségértékek 8 százaléka;
 - c) a kockázattal súlyozott kitettségértéket a 84-89. cikk szerint kiszámító hitelintézetek esetében a 86. cikkben meghatározott kitettségi kategóriákba tartozó egyes kockázattal súlyozott kitettségértékek 8 százaléka. Lakossági kitettségek esetén ez a követelmény minden olyan kitettség kategóriára vonatkozik, amelyek megfeleltethetők a VII. melléklet 1. részének 10-13. pontjában található különböző korrelációknak. A részvényjellegű kitettség kategória esetében ez a követelmény az alábbiakra vonatkozik:
 - i. a VII. melléklet 1. részének 17-26. pontjában meghatározott egyes módszerek mindegyikére;
 - ii. tőzsdei részvénykitettségekre, megfelelően diverzifikált portfóliókban található nem-tőzsdei részvénykitettségekre és más kitettségekre;
 - iii. tőkekövetelményekre vonatkozó felügyeleti átmeneti rendelkezések alá tartozó kitettségek; és
 - iv. tőkekövetelményekre vonatkozó szerzett jogokkal kapcsolatos rendelkezések hatálya alá tartozó kitettségek;
 - d) a 75. cikk b) és c) pontjának megfelelően kiszámított minimum tőkekövetelmények; és
 - e) a 103. és 105. cikk szerint kiszámított minimum tőkekövetelmények, külön-külön nyilvánosságra hozva;

(*) HL: Kérjük, illessze be az irányelv számát (lásd a (37) preambulumbekendést)!

5. A hitelintézet partnerkockázatnak történő kitettségével kapcsolatban a III. melléklet 1. részében meghatározott módon a következő információkat kell feltüntetni:
- a) a belső tőke- és hitellimitek partnerhitel-kockázathoz való társításához használt módszerek megtárgyalása;
 - b) a kezesség biztosításával kapcsolatos szabályzatok és a hiteltartalékok létrehozásának megtárgyalása;
 - c) a szabályzatok megtárgyalása a rossz irányú kockázatok figyelembe vételével;
 - d) a hitelbiztosíték összege azon hatásának megtárgyalása, amelyet a hitelintézetnek kellene biztosítania, bonitásfokozatának leértékelése esetén;
 - e) szerződéses, nettósítási nyereségek, nettósított folyószámlahitel-kitettség, tulajdonban lévő hitelbiztosíték és nettó derivatívákból származó hitelkitettség bruttó pozitív valós értéke. A derivatívákból származó nettó hitelkitettség alatt a derivatívaügyleteken lévő hitelkitettséget értjük a jogilag érvényesíthető nettósítási megállapodásokból és a biztosítéki megállapodásokból származó nyereségek figyelembe vétele után;
 - f) a kitettség értékére vonatkozó intézkedések a III. melléklet 3-6. részében meghatározott, adott esetben ide vonatkozó módszer szerint;
 - g) a hitelderivatíva-hedgek feltételezett értéke és a folyószámlahitel-kitettség hitelkitettség-típusok szerinti felosztása;
 - h) (feltételezett) hitelderivatíva-ügyletek elosztva a hitelintézet saját hitelportfóliójához való használat, valamint közvetítőtevékenység között, ide értve a felhasznált hitelderivatíva-termékek felosztását, tovább részletezve az egyes termékcsoportokban vásárolt és eladott védelem szerint; és
 - i) a becslült értéke, ha a hitelintézet megkapta az illetékes hatóságok hozzájárulását a megbecsléséhez.
6. A hitelintézeteknek a következő információkat kell nyilvánosságra hozniuk a hitelkockázattal és behajtható összegre vonatkozó kockázattal szembeni kitettségükkel kapcsolatban:
- a) a késedelem és hitelminőség-romlás számviteli megközelítésű fogalommeghatározása;
 - b) az értékhelyesbítés és tartalékok meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek leírása;
 - c) a beszámítás utáni kitettségek teljes összege, ami nem veszi figyelembe a hitelkockázat-mérséklés hatásait, valamint a kitettségek adott időtartamára vonatkoztatott átlagos összegei a különböző kitettségi kategóriák szerinti bontásban;
 - d) a kitettségek földrajzi eloszlása a főbb kitettségi kategóriák szerinti bontásban, szükség szerint tovább részletezve;
 - e) a kitettségek iparág vagy ügyféltípus szerinti eloszlása a főbb kitettségi kategóriák szerinti bontásban, szükség szerint további részletezve;
 - f) az összes kitettség hátralevő futamidő szerinti osztályozása, a főbb kitettségi kategóriák szerinti bontásban, szükség szerint további részletezve;
 - g) az alábbi elemek összege főbb iparági vagy ügyféltípus szerinti bontásban:
 - i. minőségromlást szenvedett és késedelembe esett kitettségek, külön-külön felsorolva;
 - ii. értékhelyesbítések és tartalékok; és
 - iii. értékhelyesbítési költségek az adott időszak során;
 - h) minőségromlást szenvedett és késedelembe esett kitettségek összege, külön-külön felsorolva, a főbb földrajzi régiók szerint, beleértve, ha lehetséges, az egyes földrajzi régiókhoz tartozó értékhelyesbítések és tartalékok összegét;

- i) a minőségromlást szenvedett kitétségekkel kapcsolatos értékhelyesbítések és tartalékok változásának egyeztetése, külön-külön felsorolva. Az információk a következőkből állnak:
 - i. az értékhelyesbítés és tartalékok típusának leírása;
 - ii. a nyitó egyenlegek;
 - iii. az adott időszak alatt a tartalékokból felszabadított összegek;
 - iv. az időszak alatt a kitétségekből eredő becsült valószínűsíthető veszteségekre félretett vagy felszabadított összegek, más korrekciók, beleértve a devizaárfolyam-eltérésekből, üzletágak összevonásából, akvizíciójából, leányvállalatok megszüntetéséből és tartalékok közötti átcsoportosításból eredőket is; és
 - v. a záró egyenlegek.

Az eredménykimutatásban közvetlenül szereplő értékelési korrekciókat és megtérüléseket külön kell nyilvánosságra hozni.

7. A kockázattal súlyozott kitétség értéket a 78-83. cikk szerint kiszámító hitelintézetek esetében a következő információkat kell nyilvánosságra hozni a 79. cikkben meghatározott kitétségi kategóriák mindegyikéhez:
 - a) a kijelölt külső hitelminősítő intézmények és exporthitel ügynökségek nevét, valamint az esetleges változások okait;
 - b) a kitétségi kategóriákat, melyekhez az egyes külső hitelminősítő intézményeket vagy exporthitel ügynökségeket igénybe veszik;
 - c) a kibocsátásoknak és a kibocsátási hitelminősítéseknek a kereskedési könyvben nem szereplő elemekre történő átviteli folyamatának leírását;
 - d) az egyes külső hitelminősítő intézmények vagy exporthitel ügynökségek külső minősítésének a VI. mellékletben meghatározott hitelminősítési besorolásokkal történő megfeleltetését, figyelembe véve, hogy ezt az információt nem kell nyilvánosságra hozni ha a hitelintézet megfelel az illetékes hatóság által kiadott sztenderd megfeleltetésnek; és
 - e) a kitétség értékeket, valamint a VI. mellékletben meghatározott egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelkockázat mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitétség értékeket.
8. A kockázattal súlyozott kitétségértéket a VII. melléklet 1. részének 6. vagy 19.-21. pontja szerint kiszámító hitelintézeteknek a VII. melléklet 1. részének (6) bekezdésében található 1. táblázat minden egyes kategóriájához vagy a VII. melléklet 1. részének 19-21. pontjában említett egyes kockázati súlyokhoz tartozó kitétségeket kell nyilvánosságra hozniuk.
9. A tőkekövetelményeket a 75. cikk b) és c) pontja szerint kiszámító hitelintézetek a követelményeket az említett rendelkezésekben hivatkozott egyes kockázatok esetében külön-külön kell hozzák nyilvánosságra hozniuk.
10. A tőkekövetelményeket a 2006/49/EK irányelv (*) V. melléklete szerint kiszámító hitelintézetek a következő információkat hozzák nyilvánosságra hozniuk:
 - a) az egyes részportfoliók esetében:
 - i. az alkalmazott modellek tulajdonságai;
 - ii. a részportfolióra alkalmazott stresszteszt leírása;
 - iii. a belső modellek és modellezési folyamatok következtetésszerűségének és pontosságának utótesztelésére és jóváhagyására alkalmazott módszer leírása;
 - b) az illetékes hatóság általi elfogadás hatálya; és
 - c) a 2006/49/EK irányelv (**) VII. melléklete B. részében meghatározott követelményeknek való megfelelés mértékének és módszereinek leírása.

(*) HL: Kérjük, illessze be az irányelv számát (lásd a (37) preambulumbekendést)!

(**) HL: Kérjük, illessze be az irányelv számát (lásd a (37) preambulumbekendést)!

11. A hitelintézeteknek a következő információkat kell működési kockázatukkal kapcsolatban nyilvánosságra hozni:
- a működési kockázathoz kapcsolódó szavatoló tőke követelmények becslésére szolgáló azon módszerek, melyek alkalmazására a hitelintézet jogosult; és
 - a 105. cikkben meghatározott módszerek leírása, ha azokat a hitelintézet alkalmazza, beleértve a hitelintézet mérési módszere által figyelembe vett vonatkozó belső és külső tényezőket. Részleges alkalmazás esetén fel kell tüntetni a különböző módszerek hatályát és érvényességi területét.
12. A kereskedési könyvben nem szereplő értékpapírokban levő kitétségekkel kapcsolatban a következő információkat kell nyilvánosságra hozni:
- a kitétségek közti különbségtétel módja azok célkitűzései alapján, beleértve a tőkenyereséget és stratégiai okokat, valamint az alkalmazott számviteli és értékelési módszerek, beleértve az értékelést befolyásoló főbb feltételezéseket és módszereket is;
 - a mérleg szerinti érték, a valós érték, és tőzsdén forgalmazott eszköz esetén összehasonlítás a piaci árral, ha az lényegesen eltér a valós értéktől;
 - a tőzsdei részvénykitétségek, megfelelően diverzifikált portfóliókban található nem-tőzsdei részvénykitétségek és más kitétségek típusai, jellege és összegei;
 - az időszak során történt értékesítésből és likvidálásból származó összesített nyereség vagy veszteség; és
 - a teljes nem realizált nyereség és veszteség, rejtett újraértékelési nyereség vagy veszteség, valamint az alapvető és járulékos szavatoló tőkében szereplő említett összegek.
13. A hitelintézetek a következő információkat hozzák nyilvánosságra a kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázatával szembeni kitétségükkel kapcsolatban:
- a kamatkockázat jellege és az ezzel kapcsolatos főbb feltételezések (beleértve a kölcsönök visszafizetésével és a lejárat nélküli letétekkel kapcsolatos feltételezéseket), valamint a kamatkockázat mérésének gyakorisága; és
 - a bevétel, gazdasági érték, vagy más, a felfelé vagy lefelé irányuló kamatsokk kezelésére szolgáló vonatkozó mérték a kamatkockázat mérésére alkalmazott módszer szerint, devizanem szerinti bontásban.
14. A kockázattal súlyozott kitétség értéket a 94-101. cikk szerint kiszámító hitelintézetek a következő információkat hozzák nyilvánosságra:
- a hitelintézet értékpapírosítási tevékenységgel kapcsolatos célkitűzéseinek leírása;
 - az értékpapírosítási folyamatban a hitelintézet által betöltött szerepek;
 - a hitelintézetnek az egyes értékpapírosításokban való részvételének mértéke;
 - a hitelintézet által az értékpapírosítási tevékenységei során alkalmazott, a kockázattal súlyozott kitétség érték kiszámítására szolgáló módszerek;
 - a hitelintézet értékpapírosításra vonatkozó számviteli politikáinak összefoglalása, beleértve:
 - annak megállapítása, hogy az ügyleteket értékesítésként vagy finanszírozásként kezelik-e;
 - az értékesítés eredményének elismerése;
 - a megtartott részesedések értékelésére szolgáló főbb feltételezések; és
 - a szintetikus értékpapírosítások kezelése, ha az nem tartozik más számviteli politikák hatálya alá;

- f) az értékpapírosításokhoz igénybe vett külső hitelminősítő intézmények nevei, és azon kitettségek típusai, melyekhez az egyes ügynökségeket igénybe veszik;
- g) a hitelintézet által értékpapírosított, az értékpapírosítási keretek alá tartozó (tradicionális és szintetikus kategóriák szerinti bontásban) kitettségek teljes fennálló összege, kitettség típusonként;
- h) a hitelintézet által értékpapírosított, az értékpapírosítási keretek alá tartozó kitettségek esetén a minőségromlást szenvedett és késedelembe esett kitettségek felsorolása a kitettségek típusa szerinti bontásban, és az adott időszakban a hitelintézet által elszenvedett veszteségek;
- i) a megtartott vagy megvásárolt értékpapírosítási pozíciók teljes összege, kitettség típus szerinti bontásban;
- j) a megtartott vagy megvásárolt értékpapírosítási pozíciók teljes összege, a kockázati súlyok megfelelő sávjai szerinti bontásban. Az 1 250 %-os kockázati súllyal rendelkező vagy levont pozíciókat külön kell nyilvánosságra hozni;
- k) rulírozó értékpapírosított kitettségek teljes fennálló összege, a kezdeményező és a befektető intézményt illető részek szerint elkülönítve; és
- l) az időszakra vonatkozó értékpapírosítási tevékenység összefoglalása, beleértve az értékpapírosított kitettségek összegét (kitettség típusonként), valamint az eladásból származó elismert haszon vagy veszteség kitettség típusonként.

3. RÉSZ

Egyes eszközök vagy módszerek alkalmazásához szükséges minősítési követelmények

1. A kockázattal súlyozott kitettség értéket a 84-89. cikk szerint kiszámító hitelintézetek a következő információkat hozzák nyilvánosságra:
 - a) a módszer vagy jóváhagyott áttérés az illetékes hatóság általi elfogadása;
 - b) a következők leírása és felülvizsgálata:
 - i. a belső minősítési rendszerek szerkezete valamint a belső és külső minősítések közti kapcsolat;
 - ii. belső becslések alkalmazása a kockázattal súlyozott kitettségérték 84-89. cikk szerinti kiszámításán kívül;
 - iii. a hitelkockázat mérséklésének elismerési és kezelési folyamata; és
 - iv. a minősítési rendszerek ellenőrzési mechanizmusai, beleértve a függetlenség és a felelősségre vonhatóság leírását, valamint a minősítési rendszer felülvizsgálatát;
 - c) a következő kitettségi kategóriákhoz tartozó belső minősítési folyamatok leírása:
 - i. központi kormányzatok és központi bankok;
 - ii. intézmények;
 - iii. vállalatok, beleértve a KKV-ket, speciális kölcsönügyletek és megvásárolt vállalati követelések;
 - iv. lakossági kitettségek, minden olyan kitettség kategóriára vonatkozóan, amelyek megfeleltethetők a VII. melléklet 1. részének 10-13. pontjában található különböző korrelációknak; és
 - v. részvények;
 - d) a 86. cikkben meghatározott kitettség kategóriák szerinti kitettség értékek. Központi kormányzatokkal és központ bankokkal, intézményekkel és vállalatokkal szembeni kockázatok esetében, ahol a hitelintézetek saját LGD becsléseket vagy hitelegyenértékesítési faktorokat alkalmaznak a kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámításához, a kitettségeket azon kitettségektől elkülönítve kell nyilvánosságra hozni, amelyek esetében a hitelintézet nem alkalmazza a fent említett becsléseket;

- e) a hitelintézetek a központi kormányzatokkal és központi bankokkal, intézményekkel, vállalatokkal és értékpapírokkal szembeni kitettségi kategóriák mindegyike esetében, a hitelkockázat értelmezhető megkülönböztetését lehetővé tevő elégséges számú ügyfélkategóriákat átfogva (beleértve a nemteljesítőket) nyilvánosságra hozzák:
- i. összes kitettséget (a központi kormányzatokkal, központi bankokkal, intézményekkel és vállalatokkal szembeni kitettségek esetén a fennálló kölcsönök és a le nem hívott ígérvények és hitelkeretek kitettségének értéke, részvények esetén a fennálló összeg);
 - ii. a kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámítására saját LGD becsléseket alkalmazó hitelintézetek esetében a kitettséggel súlyozott átlag LGD értéket százalékban kifejezve;
 - iii. a kitettséggel súlyozott átlagos kockázati súlyt; és
 - iv. a kockázattal súlyozott kitettségérték kiszámítására saját hitelegyenértékesítési faktor becsléseket alkalmazó hitelintézetek esetében a le nem hívott ígérvényeket és hitelkereteket, és az egyes kitettségi kategóriákhoz tartozó kockázattal súlyozott kitettségértékeket;
- f) a lakossági kitettség kategória és a c) pont iv. alpontjában meghatározott kategóriák mindegyike esetében vagy az e) pontban körvonalazott nyilvánosságra hozandó tételeket (ha alkalmazható, pool alapon), vagy a kitettségek elemzését (fennálló kölcsönök és le nem hívott ígérvények és hitelkeretek) a hitelkockázat értelmezhető megkülönböztetéséhez elegendő számú várható veszteség (EL) kategóriával szemben (ha alkalmazható, pool alapon);
- g) az egyes kitettség kategóriák tényleges értékhelyesbítése a megelőző időszak során (lakossági kategória esetében a c) pont iv. alpontjában meghatározott egyes kategóriák), és ennek eltérése a múltban tapasztaltaktól;
- h) azon tényező leírása, amelyek befolyásolták az előző időszakban elszenvedett veszteséget (például a hitelintézetnek az átlagosnál több volt a nemteljesítő követelése, vagy átlagosánál nagyobbak voltak az LGD értékek és hitelegyenértékesítési faktorok); és
- i) a hitelintézet becsléseinek és a tényleges eredmények összehasonlítása hosszabb időszakra vetítve. Ennek minimálisan tartalmaznia kell az egyes kitettség kategóriákhoz becsült veszteségek és a tényleges veszteségek összehasonlítását (lakossági kategória esetében a fenti c) pont iv. alpontjában meghatározott egyes kategóriákhoz) egy olyan időszakon keresztül, amely elégséges az egyes kitettség kategóriákhoz (lakossági kitettség kategória esetén a fenti c) pont iv) alpontjában meghatározott kategóriák mindegyikéhez) tartozó belső minősítési folyamatok teljesítményének értelmezhető kiértékelését. Adott esetben a hitelintézet ezt tovább bontathatja a nemteljesítési valószínűsége (PD), és a saját LDG becsléseket és/vagy hitelegyenértékesítési faktorokat alkalmazó hitelintézetek esetében a tényleges LGD értékek és a hitelegyenértékesítési faktorok a fent említett, a mennyiségi kockázatbecslés céljából közzétett becslésekkel történő összehasonlítására.

A fenti c) pont alkalmazásában a leírásnak tartalmaznia kell a kitettségi kategóriákban található kitettségek típusait, a PD becslésére és érvényesítésére szolgáló meghatározásokat, módszereket és adatokat, és, ha alkalmazható, az LGD értékeket és hitelegyenértékesítési faktorokat, beleértve az említett változók levezetéséhez felhasznált feltételezéseket, és a VII. melléklet 4. része 44-48. pontjában meghatározott alapértelmezett értékektől való lényeges eltérések leírását, beleértve az ilyen eltérések által befolyásolt nagyobb csoportokat is.

2. Hitelkockázat csökkentő módszereket alkalmazó hitelintézeteknek a következő információkat kell nyilvánosságra hozniuk:
- a) a mérlegen kívüli és belüli nettósításra alkalmazott szabályzatok és eljárások, és annak leírása, hogy ezeket az adott intézmény milyen mértékig veszi igénybe;
 - b) a biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok és eljárások;
 - c) a hitelintézet által elfogadott biztosítékok fő típusainak leírása;
 - d) a garanciát vállalók és a hitederivatíva ügyletek főbb típusai és hitelképességük;
 - e) a hitelkockázat mérséklésen belüli piaci- vagy hitelkockázat koncentrációkkal kapcsolatos információk;

- f) a kockázattal súlyozott kitettség értéket a 78-83. vagy 84-89. cikk alapján kiszámító hitelintézetek esetében, amelyek nem készítenek saját LGD vagy hitelegyenértékesítési faktor becslést a kitettségek egyes osztályaira vonatkozóan, az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert biztosítékok által – a volatilitási korrekciós tényező alkalmazása után – fedezett teljes kitettség érték (ha alkalmazható, a mérlegen kívüli és belüli nettósítás után); és
- g) a kockázattal súlyozott kitettség értéket a 78-83. vagy 84-89. cikk alapján minden egyes kitettségi osztályra kiszámító hitelintézetek esetében a garanciák és hitelderivatívák által fedezett teljes kitettség (ha alkalmazható, a mérlegen kívüli és belüli nettósítás után). A részvényjellegű kitettség kategóriája esetén ez a követelmény a VII. melléklet 1. része 17-26. pontjában felsorolt minden módszerre vonatkozik.
3. A működési kockázathoz kapcsolódó tőkekövetelmények kiszámítására a 105. cikkben meghatározott módszert alkalmazó hitelintézeteknek nyilvánosságra kell hozniuk a kockázat csökkentésére alkalmazott biztosítás leírását.
-

XIII. MELLÉKLET

A. RÉSZ

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZETT IRÁNYELVEK EGYMÁST KÖVETŐ MÓDOSÍTÁSAIKKAL (a 158. cikkben említettek szerint)

Az Európai Parlament és a Tanács 2000. március 20-i 2000/12/EK irányelve a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról

Az Európai Parlament és a Tanács 2000. szeptember 18-i 2000/28/EK irányelve a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló 2000/12/EK irányelv módosításáról

Az Európai Parlament és a Tanács 2002. december 16-i 2002/87/EK irányelve a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről, valamint a 73/239/EGK, 79/267/EGK, 92/49/EGK, 92/96/EGK, 93/6/EGK és 93/22/EGK tanácsi irányelvek, illetve a 98/78/EK és 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek módosításáról

Csak a 29. cikk 1. pontjának a) és b) pontja, a 29. cikk 2. pontja, a 29. cikk 4. pontjának a) és b) pontja, a 29. cikk 5. pontja, a 29. cikk 6. pontja, a 29. cikk 7. pontja, a 29. cikk 8. pontja, a 29. cikk 9. pontja, a 29. cikk 10. pontja, a 29. cikk 11. pontja

Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-i 2004/39/EK irányelve a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK, és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, valamint a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, és a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

Csak a 68. cikk

A Bizottság 2004. április 27-i 2004/69/EK irányelve a „multilaterális fejlesztési bankok” fogalom meghatározása tekintetében a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról (EGT vonatkozású szöveg)

Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-i 2004/39/EK irányelve a 73/239/EGK, 85/611/EGK, 91/675/EGK, 92/49/EGK, 93/6/EGK és 94/19/EK tanácsi irányelvek, valamint a 98/78/EK, 2000/12/EK, 2001/34/EK, 2002/83/EK és 2002/87/EK irányelvek módosításáról, a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottság új szervezeti felépítése kialakításának céljából.

Csak a 3. cikk

HATÁLYON KÍVÜL NEM HELYEZETT MÓDOSÍTÁSOK

2003-as csatlakozási okmány

B. RÉSZ

ÁTÜLTETÉSI HATÁRIDŐK (A 158. cikkben említettek szerint)

Irányelv	Átültetési határidő
2000/12/EK irányelv	—
2000/28/EK irányelv	2002.4.27
2002/87/EK irányelv	2004.8.11.
2004/39/EK irányelv	2006.4.30./2007.1.31.
2004/69/EK irányelv	2004.6.30.
2005/1/EK irányelv	2005.5.13.

XIV. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

Ez az irányelv	2000/12/EK irányelv	2000/28/EK irányelv	2002/87/EK irányelv	2004/39/EK irányelv	2005/1/EK irányelv
1. cikk	2. cikk (1) és (2) bekezdés				
2. cikk	2. cikk (3) bekezdés csatlakozási okmány				
2. cikk	2. cikk (4) bekezdés				
3. cikk	2. cikk (5) és (6) bekezdés				
3. cikk (1) harmadik albekezdés					3. cikk 2. pont
4. cikk 1. pont	1. cikk (1) bekezdés				
4. cikk 2–5. pont		1. cikk (2)–(5) bekezdés			
4. cikk 7–9. pont		1. cikk (6)–(8) bekezdés			
4. cikk 10. pont			29. cikk 1. pont a)		
4. cikk 11–14. pont	1. cikk (10) bekezdés, (12) és (13) bekezdés				
4. cikk 21. és 22. pont			29. cikk 1. pont b) alpont		
4. cikk 23. pont	1. cikk (23) bekezdés				
4. cikk 45–47. pont törölve	1. cikk (25)–(27) bekezdés törölve				
5. cikk					
6. cikk	4. cikk				
7. cikk	8. cikk				
8. cikk	3. cikk				
9. cikk (1) bekezdés	5. cikk (1) és 1. cikk (11) bekezdés				
9. cikk (2) bekezdés	5. cikk (2) bekezdés				

Ez az irányelv	2000/12/EK irányelv	2000/28/EK irányelv	2002/87/EK irányelv	2004/39/EK irányelv	2005/1/EK irányelv
10. cikk	5. cikk (3)– (7) bekezdés				
11. cikk	6. cikk				
12. cikk	7. cikk				
13. cikk	10. cikk				
14. cikk	11. cikk				
15. cikk (1) bekezdés	12. cikk				
15. cikk (2) és (3) bekezdés			29. cikk 2. pont		
16. cikk	13. cikk				
17. cikk	14. cikk				
18. cikk	15. cikk				
19. cikk (1) bekezdés	16. cikk (1) bekezdés				
19. cikk (2) bekezdés			29. cikk 3. pont		
20. cikk	16. cikk (3) bekezdés				
21. cikk	16. cikk (4)– (6) bekezdés				
22. cikk	17. cikk				
23. cikk	18. cikk				
24. cikk (1) bekezdés	19. cikk (1)– (3) bekezdés				
24. cikk (2) bekezdés	19. (6) bekezdés				
24. cikk (3) bekezdés	19. cikk (4) bekezdés				
25. cikk (1)– (3) bekezdés	20. cikk (1)– (3) bekezdés első és második albekezdés				
25. cikk (3) bekezdés	19. (5) bekezdés				
25. cikk (4) bekezdés	20. cikk (3) bekezdés harmadik albekezdés				
26. cikk	20. cikk (4)– (7) bekezdés				

Ez az irányelv	2000/12/EK irányelv	2000/28/EK irányelv	2002/87/EK irányelv	2004/39/EK irányelv	2005/1/EK irányelv
27. cikk	1. cikk (3) második mondat				
28. cikk	21. cikk				
29. cikk	22. cikk				
30. cikk	22. cikk (2)–(4) bekezdés				
31. cikk	22. cikk (5) bekezdés				
32. cikk	22. cikk (6) bekezdés				
33. cikk	22. cikk (7) bekezdés				
34. cikk	22. cikk (8) bekezdés				
35. cikk	22. cikk (9) bekezdés				
36. cikk	22. cikk (10) bekezdés				
37. cikk	22. cikk (11) bekezdés				
38. cikk	24. cikk				
39. cikk (1) és (2) bekezdés	25. cikk				
39. cikk (3) bekezdés					3. cikk 8. pont
40. cikk	26. cikk				
41. cikk	27. cikk				
42. cikk	28. cikk				
43. cikk	29. cikk				
44. cikk	30. cikk (1)–(3) bekezdés				
45. cikk	30. cikk (4) bekezdés				
46. cikk	30. cikk (3) bekezdés				
47. cikk	30. cikk (5) bekezdés				
48. cikk	30. cikk (6) és (7) bekezdés				
49. cikk	30. cikk (8) bekezdés				

Ez az irányelv	2000/12/EK irányelv	2000/28/EK irányelv	2002/87/EK irányelv	2004/39/EK irányelv	2005/1/EK irányelv
50. cikk	30. cikk (9) bekezdés első és második albekezdés				
51. cikk	30. cikk (9) bekezdés harmadik albekezdés				
52. cikk	30. cikk (10) bekezdés				
53. cikk	31. cikk				
54. cikk	32. cikk				
55. cikk	33. cikk				
56. cikk	34. cikk (1) bekezdés				
57. cikk	34. cikk (2) bekezdés első albekezdés 34. cikk (2) bekezdés 2. pont, második mondat		29. cikk 4. pont a) alpont		
58. cikk			29. cikk 4. pont b) alpont		
59. cikk			29. cikk 4. pont b) alpont		
60. cikk			29. cikk 4. pont b) alpont		
61. cikk	34. cikk (3) és (4) bekezdés				
63. cikk	35. cikk				
64. cikk	36. cikk				
65. cikk	37. cikk				
66. cikk (1) és (2) bekezdés	38. cikk (1) és (2) bekezdés				
67. cikk	39. cikk				
73. cikk	52. cikk (3) bekezdés				
106. cikk	1. cikk (24) bekezdés				
107. cikk	1. cikk (1) bekezdés harmadik albekezdés				
108. cikk	48. cikk (1) bekezdés				

Ez az irányelv	2000/12/EK irányelv	2000/28/EK irányelv	2002/87/EK irányelv	2004/39/EK irányelv	2005/1/EK irányelv
109. cikk	48. cikk (4) bekezdés első albekezdés				
110. cikk	48. cikk (2)–(4) bekezdés második albekezdés				
111. cikk	49. cikk (1)–(5) bekezdés				
113. cikk	49. cikk (4) bekezdés (6) és (7) bekezdés				
115. cikk	49. cikk (8) és (9) bekezdés				
116. cikk	49. cikk (10) bekezdés				
117. cikk	49. cikk (11) bekezdés				
118. cikk	50. cikk				
120. cikk	51. cikk (1), (2) és (5) bekezdés				
121. cikk	51. cikk (4) bekezdés				
122. cikk (1) és (2) bekezdés	51. cikk (6) bekezdés		29. cikk (5) bekezdés		
125. cikk	53. cikk (1) és (2) bekezdés				
126. cikk	53. cikk (3) bekezdés				
128. cikk	53. cikk (5) bekezdés				
133. cikk (1) bekezdés	54. cikk (1) bekezdés		29. cikk (7) bekezdés a) pont		
133. cikk (2) és (3) bekezdés	54. cikk (2) és (3) bekezdés				
134. cikk (1) bekezdés	54. cikk (4) bekezdés első albekezdés				
134. cikk (2) bekezdés	54. cikk (4) bekezdés második albekezdés				
135. cikk			29. cikk (8) bekezdés		
137. cikk	55. cikk				
138. cikk			29. cikk (9) bekezdés		

Ez az irányelv	2000/12/EK irányelv	2000/28/EK irányelv	2002/87/EK irányelv	2004/39/EK irányelv	2005/1/EK irányelv
139. cikk	56. cikk (1)–(3) bekezdés				
140. cikk	56. cikk (4)–(6) bekezdés				
141. cikk	56. cikk (7) bekezdés		29. cikk (10) bekezdés		
142. cikk	56. cikk (8) bekezdés				
143. cikk			29. cikk (11) bekezdés		3. cikk 10. pont
150. cikk	60. cikk (1) bekezdés				
151. cikk	60. cikk (2) bekezdés				3. cikk 10. pont
158. cikk	67. cikk				
159. cikk	68. cikk				
160. cikk	69. cikk				
I. melléklet, 1-14. pont, kivéve az utolsó bekezdést	I. melléklet				
I. melléklet, utolsó bekezdés				68. cikk	
II. melléklet	II. melléklet				
III. melléklet	III. melléklet				
IV. melléklet	IV. melléklet				